

به نام خدا

من مربی پرورشی‌ام

(جلد اول، مناسبت‌ها و یوم الله)

(راهنمای برنامه و فعالیت‌های پرورشی و اجتماعی مدارس)

(مقطع دبستان، دوره اول و دوم)

مؤلف

خدیدجه حسن‌زاده

کارشناسی ارشد روانشناسی و معاون پرورشی و مشاوره مدارس

سرشناسه: حسن زاده، خدیجه، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدار: من یک مربی پرورشی ام /مؤلف خدیجه حسن زاده.
مشخصات نشر: مشهد، سخن گستر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری: ج. مصور. جدول.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۷-۶۲۹-۶
فهرست نویسی: فیبا.
یادداشت: کتابنامه
مندرجات: ج. ۱. (مناسبتها و یوم الله): (راهنمای برنامه و فعالیتهای پرورشی و اجتماعی مدارس)
(مقطع دبستان، دوره اول و دوم)
موضوع: مدرسه ها -- ایران -- برنامه های فرهنگی
موضوع: Schools -- Iran -- Cultural programs
موضوع: مدرسه ها -- ایران -- برنامه های فرهنگی -- برنامه ریزی
موضوع: Schools -- Iran -- Cultural programs -- Planning
موضوع: آموزش و پرورش -- ایران -- برنامه های فرهنگی
موضوع: Education -- Iran -- Cultural programs
موضوع: مدرسه های ابتدایی -- ایران -- برنامه های فرهنگی
موضوع: Elementary schools -- Cultural programs-- Iran
موضوع: مدرسه ها -- ایران -- برنامه های بهبود آموزش
موضوع: School improvment programs -- Iran
رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ م۴۴۵/ج۳۶۰۷ LB
رده بندی دیویی: ۳۷۱/۸۹۰۹۵۵
شماره کتابخانه ملی: ۴۳۴۶۱۱۷

انتشارات سخن گستر

نام کتاب: من مربی پرورشی ام (جلد اول، مناسبت ها و یوم الله)
مؤلف: خدیجه حسن زاده
ویراستار: فاطمه اکبری فرخانی

نوبت چاپ: اول
سال چاپ: ۱۳۹۵
تعداد صفحات: ۴۶۸
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
قیمت: ۳۲۰۰۰ تومان
چاپخانه: میثاق
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۷-۶۲۹-۶

نشانی: مشهد - خیابان ابن سینا - شماره ۱۹۱
تلفن: ۳۸۴۳۹۹۵۵

تقدیم بہ:

پیشگاہ مقدس آقا امام زمان (علیہ السلام)

شہیدان راہ علی (علیہ السلام) از زندگی تا ابدیت

و

ہمکاران ساعی مائی ام

فهرست

۱۳	..... نمونه برنامه سالانه مدارس ابتدایی
۲۳	..... شرح وظایف مربیان و معاونین پرورشی
۲۴	..... * پروژه مهر، بازگشایی مدارس
۲۶	..... * بازگشایی و جشن شکوفه‌ها
۳۹	..... * هفته دفاع مقدس
۴۶	..... * شهادت میثم تمار
۴۷	..... * مباهله پیامبر
۴۸	..... * روز تکریم خانواده و بازنشستگان
۵۰	..... * روز آتش‌نشانی ایمنی
۵۶	..... * روز جهانی ناشنوایان
۵۷	..... * روز بزرگداشت مولوی
۵۸	..... * روز همدردی با کودکان فلسطینی
۵۹	..... * روز سالمندان
۶۲	..... * بزرگداشت حافظ
۶۵	..... * روز جهانی کودک
۷۱	..... * هفته بهداشت روان
۷۳	..... * ماه محرم (تاسوعا و عاشورای حسینی)
۸۰	..... * روز جهانی نابینایان
۸۲	..... * هفته‌ی تربیت بدنی (۲۶ مهر - ۳ آبان)
۸۵	..... * هفته پیوند اولیا و مربیان

۹۳	*شهادت زین العابدین ^(ع) .....
۹۶	*روز جهانی غذا.....
۹۷	*جشن قرآن (زمان برگزاری اواخر مهر ماه).....
۹۹	*جشن عاطفه‌ها.....
۱۰۰	*انتخابات شورای دانش آموزی.....
۱۰۳	*شهادت حسین فهمیده - روز بسیج دانش آموزی.....
۱۱۰	*روز دانش آموز و سیزده آبان.....
۱۱۸	*جشن آب (اواسط مهرماه مخصوص دانش آموزان پایه اول).....
۱۱۹	*ولادت امام موسی کاظم ^(ع) .....
۱۲۷	*شهادت حضرت رقیه ^(س) .....
۱۳۰	*شهادت عمار یاسر.....
۱۳۱	*هفته کتاب و کتابخوانی.....
۱۳۶	*اربعین حسینی.....
۱۴۲	*شهادت امام حسن ^(ع) .....
۱۴۶	*شهادت امام رضا ^(ع) .....
۱۵۱	*۱۲ آذر ماه روز جهانی معلولین.....
۱۵۵	*شهادت امام حسن عسگری ^(ع) .....
۱۶۱	*هفته پژوهش.....
۱۷۰	*ولادت پیامبر ^(ص) .....
۱۷۶	*ولادت امام صادق ^(ع) .....
۱۸۲	*شب یلدا.....
۱۸۵	*روز ملی ایمنی در برابر زلزله.....
۱۹۲	*۹ دی سالروز بصیرت و میثاق امت بالایت.....
۱۹۳	*ولادت امام حسن عسگری ^(ع) .....
۱۹۷	*وفات حضرت معصومه ^(س) .....
۲۰۰	*دهه فجر.....
۲۲۳	*هفته قرآن (۲۴ تا ۳۰ بهمن ماه).....
۲۲۴	*ولادت حضرت زینب ^(س) و روز پرستار.....
۲۲۸	*۹ ولادت مسیح ^(ع) .....
۲۳۳	*روز احسان و نیکوکاری.....

۲۴۱	.....*	هشتم اسفند روز امور تربیتی
۲۴۵	.....*	روز درختکاری
۲۵۰	.....*	روز ۱۳ فروردین روز طبیعت
۲۵۱	.....*	شهادت حضرت ام البنین (سلام الله علیها)
۲۶۷	.....*	عید نوروز
۲۷۹	.....*	۱۲ فروردین روز جمهوری اسلامی
۲۸۰	.....*	روز جهانی کتاب (۱۴ فروردین)
۲۸۰	.....*	ولادت امام محمد باقر ^(ع)
۲۸۹	.....*	بزرگداشت عطارنیشابوری
۲۹۱	.....*	روز ارتش
۲۹۳	.....*	بزرگداشت سعدی
۲۹۸	.....*	ولادت امام جواد ^(ع)
۳۰۲	.....*	مراسم اعتکاف
۳۰۶	.....*	ولادت امام علی ^(ع) و روز پدر
۳۱۲	.....*	هفته مشاغل
۳۱۶	.....*	شهادت امام موسی کاظم ^(ع)
۳۱۹	.....*	وفات حضرت زینب
۳۲۱	.....*	مبعث پیامبر
۳۳۴	.....*	ولادت امام حسین ^(ع)
۳۳۸	.....*	ولادت حضرت عباس ^(ع) و روز جانباز
۳۴۰	.....*	ولادت امام سجاد ^(ع)
۳۴۳	.....*	ولادت حضرت علی اکبر ^(ع)
۳۴۷	.....*	میلاد حضرت قائم (عجل الله فرجه)
۳۶۴	.....*	بزرگداشت خیام
۳۶۶	.....*	جشن الفبا
۳۷۱	.....*	روز معلم
۳۸۱	.....*	ارتحال امام
۳۸۳	.....*	جشن تکلیف
۳۹۸	.....*	مراسم صبحگاهی
۴۰۳	.....*	وفات حضرت خدیجه ^(س)

۴۰۷	*ولادت حضرت معصومه ^(س) .....
۴۱۰	*ولادت امام رضا ^(ع) .....
۴۱۷	*شهادت امام محمد تقی ^(ع) .....
۴۲۱	*شهادت امام محمد باقر ^(ع) .....
۴۲۳	*عید قربان.....
۴۳۱	*عید غدیر.....
۴۳۲	*متن مجری عید سعید غدیر.....
۴۴۰	*هوای پاک.....
۴۴۴	*عفاف و حجاب.....
۴۵۱	پیوست.....
۴۵۳	جدول مواد و محتوای فعالیت‌های پرورشی دانش‌آموزان.....
۴۵۴	ثبت موارد انضباطی و همکاری والدین در جلسات مدرسه.....
۴۵۵	گزارشی از فعالیت‌های دانش‌آموز.....
۴۵۷	روز شمار ثبت احکام نماز و نکات اخلاقی، تربیتی و... ..
۴۵۷	رضایت نامه.....
۴۵۹	مطالب پیشنهادی برای ماهنامه فرهنگی و هنری و مذهبی معاونت پرورشی مدرسه.....
۴۶۰	کنفرانس‌های علمی و مذهبی دانش‌آموزی در مناسبت‌ها یا صبحگاه.....
۴۶۱	اسامی انتظامات، مجریان صبحگاه و نماز مدرسه در هفته: ماه.....
۴۶۱	روز شمار ثبت احکام نماز و نکات اخلاقی، تربیتی و... ..
۴۶۲	جدول مواد و محتوای فعالیت‌های پرورشی دانش‌آموزان.....
۴۶۳	ثبت موارد انضباطی و همکاری والدین در جلسات مدرسه.....
۴۶۳	نمونه تقویم زمان بندی جلسات شورای دانش‌آموزی.....
۴۶۴	فرم تقاضای عضویت.....
۴۶۶	فرم نظرسنجی اردوی زیارتی-فرهنگی.....

به نام خدا

مدرسه یک سازمان با مجموعه هدفمند است که هدف اصلی آن آموزش و تربیت دانش‌آموزان تعریف شده است اما هر واحد آموزشی می‌تواند بر اساس دیدگاه مدیریتی حاکم بر آن و به اقتضای شرایط و ویژگی‌های خاص خود اهدافی را در دستور کار خود قرار دهد و برای رسیدن به این اهداف با تکیه بر امکانات مادی و منابع انسانی برنامه‌هایی را تدوین و به مرحله اجرا گذارد.

قطعاً برنامه‌ریزی به عنوان امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر در هر سازمانی وجود دارد که این برنامه‌ها در آموزش و پرورش به صورت جزئی و اجرایی زمان‌بندی شده و در قالب برنامه سالانه و تقویم اجرایی قابل‌ارائه است. برنامه‌ریزی واحد آموزشی گرچه به امکانات انسانی و مادی مجموعه بستگی دارد اما اساس آن را نگرش مدیریتی تشکیل می‌دهد که این نگرش در دبستان همواره بر پایه اصل کرامت انسانی استوار است و سعی در اداره مدرسه به صورت مشورتی و احترام به عقاید تمامی کارکنان، دانش‌آموزان و اولیای آن‌ها در راستای قوانین دین مبین اسلام و اهداف کلی آموزش و پرورش می‌باشد.

لازم به یادآوری است که امروزه برنامه‌ریزی به عنوان مهم‌ترین وظیفه معاونین و مربیان پرورشی به شمار می‌آید. برنامه‌ریزی در یک مفهوم کلی عبارت است از فرآیند تعیین و تعریف اهداف سازمانی و تدارک دقیق و پیشاپیش اقدامات و وسایلی که تحقق اهداف را میسر می‌سازد. در حقیقت، برنامه‌ریزی تفکر و تهیه نقشه برای گذر از وضع موجود و رسیدن به موقعیت مطلوب در آینده است. لذا در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ بر آن شدیم تا برنامه سالانه و تقویم اجرایی و تمام نکات مفید و کاربردی مدارس را تهیه نموده تا در طول سال تحصیلی آن را ملاک عمل خود قرار دهید. هرچند که کار آموزش و پرورش باروح و جسم آدمی سروکار دارد و در شرایط مختلف نمی‌توان خیلی پایبند برنامه و

اصول تعریف شده بود و هر لحظه و در هر شرایطی نیاز ویژه به خلاقیت و نوآوری در برخورد با مسائل و مشکلات وجود دارد ولی با تمام این مشکلات نمی توان منکر اصل کار شد و داشتن برنامه جزء لاینفک هر سازمانی، خصوصاً مدرسه خواهد بود هر چند که مجبور باشید در طول سال بندهایی را به آن اضافه و یا کم کنید، به هر حال ما سعی نمودیم با مشخص کردن اولویت های کاری خود و شناخت فرصت ها و تهدیدها در شرایط و موقعیت موجود و جو حاکم بر مدارس برنامه ای را در سه بخش: ۱- آموزشی ۲- پرورشی و تربیت بدنی ۳- اداری و مالی تهیه نموده و در اختیار شما عزیزان قرار دهیم تا بتوانید آن را به خوبی اجرا نمایید. امید است با یاری حق و ائمه اطهار^(ع) به آنچه می خواهیم برسیم و بتوانیم از امانت هایی که به دست ما سپرده اند خوب امانت داری کنیم و بتوانیم شهروندانی فرهیخته و دارای کمالات والای انسانی که همواره صفت اشرف مخلوقات زینده نام و یاد آنها باشد تربیت نماییم. آمین!

نمونه برنامه سالانه مدارس ابتدایی

برنامه سالانه معاونت پرورشی

تقویم اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌های معاون پرورشی در فصل «تابستان» و ماه مهر					
ردیف	عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها	مناسب‌ترین زمان اقدام			
		هفته اول	هفته دوم	هفته سوم	هفته چهارم
مرداد	- تهیه برنامه سالانه معاونت پرورشی	*			معاون پرورشی
	- بررسی برنامه‌های سالانه معاونت پرورشی در شورای تصمیم‌گیری مدرسه		*		معاون پرورشی
	- به تصویب رساندن برنامه‌های سالانه معاونت پرورشی در شورای مدرسه		*		معاون پرورشی
	چگونگی برگزاری مسابقات فرهنگی و هنری	*			معاون پرورشی
	چگونگی تشکیل و فعالیت گروه‌های مطالعه و تحقیق	*			معاون پرورشی
	چگونگی تأمین جوایز برای اهدا به برترین‌ها	*			معاون پرورشی
	آماده‌سازی مقدمات و محتوای مناسبیت‌ها و غیره		*		معاون پرورشی
	- ابلاغ برنامه‌های فوق‌الذکر به مدیریت مدرسه و مجتمع		*		معاون پرورشی
سازمان‌دهی، هدایت و نظرات بر برنامه‌های ذیل					
شهریور	مراسم آغازین	*	*	*	معاون پرورشی
	فضاسازی و تجهیز راهروها و کلاس‌ها			*	معاون پرورشی
	فضاسازی، تجهیز و چگونگی اقامه نماز جماعت			*	معاون پرورشی

تمهید مقدمات و فراهم کردن امکانات مالی و مادی و معنوی برای اجرای برنامه‌های ذیل:					
معاون پرورشی				*	پروژه مهر - مراسم بازگشایی مدرسه و جشن شکوفه‌ها
معاون پرورشی				*	برنامه‌های هفته دفاع مقدس
معاون پرورشی				*	شهادت میثم تمار
معاون پرورشی				*	مباهله
معاون پرورشی				*	روز تکریم خانواده
معاون پرورشی				*	روز آتش نشانی و ایمنی - روز بزرگداشت فرماندهان دفاع مقدس
مربی بهداشت و پرورشی				*	روز جهانی ناشنوایان - روز بزرگداشت مولوی
معاون پرورشی				*	روز همدردی با کودکان فلسطینی
معاون پرورشی			*		روز نیروی انتظامی - روز سالمندان - بزرگداشت حافظ
معاون پرورشی			*		روز جهانی کودک - هفته بهداشت روان
معاون پرورشی		*			تاسوعای و عاشورای حسینی
مربی بهداشت - معاون پرورشی		*			شهادت امام زین‌العابدین ^(ع) روز جهانی نابینایان
مربی بهداشت - معاون پرورشی	*	*			روز تربیت بدنی ورزش
-	*				روز پیوند اولیا و مربیان - روز جهانی غذا
معاون پرورشی	*				جشن قرآن کلاس اول
معاون پرورشی	*	*	*	*	دریافت، جمع‌بندی و ارسال گزارش فعالیت‌های عوامل پرورشی مدرسه
معاون پرورشی	*	*	*	*	پیگیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های باقی‌مانده از هفته‌های قبل

مهر

۲

۳

تقویم اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌های معاون پرورشی در ماه « آبان »						
ردیف	عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها	مناسب‌ترین زمان اقدام				هماهنگ‌کننده و پیگیر (اقدام‌کننده)
		۱۳۸۷/۱۰/۱۵	۱۳۸۷/۱۰/۲۲	۱۳۸۷/۱۰/۲۹	۱۳۸۷/۱۱/۵	
تشکیل جلسات هماهنگی با شورای تصمیم‌گیری مدرسه برای انجام برنامه‌ها و فعالیت‌های ذیل:						
۱	آماده‌سازی مقدمات جهت برگزاری انتخابات شورای دانش‌آموزی	*			معاون پرورشی	
	روز بسیج دانش‌آموزی	*			معاون پرورشی	
	برنامه‌های هفته کتاب و کتاب‌خوانی		*		معاون پرورشی	
	تهیه و تکمیل بانک اطلاعات پرورشی دانش‌آموزان		*		معاون پرورشی	
	شناسایی دانش‌آموزان مستعد و فعال		*		معاون پرورشی	
تمهید مقدمات و فراهم کردن امکانات مالی و مادی و معنوی برای اجرای برنامه‌های ذیل:						
۲	جشن عاطفه‌ها	*			معاون پرورشی	
	انتخابات شورای دانش‌آموزی	*			معاون پرورشی	
	جشن آب	*			معاون پرورشی	
	شهادت حسین فهمیده - روز بسیج دانش‌آموزی		*		معاون پرورشی	
	ولادت امام موسی کاظم- گرامی داشت ۱۳ آبان - روز دانش‌آموز		*		معاون پرورشی	
	شهادت حضرت رقیه(س)		*		معاون پرورشی	
	شهادت عمار یاسر		*		معاون پرورشی	
	هفته کتاب و کتاب‌خوانی		*		معاون پرورشی	
	اربعین حسینی		*		معاون پرورشی	
۳	دریافت، جمع‌بندی و ارسال گزارش فعالیت‌های پرورشی مدرسه برای مسئولان و مراجع ذی‌ربط	*	*	*	معاون پرورشی	
۴	پیگیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های باقی‌مانده از هفته‌های قبل	*	*	*	معاون پرورشی	

تقویم اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌های معاون پرورشی در ماه « آذر »						
ردیف	عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها	مناسب‌ترین زمان اقدام				هماهنگ‌کننده و پیگیر (اقدام‌کننده)
		۱۳۹۷/۱۲/۱۵	۱۳۹۷/۱۲/۲۲	۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۳۹۷/۱۲/۲۶	
تشکیل جلسات هماهنگی با شورای تصمیم‌گیری مدرسه برای انجام برنامه‌ها و فعالیت‌های ذیل:						
۱	برگزاری گرامی داشت هفته بسیج	*				معاون پرورشی
	مانور سراسر زلزله		*			معاون پرورشی
	عزاداری دهه آخر ماه صفر	*	*			معاون پرورشی
تمهید مقدمات و فراهم کردن امکانات مالی و مادی و معنوی برای اجرای برنامه‌های ذیل:						
۲	گرامی داشت هفته بسیج	*				معاون پرورشی
	رحلت حضرت رسول(ص) و شهادت اما حسن(ع)	*				مربی بهداشت
	شهادت امام رضا(ص)	*				معاون پرورشی
	روز جهانی معلولین		*			معاون پرورشی
	شهادت امام حسن عسکری(ع)		*			معاون پرورشی
	هفته وحدت		*			معاون پرورشی
	هفته پژوهش		*			معاون پرورشی
	شب یلدا				*	معاون آموزشی و پرورشی
	ولادت حضرت رسول(ص). ولادت امام صادق(ع). روز اخلاق و مهرورزی				*	معاون پرورشی
۳	دریافت، جمع‌بندی و ارسال گزارش فعالیت‌های پرورشی مدرسه برای مسئولان و مراجع ذی‌ربط	*	*	*	*	معاون پرورشی
۴	پیگیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های باقی‌مانده از هفته‌های قبل	*	*	*	*	معاون پرورشی

تقویم اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌های معاون پرورشی در ماه « دی »						
ردیف	عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها	مناسب‌ترین زمان اقدام				هماهنگ‌کننده و پیگیر (اقدام‌کننده)
		پنجشنبه	چهارشنبه	سه‌شنبه	دوشنبه	
تمهید مقدمات و فراهم کردن امکانات مالی و مادی و معنوی برای اجرای برنامه‌های ذیل:						
۱	هماهنگی و آماده‌سازی جهت برگزاری نمایشگاه دستاوردهای مدرسه	*				معاون پرورشی
۲	هماهنگی و آماده‌سازی روز جشن اهدا کارنامه	*				معاون پرورشی
۳	تکمیل فرم و فهرست‌های برترین‌های امور فرهنگی و هنری	*				معاون پرورشی
۴	ميلاد حضرت مسیح ^(ع)	*				معاون پرورشی
	روز ملی ایمنی در برابر زلزله	*				مربی بهداشت
	روز بصیرت و میثاق با ولایت. حماسه ۹ دی	*				معاون پرورشی
	مصور سازی تمام فعالیت‌های انجام شده تا بدین جا		*			معاون پرورشی
	ولادت امام حسن عسکری ^(ع)		*			معاون پرورشی
	وفات حضرت معصومه ^(س)		*			معاون پرورشی
	هفته قرآن		*			معاون پرورشی
	آماده سازی دانش‌آموزان جهت مسابقات هنری و فرهنگی		*			معاون پرورشی
۵	دریافت، جمع‌بندی و ارسال گزارش فعالیت‌های پرورشی	*	*	*	*	معاون پرورشی
۶	پیگیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های باقی‌مانده از هفته‌های قبل	*	*	*	*	معاون پرورشی

تقویم اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌های معاون پرورشی در ماه « بهمن »						
ردیف	عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها	مناسب‌ترین زمان اقدام				هماهنگ‌کننده و پیگیر (اقدام‌کننده)
		پنجشنبه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	
مشارکت فعال در جلسه شورای تصمیم‌گیری مدرسه به‌منظور:						
۱	برگزاری مراسم دهه فجر	*			معاون پرورشی	
تمهید مقدمات و فراهم کردن امکانات مالی و مادی و معنوی برای اجرای برنامه‌های ذیل:						
۲	آماده‌سازی مراسم دهه فجر	*			معاون پرورشی	
	بازگشت امام به ایران – آغاز دهه فجر		*		معاون پرورشی	
	ولادت حضرت زینب ^(س) – روز پرستار (۱۵ بهمن)		*		معاون پرورشی	
	سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی (۲۲ بهمن)	*			معاون پرورشی	
	شهادت حضرت فاطمه ^(س) به روایتی (۲۳ بهمن)	*			معاون پرورشی	
	قیام مردم تبریز (۲۹ بهمن)	*			معاون پرورشی	
برنامه‌ریزی جهت اجرای برنامه‌های دهه فجر						
۳	برگزاری مسابقات فوتبال، دارت، طناب‌کشی و...		*		معاون پرورشی	
	برگزاری نمایشگاه نقاشی، روزنامه‌های سال ۵۷ و...		*	*	معاون پرورشی	
	آماده‌سازی گروه سرود و گروه نمایش		*	*	معاون پرورشی	
	هماهنگی جهت تهیه جوایز دانش‌آموزان ممتاز پرورشی		*	*	معاون پرورشی	
	برگزاری جشن پیروزی انقلاب اسلامی		*		معاون پرورشی	
۴	دریافت، جمع‌بندی و ارسال گزارش فعالیت‌های پرورشی مدرسه برای مسئولان و مراجع ذی‌ربط	*	*	*	معاون پرورشی	
۵	پیگیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های باقی‌مانده از هفته‌های قبل	*	*	*	معاون پرورشی	

تقویم اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌های معاون پرورشی در ماه « اسفند »						
ردیف	عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها	مناسب‌ترین زمان اقدام				هماهنگ کننده و پیگیر (اقدام کننده)
		۱۳۹۷/۱۲/۲۵	۱۳۹۷/۱۲/۲۶	۱۳۹۷/۱۲/۲۷	۱۳۹۷/۱۲/۲۸	
همکاری، هماهنگی با مدیریت و شورای تصمیم‌گیری مدرسه برای هرچه بهتر برگزار شدن برنامه‌ها و فعالیت‌های مربوط به مناسبت‌های ماه:						
۱	روز امور تربیتی	*			معاون پرورشی	
	روز احسان و نیکوکاری		*		معاون پرورشی	
	روز درختکاری		*		معاون پرورشی	
تمهید مقدمات و فراهم کردن امکانات مالی و مادی و معنوی برای اجرای برنامه‌های ذیل:						
۲	روز امور تربیتی و تربیت اسلامی	*			معاون پرورشی	
	شهادت حضرت زهرا(س)		*		معاون پرورشی	
	روز احسان و نیکوکاری		*		معاون پرورشی	
	روز درختکاری		*		معاون پرورشی	
	وفات حضرت ام‌البنین(س). روز تکریم مادران و همسران شهدا. روز بزرگداشت شهدا			*	معاون پرورشی	
	روز ملی شدن صنعت نفت			*	معاون پرورشی	
۳	دریافت، جمع‌بندی و ارسال گزارش فعالیت‌های پرورشی مدرسه برای مسئولان و مراجع ذی‌ربط	*	*	*	معاون پرورشی	
۴	پیگیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های باقی‌مانده از هفته‌های قبل	*	*	*	معاون پرورشی	

تقویم اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌های معاون پرورشی در ماه « فروردین »						
ردیف	عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها	مناسب‌ترین زمان اقدام				هماهنگ‌کننده و پیگیر (اقدام‌کننده)
		۱۳۹۷/۰۱/۰۱	۱۳۹۷/۰۱/۰۲	۱۳۹۷/۰۱/۰۳	۱۳۹۷/۰۱/۰۴	
تمهید مقدمات و فراهم کردن امکانات مالی و مادی و معنوی برای اجرای برنامه‌های ذیل:						
۱	تعطیلات عید نوروز	*	*			معاون پرورشی
	روز جهانی کتاب کودک		*			معاون پرورشی
	ولادت امام محمدتقی ^(ع) . روز سلامتی، روز جهانی بهداشت		*			مربی بهداشت و معاون پرورشی
	شهادت شهید آوینی - روز ملی فناوری هسته‌ای		*			معاون پرورشی
	ولادت امام علی ^(ع) . شهادت شهید صیاد شیرازی		*			معاون پرورشی
	وفات حضرت زینب ^(س)	*				معاون پرورشی
	هفته مشاغل	*				معاون پرورشی
	روز ارتش جمهوری اسلامی	*				معاون پرورشی
۲	دریافت، جمع بندی و ارسال گزارش فعالیت‌های پرورشی مدرسه برای مسئولان و مراجع ذی‌ربط	*	*	*	*	معاون پرورشی
۳	پیگیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های باقی مانده از هفته‌های قبل	*	*	*	*	معاون پرورشی

تقویم اجرایی برنامه‌ها و فعالیت‌های معاون پرورشی در ماه « اردیبهشت »						
ردیف	عناوین برنامه‌ها و فعالیت‌ها	مناسب‌ترین زمان اقدام				هماهنگ کننده و پیگیر (اقدام کننده)
		۱۳۹۷/۳/۱۵	۱۳۹۷/۳/۲۲	۱۳۹۷/۳/۲۹	۱۳۹۷/۴/۵	
مشارکت فعال در جلسه شورای مدرسه به‌منظور:						
۱	پیگیری، هماهنگی و همکاری با مدیریت مدرسه برای برگزاری مراسم هفته معلم	*			مدیر و معاون پرورشی	
	پیگیری تهیه (خرید) جوایز و هدایای دانش‌آموزان برتر فرهنگی و هنری و ورزشی.....	*			مدیر و معاون پرورشی	
	برگزاری جشن قرآن برای کلاس سوم و جشن الفبا برای کلاس اول		*		مدیر و معاون پرورشی	
تمهید مقدمات و فراهم کردن امکانات مالی و مادی و معنوی برای اجرای برنامه‌های ذیل:						
۲	روز بزرگداشت سعدی. فتح خیبر توسط ولادت حضرت علی ^(ع)	*			معاون پرورشی	
	هفته سلامت	*			مری بهداشت	
	شهادت امام موسی کاظم ^(ع) . تأسیس سپاه پاسداران - روز زمین پاک	*			معاون پرورشی	
	وفات حضرت ابوطالب، پدر امیر المومنین ^(ع)	*			معاون پرورشی	
	مبعث حضرت رسول ^(ص)					
	شکست حمله نظامی آمریکا به ایران در طیس ^(ع)	*			معاون پرورشی	
	ولادت امام حسین ^(ع) . روز شوراها		*		معاون پرورشی	
	روز ولادت حضرت عباس ^(ع) - روز ملی خلیج فارس - آغاز عملیات بیت‌المقدس		*		معاون پرورشی	
	ولادت حضرت زین‌العابدین ^(ع) - روز کار و کارگر		*		معاون پرورشی	
	شهادت شهید مرتضی مطهری و هفته معلم		*		معاون پرورشی	
	روز بزرگداشت شیخ صدوق		*		معاون پرورشی	

ولادت حضرت علی اکبر ^(ع)			*		معاون پرورشی
روز جهانی صلیب سرخ			*		معاون پرورشی
ميلاد حضرت قائم (عجل الله فرجه)			*		معاون پرورشی
روز بزرگداشت فردوسی.			*		معاون پرورشی
روز بزرگداشت خيام. روز جهانی موزه			*		معاون پرورشی
روز ایران‌گردی و ایران شناسی			*		معاون پرورشی
دریافت، جمع بندی و ارسال گزارش فعالیت‌های پرورشی مدرسه برای مسئولان و مراجع ذی‌ربط	*	*	*	*	معاون پرورشی
پیگیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های باقی مانده از هفته‌های قبل	*	*	*	*	معاون پرورشی

نکته: با توجه به تعطیلی مدارس از ابتدای خرداد ماه و شروع امتحانات معمولاً برنامه سالانه تا آخر اردیبهشت تنظیم و به اداره ارسال می‌گردد. ولی با توجه به گردش مناسبت‌ها در سال‌های آینده در این کتاب سعی شده تمامی مناسبت‌های اجرایی، (از فروردین تا پایان اسفند ماه) جمع‌آوری شود و شما می‌توانید با مراجعه به فهرست کتاب، مناسبت مورد نظر خود را بیابید و بر اساس آن برنامه‌ریزی نمایید.

شرح وظایف مربیان و معاونین پرورشی

اهم وظایف:

- ۱- توجه مستمر به معنویات و رهنمودهای امام راحل و مقام معظم رهبری و اهداف هشتگانه مصوب شورای عالی آموزش و پرورش و سیاست‌های فرهنگی و برنامه‌ریزی برای تحقق آن‌ها متناسب با ویژگی‌های مدرسه و دانش‌آموزان، پس از تصویب شورای مدرسه.
- ۲- تهیه و تدوین برنامه سالانه پرورشی و تقویم فعالیت‌های پرورشی مدرسه با استفاده از نیازسنجی و مشورت و بر اساس شیوه‌نامه‌های ابلاغی و ارائه به شورای مدرسه برای تصویب.
- ۳- هماهنگی و ارتباط منظم با مسئولان ذی‌ربط اداری و حضور در جلسات و همایش‌های حوزه‌های پرورشی و آموزشی.
- ۴- اهتمام برای اقامه نماز جماعت و اعتلای فعالیت‌های قرآنی و تنظیم شعارهای دینی و انقلابی در مدرسه.
- ۵- دعوت از معلمان داوطلب و هماهنگی برای ایفای نقش فعال‌تر پرورشی آنان در مدرسه و خارج مدرسه و نیز هماهنگی با معلمان پیش‌کسوت باهدف بهره‌گیری از همکاری آنان برای تعمیم فعالیت‌های پرورشی در سایر معلمان و کارکنان مدرسه.
- ۶- اجرای شیوه‌نامه‌های ابلاغی و بخشنامه‌های پرورشی ازجمله دستورالعمل‌های مربوط به دانش‌آموزان منتخب.
- ۷- نظارت بر کارکرد مربیان بهداشت، مشاور، کتاب‌دار و کارکرد فوق‌برنامه معلمان تربیت‌بدنی و هماهنگی بین آنان.
- ۸- جلب مشارکت فعال و اثربخش و صمیمی با دانش‌آموزان به‌صورت فردی و جمعی و همکاری فراگیر آنان در کلیه فعالیت‌های پرورشی، بخصوص از طریق شورای دانش‌آموزی.
- ۹- نظارت و ارزشیابی فعالیت‌های پرورشی مدرسه و دانش‌آموزان و تلاش برای ارتقاء کیفیت آن‌ها و تهیه و تنظیم گزارش از عملکرد پرورشی مدرسه برای اداره با رویکرد تحلیلی و ارزیابی کیفی.
- ۱۰- اهتمام برای ارتقاء سلامت دانش‌آموزان، ورزش پرورشی و همگانی و نظام استعدادیابی بر اساس بخشنامه‌های مربوط.

- ۱۱- شناسایی دانش‌آموزان نخبه علمی، فرهنگی، هنری، ورزشی، مهارتی، و بسترسازی برای بهره‌گیری و حمایت و پشتیبانی از آنان باهدف تسهیل و تسریع مراحل رشد، بر اساس دستورالعمل‌های مربوطه.
- ۱۲- برنامه‌ریزی و اهتمام برای غنی‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان و پرورش خلاقیت و استعداد مهارت‌های فردی و اجتماعی آنان و همکاری با سازمان دانش‌آموزی.
- ۱۳- همکاری برای راه‌اندازی تشکلهای دانش‌آموزی مصوب در مدرسه و نظارت و هماهنگی فعالیت‌های آنان بر اساس ضوابط و مقررات.
- ۱۴- عضویت و حضور فعال و مؤثر در شورای مدرسه و نظارت بر حسن اجرای مصوبات این شورا در امور پرورشی
- ۱۵- انجام سایر امور مربوط عند لزوم

*** پروژه مهر، بازگشایی مدارس**

- برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی پروژه مهر و بازگشایی مدارس:
- پروژه مهر شامل مجموعه اقدامات و برنامه‌های ستاد بازگشایی مدارس است که در پایان شهریورماه و هم‌زمان با بازگشایی مدارس اجرا می‌شود.
- مجموعه برنامه‌ها و فعالیت‌های قابل اجرا در پروژه مهر:
- ۱- زیباسازی و بهسازی فضای عمومی مدرسه
  - ۲- زیباسازی و بهسازی تابلوهای معرفی مدرسه
  - ۳- زیباسازی و بهسازی فضای کتابخانه و نمازخانه
  - ۴- خریداری کتاب‌های گوناگون با موضوعات موردپسند دانش‌آموزان
  - ۵- تزئین و آذین‌بندی سالن‌ها و کلاس‌ها
  - ۶- تهیه دروازه قرآن و نوشتن پیام‌های تربیتی و آموزشی
  - ۷- تهیه و نصب قاب عکس حضرت امام^(ره) و مقام معظم رهبری در کلیه کلاس‌ها، سالن‌ها و دفاتر
  - ۸- تهیه دفاتر ثبت کتابخانه
  - ۹- رسیدگی به نظافت کلاس‌ها؛ سالن‌ها؛ نمازخانه؛ کتابخانه؛ سرویس‌های بهداشتی و...
  - ۱۰- خط‌کشی زمین‌های بازی مدرسه

- ۱۱- احتراز پرچم‌های جدید جمهوری اسلامی ایران بر سر درب و حیاط دبستان
- ۱۲- آماده‌سازی جایگاه مراسم آغازین
- ۱۳- نصب تراکت‌های تربیتی و خوش‌آمدگویی به دانش‌آموزان
- ۱۴- ساماندهی درب‌های ورودی کلاس‌ها، تخته کلاسی نیمکت‌ها
- ۱۵- تنظیم روشنایی چراغ‌های کلاس‌ها و سالن و فضای نمازخانه و کتابخانه
- ۱۶- شارژ کپسول‌های آتش‌نشانی
- ۱۷- نصب تابلوهای اطلاع‌رسانی جهت هدایت از خارج مدرسه به داخل مدرسه و جایگاه مدیریت، معاونت، کلاس‌ها، نمازخانه، آزمایشگاه و....
- ۱۸- تعیین محل صف و استقرار دانش‌آموزان به تفکیک پایه تحصیلی
- ۱۹- آماده‌سازی بوفه مدرسه
- ۲۰- برنامه‌ریزی و هماهنگی جهت اقامه باشکوه نماز جماعت
- ۲۱- تشکیل جلسه راننده‌های سرویس
- ۲۲- تهیه آیین‌نامه انضباطی و برنامه درسی، جزوه تربیتی به‌صورت مکتوب جهت مطالعه اولیا و دانش‌آموزان و همکاران
- ۲۳- بستن دفتر اندیکاتور و حضور و غیاب و آماده‌سازی برای سال جدید
- ۲۴- بستن دفاتر شوراها؛ آزمایشگاه و... و آماده‌سازی برای سال جدید
- ۲۵- تهیه دفاتر مالی جهت استفاده در سال تحصیلی جاری
- ۲۶- بایگانی نمودن پرونده‌ها و دفاتر صورت‌جلسات و اسناد مالی
- ۲۷- تهیه برگه‌های قرارداد معلمان در ابتدای سال
- ۲۸- دعوت از شورای دانش‌آموزی سال قبل جهت همکاری در پروژه مهر
- ۲۹- پیش‌بینی مراسم متنوع فرهنگی هنری در روز جشن شکوفه‌ها و بازگشایی
- ۳۰- کلاس‌بندی دانش‌آموزان و تهیه نام برای کلاس‌ها از مفاخر ادبی و یا شهدا
- ۳۱- تهیه لیست حضور و غیاب همکاران و شاگردان
- ۳۲- خرید و شارژ بسته‌های پیامکی جهت اطلاع‌رسانی به والدین
- ۳۳- برنامه‌ریزی و زمان‌بندی اردوها در طی سال تحصیلی
- ۳۴- برنامه‌ریزی و زمان‌بندی تشکیل جلسات انجمن اولیا و مربیان در طی سال تحصیلی
- ۳۵- تهیه و آماده کردن شعارنوشته‌های ویژه‌ی مراسم بازگشایی

- ۳۶- تهیه ویتترین جوایز
- ۳۷- ارائه تقویم اجرایی به دانش‌آموزان و والدین در روز بازگشایی
- ۳۸- نصب تصاویر دانش‌آموزان برتر مسابقات فرهنگی هنری و انضباطی و درسی در سالن
- ۳۹- تهیه و تنظیم برنامه هفتگی مراسم آغازین؛ اقامه نماز؛ ورزش صبحگاهی
- ۴۰- تنظیم تقویم زمان‌بندی جلسات با تبادل نظر از همکاران در اولین جلسه شورای معلمان
- ۴۱- تهیه چارت سازمانی و شناسنامه آموزشگاه و تهیه نمودار پیشرفت تحصیلی و نصب به دفتر
- ۴۲- تهیه لیست دقیق آمار اسامی دانش‌آموزان کلاس‌ها و قرار دادن در زیر شیشه
- ۴۳- برنامه‌ریزی و اجرا برنامه‌های هفته دفاع مقدس

* بازگشایی و جشن شکوفه‌ها

* برنامه‌های پیشنهادی در جشن شکوفه‌ها و روز بازگشایی:

- ۱- آذین‌بندی و تزئین کلاس‌ها
- ۲- آماده‌سازی جایگاه مراسم
- ۳- پراکندن بوی خوش عود و اسپند در فضای سالن و حیاط مدرسه
- ۴- نصب پوسترها و شعارنوشته‌های خوشامدگویی
- ۵- پخش سرودهای آوای مدرسه از بلندگو برای مفرح نمودن فضای مدرسه
- ۶- حضور اولیا گرامی با دعوت قبلی از طرف مدرسه
- ۷- اهدای شاخه گل و پرچم پرافتخار جمهوری اسلامی ایران و تاج مزین شده، به شکوفه‌های عزیز
- ۸- نواختن سرود ملی جمهوری اسلامی ایران و هم‌نوا تکان دادن پرچم‌های مقدس جمهوری اسلامی ایران در دستان کوچک اما پرعزت دانش‌آموزان عزیز و ورود پاسگان پرچم و اهتزاز پرچم (قبل از شروع برنامه بادانش‌آموزان پایه‌های بالاتر جهت نمایش پاسگان پرچم و... تمرین کنید)
- ۹- ورود حاملان قرآن و تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید
- ۱۰- خواندن سوگندنامه
- ۱۱- دعوت از گروه فرهنگی، هنری جهت اجرای برنامه‌ای شاد و متنوع
- ۱۲- هماهنگی با گروه فیلم‌برداری و عکاسی
- ۱۳- خوشامدگویی و عرض تبریک سال تحصیلی جدید و گرامیداشت هفته‌ی دفاع مقدس توسط مدیر محترم دبستان

۱۴- اجرای دکلمه توسط دانش‌آموزان

۱۵- اجرای سرود هماهنگ مهر توسط دانش‌آموزان (در زمان ثبت‌نام شما می‌توانید از شعر مورد نظرتان تکثیر کنید و در اختیار دانش‌آموزان کلاس قرار دهید تا بتوانند در روز بازگشایی سرود هماهنگ را اجرا کنند).

۱۶- معرفی معلمان و کادر آموزشی و پرورشی

۱۷- بیان قوانین و مقررات انضباطی و بهداشتی مدرسه در حضور اولیا و دانش‌آموزان توسط معاون آموزشی دبستان

۱۸- پذیرایی از حضار گرامی با شیرینی و شکلات و هدایا

۱۹- آشنا نمودن دانش‌آموزان جدیدالورود با مکان آبخوری‌ها و سرویس بهداشتی و بوفه و قسمت‌های مختلف مدرسه با کمک مدیر گرامی و معاونین محترم

۲۰- تذکرات آموزشی و بهداشتی آموزگاران برای اولیای گرامی و صحبت‌هایی در خصوص لزوم ارتباط متقابل و دوسویه اولیا با معلم و درخواست ارائه‌ی دیدگاه‌ها، پیشنهادها و انتقادات سازنده جهت ارتقاء سطح کیفی فعالیت‌های آموزشی و پرورشی

۲۱- آگاه‌سازی والدین از تغییرات کتب اول و بالطبع تغییر روش‌های تدریس و توصیفی بودن مقطع دبستان

۲۲- تکمیل برگ شرح حال توسط والدین محترم برای شناخت کامل‌تر دانش‌آموزان توسط آموزگار همراه با قید مشکلات احتمالی جسمی یا رفتاری و...

۲۳- عبور دادن شکوفه‌های عزیز از زیر قرآن مزین شده توسط معاونین آموزشگاه ورود به کلاس‌ها

۲۴- رهنمون ساختن دانش‌آموزان عزیز به کلاس و نشستن آن‌ها داخل میزها

۲۵- قرار گرفتن آموزگار و مسئولین محترم در جمع دانش‌آموزان در کلاس و واگذار کردن کلاس

*متن مجری روز بازگشایی

به نام خداوند بخشنده مهربان

و درود بر پیشگاه مقدس حضرت ولی عصر (عج)

درود بر روان پاک بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران امام شهدا

و درود و سلام بر مقام معظم رهبری و آرزوی طول عمر باعزت و پربرکت برای آن ستوده‌ی بزرگوار.

سلام

همه روز اول صبح
از قلق دل برداریم
که به ما می‌تابد
که از کوچه ما می‌گذرد
سکه مهر و محبت را
و بیخشیم به اول نفری
اولین عابر امروز
و صمیمانه بگوییم: "سلام"

عرض خیرمقدم و شادباش دارم خدمت شما مسئولان، صاحب‌نظران، معلمان و دانش‌آموزان
مقدم خیر شما گرامی باد.

در اینجا بسی شایسته است به نمایندگی از شما دانش‌آموزان و دوستان عزیزم از کلیه‌ی عوامل و
اداره آموزش و پرورش شهرستان..... و آموزشگاه که از ماه‌ها پیش برای تدارک روزی پرنشاط در آغاز
بازگشایی مدارس تلاش نموده‌اند؛ کمال تشکر و تقدیر را داشته باشم.
فرارسیدن دوباره عطر پرواز در فضای علم و دانش مبارک باد.

زبان عرش می‌آید اشارت‌های پنهانی
صدای عشق می‌آید از آن سوی نهایت‌ها
نوای سبز توحید است تا هفت آسمان جاری
به سمت نور می‌خواند کسی دل‌های شیدا را
تمام لحظه‌ها پر می‌شود از عطر عرفانی
معطر می‌شود عالم از این آوای سبحانی
نوای آشنای نغمه‌های سبز قرآنی
به بزم عشق می‌خواند کسی ما را به مهمانی
در اولین قسمت از برنامه‌ها گوش فرا می‌دهیم به نوای دل‌انگیز وحی و دعوت می‌کنم از دانش‌آموز
گرامی..... تا به جایگاه تشریف بیاورند.

۱- متن ورود حاملان قرآن:

(نمونه متن‌های ورود حاملان و نحوه چیدمان دانش‌آموزان در ادامه مطلب ذکر شده است.)

بعد از اتمام قرآن:

مجری: باران‌ها! اکنون که در آستانه شروع ماه مهر هستیم و سال علم‌آموزی جدیدی پیش روست،
از تو می‌خواهم مرا یاری کنی تا در مسیری گام بردارم که مروج علم و آیین تو باشم. یاری‌ام کن تا
همواره در آموختن، حریص باشم و در ترویج آموخته‌هایم، سخی. یاری‌ام ده تا بیاموزم آنچه را تو
می‌پسندی و دوری جویم از آنچه ناپسند توست. کمک کن قلم که در دست می‌گیرم، به یاد تو باشم و
آنچه می‌نگارم، مورد رضای تو باشد. بر صفحه تاریک دلم با قلم الهی‌ات نقشی بزن که تا زنده‌ام، به

اینکه موجودی مفید فایده درستی بی‌پایانت بوده‌ام، به خود ببالم. در این ماه مهر، از مهر بی‌کران خویش باز هم به من ببخش و این آغاز دوباره را برایم آغازی مبارک رقم بزن. به لطف و کرم، یا ارحم‌الرحمین!

۲. و اکنون باهم زمزمه می‌کنیم سرود زیبای جمهوری اسلامی ایران را
(آهنگ سرود پخش می‌شود).

(نحوه ورود پاسگان پرچم و انواع سوگندنامه و چیدمان دانش‌آموزان در ادامه ذکر شده است)
مجری: صبح زودتر از همیشه به اشتیاق دیدار هم‌کلاسی‌ها از خواب بیدار می‌شوی و با خواب تابستانی وداع می‌کنی. بیدار می‌شوی تا بار دیگر شاهد تولدی دیگر در خود باشی. بیدار می‌شوی تا دوباره علم را در رگ‌های حیات خود به‌کاراندازی تا الفبای زندگی‌ات را که هنوز ناتمام مانده است، بیاموزی. دل‌تنگ‌تر از همیشه راهی می‌شوی، البته این بار بدون اضطراب و تأخیر، بدون امتحان و پرسش می‌روی تا متولد شوی، سبز شوی، شکوفا شوی! می‌روی برای ساختن فردایی بهتر و محکم‌تر چراکه فردا از آن توست. می‌روی تا پلی بسازی برای عبور از آن برای رد شدن به‌سوی آینده.
در این قسمت از مدیریت محترم..... تقاضا داریم به جایگاه تشریف بیاورند و از سخنان خویش جمع حاضر را بهره‌مند نمایند.

ایراد سخنرانی توسط مدیریت:

سپس مجری: در این قسمت سرود زیبای..... کاری از دوستانمان را در این روز به‌یادماندنی تقدیم شما می‌کنیم. (چندین نمونه شعر مناسب جشن شکوفه‌ها بازگشایی در ادامه ذکر شده است).
بعد از سرود:

مجری: مهر، یک فرصت است؛ فرصت قدم نهادن در جاده پرپیچ‌وخم علم. مهر، نقطه آغاز ماراتن علم‌آموزی است. مهر، عرصه شکوفایی علم‌آموزی است. سرچشمه‌های علم، در مهر، نهفته‌اند. مهر، تداعی‌گر تلاش و پویایی در راه کسب علم است. مهر، را با مهر، برای کسب آداب علم‌آموزی بی‌اغایم. اجرای آهنگ توسط اپراتور (آهنگ‌های بی‌کلام دفاع مقدس برای این لحظه مناسب است).

بعد از پایان آهنگ، مجری: روزگاری با شهیدان بوده‌ایم افسانه نیست...

با گرامیداشت یاد شهیدان و روزهای دفاع مقدس گوش جان می‌سپارم به مقاله‌ای که دوستان قرائت می‌کند.

(نمونه متن‌های گرامیداشت در ادامه آمده است).

و در پایان
لبتان پر خنده،
قلبتان از مهر آکنده،
دولتتان پاینده و هرروزتان فرخنده باد.

※ شعر حاملان قرآن

پیشنهاد مربی:

(در زیر چند نمونه از نیایش حاملان قرآن، سوگندنامه و نحوه قرار گرفتن پاسگان پرچم را برایتان بازگو می‌کنم که برای اجرای مراسم بسیار کاربردی و مفید است.)

« شعر حاملان قرآن » (۱)

منم قرآن منم قرآن
منم پیغام جاویدان
منم سرچشمه‌ی ایمان
منم برنامه‌ی انسان
سرود عشق و امیدم
فروغ پاک توحیدم
زدودم تیرگی‌ها را
به هر قلبی که تابیدم
منم قرآن بهار خرم گل‌های تابنده
منم سرچشمه‌ی فیاض و بی پایان فزاینده
منم قرآن کتاب عشق و عقل و دانش و تقوا
به حکم آیت عدل‌م ستمگر را کنم رسوا
بیا یک‌دم تماشا کن
گلستان محمد را
نگر در آیه‌های من
جمال آل احمد را

« شعر حاملان قرآن » (۲)

بشنوی دل نوای قرآن را
 حس کن از آن خدای قرآن را
 دردمندی اگر، مشو نومید
 امتحان کن دوی قرآن را
 نسخه‌ی بهترین طبیب دل است
 که نوشت آیه‌های قرآن را
 نرسد کس به عمق این دریا
 کس نداند بهای قرآن را
 می‌شود قلب مؤمنین آرام
 بشنوند آر صدای قرآن را
 جان عالم فدای رأس حسین
 که سبب شد بقای قرآن را
 بار الها همیشه برپا دار
 بر سر ما لوای قرآن را

« شعر حاملان قرآن » (۳)

با خدا باش و بیا قرآن بخوان
 گر خداجویی بیا قرآن بخوان
 روز را با یاد او آغاز کن
 ساعتی از روز را قرآن بخوان
 گر دلت تاریک می‌باشد همی
 نور خواهی اندکی قرآن بخوان
 راه می‌خواهی بیابی؛ راه راست
 در لیالی همای قدر قرآن بخوان
 روزه‌گیر و کن دلت را تزکیه
 گر گنه‌کاری؛ بیا قرآن بخوان

هر کلامش یک کتاب کامل است
علم می‌جویی بیا قرآن بخوان
این کتاب؛ شمع چراغ راه توست
طالب نوری حسین؛ قرآن بخوان

* نحوه اجرا:

- ۱- تاج مزین شده به گل
  - ۲- تهیه شمع (رنگی جهت جشن‌ها و سبز و مشکی جهت مراسم سوگواری)
  - ۳- تعداد دانش‌آموزان اجراکننده: ۷ نفر
- جهت اجرای سرود حاملان قرآن تاج مزین شده به گل را روی سر دانش‌آموزان قرار دهید و شمع را با رعایت جوانب و امنیت کامل روشن نموده و به دستشان دهید جهت چینش، سه دانش‌آموز را در سمت راست و سه دانش‌آموز را در سمت چپ قرار دهید و با خواندن سرود زمانی که از پله‌ها سن بالا می‌روند، هم‌زمان دانش‌آموز قاری قرآن، قرآن به دست از بین آن‌ها عبور کند و در جایگاه مشغول تلاوت قرآن شود.
- جهت دکلمه‌های قرآنی نیز می‌توانید با کمی تغییر همین شیوه را اجرا نمایید.

* دکلمه حاملان قرآن

با تو گر خواهی سخن گوید قرآن بخوان
تا شود روح تو با حق آشنا، قرآن بخوان،
ای بشر یاد خدا آرامش دل می‌دهد
دردمندان را بود قرآن دوا، قرآن بخوان.
دام‌ها گسترده شیطان در مسیر عمر، تا که ایمن باشی از این دام‌ها قرآن بخوان، قرآن بخوان.

دکلمه

خوشا به حال آن نیک سیرتان صاحب دار، که با این آیات این پیک آسمانی، نجوای عاشقانه و زمزمه عارفانه دادند. چه سرخوش‌اند آن حنجره‌های نغمه‌گر و سفیران کلام دوست، که با آوای توحید و ترنم سبز پیک الهی ندای قرآن را تحقق بخشند.

دکلمه

ای قرآن، ای نور پرثمر، ای راحت سعادت بخش، ای نوری توبه راه مؤمنان، ای سرگذشت پیامبران، سوره‌هایت برتر از زر است. از آن شیطان را زبون کنیم، خصم دون را نابود کنیم، آتش به خاک ظالمان زنیم، در راه تو کی ارزش دارد این جان ما، پاینده بادا قرآن ما.

*نیایش حاملان قرآن

نیایش (ویژه دانش‌آموزان)

پروردگار یکتا را سپاس که بر ما پیشتازان (فرزانگان) ایران اسلامی درهای رحمت را بگشود.
«سپاس»

پروردگار بی‌همتا را سپاس که کشور پر نعمتی را به ما بخشود. «سپاس»
خداوند بزرگ را سپاس که مادران و پدران مهربان و مربیانی دلسوز به ما ارزانی داشت. «سپاس»
یزدان پاک را سپاس که رهبر دانشمند و دادگستری بر ایرانیان عطا فرمود. «سپاس»
به شکرانه این موهبت همواره با پیروی از منش‌های مقدس پیشتازان یا (فرزانگان) آماده‌ایم که:
برای میهن عزیز فداکاری کنیم. «آماده»
نسبت به اولیا و مربیان خود حق شناس باشیم. «آماده»
نسبت به رهبر و رئیس‌جمهور عالی‌قدر خویش وفادار باشیم. «آماده - آماده - آماده»

نیایش

سپاس خدایی را که به ما قدرت عطا فرمودی تا بتوانیم در نهضت تشکل دانش‌آموزی (پشتازان و فرزنانگان) وارد شده و برای خدمت به میهن اسلامی خود پیشتاز یا (فرزانه) باشیم. «آمین»
بار الهی از تو می‌خواهم در این نبرد مقدس که برای پیروزی اجتماع خود در پیش داریم ما را یاری کنی تا ایرانی آبادتر به وجود آوریم. «آمین»
خداوندا رهبر رئوف و نیک‌اندیش ما را از خطرات و آسیب‌ها مصون بدار. «آمین»
پروردگارا عزیزان ما را در پناه خود محفوظ و ما را برای خدمت به میهن موفق و سرافراز فرما.
«آمین» یا رب العالمین
معمولاً در مراسم پس از تلاوت قرآن اهتزاز پرچم جمهوری اسلامی را داریم لذا متن سوگندنامه و نحو ایستادن دانش‌آموزان را بادانش‌آموزانتان کار کنید تا به زیبایی مراسمتان بیفزایید.

*احتضار پرچم

متن دستور پاسگان پرچم

- ۱- پاسگان پرچم به جای خود (در اینجا افراد پاسگان به حالت خبردار می ایستند).
  - ۲- پاسگان پرچم جهت برافراشتن پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران، قدم رو. (نفرات به طرف پرچم حرکت می کنند).
  - ۳- پاسگان پرچم ایست (پاسگان در چهار قدمی پرچم همگی با این فرمان می ایستند).
  - ۴- نفر به پرچم، پیش (در این حالت نفر وسط به حالت قدم رو می رود، چند قدم حرکت می کند، سپس زانورده و پرچم را می بوسد و می ایستد و سپس طناب بالابر پرچم را به دست می گیرد).
  - ۵- اردو هماهنگ و هم صدا بسرود. (در اینجا به همراه نواختن موزیک و اجرای سرود جمهوری اسلامی ایران توسط حضار، نفر وسط آهسته پرچم را بالا می برد تا در انتهای سرود، پرچم به بالاترین نقطه خود برسد، سپس سوگند پرچم خوانده شده و دانش آموزان تکرار می کنند).
  - ۶- نفر به جای خود (نفر عقب گرد کرده بانظم به جای اول خود می رود سپس به طرف پرچم عقب گرد می کند).
  - ۷- پاسگان پرچم عقب گرد (در اینجا افراد همگی عقب گرد می کنند).
  - ۸- به سمت جایگاه قبلی خود، بدو رو (در این حالت افراد پاسگان به حالت بدو رورو به صفوف رفته و در انتهای ستون خود می ایستند).
- پاسگان پرچم از سه یا پنج نفر که آشنا به فرمانها نظامی می باشند و قبلاً نیز تمرین رژه کرده باشند و یک نفر فرمان دهنده تشکیل می شود. محل ایستادن پاسگان پرچم بافاصله بین ۵ تا ۱۰ قدم مقابل میله پرچم قرار دارد. از ۳ نفر پاسگان پرچم ۲ نفر در طرفین قرار می گیرند و نفر سوم، در وسط طناب را بالا می برد و پرچم افراشته می شود. از ۵ نفر هم ۴ نفر گوشه های مستطیل و یک نفر وسط قرار می گیرد.
- در اینجا معاون و یا مربی پرورشی دستورات را صادر می کند و دانش آموزان اجرا می کنند.

*متن سوگند پرچم

بسم الله الرحمن الرحيم

من..... به این پرچم مقدس ایران که مظهر استقلال میهن اسلامی من است سوگند یاد می کنم که با نثار خون خود از میهن عزیزم ایران دفاع نمایم و برای آبادانی و سربلندی آن کوشا باشم. حالا همه

باهم به احترام سرود مقدسمان می‌ایستیم و دست راست را روی سینه چپمان می‌گذاریم و باهم نوای دل‌نشین، سرود را زمزمه می‌کنیم.

❖ عرض سلام ورود

چند نمونه متن سلام و خداحافظی، بسیار کاربردی جهت مراسم و به‌خصوص معارفه خودتان، معارفه مدیریت مدرسه و سایر اعضا و... در زیر آورده شده است که می‌توانید با الگو گرفتن از آن متن سخنرانی سایر اعضا را نیز نگارش کنید.

همرازان، هم‌نفسان درود و سلامتان باد.

سلام بر تو که خود را باور داری،

سلام بر اندیشه توانای تو،

سلام بر دستان خلاق و سازنده‌ات،

سلام بر پاس استوارت که تا انتهای ایستادگی ایستاده است؛

تو را می‌ستایم و دستان پرمهرت را می‌فشارم.

سلام و شروع

سلام و عرض شادباش داریم خدمت شما عزیزانی که با دستان مهربانتان مأمونی می‌سازید سرشار از اخلاص، شما برگزیدگانی که در کلاس ایثار درس سخاوت می‌دهید، شما نازنینانی که سعادت‌مندان دنیا و آخرتید، شما خوبانی که انسانیت را تفسیر می‌کنید و در صحیفه‌ی دل‌هایتان وفاداری و ازخودگذشتگی را رقم زده‌اید.

درودی پر آفرین بر شما که با یاری سبزان اندیشه‌ها را بارور می‌سازید؛ دستان گرم‌تان را می‌فشاریم و حضور ارزشمندتان را گرامی می‌داریم.

اهدافتان پایدار و گام‌هایتان استوار باد

اندیشه‌تان رفیع و مقامتان منبع باد

سلام و شروع

درود بر پیشگاه مقدس حضرت ولی‌عصر^(عج)

درود بر روان پاک بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران امام شهدا و شهدای انقلاب اسلامی

درود و سلام بر مقام معظم رهبری و آرزوی طول عمر باعزت و پربرکت برای آن بزرگوار.
بزرگواران درود و سلامتان باد. سلامی چون روی‌های روشن‌تر از آفتاب روز و درودی به تجلی
ذوالجلال گشته پیروز نثارتان باد.

خدا حافظی:

تنتان سالم،
روحان شفاف،
لبهایتان به غنچه لبخند مزین،
زندگیتان شیرین،
سفره‌هایتان رنگین و نظر مهر ربوبیت پیوسته بر شما بر دوام باد.

خدا حافظی:

دل‌تان به نور لطف خدا منور،
مشام جانتان به شمیم بهار معطر،
لطف روزگار بر ایامتان مقرر و هرروزتان مظفر باد.

*سرود بازگشایی و جشن شکوفه‌ها

پیشنهاد مربی:

(این سرودها را می‌توانید با دانش‌آموزان در ایام تابستان کار کنید و در روز جشن از آن بهره ببرید،
همچنین شما می‌توانید در سایت‌های متنوع آموزشی سرودهای مرتبط را جست‌وجو و ذخیره نمایید و
از آن‌ها استفاده نمایید سرودهای با کلام را می‌توانید با استفاده از نرم‌افزار به بی‌کلام تبدیل کنید تا
بدین‌صورت، سرود زیباتر جلوه کند (در ابتدای امر با دانش‌آموزان سرودهای با کلام را کار کنید و
پس از تسلط کامل سرود آن را به بی‌کلام تبدیل کنید.) همچنین از آواهای مدرسه نیز می‌توانید استفاده
نمایید در صورتی‌که به هیچ‌کدام از موارد بالا دسترسی نداشتید، بدون آهنگ هم می‌توانید سرود جذاب
و دلنشینی ارائه دهید.

سرود شماره (۱) - بازگشایی

اولین روز دبستان بازگرد / کودکی‌ها، شاد و خندان بازگرد
 باز پاسگانی خاطرات کودکی / بر سوار اسب‌های چوبکی
 خاطرات کودکی زیباترند / یادگاران کهن مانا ترند
 درس‌های سال اول ساده بود / آب را بابا به سارا داده بود
 درس پندآموز روباه و خروس / روبه مکار و دزد و چاپلوس
 روزمهمانی کوبک خانم است / سفره پرازبوی نان گندم است
 کاکلی گنجشکی باهوش بود / فیل نادانی برایش موش بود
 باوجود سوزوسرمای شدید / ریز علی پیراهن از تن می‌درید
 تا درون نیمکت جا می‌شدیم / ما پرازتصمیم کبری می‌شدیم
 پاک‌کن‌هایی ز پاکی داشتیم / یک تراش سرخ لاکی داشتیم
 کیفمان چفتی به رنگ زرد داشت / دوشمان از حلقه‌هایش درد داشت
 گرمی دستانمان از آه بود / برگ دفترها به رنگ کاه بود
 مانده در گوشم صدایی چون تگرگ / خش‌خش جاروی بابا روی برگ
 همکلاسی‌های من یادم کنید / بازهم در کوچه فریادم کنید
 همکلاسی‌های درد ورنج و کار / بچه‌های جامه‌های وصله‌دار
 بچه‌های دکه‌ی سیگار سرد / کودکان کوچک اما مرد مرد
 کاش هرگز زنگ تفریحی نبود / جمع بودن بود و تفریحی نبود
 کاش می‌شد باز کوچک می‌شدیم / لااقل یک روز کودک می‌شدیم
 یاد آن آموزگار ساده‌پوش / یاد آن گج‌ها که بودش روی دوش
 ای معلم نام و هم یادت به خیر / یاد درس آب و بابایت به خیر
 ای دبستانی‌ترین احساس من / بازگرد این مشق‌ها را خط بزن

سرود شماره (۲) - بازگشایی

بازآمد بوی ماه مدرسه / بوی بازی‌های راه مدرسه
 بوی ماه مهرماه مهربان / بوی خورشید پگاه مدرسه
 از میان کوچه‌های خستگی / می‌گیریم در پناه مدرسه

بازمی بینم ز شوق بچه ها / اشتیاقی در نگاه مدرسه
 زنگ تفریح و هیاهوی نشاط / خنده های قاه قاه مدرسه
 باز بوی باغ را خواهم شنید / از سرود صبحگاه مدرسه
 روز اول لاله ای خواهم کشید / سرخ بر تخته سیاه مدرسه

سرود شماره (۳) - جشن شکوفه ها

امروز روز شکوفه هاس / روز کلاس اول یاس / گوشه کنار مدرسه / پر از صدای بچه هاس / شکوفه های
 مهربان / غنچه های شیرین زیون / مدرسه خونه ی شماس / خوش اومدید به خونه تون / تو مدرسه درس
 می خونید / دانا و باسواد می شید / خیلی چیزا یاد می گیرید / خیلی چیزارو می دونید / شکوفه های نازنین /
 خندون و خوشحال بمونید / با همدیگه بازی کنید / سالم و سرحال بمونید / مهر اومده دوباره بوی کلاس
 میاره / مدرسه ها باز شده / شادی و شور میاره / دیوارهای مدرسه / نیمکت ها دسته دسته / رنگ شده اند چه
 زیبا / شروع شده مدرسه / کلاس و درس و بازی / معلم و همبازی / توی حیاط دل باز / چه کیفی داره
 بازی / معلم مهربان / دانا به علم جهان / سر کلاسه حالا / شروع شده درسمان

* مسابقات تفریحی

پیشنهاد مربی:

(مسابقات پیشنهادی جهت اجرا در فواصل برنامه):

- ۱- هوشی: به چهارمین روز هفته چهارشنبه بگویند صحیح است یا چارشنبه؟
- ۲- کدام یک از دو جمله زیر صحیح تر است؟ زرده تخم مرغ سفید هست؟ یا است؟
- ۳- بین لب بینی ات یک کاغذ بگذار و سه بار بگو اول مهر مبارک؟ اگر نیفتاد برنده ای؟
- ۴- با عدد زوج بشین و با عدد فرد بلند شد؟
- ۵- هر کس زودتر بادکنک را باد کند و بدون دست آن را بترکاند؟
- ۶- صندلی بازی
- ۷- بشین و پاشو (برعکس)
- ۸- تکرار جملات (مانند قوری گل قرمزی)
- ۹- اجرای مسابقه پانتومیم و...

۱۰- توپ شیطون (این توپ توپ شیطونِ بپا تو دستت نمونه تو دست هر کی به مونه از بازی بیرون می مونه) (_____)

* هفته دفاع مقدس

هرساله ۳۱ شهریورماه لغایت ۷ مهر به نام هفته دفاع مقدس نام گذاری شده است.

مجموعه فعالیت های پیشنهادی هفته دفاع مقدس:

- ۱- به صدا درآوردن زنگ هفته دفاع مقدس
- ۲- تهیه سنگر نمادین، تزئینات مربوط به آن از قبیل پوتین، خفیه، لباس رزمندگان و عکس های شهدای گران قدر
- ۳- برگزاری گفتمان بررسی ابعاد جنگ تحمیلی
- ۴- برگزاری پرسمان های دانش آموزی با موضوع دستاوردهای دفاع مقدس
- ۵- تجلیل از والدین وهم کاران ایثارگر
- ۶- تجلیل از خانواده شهدا دانش آموزان
- ۷- برگزاری نمایشگاه روزشمار دفاع مقدس
- ۸- برگزاری مسابقه داستان نویسی کوتاه دفاع مقدس
- ۹- برگزاری محفل شب شعر
- ۱۰- روشن نمودن شمع به صورت هماهنگ در حیاط مدرسه جهت نگه داشتن یاد این عزیزان
- ۱۱- برگزاری نمایشگاه عکس روی طاقچه (از دانش آموزان خانواده ایثارگرو شهدا در مدرسه بخواهید عکس های عضو پرکشید خانواده خود را به مدرسه بیاورند و با پرپایی محل مناسبی عکس ها را در معرض دید سایر دانش آموزان قرار دهید).
- ۱۲- برگزاری نقاشی دیواری دفاع مقدس
- ۱۳- برگزاری مسابقه کاریکاتور صدام
- ۱۴- بازدید از موزه ها و گلزار شهدا
- ۱۵- عیادت از جانبازان جنگ تحمیلی
- ۱۶- برگزاری محفل دیدار با آزادگان سرافراز
- ۱۷- برگزاری مسابقات رزمی
- ۱۸- استفاده از شعرها و متن نوشته های این بزرگواران در تابلوی اعلانات مدرسه

- ۱۹- دیدار از خانواده محترم شهیدان به همراه تعدادی از دانش‌آموزان همکاران
- ۲۰- پخش سرودهای دوران جنگ تحمیلی در زنگ‌های تفریح
- ۲۱- سخنرانی روحانی محترم در نمازهای جماعت برای دانش‌آموزان در ارتباط با خاطرات دوران ۸ سال دفاع مقدس
- ۲۲- نصب زندگی‌نامه برخی سرداران شهید و بانوان شهید
- ۲۳- نصب پوسترهای آیا شهدا را شناخته‌ایم؟ و تهاجم مذاهب ساختگی
- ۲۴- قرائت حمد و سوره جهت یاد و بزرگداشت شهدا در مراسم صبحگاهی
- ۲۵- نمایش کلیپ در مورد دفاع مقدس و موضوعات تربیتی در کلاسها
- ۲۶- مصورسازی تمام فعالیت‌ها و ارسال به اداره
- ۲۷- تهیه عکس و فیلم از فعالیت‌های انجام‌شده و نمایش در سایت مدرسه

*تبریک هفته دفاع مقدس

پیشنهاد مربی:

(استفاده در تابلو اعلانات و یا نصب در سالن)

آیا می‌دانید دلیل اینکه شما الان با آرامش و امنیت کامل، این متن رو می‌خوانی
از جان‌گذشتگی هزاران شهیداست؟
این ابرمردان را فراموش نکنیم...
هفته دفاع مقدس گرامی باد

بدی کردیم، خوبی یادمان رفت / ز دل‌ها لایروبی یادمان رفت
به ویلای شمالی خو گرفتیم / شهیدان جنوبی یادمان رفت...
شادی روح شهدا صلوات

مادر!

تویرمزار شهید عزیز خویش

یک کاسه آب یخ

یک دسته گل بیار

زیرا که من هنوز در این خوابگاه خویش

لب تشنه حیاتم

دل تشنه وطن...

*سرود دفاع مقدس

پیشنهاد مربی:

(تمرین با دانش‌آموزان و اجرا در مراسم بازگشایی و یا در مراسم صبحگاهی)

الفبای دفاع مقدس

(هر روز چند حروف از حروف الفبا را اجرا کنید بدین صورت دانش‌آموزان مشتاق می‌شوند تا بدانند شعر لغت بعدی چه چیزی می‌تواند باشد. می‌توانید از شعرهای زیر نیز جهت تراکت و نصب در تابلوی اعلانات استفاده کنید.)
 امثل اروّند / رود پر از آب / آهسته می رفت / در نور مهتاب / شب لال‌ها بود / مهمان اروّند / رفتم به سویش / با اشک و لبخند.

ب چون بسیجی / با عشق و ایمان / جان داده هرروز / در راه ایران / ب چون بسیجی خندان و خاکی / کوشیده باشد / در راه پاکی.

پ مثل پوتین / پ چون پلاک است گله‌ای پاکی / در زیر خاک است / پ مثل پوتین جامانده در جنگ پ چون پلاک است خونین و گلرنگ

ت مثل ترکش / هم داغ و هم ریز / ت مثل ترکش هم سخت و هم تیز

ث مثل ثابت / ماندیم و هر سال / پیروز میدان / هستیم و خوشحال

ج مثل جبهه / ج مثل جنگ است / دل‌های دشمن / مانند سنگ است / ج چون جراحت / ج مثل جانباز / در جبهه نابود / دنیایی از راز

چ مثل چمران فرمانده ای پاک / چ مثل چشمه / همسایه‌ی خاک / چ مثل چمران / باشیم و هشیار چ مثل چمران / هستیم و بیدار

ح مثل حمله / ح چون حماسه / رفتیم و رفتیم در رمل و ماسه

خ چون خمینی / خ مثل خوش‌رو / در خانه داریم / تصویری از او / خ چون خمینی / خ مثل خندان / خ
مثل خورشید / در خاک ایران

د چون دسیسه / د مثل دشمن / آمد بماند در خاک میهن / د چون دفاعی / از آب و از خاک / د چون دفاع
است / از میهنی پاک.

ذ مثل ذهن است / ذهنی پر از یاد / شد کشور ما آزاد آزاد

ر مثل رزم است / ر چون رهایی / ر چون رسیدن / تا روشنایی / ر مثل رگبار / بر روی دشمن رفتند و شد پاک
دامان میهن

ز چون زره پوش / ز مثل زور است / نیروی اسلام / اقتاصبور است

ژ مثل ژاله / افتاده نم نم / بر روی گلها / خوابیده شبنم / دیدم شهیدی / با چشم نمناک / مانند شبنم / افتاده
بر خاک

س مثل سنگر / س مثل سرباز / س مثل سنگر / جایی پر از راز / س مثل سرباز / س مثل سنگر / جانم
فدای اسلام و رهبر

ش چون شلمچه / با لاله‌هایش / پرمی کشد باز / دل در هوایش / ش چون شلمچه / دشتی پر از یاد / یادی
که باشد / همراه فریاد

ص مثل صدام / آن دیو خونخوار / غارتگری کرد با ظلم بسیار

ض مثل ضربه / در قلب دشمن / تا گردد آزاد / ایران و میهن / ض چون ضرر کرد / صدام خونخوار /
از خاک مارت / باخشم بسیار

ط مثل طاهر / یعنی که پاک است / گلهایی از ما / در زیر خاک است / ط چون طراوت / شاداب / شاداب /
دیدم شهیدی / در نور مهتاب

ظ مثل ظالم / گردیده نابود / این قدرتی از / ایران مابود / ظ مثل ظاهر / شده‌مت ما / دشمن فراریست /
از قدرت ما /

ع چون عطش بود / درجه‌های گرم / ع مثل عطش اندر حالت رزم

غ مثل غُرش / در آتش ودود / گردیده دشمن / درجه‌ها نابود / غ مثل غَوَاص در آتش و آب / غ مثل غَوَاص
در نور مهتاب /

ف مثل فکّه / در آتش ودود درجه‌ها ی ما / فهمیده هم بود / اوبا شهادت / از جمع مارفت چون قاصدکها /
آن آشنا رفت

ق مثل قدرت / ق چون قُوا بود / درجه‌ها نیز / دل با خدا بود / ق مثل قلب است / ق مثل قرآن / قلبی
درخشان از نور ایمان

ک مثل گرّخه / ک مثل کارون / دریاد ماهست / شبه‌های مجنون / رزمنده بودیم / در آب ونیزار / چشمان
مابود / هشیار و بیدار

گ مثل گلها / گ مثل گمنام / گ مثل گفتن / از یاری نام / در یادشان باش / دریاد یاران / تازنده باشی /
باعطرباران

ل مثل لاله / در دشت و صحرا / ل مثل لاله / سرخ است و زیبا / یعنی شهیدی / خوابیده در خاک /
رویده لاله / از پیکر پاک

م مثل میدان / در زیر رگبار / م مثل ماندن / در خطّ پیکار / م مثل ماندیم / درجه‌ها
ی جنگ / تا ما نبینیم / بر خاکِ خود، ننگ

ن چون نسیمی / از خاک ایران / هم می دهد روح / هم می دهد جان

و مثل وحشت / در جان دشمن / دیگر نیاید / در خاک میهن / و مثل وقتی / مازنده هستیم / تا آخر عمر /
رزمنده هستیم

ه چون هوپزه / ه مثل همت / اوباشهدادت / آورده عزت.. / فرماندهای بود از مهد شیران / ازکشورمن /
ازخاک ایران

ی مثل یاد از / آن روزگاران / یادی که باشد / چون نوبهاران.. / ی مثل یاری / ی مثل یاور / همراه اوباش
/ همراه رهبر...

*دکلمه دفاع مقدس

بسم الله الرحمن الرحيم
مادر سلام! آمده ام بعد سال ها
انگار انتظار تو را پیر کرده است
زود است باز این همه پیری برای تو
شاید منم که آمدنم دیر کرده است
مادر مرا ببخش اگر دیر آمدم
جایی که بودم از نفس جاده دور بود
آماج سنگ حادثه بودم ولی شگفت
آینه ی شکسته من پر غرور بود
دیرینه سال بود که در دوردست ها
یک سرزمین به گرده ی من بار درد بود
در من کسی شبیه یلان حماسه ساز
بی وقفه با زمین و زمان درنبرد بود
دیرینه سال بود که سرپنجه های من
چنگال بسته بود به حلقوم خاک سرد
تا مغز استخوان مرا خورده بود خاک
تا مغز استخوان مرا خورده بود درد
قصه تو را زمین و زمان کرده بود و من
تنها برای خاطر تو این چنین شدم
که چنگ بر گلوی زمین و زمان زدم
یک عمر استخوان گلوی زمین شدم

مادر! مرا ببخش اگر دیر آمدم
 یک مشت استخوان شدنم طول می کشید
 تا ارتفاع شانه مردان شهرمان
 از دست خاک پر زدنم طول می کشید
 مادر نمیر! زندگی من از آن تو!
 مادر نمیر! زندگی از آن میهن است
 بعد از من آفتاب تو هرگز مباد سرد!
 بعد از من آسمان تو هرگز مباد پست!

❖ لوح تقدیر هفته دفاع مقدس

پیشنهاد مربی:

تهیه لوح و تقدیم به والدین همکاران بسیجی و ایثارگر و خانواده های شهید

برادر بسیجی نمونه / خانواده شهید گران قدر.....

جناب آقای / سرکار خانم.....

با سلام

سال دفاع مقدس یادآور استقامت، ایثار و پایداری مردان و زنان معتقد به ولایت و انقلاب اسلامی است که منبعث از ایمان به خدا، وحدت کلمه و یکپارچگی در سایه رهنمودهای حکیمانه روح خدا^(ره) شکل گرفت و موجب بیداری ملت ها و نهضت های آزادی بخش جهان گردید و اینک در استمرار این نهضت عظیم و در پرتو هدایت فرزند خلف خمینی کبیر^(ره)، حضرت آیت ا... خامنه ای ولی امر مسلمین جهان، می رود تا به اوج قله سعادت فائق آید.

این جانب فرارسیدن هفته دفاع مقدس را به جنابعالی تبریک عرض نموده، یاد و خاطره

همه ایثارگران، جانبازان و رزمندگان را گرامی می داریم و به روان پاک شهدا درود می فرستیم.

مدیریت مدرسه

*شهادت میثم تمار

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی شهادت میثم تمار:

*زندگی‌نامه شهادت

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

امروز ۲۲ ذی‌حجه، سالروز شهادت مظلومانه سردار شهید اسلام، مدافع حریم ولایت و امامت، یار باوفای امیر مؤمنان، سردار سربدار، جناب میثم تمار است؛ همان‌که در مقابل بیدادگری ظالمان زمانه خود، پرچم بیدارگری برداشت و با زبان گویای خود، ظلم و فتنه و فساد را افشا کرد و در دفاع از حریم اهل‌بیت عصمت و طهارت، جان‌برکف نهاد و تا پای چوبه دار رفت و با لب‌های خون‌آلود خود، بوسه بر چوبه دار زد و جان عاریت خود را، تقدیم مولا و مقتدای خود نمود. روحش شاد و یاد و خاطره‌اش در دل‌های عاشقان همیشه زنده و جاویدان باد.

*سرود میثم تمار

پیشنهاد مربی:

(اجرا به‌صورت تک‌خوانی در مراسم آغازین)

ای آبروی نخل به دست زبان تو
حرفی بزن، صلابت تاریخ، جان تو
خرمای عشق از شجر آل مصطفی
چیدی و عالمی ست گرفتار خوان تو
میثم در این زمانه عجب اسم مبهمی ست
شعرم دخیل حلقه‌ی بر آستان تو
عالم تمام حادثه‌ی عشق حیدر است
عشقی که دود داده همه دودمان تو
باید عطش چشید به صحرای کربلا
با اینکه سوخت جان و تن خود بسان تو

تا سر دهم کنار تو فریاد یا علی
باید به گوش جان شنوم آرمـان تو
ذکر علی حقیقت مکتوم عصر ماست
میثم بیا، عجیب زمانه، زمان تو...

*مباهله پیامبر

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی روز مباهله:

*مباهله چیست؟

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب علت و چرایی روز مباهله در تابلوی اعلانات ۲- ایراد سخنرانی از چرایی ماجرا در مراسم صبحگاهی)

معنای لغوی و اصطلاحی مباهله

مباهله در اصل از «بَهِل» به معنی رها کردن و برداشتن قید و بند از چیزی است. اما مباهله به معنای لعنت کردن یکدیگر و نفرین کردن است. چگونگی مباهله به این‌گونه بوده است که افرادی که درباره مسئله مذهبی مهمی گفتگو دارند در یکجا جمع شوند و به درگاه خدا زاری کنند و از او بخواهند که دروغ‌گو را رسوا سازد و مجازات کند.

رویداد مباهله از رویدادهای صدر اسلام است. هنگامی که پیامبر اسلام و اهل بیتش در یکسو و مسیحیان نجران در دیگر سو آماده‌ی مباهله یا نفرین طرف دروغ‌گو شدند. مسیحیان نجران که به مدینه آمده بودند تا در مورد درستی دعوت پیامبر پژوهش کنند با او به مسامحه پرداخته، سرانجام بحثشان به‌جایی کشید که حضرت محمد^(ص) خواست تا با آن‌ها مباهله کند هر یک از دو طرف با افراد خود به محل مباهله رفتند. مسیحیان وقتی دیدند که حضرت محمد^(ص) با عزیزترین کسانش یعنی علی، فاطمه، حسن و حسین^(ع) می‌خواهد آن‌ها را به چالش بکشد مطمئن شدند که حضرت محمد^(ص) اگر به خودش مطمئن نبود جان خانواده‌اش را به خطر نمی‌انداخت. پس از مباهله کناره گرفتند.

این رویداد از سوی شیعیان به عنوان یکی از برجستگی های اهل بیت محسوب می شود و بیست و چهارم ذی الحجه را روز مباحله می نامند.

آیه مباحله

(هرگاه بعد از دانشی که به تو رسیده، کسانی با تو به مساحمه و ستیز پرداختند، به آنها بگو بیایید فرزندانمان و فرزندان آنان وزنانمان وزنانتان، و ما خویشان نزدیک و شما خویشان نزدیک خود را فراخوانیم؛ سپس مباحله کنیم و لعنت خدا را بر دروغ گویان قرار دهیم.) (آیه ۶۱ آل عمران)

*روز تکریم خانواده و بازنشستگان

برنامه ها و فعالیت های پیشنهادی در روز تکریم خانواده:

- ۱- برگزاری اولین جلسه آموزش خانواده با کمک روانشناس مدرسه با حضور اولیا
- ۲- سخنرانی از اهمیت و جایگاه خانواده در مراسم صبحگاهی
- ۳- اجرای سرود در مراسم
- ۴- اجرای نمایش در مراسم
- ۵- نصب احادیث و پیام های اخلاقی مرتبط با خانواده در تابلوی اعلانات
- ۶- برگزاری جلسه تلاوت سوره انسان به همراه معنی
- ۷- برگزاری جلسات دانش آموزی پرسش و پاسخ اهمیت خانواده

*تکریم خانواده

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

۲۵ ذی الحجه مصادف است با روز «تکریم خانواده و تکریم بازنشستگان»، علت انتخاب این روز شأن نزول آیه «هل اتی» در سوره الانسان که راجع به خانواده و استحکام پایه های آن است عنوان شده است. سوره دهر (= سوره انسان = سوره هل اتی) در شأن امام علی (ع)، حضرت زهرا (س) و امام حسن و امام حسین (ع) است. پس از آن که امام علی (ع) و حضرت زهرا (س) برای برآوردن حاجت خویش، سه روز روزه را نذر کرده بودند و نوبت به ادای آن رسید، در سه روز متوالی مسکین و یتیم و اسیری به دَرِ خانه آنها آمد و غذایی طلب کرد. آن بزرگواران نیز غذای خود را به آنها داده و خود با آب، افطار نمودند. این خانواده کریم در مقابل این عمل، هیچ جزایی را از افراد نخواستند و اجر خود را از خدا

طلبیدند. در این هنگام بود که وحی بر پیامبر اکرم^(ص) نازل شد و سوره دهر یا انسان یا هل اُتی در شأن امام علی^(ع) و حضرت زهرا^(س) نازل گردید.

*سرود روز خانواده

پیشنهاد مربی:

(تمرین و اجرای سرود بادانش آموزان و بهره بردن در مراسم صبحگاهی)
(این سرود را می‌توانید به حالت نمایش نامه تنظیم کنید و با کمک ۵ نفر از دانش آموزان آن را به اجرا درآورید همچنین می‌توانید با مقوا نمونه انگشتان هر دست را برش زده و تزیین کنید و دانش آموزان با آن مراسم را اجرا کنند.)

مانند دست است هر خانواد	هر کس یک انگشت در خانواده
بابا در این دست انگشت شصت است	آن که نخستین انگشت دست است
انگشت بعدی یعنی اشار	او مادر ماست خانم خانه
انگشت سوم یعنی برادر	اینجا نشسته پهلوی مادر
پس آن یکی کیست انگشت دیگر	آری درست است او هست خواهر
من هستم آخرین انگشت کوچک	انگشت‌ها را دیدی تو تک تک
ما پنج تا انگشت هستم	باهم شریکیم در شادی و غم
گر چه جدائی‌ام ما پنج انگشت	هستیم باهم مانند یک مشت

* حدیث درباره خانواده

پیشنهاد مربی:

(تهیه تراکت و نصب در تابلوی اعلانات)
امام صادق^(ع): هر کس به شایستگی در حق خانواده‌اش نیکی کند، عمرش طولانی می‌شود. (اصول کافی ج ۲، ص ۱۰۵)
امام علی^(ع): هر کس بد اخلاق باشد، خانواده‌اش از او دل‌تنگ و خسته می‌شوند. (تحف العقول ص ۲۱۴)

*روز آتش‌نشانی ایمنی

هفتم مهرماه به نام (آتش‌نشانی و ایمنی) نام‌گذاری شده است. درواقع این روز بهانه‌ای است تا به گرامیداشت انسان‌هایی بپردازیم که از جان و آسایش خود درراه حفظ جان و آسایش ما می‌گذرند. هدف از نام‌گذاری این روز به‌عنوان روز ملی ایمنی و آتش‌نشانی، تبدیل ایمنی در کشور به‌عنوان یک فرهنگ هست.

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی روز آتش‌نشانی ایمنی:

- ۱- برگزاری اردو و بازدید از مراکز آتش‌نشانی
  - ۲- دعوت از بزرگ‌مردان اداره آتش‌نشانی برای برگزاری مانور و نحوه عملیات خاموش‌سازی آتش
  - ۳- دعوت از والدین آتش‌نشان و اهدای لوح تقدیر به آنان
  - ۴- اجرای مراسم با سرود و نمایش و داستان‌گویی
  - ۵- برگزاری نمایشگاه نقاشی با موضوع مرتبط
  - ۶- برگزاری مسابقه داستان‌نویسی کوتاه با موضوع مرتبط
  - ۷- تهیه و توزیع بروشور آموزشی ایمنی به دانش‌آموزان همکاران
  - ۸- نصب دکلمه و متن تبریک و... در تابلوی اعلانات
  - ۹- تقدیر و تشکر از والدین آتش‌نشان در روزنامه‌های محلی
- *دکلمه ادبی روز آتش‌نشانی

*دکلمه روز آتش‌نشانی

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- اجرا در مراسم)

فرشته نجات

شعله‌های سرکش و خشمگین و سوزان را فرومی‌نشانی با دنیایی از دلهره. همه روز و شب را با آتش، پنجه می‌افکنی تا هیچ خانواده‌ای، شبی را بی‌خانه پلک نبندد..

پیشانی تو را می‌بوسم که خط‌های سرنوشت بسیاری از انسان‌ها به پیشانی تو گره‌خورده است. سرنوشت‌های سوخته را با ابرهای عشق، به بهار پیوند می‌زنی و هرکجا که قدم می‌گذاری، امید جوانه می‌زند.

تو می‌توانی عشق و امید را از زیر انبوهی از خاکستر بیرون بکشی و آسمان آبی را به پنجره‌های دودگرفته نشان بدهی.

دست‌های تو، نشانه آخرین ثانیه‌های ناامیدی‌اند و لبخندت، آغاز زندگی و شروع دوباره است. تنها دشمنی که می‌شناسی، آتشی است که چشم به خاکستر کردن خانه امید دیگران دل‌بسته است. تو مهربان‌ترین آشنایی هستی که به یاری امیدهایی می‌شتابی که تا خاکستر شدن، زمانی بیش، فاصله ندارند.

سرنوشت خانه‌های بزرگ به دست‌های کوچک تو گره‌خورده است. ثانیه‌ای نمی‌توان به شعله‌های سرکش آتش اندیشید؛ وقتی که نامی از تو نباشد. می‌شد باشی تا آتش، خاکسترنشین شود.

دکلمه

در لحظه‌های اتفاق

از درون گر گرفته‌ای. دستان، راز سرشار رودخانه‌های جاری است. چون دریا موج می‌زنی و در خویش نمی‌گنجی، بلندتر از شعله‌ها قد کشیده‌ای فراموش کرده‌ای ثانیه‌هایت را. بی‌تابی اتفاق را تاب نمی‌آوری.

می‌روی و تمام رودهای جهان، به قامت تو اقتدا می‌کنند، می‌دوی و میان دود و خاکستر گم می‌شوی. همه‌چیز، دوروبرت زبانه می‌کشد. خشم کهن‌سال شعله‌های ناگهان، روبه‌رویت می‌پیچد. از خود می‌گذری تا دست‌های مهربانت، تلخی سوزان حادثه را در هم بریزد. زلال، چون آب ایستاده‌ای و حادثه تورانمی سوزاند.

بی‌کمک دست‌های تو، روزهای گداخته‌مان نمی‌گذرد، وقتی اتفاق بی‌هنگام، قصد درهم پیچیدن زندگی‌مان را دارد روزهایت می‌گذرد و به هیچ‌چیز فکر نمی‌کنی جز لبخندهای سوخته‌ای که از لابه‌لای دود و آتش بیرون می‌کشی

به هیچ‌چیز نمی‌اندیشی، جز نگاه‌های ملتیمی که فریاد می‌زنند و جز تو هیچ‌کس را یارای کمک نیست. روزهایت می‌گذرند و تو چون شمع می‌سوزی. راز فداکاری‌ات، دهان‌به‌دهان می‌چرخد.. شهر به تو می‌بالد. وقتی شعله در شعله می‌پیچد، به هیچ‌چیز نمی‌اندیشی؛ مگر آن‌سوی آتش.. زلال دست‌های مهربانت، راز آرامش لحظه‌هایی است که شعله‌ورند و عصیانگر، اگر نباشی بزرگ‌مرد!

دست بر شقیقه‌هایت گذاشته‌ای و خواب از تو می‌گریزد. به عقربه‌های ساعت خیره شده‌ای و نگاه می‌کنی آنسوی حادثه‌هایی را که آرزو می‌کنی هیچ‌گاه رخ ندهند.

❖ سرود ایمنی

پیشنهاد مربی:

(اجرای سرود هماهنگ یا تک‌خوانی در مراسم)
(با کلام و بی‌کلام این سرود زیبا در بسیاری از سایت‌ها موجود است که می‌توانید سرود موردنظر را ذخیره و اجرا کنید.)

سرود شماره (۱)

آتش‌نشانی، بله، بله، آتش‌نشانی، بله، بله، آتش گرفتم
افتادم از پا، با ناتوانی، آتش گرفتم
برقی زد و من، زین برق آبی، آتش گرفتم، عجب!
خونسردی خود را گرمی‌توانی، از کف مده، فوراً بگو نشانی
نشانی خود را بگو که آید، ماشین و مامور آتش‌نشانی
الو، خانم، نشانی تون کجاست؟، الو الو، خانم نشانی تون را بدین
آ... از من نپرس بی‌ثمر، نام و نشانم، افتاده آتش از کجا بر دل ندانم
یکباره از این سوز نهانی، آتش گرفتم
آتش‌نشانی، بله بله بله، آتش‌نشانی، بله، آتش گرفتم، عجب!
افتادم از پا، با ناتوانی، آتش گرفتم
برقی زد و من، زین برق آبی، آتش گرفتم
این آتش عشق، این برق جانسوز، جان تو را کند، سوزد شب و روز
در دل نهان کن، با کس مگو راز، رو، سوز و ساز از پروانه آموز
آتش‌نشانی، بله بله، آتش‌نشانی، بله بله بله، آتش گرفتم
آتش‌نشانی، بله، آتش‌نشانی، بله بله، آتش گرفتم، عجب!

سرود شماره (۲)

مرد آتش‌نشانی / وقت نبرد با آتش / خودم یک قهرمانم / کارم را دوست دارم

من ناجی انسانم / بی احتیاطی نکن / با آتش بازی نکن / تا در امان بمونی
 خودت رو نسوزونی / حادثه‌های ناجور / همیشه در کمینه / نجات جان انسان
 کارم همش همینه / ماشین آتش‌نشان / وقتی آژی‌رمی کشه / کنار برید زود زود
 باید زودتر رد بشه / خاموش کنه آتیش رو / خیلی فوری خیلی زود / این آتیش خطرناک
 هم شعله داره هم دود / ماشین آتش‌نشانی / ماشین آتش‌نشانی / داره میاد آژی‌ر کشون
 مامورهای آتش‌نشان / نشسته‌اند داخل اون / هر جایی که خطر باشه / زود می‌رسه به دادمون
 از توی آتیش و بلا / فوری می‌ده نجاتمون / عصای دست این ماشین / نرده بوم و بالابر
 تو سختی و حادثه‌ها / همیشه یار و یاوره

※ سرود (مناسب دوره اول)

وقتی می‌گیره آتیش / تو شهر ما مکانی / سریع می‌آید به ماشین / که هست آتش‌نشانی
 مامور آتش‌نشان / ببین چقدر زرنگ / هر جا به گیره آتیش / با شعله‌ها می‌جنگ

※ داستان آتش‌نشان شجاع (مناسب دوره اول)

پیشنهاد مربی:

(۱- اجرای داستان به صورت نمایشنامه، ۲- قصه‌گویی در مراسم)

(فرد) داشت باعجله به ایستگاه آتش‌نشانی می‌رفت. آن روز نوبت او بود که در ایستگاه ناهار درست کند. برای همین، از قصابی کمی گوشت برای درست کردن کتلت خرید. وقتی وارد ایستگاه شد، «بنی» تعمیرکار را دید. بنی آمده بود تا یک پنجره‌ی شکسته را تعمیر کند. فرد گفت: «سلام بنی!» و مستقیم به آشپزخانه رفت تا آشپزی‌اش را شروع کند. بوی گوشت تازه در همه‌ی ایستگاه پیچید. دن و مایک که آن‌ها هم آتش‌نشان بودند، به ایستگاه رسیدند و گفتند: هممم م. چه بوی خوبی می‌آید!

ناگهان زنگ خطر ایستگاه با صدای بلندی به صدا درآمد: دنگ دنگ

آتیش‌نشان مایک با صدای بلند گفت: یه مورد اضطراری! و بعد به همراه آتش‌نشان دن از میله‌ی مخصوص ایستگاه آتش‌نشانی پایین پریدند و سوار ماشین آتش‌نشانی شدند.

آتیش‌نشان فرد گفت: راستی! ناهار چی می‌شه؟

بنی تعمیرکار گفت: نگران نباشید! من حواسم به کتلت‌ها هست.

آتش‌نشان فرد پیش‌بند آشپزی‌اش را باز کرد و گفت: ممنون بنی و با سرعت پیش بقیه رفت. آتش‌سوزی در پیتزافروشی تونی بود. یکی از فرها آتش‌گرفته بود. فرد با کپسول آتش‌نشانی، داخل مغازه پرید و گفت: نگران نباش! در یک‌چشم به هم زدن آتش را خاموش می‌کنیم.

دن و مایک هم با شلنگ آتش‌نشانی به دنبال او رفتند. فرد با صدای فیششش... ش کپسول آتش‌نشانی، یک‌طرف آتش را خاموش کرد. دن و مایک هم با صدای شرررر طرف دیگر آتش را خاموش کردند. بعدازاین که آتش‌نشان‌ها آتش را خاموش کردند، تونی از آن‌ها تشکر کرد و گفت: حالا می‌تونم برم و پیتزا بپزم.

آتش‌نشان‌ها داشتند ماشین را روشن می‌کردند تا به‌طرف ایستگاه آتش‌نشانی حرکت کنند. صدایی از بی‌سیم آن‌ها آمد: یک موقعیت اضطراری! شیشه‌پاک‌کن روی یک ساختمان، در خیابان «کاج» گیرکرده. تمام.

آتش‌نشان‌ها آژیرشان را روشن کردند و ویژ و ویژکنان به‌طرف خیابان کاج حرکت کردند. جمعیت زیادی دور ساختمان «بندانگشتی» جمع شده بود. آنجا بلندترین ساختمان شهر بود. «پالی» پستچی که تازه نامه‌های آنجا را تحویل داده بود؛ بیرون آمد و گفت: او «ویل» شیشه‌پاک‌کن است. نردبان‌ش شکسته و آن بالاگیر کرده. پایش زخمی شده و نمی‌تواند پایین بیاید. می‌توانید کمکش کنید؟

آتش‌نشان فرد گفت: معلوم است که می‌توانیم کمکش کنیم. من می‌تونم در یک‌چشم به هم زدن برم اون بالا.

آتش‌نشان‌ها بلندترین نردبان‌شان را آوردند. دن و مایک هم برای احتیاط تور نجات را باز کردند و نگه داشتند. فرد با شجاعت از نردبان بالا رفت. همان‌طور که داشت بالا می‌رفت گفت: نگران نباش ویل. دارم می‌آم. وقتی به بالای ساختمان رسید، ویل را محکم گرفت و گفت: گرفتم. نگران نباش! مردم شروع کردند به تشویق کردن. فرد، ویل را پایین آورد و به داخل ماشین برد. آن‌ها مستقیم به‌طرف بیمارستان حرکت کردند.

ویل به فرد گفت: ممنونم که مرا نجات دادی. فرد گفت: قابلی نداشت. مطمئنم پایت زود خوب می‌شود ولی فکر کنم باید یک نردبان نو بخری. آتش‌نشان‌ها وقتی با ماشین به نزدیکی ایستگاه رسیدند، فرد گفت: عجب روز پرحادثه‌ای بود! من که خیلی خسته شدم. آتش‌نشان دن گفت: ولی هنوز کارمان تمام نشده! نگاه کنید، از آنجا دارد دود بلند می‌شود!

دن آژیر را روشن کرد. وی ویژ و ویژ و با سرعت به طرف مرکز آتش حرکت کردند. دود داشت از ایستگاه آتش نشانی بلندی شد و دن و مایک شلنگ را باز کردند و فرد هم با سرعت به طرف ایستگاه دوید. همین که وارد ایستگاه شد، بنی را دید. نفس زنان گفت: اوووف بنی تعمیرکار صورتش از خجالت قرمز شده بود.

گفت: بچه ها معذرت می خواهم! فکر کنم کتلت ها را سوزاندم و ناهارتان را خراب کردم. فرد، اول خیلی ناراحت شد اما به سرعت فکری کرد و گفت: می دانید کی می تونه مشکل ما را حل کنه؟ همه باهم پرسیدند: کی؟

فرد گفت: تونی! پیتزاهای او خیلی خوشمزه است. فکر کنم پیتزا خانواده اش همه ی ما را سیر کند. و تلفن را برداشت تا به تونی زنگ بزند.

*تبریک روز آتش نشانی

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب تراکت تبریک در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک به والدین آتش نشان)

*آتش نشانان با حماسه آفرینی های خود درنبرد با شعله های خانمان سوز، جوانه های امید را از بستر خاکسترها می رویانند.

هفتم مهرماه روز آتش نشان گرامی باد.

*تبریک به تو که در میان شعله های آتش، پیام آور ایستادن و سرخ زیستن هستی روزت مبارک.

*هفتم مهر روز تجلی ایمان، ایثار، شجاعت، عشق و علاقه گرامی باد.

*متن لوح تقدیر روز آتش نشانی

پیشنهاد مربی:

(دعوت از والدین آتش نشان در مراسم صبحگاهی هفتم مهر و تقدیم لوح تقدیر به بزرگواران)

به نام خداوند جان آفرین

امام کاظم - علیه السلام - فرمود: همانا خدا را در زمین بندگانی است که برای رفع نیازهای مردم می کوشند، اینان در روز قیامت (از عذاب)، در امان هستند. بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۱۹

برادر ارجمند جناب.....

با سلام و تحیت

روز آتش نشان روز تجلیل و پاسداشت جایگاه مردانی است از جنس ایثار، شهامت و شهادت. فرشته‌های نجات که آتش عشق خدمت به خلق در وجودشان زبانه می‌کشد تا آتش سوزان و سوزنده حوادث را در زندگی خلق خاموش کنند. هفتم مهرماه روز آتش نشانی و ایمنی را به حضرت‌عالی و همکاران پرتلاش این حوزه تبریک عرض نموده، سعادت و سلامت شما ناجیان آسمانی را از باری تعالی مسئلت دارم. محفوظ و منصور باشید.

مدیریت دبستان.....

*روز جهانی ناشنوایان

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی:

هشتم مهر هر سال برابر سی‌ام سپتامبر، «روز جهانی ناشنوایان» نام‌گذاری شده است. هدف از این نام‌گذاری، ارتقای فرهنگ ارتباط با ناشنوایان، دانسته‌هایی از زبان اشاره و آگاهی سیاست‌مداران و همچنین عموم مردم از مشکلاتی است که این قشر با آن رو به رو هستند. در اهمیت حس شنوایی، این گفته هِلِن کِلِر، گویاتر از هر سخنی است. او که باوجود نابینایی و ناشنوایی، یکی از موفق‌ترین افراد استثنایی است، می‌گوید: اگر این فرصت به من داده می‌شد که یکی از دو حس خود را بازیابم، ترجیح می‌دادم نابینا بمانم، ولی بشنوم. اگر از نعمت شنوایی محروم باشیم، هرچند آموختن برای ما ناممکن نمی‌شود، ولی بسیار دشوار است. پس توجه به این نعمت بزرگ الهی که یکی از راه‌های بسیار مهم آموختن و فهمیدن است، حالت سپاس را پیش می‌آورد و تصور نبود آن کافی است تا به ارزش آن پی ببریم.

*متن تبریک روز ناشنوایان

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

*دستان ما کلام ماست.

روز ناشنوایان گرامی باد.

*در گذر زمان غرق می‌شوی و در دنیای سکوت خویش عمق محبت را لمس می‌کنی. روز جهانی ناشنویان را تبریک می‌گوییم.

*صداقت و راستی که شاید آرزوی فریاد آن را دارید در ضربان حیاتتان می‌تپد و شما می‌شنوید، نه با حس شنوایی‌تان، بلکه با تمام وجودتان. روز جهانی ناشنویان مبارک

*روز بزرگداشت مولوی

مجموعه پیشنهادات جهت بزرگداشت مولوی:

- ۱- برگزاری مفهوم نویسی از اشعار مولانا
- ۲- برگزاری گفتمان شخصیت شناسی مولانا
- ۳- نصب بنر و یا تهیه تراکت بزرگداشت
- ۴- تهیه کتاب‌های منتسب به شاعر گران‌قدر جهت کتابخانه
- ۵- برگزاری مراسم مثنوی خوانی
- ۶- تهیه بروشور از زندگی‌نامه مولوی و توزیع آن در بین دانش‌آموزان
- ۷- تجلیل از دانش‌آموزان شاعر
- ۸- برگزاری محفل شعر و خواندن اشعار مولوی
- ۹- برگزاری مسابقه مشاعره و اهدای جایزه به نفرات برتر
- ۱۰- نصب اشعار شاعر گران‌قدر در تابلو اعلانات

*زندگی‌نامه مولوی

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان همکاران)

جلال‌الدین محمد بلخی معروف به مولوی از مشهورترین شاعران فارسی‌زبان ایرانی‌تبار است. نام کامل وی «محمد ابن محمد ابن حسین حسینی خطیبی بکری بلخی» بوده و در دوران حیات به القاب «جلال‌الدین» و «مولانا» نامیده می‌شده است. در قرن‌های بعد (ظاهراً از قرن ۹) القاب «مولوی»، «مولانا»، «مولوی رومی» و «ملای رومی» برای وی به کار رفته است و از برخی از اشعارش تخلص او را «خاموش» و «خَموش» و «خامش» دانسته‌اند. زبان مادری وی پارسی بوده است. مولوی خود زاده بلخ یا وخنش بود که اکنون بخش‌هایی از آن واقع در افغانستان و تاجیکستان است و در زمان تصنیف

آثارش (همچون مثنوی) در قونیه در دیار روم (واقع در ترکیه امروزی) می‌زیسته است. باآنکه آثار مولوی به عموم جهانیان تعلق دارد، ولی ایرانیان و پارسی زبانان بهره خود را از او بیشتر می‌دانند، چرا که آثار او به زبان پارسی سروده شده، و از محیط فرهنگ ایرانی بیشترین تأثیر را پذیرفته است.

آثار علمی وی:

- ۱- مثنوی معنوی: این کتاب پر ارزش در شش دفتر و به نظر افلاکی شامل ۲۶۶۶ بیت است که در بحر رمل سروده شده است، که چون نگاه ما در این نوشتار، بر این اثر گران‌بهای مولوی می‌باشد.
- ۲- دیوان غزلیات شمس: شامل ۵۰ هزار بیت که مجموعه‌ای از اشعار عرفانی او می‌باشد و مولانا آن را در شوق دیدار عارف دل سوخته عالم شمس تبریزی سروده است.
- ۳- رباعیات: رباعیات او همراه غزلیات شمس، توسط استاد بدیع‌الزمان فروزان‌فر به طبع رسیده است.
- ۴- فی‌ما فی: مجموعه فرهنگی به نثر، حاوی تقدیرات مولانا است که پسرش بهاء‌الدین محمد، به یاری یکی از مریدان مولانا آن را تحریر کرده است.
- ۵- مکاتیب: شامل نامه‌های مولانا است.
- ۶- مجالس سبعه: سخنانی که مولانا بر منبر بیان کرده است.

*اشعار مولوی

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلو اعلانات، اجرا در مراسم آغازین در فواصل برنامه‌ها)

بیرون ز جهان و جان یکی دایه‌ی ماست

دانستن او نه درخور پایه‌ی ماست

در معرفتش همین قدر دانم

ما سایه اویم و جهان سایه ماست

*روز همدردی با کودکان فلسطینی

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی:

پیشنهاد مربی:

(توضیح در باره علت و چرایی نام‌گذاری این روز در مراسم صبحگاهی)

نهم مهر به عنوان «روز همبستگی و همدردی با کودکان و نوجوانان فلسطینی» در تقویم جمهوری اسلامی ایران ثبت شده است. این روز به پیشنهاد جمعیت دفاع از ملت فلسطین و به عنوان نمادی از دادخواهی دانش‌آموزان ایرانی از مستکبران جهان و همچنین اعلام همدردی و همبستگی بین دانش‌آموزان ایرانی و کودکان و نوجوانان مبارز فلسطینی صورت گرفته است. امروزه بزرگ‌ترین جرم نوجوانان فلسطین زاده شدن در سرزمین مادری‌شان است و برخورد نظامیان اشغالگر صهیونیستی با آن‌ها چنان زننده و غیرانسانی است که رسانه‌های دنیا را جرأت پخش آن نیست. به عنوان نمونه می‌توان به بازداشت هزاران نوجوان فلسطینی که سنی بین ۱۳ تا ۱۸ سال داشته‌اند را در سال‌های انتفاضه الاقصی بیان کرد که از آغاز و در هنگام بازداشت انواع اهانت، شکنجه، رفتار خشونت‌آمیز و غیراخلاقی در زندان‌ها و مراکز بازجویی با آن‌ها شده است.

رژیم صهیونیستی با شکنجه، بازداشت و سرکوب کودکان فلسطینی به جهانیان نشان می‌دهد که هرگز به قوانین بین‌المللی و دلایل منطقی پایبندی نبوده و به خواسته‌های جامعه بین‌المللی نیز در این خصوص اهمیتی قابل نیست. اسرائیل جنایتکار در پنجاه سال گذشته به‌ویژه در سال‌های اخیر و دوران انتفاضه فلسطینیان کودکان و نوجوانان فلسطینی را هدف کینه توزی خویش قرار داده است چرا که به‌واقع دریافته است هر نسل فلسطین از نسل پیش بیدارتر، متحدتر و ظلم‌ستیزتر پا به عرصه حذف این غده سرطانی نهاده است. یورش مخفیانه و غافلگیرانه در شب یا نیمه‌های شب و ربودن کودکان و جوانان فلسطینی به دست نیروهای اطلاعاتی با هماهنگی بایگان‌های ویژه ارتش صهیونیستی از دیگر رخدادهای امروز فلسطین است که با استفاده از گازهای سمی و اشک آور و در بیشتر اوقات اقدام به ضرب و جرح و تیراندازی با گلوله‌های پلاستیکی و به‌خصوص استفاده از سگ‌های درنده به وقوع می‌پیوندد که عموماً همراه با جراحت آن‌ها بوده است.

*روز سالمندان

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی روز جهانی سالمندان:

- ۱- بازدید از خانه سالمندان
- ۲- دعوت از پدر بزرگان و مادر بزرگ‌های دانش‌آموزان و تقدیر و اهدای گل به آنان
- ۳- تهیه بروشور روز سالمند
- ۴- اجرای سرود در مراسم آغازین
- ۵- نصب احادیث ویژه سالمندان در تابلوی اعلانات

- ۶- برگزاری مسابقه نقاشی (با موضوع مرتبط)
۷- برگزاری مسابقه داستان‌نویسی (با موضوع مرتبط)

*روز جهانی سالمندان

پیشنهاد مربی:

(تهیه و توزیع بروشور بین همکاران و دانش‌آموزان)

حرمت بزرگ‌ترها

رعایت ادب و حق‌شناسی نسبت به عمری تلاش صادقانه و ایثارها، گذشت و دلسوزی‌ها و سوختن و ساختن‌ها که بزرگان از خود نشان داده‌اند، آن است که در خانواده‌ها مورد تکریم قرار گیرند، عزیز و محترم باشند، به آنان بی‌مهری نشود، خاطرشان آزرده نگردد، به توصیه‌ها و راهنمایی‌هایی که از سر سوز و تجربه می‌دهند، بی‌اعتنایی نشود.

خود «بزرگ‌سالی» و «سن بالا» در فرهنگ دینی ما احترام دارد. این سخن پیامبر خدا (ص) است: هر کس فضیلت و مقام یک «بزرگ» را به خاطر سن و سالش بشناسد و او را مورد احترام قرار دهد، خدای متعال او را از هراس و نگرانی روز قیامت ایمن می‌دارد.

احترام به بزرگ‌ترها و ترحم و مهربانی نسبت به کوچک‌ترها، از دستورالعمل‌های اخلاقی اسلام است و کانون خانواده‌ها را گرم و مصفا می‌سازد و این، توصیه امام صادق (ع) است که فرمود: کسی که بزرگ ما را احترام نکند و کوچک ما را مورد شفقت و عطف قرار ندهد، از ما نیست. این سخن را نیز از حضرت علی (ع) به یاد داشته باشیم که فرمود:

دانشمند را به خاطر علمش و بزرگ‌سال را به خاطر سن او، باید احترام کرد.

اگر جوانان قدر پیران را نشناسند و به جایگاه آنان حرمت نهند، هم رشته‌های عاطفی پیوندهای انسانی از هم گسسته می‌شود، هم از رأفت و عاطفه و تجربه سالخورده‌گان محروم می‌شوند، هم نشانه بی‌توجهی خود به ارزش‌ها را امضا کرده‌اند. حضرت علی (ع) در یکی از سخنان خویش، ضمن انتقاد از اوضاع زمانه و ناهنجاری‌های رفتاری مردم، از جمله بر این دو مسئله تأکید می‌فرماید:

۱- بی‌احترامی کوچک‌ترها نسبت به بزرگ‌ترها ۲- رسیدگی نکردن توانگران به نیازمندان: (شما در زمانه‌ای به سر می‌برید که کوچک به بزرگ تعظیم و تکریم نمی‌کند و ثروتمند، به فقیر رسیدگی نمی‌کند!)

تکریم والدین

سالمندان به طور عموم، از احترام برخوردارند. اگر پدر و مادر باشند که این وظیفه، سنگین تر و مسؤولیت مضاعف است. قرآن کریم از تندى و پرخاش نسبت به پدر و مادر پیر نهی می کند و به سخن نیک و لحن شایسته و خضوع و تواضع و گستردن بال رأفت در برابر آنان و خیرخواهی و دعا در حق آنان دعوت می کند.

فرمان خداوند، چنین است:

هرگاه یکی از آن دو (پدر و مادر) یا هر دو نزد تو به سن پیری و سالمندی رسیدند، به آنان اف مگو، آنان را طرد مکن و به آنان سخن کریمانه بگو و بال فروتنی را از روی رحمت و شفقت برای آنان بگستر، و بگو: پروردگارا! همان گونه که مرا در خردسالی ام تربیت کردند، تو نیز بر آنان رحمت آور. ادب و احترام نسبت به پدر و مادر بزرگسال، آن است که: آنان را به اسم، صدا نکنی، به احترامشان برخیزی، از آنان جلوتر راه نروی، با آنان بلند و پرخاشگرانه سخن نگویی، نیازهایشان را برآوری، خدمتگزاری به آنان را وظیفه ای بزرگ بدانی و از آنان در سن کهولت و پیری مراقبت کنی. در حدیث است که امام باقر^(ع) فرموده است: پدرم به مردی نگریست که همراه پسرش راه می رفتند و پسر به بازوی پدرش تکیه داده بود. پدرم تا زنده بود، با آن جوان (به خاطر این بی حرمتی نسبت به پدرش) صحبت نکرد.

به همان اندازه که آزدن آنان و «عاق» شدن، حرام و نکوهیده است و از آن نهی شده است، دل به دست آوردن و جلب رضایت و نیکی به آنان سفارش شده است و این خدمتگزاری، سبب بهشتی شدن فرزندان به شمار آمده است.

«ابراهیم بن شعیب» گوید: به امام صادق^(ع) عرض کردم: پدرم بسیار پیر و سالخورده و ناتوان شده است. هر گاه حاجتی داشته باشد او را برمی داریم و بر دوش می کشیم. حضرت فرمود: اگر بتوانی عهده دار کارهای او شوی چنین کن، حتی با دستانت لقمه در دهان او بگذار، که این فردای قیامت، برای تو بهشت (یا سیر از آتش: جَنَّة) خواهد بود.

*احادیث سالمندان

پیشنهاد مربی:

(نصب احادیث در تابلوی اعلانات، اجرا در مراسم آغازین)

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: هرگاه بزرگ قومی بر شما وارد شد، گرامی اش بدارید.

(الکافی، ج ۲، ص ۶۵۹)

پیامبر اکرم (صلى الله عليه و آله و سلم) فرمودند: وجود پیران سالخورده بین شما باعث افزایش

رحمت و لطف پروردگار و گسترش نعمت‌های الهی بر شماست. (نهج الفصاحه، ص ۲۲۲)

پیامبر اکرم (صلى الله عليه و آله و سلم) فرمودند: احترام گذاشتن به مسلمان مو سفید و سالخورده

از جمله تجلیل خداست و از ما نیست کسی که بزرگسال ما را احترام نکند و به خردسال ما مهربانی

نکند. (اصول کافی، ج ۳، ص ۲۴۰)

*سرود سالمند

پیشنهاد مربی:

(اجرای سرود در مراسم صبحگاهی به صورت همخوانی)

سالمندان بوی خوب گندم‌اند

سالمندان نور چشم مردم‌اند

سالمندان عرشیان خاکی‌اند

سالمندان چشمه‌های پاکی‌اند

بوسه بر دستانشان بگذاشتن

سالمندان را گرامی داشتن

بادل پر مهرشان آمیختن

بر قدوم پاکشان گل ریختن

هم ز یزدان است و لوح جان ما

عین آیات است در قرآن ما

این چنین باشند فرزندان ما

تا چو آمد نوبت دوران ما

*بزرگداشت حافظ

مجموعه فعالیتهای پیشنهادی بزرگداشت حافظ:

۱- تهیه بروشور جهت توزیع بین دانش‌آموزان و همکاران

۲- نصب زندگی‌نامه شاعر گرانقدر در معرض دید دانش‌آموزان

۳- اهدای جایزه به شاعران مدرسه

۴- نصب تراکت تبریک در تابلوی اعلانات

۵- بیان زندگی‌نامه مختصر در مراسم آغازین

۶- برگزاری مسابقات مشاعره

۷- برگزاری جلسه دوستداران حافظ

۸- برگزاری کلاس‌های آشنایی با سرودن شعر

*بزرگداشت حافظ

پیشنهاد مربی:

(۱- تهیه بروشور و توزیع بین همکاران و دانش‌آموزان ۲- نصب در تابلوی اعلانات)

خواجه شمس‌الدین محمد بن محمد حافظ شیرازی، از بزرگ‌ترین شاعران نغزگوی ادبیات فارسی است. حافظ در اوایل قرن هشتم هـ. ق- حدود سال ۷۲۷- در شیراز دیده به جهان گشود. پدرش بهاء‌الدین، بازرگان و مادرش اهل کازرون بود. پس از مرگ پدر، شمس‌الدین کوچک نزد مادرش ماند و در سنین نوجوانی به شغل نانوايي پرداخت. در همین دوران به کسب علم و دانش علاقه‌مند شد و به درس و مدرسه پرداخت. بعد از تحصیل علوم، زندگی او تغییر کرد و در جرگه طالبان علم درآمد و مجالس درس علمای بزرگ شیراز را درس کرد. او به تحقیق و مطالعه کتاب‌های بزرگان آن روزگار- از قبیل کشف زمخشری، مطالع الانظار قاضی بیضاوی و مفتاح العلوم ستکاکي و امثال آنها- پرداخت. همچنین در مجالس درس قوام‌الدین ابوالبقاء عبدالله بن محمود بن حسن اصفهانی شیرازی نیز حضور داشت. حافظ- همچنانکه از تخلص او برمی‌آید- قرآن را از حفظ داشت و به چهارده شکل (قرائت هفتگانه) می‌خواند. حافظ مردی بود ادیب، عالم به علوم ادبی و شرعی و آگاه از دقایق حکمی و حقایق عرفانی. استعداد خارق‌العاده او در تلفیق مضامین و آوردن صنایع گوناگون بیانی در غزل او را سرآمد شاعران زمان خویش و حتی تمامی شاعران زبان فارسی کرده است. او بهترین غزلیات مولوی، سعدی، کمال، اوحدی، خواجه و سلمان را استقبال کرده است اما دیوان او به قدری از بیت‌های بلند و غزلیات عالی و مضمون‌های نو پر است که این تقلیدها و تأثرها در میان آنها کم و ناچیز می‌نماید. علاوه بر این، مرتبه والای او در تفکر عالی و حکمی و عرفانی و قدرتی که در بیان آنها به فصیح‌ترین و خوش آهنگ‌ترین عبارات داشته، وی را به عنوان یکی از بزرگ‌ترین و تأثیرگذارترین شاعران ایران قرار داده و دیوانش را مورد قبول خاص و عام ساخته است. این نکته را نباید فراموش کرد که عهد حافظ با آخرین مراحل تحول زبان فارسی و فرهنگ اسلامی ایران مصادف بود. از این روی زبان و اندیشه او در مقایسه با استادان پیش از وی به ما نزدیک تر است و به این سبب است که ما حافظ را بیشتر از شاعران خراسان و عراق درک می‌کنیم و سخن او را بیشتر می‌پذیریم.

※ سرود حافظ

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم آغازین توسط دانش آموزان)

شب نشین کوی سربازان و رندانم چو شمع	در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع
بس که در بیماری هجر تو گریانم چو شمع	روز و شب خوابم نمی آید به چشم غم پرست
همچنان در آتش مهر تو سوزانم چو شمع	رشته صبرم به مقراض غمت بریده شد
کی شدی روشن به گیتی راز پنهانم چو شمع	گر کمیت اشک گلگونم نبودی گرم رو
این دل زار نزار اشک بارانم چو شمع	در میان آب و آتش همچنان سرگرم توس
ور نه از دردت جهانی را بسوزانم چو شمع	در شب هجران مرا پروانه وصلی فرست
با کمال عشق تو در عین نقصانم چو شمع	بی جمال عالم آرای تو روزم چون شب است
تا در آب و آتش عشقت گدازانم چو شمع	کوه صبرم نرم شد چون موم در دست غمت
چهره بنما دلبرا تا جان برافشانم چو شمع	همچو صبحم یک نفس باقیست با دیدار تو
تا منور گردد از دیدارت ایوانم چو شمع	سرفرازم کن شبی از وصل خودای نازنین
آتش دل کی به آب دیده بنشانم چو شمع	آتش مهر تو را حافظ عجب در سر گرفت

※ تبریک بزرگداشت حافظ

پیشنهاد مربی:

(تهیه و نصب تراکت تبریک در تابلوی اعلانات)

خوشا دلی که مدام از پی نظر نرود
بهر درش که بخوانند بی خبر نرود
دلا مباش چنین هرزه گرد و هرجایی
که هیچ کار ز پشت بدین هنر نرود
روز لسان الغیب، حافظ شیرازی مبارک
*جان بی جمال جانان میل جهان ندارد
هر کس که این ندارد، حقا که آن ندارد
روز بزرگ مرد ادب و شعر پارسی، حافظ شیرازی مبارک.

*روز جهانی کودک

فعالیت‌های پیشنهادی روز جهانی کودک:

- روز ۱۶ مهر برابر با ۸ اکتبر روز جهانی کودک نام دارد.
- ۱- آذین‌بندی کلاس و فضای عمومی دوره اول
- ۲- برگزاری جشن عمومی اهدای جایزه
- ۳- برگزاری جشن ماکارونی و اهدای جایزه به برترین ترین
- ۴- برگزاری نقاشی دیواری هماهنگ
- ۵- برگزاری مسابقه مادر و کودک با موضوعات مختلف
- ۶- نمایش کلیپ‌های شاد تصویری
- ۷- توزیع کیک و شیرینی بین دانش‌آموزان
- ۸- هماهنگی با عکاس و فیلم‌بردار

*روز جهانی کودک

(تهیه بروشور روز جهانی کودک و ارسال به والدین)

در مقدمه‌ی کنوانسیون حقوق کودک آمده است:

«کودک باید در فضایی سرشار از خوشبختی و محبت و تفاهم بزرگ شود.»

با این شعار و باارزشی که ما ایرانی‌ها به خانه و افراد خانواده قائلیم ارزش این عضو خانواده کاملاً مشخص می‌گردد و باید به این عضو توجه ویژه نمود. عضوی که اگر چه امروز کودک است و معصوم، اما فردا بزرگ است و مسئول و خود تربیت‌کننده‌ی نسلی جدید، نسلی که روز به روز مسیرش عوض می‌شود. کودکی که امروز ریشه‌ی خانوادگی اصیل دارد بین دو تضاد گرفتار است، یک سو ته مانده‌ی ارزش‌های نیک قدیمی و از سوی دیگر گرایش‌های مد امروزی، گرایش‌های تمدن ماشینی شدن. او نمی‌داند چه کند، ما باید حامی‌اش باشیم، او چون موم در دست ماست، خمیر وجودش با ما شکل می‌گیرد بیایید او را همراه با اصول صحیح دینی و عرفی تربیت کنیم و چگونه زندگی کردن را به او بیاموزیم.

رسول گرامی اسلام^(ص) می‌فرماید: به کودکان خود محبت کنید و نسبت به آن‌ها ترحم نمایید. وقتی

به آن‌ها وعده دادید، وفا کنید زیرا آن‌ها جز اینکه شما را روزی دهنده خود می‌بینند تصور دیگری ندارند.

و از امام سجاده^(ع) داریم: و اما حق فرزند تو این است که بدانی او از تو و پیوسته به تو در خیر و شر امر دنیاست و تو مسئول او از لحاظ نیک ادب کردن و راهنمایی به پروردگارش و کمک به طاعت او هستی. پس عمل تو درباره او، عمل کسی باشد که می‌داند در احسان به او پاداش، و در مسامحه و بدی نسبت به او کیفر می‌بیند.

اسلام حتی به والدین اجازه کتک زدن کودکان را نداده است. امام علی^(ع) می‌فرماید: حتی برای ادب کردن فرزندان نیز او را نزن بلکه با او قهر کن و مراقب باش که زمان قهر طول نکشد.

نیازهای کودک

رسول اکرم^(ص) به همه انسان‌ها اعلام می‌کند، همان‌طور که پدران و مادران، حقوقی بر فرزندان خود دارند و فرزندان در صورت ترک آن حقوق عاق می‌شوند، فرزندان نیز حقوقی بر پدر و مادر دارند که پدران و مادران در صورت رعایت نکردن آن عاق فرزندان می‌گردند. والدین مسئول تأمین تمام نیازهای کودک اعم از مادی و معنوی می‌باشند.

نیازمندی‌های جسمانی کودک: نمو جسمانی کودک با فراهم ساختن وسایل مادی امکان‌پذیر است تا از این طریق نیازهای بدنی او اشباع شود. این رشد و نمو با تغذیه، بهداشت کافی، آب و هوا، مسکن، خواب، بازی و امثال آن، به دست می‌آید.

تعلیم ورزش به کودک: حرکت و جنبش، اساس هر عمل غریزی و پایه وظایف حیاتی است که زندگی شاداب و سلامت در گرو آن است.

امام صادق^(ع) می‌فرماید: باید - خصوصاً - هفت سال اول زندگی کودک آزادانه به بازی و جنبش‌های بدنی صرف شود.

حضرت رسول اکرم^(ص) می‌فرماید: اگر کسی دارای طفل خردسالی بود باید با او در جنبش‌های کودکانه و حالت بچه‌گانه همکاری و هماهنگی نماید.

آموختن و پرداختن به ورزش‌های شنا، تیراندازی و سوارکاری نیز از ورزش‌های مهمی است که در احادیث بر آن‌ها تأکید شده است.

نیازمندی‌های روحی

انتخاب نام زیبا: نخستین احسان و نیکی پدر به کودک انتخاب نام زیبا و خوشایند برای اوست و این از حقوق لازم کودکان می‌باشد.

احترام: پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: "به شخصیت فرزندان خود ارج نهید و آداب و آیین‌های رفتار خویش را نیکو و درست گردانید تا مشمول آمرزش خدا شوید."

پیامبر به والدین امر کرده‌اند که به کودکان احترام بگذارند، چراکه بی‌توجهی و بی‌احترامی به آنان باعث بروز مشکلات عاطفی زیادی در کودکان می‌گردد همچنین در روایتی از رسول اکرم (ص) چنین آمده است: "فرزندان خود را زیاد بیوسید، زیرا با هر بوسه، برای شما مقام و مرتبتی در بهشت فراهم می‌شود که فاصله میان هر مقامی، پانصد سال است." با توجه به مطالب گفته شده اسلام - دین انسان سازی - به اساس تربیتی انسان‌ها از سنین کودکی ارزشی خاص می‌گذارد و به والدین توصیه می‌نماید که به تمامی ابعاد وجودی کودک عنایت داشته باشند و انسانی وارسته و شایسته را تحویل جامعه بشری بدهند.

*شعر روز جهانی کودک

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم جشن)

من کودکانم یاد آور بهاران

روشن تر از رخسار سبزه زاران

می‌آیم از کانون عشق و ایمان

از سرزمین ایران، از سرزمین ایران، از سرزمین ایران

دامان او، دامان اولینم

والا ترین گهواره‌ی یقینم

در گوش جان آواز جویبارش

لالای دل‌نشینم...

از کوه او آزادگی گرفتم

از چشمه سارش سادگی گرفتم

دور از غرور، از شاخه‌های پر بار

افتادگی گرفتم، افتادگی گرفتم

ایران! تو آن خرم‌ترین بهشتی

با آب و خاکت، روشنی سرشتی

با خط خوانا در کتاب تقدیر
تاریخ را نوشتی... تاریخ را نوشتی...
در دامت آموختم الفبا
خواندن، نوشتن، حرف و صوت و آوا
پروردی ام با مهر و تندرستی
از جان و تن توانا
ایران، تو را همواره می پرستم
من نونالم، ریشه در تو بستم
ای مادر آزاده، از تو زادم
از هستی تو هستم

*دکلمه به مناسبت روز جهانی کودک

پیشنهاد مربی:

(اجرا توسط دانش آموزان دوره اول)

اگر تو نبودی
جهان، بی خنده های تو معنا نخواهد داشت. اگر تو نباشی، هیچ بهاری - حتی اگر لبریز شکوفه باشد -
دیدن ندارد.
اگر تو نبودی، باران ها همه دلگیر می شدند و هیچ مادری عاشقانه زیر باران ها، بی چتر لبخند نمی زد.
اگر تو نبودی، آسمان با همه حجم آبی اش، در چشم های همیشه خیس هر پدری، دلگیرتر از چهار
دیواری کوچکی می شد که به زندانی کوچک بیش نمی ماند.
اگر تو نبودی، شمعدانی های لب پنجره، این گونه زیبا گل نمی کردند و عطر سیب، دیگر معنایی
نداشت.
اگر کودک نبود، نه پدر معنا داشت، نه هیچ مادری بهشتی می شد.
اگر کودکان نبودند، شکوفه های زندگی به بهار نمی رسیدند و خانواده، بی مفهوم ترین واژه ای می شد که
در لغت نامه ها می شد پیدا کنی.
کودکان، باغچه هایی از امیدند که از شکوفه های انار لبریز است.
هر کودک، گلدانی ست که از زیباترین گل های معطر، خانه ها را به نزدیک ترین بهارها گره زده است.

کودکان، نزدیک‌ترین راه‌های رسیدن به عشق را از پرنده‌ها بهتر بلدند.
 کودکان، از تمام ستاره‌ها و پرنده‌ها به آسمان نزدیک‌ترند.
 اگر روزی می‌آمد که جهان خواب هیچ کودکی را نمی‌دید، بی‌شک صداقت به آخر می‌رسید و دوستی و مهربانی، پشت اندوه‌های بزرگ سالی‌ها مان گم می‌شد.
 این روزها اگر عاشقانه سپری می‌شوند، به عشق بودن شماست. دنیا با کودکان همیشه زیباست؛ زیباتر از همه روزهایی که سراغ داریم.
 دنیای کودکان، صمیمی‌ترین دنیایی است که هر لحظه بارها آرزو می‌کنیم تا کاش می‌شد یک بار دیگر به این دنیای کودکان قدم بگذاریم!
 کاش دنیا همیشه کودک بماند و کودکان ترانه‌های عاشقانه‌اش را لالایی شب‌های بی‌خوابی‌مان کند!
 کاش دنیا به زیبایی روزهای کودکی می‌شد!
 کاش کودکان، صمیمیتشان را همچون دوستی‌های بی‌ریایشان فراگیر می‌کردند.

*برگزاری جشن ماکارونی (نمایشنامه قاشق و چنگال)

(تزیین جایگاه و تهیه پوشش قاشق و چنگال توسط مربی برای دانش‌آموزان اجرای نمایشنامه)

گفت چنگالی به قاشق: ای رفیق
 من ندیدم چون تو همدستی شفیق
 هر کجا خوانی است اخوانیم ما
 هر کجا سوری است میهمانیم ما
 وقت لقمه بردن و آوردن
 دست من باشد به گرد گردن
 خوردنی‌هایی که داری در درون
 در پناه من نمی‌افتد برون
 قصه ما قصه هم یاری است
 قصه همیاری و همکاری است
 امشب اما یار را بردی ز یاد
 حق ما را بردی و خوردی زیاد
 گویا محبوب دیگر یافتی

فارغ از ما، سوی او بشتافتی
 دیده‌ای بس چهره خندان من
 غافل از جنگ و از دندان من
 قاشق از بشقاب سر بر کرد و گفت؛
 ای که عمری با تو هستم یار و جفت
 اختیار از دست، بیرون رفته است
 ناقه‌ام دنبال معجون رفته است
 گر ببینی آنچه من دیدم کنون
 هفت وادی طی کنی خود از جنون
 دور بودم از تمام سکرها
 داشتم بر درگه حق شکرها
 لیک گشتم با غذایی آشنا
 چرب و نرم و ناب و گرم و باصفا
 رنگ و روی آن "تسرالناظرین"
 طعم و بوی آن "تلذالحاضرین"
 گر ببینی این غذای نو ظهور
 چشم می‌پوشی زهر شیرین و شور

متن تبریک

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک تبریک به والدین دانش‌آموزان ۲- نصب تراکت در سالن)
 *کاش کودک بودم تا بزرگ‌ترین شیطنت زندگی‌ام نقاشی روی دیوار بود، ای کاش کودک بودم تا
 از ته دل می‌خندیدم نه اینکه مجبور باشم همواره تبسمی تلخ بر لب داشته باشم، ای کاش کودک بودم
 تا در اوج ناراحتی و درد با یک بوسه همه چیز را فراموش می‌کردم
 روز کودک مبارک
 *وای مردم! روزِ نازِ کودک است
 روزِ سرمستی و سازِ کودک است

کودک است آینه‌ی دل را صفا

کودک است محصلی از عشق و وفا

روز ملی کودک مبارک

*هر کودک، گلدانی ست که از زیباترین گل‌های معطر، خانه‌ها را به نزدیک‌ترین بهارها گره زده است.

روز ملی کودک مبارک باد.

* هفته بهداشت روان

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی:

- ۱- تزئین تابلوهای اعلانات با توجه به روز شمار ارسالی از اداره
- ۲- نواختن زنگ بهداشت روان
- ۳- صحبت مشاورین آموزشگاه پیرامون برگزاری هفته‌ی بهداشت روان برای کلیه‌ی دانش‌آموزان
- ۴- سخنرانی مربی تربیت بدنی پیرامون بهداشت روان تربیت بدنی
- ۵- برگزاری سخنرانی مشاوران با حضور والدین و دانش‌آموزان
- ۶- تهیه و نصب پرده با موضوع هفته بهداشت روان گرامی باد در سر در آموزشگاه در آغاز این هفته
- ۷- نصب تراکت‌ها و پیام‌های مشاوره‌ای به مناسبت هفته‌ی بهداشت روان و شادی در زندگی در دفتر آموزشگاه جهت استفاده همکاران
- ۸- نصب پرده و تراکت و پیام‌های مشاوره‌ای پیرامون راه‌های کاهش استرس به پانل مشاوره برای استفاده و مطالعه‌ی دانش‌آموزان
- ۹- نصب پیام‌های مشاوره‌ای به صورت کتابچه در خصوص کنترل احساسات و تأثیر آن بر رفتار افراد برای مطالعه دانش‌آموزان و اولیاء و همکاران در هفته‌ی بهداشت روان
- ۱۰- تهیه‌ی مطالبی با عنوان راه‌های شاد زیستن، نقش تغذیه مفید و سالم و در کاهش استرس، تا می‌توانید شاد باشید و کلیه‌ی سلامت روانی برای همکاران جهت اجرای مسابقه بین آنان
- ۱۲- تهیه‌ی مطالبی در خصوص آشنایی با هفت مهارت انسان در جهت افزایش توانایی‌های روانی و اجتماعی افراد برای اولیاء دانش‌آموزان و اهداء به آنان

- ۱۳- تهیه‌ی متنی در خصوص پیام‌های ناگفته فرزند به مادر و پدر در رابطه با بهداشت روان و خانواده‌ی سالم برای اولیای دانش‌آموزان و اهداء به آنان
- ۱۴- نصب روزهای هفته‌ی بهداشت روان به‌وسیله‌ی شکل‌های زیبای و اشکال هندسی در نمایشگاه
- ۱۵- برپایی نمایشگاهی در رابطه با معرفی کتب و مجلات روانشناسی، مجله سلامت، پیام مشاور جهت استفاده دانش‌آموزان و همکاران
- ۱۶- تشکیل نمایشگاهی از آثار دستی دانش‌آموزان شامل: تابلو نقاشی، خطاطی، تابلو معرق با موضوعات طبیعت زیبا و بهداشت روان، بهداشت روان و خانواده، بهداشت روان و کار مفید
- ۱۷- تشکیل نمایشگاهی از مقالات و نشریات دیواری دانش‌آموزان با موضوعات افسردگی و راه‌های درمان و اضطراب، استرس، خانواده سالم، خلاقیت، عزت نفس
- ۱۸- برپایی نمایشگاهی از میوه‌های تازه و مفید در خصوص نقش میوه‌ها در بهداشت روان دانش‌آموزان
- ۱۹- برپایی نمایشگاهی از بروشورهای دانش‌آموزان در رابطه با بهداشت روان و خانواده و خانواده و بهداشت روان و مراقبت بهداشتی و...
- ۲۰- برپایی ایستگاه مجلات موفقیت، خانواده، دنیای نوجوان و جوانان، شاد کامی، مدیریت زندگی، پیک سنجش در سالن آموزشگاه
- ۲۱- برپایی نمایشگاهی از تنقالات سالم مثل مغز گردو، مغز بادام، پسته، لواشک، برگه، انجیر خشک، کشک در خصوص نقش مواد مغزی سالم در بهداشت روان
- ۲۲- برپایی نمایشگاهی از داروهای گیاهی مثل شوید، گل ختمی، گل گاو زبان، حل با عنوان درمان بیماری‌های اعصاب و روان با گل‌ها و گیاهان دارویی.
- ۲۳- برپایی نمایشگاهی از عرقیات مثل عرق بومادران، کاسنی، بیدمشک و... که در تقویت روحیه و اعصاب مؤثر می‌باشد.
- ۲۴- تشکیل نمایشگاهی از قران و ادعیه هر روز و ماه و جانمازهای دست دوخت خود دانش‌آموزان با موضوع نقش قران و دعاها و روح بخش و ارتباط با خدا در کاهش افسردگی و امید به زندگی
- ۲۵- تشکیل نمایشگاهی از عکس‌ها و نقاشی‌های شاد و خنده آور با موضوع بهداشت روان و زندگی سالم و شاد

- ۲۶- پخش موزیک ملایم شاد و کلاسیک در هفته‌ی بهداشت روان در سالن آموزشگاه
- ۲۷- پذیرایی از دانش‌آموزان با شربت عرق بیدمشک و گلاب به‌عنوان عرقیات مؤثر در اعصاب و روان با همکاری خود دانش‌آموزان پایه‌ی اول در هفته‌ی بهداشت روان

* ماه محرم (تاسوعا و عاشورای حسینی)

فعالیت‌های پیشنهادی عاشورا و تاسوعای حسینی:

- ۱- سیاه‌پوش کردن فضای عمومی مدرسه
- ۲- نصب تابلو و تراکت تسلیت
- ۳- برگزاری جلسات پرسش و پاسخ در رابطه با واقعه کربلا
- ۴- داستان‌گویی از امام حسین و حضرت زینب جهت آشنایی دانش‌آموزان
- ۵- آموزش امر به معروف و نهی از منکر به دانش‌آموزان
- ۶- تقدیر از آماران امر به معروف در مدرسه
- ۷- برگزاری تعزیه خوانی
- ۸- برپایی مراسم تعزیه خوانی و نمایش توسط دانش‌آموزان و تهیه سین برنامه‌ها
- ۹- برگزاری مراسم سینه زنی و زنجیرزنی
- ۱۰- نصب دوره‌ای احادیث متون کاربردی از امام حسین^(ع) در فضای مدرسه
- ۱۱- تهیه کتابچه آشنایی با واقعه کربلا و برگزاری مسابقه و طرح سؤال
- ۱۲- پخش زیارت عاشورا در مراسم آغازین
- ۱۳- توزیع صبحانه سالم در ایام محرم توسط والدین خیر
- ۱۴- برگزاری نشست و پاسخگویی به شبهات
- ۱۵- برگزاری مراسم عاشورا بین همکاران
- ۱۶- تهیه بروشور
- ۱۷- ایجاد سقاخانه موقت در حیاط مدرسه
- ۱۸- اجرای نمایش‌های موضوعی
- ۱۹- برگزاری مراسم نقالی
- ۲۰- برپایی خیمه‌های معرفت‌شناسی و توزیع شربت
- ۲۱- برگزاری نوحه خوانی بین دانش‌آموزان و دعوت از والدین توانمند جهت نوحه خوانی

- ۲۲- ایجاد سینما موقت و پخش فیلم‌های مرتبط با محرم (می‌توان در مدارس هوشمند این طرح را در کلاسها عرضه کرد).
- ۲۳- تهیه و توزیع هدبند مشکی و سبز
- ۲۴- تهیه و توزیع پرچم
- ۲۵- تهیه و توزیع زنجیر و طبل
- ۲۶- برپایی نمایشگاه شام غریبان
- ۲۷- برگزاری نقاشی کودک و محرم
- ۲۸- تکمیل و ارسال گزارشات مصور به اداره
- ۲۹- تکمیل و ارسال بخشنامه‌ها و مصورسازی آن

❖ آشنایی با واقعه عاشورا تا سوعا

پیشنهاد مربی:

(۱) تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان همکاران ۲- اجرا در مراسم صبحگاهی)

عاشورا روز دهم ماه محرم است. شهرت این روز نزد شیعیان به دلیل وقایع عاشورای سال ۶۱ هجری قمری است. در این روز امام حسین^(ع) و یارانش در واقعه کربلا در جنگ با لشکر یزید به شهادت رسیدند و مسلمانان در آن روز سوگواری می‌کنند. سابقه سوگواری و برپایی عزاداری برای حسین بن علی^(ع) به اولین روزهای بعد از عاشورا، در محرم سال ۶۱ هجری می‌رسد. اولین مراسم سوگواری را حضرت زینب^(س) در مسجد کوفه بر امام حسین^(ع) برگزار کرد. قبل از آن در کنار اجساد شهدا در کربلا برگزار شد. عاشورا در تاریخ جاهلیت عرب، از روزهای عید رسمی و ملی بوده و در آن روزگار، در چنین روزی روزه می‌گرفتند، روز جشن ملی مفاخره و شادمانی بوده است و در چنین روزی لباس‌های فاخر می‌پوشیدند و چراغانی و خضاب می‌کردند. در فرهنگ شیعی، به خاطر واقعه شهادت امام حسین^(ع) در این روز، عظیم‌ترین روز سوگواری و ماتم به حساب می‌آید که بزرگ‌ترین فاجعه و ستم در مورد خاندان پیامبر^(ص) انجام گرفته و دشمنان اسلام و اهل بیت^(ع) این روز را خجسته شمرده به شادی می‌پرداختند، اما پیروان خاندان رسالت، به سوگ و عزا می‌نشینند و بر کشتگان این روز می‌گیرند. امامان شیعه، یاد این روز را زنده می‌داشتند، مجلس برپا می‌کردند، بر حسین بن علی^(ع) می‌گریستند، آن حضرت را زیارت می‌کردند و به زیارت او تشویق و امر می‌کردند و روز اندوهشان بود. از جمله آداب این روز، ترک لذتها، دنبال کار نرفتن، پرداختن به سوگواری و گریه، تا ظهر

چیزی نخوردن و نیشامیدن، چیزی برای خانه ذخیره نکردن، حالت صاحبان عزا و ماتم داشتن و... است.

❖ مفاهیم عاشورا تاسوعا

عاشورا: روزی که امام حسین^(ع) در آن شهید شده است.
 تاسوعا: روز قبل از عاشورا است و به نام حضرت عباس^(ع) است.
 حضرت زینب^(س): خواهر امام حسین^(ع) است که همیشه همراه امام حسین^(ع) بود.
 حضرت ابوالفضل^(ع): برادر امام حسین^(ع) است و همان حضرت عباس^(ع) است.
 تکیه: مکانی است که برای عزاداری امام حسین^(ع) آماده می‌کنند.
 سقا: کسی است که به دیگران آب می‌دهد.
 تعزیه: نمایش‌هایی که دران قصه‌های زندگی و جنگ‌های امام حسین^(ع) و یارانش را در آن نشان می‌دهند.
 نذری: آش، شربت، پلو (برنج)، شله زرد و... که در ایام (محرم) می‌دهند.
 علی اصغر^(ع): فرزند ششم امام حسین^(ع) بودند که در عاشورا کشته شد.
 رقیه^(س): دختر سه ساله امام حسین^(ع) است که در روز عاشورا اسیر شد.
 کربلا: سرزمینی است که امام حسین^(ع) با دشمنان در آن جنگید و شهید شد و مزار مطهرش در آن است.
 نوحه: شعرهایی است که در دسته‌ها می‌خوانند.
 یزید: دشمن امام حسین و پیروانش که با ایشان جنگیدند.
 طفلان مسلم: دو برادر که در واقعه کربلا به شهادت رسیدند.

❖ متنی مجری ماه محرم

(اجرا در مراسم توسط مربی)

عالم همه قطره‌اند و دریاست حسین

خوبان همه بنده‌اند و مولاست حسین

ترسم که شفاعت کند از قاتل خویش

از بس که کرم دارد و آقااست حسین

به نام شاهد و مشهود و به نام یکتای شهادت آفرین

صاحب‌دلان و همراهان دل آگاه سلام ما را از عشق حسین^(ع) و یارانش در ماه پر سوز و گداز محرم الحرام پذیرا باشید.

باز محرم آمد، باهاله‌ای خون رنگ و باصلابتی شب مسکن.
سر محرم را عاشقان و محبان حسین^(ع) می‌دانند آنان که به همراه کاروان حسینی از مکه به کربلا سفر کرده‌اند همچون علی اکبر، فرزند جوان حسین^(ع) که در مسیر راه به همه‌ی جوانان پیام داد:
آنگاه که در راه حق باشیم، ما را از مرگ باکی نیست " و حسین^(ع) این چنین اعلام کرد: مرگ را جز سعادت نمی‌بینم و زندگی با ستمکاران را جز خواری نمی‌دانم.

*احادیث گوهر بار

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک به والدین)
*قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: پسر من حسین در سرزمینی به خاک سپرده می‌شود که به آن کربلا گویند، زمین ممتازی که همواره گنبد اسلام بوده است، چنانکه خدا، یاران مؤمن حضرت نوح را در همان‌جا از طوفان نجات داد. (کامل الزیارات، ص ۲۶۹، باب ۸۸، ج ۸)
*قال امیرالمؤمنین علی علیه السلام: حضرت علی علیه السلام روزی گذرش از کربلا افتاد و فرمود: اینجا قربانگاه عاشقان و مشهد شهیدان است شهیدانی که نه شهدای گذشته و نه شهدای آینده به پای آن‌ها نمی‌رسند. (تهذیب، ج ۶، ص ۷۳ و بحار، ج ۹۸، ص ۱۱۶)
*قال علی علیه السلام: امیرالمؤمنین علیه السلام خطاب به خاک کربلا فرمود: چه خوشبویی‌ای خاک! در روز قیامت قومی از تو بپا خیزند که بدون حساب و بی‌درنگ به بهشت روند. (شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۴، ص ۱۶۹)

*سرود

اشعار شب تاسوعا

پیشنهاد مربی:

(در این ایام سرودها را به صورت نوحه و مرثیه خوانی اجرا نمایید.)

اشعار روضه حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام:

من آب را وقتی فراهم کرده بودم
 قبل از زمانی که بریزد آبرویم
 آقا اگر در دسته‌ایم بود شمشیر
 دست مرا بستی تو با حرفت و گرنه
 فرصت اگر من داشتم با رخصت از تو
 چیز عجیبی نیست چشمم را دریدند
 با ضربه‌گرزی سرم پاشید از هم
 تیری سه شعبه زحمت من را هدر داد

دل رانهی از ماتم و غم کرده بودم
 نذرش همه دار و ندارم کرده بودم
 من شرشان را از سرت کم کرده بودم
 حیوان صفت‌ها را من آدم کرده بودم
 دنیای آن‌ها را جهنم کرده بودم
 این صحنه را قبلاً مجسم کرده بودم
 وقتی برای مشک سر خم کرده بودم
 بالینکه مشکى پُر فراهم کرده بودم

سرود

زبان حال حضرت زینب کبری^(س) در غروب عاشورا
 به دشت کربلا، جمعی پریشان ماند و من ماندم
 فراز نیزه‌ها، آوای قرآن ماند و من ماندم
 من غارت‌زده خسته، ز هر سو راه من بسته
 ز یاران خیمه‌ها خالی، بیابان ماند و من ماندم
 به گوش من طنین‌افکن، صدای اکبر و قاسم
 که دائم اشک‌ریزانم، به دامن ماند و من ماندم
 دلم خون شد خداوند، از این اشک عزاداران
 به دنبال پدر یک طفل گریان ماند و من ماندم
 به خاک و خون دو بازوی بلند و پرچم و مشکى
 میان شعله‌ها یک فوج عطشان ماند و من ماندم
 ز تیری بسته شد راه گلوی تشنه لب اصغر
 رباب از این جفای خصم، حیران ماند و من ماندم
 ز طوفان بلا گل‌های سرخ من همه پرپر
 از این طوفان مرا یک سرو عریان ماند و من ماندم
 به هم پیوست جوشان چشمه‌های خون و دریا شد
 از این طوفان‌هایل موج و طوفان ماند و من ماندم
 نمانده طاقتم دیگر که بینم قتلگاهش را

برفت و این دل بی تاب و سوزان ماند و من ماندم
 "حسان" گویی که این مصرع زبان حال زینب بود
 تهی شد باغم از گل، عطر جانان ماند و من ماندم

❖ اشعار گودال قتلگاه

تیر از بس که خورده بود حسین
 بر تنش مثل پیرهن شده بود
 نیزه‌هاشان تمام شد کم کم
 موقع سنگ ریختن شده بود
 نفسش بین راه بر میگشت
 موقع دست و پا زدن شده بود
 بودم اما جلو نمی رفتم
 شمر آنقدر بد دهن شده بود
 تکه‌ای را ربود هر کس که
 روبه رو با حسین من شده بود
 هرچه کردند رو به قبله نشد
 یعنی آنقدر پاره تن شده بود
 زیر انداز خانه‌های دهات
 کفن شاه بی کفن شده بود

❖ دکلمه ایام محرم

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم صبحگاهی)

" کیست مرا یاری کند؟ "

و عجیب است که هر که ندایت را لبیک گفت؛ از سوی تو یاری شد و سعادت‌مند و هر که روی
 برگرداند مغبون و زیان دیده آقای من؛ از ندایت " کیست که بخواهد یارش کنم؟ " می شنوم. لبیک یا

حسین و روحی فداک صلی الله علیک یا اباعبدالله الحسین، صلی الله علیک یا اباعبدالله الحسین، صلی الله علیک یا اباعبدالله الحسین.

*جملات تأمل انگیز

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

*برادری به تعداد نیست، به وفاداری است؛ یوسف یازده برادر داشت و حسین^(ع)، تنها عباس^(ع) را...

*چه کوتاه است فاصله میان

بالا رفتن دست علی^(ع) و بالا رفتن سر حسین^(ع).

فاصله‌ای از ظهر غدیر تا ظهر عاشورا..

*کاردستی محرم

پیشنهاد مربی:

(تکثیر کاربرگ به تعدادانش آموزان و تزئین به وسیله پولک و چسب و کاغذهای برش زده کوچک)

*متن تسلیت

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک به والدین)

*تا دل ز غم تو گشت بی تاب حسین
این چشم تهی نگشت از آب حسین
عمری است نیازمند این درگاهم
یک لحظه گدای خویش دریاب! حسین
شهادت امام حسین^(ع) تسلیت باد.
*ای آن که غمت مسئله آموز من است
شور غم تو در دل پرسوز من است
روزی که حسین! بر تو من گریه کنم
سوگند به تو که بهترین روز من است
عاشورای حسینی تسلیت باد.
*بسوزای دل که امروز اربعین است
عزای پور ختم المرسلین است
قیام کربلایش تا قیامت
سراسر درس، بهر مسلمین است
تاسوعای حسینی تسلیت باد.

*روز جهانی نابینایان

فعالیت‌های پیشنهادی روز جهانی نابینایان:

پیشنهاد مربی:

(نصب علت و چرایی نام‌گذاری این روز در تابلوی اعلانات و دعوت از مربی بهداشت جهت ایراد سخن درباره مراقبت‌های صحیح از چشم)
۲۳ مهر روز جهانی نابینایان و عصای سفید است. این روز در جهت اهمیت به روشندلان، توجه بیشتر به مشکلات آن‌ها و ایجاد محیط‌های مناسب برای استفاده‌کنندگان از عصای سفید است. علاوه

بر این، از سال ۱۹۶۴ که این روز تصویب شده است، بهانه‌ای برای پاسداشت دستاوردهای افراد نابینا به حساب می‌آید.

عصای سفید

عصای سفید از زمان جنگ جهانی اول، به عنوان نمادی برای نابینایان شناخته شد. هر چند که در کشورهای مختلف قوانین و نمادهای مختلفی برای استفاده و شناسایی نابینایان از این عصا وجود دارد، اما با توجه به اینکه رنگ سفید برای همگان به خوبی قابل رؤیت است، برای پیشگیری از خطراتی که نابینایان را تهدید می‌کند، این رنگ در تمام دنیا برای عصای راهنمای آن‌ها تصویب شده است. این عصا مورد استفاده افراد نابینا و افرادی با اختلالات بینایی قرار می‌گیرد و معمولاً در انواع تاشو و قابل حمل طراحی می‌شود. استفاده از عصا به عنوان وسیله کمکی دررفت و آمد نابینایان از قرن‌ها پیش متداول بوده است، ولی استفاده از عصای سفید به شکل امروزی و به عنوان نمادی برای شناخت نابینایان به بعد از جنگ جهانی اول برمی‌گردد. در سال ۱۹۲۱ میلادی یک عکاس اهل شهر بریستول کشور انگلستان بانام جیمز بگز که در اثر یک سانحه بینایی خود را از دست داد، برای در امان بودن از خطر وسایل نقلیه که در خیابان‌های اطراف محل زندگی وی در حال رفت و آمد بودند، ابتکار استفاده از عصا به رنگ سفید را که به راحتی برای همگان قابل دید باشد را بکار برد. پس از آن دو تن از برجسته‌ترین محققین آمریکایی به نام‌های دکتر ناول پری، ریاضیدان و دکتر جاکوپس تن بروک، حقوقدان توانستند قانونی را در پانزدهمین روز از ماه اکتبر به عنوان قانون عصای سفید به تصویب رسانند و این روز را به عنوان روز جهانی نابینایان نام‌گذاری کنند. در این قانون کلیه حقوق اجتماعی فرد نابینا به عنوان عضوی از یک جامعه متمدن انعکاس یافته است؛

مواردی از این قانون به شرح زیر است:

نابینایان حق استفاده از کلیه امکانات رفاهی معمول در جامعه را دارند. آنان حق دارند از پیاده روها، خیابان‌ها، بزرگراه‌ها و وسایل حمل و نقل همگانی مانند هواپیما، قطار، اتوبوس، اتومبیل، کشتی، هتل، اماکن عمومی، مراکز تفریحی و مذهبی استفاده کنند. اگر در بعضی اوقات، محدودیتی برای استفاده از این تسهیلات و اماکن وجود داشته باشد باید فراگیر همه افراد جامعه باشد و اگر شخص یا سازمانی فقط برای نابینایان در استفاده از تسهیلات همگانی، محدودیت ایجاد کند یا حقوق نابینایان عاقل و بالغ را نادیده بگیرد، مجرم شناخته می‌شود.

رانندگان وسایل نقلیه موظف‌اند مراعات کامل نابینایان را که هنگام عبور و مرور، از عصای سفید استفاده می‌کنند، بنمایند.

دولت موظف است که نابینایان را به مشارکت در امور دولتی تشویق کند تا آنان به کار مشغول شوند.

مسئولان دولتی همه ساله باید روز ۱۵ اکتبر را به‌عنوان بزرگداشت نابینایان و قانون عصای سفید، به نحوی شایسته ارج نهند و از مردم بخواهند که رفتار معقولانه‌ای با نابینایان داشته باشند و گام‌های صمیمانه و مؤثری برای آنان بردارند.

***هفته‌ی تربیت بدنی (۲۶ مهر – ۳ آبان)**

برنامه‌ها و فعالیتهای پیشنهادی هفته تربیت بدنی:

- ۱- برنامه‌ریزی مناسب جهت راه اندازی گروه‌های علاقه‌مند به ورزش‌های کوهنوردی و راهپیمایی
  - ۲- برنامه‌ریزی مناسب به‌منظور برپایی مسابقات رزمی
  - ۳- بیان نقش تربیت بدنی در سلامت و تندرستی با اجرای ویژه برنامه‌ی خاص.
  - ۴- برپایی ورزش‌های گروهی و تیمی.
  - ۵- بررسی مشکلات و ناتوانایی‌های جسمی و فیزیکی دانش‌آموزان آموزشگاه و ارسال لیست آن‌ها به منطقه
  - ۶- دعوت از سخنرانان و صاحب نظران متعهد ورزشی در مراسم آغازین مدارس.
  - ۷- بررسی نحوه‌ی تمرین و اعزام تیم‌های ورزشی مدرسه به مسابقات قهرمانی آموزشگاه‌های منطقه با برگزاری مسابقات داخلی مدرسه.
  - ۸- فعال نمودن کتابخانه‌های آموزشگاه‌ها و تکمیل کتاب‌های ورزشی آن و ترویج مطالعه‌ی کتب ورزشی بین دانش‌آموزان با اجرای برنامه‌های خاص.
  - ۹- احیای بازی‌های بومی و محلی در این هفته با توجه به شرایط اقلیمی و منطقه‌ای.
  - ۱۰- سازماندهی و واگذاری مسئولیت به دانش‌آموزان در اجرای برنامه‌های مختلف این هفته.
  - ۱۱- دعوت از پزشکان جهت توصیه‌ی موارد خاص ورزش‌ها و توجه به‌سلامتی در هنگام ورزش به‌خصوص ورزش‌های سنگین.
- (اجرای برنامه‌های هفته تربیت بدنی از جمله وظایف مربیان ورزش است و نقش مربی پرورشی تسهیل آن است)

*احادیث گهربار

پیشنهاد مربی:

(نصب احادیث در برد ورزشی مدرسه)

*پیامبر صلی الله علیه واله: مؤمن نیرومند نزد خداوند بهتر و محبوب‌تر است از مؤمن ضعیف.

(صحیح مسلم، ج ۸، ص ۵۶)

*پیامبر صلی الله علیه واله: تیراندازی را به پسرانتان بیاموزید، که موجب شکست دشمن است.

(کنز العمال، ح ۴۵۳۴۱)

*امام صادق علیه‌السلام در تیراندازی و مسابقه اسب دوانی حضور می‌یافت. (مسائل الشیعه، ج

۱۹، ص ۲۵۲)

امام صادق علیه‌السلام: پیامبر شبی به خانه فاطمه رفت و حسن و حسین با او بودند. پیامبر به آن

دو فرمود: "برخیزید و کشتی بگیرید". آن دو بزرگوار برخاستند و کشتی گرفتند. (بحار الأنوار، ج

۱۰۳، ص ۱۸۹)

*تبریک روز تربیت بدنی

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

*ورزش به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان تأمین شادابی و سلامتی جسم و روح و نیز شاخص

اصلی اجتماعی و فرهنگی در زندگی امروز نقشی اساسی و بنیادی دارد و بر همین اساس نه تنها یک

روز، بلکه تمام روزها و ساعات زندگی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

۲۶مهر روز تربیت بدنی مبارک باد.

*روز تربیت بدنی و ورزش که سرآغازی برای ایجاد انگیزه و روحیه‌ی شور و نشاط بیشتر در

سطح جامعه ورزش است را به کلیه‌ی جامعه ورزشکاران و جوانان کشور تبریک عرض می‌نمایم.

۲۶مهر روز تربیت بدنی مبارک باد.

*سرود هفته تربیت بدنی

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم صبحگاهی)

به روز دیگه شروع شده باز	بچه ها بیاین، ای گلهای ناز
بازم دوباره، وقت ورزشه	یک و دو و سه مثل همیشه
بشین و پاشو دستها به جلو	عقب نمونی زود باش بدو
ورزش بکنی شاداب می مونی	مریض نمی شی خواب نمی مونی

*سرود شماره ۲ (بشین و بخند)

یک که می گم دستا جلو	دو که می گم دستا عقب
سه که می گم بشین پاشو	چهار که می گم کمر بچرخ
پنج که می گم تمرین گریه	شش که می گم تمرین خنده
هفت که می گم خنده و گریه	حالا بشین پاشو بخند دستاتو وا کن و ببند
هشت که می گم به قدم این ور	نه که می گم به قدم اون ور
ده که می گم این ور و اون ور	حالا بشین پاشو بخند دستاتو وا کن و ببند

*شعارهای ورزشی

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم صبحگاهی و نصب در تراکت)

*اگر می خواهی شهرت جهانی داشته باشی خویش را بااخلاق ورزشی آراسته کن.

* بهترین معیار یک ورزشکار اخلاق ورزشی است.

*ضمیر خویش را بااخلاق ورزشی صیقل کن، تا شهرت جهانی نصیب تو گردد.

*غرور است که باعث شکست تو می گردد، تحمل مشکلات و عرق ریزی در تمرینات و مسابقات باعث پیروزی می گردد.

* هفته پیوند اولیا و مربیان

فعالیت‌های پیشنهادی جهت برگزاری مراسم:

پیشنهادهای مثبت:

دعوت از کارشناسان روانشناسی و مشاوره برای تشریح حالات و روحیات مختلف کودکان و نوجوانان در سنین مختلف و مناسب مقطع تحصیلی و آموزش خانواده‌ها برای پیشگیری از ناهنجاری‌های روانی و بیماری‌های مختلف روحی فرزندان و ارائه نکاتی برای بهداشت روانی دانش‌آموزان.

دعوت از جامعه‌شناسان برای تشریح وضعیت اجتماعی جامعه و ناهنجاری‌های اجتماعی و خطراتی که دانش‌آموز را در محیط زندگی شهروندی به مخاطره می‌اندازد؛ مانند ناهنجاری‌های رفتاری موجود در زمینه بی‌حجابی یا بد حجابی، اعتیاد به مواد مخدرهای جدید و رسانه‌هایی مانند ماهواره و اینترنت و اهداف مثبت و منفی آن و اطلاع‌رسانی خانواده‌ها در این زمینه، انضباط اجتماعی و توجه به مقررات گروه و جامعه تشریح خطرات در کمین دانش‌آموزان توسط دوستان ناباب یا گروه‌های همسال.

دعوت از پزشکان برای اطلاع‌رسانی در مورد بیماری‌های خطرناک و مسری و موجود در جامعه و تهدید کننده دانش‌آموزان به والدین.

دعوت از کارشناسان مذهبی مسلط به مسائل روز برای اطلاع‌رسانی و آموزش والدین با تأکید بر دانش‌آموزان آن دوره تحصیلی.

دعوت از کارشناسان دیگر با توجه به نیاز درخواست والدین و دانش‌آموزان.

در جلسه اول یا جلسات عمومی دیگر به چند نفر از والدین به صورت کاملاً آزاد وقت داده شود تا در زمان محدود مثلاً ۱۰ دقیقه در مورد انتظارات خود از کادر مدرسه صحبت نمایند تا سایر شرکت کنندگان نیز از طرح خواسته‌های خود از مدرسه بیم و هراس نداشته باشند، اگر برای این کار مهم حتی ۳۰ دقیقه وقت جلسه (برای ۳ یا ۴ نفر از والدین) گرفته شود، موجب خواهد شد والدین بعد از جلسه ضمن اظهار رضایت از کار مدیر و همکاران، جلسات بعد را با رغبت بیشتری حاضر شوند و خواسته‌های خود را اعلام کنند.

پیشنهاد می‌شود دبیران و کلیه کارکنان مدرسه (وهرشخص که به‌نوعی با مدرسه همکاری دارد) در اولین جلسه عمومی انجمن دعوت شوند تا در جریان توقعات والدین از آموزشگاه قرار گیرند چراکه ممکن است انتقال این خواسته‌ها و توقعات از طرف مدیر به دبیران با واکنش یا مقاومت روبرو شود. نماینده‌ای از دبیران مدرسه، انتظارات خود از والدین را طی یک صحبت ۲۰ یا ۱۵ دقیقه‌ای بیان کند و مواضع دبیران را به والدین اعلام نماید، این کار بسیار مفید بوده و موجب خرسندی والدین خواهد شد.

حتی‌الامکان در جلسات عمومی متذکر شوید از آوردن دانش‌آموزان خود داری شود (چرا که به‌سادگی و راحتی نمی‌توان مسائل را مطرح کرد).

تشکیل کارگاه در راستای جلسات انجمن اولیا بسیار مفید است و می‌توان مادران و پدران را در جلسات بعدی دسته‌بندی کرد و در گروه‌های مشاوره - جامعه‌شناسی - مذهبی - پزشکی قرار داد و طی ۴ جلسه همه به‌نوبت در کلاس‌ها شرکت داده شوند. دسته‌بندی والدین به خانم‌ها و آقایان فقط برای مسائل جنسی و بلوغ دختران مفید خواهد بود در بقیه موارد توجیه علمی ندارد چرا که جلسات مشترک معمولاً دارای تحرک و پویایی بیشتر است، حتی می‌توان به‌عنوان یادبود در پایان دوره کارگاه به شرکت‌کنندگان لوح تقدیر یا یادبود داد.

برگه‌هایی جهت جمع‌آوری انتقادات و پیشنهادات در طی جلسات به والدین داده شود زیرا معمولاً والدین از طرح مشکلات به‌صورت مستقیم واهمه دارند.

سین برنامه‌های جلسات عمومی انجمن اولیا به‌صورت کتبی در بدو ورود به والدین داده شود تا بااطلاع قبلی و آگاهی در مورد موضوعات مورد بحث در جلسه شرکت نمایند.

پیشنهادات منفی:

سخنرانی‌های طولانی مسئولین اداره یا سایر سخنرانان از سطح شهر (که مدیران به صلاح‌دید خود از برخی افراد دعوت می‌نمایند که سخنان و حضورشان برای حاضرین سود زیادی ندارد) که موجب خستگی والدین خواهد شد.

درخواست مستقیم کمک‌های مالی بلا عوض از شرکت‌کنندگان

یک پذیرایی بسیار جزئی برای به‌جا آوردن رسم موجود به‌ناچار!

ناامید کردن والدین و زیر سؤال بردن کارایی خود و کارکنان آموزشگاه با بر شمردن مشکلات بشمار پیش روی مدیر و ناتوانی از ادامه کار و یا شروع غیر مصمم کار در مدرسه.

اجرای ۴۰ دقیقه‌ای گروه نمایش مدرسه در جلسه انجمن اولیا و همچنین اجرای ۲۰ دقیقه‌ای گروه تواشیح مدرسه در جلسه انجمن ضروری به نظر نمی‌رسد.

اجرای ۱۵ دقیقه‌ای گروه سرود با آن لباس‌های تکراری و رنگارنگ و شمع و گل و حرکت از ته سالن و خاموش کردن چراغ‌ها و غیره (که در جای خود بسیار گران‌بها و عزیز است) در این جلسات ضروری نیست چراکه موضوعات تربیتی و آموزشی مهم‌تری نیز وجود دارد، اجرای این برنامه‌ها را می‌توان به یک جلسه در تالار یا سالن مدرسه در مناسبت خاص یا باهدف معرفی توانمندی‌های دانش‌آموزان انجام داد.

اگر والدین بدانند در جلسات انجمن اولیا، حضور آنان به صورت مطلوب مطرح می‌شود و از نظر یا تخصص و شغل آن‌ها استفاده خواهد شد، با رغبت بیشتری در آن حضور می‌یابند ولی اگر بدانند فقط در سخنرانی فلان کارشناس و بدون پرسش و پاسخ فقط شنونده‌اند جلسه برایشان جذاب و مفید نخواهد بود.

متأسفانه کارکنان مدرسه تعریف و شناخت درستی از اهمیت و وظایف انجمن و کار کرده‌ای آن ندارند و فکر می‌کنند که لازم نیست در جلسه حضور داشته باشند و یا حضورشان مؤثر نیست و وظیفه آنان نیست و شاید ترمرد هم داشته باشند و تصور دارند ۳ نفر باید الزاماً در جلسه شرکت کند، مدیر برای خوش آمد گویی و مربی پرورشی برای خواندن جملاتی از بزرگان و خدمتگزار برای "پذیرایی مختصر"، درحالی‌که تمام کارکنان مدرسه باید در انجمن فعال باشند، چرا که بیشترین اعتراضات و درگیری‌ها مربوط به شیوه‌های تدریس و برخورد دبیر و معاون با دانش‌آموز است پس، حضور آنان در جلسه مهم و الزامی است و باید فرهنگ منسوخ فرار از جلسات مهم در بین آنان حذف شود.

*متن مجری‌گری نشست اولیا و مربیان

۱- اجرای دکلمه توسط مجری (گام اول)

مرا در یابید، مرا در یابید،

ای پدرم، ای مادرم، مرا در یابید.

من در این روزگار غریب گمشده‌ام. مرا دریابید.

روزگاری که پر از حيله و نیرنگ است. روزگاری که در آن نمی‌شود به هیچ کس اعتماد کرد. مرا

دریابید.

من به جز شما کسی را ندارم. البته خیلی‌ها در اطرافم هستند اما هیچ‌کدام پیشرفت و بزرگی مرا نمی‌خواهند. آن‌ها می‌خواهند مرا پله‌ای برای خود قرار دهند تا به وسیله‌ی من بزرگ شوند و مرا با خاک یکسان کنند. مرا در یابید.

من چشمانم کور است و گوشه‌ایم کر. اگر شما به دادم نرسید و چشمانم را باز و گوشه‌ایم را شنوا نکنید چه کسی این کار را خواهد کرد.

حسادت برخی از دوستانم؟ یا یک غریبه؟

شما را به خدای یگانه قسم می‌دهم کاری نکنید که به‌جای اینکه رازهایم را به شما بگویم، با یک غریبه‌ای که هر لحظه می‌خواهد مرا نابود کند درد دل کنم. قسمت‌ان می‌دهم، به خداوندی که وجودش برای همگان معلوم است، کمک کنید که به بیراهه کشیده نشوم. من می‌ترسم از کسانی که نابودیم را هر لحظه می‌خواهند. می‌ترسم و بی‌تجرب‌ام در این راه پر پیچ و خم.

به و الله تنها چیزی که دوست دارم این است که حرف دلم را به شما بگویم. نمی‌گویم هر لحظه مواظب باشید و کاری کنید که نتوانم روی پاهایم بایستم. پاهایم هنوز قدرت ندارد که روی خود بایستد ولیکن می‌توانم با کمک شما این کار را انجام دهم و حتی راه بروم. همچون کودک یک ساله‌ای که تازه دارد راه رفتن را می‌آموزد، به‌قدری زمین می‌خورد تا بتواند خوب راه رود اما این زمین خوردن‌ها بسیار کوچک است و راحت می‌توان دوباره بلند شد ولی اگر کسی مراقبش نباشد شاید از پله‌ها بیفتد و پیش آید آنچه که نباید پیش می‌آمد پس شما هم بگذارید به زمین بیفتم تا بتوانم روی پاهایم بایستم اما از دور مراقب باشید تا مبادا روزی از پله‌ها بیفتم و سرم بدجوری به سنگ بخورد و نتوانم دوباره بلند شوم... ای پدرم، ای مادرم، ای معلمانم مراقب باشید.

۲- (گام دوم) به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان، خداوندی که داده‌اش نعمت است و نداده‌اش حکمت و خواسته‌اش امتحان.

۳- (گام سوم) با عرض سلام و خسته نباشید خدمت حضار عزیز و محترم، مدیریت محترم دبستان.....، جناب آقای / خانم.....، و همچنین معاونین محترمشان..... امیدوارم حالتان خوب باشد و در تمامی مراحل زندگی موفق و مؤید بوده باشید. خیلی ممنونم که دعوت ما را پذیرفتید و در این جلسه حضور پیدا کردید. جلسه‌ای که برای پیشرفت و موفقیت دانش‌آموزانی که فرزندان شمایند تشکیل شده است. دانش‌آموزانی که اگر شما و معلمانشان به دادشان نرسید و یاری‌شان نکنید نخواهند توانست خود را از این مرداب بزرگ نجات دهند. مردابی که به‌قدری بزرگ و عمیق است که افراد بی‌تجربه‌ای مثل آنان بدون کمک شما در آن غرق خواهند شد و زمانی که چشمانشان باز شود خواهند

گفت اگر پدرم، اگر مادرم و حتی اگر معلم به من می‌گفت دچار این واقعه نمی‌شدم دریغ از اینکه آنان بارها گفته‌اند ولی گوش آن‌ها ناشنواست. پس چه باید کرد؟ آیا باید آن‌ها را به حال خودشان رها نمود؟ یا اینکه همان صحبت‌های قبلی را بارها و بارها تکرار نمود که هم خود خسته شوید و هم فرزندان را از خود دور کنید؟..... نه، باید طرز گفته‌ها را تغییر داد. نباید با زبان نصیحت با آنان صحبت کرد بلکه باید با زبان یک دوستی که خیر و صلاح او را می‌خواهد با وی حرف زد.

۴- (گام چهارم) هم اکنون دعوت می‌کنم از..... که برای قرائت نشانه‌های خداوند، نوری که اگر به آن دقت کنیم راهنمای زندگی بشریت است به جایگاه تشریف بیاورند. برای عظمت قرآن و اسلام صلوات.

(بعد از تلاوت قرآن) با تشکر فراوان از..... که فضا را به عطر معنویت مزین نمودند.

۵- (گام پنجم) اجرای دکلمه توسط مجری

به دنبال تو می‌گردم، نمایم نشانت را
بگو باید کجا جویم مدار کهکشان را
تمام جاده را رفتم غباری از سواری نیست
بیابان تا بیابان جسته‌ام رد نشانت را
نگاهم مثل طفلان زیر باران خیره شد برابر
بیند تا مگر در آسمان رنگین کمانت را
کهن شد انتظار، اما به شوقی تازه، بال افشان
تمام جسم و جان لب شد که بوسد آستانت را
کرامت گر کنی این قطره‌ی ناچیز را شاید
که چون ابری بگردم کوچه‌های آسمانت را
الا! ای آخرین توفان! بیج از شرق آدینه
که دریا بوسه بنشانند لب آتش نشانت را

هم اکنون گوش می‌سپاریم به سرود مقدس کشور عزیزمان جمهوری اسلامی ایران و به احترام آن همه قیام می‌کنیم.

۶- (گام ششم) (آگاه ساختن میهمانان از زمان و برنامه‌های پیش رو)

خب برنامه‌ای که امروز قرار هست در مقابل شما به اجرا دربیاد را من همان‌طور که در دعوتنامه‌ها نوشته شده برایتان می‌خوانم.

- ۱- عرض خیر مقدم، تشریح آیین نامه انجمن اولیا و مربیان واحدهای آموزشی و شرایط عضویت در انجمن اولیا و مربیان توسط مدیر آموزشگاه
  - ۲- ارائه گزارش عملکرد انجمن اولیا و مربیان سال گذشته توسط رئیس انجمن اولیا و مربیان
  - ۳- معرفی داوطلبین عضویت در انجمن اولیا و مربیان سال جدید
  - ۴- برگزاری انتخابات و تعیین اعضای جدید انجمن
- همانطور که در برنامه‌ها اشاره نمودم هم اکنون دعوت می‌کنم از مدیریت محترم دبستان.....
- که برای عرض خیر مقدم، تشریح آیین نامه انجمن اولیا و مربیان واحدهای آموزشی و شرایط عضویت در انجمن اولیا و مربیان به جایگاه تشریف بیاورند. لطفاً تشویقشان بفرمایید.
- (بعد از سخنرانی مدیریت)
- خیلی متشکرم از..... مدیر عزیز دبستان..... که با تلاشی صادقانه در جهت پیشبرد اهداف مدرسه در این چند سال ما را یاری نمودند.
- ۷- گام هفتم
- هم اکنون دعوت می‌کنم از رئیس انجمن اولیا و مربیان سال گذشته دبستان..... که برای ارائه گزارش عملکرد انجمن اولیا و مربیان سال گذشته به جایگاه تشریف بیاورند. لطفاً تشویقشان فرمایید.
- بعد از ایراد سخنرانی
- با تشکر فراوان از.....
- ۸- گام هشتم:
- از مدیریت محترم..... دعوت می‌کنم برای اهدای یادبودی به اعضای سابق انجمن اولیا و مربیان به روی جایگاه تشریف بیاورند. (اهدای جایزه)
- ۹- گام نهم:
- هم اکنون نوبت می‌رسد به معرفی داوطلبین عضویت در انجمن اولیا و مربیان سال تحصیلی..... که از آنها دعوت خواهیم کرد برای معرفی خود و ارائه برنامه‌هایشان به جایگاه تشریف بیاورند.
- اولین نفری که از ایشان دعوت می‌شود..... هستند که از شون خواهش می‌کنم برای معرفی خودشان و ارائه راهبردهایی برای حرکت رو به جلوی دبستان به جایگاه تشریف بیاورند. لطفاً تشویقشان بفرمایید.

نفر دوم..... و..... الی آخر

خیلی متشکرم از داوطلبین عزیز. از شما اولیای گرامی خواهش می‌کنم که پس از بررسی و تصمیم گیری رأی‌ها خودتان را نوشته و در صندوق رأی گیری بیندازید.

۱۰- گام دهم: (پذیرایی از حضار و هم‌زمان شمارش آرا)

من تعداد رأی‌های شما به هر کاندیدا را می‌خوانم و باید بگویم که بر اساس رأی‌های شما:

جناب آقای / سرکار خانم..... با کسب اکثریت رأی یعنی..... رأی به‌عنوان نفر اول انتخاب شدند.

جناب آقای / سرکار خانم..... با کسب..... رأی به‌عنوان نفر دوم انتخاب گردیدند.

از تمامی شما عزیزان بسیار متشکرم و امیدوارم در تمامی مراحل زندگی موفق باشید و سخن آخر اینکه به یاد فرزندانمان باشیم و بدانیم که آن‌ها بی‌تجربه‌اند و اگر شما یاری‌شان نکنید بدون نور، در تاریکی به بیراهه خواهند رفت. از همه شما متشکرم و شما رو به خداوند متعال می‌سپارم.

* متن دعوتنامه‌ی مجمع عمومی اولیای محترم دانش‌آموزان

پیشنهاد مربی:

(تهیه دعوتنامه به تعداد تمامی دانش‌آموزان همکاران و ارسال به والدین همکاران)

بنام خدا

دعوتنامه‌ی اولین مجمع عمومی اولیای محترم دانش‌آموزان اولیای محترم دانش‌آموز عزیز..... با سلام و احترام نظر به اهمیت تعامل خانه و مدرسه، اطلاع‌رسانی و بهره‌مندی از پیشنهادات و انتقادات سازنده‌ی شما اولیای گرامی، اولین جلسه‌ی مجمع عمومی انجمن اولیا و مربیان این مرکز به‌منظور گزارش عملکرد فعالیت‌های انجمن در روز..... تاریخ..... رأس ساعت..... در محل..... برگزار می‌گردد. ضمن دعوت از جنابعالی برای حضور در جلسه‌ی مذکور، انجمن اولیا و مربیان را از نقطه نظرات و پیشنهادات خویش بهره‌مند سازید..

با تقدیم احترام مدیریت دبستان

متن دعوتنامه انجمن اولیا (۲)

بسمه تعالی

حضور اولیاء محترم دانش آموز: ..... کلاس: .....

با سلام و احترام

بسیار خرسندیم که در ماه مهر، سرآغاز فصل تربیت، علم آموزی و معرفت، حضور پرشور و ثمر بخش شما را در کنار خود حس می کنیم و رهنمودهایتان را در تحقق آرمان ها و آموزش و پرورش فرزندانمان پذیرا باشیم.

شما نیز می توانید در این تعامل و همبستگی بین (خانه) و (مدرسه)، خدمتگزاران خود را یاری رسانید تا با تلاش و برنامه ریزی مشترک بتوانیم آینده سازانی عالم و عامل پرورش دهیم. خواهشمند است با عنایتی که نسبت به سعادت و خوشبختی فرزند دلبندتان دارید، ضمن حضور به موقع و مشارکت فعال در این جلسه ما از نظر و پیشنهادهای مفید خود بهره مند سازید. لازم به ذکر است با توجه به مطالب مهمی که در این جلسه مطرح خواهد شد حضور یکی از والدین در این جلسه الزامی می باشد.

*نمونه صورت جلسه انجمن اولیا و مربیان

به نام خدا

گزارش برگزاری انتخابات انجمن اولیاء و مربیان و هفته پیوند دبستان..... مهر.....

برگزاری جلسه شورای مدرسه و شورای انجمن اولیاء و مربیان در تاریخ شنبه.... با اهداف ذیل صورت پذیرفت:

برگزاری اولین جلسه مجمع عمومی با شرکت..... نفر از اولیاء در تاریخ..... صورت پذیرفت که جلسه شامل برنامه های ذیل بود:

تعدادی از دانش آموزان عضو شورای دانش آموزی از درب مدرسه تا سالن از اولیاء استقبال نموده و از آنها با شکلات پذیرایی نموده و دعوتنامه ها را جمع آوری کردند و متن تربیتی اهدا نمودند. قرائت قرآن توسط آقا / خانم.....

خیر مقدم توسط مدیر مدرسه و تقدیر و تشکر از اعضای اصلی انجمن معرفی کاندیداها و بیان اهداف توسط اعضاء کاندید شده

سخنرانی..... مسئول انجمن اولیاء و مربیان سال گذشته
 سخنرانی مشاوره مدرسه پیرامون.....
 پذیرایی از اولیاء و جلسات پرسش و پاسخ با موضوع مربوطه
 تشکیل ستاد انتخابات و آماده ساختن جایگاه ویژه انتخابات و نصب پرده و تراکت و پلاگارد و
 اسامی داوطلبان در جایگاه
 حضور شورای مدرسه و ستاد انتخابات جهت برگزاری پرشور انتخابات
 ثبت نام از اولیاء برای کلاسهای آموزش خانواده
 گرفتن عکس و فیلم از انتخابات و مجمع عمومی توسط شورای دانش آموزی.
 مصورسازی فعالیتها و ارسال گزارشات به اداره

*شهادت زین العابدین(ع)

برنامه ها و فعالیت های پیشنهادی برگزاری مراسم شهادت:

- ۱- برگزاری شخصیت شناسی امام سجاده(ع)
- ۲- تشکیل هیئت مذهبی مدرسه
- ۳- تهیه نذورات و تعزیه خوانی
- ۴- برگزاری مراسم روضه خوانی
- ۵- برگزاری نماز جماعت اول وقت تمام کلاس ها و سخنرانی روحانی با موضوع مرتبط
- ۶- برگزاری گفتمان شخصیت شناسی امام سجاده(ع) و نقش آنان در اسلام
- ۷- برگزاری نشست های پرسش و پاسخ
- ۸- پخش کلیپ از زندگی امام(ع)
- ۹- قصه گویی مربی به صورت کلاسی

*زندگی نامه امام سجاده(ع)

- (۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- تهیه روزنامه دیواری ۳- اجرا در مراسم صبحگاهی)

حضرت امام زین العابدین علیه السلام

امام علی بن حسین بن علی بن ابیطالب علیه السلام مشهور به سجاد، چهارمین امام شیعیان بنا به قولی مشهور، در پنجم شعبان سال ۳۸ هجری قمری متولد شد و در ۱۲ محرم سال ۹۵ هجری قمری به دست ولید بن عبدالملک به شهادت رسید. امام زین العابدین علیه السلام زمانی دیده به جهان گشود

که زمام امور در دست جد بزرگوارش امام علی بن ابیطالب علیه السلام بود. آن حضرت ۳ سال از خلافت علوی و حکومت چند ماهه امام حسن علیه السلام را درک کرد. امام سجاد علیه السلام در عاشورای سال ۶۱ هجری قمری حضور داشت و در آن واقعه به صورتی معجزه آسا نجات یافت و پس از شهادت پدرش امام حسین علیه السلام مسئولیت زمامداری شیعیان از جانب خدا بر عهده او گذاشته شد و از آن روز تا روزی که به شهادت رسید زمامدارانی چون یزید بن معاویه، عبدالله بن زبیر، معاویه بن یزید، مروان بن حکم، عبدالملک بن مروان و ولید بن عبدالملک، معاصر بود. امام سجاد علیه السلام در اوضاع ناگوار اجتماعی آن روز که ارزش‌های دینی دست خوش تغییر و تحریف امویان قرار گرفته بود، مهم‌ترین کار خویش را در زمینه برقراری پیوند مردم با خدا، با دعا آغاز کرد. چنین بود که مردم تحت تأثیر رو حیات آن حضرت قرار گرفتند و شیفته مرام و روش او شدند و بسیاری از طالبان علم و دانش در مسلک راویان حدیث او در آمدند و از سرچشمه زلال دانش وی که برخاسته از علوم رسول خدا^(ص) و امیرالمؤمنین علیه السلام بود، بهره‌ها جستند.

*احادیث گهربار

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات ۲- برگزاری مسابقه خوشنویسی)

*از قدرت خدای بزرگ بر خود، اندیشه کن و از نزدیکی‌اش به تو، شرمگین باش.

(بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۰)

*هشدار که منفورترین مردم نزد خداوند کسی است که سیره امامی را برگزیند، ولی از کارهای او

پیروی نکند.

(الکافی، ج ۸، ص ۲۳۴)

*شعر شهادت امام سجاد^(ع)

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

این ماه کیست هم‌سفر کاروان شده؟

دنیا آفتاب قیامت روان شده

یک لحظه ایستاده که سرها روند پیش

یک دم نشسته منتظر کودکان شده
 یک جا ز پیر کوفه شنیده است ناسزا
 یک جا به سنگ کودک شامی نشان شده
 هم شاهد غروب گل ارغوان به خون
 هم راوی حدیث لب خیزران شده
 با پای خسته راه بر خلق آمده
 با دست بسته کار گشای جهان شده
 ای دیده داغ کودک شش ماهه تا به پیر
 آه‌ای بهار تا گل آخر خزان شده
 بعد از برادر و پدر و خواهر و عمو
 تنهاترین ستاره هفت آسمان شده
 از بس گریسته است چنان شمع در سجود
 از خلق، آفتاب مزارش نهان شده

❖ شعر شهادت امام سجاد(ع)

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

آرزوی کوه‌ها یک سجده‌ی طولانی‌اش
 آرزوی آسمان یک بوسه بر پیشانی‌اش
 دست‌هایش شاخه‌ی طوباست مشغول دعاست
 ماه و خورشید و فلک در سایه‌ی نورانی‌اش
 تا که شد یک شب عروس خانه‌ی آل عبا
 شهربانوی جهان شد مادر ایرانی‌اش
 می‌وزد از منبرش فریادهای یاحسین
 شام‌ها ویرانه‌ی هر خطبه‌ی توفانی‌اش
 در کلامش ضربت شمشیر حق حیدر است
 عبودها کشته از شور حماسی خوانی‌اش

اوست فرزند منا و مکه فرزند صفا
چشمه‌ها می‌جوشد از هر واژه‌ی قرآنی اش

*متن تسلیت شهادت

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک تسلیت به والدین)

قد قامتِ تو، کلام عاشورا بود
آمیخته با قیام عاشورا بود
سجّاد! پس از غروب آن ظهر غریب
سجّاده‌ی تو پیام عاشورا بود
شهادت سجّاد مظلوم، بزرگترین حافظ پیام کربلا تسلیت باد.
هرگز نگذاشت تا ابد شب باشد
او ماند که در کنار زینب باشد
سجّاد که سجّاده به او دل می‌بست
تدبیر خدا بود که در تب باشد
شهادت وارث نهضت عاشورا تسلیت باد.

*روز جهانی غذا

شرح فعالیتهای پیشنهادی روز جهانی غذا:

*متن مجری

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم صبحگاهی)

۲۴ مهر، سال روز جهانی غذا، روز هم دردی با انسان‌هایی که از ابتدایی‌ترین حق خود محروم هستند، روز تداوم شکرگزاری از نعمت‌های سرشار الهی و هم دردی با گرسنگان جهان و شما کودکان باید قدر غذا، این نعمت بزرگ الهی را بدانیم و با مصرف درست و اسراف نکردن، با گرسنگان جهان هم دردی کنیم. هنگام دور ریختن غذا، به این بیندیشیم که این غذا می‌تواند گرسنه‌ای را برای یک روز

هم که شده از گرسنگی و مرگ نجات دهد. امروز روز جهانی غذاست و سمینارها و کنفرانس‌های مختلف برای رسیدگی به گرسنگان جهان بر پا می‌شود، ولی هنوز چشمان بی‌رمق گرسنگان این کره خاکی، به دستان زراندوز و بدن‌های فربه برگزار کنندگان این اجلاس دوخته شده است. ناله‌های بیدادگر فقر، همچنان بلند است. هزاران تُن گندم به دریاها ریخته می‌شود، ولی به ناله گرسنه آفریقایی با قرصی از نان پاسخ داده نمی‌شود. جهان در روز جهانی غذا، توهمی از حقوق بشر را به تماشا نشسته است.

* جشن قرآن (زمان برگزاری اواخر مهر ماه)

جشن قرآن در اواسط مهر ماه برگزار می‌شود و مختص به دانش‌آموزان پایه اول است و با جشن شکرگزاری که مختص به دانش‌آموزان پایه سوم است و در اسفندماه معمولاً برگزار می‌شود تفاوت دارد.

شرح فعالیت‌های پیشنهادی:

- ۱- آذین‌بندی محل جشن
- ۲- تهیه هدیه به تعداد دانش‌آموزان (قران‌های جیبی گزینه مناسبی است).
- ۳- پذیرایی و اجرای سرود
- ۴- اجرای نمایشنامه
- ۵- تهیه تراکت و نصب در سالن با موضوعات جذاب
- ۶- هماهنگی با عکاس و فیلم بر دار
- ۷- دعوت از وادین و مسئولان و دعوت از قاریان و مفسران قرآن

* متن مجری جشن قرآن

بسم الله الرحمن الرحيم

سر آغاز گفتار نام خداست

که رحمتگر و مهربان خلق راست

به نام آفریدگاری که انوار کلام و آیات معجزه آسایش، جان و دل را صفا می‌بخشد و در پرتو معانی و مضامین قرآن اقدس و سلام و درود بر شما عاشقان و شیفتگان و مشتاقان کلام وحی درود و آفرین بر شما حافظان و قاریان قرآن مجید.

با تو گر خواهی سخن گوید خدا قرآن بخوان
تا شود روح تو با حق آشنا، قرآن بخوان

رَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِیْلًا خُدا ی رحمت است می دهد قرآن به جان و دل صفا؛ قرآن بخوان
ای بشر؛ یاد خدا آرامش دل می دهد دردمندان را بود قرآن دوا، قرآن بخوان

این جانب..... عرض خیر مقدم و شاد باش دارم خدمت شما والدین
ودانش آموزان حافظان و قاریان محترم که با قدوم میمنت مسعود خود موجب معنویت مجلس روحانی
و ملکوتی ما گشته اید.

قرآن اصل ایمان است و اساس معرفت
قرآن برهان نبوت است و معنی رسالت
قرآن منشور هدایت است و قانون حکمت
قرآن نامه تذکرت است و صحیفه ی رحمت
قرآن شاهد حق است و مایه حقیقت

هر که قرآن او را انیس است خداوند او را جلیس است. با امید به اینکه انیس با قرآن بمانید و به
روزگار بپایید. ضمن تشکر از صوت ملکوتی قاری محترم..... در کمال ارادت و اخلاص
دعوت می نمایم از سرور گرامی..... به جایگاه تشریف فرما شوند.
دعوت از گروه سرود

دعوت از گروه اجرای نمایش و..... (با توجه با متن های ارائه شده در کتاب).
برای پایان برنامه نیز از شعر زیر بهره بگیرید.

بیانی است بر مردم آیات ما که بر عامه ی خلق شد رهنما
هم از بهر افراد پرهیزکار در آن پند و اندرز شد آشکار

*سرود

پیشنهاد مربی:

(تمرین با دانش آموزان جهت اجرا در برنامه)

خدا که مهربانه	به فکر بندگانه
برای خوشبختی مون	گفته که قرآن بخون
قرآن کتاب زنده است	جاویدان و پابنده است
قرآن کند آشکار	سوال های بسیار
هر کس قرآن می خونه	اینو باید بدونه

کلام پاک یزدان

مومن جاش تو بهشته

قران رو یاد بگیر زود

که هست کتاب قران

در آن کتاب نوشته

اگه میخوای بشی خوب

*لوح تقدیر جشن قران

دانش آموز محترم؛ آقای / خانم: ..... با سلام و تحیات الهی؛
قرآن سرچشمه‌ای است که تمامی بندگان حضرت دوست با فهم دقیق آن سراپا غرق در آن می‌شوند و شاگردان خوب قرآن هم با عمل به آیات شریفه‌ی آن، زمزمه‌ی معنادار آن کلام شیرین را بر زبان خود جاری می‌سازند و سعادت دنیا و آخرت را نصیب خود می‌سازند. امید است در سایه‌ی کلام الهی، زندگی شاد و پر از معنویت را پیش رو داشته باشید. فلذا این «لوح سپاس» را به پاس زحمات شما، تقدیم می‌نماییم.

*جشن عاطفه‌ها

مجموعه برنامه‌های پیشنهادی جشن عاطفه‌ها:

- ۱- نواختن زنگ عاطفه‌ها
- ۲- برگزاری مراسم جشن عاطفه‌ها
- ۳- برگزاری نقاشی عاطفه‌ها
- ۴- برگزاری نشست انجمن اولیا و مربیان با موضوع جشن عاطفه‌ها
- ۵- برگزاری شورای دبیران با موضوع همکاری در جشن عاطفه‌ها
- ۶- شناسایی دانش‌آموزان نیازمند
- ۷- تهیه دعوتنامه جهت دعوت از والدین و هم کاران توانمند جهت کمک به دانش‌آموزان نیازمند
- ۸- انجام تبلیغات محیطی جهت ترغیب دانش‌آموزان و مشارکت فعال‌تر ایشان
- ۹- برگزاری جشن (من می‌بخشم) اهدای لوازم مورد نیاز
- ۱۰- برگزاری گفتمان نقش و برکت کمک به دیگران
- ۱۱- توزیع صندوق‌های کمک به نیازمندان
- ۱۲- جمع‌آوری صدقات اولیا دانش‌آموزان و اهدا به جشن عاطفه‌ها
- ۱۳- برگزاری بازارچه خیریه دانش‌آموزی

۱۴- برگزاری مسابقه یک جمله بنویس برای دوست نیازمندت

۱۵- برگزاری مسابقه نقاشی زکات

۱۶- برگزاری مسابقه داستان نویسی کوتاه جشن عاطفه‌ها

*دکلمه جشن عاطفه‌ها

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم صبحگاهی)

بسم الله الرحمن الرحيم نام خداوندی است که تا او نخواهد پرده گل نشکفند
و باد گیسوی شمشاد نجنباند، بی حکم او زمرد غنچه بیجاده نشود، بی صنع او لاله پر ژاله نگردد
نام ملکی است که به دست عملی صبا قامت سرو پیراسته است، وزیر سر زلف شاخه چهره‌ی
گل آراسته است، نام ذوالجلالی است که طیران ملکی و دوران فلکی بی‌خواست او نیست.
گردیده که نه در جمال آن نام نگردد، بر دوخته باد، هر دل که نه در محبت این نام قرار گیرد
سوخته باد و هر قدمی که نه در راه موافقت حق پوید به تیغ قطعیت طی کرده باد.
حضور خلوت انس است دوستان جمع‌اند و انیکاد بخوانید و در فراز کنید
حضور گرم‌تان، صفای محفل انس است و گام‌های سبزان، رونق بخش مجلس ما

*انتخابات شورای دانش‌آموزی

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی انتخابات شورای دانش‌آموزی:

زمان و نحوه‌ی انتخابات شورای دانش‌آموزی

۱- شورای دانش‌آموزی در تمامی مدارس ابتدائی، راهنمایی، متوسطه و پیش‌دانشگاهی اعم از
شهری، روستایی، عشایری، دخترانه، پسرانه، دولتی و غیرانتفاعی در داخل و خارج از کشور تشکیل
می‌گردد.

۲- انتخابات شورای دانش‌آموزی به‌صورت هماهنگ در تمامی مدارس مذکور در نیمه‌ی اول آبان
ماه با پیام وزیر محترم آموزش و پرورش برگزار می‌گردد.

۳- مدیر و معاون پرورشی و تربیت بدنی مدرسه موظف‌اند قبل از ثبت نام دانش‌آموزان برای
عضویت در شورای دانش‌آموزی، تمامی دانش‌آموزان مدرسه را نسبت به اهداف، شرح وظایف
و..... شورای دانش‌آموزی آشنا نمایند.

۴- دانش‌آموزانی که تمایل به عضویت در شورا دارند، دو هفته قبل از انتخابات خود را کاندیدای عضویت نموده و در دفتر مدرسه ثبت نام می‌نمایند.

۵- مدیر با همکاری و مشارکت شورای مدرسه موظف است اسامی کاندیداهای نهایی دارای شرایط مندرج در این آیین نامه را به نحو مقتضی به اطلاع تمامی دانش‌آموزان برساند.

۶- دانش‌آموزان می‌توانند به مدت سه روز (قبل از انتخابات) در خصوص دیدگاه‌ها، نظرها و برنامه‌های خود به تبلیغ بپردازند. تبلیغات انتخاباتی تا آخرین ساعت رسمی روز قبل از انتخابات آزاد است در روز برگزاری انتخابات هرگونه تبلیغ ممنوع می‌باشد.

۷- کلیه‌ی داوطلبان موظف‌اند در تبلیغات خود موارد زیر را رعایت نمایند.

الف: دیدگاه‌ها و برنامه‌های خود را از طریق سخنرانی در مراسم صبحگاهی و میزگردهای مختلف ضمن تهیه‌ی تراکت‌های ساده و کم هزینه، با هماهنگی مسئولان مدرسه به دانش‌آموزان ارائه دهند.

ب: از اعلام برنامه‌ها و شعارهای خارج از اختیارات و وظایف قانونی پیش‌بینی شده در دستورالعمل پرهیز نمایند.

ج: تبلیغات نباید به گونه‌ای باشد که بعد از انتخابات به موضع‌گیری یا تقابل بین دانش‌آموزان منجر شود.

د: تبلیغات نباید مانع دقت و شناخت دانش‌آموزان نسبت به کاندیداها شود.

۸- مدیر مدرسه موظف است ستاد اجرایی انتخابات شورای دانش‌آموزی را مرکب از ۴ نفر دانش‌آموز غیرکاندیدای منتخب شورای مدرسه، یکی از معاونین، معاون یا مربی پرورشی مدرسه و یک نفر از معلمان تشکیل دهد.

تبصره: در صورت نیاز، در مدارس پرجمعیت افزایش تعداد اعضای ستاد اجرایی با نظر شورای مدرسه امکان‌پذیر است.

۹- مسئولیت و ترکیب اعضای ستاد اجرایی برگزاری، انتخابات در مدرسه به شرح زیر است:

الف: رئیس ستاد مدیر مدرسه است و مسئول نظارت بر حسن اجرای انتخابات، شمارش آراء و تایید صحت برگزاری انتخابات می‌باشد.

ب: معاون پرورشی و تربیت بدنی، نماینده معلمان و رئیس انجمن اولیاء و مربیان به‌عنوان عضو ستاد و مسئول نظارت بر حسن اجرای برگزاری انتخابات می‌باشند.

ج: رئیس صندوق از بین دانش‌آموزان انتخاب می‌شود و مسئول تحویل صندوق، تعرفه‌ها و سایر ملزومات مورد نیاز، تنظیم فرم صورت‌جلسه‌ی انتخابات و نظارت بر روند اخذ و شمارش آراء و اعلام نتایج می‌باشد.

د: نایب رئیس صندوق از بین دانش‌آموزان انتخاب می‌شود و مسئول همکاری با رئیس صندوق در انجام وظایف محوله می‌باشد.

ه: دو نفر منشی که از بین دانش‌آموزان انتخاب می‌شوند و مسئول اخذ آراء از دانش‌آموزان و همکاری در شمارش آراء و اعلام نتایج می‌باشند.

صحت انتخابات باید به تأیید شورای مدرسه برسد.

۱۰- دانش‌آموزان در انتخابات نمایندگان خود را بارأی کتبی مخفی انتخاب می‌نمایند.

۱۱- احکام اعضای شورای دانش‌آموزی توسط مدیر مدرسه برای مدت یک سال (تا انتخاب اعضای جدید) صادر می‌گردد.

از مهم‌ترین وظایف شورای دانش‌آموزی که باید بدان عمل کنند:

همکاری و تقویت هویت دینی، انقلابی و ملی دانش‌آموزان،

پیشنهاد به مدیر مدرسه و مشارکت در فعالیت‌های آموزش و پرورش و اجرایی آموزشگاه

همکاری در برنامه‌ریزی و اجرای مناسبت‌های مختلف اعم از نشریه، امور اردویی و نماز جماعت

مشارکت در امور مربوط به مسائل آموزشی، پرورشی، انضباطی، ورزشی و فوق برنامه

ایجاد ارتباط صحیح و مستقیم دوسویه بین دانش‌آموزان و اولیای مدرسه

ارج نهادن به شخصیت و کرامت دانش‌آموزان و اولیای مدرسه و تقویت اعتماد به نفس و

خودباوری

تقویت‌پذیری و مشارکت‌جویی، حس تعهد، مسئولیت و ارتباط مؤثر بادانش‌آموزان و اولیای

مدرسه

برقراری دوستی و صمیمیت بین دانش‌آموزان و اشاعه‌ی احترام و اکرام نسبت به اولیای مدرسه

گسترش اخلاق اسلامی، برقراری آرامش و صلح و دوستی و کمک به همه‌ی دانش‌آموزان

کشف استعدادها و مدیریت همه جانبه در جهت رشد و پیشرفت تحصیلی مدرسه

*سرود روز شوراها

مایه‌ی امید ما / شورای مدرسه / شد بهشت پاک از او / دنیای مدرسه / بوی خوب همدلی / می‌رود به آسمان

با سرود یا علی^(ع) / در فضای مدرسه / مدرسه از او / پر ز جوشش است / پر ز جوشش و / کار و کوشش است

شورای مدرسه / روز هم صدایی است / رسمشان محمدی / راهشان خدایی است / چون کوه شعارشان / همدلی و هم رهی

مدرسه از او پر از / شور همنوایی است / تا زنده‌ایم / این شعار ماست / شورای مدرسه / افتخار ماست / شورای مدرسه

مشگل‌گشای ما / قلبمان برای او / مهر او برای ما / چون محیط مدرسه / خرم از وجود اوست / پشت و پناه او / دست دعای ما

*متن شعار جهت انتخابات

(تکثیر و در اختیار قرار دان متن‌های تبلیغاتی به اعضای کاندید)

*بارای مثبت شما می‌توانم اهداف شورای دانش‌آموزی را تحقق بخشم و شما، مدرسه و ایران عزیز را با یاری و همیاری شما سرافراز و سربلندتر نمایم.

رأی همه‌ی ما، بلند و یک صدا: .....

*برقراری شورا برای لطف به شما و کرامت به شخصیت شماست.

من در این جمع لطیف، لطف رأی زیبای تو را می‌طلبم

ای وقت تو خوش، وقت ما هم کن خوش همه باهم یک صدا: رأی ما.....

*شهادت حسین فهمیده – روز بسیج دانش‌آموزی

برنامه‌های پیشنهادی گرامیداشت بسیج دانش‌آموزی:

- ۱- آذین‌بندی و تبلیغات محیطی (نصب پرچم‌های ملی، حماسی، بنر، پارچه، پلاکارد، پوستر و...)
- ۲- تهیه تراکت تبریک هفته بسیج با اعلام محورها و نام‌گذاری روزهای هفته بسیج و اعلام برنامه‌ها در طول هفته بسیج
- ۳- تهیه تراکت‌های فرهنگ بسیج در آئین کلام نور (سخنان امام راحل^(ره) و مقام معظم رهبری)

۴- برگزاری نمایشگاه عکس، پوستر و حتی الامکان کتاب با هدف تبیین و نهادینه کردن فرهنگ

بسیج

۵- تغییر موزیک انتظار مکالمه مدرسه و پخش آهنگ‌های حماسی و بسیج در طول هفته بسیج

۶- پخش سرودهای حماسی در طول هفته بسیج از بلندگوها در صورت امکان و با توجه به

شرایط مرکز

۷- درج بیانات حضرت امام خمینی^(ره) و مقام معظم رهبری مرتبط با بسیج در بالای سربرگ

نامه‌های ارسالی به اداره

۸- طراحی، چاپ و نصب پلاکارد و بنر در سطح فضاهای عمومی مرکز

۹- دعوت از یکی از فرماندهان محترم بسیج و سخنرانی ایشان در جمع دانش‌آموزان و بسیجیان

مرکز همراه با توزیع چغیه و پذیرایی

۱۰- برپایی ایستگاه صلواتی و پذیرایی از همکاران و ارباب رجوع در مدخل ورودی مرکز

۱۱- برگزاری برنامه کوه‌پیمایی خانوادگی دانش‌آموزان بسیجی همراه با قرائت زیارت عاشورا

۱۲- ارسال پیامک به مناسبت هفته بسیج به کلیه اعضای بسیجی مدرسه

۱۳- شرکت در مراسم گل‌باران گلزار شهدا، دیدار با امام جمعه، بازدید از اماکن تاریخی و

فرهنگی استان

۱۴- تجلیل و تقدیر از بسیجیان نمونه مدرسه (بسیجیانی که در طول سال بیشترین همکاری را

داشته‌اند).

۱۵- تهیه فیلم‌های مستند و معرفی سایت‌های دفاع مقدس و بسیج و استفاده از آن‌ها

۱۶- سرکشی از خانواده‌های معظم شهدای وابسته به مدرسه

۱۷- انجام مصاحبه به‌منظور اعلام عملکرد، برنامه‌های هفته بسیج و برنامه‌های آتی مرکز به‌منظور

اطلاع‌رسانی

۱۸- شناسایی فرزندان (دختر و پسر) بسیجی کارکنان و ارسال بسته فرهنگی برای آن‌ها

۱۹- برگزاری ختم ۱۴۰۰ صلوات بر محمد و آل محمد^(ص) بمنظور تعجیل در ظهور آقا امام

زمان^(عج)، شادی روح امام^(ره)، شهدای انقلاب (به‌خصوص شهدای بسیجی وابسته به کارکنان مدرسه) و

سلامتی و سعادت رهبر معظم انقلاب، خادمین نظام، پرسنل و خانواده‌های محترم کارکنان

۲۰- هدفمند نمودن سخنان بین دو نماز امام جماعت در طول هفته بسیج به‌منظور ترویج فرهنگ بسیج

۲۱- برگزاری مسابقات ورزشی در طول هفته بسیج (فوتسال، تیراندازی، دارت، کوه‌پیمایی)

۲۲- اهدای خون توسط همکاران بسیجی مدرسه با همکاری سازمان انتقال خون

۲۳- فراخوان به منظور جذب و سازماندهی نیروهای متقاضی جدید

* متن مجریگری بسیج

زنچیر مُعنبر تو دام دل ماست
عنبر ز نسیم تو غلام دل ماست
در عشق تو چون خطبه به نام دل ماست
گویی که همه جهان، به کام دل ماست
به نام آن خالقی که شعله‌ی عشق را در
فانوس شینه‌ی پر صلابت بسیجی روشن نمود.

بسیجیان، عاشقان، سرافرازان، استواران سلام راسخ و مقاوم ما را پذیرا باشید.
سلامی همراه با عشق و بی‌کرائگی عشق که در حضور گرم و پر تلاش و کوشش شما جاری و
ساری است؛ نثارتان باد. عرض خیرمقدم دارم خدمت شما بزرگواران و ایثارگران، شما بسیجیان والایی
که بیان از رشادت‌های بی‌بدیل و شجاعت‌های بی‌نظیرتان قاصر است.
ب: بآء بسیج اشارت دارد به بهای احدیت؛ زیرا بسیجی مست دیدار حق، مشتاق وصال به حقیقت
و خادم ملت است.

س: سین بسیج اشارت دارد به سنای صمدیت؛ زیرا سخن از دیار عاشقان، سازندگان سامان ده
جامعه، سد پایدار در برابر ظلم، سروده‌ی نشاط واقعی سعادت و خوشبختی ملت ایران و سر لوحه‌ی
اعمال صادقانه‌ی بسیجی است.

ی: یای بسیج اشارت دارد به یاد ذوالجلال و الاکرام که یکه تاز میدان عشق و معشوق است و یار
مرید محبت.

ج: جیم بسیج اشارت دارد به جلال ربوبیت؛ زیرا بسیج جوار الهی را طالب است و جوای عشق
الهی است.

جهاد اسلام بر دستان پر توان بسیجیان محکم است. آنانکه حافظان امنیت، شجاعت، شهامت،
جرات، عدالت و انضباط هستند.

این همه گفتیم لیک اندر بسیج (چ صحیح است) بی‌عنایات خدا هیچیم، هیچ
هفته‌ی مبارک و مقدس بسیج را به همه‌ی شما عزیزان، خصوصاً بسیجیان دلیر و دلاور تبریک و
تهنیت عرض می‌نماید.

چشم انتظار بودیم تا در این هفته‌ی پربار و ماندگار، حضوری بیابیم به نیت پاکبختگان و پاکبازان و هم اکنون که به وصال نائل آمده‌ایم از بُن دل، دلباخته‌ایم و مسرور و شکرگذار. به بوی مزده‌ی وصل تو تا سحر، شب دوش به راه باد نهادم، چراغ روشن چشم از حضرت دوست برای همه بسیجیان عزیز، عزت و عظمت سدید و عمر مدید مسألت داریم.

ضمن تشکر از همه‌ی برگزار کنندگان این محفل انس و صمیمی و پر شور و شغف خصوصاً..... و تشکر از صوت ملکوتی قاری محترم..... دعوت می‌نمایم از آقای / خانم.....

(مطالب را در فواصل برنامه به تناسب تنظیم نمایید سرود و دکلمه و.... در مابین برنامه بگنجانید.)

موفق و مؤید باشید.

*تبریک هفته بسیج

پیشنهاد مربی:

(نصب تراکت در تابلوی اعلانات)

*برمشامم می‌رسد عطر شهیدان بسیج - مرغ دل پر می زند سوی گلستان بسیج

یا حسین بن علی، ای سرور آزادگان - روز محشر کن شفاعت از جوانان بسیج

*هفته بسیج گرمی باد

*بسیج عطری است آسمانی که از جوانه‌های ایمان تراوش می‌شود و پایگاهی است برای مُشت‌های گره شده.

*بسیج یعنی شجاع و باصلابت

همیشه در خط ناب ولایت

به هنگام بروز فتنه باشد

بصیر و هوشمند و با درایت

*سرود بسیج

پیشنهاد مربی:

(مناسب جهت اجرا در مراسم بزرگداشت هفته بسیج)

نونهال با طراوت پرگهر باشد بسیج
 میوه‌اش شیرین درخت پر ثمر باشد بسیج
 بوی عطر گل زبستان صفا و معرفت
 غنچه‌های لاله از ایثارها دارد بسیج
 نور ایمان و فضیلت در دلش تابان شده
 زهد و تقوا و صداقت خوی خوش دارد بسیج
 حافظ قرآن و دین و پاسداری از وطن
 پرچم اسلام را بردوش خود دارد بسیج
 قلب او سرشار از حب علی مرتضی^(ع) است
 حب زهرای بتول^(س) مصطفی^(ص) دارد بسیج
 عاشق ثار حسین^(ع) و راه اصحاب حسین^(ع)
 چون لباس جان نثاری را به تن دارد بسیج
 بر صعود قله بام شهادت آرزوست
 تشنه وصل حسین بن علی^(ع) باشد بسیج
 در جهاد است او دلاور مرد بی‌نام و نشان
 تربیت در مکتب روح خدا دارد بسیج
 در تمام صحنه رزم و دفاع از دشمنان
 قدرت و مردانگی بی‌انتها دارد بسیج
 در فداکاری جهان را مات خود بنموده است
 سینه‌اش فرهنگ عاشورا زبر دارد بسیج
 او مطیع رهبر و بر خط رهبر استوار
 شمع پرنور ولایت دست خود دارد بسیج
 هر زمان دشمن نگاه چپ به خاک ما کند
 با صلابت پوزه‌اش بر خاک می‌مالد بسیج

در بر مکر منافق تیز هوش است
 با شجاعت کید شیطان بر ملا سازد بسیج
 روزها هوشیار در سرکوبی خائن بود
 نیمه شب با حق تعالی راز دل گوید بسیج
 در بر مستضعفان و تنگدستان جهان
 قلب پر مهر و صفا دست سخا دارد بسیج
 بهر کسب علم و دانش روز و شب او در تلاش
 اعتلای دین اسلام و وطن خواهد بسیج
 کار و رفتارش همه بهر رضای کردگار
 نصرت و فتح و ظفر را از خدا خواهد بسیج
 وعده حق نصرت و نصر بسیجی حتمی است
 بذر ایثار و شهادت در جهان کارد بسیج
 شیر خواران نوجوانان پیر مردان کهن
 این شهیدان اسوه‌اند و نام و ره باشد بسیج
 بارالها این بسیج مردمی را تا ظهور صاحبش
 همچنان خورشید تابان در جهان تابد بسیج

❖ دکلمه به مناسبت هفته بسیج

پیشنهاد مربی:

(اجرا توسط دانش‌آموزان بسیجی فعال)

سلام بر بسیجی، سلام بر مدرسه عشق؛ همان مدرسه‌ای که مکتب شاهدان و شهیدان گمنامی است
 که پیروانش به گلدسته‌های رفیع آن اذان رشادت و شهادت را سرودند.
 سلام بر شجره طیبه؛ همان درخت تناور و پرثمری که شکوفه‌های آن بوی بهار وصل و طراوت
 یقین و حدیث عشق می‌دهد.
 سلام بر لشگر مخلص خدا؛ همان لشگری که دفتر تشکل آن را همه مجاهدان عالم از اولین تا
 آخرین امضاء کردند.

سلام بر میقات پابرهنگان؛ همان معراج اندیشه پاک اسلامی که تربیت یافتگان آن، نام و نشان در گمنامی و بی‌نشانی گرفته‌اند.

سلام بر مکتبی‌ترین و مردمی‌ترین نیروی مقاومت جهانی؛ همان مظهر عشقی که در همه میدان‌های دشوار و با حضور عاشقانه و مخلصانه‌اش می‌تواند پرچم حق و عدل و راستی و ایمان را به اهتزاز درآورد و جنود شیطان را منهدم سازد.

سلام بر دانشگاه شهادت؛ همان دانشگاهی که ثمره تحصیل در آن نیل به افق‌های کمال و بندگی است.

سلام بر ارتش چندین میلیونی، همان اندیشه نابی که کشور را در حوادث گوناگون بیمه کرد و مدافع اسلام و انقلاب است.

سلام بر بسیج؛ همان دژ استوار و محکمی که آمریکا، اسرائیل و استکبار را به‌زانو درآورد و کمرشان را شکست.

سلام بر گل‌های بوستان انقلاب؛ همان جوانانی که تمام وجودشان وقف اسلام است و آنچه رهبرشان می‌خواهد و خدا را خشنود می‌کند انجام می‌دهند.

سلام بر قلب‌های مطمئن؛ همان قلب‌هایی که با توجه به خداوند متعال آسیبی نمی‌بیند.
سلام بر شیران روز و سلام بر پارسایان شب؛ همانانی که سربازان امام زمان (عج) و پشتیبان اسلام و مستضعفان سراسر جهان هستند.

و سلام بر بسیجیان سلحشور؛ همان پاکبختگانی که زیباترین شعر تاریخ را سروده و زیباترین حماسه فداکاری را آفریدند.

*متن ادبی ویژه هفته بسیج

پیشنهاد مربی:

(۱- مناسب جهت اجرا در فواصل مراسم صبحگاهی ۲- نصب در تابلوی اعلانات)

*بسیج سپاهی است مسلح به ایمان و مجهز به عشق و ریسمانی است برای بالا رفتن از شانه‌های خیس آسمان.

*بسیج لشگر حسین مظلوم است در روز عاشورا و رگبار الله‌اکبر و فریاد تکبیرها.

*بسیج میعادگاهی است برای کبوتران سرخ دلی که دل‌هایشان برای پرواز در اوج می‌تپد و بسیجی همان کبوتر سرخ دل است.

* بسیجی چکیده عشق است و نماد غیرت. سمبل تعصب است و پاسدار مکتب.

*روز دانش آموز و سیزده آبان

مجموعه فعالیت های پیشنهادی روز دانش آموز:

- ۱- نواختن زنگ استکبار ستیزی در مدرسه
- ۲- برگزاری نمایشگاه عکس و خاطرات شهدای دانش آموز
- ۳- برگزاری مسابقه مقاله نویسی
- ۴- برگزاری راهپیمایی ۱۳ آبان
- ۵- برگزاری مسابقه خاطره نویسی ۱۳ آبان
- ۶- برگزاری جلسه پرسش و پاسخ نقش دانش آموزان در پیروزی انقلاب اسلامی
- ۷- برگزاری جلسه پرسش و پاسخ ابعاد تسخیر لانه جاسوسی
- ۸- برگزاری جلسه گفتمان علل تبعید امام خمینی
- ۹- برگزاری مسابقه نقاشی دیواری ۱۳ آبان
- ۱۰- برگزاری مسابقه کاریکاتور با موضوع استکبار جهانی
- ۱۱- برگزاری مسابقات شاد و مفرح همچون ساخت بادبادک و بر افراشتن آن
- ۱۲- برگزاری جنگ شادی و مراسم روز دانش آموز
- ۱۳- برگزاری ساخت سازه های ماکارونی
- ۱۴- برگزاری مسابقه موشک های کاغذی
- ۱۵- تهیه و اهدای هدیه به مناسبت این روز
- ۱۶- برگزاری اردوهای تفریحی

*متن مجری ۱۳ آبان

سلام بر ۱۳ آبان، سلام بر دانش آموز، سلام بر دانشجو و سلام بر سر سلسله بیداردلان، امام عاشقان، خمینی کبیر و درود بر رهبر فرزانه ام و با ادای احترام به ساحت مقدس رسول گرامی اسلام^(ص) و عرض تبریک به مناسبت هفته بسیج دانش آموزی و گرامیداشت یاد و خاطره شهید محمد حسین فهمیده و شهدای دانش آموز و یوم الله ۱۳ آبان

این جانب ..... عرض خیر مقدم دارم خدمت شما آموزگاران / دانش آموزان / معلمان / خانواده های معزز شهدا به خصوص شهدای دانش آموز این استان / شهر / مدرسه که مجلس ما مزین به نام آن هاست، این مراسم به مناسبت روز دانش آموز با دعوت از خانواده معظم شهدا و دانش آموزان گرامی و مسئولان محترم انجام می پذیرد. برنامه ما شامل ذکر خاطره ای از خانواده شهید، قرائت وصیت نامه از شهدای دانش آموز خواهد بود و در ادامه هنر نمایی گروه هنری / سرود مدرسه ..... خواهیم بود. ضمن تشکر از قاری محترم آقای / خانم ..... که مجلس ما را با قرائت دل نشین قران مزین نمودند از مدیریت بزرگوار مدرسه آقای / خانم ..... دعوت می گردد تا برای ایراد سخنرانی به جایگاه تشریف فرما شوند. با ذکر صلواتی بر محمد و آل محمد..

از سخنان ارزشمند ..... تشکر و قدردانی می شود.

مجری: نوجوانی دوره ای است که برای رقم زدن آینده هر فرد نقش حساس و تعیین کننده ای دارد و کسانی که به این رشد معنوی، علمی و فکری و کار آیی و قوت جسمی برسند، آینده درخشانی را برای خود تضمین خواهند کرد. بنابراین پرداختن به کار تعلیم و تربیت این قشر از جامعه و بالأخص مسئله بسیج که یک امر همه جانبه مادی و معنوی محسوب می شود حائز اهمیت بسیار است و جوانان و نوجوانان ما در لباس بسیج از ارزش ها و شخصیت و جوهره وجودی خویش مردانه دفاع می کنند. آنچه شنیدید از فرمایشات مقام معظم رهبری بود که در تجلیل از شهید محمد حسین فهمیده و طی دیداری که با اعضای ستاد یادواره های شهید فهمیده در سال گذشته داشتند، ایراد فرمودند. امید است با بهره گیری از رهنمودهای ارزشمند ایشان بتوانیم پاسدار ارزش های انقلاب و رهرو راه دانش آموزان شهید باشیم.

افتخار دعوت دارم از خانواده شهید ..... تا خاطره ای از دانش آموز شهید ..... را ایراد فرمایند. بر مه سید بطحا صلوات.

ضمن تشکر از خانواده بزرگوار شهید ..... امید است

.....

مجری: سیزدهم آبان، سیزدهم آبان، تو را خوب می شناسم. تاریخ میهن در این روز تلا لویی خدایی دارد. روزی که سرزمینم، مردمانم، جوانانم از پیر مرید خود جدا افتادند، و دگر روز دانش آموزان وطنم صف به صف، بااراده ای آهنین، نماز عشق را به جماعت اقتدا کردند؛ روزگاری دیگر چنین روزی دانشجویانم، به پیروی از پیر خمین، دیوارهای بلند و پوشالی استکبار را فرو ریختند و

زیبنده‌ترین درفش شجاعت را برافراشتند. روزی که سرزمینم، مردمانم، جوانانم از پیر مرید خود جدا افتادند، دیدی که ایرانیان از پای نشستند و با رهبر خود تا پای جان عهد جانانه بستند. دیدی که سالیان دراز فراق آخر شد، دیدی که پیر فرزانه‌ام مرا در آغوش کشید و اکنون توای جهان، باز می‌بینی؛ رفته از جهان، اگر چه آن روح خدا لیکن علم مهرش، بر پاست هنوز تا تاریخ می‌نگارد؛ چنین خواهد نگاشت: روح الله برای همیشه در دل‌های آزادی‌خواه جهان جاودانه خواهد بود.

چنین روز پرشکوه و ماندگار، روزی است که جوانان همیشه غیور ایران و دانشجویان خط امام با عمل انقلابی خویش، به جهانیان فهماندند که می‌توان با توکل به خدا و تکیه بر اقتدار دین و ایمان، در برابر اهریمن ایستاد. اکنون نگاهم کن: من دانش‌آموزم.

روزهای پرشور مبارزه و حماسه، راهپیمایی‌ها، مبارزه‌ها و شعارها، شجاعت‌ها و جان‌فشانی‌ها گذشت و از پس آن همه خاطره‌ها و مخاطره‌ها باز مرا می‌بینی در کار ساختن و آموختن، بی‌اندکی درنگ، بی‌هیچ ایستادن و آسودن. من دانش‌آموزم. دانش‌آموز!

دین مدار و مطیع رهبر، با اعتقادی راسخ، با عشق، باایمان به آرمان‌های والای انقلاب، اکنون من مانده‌ام با خاطرات آن روزها و می‌دانم امروز اگر در سایه آرامش و امنیت هستم، مدیون استقامت شهیدانی هستم که جان گران خویش را در طبق اخلاص هدیه کردند به خدای خویش، در راه سرافرازی وطن.

آری. امروز سیزدهم آبان است. روز ملی مبارزه با استکبار جهانی، روزی باشکوه و یادآور حماسه-ها و فداکاری‌های دانش‌آموزان و دانشجویان ایرانی. یادآور آن پیر جماران

خاطره فرزندان دلیر انقلاب برای همیشه جاودان باد و یاد شهیدان دانش‌آموز، گرامی و خاطره سیزدهم آبان در یادها جاودانه باد.

اجرای نمایش دانش‌آموزی و یا سرود.....

مجری: (جهت اختتام برنامه)

نور خدا به کشور ما جلوه گر شده است	حق آمده است، ظلمت باطل به در شده است
قدرش بدان که نور الهی عیان شده است	عدل آمده است و جور ستمگر به سر شده است
با عشق و باشهامت و با عزم پایدار	هر شاخه‌ای ز گلبن دین بارور شده است
آن طفل سیزده سنه از عمر رفته‌ای	در بارگاه حضرت حق، نامور شده است
در راه عشق با قلم پا ز خون خویش	با شاهدان خفته به خون هم‌سفر شده است

خونش به تیغ کفر جهان کارگر شده است
عمرش ز معصیت به جوانی هدر شده است

نصرت نموده دین خدا این شهید ما
یارب قبول کن ز (علمی) تو توبه را

*زندگی نامه شهید محمد حسین فهمیده

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین همکاران و دانش آموزان)

زندگی نامه: محمد حسین فهمیده؛ فرزند محمد تقی در خانواده‌ای مذهبی در اردیبهشت ۱۳۴۶ مصادف با سوم محرم در محله پامنار قم چشم به جهان گشود. دوران کودکی را همراه سایر فرزندان خانواده و در کنار برادرش داوود که وی نیز سه سال بعد از شهادت محمد حسین به قوز شهادت نائل آمد، باصفا و صمیمیت و در زیر سایه محبت و توجه پدر و مادری مهربان، سپری کرد. شهید فهمیده، یکی از هزاران دانش آموز بسیجی کشور است که با نثار خون خود نهال انقلاب اسلامی را آبیاری نمود. او با سرمایه عظیمی از فهم و درک انقلابی و اسلامی به دنبال طوفان حوادث انقلاب، وارد جنگ شد و باوجود سن کم، خود را به خرمشهر رسانید و با اقدامی آگاهانه و شجاعانه، نام خود را در دفتر شهیدان زنده تاریخ ثبت کرد. صدای جمهوری اسلامی ایران با قطع برنامه‌های خود اعلام می‌کند که نوجوانی سیزده ساله با فداکاری زیر تانک عراقی رفته آن را منفجر کرده و خود نیز به شهادت رسیده است. امام قدس سره در پیامی که به مناسبت دومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی صادر می‌کنند، جملات معروف خود را پیرامون او می‌فرمایند:

رهبر ما آن طفل سیزده ساله‌ای است که با قلب کوچک خود که ارزشش از صدها زبان و قلم بزرگ‌تر است، با نارنجک، خود را زیر تانک دشمن انداخت و آن را منهدم نمود و خود نیز شربت شهادت نوشید. به این ترتیب و با این کلمات، حسین و فداکاری و شجاعت او جاودانه شد. بقایای پیکر شهید حسین فهمیده درب هشت زهرا، قطعه ۲۴، ردیف ۴۴، شماره ۱۱، به خاک سپرده می‌شود. در خصوص هفته بسیج دانش‌آموزی: بزرگداشت شهید فهمیده و شهیدان دانش‌آموز همه ساله با توجه به رویداد سیزدهم آبان کمیته مشترکی متشکل از اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان وزارت آموزش و پرورش و بسیج دانش‌آموزی و برخی دیگر از سازمان‌ها و نهادهای کشور با عنوان کمیته مرکزی دانش‌آموزی مراسم ۱۳ آبان تشکیل شده که مهم‌ترین برنامه‌های آن در قالب برنامه‌های هفته تربیت (متن مجری روز تربیت)، روز بزرگداشت شهید فهمیده و سالگرد تأسیس اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان طراحی می‌شود.

※ سرود

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

تو آن جوانی عارفی محصل	اختر و ماهی فروزانی محصل
همان خورشید تابانی محصل	به دنیای که تاریک است از جهل
مهی زینت به کیوانی محصل	زعظمت جهل و ظلمت خوار گردد
یقین حافظ به قرآنی محصل	بخوان قرآن کلام حسی داور
تو از آینده سازانی محصل	همه فکرت بود آینده سازی
گلی و لاله ای جانی محصل	کلاس و مدرسه خرم زبوت
یقیناً شیخ ———— میدانی محصل	بجنگ با جهل یارای محصل
اداء حقش تو می دانی محصل	قسم قرآن که خورده بر قلم ها
همان معدن که پنهانی محصل	درخت بارو با علم و دانش
به خدمت نسل انسانی محصل	به فکر و ذکر داری صد معما
گر بگشا ز پیشانی محصل	ده و سه مه زآبان است مبارک
شعاع عهد و پیمانی محصل	عجب روزخوشی داری گرمی
کتاب علم و عرفانی محصل	تو منصوری بخوان اشعار برتر

※ سرود

روز خوب ۱۳ آبان	روز روز خوب دانش آموز است
در تمام پهنه ایران	روز وحدت روز پیروزی
یک زبان فریاد سر دادند	نوجوانان وطن آن روز
بار دیگر بال و پر دادند	از قفس مرغ رهایی را
با شکوه و پاک و آبی شد	آسمان میهن از آنان
روز، روز آفتابی شد	نور دانش تیرگی را برد
میهن ما می شود آباد	ما همین دستان کوچک باز
روز خوب ما گرمی باد	سالروز دانش آموزان
با تلاش دانش آموزان	مرغ دانش می گشاید بال

می شود با پرچم ایران
با تلاش دانش آموزان
می شود با پرچم ایران

آسمان زیبا و زیباتر
مرغ دانش می گشاید بال
آسمان زیبا و زیباتر

*احادیث گهربار

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- اجرا در مراسم)

چند حدیث درباره اهمیت علم و دانش از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم
پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم:

*پرسش نیمی از دانش است.

(کنز العمال: ۲۹۲۶۰)

*هر که دانش را برای غیر خدا بیاموزد، جایگاهش دوزخ باشد. (کنز العمال: ۲۹۰۳۵ منتخب

میزان الحکمة: ۴۰۰)

*دانش را فرا گیرید، گرچه در چین باشد؛ زیرا طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است.

(کنز العمال: ۲۸۶۹۷، ۲۸۶۹۸ منتخب میزان الحکمة: ۳۹۸)

*فرشتگان، بالهای خود را برای جوینده دانش می گسترانند و برایش آموزش می طلبند.

(کنز العمال: ۲۸۷۴۵ منتخب میزان الحکمة: ۳۹۸)

*متن تبریک روز دانش آموز

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک به والدین ۲- نصب در تابلو)

*به به شده امروز چه پر شور و دل افروز

چون حفظ شده حرمت و وجهه دانش آموز

هر یوم در این عصر به از یوم گذشته است

وین سیزده آبان به از سیزده نوروز

*در مدرسه از نشاط من کم کردند

از فرصت ارتباط من کم کردند

هر وقت به هم عشق تعارف کردیم
از نمره‌ی انضباط ما کم کردند
روز دانش‌آموز مبارک باد!
*امروز، روز حسین فهمیده و همه هم سن و سال‌های جسور و باشهامت اوست
که قدر نوجوانی خود را می‌دانند و هر سال،
مثل امروز با همه خوبی‌ها، تلاش‌ها، مردانگی‌ها و تازگی‌ها، دست دوستی می‌دهند.
نوجوان سبز! روزت مبارک!

*نمایش نامه روز دانش‌آموز

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت طنز)
معلم: شش صورت فعل زد را بگو؟
شاگرد: زدم، زدی، دعوا شد
معلم: الفبای فارسی رو بگو ببینم.
شاگرد: الف ب پ ت ث چهار پنج شش هفت
معلم: الفبای انگلیسی رو بگو ببینم.
شاگرد: ای بی سی چهل پنجاه شصت هفتاد
معلم: الفبای یونانی رو بگو ببینم. شاگرد: آلفا بتا چهارتا پنج تا...
معلم: نخواستم بابا یه شعر بگو.
شاگرد: نابرده رنج گنج پنج شش هفت
معلم: بگو ببینم فرق برق آسمان و برق منزل چیست؟
شاگرد: آقا اجازه برق آسمان مجانی است ولی برق منزل پولی است.
معلم: اگر حمید ۵ تا مداد داشته باشد و ۳ تای آن را به رضا بدهد، چند تا مداد برایش می‌ماند؟
شاگرد: آقا اجازه! ما حمید را نمی‌شناسیم و کاری هم به کارش نداریم.
معلم: دو تا حیوان دو زیست نام ببر؟
شاگرد: قورباغه و برادرش
جلال: سعید، چرا معلم شما این قدر به تخته سیاه می‌زند؟

سعید: خوب معلوم است! برای این که ما دانش‌آموزان چشم نخوریم!

معلم: ؟ بگو ببینم! سیب زمینی از کجا پیدا شد.

شاگرد: از زمانی که اولین سیب از درخت به زمین افتاد.

معلم: مریم! اگر هم شاگردی‌ات، سارا، هزار تومان به تو بدهد و دوباره پانصد تومان دیگر هم بدهد، در مجموع چه قدر پول خواهی داشت؟

در همین موقع سارا با عصبانیت می‌گوید: اجازه! ببخشید، از کیسه خلیفه می‌بخشید.

معلم: چرا این قدر دیر به مدرسه آمدی؟

شاگرد: آقا اجازه! من داشتم خواب یک مسابقه فوتبال می‌دیدم. چون بازی به وقت اضافه کشید، ناچار شدم خواب بمانم تا نتیجه آن معلوم شود.

معلم: اگر تو ۲۰۰ تومن پول داشته باشی و برادرت ۵۲ تومن آن را بردارد، چه قدر پول برائت می‌ماند؟

شاگرد: ۳۰۰ تومان

معلم با عصبانیت: ۳۰۰ تومان؟

شاگرد: چون آن قدر گریه می‌کنم تا پدرم ۱۵۰ تومان دیگر هم به من بدهد.

معلم: مادرت به تو بگوید نصف پرتقال را می‌خواهی یا هشت شانزدهم، کدامش را انتخاب می‌کنی؟

شاگرد: نصف پرتقال را

معلم: مگر نمی‌دانی نصف پرتقال با هشت شانزدهم پرتقال یکی است؟

شاگرد: چرا آقا! می‌دانیم، ولی پرتقالی که شانزده تکه شده باشد، قابل خوردن نیست.

معلم: پنج تا حیوان درنده نام ببر؟

شاگرد: دو تا ببر ۳ تا شیر

معلم: چرا روی رودخانه پل می‌زنند؟

شاگرد: برای اینکه وقتی باران می‌آید ماهی‌ها خیس نشوند.

معلم: فیل‌ها در کجا پیدا می‌شوند؟

شاگرد: آقا اجازه فیل‌ها آن قدر بزرگ هستند که گم نمی‌شوند.

معلم به حالت عصبانیت دستش را روی سرش می‌گذارد و از صحنه خارج می‌شود.

*** جشن آب (اواسط مهرماه مخصوص دانش آموزان پایه اول)**

برنامه ها فعالیت های پیشنهادی جشن آب:

- ۱- آذین بندی سالن
- ۲- تهیه جوایز به تعداد دانش آموزان
- ۳- تهیه لوح با موضوع مرتبط
- ۴- خرید وسایل پذیرایی
- ۵- آماده سازی و هماهنگی با دانش آموزان جهت اجرا سرود و نمایش
- ۶- تهیه تزیینات با تم آب
- ۷- سفارش کیک با موضوع آب
- ۸- هماهنگی با فیلم بردار و عکاس

*** سرود**

این شعر فوق العاده زیبا ترکیبی از شعر و داستان و موضوع علمی چرخه آب را به زیبایی و هنرمندی در هم آمیخته است. این شعر کودکانه برای سنین دبستانی و دبستان مناسب است.

چکه چکه می چکد / قطره های پاک آب
آب می شود بخار / زیر نور آفتاب
توده بخار آب / می رود به آسمان
ابر تیره می شود / سایه ساز و مهربان
می کند سوار خود / باد ابر تیره را
می برد دوان دوان / تا کنار ابرها
تکه تکه های ابر / در کنار یکدیگر
بس بزرگ می شوند / پرشکوه و بارور
نور می شود نهان / پشت توده های ابر
سرد می شود زمین / زیر سایه های ابر
چون که سرد شد هوا / ابر گریه می کند
ابر آب می شود / ابر ناله می شود

رعد و برق آسمان / ناله و فغان اوست
قطره‌های پاک آب / اشک بی‌امان اوست

❖ شعر چرخه آب با زبان شعر
سلام عزیز دلم / دل‌بندم و خوشگلم
گرما و نور خورشید / وقتی به دریا تابید
آب‌ها بخار می‌شوند / می‌بالا تر می‌روند
جمع که شدند بخارها / ابر می‌شوند چه زیبا
وقتی به هم می‌خورند / تولید برق می‌کنند
سپس باران می‌بارد / شادابی هدیه دارد
قطره قطره و کم کم / از کوه و صحرا با هم
جویبار و سیلاب می‌شوند / تا باز به دریا نرسند

❖ شعر آب
آب می‌تونه راه بره / تو جاده‌ی رودخونه
آب می‌تونه تو آبشار / شرشر آواز بخونه
آب می‌تونه بشوره / دست و پاهای ما رو
آب می‌تونه خیس کنه / لباس آدم‌ها رو
آب می‌تونه تو پارکا / فواره بازی کنه
با قطره‌های ریزش / ستاره سازی کنه
آب می‌تونه برقصه / گریه کنه بخنده
وقتی می‌خواد بخوابه / باید شیر رو ببنده

❖ ولادت امام موسی کاظم^(ع)

برنامه‌ها و فعالیتهای پیشنهادی:

- ۱- آذین‌بندی مدرسه
- ۲- برگزاری جلسات گفت‌وگو و سیره‌شناسی امام موسی کاظم^(ع)
- ۳- برگزاری نمایشگاه کتاب

- ۴- برگزاری نقاشی دیواری با موضوع مرتبط
- ۵- تجلیل از دانش‌آموزان با اسم‌ها و القاب امام موسی کاظم^(ع)
- ۶- برگزاری مراسم مولودی خوانی
- ۷- برگزاری مسابقه دست نوشته طلایی با موضوع مرتبط
- ۸- پخش سرودهای مذهبی موضوعی در فضای مدرسه
- ۹- تهیه و توزیع شیرینی و شکلات

*زندگی‌نامه

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین همکاران و دانش‌آموزان؛ ایراد سخنرانی در مراسم صبحگاهی از زندگی‌نامه امام موسی کاظم^(ع))

امام موسی کاظم^(ع) روز یک شنبه، هفتم ماه صفر، سال ۱۲۸ هجری قمری در روستایی بهنام آبواء بین مکه معظمه و مدینه منوره دیده به جهان گشود.

نام: موسی صلوات الله و سلامه علیه.

کنیه: ابوالحسن، ابوالحسن اول، ابوالحسن ماضی، ابوابراهیم، ابوعلی، ابواسماعیل، ابواسحاق و....

لقب: عبد صالح، کاظم، باب الحوائج، صابر، رجل، امین، عالم، زاهر، صالح، شیخ، وفی، نفس زکیه، زین المجتهدین و....

پدر: امام جعفر، صادق آل محمد صلوات الله علیهم.

مادر: حمیده مصفاة اندلسی، دختر صاعد بربری.

مدت امامت: حضرت روز دوشنبه، ۲۵ شوال، سال ۱۴۸ هجری قمری، پس از شهادت پدر بزرگوارش، در بیست سالگی منصب امامت و زعامت جامعه اسلامی را به عهده گرفت و تا سال ۱۸۳ هجری، امامت آن حضرت به طول انجامید.

مدت عمر: آن حضرت مدت بیست سال و بنابر نقلی ۱۹ سال، هم زمان با پدر بزرگوارش و مدت ۳۵ سال پس از آن ادامه حیات داد که جمعاً ۵۵ سال طبق مشهور، عمری با برکت و پر از مشقت را سپری نمود، گرچه بعضی عمر آن حضرت را تا ۵۸ سال نیز گفته‌اند.

علت زندانی شدن آن امام مظلوم صلوات الله و سلامه علیه را طبق آنچه گفته‌اند، چنین است:

در آن سالی که هارون الرشید به سفر حج رفت و در کنار قبر حضرت رسول صلی الله علیه و آله جمعی از بنی هاشم و از آن جمله امام موسی کاظم علیهما السلام را دید، که جهت زیارت قبر آن حضرت حضور دارند.

هنگامی که هارون الرشید نزدیک قبر مطهر رسید، گفت: السّلام علیک یا رسول الله! یا بنی عمّی! (یعنی؛ سلام بر تو ای رسول خدا!)

ای پسر عمویم.

در همین حال، امام موسی کاظم علیه السلام جلو آمد و هنگامی که نزدیک قبر مطهر رسید؛ اظهار داشت: (السّلام علیک یا أبه)

یعنی؛ سلام بر تو ای پدر.

هارون الرشید با دیدن چنین صحنه ای، چهره خود را درهم کشید و کینه و عداوت آن حضرت را بر دل گرفته و مصمم بر تحقیر و قتل حضرت شد.

مضافاً بر آن که سخن چینان دنیاپرست و ریاست طلب - که در هر زمان بوده و هستند - از موقعیت سوء استفاده کرده و در هر فرصت مناسبی بر علیه آن حضرت نزد هارون بدگوئی و سخن چینی نموده و او را بر علیه حضرت، تحریک می کردند.

تا آن که هارون به بغداد مراجعت کرده و دستور جلب آن حضرت را صادر کرد؛ و حضرتش را در بصره زندانی گرداند.

و چون مدتی را در آن جا سپری نمود، به بغداد منتقل شده؛ و در زندانی مخوف و وحشتناک تحت انواع شکنجه های جسمی و روحی محبوس گردید.

در این که حضرت سلام الله علیه در چند مرحله زندانی شد؛ و نیز جمعاً چه مدت زمانی را در زندان سپری نمود، بین مورّخین اختلاف است.

بنابر مشهور: حضرت توسط سندی بن شاهک؛ و به دستور هارون الرشید مسموم گردید؛ و در روز جمعه، ۲۵ رجب، سال ۱۸۳ هجری قمری در زندان بغداد به شهادت رسید؛ و جسد مطهرش در قبرستان بنی هاشم کاظمین دفن گردید.

خلفاء و سلاطین هم عصر آن حضرت: دوران امامت آن حضرت هم زمان بود با حکومت منصور دوانیقی، محمد مهدی عباسی، هادی عباسی، هارون الرشید.

نماز آن حضرت: دو رکعت است، در هر رکعت پس از قرائت سوره حمد، دوازده مرتبه سوره توحید خوانده می شود.

و پس از پایان سلام نماز، تسبیحات حضرت فاطمه زهراء علیهاالسلام گفته می‌شود؛ و سپس حوائج و خواسته‌های مشروعه خویش را از درگاه خداوند متعال تقاضا نموده، که ان شاء الله برآورده خواهد شد.

❖ سرود ولادت

پیشنهاد مربی:

(تمرین با دانش‌آموزان پایه سوم به بالا و اجرای سرود ولادت امام موسی کاظم^(ع) در مراسم آغازین، جشن ولادت)

ساطع شده نور آسمان‌ها به زمینامشب شده متصل ثریا به زمین
امشب گل باغ مصطفی آمده استآورده تمام کهکشان را به زمین
امشب متحیرم کجا را نگرم آیا نگرم به آسمان یا به زمین؟
ارکان زمین به رقص در آمده اندغوغای عجیبی شده بر پا به زمین
ای کاش کسی بود که با من می‌گفتامشب چه خبر شده در آبوا به زمین؟
جمعی ز فرشتگان ندا سر دادندآورده خدا ولی خود را به زمین
از بطن حمیده و ز صلب صادقآمد پسری به نام موسی به زمین
تا دیده گشود ماه لرزید و شکستافتاد از آسمان در اینجا به زمین
با خیل فرشته‌ها به همراه علیآمد ز جنان حضرت زهرا به زمین
امشب چه شود عیدی ما این باشدیک لحظه نظر کنی خدایا به زمین

❖ سرود ولادت

چون گل گلزار صادق پرده از رخ برگرفتهالم از نور جمالش جلوه ی دیگر گرفت
آفتاب صبح صادق آنکه از صبح ازروشنی خورشید از آن ماه بلند اختر گرفت
در مکنون پرورش چون یافت در مهد صدفشد حمیده خو چو خو، در دامن مادر گرفت
موسی کاظم امام هفتمین نور خداآنکه نور عارضش آفاق سرتاسر گرفت
آنکه روشن از جمالش گشت آیات خداوانکه رونق از کمالش شرع پیغمبر گرفت
هم ادب رونق از آن گنجینه آداب یافتهم سخن زیور از آن کلک سخن گستر گرفت
شد رها از بند محنت آنکه از صدق و صفادامن باب الحوائج موسی جعفر گرفت

از در باب الحوائج روی حاجت بر متابزانکه فیضش چشمه از سر چشمه ی داور گرفت
در صف محشر شفاعت یافت آنکو چون رسادامن موسی بن جعفر در صف محشر گرفت
*سرود ولادت

یاد تو مزدهی میلاد تو، نفعه‌ی باد صباست رایحه‌ی یاد تو با دل ما آشناست
آمدی و باب هر حاجت دلها شدی باب حوائج تویی، نام تو ذکر خداست
عرش الهی اگر، جلوه گه حق بود بارگه‌ات کاظمین، خود حرم کبریاست
قبله‌ی قدوسیان، کوی مصفا‌ی تو نام دل آرای تو، کعبه‌ی حاجات ماست
یوسف زهرایی و گوشه‌ی زندان و چاهکنج سیه چال تو، به غصه‌ات مبتلاست
شادی میلاد تو، توأم اشک است و آهچون که غمین هر دل از کوفه و شام بلاست
محفل مولودی ات، کربلایی شده گوشه‌ی لبخند ما، همراه اشک عزاست

*متن تبریک

پیشنهاد مربی:

(نصب تراکت تبریک در تابلوی اعلانات و ارسال پیامک تبریک ولادت به والدین دانش‌آموزان)

یک سعادت داد این بشارت
تابیده هفتم مهر ولایت
آمد این مژده از وحی تبارک
میلاد موسی بن جعفر مبارک
ولادت امام موسی کاظم^(ع) مبارک باد.
*بر امام منتظر بادا مبارک این ولادت
تهنیت بر شیعیان حضرتش از این ولادت
رسید شادی شیعیان به عرش اعلی
چونکه شد نور رخ موسوی هویدا
ولادت امام موسی کاظم^(ع) مبارک باد.

*احادیث گهربار از امام موسی کاظم^(ع)

پیشنهاد مربی:

- (۱) - تهیه بسته‌های شکلات و قرار دادن احادیث در بسته شکلات و توزیع بین دانش‌آموزان و همکاران ۲- نصب احادیث در تابلوی اعلانات
- *قال الامام موسی بن جعفر الکاظم صلوات الله علیه:
(بحارالانوار: ج ۱، ص ۱۵۴)
- فرمود: چیزی با فضیلت تر و بهتر از عقل، بین بندگان توزیع نشده است، تا جائی که خواب عاقل - هوشمند - افضل و بهتر از شب زنده داری جاهل بی خرد است.
- * (تهذیب الاحکام: ج ۶، ص ۳۵۰)
- فرمود: اهل زمین مورد رحمت - و برکت الهی - هستند، مادامی که خوف و ترس - از گناه و معصیت داشته باشند -، ادای امانت نمایند و حق را دریابند و موردعمل قرار دهند.
- *قال علیه السلام: (بحارالانوار: ج ۱، ص ۱۵۰)
- فرمود: بد شخصی است آن که دارای دو چهره و دو زبان می باشد، - که در پیش رو چیزی گوید و پشت سر چیز دیگر -.
- *قال علیه السلام: (وسائل الشیعة: ج ۲، ص ۵۲)
- فرمود: بعد از صبحانه، بدون فاصله حمام نروید؛ همچنین سعی شود با معده خالی داخل حمام نروید، بلکه حتی الامکان قبل از رفتن به حمام قدری غذا بخورید.

*نمایشنامه تفریحی:

(اجرا در مراسم جشن)

بازیگران:

- ۱- ملا نصرالدین ۲- پسر ملا ۳- رهگذران ۴- دوست ملا
- ملا با پسرش در حالی که چوبی بر دوش دارند که خر آنها به آن آویزان است وارد صحنه می‌شوند. دوست ملا به صحنه می‌آید و به طرف ملا می‌رود.
- دوست ملا: آملای این چه وضعی است چرا خرت را روی دوش می‌بری؟
- ملا: دست به دلم نگذار که دلم از حرف مردم خون است.

دوست ملا: بیا خر را به زمین بگذار و مقداری خستگی در کن و برایم بگو چه اتفاقی افتاده.

ملا و پسرش خر را به زمین می‌گذارند و عرق خود را خشک می‌کنند. ملا زمانی که ماجرای خود را تعریف می‌کند دوستش به قسمت عقب‌تر صحنه می‌رود تا از دور شاهد ماجرا باشد.

ملا: امروز صبح من پسر را بایک کیسه گندم بار خرم کردم و به راه افتادم.

ملا با پسرش به جلو صحنه می‌آیند. دو رهگذر رد می‌شوند.

رهگذر اول: آقا جواد نگاه کن چه دوره و زمانه‌ای شده. پسر جوان و قوی هیکل سواره می‌رود و پدر پیر و بیچاره‌اش باید پیاده دنبالش بدود.

رهگذر دوم: راست می‌گویی تف به این زمانه بی‌انصاف که جوانها هیچ احترامی برای پدر و مادرشان قائل نیستند. آخر بزرگتری گفته‌اند کوچکتری گفته‌اند.

پسر ملا از خر پیاده می‌شود.

پسر ملا: پدرجان شما بفرمایید سوار شوید تا هرکس که رد می‌شود چپ، چپ به من نگاه نکند و فکر نکند که من به شما زور می‌گویم.

ملا: راست می‌گویی پسر. اگرچه من هنوز از راه رفتن خسته نشده‌ام ولی بهتر است که ما جایمان را عوض کنیم.

ملا سوار خر است که دو نفر رد می‌شوند.

نفر اول: عجب، عجب، اینجا را نگاه کن مرد به این قد و قیافه راحت برای خودش سواری می‌کند و این پسر کوچک بی‌طاقت را به دنبال خودش می‌دواند. عجب روزگاری، والا دوره آخر زمان شده.

نفر دوم: راست می‌گویی. اگر فرزند دوستی بود آنهم در دوران قدیم بود که جگر پدر مادرها برای بچه‌شان لک می‌زد و نمی‌گذاشتند آب توی دل بچه تکان بخورد. اما حالا خودشان آن بالا می‌نشینند و زحمتهای را به گردن بچه بیچاره می‌اندازند.

ملا به پسرش اشاره می‌کند.

ملا: پسر جان بیا تو هم پست سر من بنشین تا با هم برویم و من اینقدر حرف نشنوم.

ملا و پسرش هردو سوار خر هستند که دو نفر دیگر رد می‌شوند.

رهگذر اولی: هی اینارو ببین. به این آدمهای سنگدل نگاه کن. یکی نیست به اینها بگوید این حیوان بیچاره زبان بسته چه گناهی کرده که شما دو تا آدم هیکل گنده از او سواری می‌کشید و تازه این هم برایتان کم است و یک کیسه گنده هم بارش کرده‌اید. آخر خدا را خوش می‌آید؟

رهگذر دومی: از قیافه اینها معلوم است که از رحم و مروت هیچ بویی نبرده‌اند. خدا نکند که موجود بی‌گناهی زیر دست همچین آدمهائی بیفتد. چون اینها روزگارش را سیاه می‌کنند. فکر کن آدم روزی به این جور افراد محتاج شود.

رهگذر اولی: خدا نیاورد چنین روزی را.

ملا و پسرش از خر پیاده می‌شوند و ملا کیسه گندم را بدوش می‌گیرد.

ملا: پسرم بگذار که این خر جلو جلو برود تا مردم از این حرفها بارمان نکنند.

پسر ملا: آری پدر جان دیگر همیش کم بود که ما را سنگدل بنامند. آنهم وقتی که ما اینهمه به خرمان رسیدگی می‌کنیم و کاه و یونجه‌اش همیشه آماده است.

دونفر رد می‌شوند

رهگذر اول: قاسم جان این دوتا رو نگاه کن. خودشان راه می‌روند و بار میکشند و خرشان را خالی جلو جلو می‌فرستند. چه آدمهای احمقی توی این دنیا پیدا می‌شوند.

ملا کیسه گندم را زمین میگذارد و با عصبانیت به طرف گوینده حرف می‌رود.

ملا: به نظر تو ما باید چکار کنیم؟ هردفعه هرکه ما را می‌بیند یک ایرادی می‌گیرد. یکی می‌گوید چرا پسر سوار است و پدر پیاده، دیگری می‌گوید چرا پدر سوار است و پسر پیاده می‌رود؟ نفر سوم می‌گوید چرا هردو سوارند و تو می‌گویی چرا هردو پیاده‌اند.

ملا یقه رهگذر را می‌گیرد.

ملا: پس بگو ما چه کار کنیم که اینقدر حرف نشنویم؟

رهگذر: به من چه آقا یقه مرا ول کن هر کاری که می‌خواهی بکن. اصلاً اگر می‌خواهی خرت را بینداز سر شانه‌ات و برو.

رهگذران خارج می‌شوند و دوست ملا به جلو صحنه می‌آید.

ملا: بله دوست عزیز برای همین است که ما خرمان را روی شانه‌مان انداختیم تا از دست زبان مردم راحت باشیم.

دوست ملا: ولیکن ملا این تنبیه خوبی برای تو بود که دیگر زیاد به حرف مردم اهمیت ندهی.

ملا: بله حق با تو است. پسر جان این کیسه را روی خر بگذار و خودت هم سوارش شو تا به راهمان ادامه بدهیم.

*شهادت حضرت رقیه (س)

برنامه‌ها و فعالیتهای پیشنهادی شهادت:

*زندگی‌نامه حضرت رقیه (س)

پیشنهاد مربی:

(تهیه نشریه دیواری)

رقیه (س) دختر خورشید است... رقیه (س) از تبار نور و از جنس آبی آسمان است.

شناسنامه حضرت رقیه (س)

حضرت رقیه فرزند امام حسین علیه‌السلام است و در مورد تاریخ تولد حضرت رقیه چیزی معلوم نیست.

خواهران حضرت رقیه علیه‌السلام:

در تعداد دختران امام حسین و نامه‌ای آن‌ها اختلاف وجود دارد. آنچه از منابع به دست می‌آید امام حسین علیه‌السلام دارای چهار دختر بنام‌های فاطمه کبری، فاطمه صغری، سکینه و رقیه بوده است. اصل وجود دختری چهار ساله برای امام حسین علیه‌السلام در منابع شیعی آمده است در کتاب کامل بهائی نوشته علاءالدین طبری (قرن ششم هجری) قصه دختری چهار ساله که در ماجرای اسارت در خرابه شام در کنار سر بریده پدر به شهادت رسیده، آمده است. اما در مورد نام او، آیا رقیه بوده یا فاطمه صغری و... اختلاف است.

اللهوف سید ابن طاووس و حضرت رقیه (س)

یکی از کتاب‌های کهن که در زمینه حضرت رقیه مطالبی نقل نموده، کتاب اللهوف از سیدبن طاووس است. وی می‌نویسد: «شب عاشورا که حضرت سیدالشهدا (علیه‌السلام) اشعاری در بی‌وفایی دنیا می‌خواند، حضرت زینب (علیه‌السلام) سخنان ایشان را شنید و گریست. امام (علیه‌السلام) او را به صبر دعوت کرد و فرمود: «خواهرم، ام‌کلثوم و توای زینب! توای رقیه و فاطمه و رباب! سخنم را در نظر دارید و به یاد داشته باشید هنگامی که من کشته شدم، برای من گریبان چاک ننزید و صورت نخرانید و سخنی ناروا مگویید و خویشان دار باشید».

سن حضرت رقیه^(س) و تاریخ شهادت ایشان

مشهور این است که ایشان سه یا چهار بهار بیشتر به خود ندیده و در روزهای آغازین صفر سال ۶۱ هـ. ق، پرپر شده است.

چگونگی شهادت و مرقد مطهر حضرت رقیه

بعد از واقعه عاشورا دشمن تمام کسانی را که زنده مانده بودند، اسیر کرد. میان این اسرا، یک دختر کوچک هم دیده می‌شد. این دختر کوچک رقیه^(س) بود. رقیه دختر امام حسین علیه‌السلام که حالا بعد از شهادت پدرش به همراه عمه‌اش زینب و اسرای دیگر به طرف شام می‌رفت. از داخل خرابه‌های شام، صدای یک کودک به گوش می‌رسید. تمام کسانی که در میان اسرا بودند، می‌دانستند که این صدای رقیه^(س) دختر کوچک امام حسین است. رقیه^(س) از خواب بیدار شده بود و سراغ پدرش را می‌گرفت. گویا خواب پدرش را دیده بود. در این حال یزید، دستور داد سر امام حسین علیه‌السلام را به رقیه نشان بدهند. وقتی حضرت رقیه علیه‌السلام سر بریده پدرش امام حسین علیه‌السلام را دید، با فریاد و ناله خودش را روی سر بریده پدرش انداخت و همان جا، از دنیا رفت. مرقد مطهر حضرت رقیه^(س) علیها السلام در سوریه نزدیک به قبر حضرت زینب علیها السلام است.

* شعر شهادت حضرت رقیه^(س)

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت نوحه خوانی)

زائرین قبر من این شام عبرت خانه است
مدفنم آباد و قصر دشمنم ویرانه است
دختری بودم سه ساله دستگیر و بی پدر
مرغ بی بال و پری را این قفس کاشانه است
داشتم من بستری از خاک و بالینی ز خشت
همچو مرغی کو بسا محروم از آب و دانه است
تکیه می‌زد او به تخت سلطنت با کبر و وجد
این تکبر ظالمان را عادت روزانه است
بر تن رنجور من شد کهنه پیراهن کفن

پر شکسته بلبلی را این خرابه لانه است
محو شد آثار او تابنده شد آثار من
ذلت او عزت من هر دو جاویدان است

✽ شعر شهادت

حاضرم پای سر تو سر خود را بدهم
جای پیراهن تو معجر خود را بدهم
سر بابای من و خِشت محال است عمه
عمه بگذار که اول پر خود را بدهم
پهن کن تا که سر خار نگیرد به لبش
کم اگر بود پر دیگر خود را بدهم
زیورآلات مرا دختر همسایه گرفت
نذر انگشترت انگشتر خود را بدهم
موی من سوخته و موی پدر سوخته تر
حاضرم پای همین سر، سر خود را بدهم
دید ما تشنه آبیم خودش آب نخورد
خواست تا دیده آب آور خود را بدهم
به دلم آمده یک وقت خجالت نکشم
پای لطفش نفس آخر خود را بدهم

✽ متن تسلیت حضرت رقیه (س)

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک به والدین)

کبوتران، سیاه پوش غمی بزرگ بر رواق حرم مرثیه می خوانند و زائران، اشک ریز و ماتم زده، رفتنت را به سوگ نشسته اند. وفات حضرت رقیه (س) تسلیت باد.

*شهادت عمار یاسر

برنامه و فعالیت‌های پیشنهادی شهادت:

زندگانی عمار یاسر

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین همکاران و دانش‌آموزان - ۲ تهیه نشریه دیواری و نصب در تابلوی اعلانات)

از فرمایشات پیامبر اکرم (ص):

بهشت، مشتاق علی و سلمان و عمار است.

وی فرزند یاسر بن عامر و کنیه‌اش (ابویقظان) و القابش، طیب، مطیب، مذججی عنسی و مولا بنی مخزوم است. پدرش یاسر که از قبیله (بنی ثعلبه عنسی) در (یمن) بود، به انگیزه یافتن برادر گم شده‌اش به مکه سفر کرد و در آن جا ماندگار شد و با ابوحنیفه مخزومی پیمان ولایتی بست. ابوحنیفه یکی از کنیزانش به نام (سمیه) را به عقد او در آورد و عمار از وی به دنیا آمد. گرچه تاریخ تولد عمار به روشنی معلوم نیست، اما از شواهدی که خواهد آمد، می‌تواند سال ولادت او را ۴۳ سال پیش از بعثت پیامبر (ص) دانست.

ویژگی‌های ظاهری عمار

او قامتی بلند و موزون، چشمانی درشت و زیبا و چهره‌ای گندم گون داشت و در اواخر عمر، رعنه‌ای براندمش عارض شد. کم حرف و اندیشمند بود و بسیار این ذکر را تکرار می‌کرد: (به خدای رحمان پناه می‌برم از فتنه).

اسلام و خاندان عمار

وی با پدر و مادرش تا زمان مرگ مولایشان (ابوحنیفه) با وی زیستند و هنگامی که رسول خدا (ص) به پیامبری برگزیده شد و دعوت خود را علنی ساخت، آنان از نخستین گروندگان به اسلام بودند.

استواری ایمان عمار

از آن جایی که خاندان یاسر در مکه قوم و عشیره‌ای نداشتند، همانند دیگر مسلمانان مستضعف مانند: بلال حبشی، صهیب رومی و خباب بن ارت مورد آزار و شکنجه طاقت‌فرسای قریش و حتی مورد بی‌مهری بنی مخزوم قرار گرفتند. مشرکان قریش آنان را در برابر گرمای سوزان آفتاب قرار داده

و سنگ بزرگی بر روی سینه‌شان می‌نهادند و گاهی زره آهنی بر نشان کرده و با زنجیر بر روی شن‌های داغ مکه می‌کشاندند. رسول گرامی اسلام^(ص) با دیدن این صحنه‌های دل‌خراش و رقت آور، آنان را به صبر و بردباری توصیه نموده و به بهشت جاودان مژده می‌داد. یاسر در اثر همین شکنجه‌ها، جان داد و سمیه نیز با ضربه‌ای که ابوجهل بر شکمش وارد ساخت، به شهادت رسید و نامشان به‌عنوان شهیدان نخستین، در تاریخ اسلام جاودانه شد.

عمار و اهل بیت (علیهم السلام)

محبت و دل‌بستگی عمار بن یاسر نسبت به اهل بیت - به‌ویژه پیامبر^(ص) و امام علی علیه‌السلام - برکسی پوشیده نیست. او کسی است که رسول خدا^(ص) پدر و مادرش را به بهشت بشارت داد و وی را (الطیب الم طیب) نامید و فرمود: کسی که او را دشمن بدارد، خدا با او دشمن است و کسی که عمار را تحقیر کند، خداوند او را خوار گرداند.

* هفته کتاب و کتابخوانی

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی در هفته کتاب و کتابخوانی:

- ۱- برگزاری نمایشگاه کتاب در مدرسه
- ۲- هماهنگی با ماشین‌های سیار کتاب
- ۳- اقدام در جهت خلاصه نویسی کتاب‌های مناسب توسط دانش‌آموزان و تشویق فعالان آن‌ها.
- ۴- برگزاری مسابقه حروف چینی و صفحه آرایی کتاب
- ۵- تجلیل از دانش‌آموزان نویسنده
- ۶- تجلیل از همکاران نویسنده
- ۷- تجلیل از اعضا فعال کتابخانه
- ۸- بازدید از نمایشگاه‌های دایر در شهر
- ۹- نظافت و پاکسازی و تجهیز کتابخانه به کمک دانش‌آموزان
- ۱۰- برگزاری مراسم و تهیه کلیپ داستان‌های عروسی و آموزنده
- ۱۱- داستان‌گویی اجرای نمایش عروسی
- ۱۲- بازدید از کتابخانه‌های عمومی دایر در سطح شهر
- ۱۳- برگزاری کلاس داستان نویسی

- ۱۴- برگزاری شب شعر
- ۱۵- برپایی ایستگاه تبادل کتاب
- ۱۶- ایجاد کتابخانه کلاسی
- ۱۷- نواختن زنگ یک ربع مطالعه آزاد در کلاس با کمک همکاران
- ۱۸- برپایی نمایشگاه زیباترین کتاب دستی من
- ۱۹- ایجاد هماهنگی با دیگر مدارس جهت بازدید دانش‌آموزان از کتابخانه مدارس دیگر
- ۲۰- اخذ مساعدت‌های مردمی و کمک‌های مالی انجمن‌های خیریه و سازمان‌ها نسبت به تجهیز کتابخانه‌ی آموزشگاه.
- ۲۱- معرفی و تشویق دانش‌آموزانی که کتاب‌های بیشتری از کتابخانه مدرسه دریافت و مطالعه نموده‌اند.
- ۲۲- مصاحبه با دانش‌آموزان اهل قلم.
- ۲۳- برگزاری جلسات نقد و بررسی کتب منتشره و اعلام نقاط ضعف و قوت آن‌ها در سطح دانش‌آموزی.
- ۲۴- تهیه‌ی لیست کتب مفید ویژه‌ی هر مقطع سنی با طبقه‌بندی مناسب آن‌ها و اقدام جهت تهیه و توزیع آن در بین دانش‌آموزان به‌ویژه از کتب دفتر بین‌المللی کتاب.
- ۲۵- تهیه و انتشار بروشور و مقالاتی در باب روش‌های مطالعه‌ی مفید برای دانش‌آموزان.
- ۲۶- تهیه و نصب پوستر پیام جهانی کتاب.
- ۲۷- دیدار از یک چاپخانه و در واقع نظارت بر مسیر تهیه و چاپ یک کتاب از سوی دانش‌آموزان و در صورت امکان جهت تهیه‌ی کارهای چاپی توسط خود دانش‌آموزان.
- ۲۸- مصور سازی و ارسال گزارشات به اداره

※ آشنایی با هفته کتاب

پیشنهاد مربی:

- (۱- نصب در تابلوی اعلانات و یا در کتابخانه مدرسه، جهت اطلاع‌رسانی چرایی علت نام‌گذاری این هفته با عنوان کتاب)
- هفته کتاب مجموعه مراسمی است که از سال ۱۳۷۲ هر ساله بین روزهای ۱۰ تا ۲۴ آبان به ابتکار و هدایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای ترویج کتاب و کتاب‌خوانی برگزار می‌شود.

مبتکران این مناسبت اهداف گسترده‌ای برای آن قائل شده‌اند، مانند تقویت بنیه فرهنگی کشور؛ توسعه، هدایت و رونق اقتصاد کشور؛ تشویق مردم به کتاب و کتاب‌خوانی و ایجاد عادت به مطالعه؛ کمک به حل مشکلات و تنگناهای تولید و توزیع کتاب؛ تجهیز کمی و کیفی کتابخانه‌های افزایش ظرفیت‌های فرهنگی کشور. برجسته‌ترین اقدام در این هفته برگزاری نمایشگاه‌های بزرگ فروش کتاب در مراکز استان‌های کشور است. بسیاری از ناشران خصوصی در این نمایشگاه‌ها شرکت می‌کنند و کتاب‌های خود را با تخفیف به علاقه‌مندان می‌فروشند. با همکاری مدارس هر شهر، برای دانش‌آموزان برنامه‌های خرید و بازدید از نمایشگاه‌ها تنظیم و اجرا می‌گردد. برای تشویق به کتاب‌خوانی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هر سال میلیون‌ها تومان بُن خرید کتاب به‌رایگان در میان دانش‌آموزان توزیع می‌کند. بر اساس یک سیاست تدوین شده، طی این هفته اخبار مربوط به کتاب و چاپ و نشر در صدر اخبار کشور قرار می‌گیرد و مراسم و فعالیت‌های علمی و فرهنگی با مضمون کتاب برگزار می‌شود. روزهای هفته کتاب را همه ساله نام‌گذاری می‌کنند و فعالیت‌های پیش‌بینی شده هر روز را متناسب با عنوان آن انتخاب می‌کنند. از آن جمله می‌توان به‌روزهای کتاب و کتاب‌خوانی؛ کتاب، دانشگاه و حوزه؛ کتاب و دانش‌آموز و دانشجو؛ کتاب، کتابخانه و خادمان نشر؛ کتاب و ولایت؛ و کتاب و گفت‌وگوی تمدن‌ها اشاره کرد. طی سال‌های گذشته ابتکارهایی در جریان برگزاری هفته کتاب صورت گرفته که به‌عنوان رویدادهای جنبی، شکل دائمی یافته‌اند.

اهدای کتاب به کتابخانه‌های عمومی و مساجد، برگزاری مسابقه، مصاحبه و میزگرد، انتخاب کتابداران نمونه، راه‌اندازی کتابخانه‌های سیار در روستاها، تجهیز کتابخانه‌های ویژه نابینایان، و برپایی کارگاه‌های آموزشی برای ناشران و دست‌اندرکاران حوزه کتاب از دیگر فعالیت‌های مرسوم هفته کتاب است.

*متن لوح تقدیر

پیشنهاد مربی:

(تقدیر از دانش‌آموزان فعال در عرصه کتاب‌خوانی)

دانش‌آموز عزیز.....

عضو محترم کتابخانه:

به اسلام

احتراماً ضمن تبریک هفته کتاب و کتاب‌خوانی، جا دارد از تلاش و کوشش شما در مسیر کسب علم و دانش و استفاده از منابع و امکانات کتابخانه عمومی که با رعایت ضوابط و مقررات، همکاری با

کتابداران و استفاده مفید از اوقات حضور در کتابخانه به عنوان کتابخوان نمونه انتخاب شده/اید تقدیر و تشکر نموده، انتخاب شما را تبریک عرض می‌نمایم.

امید که بتوانیم با همکاری خوب شما اعضای محترم مجموعه‌ای ارزشمند در جهت توسعه کتابخوانی داشته باشیم.

موفق، پیروز و سربلند باشید.

*سرود روز کتابخوانی

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

یار مهربان، کتاب / مثل آسمان، کتاب / پیش رویمان کتاب
هدیه‌ای گران بها / بین دوستان کتاب / همدم همیشه
کودک و جوان کتاب / با تمام کوچکی / هست یک جهان کتاب
با تو حرف می‌زند / خوب و خوش بیان کتاب / قاصد بهار و گل
در دل خزان کتاب / شعر خوب دوستی / یار مهربان کتاب

*سرود

ما کودکانیم / شیرین زبانیم / تنها و باهم / کتاب می‌خوانیم
ما در دبستان / شادیم و خندان / چون گل که دارد / جا در گلستان
گفتار ما خوب / هر کار ما خوب / با هر کسی هست / رفتار ما خوب

*سرود

(در وصف کتاب)

ناطقی خاموش و بس گویاست او / در سخن یک لفظ بی‌پرواست او
آنچه کاتب می‌نویسد در جهان / جمله مکتوب است اندر او نهان
بر تمام علم عالم نافذ است / آنچه در او جای دارد حافظ است
آنچه می‌جویم در او یابیم همان / و آنچه را گم کرده ایم در او نهان
اهل مکتب با کتاب است آشنا / تا بداند از پس و پیش وورا
هر که خواند طالب علمی شود / وز پی کسب مقامی می‌رود
باز باید بر کتاب رو آورد / تا که علم خویش را گسترده

* جملات زیبا کتاب و کتابخوانی

پیشنهاد مربی:

(نصب در سالن)

* کسی که کتابهای خوبی نمی خواند؛

هیچ برتری نسبت به کسی که کتاب نمی خواند ندارد.

کتاب خواندن مهم نیست کتاب خوب خواندن مهم است

* برگهای سبز با رگبرگهای سفید، باعث میوه دادن درخت می شوند؛

و برگهای سفید با رگبرگهای سیاه، باعث ثمر دادن مغزها...

روز کتاب و کتابخوانی مبارک.

* نمونه صورت جلسه برگزاری هفته کتاب و کتابخوانی

احتراماً به استحضار می رساند جلسه ای در روز شنبه مورخه..... با حضور اعضا تشکیل شد و پیرامون هفته کتاب و کتابخوانی بحث و تبادل نظر شد و تصمیماتی اتخاذ گردید که در ذیل به آنها اشاره می گردد.

- در نظر گرفتن فضای مناسب برای کتابخانه
- نظافت کتابخانه و آماده سازی آن برای هفته کتاب و کتابخوانی
- مرتب کردن کتابهای موجود و طبقه بندی آنها
- نوشتن تراکت و نصب آن در کتابخانه و تابلو اعلانات
- تقدیر از دانش آموزان ساعی در تشکیل کتابخانه
- مشخص کردن مسئول پیگیری امور مربوط به کتابخانه
- تشویق دانش آموزان جهت عضویت در کتابخانه مدرسه و کتابخانه عمومی شهر
- معرفی یک کتاب خوب در مراسم صبحگاهی در هفته کتاب و کتابخوانی
- بازدید از کتابخانه عمومی
- تشکیل نمایشگاه به مناسبت این هفته
- و.....

نام مدرسه و مدیر

نام اعضا به همراه امضاء

*اربعین حسینی

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی اربعین حسینی:

- ۱- سیاه پوش کردن مدرسه
- ۲- برگزاری تعزیه خوانی
- ۳- برگزاری مراسم روضه خوانی
- ۴- برگزاری مراسم سینه زنی و زنجیر زنی
- ۵- تشکیل هیئت مذهبی در مدرسه
- ۶- طبخ و توزیع نذورات با همکاری والدین و دانش‌آموزان
- ۷- برگزاری مراسم زیارت و اعمال اربعین
- ۸- حضور در گلزار شهدا
- ۹- پیاده روی روز اربعین (مسجد یا حرم و امام زاده محل سکونت)
- ۱۰- برگزاری مسابقه نقاشی
- ۱۱- برگزاری مسابقه نوحه خوانی
- ۱۲- برگزاری خیمه‌های معرفت در فضای عمومی مدرسه
- ۱۳- نمایش فیلم از وقایع ماه محرم
- ۱۴- توزیع پیشانی بند سیاه و سبز
- ۱۵- برگزاری مسابقه داستان نویسی اربعین
- ۱۶- برگزاری نمایشگاه عکس محرم

*متن مجری روز اربعین

صدای زنجیر، صدای نوحه. مگه چه خبر شده بچه‌ها؟ باز هم همه جا سیاه پوش شده. آخه می‌دونید، امروز اربعین امام حسینیه. امروز چهل روز از واقعه عاشورا می‌گذره و برای همین، ما هر سال چهلم شهدای کربلا رو عزاداری می‌کنیم تا باز هم به یاد شهادت امام حسین^(ع) علیه‌السلام باشیم و بر کسانی که اون حضرت و یارانش رو به شهادت رسوندن، لعنت بفرستیم. هر سال، روزی مثل امروز، یعنی اربعین حسینی که همه برای امام حسین^(ع) علیه‌السلام و یارانش عزاداری می‌کنن، هر سال اربعین که می‌شه، شیعیان آن حضرت باهم زیارت اربعین رو می‌خونن و برای امام حسین^(ع) علیه‌السلام عزاداری میکنن. ما بچه‌ها نیز به امام حسین^(ع) علیه‌السلام خیلی علاقه داریم، همیشه توی برگزاری این مراسم‌ها به پدر و مادر کمک می‌کنیم

و مثلاً اون کتاب‌های زیارت اربعین رو بین مردم تقسیم می‌کنیم. اما الان می‌خوام براتون یه قصه بگم، خوب گوش کنید. مدت‌ها از واقعه عاشورا می‌گذشت و یزید، که دشمن دین خدا بود، دستور داد تا اسرای کربلا رو به مدینه ببرن. برای همین یکی از سربازانش رو مأمور کرد تا اسرا رو به مدینه برسونه. حضرت زینب^(س) علیه‌السلام که در میون اسرا بود، از اون مأمور درخواست کرد تا اون‌ها رو به کربلا ببره تا حضرت زینب^(س) و بقیه اهل بیت، بتونن مرقد پاک امام حسین علیه‌السلام و یارانش رو زیارت کنن. اون مأمور هم قبول کرد و اون‌ها روز چهارم، یعنی اربعین به کربلا رسیدن. پس بچه‌ها، اربعین روزیه که حضرت زینب^(س) و دیگر اسیران بعد از چهل روز که از عاشورا می‌گذشت، دوباره به کربلا اومدن و مرقد امام حسین علیه‌السلام و یارانش رو زیارت کردن. خیلی از شما بچه‌های عزیزم، حتماً چیزهای زیادی درباره واقعه عاشورا و شهادت امام حسین شنیدید، ولی ببینم درباره اربعین حسینی هم کسی براتون حرفی زده؟ همون روزی که حضرت زینب^(س) و دیگر اسرا به میون کشتگان کربلا اومدن. در اون روز، حضرت زینب^(س) وقتی به مزار برادرش امام حسین علیه‌السلام رسید، به یاد روز عاشورا افتاد و اشک از چشمانش جاری شد و با برادرش از رنج‌هایی که کشیده بود حرف زد و از دست دشمن شکایت کرد. بچه‌های عزیز! ما هم برای زنده موندن نام امام حسین علیه‌السلام، هر سال عاشورا و اربعین رو باشکوه بیشتری عزاداری می‌کنیم. دوستان خوب! توی دین ما اسلام، دستورهایی وجود داره که باعث سعادت‌مندی انسان می‌شه؛ یعنی انسان با انجام دادن اون دستورها، به خدا نزدیک‌تر شده و پاداش خوبی از خدا می‌گیره. مثلاً خوندن زیارت اربعین نمی‌دونم چند نفر از شما دوستان تا حالا زیارت اربعین امام حسین علیه‌السلام رو خوندید. ما در این دعا، به امام حسین علیه‌السلام که در کربلا به شهادت رسید، سلام و درود می‌فرستیم و از خدا می‌خواهیم که دشمنان و کسانی که امام سوم ما شیعیان و یارانش رو به شهادت رساندن، به سزای عملشون برسونه. امیدوارم که همتون بتونید این زیارت زیبا رو در روز اربعین بخونید.

(بعد از تعریف از اینکه اربعین چیست و چرا این روز را عزاداری می‌کنم یکی یکی از گروه‌های سرود و دکلمه و نمایش دعوت به عمل آورید تا مابقی مراسم را اجرا کنند).

*دکلمه حسینی

پیشنهاد مربی:

اجرا در مراسم عزاداری توسط دانش‌آموزان

از پرهای سوخته و خیمه‌های خاکستر، چهل روز می‌گذرد؛ از شانه‌های بی تکیه گاه و چشم‌های به خون نشسته، از لحظاتی که سیلی می‌وزید و صحرا در عطشی طولانی، ثانیه‌هایش را به مرگ

می بخشید. حالا چهل روز است که مرثیه‌ها مان را در کوچه‌های داغ، مکرر می‌کنیم. چهل شب است که بر نیزه شدن آفتاب را سر بر شانه‌های آسمان می‌گیریم. «ای چرخ! غافلی که چه بیداد کرده‌ای». از شام تا کربلا از کربلا تا شام، حکایت سرهای جسور شماس است که شمشیرها را به خاک افکند.

من از روایت خونابه و خنجر می‌آیم؛ از شعله‌های به دامن نشسته و فریادهای بی‌یاوری. امروز، اربعین خورشید است. نگاه کن چگونه پرندگان، بر شاخه‌های درختان روضه می‌خوانند؛ چگونه ابرها، فشرده فراقی عظیم، پهنه زمین را می‌بارند!

رفته‌اید و پس از شما، جاده‌ها، اسیر زمستانی همیشگی‌اند. پرواز ناگهان شما آتشی است که هرگز فرو نمی‌نشیند. زخم عاشورا همیشه تازه است. پاییز را دیده‌ای، چگونه نوباوگان تابستان را به زمین می‌ریزد و سر و روی جهان را به زردی می‌نشانند؟! اکنون دیری است که پروانه‌های هاشمی‌مان را شعله‌هایی یزیدی، بر تپه‌های خاکستر فرو ریخته‌اند. دیری است که گیسوان کودکی رقیه را بادهای یغماگر، با خویش برده‌اند. زمین، پاییزش را از یاد می‌برد، اما زخم عمیق عاشورا را هرگز. سال‌ها می‌گذرد و ما همچنان سوگ کبوترانی آزاده را بر سینه می‌کوبیم. اربعین لاله‌ها، نزهت بادی، بشیر! وقتی به مدینه رسیدیم، مبادا کسی جلوی قافله اسرای کربلا، گوسفندی را سر ببرد! این کاروان، از سفر چهل روزه با سرهای بریده بر بالای نی می‌آید. نگذار هیچ لاله‌ای را در رثای شهدایمان پرپر کنند! سراسر خاک کربلا، پر بود از گلبرگ‌های خونین و پاره‌ای که از هر سو صدا می‌زدند: «أَخَيَّ أَخَيَّ». این صورت‌های کبود و دست‌های سوخته، نیازی به گلاب افشانی ندارند؛ هنوز اربعین گل‌هایی که با تشنه کامی بر خاک و خون افتادند، نگذشته است. بگو پای برهنه به استقبالمان نیایند؛ این کاروان پر است از کودکانی که پای پرآبله دارند. سفارش کن شهر را شلوغ نکنند و دور و برمان را نگیرند، ما از ازدحام نگاه‌های نامحرم و بیگانه بازگشته‌ایم. بگذار آسوده‌ات کنم بشیر! دل زینب^(س) برای خلوت مزار جدش پر می‌کشد تا به دور از چشم خون‌بار رباب و سکینه و سجاد علیه‌السلام و این کاروان داغدار، پیراهن کهنه و خونین حسین علیه‌السلام را بر سر و روی خویش بنهد و گریه‌های فرو خورده چهل روزه‌اش را یک سره رها سازد.

*سرود اربعین

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

چهل شب

چهل روز است یاران پر کشیدند / سبک بالان دل از دنیا بریدند

چهل شب در مدینه شور و شین است / فلک در ماتم مولا حسین است
 کجا رفتند آن مردان میدان / همان گل‌های باغستان ایمان
 کجا رفتند آن گل‌های پرپر / حسین و اکبر و عباس و اصغر
 خدایا کوفیان پیمان شکستند / بروی آل طاها آب بستند
 خدایا داده‌ام از کف یقینم / عزادار گل‌ام‌البینم
 چهل شب کودکان بی‌یار و یاور / چهل شب در خرابه داغ خواهر
 چه شب‌هایی است شب‌های مدینه / چهل شب یاد بابا با سکینه
 که هفتاد و دو گل از ساقه چیده؟ / همه گل‌ها به روی نیزه دیده؟
 چهل شب عمه با یاد گل یاس / چهل شب یاس با دستان عباس
 چهل شب اشک زینب بر دو عین است / به لب‌ها ذکر ذکر یا حسین^(ع) است

※سرود اربعین

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت تک خوانی)

رسید اربعین

باز دلم خون شد و چشمم گریست
 آنکه دریم روز چون من نیست کیست؟

باز دگر باره رسید اربعین

جوش زند خون حسین از زمین

غرق تلاطم شده بحر محیط

یک سره درد است بساط بسیط

شد چهلم روز عزای حسین

جان جهان باد فدای حسین

※شعر اربعین

یک اربعین برای غمت گریه کرده‌ام / بی‌وقفه پای هر علمت گریه کرده‌ام
 در آرزوی آن حرمت گریه کرده‌ام / با شعرهای محتشمت گریه کرده‌ام

من گریه کرده‌ام که تو را سر بریده‌اند / ققنوس شهر عشق مرا پر بریده‌اند
 مقتل گرفته‌ام که بخوانم امان بده / آتش گرفت دست و زبانم، امان بده
 خون می‌چکد ز دیده جانم، امان بده / تا کی درین خطوط بمانم، امان بده
 وقتی لَهوف پیش رخم مات می‌شود / این بندها مقطع الایات می‌شود
 این بیت‌های خسته‌ی افتاده از فرس / این ناله‌های ساکت محبوس در نفس
 بر نیزه رفته‌اند در این قوم بوالهوس / در کاروان بی‌کس افتاده در نفس
 در کاروان درد که سالار زینب است / آری از این به بعد علمدار زینب است
 یک اربعین حدیث تو را گفت خواهرت / در زیر سایبان سرت خفت خواهرت
 در باغ‌های یخ زده نشکفت خواهرت / تا خیزران رسید برآشفست خواهرت
 من گریه می‌کنم که غمت را کرانه نیست / این واژه‌های غرق به خون شاعرانه نیست
 این شاعرانه گيست؟ که سر روی نی نشست / این شاعرانه گيست؟ سری پای نی شکست
 این شاعرانه گيست؟ که بند دلی گسست / این شاعرانه گيست؟ که گهواره خالی است
 این شاعرانه نیست که در شهر کافران / زینب رسیده خسته نفس بی‌برادران
 حالا خرابه منزل و ماوای عشق شد / زنجیر غم به گردن و در پای عشق شد
 هر چند خشت کهنه متکای عشق شد / دنیای جهل محو رجزهای عشق شد
 نقاش کربلا قلم داغ می‌زند / نقش بهار بر ورق باغ می‌زند

*سرود اربعین

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

آمده زینب از اسارت / با زائرین بهر زیارت / برادر بهر تو مهمان رسیده / ببین رنگ از رخ طفلان پریده

حسین جان حسین جان جانم حسین جان (۲)

در این زمین یا ایها الناس / کشتند برادر من عباس / در این سرزمین با قد خمیده / زدم بوسه به رگهای

بریده

حسین جان حسین جان جانم حسین جان (۲)

طفلان بتن دارند نشانه / از بس که خوردند تازیانه / نباشد بین این زنان و طفلان / سه ساله دخترت مظلوم

حسین جان

حسین جان حسین جان جانم حسین جان (۲)

*احادیث حسینی

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- اجرا در مراسم ۳- قرار دادن احادیث در بسته نذورات)

بسم الله الرحمن الرحيم

قال ابو محمد الحسن العسكري^(ع):

امام حسن عسکری^(ع) فرمود: نشانه‌های مؤمن پنج چیز است: پنجاه رکعت نماز (نماز یومیه و نمازهای نافله)، زیارت اربعین، انگشتر به دست راست کردن، جبین را در سجده بر خاک گذاردن، بسم الله الرحمن الرحيم را در نماز بلند گفتن.

(وسائل الشیعه / ج ۱۰ / ص ۳۷۵)

قال ابو جعفر^(ع):

امام باقر^(ع) فرمودند: زیارت قبر رسول خدا و زیارت مزار شهیدان و زیارت مرقد امام حسین^(ع) معادل است با حج مقبولی که همراه رسول خدا^(ص) به جا آورده شود.

(مستدرک آل و سائل / ج ۱ / ص ۲۶۶)

عن النبی^(ص) قال:

پیامبر^(ص) می‌فرمایند: کربلا پاک‌ترین بقعه روی زمین و از نظر احترام بزرگ‌ترین بقعه‌ها است و الحق که کربلا از بساط‌های بهشت است.

(بحار الانوار / ج ۹۸ / ص ۱۱۵)

امام صادق^(ع):

ای زاره، آسمان چهل روز بر حسین^(ع) خون گریه کرد و زمین چهل روز برای عزای آن حضرت گریست به تیره و تار شدن و خورشید با کسوف و سرخی خود چهل روز گریست... و ملائکه الهی برای آن حضرت چهل روز گریستند.

(مستدرک الو سائل / ج ۱۰ / ص ۳۱۴)

*متن تسلیت اربعین

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک تسلیت به همکاران و والدین)

*اربعین است اربعین کربلاست

هر طرف غوغایی از غم‌ها به پاست

گویی از آن خیمه‌های نیم سوز

خود صدای العطش آید هنوز

فرا رسیدن اربعین حسینی تسلیت باد.

*دوستان با من و دل ناله و فریاد کنید

آه را با نفس از حبس دل آزاد کنید

اربعین آمده تا از شهدا یاد کنید

گریه بر زخم تن حضرت سجاد^(ع) کنید

اربعین حسینی تسلیت باد.

*اربعین یعنی یگانه شدن با کربلا، و بیگانه شدن از هر آنچه کربلا ستیز و کربلا گریز است.

چهلمین روز شهادت الگوی حریت برای تمام بشریت، تسلیت و تعزیت.

*شهادت امام حسن^(ع)

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی روز شهادت:

*زندگی‌نامه امام حسن^(ع)

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان)

نام: حسن

کنیه: ابو محمد.

نام و کنیه آن حضرت را پیامبر اکرم^(ص) تعیین فرمودند.

القاب: مجتبی، سید، سبط، زکی، تقی، حجت، برّ، امین، زاهد و طیب.

منصب: معصوم چهارم، امام دوم شیعیان و پنجمین خلیفه اسلامی.

تاریخ ولادت: نیمه ماه مبارک رمضان سال سوم هجری. برخی نیز تولد آن حضرت را سال دوم هجری دانسته‌اند. او نخستین فرزند امیرالمؤمنین^(ع) و فاطمه زهرا^(س) است. محل تولد: مدینه مشرفه، در سرزمین حجاز (عربستان سعودی کنونی). نسب پدری: امیرالمؤمنین، امام علی بن ابی طالب بن عبدالمطلب. مادر: فاطمه زهرا، دختر پیامبر^(ص). مدت امامت: از زمان شهادت پدرش، امیرالمؤمنین^(ع)، در رمضان سال چهارم تا صفر سال پنجاه هجری، به مدت ۱۰ سال.

از این مدت، هفت ماه و ۲۴ روز را عهده‌دار امر خلافت مسلمین بود و سپس طی صلحی، آن را به معاویه بن ابی سفیان واگذار کرد. تاریخ و سبب شهادت: ۲۸ صفر سال پنجاه هجری، در سن ۴۷ سالگی، به وسیله زهری که همسرش، جعدۀ بنت اشعث، به تحریک معاویه بن ابی سفیان، به آن حضرت خورانیده بود، پس از چهل روز مسمومیت و بیماری، به شهادت نائل آمد.

محل دفن: قبرستان بقیع، در مدینه منوره، در کنار قبر جدّه‌اش، فاطمه بنت اسد.

رویدادهای مهم:

۱. از دست دادن جدّش، پیامبر اسلام^(ص)، در سال یازدهم هجری.
۲. فشارهای روانی مخالفان بر پدر و مادرش، پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص).
۳. از دست دادن مادر خود، فاطمه زهرا^(س)، در سال یازدهم هجری.
۴. حضور در برخی از جنگ‌های مسلمانان علیه مشرکان، در عصر خلیفه دوم و خلیفه سوم.
۵. ایجاد مهمان‌پذیر (مضیف) برای پذیرایی از مهمانان و مستمندان.
۶. آبرسانی به خلیفه سوم، عثمان بن عفّان (که در محاصره انقلابیون مسلمان قرار داشت).
۷. همراهی با پدرش، حضرت علی^(ع)، در تصدی خلافت اسلامی، پس از کشته شدن عثمان بن عفّان به دست انقلابیون.
۸. فرماندهی لشکر در جنگ‌های جمل، صفین و نهروان، در رکاب حضرت علی^(ع).
۹. از دست دادن پدرش، حضرت علی^(ع)، در ۲۱ رمضان سال ۴۰ هجری.
۱۰. تصدی غسل، نماز و دفن پیکر امام علی^(ع) و پنهان نمودن قبرش از چشم مردم.
۱۱. بیعت مردم با امام حسن^(ع) در مسجد کوفه، پس از شهادت امیرالمؤمنین، علی^(ع).
۱۲. تصدی خلافت اسلامی، در ۲۱ رمضان سال ۴۰ هجری.

۱۳. مکاتبات و ارسال پیام‌ها میان امام حسن^(ع) و معاویه.
۱۴. اعدام شدن دو جاسوس معاویه، در کوفه و بصره به فرمان امام حسن^(ع).
۱۵. اعلان جنگ معاویه علیه امام حسن^(ع) و حرکت لشکریان شام به سوی کوفه.
۱۶. اعلان آماده‌باش سپاهیان امام حسن^(ع) و تهیه مقدمات جنگ در شهرها.
۱۷. خیانت برخی از فرماندهان سپاه امام حسن^(ع) و پیوستن به سپاه معاویه.
۱۸. زخمی شدن امام حسن مجتبی^(ع) در ساباط مدائن به دست جراح بن سنان (یکی از منافقان فرقه خوارج).
۱۹. افزایش توان نظامی و روحی سپاه معاویه و کاهش تدریجی سپاهیان امام حسن^(ع).
۲۰. پذیرش صلح تحمیلی با معاویه و واگذاری خلافت اسلامی به وی در جمادی الاول (یا ربیع الاول) سال ۴۱ هجری.
۲۱. تعهد معاویه بر مفاد صلح‌نامه امام حسن^(ع) و نقض آن، پس از سیطره کامل بر شهرهای اسلامی.
۲۲. بازگشت امام حسن^(ع) و خاندان امیرالمؤمنین^(ع) از کوفه به مدینه مشرفه.
۲۳. دسیسه معاویه در بیعت گرفتن از مردم برای ولایت عهدی فرزندش، یزید و واهمه او از امام حسن^(ع).
۲۴. تحریک و فریب جعده بنت اشعث کندی، همسر امام حسن^(ع)، توسط معاویه برای کشتن امام حسن^(ع) به طور پنهانی.
۲۵. مسمومیت امام حسن^(ع) به دست همسرش، جعده بنت اشعث کندی و شهادت آن حضرت پس از چهل روز بیماری، در ۲۸ صفر سال پنجاه هجری، در مدینه مشرفه.
۲۶. ممانعت عایشه، همسر پیامبر^(ص)، مروان و هواداران بنی‌امیه از دفن پیکر امام حسن^(ع) در کنار مرقد مطهر پیامبر اکرم^(ص).
۲۷. دفن امام حسن^(ع) در قبرستان بقیع، در جوار مرقد جدّه‌اش، فاطمه بنت اسد^(س).

※ سرود شهادت

(پیشنهاد به صورت نوحه خوانی)

مصائب امام حسن مجتبی (علیه السلام)

کنید ماتمیان گریه در عزای حسن

که شد بلند به ماتم ز نو لوی حسن

اگر گذشت محرم رسیده ماه صفر
 حسینان بخروشید در عزای حسن
 پی تسلی زهرا، خوش آنکه می‌گرید
 گهی برای حسین و، گهی برای حسن
 ببرد بار ملالی حَسَن، که بردن آن
 ز ما سوا نتواند کسی، سواي حسن
 غمی که داشت حسن در دل حزین، شرحش
 ز من مجو که حَسَن داند و خدای حسن
 کند به دشمن خود بهر حفظ دین، بیعت
 مقام حلم تماشا کن و رضای حسن
 ز چشم اهل نظر سر زد آن عصا کز ظلم
 فرو برد همان کور دل به پای حسن
 چه دیده بود از او خصم او، که دائم بود
 به قصد جان به اندوه مبتلای حسن
 فغان که رنگ زمرّد ز سوده الماس
 پدید شد به لب لعل جان‌فزای حسن
 به حق او بنگر جور چرخ و طغیانش
 که بعد قتل، عدو کرد تیر بارانش

سرود شهادت

در مرثیت امام حسن (علیه السلام)
 ره ز جفا چو بر جگر مجتبی رسید / افغان جن و انس به عرش غلی رسید
 پر اضطراب و واهمه شد عالم وجود / هنگامه قیامت و، یوم الجزا رسید
 در هم شکست قائمه عرش کبریا / گوئی که روز نیستی ماسوی رسید
 چشم فلک ز گریه به غراب خون نشست / اشک ملک به طارم هفتم سما رسید
 الماس جُعه کارگر افتادای درغ / آتش به جان حضرت خیر الانسا رسید
 نعلش امام شد هدف چوبه‌های تیر / یا فاطمه! به نور دو چشمت چها رسید
 بر حجت خدا، چه ستمها، چه ظلمها / زان نا کسان دور ز شرم و حیا رسید

در شهر خویش و خانه خود هم غریب بود / از بسکه ظلم و جور بر او ز آشنا رسید
مظلوم چون تو کیست؟ که از ظلم همسرش / مسموم گشت و جان به لبش از جفا رسید
یا مصطفی! ز روی تو هم کس نکرد شرم / نا مردمی بین ز کجا تا کجا رسید
روز جزا جواب خدا را چه می‌دهند / آنان که ظلمشان به عزیز خدا رسید
سوز غمش به جان براتی شرر فگند / آتش به استخوانش ازین ماجرا رسید

※ متن تسلیت امام حسن (ع)

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک تسلیت به همکاران و والدین)
※ بیچاره دستی که گدای مجتبی نیست / یا آن سری که خاک پای مجتبی نیست
بر گریه‌ی زهرا قسم مدیون زهراست / چشمی که گریان عزای مجتبی نیست
شهادت امام حسن مجتبی (ع) تسلیت باد.
※ ای کریم آل طه! باور کنم، تشیع غریبانه پیکرت را در هجوم بی‌امان نفرت و کینه؟
شهادت دومین نور ولایت، صاحب کرامت و شفیع قیامت، امام حسن مجتبی علیه‌السلام، را
تسلیت می‌گوییم.

※ شهادت امام رضا (ع)

برنامه‌ها و فعالیت‌ها پیشنهادی روز شهادت:

- ۱- سیاه پوش کردن فضای مدرسه کلاس‌ها
- ۲- برگزاری نمایشگاه عکس رضوی
- ۳- برگزاری نمایشگاه کتاب رضوی
- ۴- برگزاری مسابقه و نمایشگاه دل نوشته‌های رضوی
- ۵- برگزاری مسابقه بهترین خاطرات زیارت
- ۶- برگزاری نمایشگاه نقاشی یا ضامن آهو
- ۷- برگزاری شب شعر رضوی
- ۸- برگزاری مسابقه مشاعره موضوعی
- ۹- ایجاد جایگاه‌های صلواتی نذورات با همکاری والدین

۱۰- برگزاری اردوی زیارتی حرم مطهر در صورت امکان

۱۱- برگزاری زیارت خوانی امام رضا^(ع)

۱۲- پخش صلوات خاصه امام رضا^(ع) در مراسم

۱۳- برپایی مراسم عزاداری

زندگی‌نامه امام رضا^(ع)

پیشنهاد مربی:

(تهیه و توزیع بروشور بین دانش‌آموزان و همکاران)

ردیف	نام	تاریخ تولد	تاریخ شهادت	صدت عمر	دوران اصابت	محل دفن
۱	حضرت امام علی علیه السلام	۱۲ رجب ۱۰ سال قبل از بعثت	۲۱ رمضان ۴۰ هجری	۶۳ سال	۳۰ سال	نجف
۲	حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام	۱۵ رمضان ۳ هجری	۲۸ صفر ۵۰ هجری	۴۷ سال	۱۰ سال	بقیع
۳	حضرت امام حسین علیه السلام	۲ شعبان ۴ هجری	۱۰ محرم ۶۱ هجری	۵۷ سال	۱۱ سال	کربلا
۴	حضرت امام سجاد علیه السلام	۵ شعبان ۲۸ هجری	۱۲ یا ۲۵ محرم ۹۵ هجری	۵۷ سال	۲۵ سال	بقیع
۵	حضرت امام محمد باقر علیه السلام	۳ صفر یا ۱ رجب ۵۷ هجری	۷ ذی‌حجه ۱۱۴ هجری	۵۷ سال	۱۹ سال	بقیع
۶	حضرت امام جعفر صادق علیه السلام	۱۷ ربیع الاول ۸۳ هجری	۲۵ شوال ۱۴۸ هجری	۶۵ سال	۳۴ سال	بقیع
۷	حضرت امام موسی کاظم علیه السلام	۷ صفر ۱۲۸ هجری	۶ یا ۲۵ رجب ۱۸۳ هجری	۵۵ سال	۲۵ سال	کاظمین
۸	حضرت امام رضا علیه السلام	۱۱ ذیقعدة ۱۴۸ هجری	آخر صفر ۲۰۳ هجری	۵۵ سال	۲۰ سال	مشهد
۹	حضرت امام جواد علیه السلام	۱۰ رجب ۱۹۵ هجری	آخر ذیقعدة ۲۲۰ هجری	۲۵ سال	۱۷ سال	کاظمین
۱۰	حضرت امام هادی علیه السلام	۱۵ ذی‌حجه یا ۲ رجب ۲۳۲ هجری	۳ رجب یا ۲۷ جمادی الآخر ۲۵۴ هجری	۴۲ سال	۲۳ سال	سامرا
۱۱	حضرت امام حسن عسکری علیه السلام	۸ ربیع الثاني ۲۳۲ هجری	۸ ربیع الاول ۲۶۰ هجری	۲۸ سال	۶ سال	سامرا
۱۲	حضرت امام مهدی صاحب الزمان علیه السلام	۱۵ شعبان ۲۵۵ هجری	امامت آن حضرت از سال ۲۶۰ هجری آغاز شده است، خداوند فرج حضرت را هر چه سریعتر بفرستد،			

امام رضا^(ع) در سال ۱۴۸ هجری قمری یعنی حدود (۱۲۵۰) سال پیش در شهر مدینه به دنیا آمد. پدر ایشان امام موسی بن جعفر^(ع)، یعنی امام هفتم شیعیان و مادرشان بانویی بزرگوار و خردمند به نام (تکتم) یا (نجمه) بود. امام رضا^(ع) در همان سالی زاده شد که پدر بزرگ ایشان، یعنی حضرت امام جعفر صادق^(ع)، به شهادت رسید.

نام ایشان (علی) است، ولی بر اساس شیوه‌ای که در میان اعراب مرسوم است، به وی (ابوالحسن) می‌گفتند. این گونه اسم‌ها را (کنیه) می‌نامند. علاوه بر نام و کنیه، گاه عنوان دیگری نیز به افراد می‌دهند که آن را (لقب) می‌گویند. امام هشتم دارای لقب‌های متعددی است. از جمله معروف‌ترین این القاب، (رضا)، (عالم آل محمد)، (غریب الغرباء)، (شمس الشموس) و (عین الضعفاء) است. نامیدن هر فرد به این نام‌ها، یعنی اسم، کنیه و لقب دلیل خاصی دارد. گفته‌اند که وی را به این جهت (رضا) لقب داده‌اند که خدا از او راضی است.

دوران کودکی و جوانی امام در مدینه گذشت. اخلاق نیکو، دانش فراوان، ایمان و عبادت بسیار از ویژگی‌هایی بود که امام را مشخص می‌ساخت.

شخصیت اخلاقی امام

از خوش اخلاقی امام سخن بسیار گفته‌اند. در این جا به چند نمونه آن توجه کن و ببین که امام در برخورد با مردم به چه نکات ریزی دقت می‌کرده است. همه این‌ها برای ما درس (چگونه زیستن) است:

- هیچ گاه با سخن خود، دیگران را آزار نداد.
- سخن هیچ کسی را قطع نکرد.
- به نیازمندان بسیار کمک می‌فرمود.
- با خدمتگزاران خود بر سر یک سفره می‌نشست و غذا می‌خورد.
- همیشه چهره‌ای خندان داشت.
- هرگز با صدای بلند و با قهقهه نمی‌خندید.
- هنگام نشستن، هرگز پای خود را در حضور دیگران دراز نمی‌کرد.
- در حضور دیگران هرگز به دیوار تکیه نمی‌زد.
- به عیادت بیماران می‌رفت.
- در تشییع جنازه‌ها شرکت می‌جست.
- از مهمانان خود، شخصاً پذیرایی می‌کرد.
- وقتی بر سر سفره‌ای می‌رسید، اجازه نمی‌داد تا به احترام او از جای برخیزند.
- به پاکیزگی بدن، موی سر و پوشاک خود بسیار توجه داشت.
- بسیار بردبار و صبور و شکیبا بود.

این‌ها گوشه‌ای از اخلاق امام بود. آیا با داشتن این اخلاق و رفتار نباید خدا از او راضی و خرسند

باشد؟ و آیا سزاوار نیست که او را (رضا) بنامند؟

آیا کسی که خدا از او خشنود است، مردم از او خرسند نیستند؟ این گونه هست که نام (رضا) برای آن امام بزرگوار برازنده و سزاوار است.

امام در نگاه شاعران

از همان دوران امام رضا^(ع)، شاعران و نویسندگان در وصف بزرگواری آن حضرت بسیار سروده‌اند و نوشته‌اند و هریک به گونه‌ای آن امام را به نیکی وصف کرده‌اند. شنیدنی است که شاعری بود به نام (ابن‌واس) که در سرودن بسیار توانایی داشت. به او گفتند: تو درباره همه چیز شعر گفته‌ای، کوه و دشت و شراب و موسیقی را در اشعار خود ستوده‌ای، اما شگفتا که در باره موضوع مهمی مانند شخصیت والای امام رضا سکوت کرده‌ای! در حالی که تو ایشان را خوب می‌شناسی و بااخلاق و رفتار و بزرگواری حضرت آشنایی کامل داری. ابن‌واس ابتدا در پاسخ گفت: به خدا سوگند، تنها بزرگی او مانع از انجام این کار شده است، چگونه کسی چون من، درباره شخصیت برجسته‌ای همچون امام رضا^(ع) شعر بسراید؟ آن گاه شعری گفت که چکیده معنی آن چنین است:

از من نخواهید که او را بستایم، من را توان آن نیست تا انسانی را مدح کنم که جبرئیل خدمتگزار آستان پدر اوست.

شاعران فارسی زبان نیز در باره امام رضا^(ع) سروده‌های فراوانی دارند.

شخصیت معنوی امام

گفتیم که امام رضا^(ع) از نظر توجه به مسائل معنوی و پرداختن به امور عبادی نیز برجسته بود. روایت‌ها و داستان‌های بسیاری از این جنبه زندگی امام در کتاب‌های تاریخی نقل شده که شنیدن آن برای همه ما جالب است. ما وقتی می‌بینیم که امام ما و پیشوایی که او را به رهبری خود پذیرفته و زندگی او را الگوی خود قرار داده‌ایم، این چنین عبادت می‌کند و این گونه به مسائل عبادی توجه دارد، خود نیز ناگزیریم که همان شیوه را پیروی کنیم و از همان روش درس بیاموزیم.

در اینجا به چند نمونه از نکاتی که تاریخ نویسان در این زمینه مورد توجه قرار داده‌اند اشاره می‌کنیم...

– شب‌ها کم می‌خوابید و بیشتر شب را به عبادت می‌پرداخت.

– بسیاری از روزها را روزه می‌گرفت.

– سجده‌هایش بسیار طولانی بود.

– قرآن بسیار تلاوت می‌کرد.

– به نماز اول وقت پایبند بود.

– به جز هنگام نماز هم به مناجات به خدا انس داشت.

در کتاب‌های تاریخ و حدیث، از امام رضا علیه‌السلام دعا‌های فراوانی نقل شده است.

شخصیت علمی امام رضا^(ع)

جایگاه علمی ویژه‌ای داشتند. او از دانشی سرشار بهره‌مند بودند و این برجستگی علمی او در رویارویی با دانشمندان ادیان و مذاهب دیگر، بهتر آشکار می‌شد. جلسات و محافلی که علما و دانشمندان مختلف گرد هم می‌آمدند و به بیان دیدگاه‌ها و نظرات خویش می‌پرداختند، در آن زمان رونق خاصی داشت. حاکمان آن عصر، گاه برای جلوه دادن شکوه دربار خویش، گاه به منظور گرایش دانشمندان به دربار، و زمانی برای این که بر عقیده کسی چیره شوند، در کنار مجالس دیگر، به برگزار کردن نشست‌های علمی نیز می‌پرداختند. این محافل که به جلسات (مناظره) معروف بود، بهترین مکان برای ابراز شایستگی‌های علمی افراد به شمار می‌رفت.

در عصر امام رضا^(ع)، آن گاه که همه دانشمندان جمع می‌شدند و به گفت و گو می‌پرداختند و سرانجام در پاسخ دیگران فرو می‌ماندند، دست به دامان امام رضا^(ع) می‌شدند تا بر حقانیت مطلب خویش گواهی دهند.

❖ سرود شهادت

آمد از راه و کشیده است عبا را به سرش / وای از سینه سوزان و دل شعله‌ورش
همچو شمع می که بسوزد ز شرر آب شود / آب کرد آتش آن زهر ز پا تا به سرش
حجره‌اش به سکه غم انگیز و ملال آور بود / گرد غم بود که می‌ریخت ز دیوار و درش
گاه در زیر لبش ذکر خدا می‌گوید / گاه سوی در حجره ست خدایا نظرش
هم جواد آمده بالین رضا هم زهرا / هم پسر سوخته هم مادر خونین جگرش
پیش مادر نبود طاقت برخاستنش / زیر بار غم و اندوه خمیده کمرش
پسرش دست به سر دارد و مادر به کمر / او نظر می‌کند و خون رود از چشم ترش
دست ظلمی که زده بر رخ زهرا سیلی / پاره کرده ست کنون رشته عمر پسرش
ای «وفایی» ز فلک پیک شهادت آمد / گشت تا گلشن سرسبز جنان هم سفرش

*متن تسلیت امام رضا(ع)

تو بر زخم دلم باریده‌ای باران رحمت را
 تو را من می‌شناسم، منبع پاک کرامت را
 الآن روزی که حلقه بر ضریحت بست دستانم
 دلم شیدا شد و دادم ز کف دامن طاقت را...
 شهادت امام رضا(ع) تسلیت باد.

*احادیث گهربار از امام رضا(ع)

پیشنهاد مربی:

(۱) - نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک تسلیت به والدین ۳- مسابقه خوشنویسی (احادیث)

امام رضا(ع) می‌فرمایند: *مؤمن، مؤمن واقعی نیست، مگر آن که سه خصلت در او باشد: سنتی از پروردگارش و سنتی از پیامبرش و سنتی از امامش. اما سنت پروردگارش، پوشاندن راز خود است، اما سنت پیغمبرش، مدارا و نرم رفتاری با مردم است، اما سنت امامش صبر کردن در زمان تنگدستی و پریشان حالی است. اصول کافی، ج ۳، ص (۳۳۹)

امام رضا(ع) می‌فرمایند: *پنهان کننده کار نیک (پاداشش) برابر هفتاد حسنه است و آشکار کننده کار بد سرافکننده است، و پنهان کننده کار بد آمرزیده است. اصول کافی، ج ۴، ص (۱۶۰)

امام رضا(ع) می‌فرمایند: *از اخلاق پیامبران، نظافت و پاکیزگی است. تحف العقول، ص (۴۶۶)
 امام رضا(ع) می‌فرمایند: *دوست هرکس عقل او، و دشمنش جهل اوست. تحف العقول، ص (۴۶۷)

* ۱۲ آذر ماه روز جهانی معلولین

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی روز جهانی معلولین:

- ۱- تهیه بروشور و تراکت‌های آگاهی دهنده در مورد معلولیت
- ۲- برگزاری مسابقه نقاشی نامه‌ای برای دوست و ارسال برترین‌ها به مراکز نگهداری معلولین
- ۳- بازدید دانش‌آموزان از مراکز بهزیستی و مراکز نگهداری از معلولین
- ۴- تهیه و پخش کلیپ آموزشی نحوه برخورد با معلولان با کمک مشاوره و مربی بهداشت

- ۵- تقدیر از دانش‌آموزان معلول در مدرسه
- ۶- جمع‌آوری نذورات از بین دانش‌آموزان و ارسال به مراکز خیریه نگهداری از معلولین
- ۷- تهیه و نصب زندگی‌نامه معلولین موفق در تابلوی اعلانات
برپایی نمایشگاه دست سازه‌های معلولین

*روز جهانی معلولین

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات به همراه تصاویر مرتبط)

روز جهانی معلولین از سال ۱۹۹۲ که از سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد اعلام شد، هر ساله در ۱۲ آذر یا ۳ دسامبر برگزار می‌شود. هدف از تعیین این روز ارتقاء رشد اذهان عمومی درباره مسائل مربوط به معلولیت‌های مختلف؛ و افزایش آگاهی‌هایی بوده است که می‌بایست از مسئله پیوستن افراد معلول در تمامی جنبه‌های سیاسی؛ اجتماعی؛ اقتصادی و فرهنگی زندگی منتج شود. این وضع به همین منوال طی شد تا در سال ۱۹۹۹ شعاری با مضمون (امکان دسترسی برای همه در هزاره جدید) برگزیده شد و سرلوحه امور قرار گرفت. بیش از پانصد میلیون نفر به دلیل نقص در سیستم روحی و مغزی جسمی و حسی از معلولیت رنج می‌برند. اینان هر کجا که باشند و در هر نقطه‌ای از دنیا که به سر برند به دلیل موانع ظاهری و یا اجتماعی با محدودیت‌هایی در زندگی خود مواجه می‌شوند. در طی بیست سال اخیر کوشش‌های چشمگیری در شناساندن و معرفی اشخاص معلول به جامعه انسانی صورت پذیرفته است. یکی از مواردی که می‌توان از آن به عنوان نقطه عطفی در این زمینه نام برد اعلام سال ۱۹۸۱ میلادی به عنوان سال جهانی معلولین است که توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد صورت پذیرفت. در سال بعد (۱۹۸۱) فاصله سال‌های ۱۹۹۲ - ۱۹۸۳ میلادی دهه جهانی معلولین نام گرفت تا کیفیت و شرکت فعالانه و همه‌جانبه افراد معلول را در زندگی اجتماعی و گسترش و پیشرفت آن‌ها ارتقاء بخشد. آیت الله خامنه‌ای در مورد معلولان می‌گویند: "وقتی نفس ناطق انسان قوی باشد، باکی از این نیست که جسمش علیل باشد. انسان به روح، انسان است." از معروف‌ترین معلولان می‌توان به استفان هاوکینگ اشاره کرد.

*متن ادبی روز جهانی معلولین

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- اجرا در مراسم صبحگاهی)

فردا روز جهانی معلولین است.

آیا تو هم معلولی؟

در خانواده‌ات فرد معلولی داری؟

آیا دوست معلولی داری؟

آیا همکلاسی تو در مدرسه یا دانشگاه معلول است؟

آیا همسایه تو معلول است؟

آیا همکار تو معلول است؟

آیا ممکن است در آینده معلول شوی؟

آیا ممکن است فرزند تو در آینده معلول شود؟

آیا ممکن است نوه تو در آینده معلول شود؟

باید این اتفاقات بیافتد تا تو بفهمی معلولیت یعنی چه؟

در غیر این صورت درک نمی‌کنی؟

فکر می‌کنی این اتفاقات برای دیگران است و تو مبرایی.

تا اینکه تصادف می‌کنی معلول می‌شوی. تا اینکه بیماری می‌گیری معلولیت پیدا می‌کنی.

تا اینکه فرزندی به دنیا می‌آوری که معلول است. تا اینکه...

فردا روز جهانی معلولین است.

معلولیت روز به روز در جامعه ما بیشتر می‌شود ولی شما کمتر ممکن است آن‌ها را ببینید چرا که

خیلی‌های آن‌ها در خانه‌ها هستند. چرا؟

چرا روز به روز بیشتر می‌شوند؟

آیا شما تا به حال فرد معلولی را ندیده‌اید...

مگه می‌شود ندیده باشید

مگه می‌شود بچه نابینا ندیده باشید.

مگه می‌شود بچه کم توان ذهنی ندیده باشید.

مگه می شود یک آدم ضایعه نخاعی ندیده باشید.

مگه می شود یک آدم با دو عصا ندیده باشید.

فردا ۱۲ آذر روز جهانی معلولین است

پس به فکرشان باش

او هم شهروند این جامعه است. می خواهد درمان داشته باشد.

می خواهد آموزش و پرورش مناسب خودش را داشته باشد.

می خواهد تحصیلات دانشگاهی داشته باشد

می خواهد شغل مناسبی داشته باشد.

می خواهد ازدواج کند ولی چه کسی جز مثل خودش او را قبول دارد

می خواهد که... .

فردا ۱۲ آذر روز جهانی معلولین است.

امیدوارم بتوانیم روز به روز در هر جایگاهی هستیم خواه به عنوان فرد معلول، خواه به عنوان خانواده فرد

معلول و خواه به عنوان فردی که برای معلولین انجام وظیفه می کنیم و توفیق خدمت به آنان را داریم

بتوانیم تحولی نوین و پویانان گذاری کنیم و در این راه مبادا خسته شویم و سعی کنیم زنده

بی اندیشیم، اگر بتوانیم در این راه حتی گامی کوچک برداریم کوتاهی نکنیم. شاید جامعه ما در پاره ای

موارد هنوز به شیوه های کهنه عمل می نماید، در برابر تغییرات مقاومت نشان می دهد ولی ما می توانیم با

کمی صبوری و دانش و آگاهی در جهت تغییرات نوین گام برداریم مطمئناً موفق خواهیم شد اگر

ایمان لازمه را داشته باشیم.

فردا روز جهانی معلولین است و این قصه همچنان ادامه دارد.....

*شعر کودکانه معلولان

پیشنهاد مربی:

(۱- اجرا در مراسم صبحگاهی)

بابای من پا ندارد / بابای خوش زبانم / بر ویلچری نشسته

این نقص عضو اما / او را نکرده خسته / دروازه بان اصلی ست

در تیم شهر، بابا / در فکر پای او هست / مادر بزرگ، اما

در هر مسابقه او / خوب است شاد و خلاق / تا حال او گرفته

شش، هفت کاپ اخلاق / باز این سؤال کهنه / پر کرده ذهن من را
بابا چرا ندارد / یک جفت کفش زیبا.

*پیامک روز جهانی معلولین

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک تبریک روز به والدین و دانش‌آموزان معلول ۲- تهیه تراکت تبریک و نصب در تابلوی اعلانات)

نکته: به علت حساسیت والدین و دانش‌آموزان معلول ابتدا با مشاوره مدرسه در مورد خلیات آنان صحبت و سپس اقدام به ارسال پیامک کنید.

*معلولیت محبوبیت است از جانب خالق دوست / معلولیت محدودیت است اما ناتوانی نیست!!

روز جهانی معلولان مبارک باد.

*معلولیت اوج گرفتن از زمین محدود به‌سوی آسمان نامحدود است.

روز جهانی معلولان مبارک باد.

*روز جهانی معلولین روز پاس داشت ارزش‌هاست، روز به اثبات رساندن خواستن توانستن است

روز نشان دادن ما می‌توانیم است.

۱۲ آذر روز جهانی معلولین گرامی باد.

*شهادت امام حسن عسگری (ع)

۱- برگزاری شخصیت‌شناسی امام حسن عسگری (ع)

۲- برگزاری مسابقه نامه‌ای به امامت

۳- برگزاری مسابقه نقاشی و کاردستی موضوعی

۴- نصب تراکت و پارچه نوشته‌های موضوعی

۵- تهیه ندورات و تعزیه خوانی

۶- برگزاری مراسم روضه خوانی

۷- برگزاری نماز جماعت اول وقت تمام کلاس‌ها و سخنرانی روحانی با موضوع مرتبط

۸- برگزاری نشست‌های پرسش و پاسخ

۹- پخش کلیپ از زندگی امام

۱۰- قصه‌گویی مربی به صورت کلاسی

*دکلمه شهادت

پیشنهاد مربی:

(۱- اجرای دکلمه در مراسم نوحه خوانی توسط دانش‌آموزان)

چشمان سامرا از بغض‌های جاری، تمام شدنی نیست.

التهاب و داغ‌دیدگی، به فراخور این غم در کوچه‌های شهر بیداد می‌کند.

باد نوحه‌گر، گذارش به نخل‌های گیسوپریش می‌افتد که ردیف به‌ردیف، دست‌خوش فراق شده‌اند.

دجله در غروب فرو رفته است و خورشید، گسترده‌تر از همیشه، شعله‌هایش را می‌پراکند.

مدت‌ها بود که خانه خلوت زده امام خود را اسیر چنگال اختناق می‌دید، اما امروز این خانه از رنج محدودیت، رهایی می‌یابد؛ با این حال در این رهایی شاد نیست و دیگر جمال دل‌آرای عسکری را نمی‌بیند. این خانه شاد نیست، اما قهقهه بیگانگان جاه‌طلب را می‌شنود؛ درست همان گونه که بنی‌امیه در عاشورا می‌خندیدند. شانه‌های شیعیان، بوی غربت سامرا می‌دهد. تمام سرمایه امروز شیعه، همین بوسه‌های دل‌سوخته است که برای باغ خزان زده سامرا، گل‌های تسلیت آورده‌اند.

*سرود فصل شهادت

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

در فصل شهادت خزانم گفتم ز غمت نمی‌توانم / آهنگ غریبی تو مولا آتش شده پای استخوانم
تنها نه به اشک اکتفایی از دیده سرشک خون روانم / تو ابن‌غریب، ابا الغریبی از داغ تو نیمه گشته جانم
در خانه و خانه همچو زندان مظلوم‌ترین تو را بخوانم / آزاد شده ز جور دشمن با زهر جفا، غمت بدانم
فرزند تو هم غریب چون توستای سوخته بین‌آشیانم / این ناله که مانده بین سینه باشد به فدایت‌ای بیانم

*سرود گوهر کمیاب

ای که چون شمع به پیش نظرم آب شدی / ای پدر جان تو بگو بهر چه بی‌تاب شدی
مگر از دست عدو زهر جفا نوشیدی / در میان شب ماتم زده مهتاب شدی
ای که از سوز عطش در بر من می‌سوزی / گشتی خاموش مگر تشنه تو سیراب شدی

بس که پیچیده‌ای از درد در این حجره‌ی سرد / روی دستِ پسرت‌ای پدرم خواب شدی
دیدم آن لحظه ز من روی چو برگرداندی / خون به لب داشتی و محرمِ خوناب شدی
ای خداوند، قسم بر تو یتیمی سخت است / عاقبت نام من از چوبِ غمش قاب شدی
پدرم مهدی گریانِ تو تنها و غریب / در جهان ماند ولی گوهر کمیاب شدی

※ سخنان گوهر بار امام حسن عسکری (ع)

پیشنهاد مربی:

- (۱) - نصب در تابلوی اعلانات ۲- تهیه و توزیع خرما در بسته بندی و قرار دادن احادیث در بسته‌ها ۳- برگزاری مسابقه خوشنویسی احادیث
- ※ قَالَ الْإِمَامُ أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيُّ (عليه السلام):
حضرت امام حسن عسکری (عليه السلام) فرمود: قبیح‌ترین و زشت‌ترین حالت و خصلت برای مؤمن آن حالتی است که دارای آرزویی باشد که سبب ظلمت و خواری او گردد.
(تحف العقول: ص ۴۹۸ س ۲۲، بحار الأنوار: ج ۷۵، ص ۳۷۴، ح ۳۵)
※ قَالَ الْإِمَامُ أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيُّ (عليه السلام):
حضرت امام حسن عسکری (عليه السلام) فرمود: با دوست و دشمن خوش گفتار و خوش برخورد باشید، اما با دوستان مؤمن به عنوان یک وظیفه که باید همیشه نسبت به یکدیگر با چهره‌ای شاداب برخورد نمایند، اما نسبت به مخالفین به جهت مدارا و جذب به اسلام و احکام آن. (مستدرک الوسائل: ج ۱۲، ص ۲۶۱، ح ۱۴۰۶۱)
※ قَالَ الْإِمَامُ أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيُّ (عليه السلام):
حضرت امام حسن عسکری (عليه السلام) فرمود: بهترین دوست و برادر، آن فردی است که خطاهای تو را به عهده گیرد و خود را مقصر بداند. (بحار الانوار: ج ۷۱، ص ۱۸۸، ح ۱۵)
※ قَالَ الْإِمَامُ أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيُّ (عليه السلام):
حضرت امام حسن عسکری (عليه السلام) فرمود: ذکر و یاد خداوند متعال، مرگ و حالات آن، تلاوت و تدبیر قرآن؛ و نیز صلوات و درود فرستاد بر حضرت رسول - و اهل بیتش (علیهم السلام) را زیاد و به طور مکرر انجام دهید، همانا پاداش صلوات بر آنها، ده حسنه و ثواب می‌باشد. (بحار الأنوار: ج ۷۵، ص ۳۷۲، س ۲۱، ضمن ح ۱۲).

متن شهادت امام حسن عسگری^(ع)

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک تسلیت به والدین ۲- نصب تراکت شهادت در تابلوی اعلانات)

*امروز عسگری به جهان دیده بسته است / قلب جهان و قطب زمان دل شکسته است
آن حجت خدای، ز بیداد معتمد / پیوند زندگانی‌اش از هم گسسته است
:. شهادت یازدهمین امام شیعیان و نشستن گرد یتیمی
بر چهره‌ی مولایمان صاحب‌الزمان، تسلیت باد.
*شیعیان بر سر زنید، شد عزای دیگری / کشته‌ی زهر جفا شد امام عسگری
از جفای معتمد، پر زون دل‌ها شده / در عزای عسگری، سامرِ غوغا شده
خدایا به حق یازدهمین امام مظلوم شیعیان فرج فرزند غائب غریبش را نزدیک بگردان
*امشب که زمین و آسمان می‌گیرد / از ماتم عسگری جهان می‌گیرد
جا دارد اگر شیعه خون گریه کند / چون مهدی صاحب‌الزمان می‌گیرد
سالروز پرپر شدن یازدهمین گل بوستان امامت و ولایت، تسلیت باد.
*امشب که زمین و آسمان می‌گیرد
از ماتم عسگری جهان می‌گیرد
جا دارد اگر شیعه خون گریه کند
چون مهدی صاحب‌الزمان می‌گیرد
سالروز پرپر شدن یازدهمین گل بوستان امامت و ولایت، تسلیت باد.

هفته وحدت

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی هفته وحدت:

- ۱- توضیح و تبیین دانش‌آموزان و بحث در باره علت نام‌گذاری هفته وحدت
- ۲- برگزاری پرسمان ضرورت وحدت چیست؟
- ۳- اعلام مواضع مشترک اهل تسنن و تشیع
- ۴- بیان وحدت و نقش آن در پیروزی انقلاب اسلامی به طرق مختلف
- ۵- خواندن دعای وحدت و اجرای برنامه‌های ویژه‌ی مولودی و جشن ولادت پیامبر اکرم^(ص)
- ۶- برپایی نماز وحدت در مساجد و یا در مدرسه

- ۷- دعوت از روحانیون تشیع و تسنن برای حضور در مراسم
  - ۸- دیدار از خانواده‌های شهدا، مفقودین، آزادگان، اهل تسنن و تشیع
  - ۹- نشست با علمای اهل تسنن و تشیع در حضور دانش‌آموز و هم‌کاران
  - ۱۰- دعوت گروهی از قاریان ممتاز اهل تشیع و تسنن در مراسم این هفته
  - ۱۱- تهیه بروشور با موضوع وحدت
  - ۱۲- برگزاری گردهمایی ویژگی‌های مکتب تشیع
  - ۱۳- برگزاری مراسم مولودی خوانی
  - ۱۴- تجلیل از دانش‌آموزان مروج مکتب وحدت
  - ۱۵- برگزاری نمایشگاه عکس وحدت اسلامی
  - ۱۶- برگزاری مسابقه خوشنویسی نام نبی اکرم^(ص) و امام جعفر صادق^(ع)
  - ۱۷- برگزاری مسابقه نامه‌ای بنویس برای ایجاد وحدت
  - ۱۸- برگزاری نمایشگاه نشریه دیواری وحدت کلاسی
- متن مجری هفته وحدت (مناسب در مراسم آغازین)

وحدت مسیری خدشه ناپذیر در تشکل امت واحد در طریق فلاح اسلامی است. مسلمانان بر این باورند که اسلام صورت کامل شده‌ی همه‌ی ادیان پیشین الهی است و قرآن متن نهایی کتاب‌های آسمانی، بر این اساس است که به همه‌ی پیامبران و فرستادگان خداوند ایمان دارند و معتقدند که عصاره‌ی خلقت انسان صورت نهایی انسان کامل و شکل تکامل یافته همه‌ی پیامبران الهی در وجود مقدس نبی رحمت محمد^(ص) مجسم شده است.

میلاد پیامبر اسلام، بر طبق روایت اهل سنت، دوازدهم ربیع‌الاول و بر طبق روایت شیعه، هفدهم ربیع‌الاول، هم‌زمان با میلاد امام جعفر صادق^(ع) ثبت شده است. این روزها که در سال‌های اخیر به‌عنوان هفته‌ی وحدت نام‌گذاری شده، بهانه‌ای است تا مسلمان در نقاط مختلف جهان، با تفاوت‌های فرهنگی، اجتماعی، نژادی و اقلیمی، گوناگون وجود خود را به‌عنوان جزئی از یک پیکره‌ی واحد باور کنند و موقعیتی است تا بر پویایی و حضور اسلام به‌عنوان دین کامل و آیین جامع، در پایان مسیر تاریخی ارتباط انسان و خداوند تأکید شود. نظام مدون و فراگیری که پس از طی اعصار و قرون و در نتیجه‌ی پی در پی آمدن آیین‌های گوناگون الهی به‌عنوان دقیق‌ترین و سزاوارترین برنامه‌ی حیات انسان در زندگی دنیا، در کتاب آسمانی قرآن و وجود مقدس پیامبر^(ص) و امامان معصوم^(ع) تبلور یافته است. اینک در سخت‌ترین و تیره‌ترین روزهای زندگی خاکی انسان، دست لطف آن کرامت بی‌پایان و رسول

بزرگ خداوند بر سر خیل عظیم مسلمانی است؛ چرا که در گوشه و کنار عالم بر یک سو نماز می‌گذارند و یک کتاب را می‌خوانند و هفته‌ی وحدت و میلاد باسعادت پیامبر اسلام^(ص) بهانه‌ای برای یاد کرد وحدت و همدلی و همراهی آنان است.

وحدت مسیری خدشه ناپذیر در تشکل امت واحد در طریق فلاح اسلامی است. مسلمانان بر این باورند که اسلام صورت کامل شده‌ی همه‌ی ادیان پیشین الهی است و قرآن متن نهایی کتاب‌های آسمانی، بر این اساس است که به همه‌ی پیامبران و فرستادگان خداوند ایمان دارند و معتقدند که عصاره‌ی خلقت انسان صورت نهایی انسان کامل و شکل تکامل یافته همه‌ی پیامبران الهی در وجود مقدس نبی رحمت محمد^(ص) مجسم شده است.

❖ سرود هفته وحدت

کافی‌ست دگر بگو مگو، ای یاران / چون گل باشید خنده رو، ای یاران
هم رتبه‌ی فرمان «اطیعوا الله» است / فرمان «ولا تنازعوا» ای یاران!
خواهی دلت از غم نشود مالا مال / خواهی نشود حقیقت آیا پامال
در وقت بیان حق، سخن باید گفت / با لهجه‌ی عقلانیت و استدلال!
هر کس که تولا و تبرا دارد / در واقعه‌ها نگاه بینا دارد
وقتی که نتیجه‌اش شود «شیعه کشی» / «لعن علنی» دگر چه معنا دارد؟
افسوس از این گوهر نا سفته ما / صد حیف ز جمعیت آشفته ما
هیئات که بر زمین بریزد ناحق / یک قطره‌ی خون! به خاطر گفته ما!
ای دوست بکوش مهرپرور باشی / دل بسته آیه‌های کوثر باشی
کی گفته که در طریق وحدت باید / با قنفذ و حرمله برادر باشی؟
دیدید چگونه دشمن تکفیری / از کشتن مسلمین ندارد سیری
در وقت مبارزه دگر بی‌معناست / در خط خودی منازعه، درگیری!
در مصر بین دوباره ناکامی را / سرکوبگری و بی‌سرانجامی را
با حربه اختلاف دشمن می‌خواست / خاموشی بیداری اسلامی را

❖ سرود هفته وحدت

در حق طلبی همیشه باعزت باش / همواره برای دین خود زینت باش
مانند امام صبر! مانند علی! / ای دوست بیا منادی وحدت باش

خورشید سعادت و یقین است علی / خیر شکن و ناجی دین است علی
 هرگز نشود نور حقیقت خاموش / محبوب «تمام مسلمین» است علی
 در دین خدا راه ندارد تزویر / اسلام ببین چگونه شد عالم گیر
 ای تشنه‌ی راه حق! کجا می‌گردی؟ / سرچشمه‌ی وحدت است همواره غدیر

※ سرود

مسجد یکی، مناره یکی و اذان یکی است / قبله یکی، کتاب یکی، آرمان یکی است
 ما را به گرد کعبه طوافی است مشترک / یعنی قرار و مقصد این کاروان یکی است
 فرموده است: واعتصموا...، لا تفرقوا / راه نجات خواهی اگر ریسمان یکی است
 توحید حرف اول دین محمد است / اسلام ناب در همه جای جهان یکی است
 مکر یهود عامل جنگ و جدایی است / پس دشمن مقابلمان بی‌گمان یکی است
 سنی و شیعه فرق ندارد برایشان / وقت بریدن سرمان تیغشان یکی است
 سادات، پیش اهل تسنن گرامی‌اند / اکرام و احترام به این خاندان یکی است
 دشمن! دسیسه تو به جایی نمی‌رسد / تا آن زمان که رهبر بیدارمان یکی است

※ متن تبریک هفته وحدت

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

※ گرامی باد هفته‌ی وحدت، که در آن میثاق‌ها تحکیم می‌شود، پیمان‌ها استوار می‌گردد، خون‌ها در هم می‌جوشد، دست‌ها و بازوها در کنار هم قرار می‌گیرد، چهره‌ها بر یکدیگر لبخند پیروزی و صفا می‌زند، قشرها همه باهم‌اند، امت، یکپارچه و منسجم است.
 ※ هفته‌ی وحدت، سایه ساری آرامش بخش، دل انگیز و روح پرور برای هم‌وطنان مسلمان ماست.

※ هفته پژوهش

برنامه‌های پیشنهادی هفته پژوهش دانش‌آموزی در مدارس:

۱- نواختن زنگ پژوهش در مراسم صبحگاه و سخنرانی مدیران محترم در خصوص اهمیت تحقیق و پژوهش

۲- تشکیل ستاد برگزاری هفته‌ی پژوهش دانش‌آموزی در مدارس

۳- برنامه‌ریزی برای تهیه نشریه دیواری و یا ویژه نامه، تراکت، پوستر، نشریه و بروشور با محوریت مدرسه و پژوهش دانش‌آموزی

۴- برگزاری مسابقه «راهکارهای توسعه و تقویت پژوهش دانش‌آموزی» در بین معلمان

۵- برگزاری جلسه شورای معلمان در زمینه شیوه‌های پرورش تفکر خلاق، ایده‌یابی، اجرای پروژه و پژوهش دانش‌آموزی

۶- تشکیل انجمن نخبگان در سطح مدارس

۷- اختصاص یک برنامه آغازین در هفته پژوهش به «پژوهش دانش‌آموزی»

۸- برگزاری اردو و بازدید علمی از مراکز علمی - پژوهشی

۹- برگزاری نمایشگاه کتاب در هفته پژوهش دانش‌آموزی

۱۰- برپایی نمایشگاه «خلاقیت و نوآوری» دانش‌آموزان و همکاران در هفته پژوهش دانش‌آموزی در مدارس

۱۱- معرفی فعالان پژوهش دانش‌آموزی در سطح مدرسه به پژوهش سرا

۱۲- همکاری با پژوهش سرا در اجرای برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی دانش‌آموزی

۱۳- تهیه و نصب جملات ساده و زیبا در مکان نمایشگاه باهدف جذب دانش‌آموزان

۱۴- نصب سخن بزرگان (رهبری و مراجع) به مناسبت هفته پژوهش در نمایشگاه

۱۵- بازدید از کتابخانه عمومی شهر به مناسبت هفته پژوهش

۱۶- تشکیل کارگاه علمی

۱۷- فضاسازی مدرسه با نصب پوستر و نوشته‌هایی از ائمه اطهار (علیهم‌السلام) و بزرگان در مورد اهمیت و جایگاه پژوهش

*بروشور هفته پژوهش

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان)

مقدمه

پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله می‌فرماید:

اگر مؤمنی پیش از مرگ، برگه‌ای از علم برجای گذاشته باشد، همین یک برگ روز قیامت میان او و آتش جهنم مانع می‌شود و خداوند در ازای هر حرفی که بر آن نوشته شده باشد، شهری هفت برابر بزرگ‌تر از وسعت کل دنیا به او عطا می‌کند. (بحارالانوار، جلد ۳)

اهمیت تحقیق و پژوهش علمی بر کسی پوشیده نیست. اصولاً هدف اصلی یا دست کم یکی از اهداف اصلی نظام آموزشی در هر جامعه‌ای، پرورش پژوهشگر و محقق است. یکی از شاخصه‌ها و مؤلفه‌های مهم برای ارزیابی میزان موفقیت هر نظام آموزشی، تعداد پژوهشگرانی است که تربیت کرده و در خدمت جامعه قرار می‌دهد.

از سوی دیگر، رشد علمی در هر جامعه‌ای مرهون پژوهش‌های جدید و نو است. پیشرفت و ترقی مادی و معنوی جوامع انسانی مدیون پژوهش و تحقیق است. کم رونقی پژوهش و تحقیق در هر رشته‌ای به کم رونقی و ناکارآمدی آن رشته منجر می‌گردد. در عین حال، ضربه‌هایی که بشریت از تحقیقات و پژوهش‌های برخی از دانشمندان خورده آن قدر فراوان است که با کمتر چیزی قابل مقایسه است. بی‌دینی‌ها و حقیقت‌ستیزی‌ها و جنگ‌های نوین و حق‌کشی‌های جدید، همه محصول پژوهش‌ها و تحقیقات نادرست، مخرب و ویرانگر برخی از عالمان و اندیشمندان هستند. پژوهش و تحقیق اگر به‌درستی جهت‌گیری نشود و اگر در مسیر توسعه معنویت و رشد اخلاق نباشد، نه تنها در خدمت آبادانی دین و دنیای بشریت نیست، که عاملی برای تخریب و نابودی حیات آدمیان نیز به شمار می‌آید. همچنان که امروزه شاهد هستیم، برخی از پژوهش‌ها و تحقیقات علمی صرفاً در خدمت «زر و زور و تزویر» یا به تعبیری، در خدمت شهوت، ثروت و قدرت و نیرنگ برخی از افراد و گروه‌ها و حکومت‌هاست. چه فراوان‌اند اندیشمندان و محققانی که فکر و اندیشه و پژوهش خود را در خدمت توسعه و ترویج فرهنگ شیطانی قرار داده‌اند. و چه فراوان‌اند کسانی که سال‌ها برای مبارزه با توحید و تخریب فرهنگ ایمانی، اندیشه و پژوهش می‌کنند. حتی اگر از کسانی که به‌طور کلی با فرهنگ ایمانی و الهی مخالف‌اند و در خدمت طاغوت و باطل هستند، بگذریم، متأسفانه در میان اهل ایمان نیز این آسیب و آفت وجود دارد که برخی از پژوهش‌های آن‌ها به‌جای آنکه آنان را به سعادت برساند و به‌جای آن که یک ساعت تفکر آنان به‌منزله هفتاد سال عبادت باشد، آنان را از حق و حقیقت دور می‌کند چراکه جهت‌گیری تحقیق آنان در نهایت، در خدمت توسعه کفر و الحاد و تخریب ایمان و توحید است. اینجاست که به اهمیت و نقش فوق‌العاده اخلاق در پژوهش بیش از پیش پی می‌بریم. بی‌تردید، اگر معیارها و موازین اخلاقی اسلام را در تحقیق دخالت ندهیم، حاصل پژوهش‌ها و

تحقیقات ما چیزی جز تخریب دین و معنویت و تخریب فرهنگ اسلامی و دور شدن از سعادت حقیقی بشریت نخواهد بود.

۱- فضایل اخلاقی در پژوهش

تصحیح انگیزه و نیت

تحقیقات ما زمانی حقیقتاً معنادار و مفید به حال خود و جامعه‌مان خواهد بود که با انگیزه الهی و نیت درست انجام گیرند، وگرنه چنانچه به انگیزه شهرت و کسب ثروت و امثال آن باشند، هیچ ارزشی برای ما نخواهند داشت. یکی از مهم‌ترین اصول اخلاق اسلامی «نیت» و «انگیزه» است؛ یعنی هر کاری زمانی ارزشمند است و ما را به سعادت می‌رساند که افزون بر «حسن فعلی» از «حسن فاعلی» نیز برخوردار باشد. البته روشن است که هر کاری را نمی‌توان به انگیزه الهی انجام داد؛ یعنی نمی‌توان به انگیزه الهی دست به سرقت و خیانت زد و یا به انگیزه الهی به خود یا دیگران ستم کرد. همان گونه که حسن فعلی نیازمند حسن فاعلی است - یعنی یک کار خوب تا با انگیزه‌ای خوب انجام نگیرد، ارزش اخلاقی ندارد - عکس این رابطه نیز درست است؛ یعنی نیت خوب زمانی کارساز و ارزش آفرین است که به عمل خوب تعلق گیرد. بنا بر این، وقتی که گفته می‌شود یک پژوهشگر باید با نیت الهی دست به پژوهش بزند، به این معناست که پژوهش‌ها و تحقیقات او نیز باید در خدمت اهداف الهی باشند؛ در جهت خدمت به خلق خدا، دین خدا و به‌طور کلی، سعادت واقعی و حقیقی بشر باشند. افزون بر این، انگیزه الهی داشتن و پشت گرم بودن به عنایات و الطاف الهی، تأثیر فراوانی در انجام پژوهش‌های بزرگ دارد. انگیزه الهی موجب می‌شود افرادی مانند صاحب جواهر، کتاب فوق‌العاده مهم و اساسی خود، جواهر الکلام را در مدت بیست سال به رشته تحریر در آورند؛ موجب می‌شود افرادی مانند علامه طباطبائی با وجود کهولت سن و بیماری، شب‌های تابستان و شب‌های ماه رمضان را تا صبح بامطالعه و تحقیق سپری کنند؛ موجب می‌شود پژوهشگری مانند علامه امینی، زمانی که برای انجام تحقیقاتش برای نگارش کتاب بسیار افتخارآمیز/غدير، به هندوستان می‌رود، پس از بازگشت، در پاسخ این سؤال که هوای هند چگونه بود، اظهار بی‌اطلاعی کند.

توجه به نقش پیش فرض‌های ارزشی

یکی از مهم‌ترین مسائل در تحقیق و پژوهش، تأثیر پیش فرض‌ها، فرهنگ، جامعه، ارزش‌ها و امثال آن در تحقیق است. اصولاً تحقیق علمی صرف و فارغ از هرگونه پیش فرض و پیش زمینه‌ای اگرچه ذاتاً محال نیست، اما به اعتقاد بسیاری از اندیشمندان، واقعاً محال است. به تعبیر فنی‌تر، علوم به‌طور

کلی و علوم انسانی و اجتماعی به‌ویژه، دارای بار ارزشی هستند؛ یعنی یک پژوهشگر هرگز نمی‌تواند فارغ از نظام ارزشی مورد قبولش دست به تحقیق بزند.

آشنایی با پیشینه پژوهش

هرچند پژوهش‌های جدید و نوآوری‌ها محصول اندیشه و تحقیق یک فرد یا گروه هستند، اما در حقیقت، اگر نیک بنگریم خواهیم دید که نتیجه و محصول زحمات و پژوهش‌های پیشینیان هستند. پژوهشگران در هر دوره‌ای، با بهره‌گیری از یافته‌ها و پژوهش‌های پیشینیان، می‌کوشند تا کاروان دانش را چند قدمی جلوتر ببرند و افق‌های تازه‌تر و نوتری را به روی بشریت بگشایند. به تعبیر ابوسعید ابوالخیر، «خردمند آن است که چون کارش پدید آید، همه رأی‌ها را جمع کند و به بصیرت در آن نگرَد، تا آنچه صواب است از او بیرون کند و دیگر را یله کند؛ همچنان که کسی را دیناری گم شود اندر میان خاک، اگر زیرک باشد، همه خاک را که در آن حوالی بود، جمع کند و به غربالی فروگذارد تا دینار پدید آید.

جمله مشهور نیوتن نیز که گفت: اگر توانسته‌ام [افق را] اندکی دورتر از دیگران بنگرم، بدان سبب است که بر شانه‌های غولان ایستاده‌ام^۱ بیانگر همین حقیقت است. بنا بر این، در هر تحقیقی اگر می‌خواهیم دست به نوآوری بزنیم و افق‌های تازه‌تری را ببینیم، باید با پژوهش‌های پیشینیان در آن موضوع آشنا شویم، وگرنه به‌احتمال زیاد، پژوهش ما تکراری خواهد بود و پس از سال‌ها تحقیق، دوباره به همان نقطه‌ای خواهیم رسید که ممکن است سال‌ها و بلکه قرن‌ها پیش، دیگران رسیده‌اند.

گزینش مسئله

هر کجا مشکل، جواب آنجا رود هر کجا کشتی است، آب آنجا رود.

یکی از مهم‌ترین گام‌ها و مراحل مقدماتی هر تحقیقی مسئله‌گزینی است. جهت‌گیری هر تحقیقی با توجه به مسئله آن مشخص می‌شود. به همین دلیل است که انتخاب مسئله از جمله مهم‌ترین و بنیادی‌ترین مراحل تحقیق است. هر قدر بر دامنه مطالعات خود بیفزاییم به همان میزان نیز بر دقت‌های علمی ما در انتخاب مسئله افزوده خواهد شد؛ چراکه انسان بی‌دغدغه و انسان بی‌مطالعه و ناآگاه، مشکلی بر سر راه خود نمی‌بیند تا در اندیشه حل آن برآید، و یا کسی که آگاهی لازم از جهان پیرامونی خود نداشته باشد، مسائل او نیز مسائلی بسیار جزئی و سطحی خواهند بود. به تعبیر مولوی: هم سؤال از علم خیزد، هم جواب / همچنان که خار و گل از خاک و آب

نکته دیگری که در انتخاب موضوع و مسئله تحقیق باید مورد توجه قرار گیرد، این است که مسئله ما باید به گونه‌ای باشد که مشکلی از مشکلات علمی یا عملی جامعه را برطرف سازد. در عین حال، لازم است که مورد علاقه پژوهشگر نیز باشد تا بتواند در برابر مشکلات و موانع احتمالی مقاومت کند. یک پژوهشگر متعهد می‌کوشد تا موضوع و مسئله را برای پژوهش خود برگزیند که بررسی آن مشکلی از مشکلات جامعه را حل نماید یا ارزشی از ارزش‌های اخلاقی را تثبیت نماید و یا در برابر شبهات از ارزش‌ها و باورهای دینی دفاع نماید. بدین‌سان، از طرح و بررسی موضوعات و مسائلی که اثبات یا نفی آن‌ها گرهی از گره‌های علمی و عملی جامعه نمی‌گشاید، پرهیز می‌کند. به همین دلیل است که ائمه اطهار علیهم‌السلام پیروان خود را از طرح مسائلی مانند «قدیم یا حادث بودن قرآن»، که در آن زمان به‌طور جدی مطرح شده بود، باز داشتند، زیرا چنین بحث‌هایی هیچ ثمری به حال جامعه اسلامی ندارند، جز آنکه آنان را از مشکلات و مسائل واقعی‌شان غافل نمایند.

شهامت در پژوهش

محقق تا زمانی که اقدام به پژوهش نکرده و صرفاً در مرحله طرح و برنامه است، تصور درستی از پژوهش خود ندارد. از سوی دیگر، امکانات و توانمندی‌های خود را کوچک و ناچیز تلقی می‌کند و مشکلات و موانع احتمالی کوچک را بزرگ جلوه می‌دهد به همین دلیل، یا اصلاً اقدام به انجام کار نمی‌کند و یا با احتیاط بیش از اندازه شروع می‌کند. اما هم تجربه نشان داده است و هم روایات به ما توصیه می‌کنند که هرگز نباید از انجام کارهای بزرگ به خاطر ترس از ناتوانی و یا ترس از مشکلات احتمالی خودداری کرد، بلکه اگر با همان امکانات اندک، اما با عزمی راسخ و توکل به خدا شروع به کار کنیم و تصمیم بگیریم که بر همه موانع و مشکلات فائق آییم، در طول تحقیق مشخص می‌شود که اولاً، توانمندی‌ها و امکانات ما بیشتر از آن بوده‌اند که تصور می‌کردیم و ثانیاً، همه یا بیشتر اموری را که به‌عنوان مشکل تصور می‌کردیم، خود به خود از میان رفته‌اند.

امانت‌داری

امانت‌داری به‌طور کلی، یکی از ضرورت‌های زندگی اجتماعی است. عدم رعایت آن از سوی افراد یک جامعه اگر به‌صورت فراگیر درآید، موجبات فروپاشی نظام اجتماعی را فراهم خواهد کرد. در حقیقت، اساس زندگی اجتماعی بر پایه اعتماد افراد یک جامعه به یکدیگر است. و اگر به‌واسطه خیانت‌های مکرر افراد یک جامعه این اعتماد از بین برود، در حقیقت، آن جامعه از بین خواهد رفت. امانت‌داری در پژوهش و تألیف نیز رکن مهمی از ارکان حیات علمی و تحقیقی یک جامعه را تشکیل

می‌دهد. هر نویسنده‌ای اخلاقاً موظف است هر مطلبی را که از کسی نقل می‌کند، حتی اگر نقل به معنا باشد، منبع آن را دقیقاً ذکر کند. اهمیت این مطلب در تحقیقاتی که بر پایه نقل استوارند، مانند تحقیقات تاریخی، دو چندان می‌شود. اصولاً جوهره اصلی چنین تحقیقاتی، امانت‌داری در نقل است. اگر در چنین پژوهش‌ها و تألیفاتی امانت در نقل رعایت نشود، هیچ ارزشی نخواهند داشت. امانت‌داری در امر پژوهش اقتضا می‌کند که در نقد یا استناد به سخن دیگران، از نقل تقطیعی پرهیزیم. برای نقد و یا استناد به سخن یک اندیشمند، باید همه سخن او را با دقت و امانت مطالعه کرد و استناد به او باید در همان حد و اندازه‌ای باشد که ادعا کرده است، نه بیش از آن و نه کمتر از آن.

حقیقت جویی در پژوهش

زمانی که به ارسطو اعتراض شد چرا حرمت استاد خود، افلاطون، را نگه نداشته و نظرات و دیدگاه‌های او را به نقد کشانده است و در ردّ آن‌ها سخن می‌گوید، در پاسخ، سخنی ارزشمند و جاودانه گفت: «افلاطون را دوست دارم، اما به حقیقت بیش از افلاطون علاقه دارم. اندیشمندان بزرگی در عرصه علوم تجربی، که علومی غیر یقینی و ابطال پذیرند، بوده‌اند وقتی می‌بینند شاگردانشان یا افراد دیگر به نقد و بررسی نظریه‌ها و دیدگاه‌های آنان پرداخته‌اند، خوشحال و خرسند می‌شوند. حتی از برخی نقل شده است که آرزو می‌کردند تا زنده‌اند شاهد ابطال فرضیه‌ها و دیدگاه‌هایشان توسط دیگران باشند. به هر حال، آنچه مهم است و وظیفه اخلاقی یک پژوهشگر به حساب می‌آید، حقیقت طلبی و حقیقت جویی در پژوهش است. پژوهشگر باید همه، هم و غم خود را مصروف کشف حقیقت کند و هرگز از مشکلاتی که ممکن است دیگران برای او پیش آورند، نهراسد.»

نشاط در تحقیق

یک محقق توانا و موفق کسی است که با شوق و ذوق و نشاط در پی حل مسئله خود باشد و هرگز خستگی و کسالت به خود راه ندهد. به تعبیر شهید مطهری: انسان باید به کارش عشق داشته باشد... آن وقت است که شاه کارها به وجود می‌آورد که شاه کار ساخته عشق است، نه پول و درآمد. با پول می‌شود کار ایجاد کرد، ولی با پول نمی‌شود شاه کار ایجاد کرد. نشاط در تحقیق، یعنی زندگی و بلکه عشق با مسئله مورد نظر.

از محقق تا مقلد فرق است / کاین چو داود است و آن دیگر صداست

منبع گفتار این سوزی بود / و آن مقلد کهنه آموزی بود.

پژوهش گروهی

یکی از برکات پژوهش‌های گروهی این است که زمینه‌های ریا و شهرت طلبی را از برخی افراد خوش فکر و مستعد می‌زدایند. افزون بر این، در پژوهش‌های مربوط به حوزه دین و مسائل دینی، پژوهش گروهی با احتیاط دینی سازگارتر است. اتقان و استحکام پژوهش‌های گروهی قابل مقایسه با پژوهش فردی نیست. همکاری و همیاری چند پژوهشگر وارسته و متعهد و بانشاط هم نورانیت بیشتری دارد و هم افق‌های دقیق‌تر و وسیع‌تری به روی انسان می‌گشاید.

کاین خردها چون مصابیح انور است / بیست مصباح از یکی روشن تر است.

به هر حال، پژوهش فردی هرچند در جای خود، مفید و ارزنده است، اما باید دانست که اتقان و استحکام پژوهش گروهی به مراتب بیش از پژوهش فردی است. به تعبیر زیبای مولوی «عقل‌ها مر عقل را یاری دهد. درصد خطای پژوهش گروهی به مراتب کمتر از پژوهش فردی است؛ چرا که:

*زان که باعقلی جو عقلی جفت شد / مانع بد فعلی و بد گفت شد

*عقل با عقل دگر دو تا شود / نور افزون گشت و ره پیدا شود.

۲- آسیب‌شناسی اخلاقی پژوهش

شهرت‌زدگی

یکی از آفات بزرگ پژوهش‌ها و تحقیقات علمی «شهرت‌زدگی» است. بسیاری از افراد به‌صرف مشهور بودن یک باور یا عقیده یا فرضیه، آن را می‌پذیرند و بلکه در مواردی، آن را پایه تحقیقات و پژوهش‌های دیگر خود قرار می‌دهند. برای مثال، پس از طرح نظریه «تکامل انواع» توسط داروین، بسیاری از تحقیقاتی که در عرصه علوم انسانی و اجتماعی صورت گرفته‌اند بر پایه همین نظریه مشهور بوده‌اند، در حالی که این صرفاً یک فرضیه است که علی‌رغم شهرتش، هنوز به اثبات نرسیده. و یا پس از نظریه فروید در باب اصالت داشتن میل جنسی در شکل‌گیری افکار، اعتقادات و رفتارهای انسان، بسیاری از تحقیقات در زمینه علوم انسانی و حتی پژوهش‌های دینی بر پایه این نظریه و با فرض قطعیت آن، صورت گرفته‌اند. در حالی که این نظریه، علی‌رغم شهرت بسیارش، هیچ دلیل منطقی و محکمی ندارد.

یک پژوهشگر و محقق واقعی باید بکوشد تا در تحقیقات خود، در دام بزرگ و خطرناک «شهرت‌زدگی» گرفتار نیاید. مشهور بودن یک رأی و عقیده هرگز به معنای درست بودن آن نیست و اکثریت هرگز مساوی با حقانیت نبوده است. یک پژوهشگر اخلاقاً مجاز نیست یک رأی را به‌صرف کثرت طرف‌داران آن یا شهرت زیادش بپذیرد، یا به‌عنوان مبنایی برای تحقیقاتش قرار دهد.

شتاب‌زدگی

شتاب‌زدگی یکی از رذایل اخلاقی به حساب می‌آید. کمترین آفت شتاب‌زدگی این است که مانع درک درست موضوع می‌شود. شتاب زده نمی‌تواند در اطراف همه جوانب موضوع پژوهش خود اندیشه کند. صبر و بردباری لازمه پژوهش است. یک پژوهشگر آن گاه می‌تواند به موفقیت دست یابد که بردباری را پیشه خود سازد. یک پژوهش بنیادین و کارساز گاه ممکن است ده‌ها سال به طول بینجامد. حتی ممکن است پژوهشگر در طول عمر خود، نتواند نتایج آن را مشاهده کند و آیندگان با ادامه دادن کارها و پژوهش‌های ناتمام او، کار را به نتیجه برسانند. بنابر این، هرگز نباید توقع داشت که به هر قیمتی شده است در مدت زمان معینی، پژوهش را به پایان برسانیم. هنر و خدمت چنین پژوهشگر صبور و بردباری به جامعه علمی این است که افزون بر ارائه پژوهش‌های بنیادین، راه‌های نادرست را نیز به دیگران نشان داده است؛ یعنی عملاً به آیندگان می‌فهماند که از راه‌هایی که او رفته و پس از زحمات فراوان به نتیجه نرسیده است، نروند، بلکه در اندیشه راه‌های دیگری باشند.

دخالت دادن خواسته‌های شخصی

یک پژوهشگر منصف کسی است که اصل «بی‌طرفی» را در تحقیق مورد توجه قرار می‌دهد. او هرگز نباید به خود اجازه دهد که دیدگاه‌ها، خواسته‌ها و اغراض شخصی یا صنفی خود را بر موضوع تحقیق تحمیل کند. یک تحقیق معتبر تحقیقی است که بی‌طرفانه و بدون حب و بغض‌های پیشین صورت بگیرد. کسانی که باورها و دیدگاه‌های خود را بر منابع تحقیقی تحمیل می‌کنند هم خود و مخاطبان‌شان را به گم‌راهی و انحراف می‌کشانند و هم تحقیقی نامعتبر و نادرست ارائه می‌دهند. یک محقق راستین کسی است که خود را تابع حاصل تحقیق بداند و نه حاصل تحقیق را تابع خود. پژوهشگر حقیقت طلب کسی است که کاملاً تسلیم نتایج پژوهش باشد و نه آن که پیش از پژوهش و یا پس از مشخص شدن نتایج آن، بخواهد پژوهش را تابع دیدگاه‌ها و باورهای پیشین خود سازد.

*احادیث پژوهشی

پیشنهاد مربی:

(۱- ایراد احادیث پژوهشی توسط دانش‌آموزان توانمند در برنامه آغازین ۲- شما می‌توانید این جملات را در سایز بزرگ و با تزیین در مقوا بنویسید تا توسط دانش‌آموزان خوانده شود سپس در تابلوی اعلانات نصب گردد.)

*پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله وسلم:

هر که از دنیا رود و میراثش دفترها و دواتها باشد، بهشت ارزانی اش باد. (ارشاد القلوب، ص ۱۷۶)

*پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله وسلم: با نگارش، دانش را در بند خویش کشید. (تحف العقول، ص ۳۶)

*پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله وسلم: سه بانگِ طنین انداز است که پرده‌ها را می‌برد و پژواک آن در نهایت به خدا می‌رسد: بانگ قلم‌های دانشمندان، بانگ قدم‌های مجاهدان و بانگ چرخ بافندگی زنان پاک‌دامن. (تفسیر نمونه، ج ۲۴، ص ۳۷۷)

*متن تبریک روز پژوهش

*فرا رسیدن روز پژوهش و تحقیق، بر دانش‌پژوهان آگاه و متعهد ایران اسلامی گرامی باد.

*روز پژوهش، روز بزرگ داشت تلاش گران سنگرهای علمی و فکری ایران زمین، بر این جهادگران بی‌ادعا گرامی باد.

*روز پژوهش، روز تجلیل از علم اندوزی محققانه و نقّادان، بر دانش‌پژوهان حوزوی و دانشگاهی گرامی باد.

*ولادت پیامبر (ص)

- ۱- آذین‌بندی موضوعی مدرسه
- ۲- نواختن زنگ ولادت
- ۳- برگزاری جشن ولادت
- ۴- برگزاری مسابقه داستان‌نویسی
- ۵- برگزاری مسابقه مشاعره
- ۶- برگزاری مسابقه حفظ حدیث نبوی
- ۷- برگزاری محفل انس با قرآن
- ۸- ایستگاه‌های پخش نواهای نبوی
- ۹- برگزاری مسابقه خطاطی نام مقدس پیامبر (ص)
- ۱۰- برگزاری نمایشگاه کتاب
- ۱۱- تهیه و توزیع شیرینی و شربت
- ۱۲- تجلیل از دانش‌آموزان بانام محمد و سایر القاب

۱۳- مسابقه طراحی و ساخت زیباترین کارت دعوت

۱۴- برگزاری ایستگاه‌های شادی در حیاط مدرسه

بروشور زندگی‌نامه پیامبر

پیشنهاد مربی:

(۱- تهیه و توزیع بین همکاران و دانش‌آموزان ۲- سخنرانی در مراسم آغازین)
ولادت: حضرت محمد صلی الله علیه و آل و سلم در سال عام الفیل (۵۷۰ میلادی) در ماه ربیع‌الاول دیده به جهان گشود. مورخان و دانشمندان شیعی ولادت رسول گرامی اسلام را در صبح جمعه روز هفدهم ربیع‌الاول و اکثر علمای تسنن دوازدهم همان ماه می‌دانند.
شجره‌نامه پیامبر: پدر بزرگوار رسول خدا عبدالله ابن عبدالمطلب پسر عبدالمطلب و مادر ارجمندش آمنه بنت وهب است.

سرپرست پیامبر: حضرت محمد صلی الله علیه و آل، هنوز به دنیا نیامده بود (یا در گهواره بود) که پدرش در بازگشت از سوریه در مدینه درگذشت. از آن پس سرپرستی کودک به عبدالمطلب، بزرگ خاندان قریش رسید و او نیز کودک را به دایه‌ای به نام حلیمه سعدی از قبیله بنی سعد سپرد. حضرت محمد صلی الله علیه و آل مسلم پنج سال در قبیله بنی سعد نزد حلیمه بود و پس از آن به دامن خانواده خویش بازگشت. پس از مدتی، آمنه برای زیارت قبر همسر خویش، عبدالله، و دیدار خویشاوندان راهی مدینه شد. او در این سفر فرزند خود را نیز همراه برد، یک ماه در شهر مدینه درنگ کرد و هنگام بازگشت در محلی به نام ابواء از دنیا رفت. عبدالمطلب پس از درگذشت آمنه، بیش از پیش از محمد محافظت می‌کرد؛ هر گاه در کنار کعبه با سران قریش و پسران خویش می‌نشست، همین که چشمش به محمد می‌افتاد او را در کنار خود می‌نشاند و می‌گفت: «به خدا سوگند، او دارای منزلتی بزرگ خواهد بود». در هشتمین بهار زندگی حضرت محمد صلی الله علیه و آل، عبدالمطلب نیز درگذشت و بنا به سفارش او ابوطالب سرپرستی حضرت وی را به عهده گرفت. ابوطالب که مردی باایمان، موحد و نیز از شخصیت‌های برجسته قریش بود، در نگرهبانی و دفاع از پیامبر از هیچ کوششی فرو گذار نکرد و در سالی که محمد دوازده ساله شد، او را همراه خود به سفر سالیانه خود برای تجارت به شام (سوریه) برد. در این سفر، کاروان قریش در مسیر خود در محلی به نام بصری توقف نمود. بحیرا راهب مسیحی، که در این مکان اقامت داشت، محمد را دید و خبر از آینده او و دین جهان‌گستر او داد.

دوران نوجوانی: پیامبر صلی الله علیه و آله در بیست (یا پانزده) سالگی همراه عموهای خود در چهارمین جنگ از جنگ‌های فجر شرکت کرد. این نبرد بین طایفه قریش و قبیله هوازن واقع شد. رسول خدا فرموده است: «من در این جنگ به عموهایم تیر می‌دادم تا آنان پرتاب کنند». پس از پایان نبرد فجار، پیمانی به نام «حلف الفضول» بین طایفه‌هایی از قریش بسته شد که بر اساس آن می‌بایست برای یاری هر مظلومی در مکه و باز گرفتن حق او از ستمکار، متحد شوند و اجازه ندهند در مکه بر کسی ستم رود. رسول خدا بیست ساله بود که در خانه عبدالله بن جدعان در این پیمان شرکت کرد و با قریشیان هم پیمان گردید تا یاور ستم‌دیدگان باشد. آن حضرت سال‌ها پس از حلف الفضول در زمان بسط اسلام فرمود: «در سرای عبدالله بن جدعان در پیمانی شرکت کردم که اگر در اسلام هم به‌مانند آن دعوت می‌شدم اجابت می‌کردم و اسلام جز استحکام، چیزی بر آن نیفزوده است». حضرت محمد در سن ۳۵ سالگی باتدبیر خود در نصب حجرالأسود (در ماجرای تجدید بنای کعبه) مانع جنگ و نزاع بین طوایف قریش گردید. آوازه امانت‌داری و راست‌گفتاری محمد صلی الله علیه و آله باعث شد تا حضرت خدیجه علیه اسلام، دختر خویلد، زن برجسته و ثروتمند قریش که برای تجارت، از مردان یاری می‌گرفت او را به همکاری دعوت نماید و آن حضرت را در قالب قراردادی برای تجارت عازم شام «سوریه» کند. رسول اکرم پس از بازگشت، سود فراوانی را که به دست آورده بود به خدیجه سپرد. خدیجه که شیفته‌ی حسن خلق و صفات برجسته او شده بود، به آن حضرت پیشنهاد ازدواج داد که مورد پذیرش او قرار گرفت. ازدواج آن‌ها دو ماه و بیست و پنج روز پس از بازگشت او از شام «سوریه» بوده است. سن خدیجه را هنگام ازدواج با پیامبر از ۲۵ تا ۴۰، متفاوت، نقل کرده‌اند.

همسران و فرزندان: خدیجه اولین همسر پیامبر صلی الله علیه و آله بود و تا زمانی که زنده بود رسول خدا همسر دیگری اختیار نکرد. پیامبر از خدیجه دارای سه پسر و چهار دختر شد: قاسم (که کنیه پیامبر صلی الله علیه و آله به همین خاطر ابوالقاسم است)، عبدالله، طاهر، رقیه، ام‌الکلیثوم، زینب و حضرت فاطمه زهرا علیه اسلام.

❖ شروع مجری برای میلاد پیامبر اسلام

بسم الله الرحمن الرحيم

مهر دل ما مدام تقدیم شما

عمری که شود به کام تقدیم شما

پیدا نشد آن هدیه که درشان شماست

یک باغ گل سلام تقدیم شما

فرارسیدن میلاد مسعود نبی مکرم و حضرت رسول اکرم^(ص)، روز اخلاق و مهرورزی و نیز میلاد خجسته‌ی حضرت امام جعفر صادق^(ع) مؤسس مذهب جعفری را محضر شما و همه‌ی عاشقان و محبان و شیفتگان آن حضرت گرانقدر و امام ارزشمند تبریک و تهنیت عرض می‌نماید.

سال‌ها بود که زمین در حسرت باران حیات بخشی می‌سوخت و درمان تشنگی، سیاهی و تیرگی خود را از آسمان آبی انتظار داشت. سال‌ها بود که زمین به کویر خشک تعصبات و عقاید باطل و مرداب خرافات، تبدیل شده بود که ناگاه در شبی فراموش نشدنی، باران رحمت الهی شروع به باریدن کرد و زمین تشنه را سیراب ساخت و گلی زیبا، به نام محمد مصطفی^(ص) در کویر حجاز، شکوفا شد. تولد او، عطر دل انگیز ایمان را به مشام مشتاقان رساند و چشمه‌های جوشان معرفت را در سینه‌ها، جاری ساخت. آری با تولد او، کویر جهل و تعصب به بوستان مهر و تفکر تبدیل شد. آن پیام آور الهی، در شهر مقدس مکه و در خانواده‌ای مؤمن و خداپرست، در شب ۱۷ ربیع‌الاول به دنیا آمد و جهان هستی را با وجود مبارک خود، منور کرد.

آن شب آسمان مکه ستاره باران شده بود و ساکنان عرش ملکوت برای تحویل دادن امانت خود به زمین آمده بودند. در همان زمان کنگره‌های کاخ کسری فرو ریخت و آتشکده‌های فارس به خاموشی گرائید و پی‌آمد این تولد شیاطین و طاغوت‌ها گریختند و بت‌های جاهلی یکی پس از دیگری سقوط کردند. نور ایمان به سراسر دنیا تابید و پیام اسلام در قلب‌ها نفوذ کرد و بشر از چنگال ظلم و جهل، نجات یافت. آسمان‌ها و زمین امشب نورباران است. بر لب عرشیان از شوق گل، عشق و سرور جاری است. زمین، گل باران و فضا سرشار از عطر مشک و عود است. شهر مکه، میلاد آخرین سفیر الهی، رسول حق و رحمت را انتظار می‌کشد؛ آن که نقش نگین انبیا است. ناگاه در این فضای پر از عطر و نور، خداوند دسته گلی را به آمنة عطا نمود و زمین و فلک غرق سرور و شادی شد و ملائکه فوج فوج برای عرض تبریک به زمین آمدند.

❖ سرود ولادت

پیشنهاد مری:

(اجرا به صورت همخوانی)

قلب مکه می‌تپد بی‌اختیار / مکه سرتاپا غرور و افتخار
رخت نو پوشیده بر تن روزگار / در دل او شادمانی بی‌شمار

کوی و برزن‌ها چراغانی شده / دیده‌ها از شوق بارانی شده
 فرش شد بافرش دیده این زمین / شادمان در آسمان روح‌الامین
 کاروان نور می‌آید ز راه / تا که بشناسیم راه خود ز چاه
 جشن میلاد است در عرش برین / در غزل خوانی است جبریل امین
 روز میلاد بهاران آمده / کیست این؟ خورشید تابان آمده
 این جهان افسرده و پژمرده بود / در حقیقت آدمیت مرده بود
 در جهان رنگی نبود جز سیاه / کس نمی‌دانست راه خود ز چاه
 آدمی سرگرم کار خویش بود / در دل او دائماً تشویش بود
 چون به کشتی جهان طوفان رسید / ناگهان از عرش کشتیبان رسید
 با نسیم رحمت پروردگار / از مدینه نور حق شد آشکار
 روشنی بخش جهان از ره رسید / نور آمد گشت ظلمت ناپدید
 تهنیت گویند بر هم عرشیان / پای کوبان، دست افشان فرشیان
 ماهی دریا و مرغ آسمان / ذکر یا الله دارد بر زبان
 کیست این محبوب ذات کبریاست / خاتم پیغمبران و انبیاست
 مطلع الانوار ربانی است این / شاه بیت شعر روحانی است این
 خلقت هستی به یمن نام او / آدمی سرمست شد از جام او
 نور رویش شمس را شرمند کرد / نام او ما مردگان را زنده کرد
 نام احمد^(ص) زینت این دفتر است / ذکر من یا احمد^(ص) و یا حیدر^(ص) است

*سرود ولادت

(اجرا به صورت همخوانی)

جمال محمد^(ص)

شیفته سیرت نکوی محمد^(ص)

دیده‌گرش صد هزار بار ببیند

نیست مهی در فلک به نور جمالش

سلسله کائنات و رشته هستی

خوی محمد شعار ساز که خویی

ره نبرد سوی شاهراه حقیقت

خلق جهان محو نور روی محمد^(ص)

سیر نخواهد شدن ز روی محمد^(ص)

نیست گلی در چمن به بوی محمد^(ص)

بسته سراسر به تار موی محمد^(ص)

نیست پسندیده‌تر ز خوی محمد^(ص)

تا نبرد ره کسی به سوی محمد^(ص)

هیچ دلی خالی از محبت او نیست
 زنده شود از نسیم صبح وصالش
 صبح قیامت که سر ز خاک برآرد
 یارب در روز رستخیز، مریزان
 خوشه نچینی «رسا» ز خرمن فیضش
 پر شده عالم ز گفتگوی محمد (ص)
 هر که بمیرد در آرزوی محمد (ص)
 دل رود اول به جستجوی محمد (ص)
 آبروی ما به آبروی محمد (ص)
 تا ننهی سر به خاک کوی محمد (ص)

*متن تبریک ولادت

پیشنهاد مری:

(نصب در تابلوی اعلانات و ارسال پیامک به والدین)

*ماه فرو ماند از جمال محمد
 سرو نباشد به اعتدال محمد
 قدر فلک را کمال و منزلتی نیست
 در نظر قدر باکمال محمد
 میلاد نور مبارک
 *حق چو دید آن نور مطلق در حضور / آفرید از نور او صد بحر نور
 آفرینش را جز او مقصود نیست / پاک دامن تر ز او موجود نیست
 میلاد نبی اکرم گرامی باد.
 *با محمد برتر از آنی که اندر وصف آیی
 تالی قرانی و هم وزن آن ثقل ثقیلی
 میلاد نبی اکرم گرامی باد.
 *صادق که اساس دین از او شد معمور / بودند ملائک پی امرش مأمور
 میلاد ششمین اختر تابناک آسمان ولایت و نبی اکرم نور هدایت مبارک باد.
 *هفده ربیع الاول، سالروز طلوع خورشید پرفروغ آسمان علم الهی و برگیرنده نقاب از چهره
 حقایق، امام جعفر صادق علیه السلام بر همه مسلمانان عالم مبارک باد.

* فضیلت‌های صلوات

پیشنهاد مربی:

(نصب در سالن ۲- تهیه بنر)

بر اساس آیات و روایات فراوانی که در قرآن و منابع روایی شیعه و سنی وجود دارد، برای ذکر صلوات بر پیامبر و خاندان آن حضرت، فواید بسیاری شمرده شده است. مهم‌ترین این فواید عبارت است از:

- ۱- موجب رضای خدا می‌شود؛
- ۲- سبب خشنودی و رضایت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله است؛
- ۳- شفاعت نبی اکرم را به دنبال دارد؛
- ۴- موجب می‌شود تا پیامبر هدیه‌ای از بهشت برای فرستنده صلوات بفرستد؛
- ۵- موجب کفاره گناهان افراد می‌شود؛
- ۶- تأمین کننده و کفایت کننده حاجات در دنیا و آخرت است.

* ولادت امام صادق(ع)

- ۱- برگزاری گفتمان بررسی ویژگی‌های مکتب تشیع
- ۲- برگزاری گفتمان جایگاه امام جعفر صادق(ع) در کتب اهل سنت
- ۳- برگزاری مراسم مولودی خوانی
- ۴- برگزاری نمایشگاه عکس
- ۵- برگزاری مسابقه خوشنویسی نام احادیث امام صادق(ع)
- ۶- برگزاری مسابقه موضوعی از کتاب طب الصادق
- ۷- برگزاری محفل انس با قرآن
- ۸- برگزاری نشریه دیواری بین کلاسی
- ۹- تقدیر از دانش‌آموزان بانام صادق والقباب امام
- ۱۰- توزیع شیرینی و شربت
- ۱۱- برپایی جشن ولادت

* زندگی نامه امام

پیشنهاد مری:

(تهیه و توزیع بروشور آشنایی با امام صادق^(ع) بین همکاران و دانش آموزان)

بسم الله الرحمن الرحيم

ولادت امام جعفر صادق^(ع)

نام: جعفر

لقبها: صادق - مصدق - محقق - کاشف الحقایق - فاضل - طاهر - قائم - منجی - صابر

کنیه: ابو عبدالله - ابو اسماعیل - ابو موسی

نام پدر: حضرت امام محمد باقر (علیه السلام)

نام مادر: فاطمه (ام فروه) دختر قاسم بن محمد بن ابی بکر

زمان تولد: هفدهم ربیع الاول سال ۸۳ هجری

در روز جمعه یا دوشنبه (بنا بر اختلاف) در هنگام طلوع فجر مصادف با میلاد حضرت رسول. بعضی ولادت ایشان را روز سه شنبه هفتم رمضان و سال ولادت ایشان را نیز برخی سال ۸۰ هجری ذکر کرده اند.

محل تولد: مدینه منوره

عمر شریفش: ۶۵ سال

مدت امامت: ۳۴ سال

زمان رحلت: ۲۵ شوال و برخی نیمه رجب را روایت کرده اند ولی روایت ۲۵ شوال مشهورتر است.

قاتل: منصور دوانیقی بوسیله زهر

محل دفن: قبرستان بقیع

فرزندان پسر: موسی (علیه السلام) - اسماعیل - عبدالله - افطح - اسحاق - محمد - عباس - علی

فرزندان دختر: ام فروه - فاطمه - اسما که اسماعیل، عبدالله و ام فروه مادرشان فاطمه دختر حسین بن علی

بن حسین (علیهما السلام) (نوه امام سجاد) است و امام موسی کاظم (علیه السلام)، اسحاق و محمد که

مادرشان حمیده خاتون می باشد. و عباس، علی، اسماء و فاطمه که هر یک از مادری به دنیا آمده اند.

نقش روی انگشت حضرت: ماشاء الله لا قوة إلا بالله، أستغفر الله.

اصحاب معروف امام صادق (علیه السلام): ابان بن تغلب - اسحاق بن عمار - برید - صفوان بن مهران -

ابو حمزه ثمالی - حریر بن عبدالله سجستانی زراره بن اعین شیبانی - عبدالله بن ابی یغفور - عمران بن عبدالله

اشعری قمی.

روز زیارت ایشان: روزهای سه شنبه می‌باشد.

تاریخ ولادت امام صادق (علیه السلام)

امام صادق (علیه السلام) در هنگام طلوع فجر روز جمعه ۲۷ ربیع الاول سال ۸۳ هـ ق در شهر مقدس مدینه به دنیا آمدند، پدر آن بزرگوار حضرت امام باقر (علیه السلام)، و مادر آن بزرگوارم فروه دختر قاسم بن محمد بن ابی بکر بودند. حضرت صادق جعفر بن محمد بن علی بن الحسین (علیه السلام) از میان برادران خویش جانشین پدرش حضرت باقر (علیه السلام) بود، و وصی آن جناب بود که پس از او به امر امامت قیام نمود، و در فضل و دانش سر آمد همه برادران گشت، و از همه آنان نام‌آورتر، و در قدر و منزلت بالاتر، و در میان شیعه و سنی مقامش ارجمندتر بود، و به اندازه مردم از علوم آن حضرت نقل کرده‌اند که سخنانش توشه راه کاروانیان و مسافران و نام‌نمایش در هر شهر و دیار زبانزد مردمان گشته، و از هیچ یک از این خاندان علماء و دانشمندان بدان اندازه که از آن جناب حدیث نقل کرده از دیگری نقل نکرده‌اند، و هیچ یک از اهل آثار و ناقلان اخبار بدان اندازه که از آن حضرت بهره بردند از دیگران بهره‌گیری نکردند، زیرا اصحاب حدیث که نام راویان ثقات آن بزرگوار را جمع کرده‌اند با اختلاف در عقیده و گفتار شماره آن به چهار هزار نفر می‌رسد. و دلیل‌های روشن درباره امامت آن جناب به اندازه‌ای است که دل‌ها را حیران کرده و زبان دشمن را از خورده‌گیری گنگ و لال ساخته.

اسماء و القاب آن امام صادق (علیه السلام)

نام آن حضرت جعفر و لقب شاخص ایشان حضرت «صادق» است، اگر چه القاب دیگری همانند فاضل و صابر، و طاهر هم داشته‌اند، لقب صادق را حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) برای آن حضرت انتخاب فرمودند، مرحوم مجلسی در جلد ۴۷ بحار الانوار صفحه ۸ روایتی بدین مضمون نقل کرده است: امام زین‌العابدین (علیه السلام) از پدرش و او از جدش امیرالمؤمنین (علیه السلام) نقل کرده که فرمود: پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود: وقتی که فرزند من جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب متولد شد، او را صادق نام‌گذارید، زیرا در اولاد او کسی همانم او خواهد بود که به ناحق دعوی امامت می‌کند، و او را کذاب خواهند گفت.

فضائل و کرامات امام صادق (علیه السلام)

فضائل آن حضرت زیاده از آن است که در این مختصر احصا شوجا بیان شود، لکن برای تیمن و تبرک به بعضی از آنها اشاره می‌کنیم. *شخصی به نام مفضل بن قیس می‌گوید: نزد امام صادق

(علیه السلام) رفتم و بعض گرفتاری‌هایم را به آن حضرت گفتم و از ایشان خواستم که برایم دعا کند، آن بزرگوار به خادم خانه فرمود: آن کیسه پولی را که ابوجعفر منصور برای ما فرستاده بیاور، خادم کیسه را آورد، آن حضرت فرمود: این کیسه‌ای است که در آن چهار صد دینار است، به واسطه آن امور خود را اصلاح کن، به آن حضرت گفتم: فدای شما شوم، قصد من این نبود، بلکه می‌خواستم که شما برایم دعا بفرمایید، آن حضرت گفت: من به شما دعا هم می‌کنم، لکن همه گرفتاریت را برای دیگران باز گو مکن، زیرا خوار می شوی. (بحار الانوار ج ۴۷، ص ۳۴).

*هشام بن سالم که یکی از اصحاب آن حضرت است می‌گوید: حضرت صادق (علیه السلام) وقتی شب می‌شد کیسه‌ای برمی داشتند که در آن نان و گوشت و پول گذاشته بودند، آن را به دوش می‌گرفتند و برای فقراء و نیازمندان مدینه می‌بردند و بین آنان تقسیم می‌کردند، و کسی آن حضرت را نمی‌شناخت، تا آن که ایشان از دنیا رفتند و فقراء دریافتند که آن کسی که دست کرم او بر سر آنان بوده امام صادق (علیه السلام) بوده است. (بحار الانوار، ج ۴۷، ص ۳۸).

*مسمع بن عبدالملک می‌گوید: در منی نزد امام صادق (علیه السلام) نشسته بودم در حالی که ظرف انگوری در مجلس بود که از آن می‌خوردیم. سائلی آمد و چیزی خواست، امام صادق (علیه السلام) خوشه انگوری به او داد. سائل گفت: به انگور نیازی ندارم، اگر پول بود! حضرت فرمود: خدا کار تو را بگشاید، شخص فقیر رفت و سپس برگشت و گفت: خوشه انگور را بدهید، حضرت فرمود: خدا کار تو را بگشاید و چیزی به او نداد. سپس شخص دیگری آمد، امام (علیه السلام) سه دانه انگور به او داد، آن شخص سائل گرفت و گفت: سپاس خداوند دو جهان را که مرا روزی داد. امام صادق (علیه السلام) به او فرمود: بایست، سپس دو دست خود را از انگور پر کرد و به او داد، آن مرد گرفت و مثل دفعه قبل حمد خدای را به‌جای آورد، امام (علیه السلام) دوباره او را امر به ایستادن کرد و به خادم فرمود: چقدر پول همراه داری، نزد خادم بیست درهم یا نزدیک به این مبلغ بود، آن بزرگوار آن پول را به شخص سائل دادند، او گرفت و گفت: سپاس خدای را، این نعمت از توست به‌تنهایی، و شریکی برای تو نیست، امام (علیه السلام) او را امر به توقف فرمود، و سپس پیراهنی که در بر داشت بیرون آورده به او داد و فرمود این لباس را بپوش، او هم پوشید و گفت: سپاس خداوندی را که مرا پوشانید و مستور نموده‌ای ابا عبدالله خداوند ترا جزای خیر دهد و سپس رفت، راوی می‌گوید این شخص جز این دعایی برای امام صادق (علیه السلام) نکرد، و ما گمان می‌کردیم که اگر برای خود آن حضرت دعا نکرده بود، بلکه فقط خداوند را سپاس می‌گفت حضرت مرتب به او بخشش و احسان می‌کردند، زیرا هر وقت حمد خداوند را به‌جای می‌آورد حضرت چیزی به او می‌دادند. (بحار الانوار ج

۴۷، ص ۴۲). و از این روایت به‌خوبی فهمیده می‌شود که امامان معصوم (علیهم‌السلام) چه اندازه توجه به حضرت پروردگار داشته و در مقابل عظمت او خاضع بوده‌اند. همچنان که در روایت دیگر وارد شده است که امام صادق (علیه‌السلام) در نماز قرآن تلاوت می‌کرد، تا آن که غش کرد، وقتی که به حالت عادی برگشت کسی پرسید: چه چیز باعث این حالت برای شما شد؟ آن حضرت فرمود: من مرتب آیات قرآن را تکرار می‌کردم تا آن که حالی برای من پیدا شد که گویا قرآن را رو در رو از کسی که آن را فرستاده می‌شنیدم. (بحار الانوار، ج ۴۷، ص ۵۸)

*متن مجری ولادت امام جعفر صادق^(ع)

پیشنهاد مربی:

(مربی عزیز با توجه به متن‌های مجری ارائه شده تا بدین جا می‌توانید در فواصل برنامه سرود و نمایش و.. بگنجانید.)

در هفدهم ربیع‌الاول، فرشتگان عرش، در انتظارند تا سرزمین مدینه از درخشش ششمین آفتاب امامت، منور شود.

در خانه امام محمد باقر علیه‌السلام، چشمه چشم‌های منتظر می‌جوشد تا از دیدن رخسار کودکی یوسف جمال، زلال شود.

عاقبت، انتظار به پایان می‌رسد. ششمین حجت خدا چشم برجهان می‌گشاید.

برای رسیدن به حضرت دوست. حدیث زیبایش هنوز در صحیفه روزگار می‌درخشد که فرمود: «ما برگزیدگان خدا، راه روشن به‌سوی خدا و صراط مستقیم هستیم». آری، خاندان نبوت، چراغ‌های هدایت انسان‌هایی هستند که به دنبال سرزمین نور و روشنائی‌اند.

و جب به جب زمین مدینه، عطر ملکوت گرفته است. ملائک، بال گسترده‌اند بر خاک راه تو تا پابوس احیاگر آیین محمدی صلی‌الله علیه و آله باشند. امروز، روز میلاد مشق دانایی است؛ روز تحریر حکمت و شکفتن معرفت. ای صادق آل پیامبر! بابیانی بلیغ و کلامی فصیح، زبان رسای اسلام بودی.

با سخنانی حکیمانه، منطقی استوار و علمی سرشار، برگزیده روزگار بودی و بنده شایسته پروردگار! تجسم صبر و اخلاص بودی؛ چشمه جود و سخاوت، کوه حلم و بردباری، نام‌آور فراست و شجاعت و جلوه هیبت و جلالت. چهره فروزان اهل بیت بودی، و وارث علوم رسالت.

از سلاله پیامبران بودی؛ عطر و بوی پیامبر را می‌دادی و مهابت و شکوه او را داشتی!

ای خورشید مدینه دانش! کدام معلمی را می‌توان نام برد که به‌اندازه تو، تربیت یافته مکتب عترت داشته باشد؟ کدام حوزه است که شاگردی تو، بر سر در آن نقش نبسته است؟
کدام فقیه است که خوشه چین خرمن حدیث تو نیست؟ در پایان مراسم می‌توانید از دعای زیر استفاده کنید.

الهی! در دل‌های ما جز تخم محبت مکارا و برجان‌های ما، جز باران رحمت مبار!
الهی! به لطف ما را دستگیر و پای دار! که دل در قرب کرم است و جان در انتظار!
و در پیش، حجاب بسیار!

*متن ولادت امام جعفر صادق^(ع)

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات)

ای چراغ دانشت گیتی فروز / تا قیامت پیشناز علم روز
آفرینش را کتاب ناطقی / اهل بینش را امام صادقی
میلاد امام جعفر صادق علیه‌السلام مبارک.
*بر امام منتظر بادا مبارک این ولادت
تهنیت بر شیعیان حضرتش از این ولادت
رسید شادی شیعیان به عرش اعلی
چون که شد نور رخ صادق هویدا
میلاد امام جعفر صادق علیه‌السلام مبارک.

*شعر کودکانه روز ولادت امام صادق^(ع)

امام صادقم تویی / تویی تمام آرزو / تو گفته‌ای کلام حق
به ما لطیف و مو به مو / تو گفته‌ای که می‌شود / پرید و چون پرنده شد
تو گفته‌ای که می‌شود / پر از امید و خنده شد / تو داده‌ای به قلب ما
امید و مهر بی‌کران / امام مهربان من / درون قلب من بمان
نشسته مهر پاک تو / به قلب ما، به جان ما / محبت تو لحظه‌ای
نشد از این دلم جدا

※ سرود ولادت

پس از امام پنجم / تویی امام شیعیان
تویی امام بعد او / تویی امام مهربان
پس از امام پنجم / چراغ رهبری تویی
ستاره هدایتی / شکوه حیدری تویی
پس از امام پنجم / تویی وصی ایزدی
برای حفظ دین او / به امر حق تو آمدی
تو جعفری و صادقی / جهان ندیده مثل تو
به پاکی و قشنگی ات / نشد سپیده مثل تو

※ شب یلدا

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی شب یلدا:

- ۱- برگزاری مسابقه میوه‌آرایی
- ۲- برگزاری مسابقه طراحی سفره یلدا
- ۳- برگزاری نمایشگاه عکس یلدا
- ۴- برگزاری نشست‌های حافظ خوانی و شاهنامه خوانی در ساعات تفریح
- ۵- اجرای سرود و نمایش
- ۶- دعوت از پدربزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها جهت شرکت در مراسم
- ۷- تهیه هدیه
- ۸- هماهنگی با عکاس و فیلم‌بردار
- ۹- تهیه ملزومات پذیرایی
- ۱۰- برپایی مسابقه نقاشی همگانی
- ۱۱- برگزاری مسابقه تزیین هندوانه مادران و دختران و اهدای جایزه به نفرات برتر
- ۱۲- دعوت از گروه‌های فرهنگی هنری جهت اجرای شاد برنامه

*نمایش ننه سرما

پیشنهاد مربی:

((تهیه میوه‌ها با وسیله کاغذ و مقوا و صحنه‌آرایی مرتبط با شب یلدا (مناسب دوره اول))

فرشته مهربان:

سلام سلام ای بچه‌ها منم فرشته سرما، حالتون خوبه چطوره، احوالتون چطوره؟
 حالا که ساکت نشستین معلومه که خوب هستین، منم خوبو خوشحالم می‌پریم بادوبالم حالا می‌رم
 پروازکنم قصه رو با نام خدا آغاز کنم
 یکی بود یکی نبود زیر گنبد کبود خونه‌ای بود، تو خونه پیرزنی بود، پیرزن غصه می‌خورد، چرا؟
 چون برای شب چله هیچی نداشت، که با اون دختراش از پسرش از نوه‌هاش پذیرایی کنه، جلو
 مهموناش آبروداری کنه، پیر زن توهمین فکر بود تا اینکه یکی در زد.

میوه: (تق تق تق)

خاله پیرزن: (کیه کیه درمیزنه درو با لنگر میزنه) باید برای همه‌ی میوه‌ها اولش گفته بشه
 اناناس: کیم کیم لذیذم پیش همه عزیزم کمیابمو گردونم با پوست دونه دونه غصه نخور خانوم
 جون من اومدم به میدون
 ننه: خوش اومدین خوش اومدین بفرما قدم گذاشتین روی چشمای ما (پیر زن باید این متنو در
 آخر هر میوه‌ای بگه)

لیمو: لیموی نازنینم، مثل نبات شیرینم دشمن سرما خوردگی، دوست شما تو زندگی، غصه نخور
 خانوم جون من اومدم به میدون

انگور: کیم کیم تو باغم شبیه چل چراغم اگه درشتو ریزم غوره امو مریضم غصه نخور....
 سیب: من سیبم من سیبم خوش مزه او شیرینم اون بچه‌ها که خوبن اول منو میشورن بعدش منو
 گاز میگیرن غصه نخور....

هندوانه: یه میوه یه سنگینم، سنگینو پر دانه‌ام، شیرینو آبدارم در شب یلدا منم مهمون سفرتونم
 غصه نخور....

آجیل: آجیل شب چلم مخلوطو خوش مزه‌ام، محبوب بچه‌ها منم تو جیشون جا میگیرم غصه
 نخور....

سیب زرد: میوه یه فصل سردم به همه رنگه زردم در شب یلدا منم مهمون سفرتونم غصه نخور....

چغندر: منم منم چغندر شیرینمو با مزه سفید و قرمز هستم در شب یلدا منم مهمون سفرتونم غصه نخور...

انار: انارمو انارم هزار تا دانه دارم میوه یه شب چلم سرخو خوش مزه ام غصه نخور...
 نارنگی: سلام سلام رفقا چطوره حال شما منم منم نارنگی، نارنجیو بامزه غصه نخور...
 پرتقال: میوه یه فصل سردم، دشمن رنجو دردم ویتامینه ت دارم بچه ها رو دوست دارم غصه نخور
 کدو: چه خبره! چه خبره! برین کنار برین کنار من اومدم ببین چه رنگی دارم تو سفره می درخشم غصه نخور...

در آخر فرشته سرما میا دو میگه: یکی بود یکی نبود زیر گنبد کبود خونه ای بود، تو خونه پیرزنی بود، پیرزن خوش حال و شاد بود دیگه هیچ ماتمو غصه ای نداشت، شب چله مهمونی داشت توی سفرش هیچی کم نداشت.

*سرود شب یلدا

چه خوبه شب یلدا / شبی بلند و زیبا
 به جای حرف دنیا / کنیم یاد خدا را
 انار دونه دونه / هر کس باید بدونه
 از آدما تو دنیا / فقط خوبی می مونه

*سرود ننه سرما

شب یلدا اومده / ننه سرما اومده (۲)
 حالا بارون می باره / برف دون دون می باره
 با تگرگ های درشت / سوز و سرما می باره
 شب یلدا اومده / ننه سرما اومده (۲)
 بچه های بچه ها / همگی پاشید زجا
 خونه ی مادر بزرگ / پرشور و شادیه
 لبوی داغ بخورید / فصل سرما اومده
 شب یلدا اومده / ننه سرما اومده (۲)

* شعر شب یلدا

سی‌ام آذر و یک شب زیبا / یه شب بلند به اسم شب یلدا
 شب شب نشینی و شادی و خنده / شبی که واسه همه خیلی بلنده
 همه‌ی اهل خونه خوشحال و خندون / آجیل و شیرینی و میوه فراوون
 شب قصه گفتن و یاد قدیما / قصه‌ی لحاف کهنه‌ی ننه سرما
 شب یلدا که سحر شد، فصل پاییز میره / جای پاییز رو زمستون می‌گیره
 ننه سرما باز دوباره برمی‌گرده / کوله بارش رو پر از سوغاتی کرد

* متن تبریک شب یلدا

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک ۲- نصب در تابلوی اعلانات)

* یلدا، تو را دوست دارم، به اندازه همه ستاره‌هایی که در چشم‌هایت می‌درخشند،
 ای خواستنی‌ترین شب‌ها! طعم تو، به اندازه همه صبح‌های دل‌انگیز آفتابی بهار، شیرین است.
 * شب یلداست؛ شبی که در آن انار محبت دانه می‌شود و سرخی عشق و عاطفه،
 نثار کاسه‌های لبریز از شوق ما؛
 شبی که داغی نگاه‌های زیبای بزرگ‌ترها در چشمان کودکان اوج می‌گیرد و بالا می‌رود.
 * عمرتان صد شب یلدا
 دلتان قدر به دنیا
 توی این شب‌های سرما
 یادتان همیشه با ما
 دل خوش باش نصیب
 غم به مونه واسه فردا

* روز ملی ایمنی در برابر زلزله

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی مانور زلزله:

(برگزاری مانور زلزله جزوه وظایف مربیان بهداشت مدارس است و مربیان پرورشی نقش ناظر و یاری‌رسان را دارند.)

- ۱- نصب تراکت‌های مانور زلزله در تابلوهای اعلانات
- ۲- برگزاری مسابقه نقاشی با موضوع زلزله
- ۳- برگزاری مسابقه انشا نویسی بین کلاسی با موضوع از زلزله چه می‌دانید؟
- ۴- مشخص کردن مناطق امن و غیر امن با استفاده از علامت‌های کاغذی به رنگ‌های قرمز و سبز
- ۵- اطلاع‌رسانی و توضیح درمورد مانور زلزله برای دانش‌آموزان پایه اول یک روز قبل از مانور
- ۶- توضیح علت زمین لرزه، وضعیت کشور و شهر محل سکونتتان با کمک مربی بهداشت
- ۷- اطلاع‌رسانی در مورد مکانهای امن و غیر امن مدرسه، خانه، خیابان و...
- ۸- برگزاری مسابقه‌ای با عنوان محله‌ای امن و غیر امن برای دانش‌آموزان و والدین پایه اول
- ۹- نمایش کلیپ مانور زلزله سال گذشته
- ۱۰- نصب علامت خروج اضطراری قبل از مانور زلزله
- ۱۱- توزیع کتاب درباره مورد زلزله برای آموزگاران

*نمایشنامه ریمیک زلزله (مناسب دوره اول دبستان)

پیشنهاد مربی:

(اجرای نمایشنامه در مراسم آغازین و سپس توضیح مفصل و جامع از علت و چرایی مانور زلزله و آموزش مناطق امن و غیر امن به دانش‌آموزان به صورت شفاهی)

شخصیت‌های اجرا: ننه نقلی - بچه زرنگ

تزئین جایگاه بارنگ‌های شاد و جذاب

ننه نقلی: ای زلزله‌ای زلزله وقتی می‌آید با ولوله

تکون می‌ده خونه‌ها رو می‌ترسونه آدم‌ها رو

آی بچه‌هایی بچه‌ها زلزله که ترس نداره

وقتی که ایمنی باشه آدم غافلگیر نمی‌شه

بچه زرنگ: زیر پنجره‌ها نمی‌ریم

زیر شیشه و چراغ نمی‌ریم

ننه نقلی: توی چارچوب در

بچه زرنگ: بله (۲)

ننه نقلی: زیر میز و نیمکت‌ها

بچه زرنگ: بله (۲)

ننه نقلی: آگه هیچی نبود

میز و نیمکتی نبود

دستامون کجاست

بچه زرنگ: روی سرمون

*سرود زلزله آمد

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم صبحگاهی و به صورت هم خوانی دو گروه از دانش آموزان)

جهت آشنایی با ریتم نمونه های با کلام و بی کلام سرود در سایت های آموزشی موجود است.

ناگهان زلزله آمد، خانه و کوچه تکان خورد (۲)

خنده لبه ای تو با آمدنش مرد (۲)

کو کجاست کودکت

وای وای نال و پریشان

کوچه ات، خانه ات، در هم ویران

ناامید بر سر ویرانه نشستی

بر سرویرانه نشستی

منتظر یآوری، یک دل و دستی (۲)

وای وای وای..... وای وای.... وای وای

آمد، آمدی، دستان؛ خانه آغوشانمان، سوی تو باز آمد

خانه آغوشمان سوی تو باز است

می رویم، استوار، پیش به سوی تو تا هر جا که نیاز است.

*توصیه های زمان زلزله

(تهیه بروشور و یا تهیه روزنامه دیواری و نصب در سال)

الف: نحو عملکرد مدرسه قبل از زلزله

انجام موارد زیر به دبیران محترم توصیه می گردد:

- ۱- تشکیل شورای ایمنی در مدارس. (متشکل از مدیر، نماینده دبیران، نماینده دانش‌آموزان و نماینده انجمن اولیا و مربیان)
- ۲- بررسی وضعیت ایمنی کلاس و مدرسه، گزارش نقاط ضعف به مدیر مدرسه و تلاش در جهت رفع آن‌ها.
- ۳- ارتباط با والدین دانش‌آموزان جهت هماهنگی نوع آموزش و تبادل نظرات.
- ۴- دعوت از مسئولین مرتبط با زلزله و مدیریت بحران جهت تبادل اطلاعات و دستیابی به راهکارهای مناسب.
- ۵- آشنایی دانش‌آموزان با زلزله و پیامدهای آن و بازدید از مراکزی مانند: پژوهشگاه بین‌المللی زلزله، موسسه ژئوفیزیک و سایر نهادهای مرتبط.
- ۶- برگزاری مسابقه مقاله‌نویسی، روزنامه دیواری، عکس، کاریکاتور در مورد موضوع مقابله با زلزله و نمایش فیلم‌های آموزشی در این راستا.
- ۷- اگر موضوع مورد تدریس معلم با زلزله مربوط می‌شود، درباره آن بحث شود تا ترس از زلزله کاهش یافته و موجب افزایش آگاهی و بروز رفتار مناسب در هنگام حادثه شود.
- ۸- تقسیم‌بندی دانش‌آموزان به گروه‌های ۵-۳ نفری و آموزش نحو کار گروهی به آن‌ها تا هنگام حادثه و بعد از آن وحدت عمل وجود داشته باشد.
- ۹- آموزش کمک‌های اولیه، امداد و نجات به دانش‌آموزان. (توسط دبیر یا افراد متخصص)
- ۱۰- معرفی و ارائه کتاب‌های آموزشی پیرامون موضوع آمادگی در سوانح و امداد رسانی.
- ۱۱- معرفی مکان‌های امن در کلاس، آزمایشگاه، حیاط مدرسه، خیابان و منزل و آموزش نحو پناه گیری مناسب در هنگام زلزله. (مکان‌های امن: زیر میز، گوشه دیوار، زیر ستون‌های اصلی، کنار دیوارهای داخلی و دور از اشیائی که امکان سقوط آن‌ها وجود دارد.
- ۱۲- معرفی مسیرهای خروج اضطراری در کلاس، آزمایشگاه، حیاط مدرسه و منزل و آموزش نحوه خروج.
- ۱۳- اجرای مانور زلزله و امداد حداقل دو بار در طی سال تحصیلی و بررسی نقاط ضعف و قوت آن.
- ۱۴- پاک‌سازی کلاس و مدرسه از هر گونه عامل آتش‌زا و خطرآفرین.
- ۱۵- تجهیز لوله اصلی گاز و آب به شیر برش خودکار جهت قطع فوری آن‌ها در هنگام زلزله.

۱۶- قرار دادن لوازم امداد و ایمنی در مکان امن و قابل دسترس. (فهرست این لوازم به پیوست ارائه شده است)

۱۷- تجهیز کلاس، آزمایشگاه و سالن به جعبه کمک‌های اولیه و کپسول آتش‌نشانی و آموزش نحوه استفاده از آن‌ها به دانش‌آموزان.

۱۸- ایمن‌سازی شیشه‌ها با نوار چسب یا نایلون‌های بی‌رنگ.

۱۹- انتقال لوازم سنگین و مواد شیمیایی خطرناک، در آزمایشگاه و کارگاه، به طبقات پایین.

۲۰- اتصال قفسه‌های کتابخانه، کارگاه و آزمایشگاه به دیوار توسط بست‌های محکم.

۲۱- تعبیه حفاظ روی لامپ‌های مهتابی جهت جلوگیری از سقوط آن‌ها.

۲۲- دبیران و دانش‌آموزان موارد زیر را یادداشت کرده و در کیف پول، کیف گردنی و یا کیف

مدرسه قرار دهند:

- مشخصات فردی

- آدرس منزل

- تلفن (های) تماس ضروری

- گروه خونی

- بیماری خاص و داروی ویژه در صورت ابتلا

۲۳- به دانش‌آموزان بیاموزید که در هنگام زلزله به سمت درب‌های خروج هجوم نبرند و آرامش خود را حفظ کنند.

۲۴- موارد فوق را به خانواده‌ای‌شان نیز منتقل کنند.

ب: نحو عملکرد دبیران در هنگام زلزله

اگر در هنگام تدریس، زلزله رخ دهد، دانش‌آموزان به شدت نیازمند راهنمایی معلم خود هستند و معلم باید در این لحظه حساس، دستوراتی قاطع و صحیح ارائه دهد. به دبیران محترم توصیه می‌گردد تا در هنگام زلزله، ضمن حفظ آرامش و خونسردی، موارد زیر را انجام دهند:

ب-۱- داخل کلاس:

۱- از هجوم بردن به سمت درب کلاس پرهیز کنید.

۲- دانش‌آموزان به زیر میز رفته و با دو دست، محکم پایه‌های میز را بگیرند.

۳- خود نیز در چهارچوب در، گوشه کلاس و یا زیر یک میز محکم پناه بگیرید.

ب-۲- داخل سالن:

- ۱- به گوشه سالن و یا زیر ستون‌های اصلی رفته و خود را به دیوار بچسبانید.
- ۲- در راه‌پله با دودست سر را گرفته، بنشینید و خود را به یک سمت پله بکشانید و از بالا یا پایین رفتن بپرهیزید.

ب-۳- داخل آزمایشگاه، کارگاه و کتابخانه:

- ۱- از قفسه‌ها فاصله بگیرید.
- ۲- به زیر میز رفته و ضمن گرفتن پایه‌های آن از سر خود محافظت کنید.

ب-۴- داخل حیاط:

- ۱- ضمن حفظ آرامش از دیوار و ساختمان مدرسه فاصله بگیرید.
- ۲- در جای مناسب نشسته و با دو دست سر خود را بگیرید.

توجه:

* در هنگام زلزله در صورتی از جای خود حرکت کنید که مطمئن باشید، حداکثر در عرض ۱۰ ثانیه به مکان امن خواهید رسید. در غیر این صورت در نزدیک‌ترین مکانی که امنیت نسبی دارد پناه بگیرید.

* در تمام حالات اگر نزدیک درب خروجی طبقه همکف هستید، بااحتیاط خارج شده و به فضای باز و مکان امن بروید و مراقب اشیاء پرتابی از ساختمان‌ها باشید.

* در تمام حالات تا اتمام لرزش‌ها در جای خود ثابت بمانید و پس از آن ضمن اطمینان از سلامتی خود، بااحتیاط از محیط خارج شده و به فضای باز و مکان امن بروید.

ج: نحو عملکرد دبیران بعد از زلزله

در صورت عدم آسیب‌دیدگی کلی شهر، مدارس بنا به دلایل زیر نقش بسیار حیاتی بعد از زلزله دارند:

- ۱- به علت نوع ساختمان می‌توان به‌عنوان بیمارستان، اسکان اضطراری و غیره از آن استفاده کرد.
- ۲- به علت داشتن کادر مدیر و مدبر، در سازماندهی نیروهای مردمی و عملیات امداد بسیار کارساز و گره‌گشا می‌باشند.

بعد از زلزله انجام امور زیر به دبیران محترم توصیه می‌شود:

- ۱- بعد از اتمام لرزش‌ها پس از بررسی و اطمینان از وضعیت سلامتی خود، بااحتیاط از محل خارج شوید و به مکان امنی بروید.
- ۲- در صورت آسیب‌دیدگی جزئی به کمک دیگران خود را به‌صورت سرپایی مداوا کرده و سپس به کمک سایرین بشتابید.
- ۳- مهم‌ترین کار در این مرحله ابتدا هدایت دانش‌آموزان به فضای باز و امن و سپس نجات افرادی است که زیر آوار مانده‌اند. پس از آن مجروحین را بااحتیاط به محیط امن و پاکیزه انتقال داده تا مداوای تکمیلی صورت گیرد.
- ۴- دانش‌آموزان پس از زلزله وحشت زده هستند، آن‌ها را به آرامش و خونسردی دعوت کرده و از پراکنده شدن آن‌ها جلوگیری کنید. پس از رسیدگی به وضعیت سلامتی آن‌ها، به‌طور گروهی کارهای لازم را انجام دهید.
- ۵- از وارد شدن به محل‌های نیمه تخریب شده بپرهیزید.
- ۶- به‌محض استشمام بوی گاز در صورت امکان فلکه اصلی گاز را قطع کنید و اگر نتوانستید، فوراً محل را ترک کنید.
- ۷- آتش سوزی‌های کوچک را مهار کنید.
- ۸- از تجمع بی‌مورد در اطراف مجروحین بپرهیزید.
- ۹- جهت جلوگیری از شیوع بیماری، مواد آلوده را از محیط دور ساخته یا با خاک بپوشانید.
- ۱۰- از طریق رادیو ترانزیستوری از دستورات مسئولین مطلع شده و آن‌ها را انجام دهید.
- ۱۱- مراقب پس‌لرزه‌ها باشید.
- ۱۲- مکانی امن را جهت استراحت و ذخیره مواد دارویی و غذایی آماده کنید.
- ۱۳- مواد دارویی و غذایی را به‌موقع و صحیح مصرف کنید تا بعداً دچار مشکل نشوید.
- ۱۴- به نیروهای انتظامی و هلال‌احمر کمک کنید و از دستورات آن‌ها پیروی کنید.
- ۱۵- در موارد بسیار ضروری، از تلفن استفاده کنید.

* ۹ دی سالروز بصیرت و میثاق امت بالایت

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

نهم دی ماه، سالروز حماسه بیزاری امت مسلمان از پیمان شکنان و خواص مردود و بیعت مجدد با " ولی امر مسلمین " اوج بصیرت حامیان رهبری، گرمی باد.

ملت سوگوار ایران اسلامی در روز عاشورای سال ۱۳۸۸ درحالی که به طور یکپارچه در مراسم عزاداری و روضه خوانی حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام شرکت داشتند، به ناگاه متوجه شدند که جماعتی کم شمار اما گستاخ و منحرف با هدایت رسانه های استکباری به اسلام عزیز، ساحت قرآن کریم و مراسم عزاداری حسینی اهانت و جسارت کرده اند و با حضور در برخی مراکز شهر تهران به هلله و کف و سوت و شادی پرداخته و علاوه بر تخریب اموال عمومی و اغتشاش، به قرآن، مساجد، حسینیه ها و تکیه ها، نذورات، عزاداران و مراسم حسینی حمله کرده اند.

نمایش وقیحانه و شرم آور فتنه گران هر چند با حضور به موقع مردم مسلمان و عزادار ایران اسلامی پایان پذیرفت، اما این اهانت های سنگین و جسارت بار زوایای جدیدی از فتنه سال ۱۳۸۸ را برای مردم آشکار و حجت را بر همه تمام کرد.

بنابراین ملت انقلابی و با بصیرت ایران اسلامی با حرکت میلیونی و حضور پرشکوه در تظاهرات نهم دی ۱۳۸۸ در میدان انقلاب شهر تهران و میادین اصلی سایر شهرهای کشور که به فاصله سه روز از عاشورا و در یک روز غیر تعطیل انجام شد، حماسه ای عظیم و پرشکوه از پیوند ناگسستنی خود با نظام اسلامی و ولایت فقیه رقم زدند و اثبات کردند که در مقابل ریزش های اندک، انبوهی از رویش های انقلابی از دل توده های مردم عدالت خواه و آزاد منش رشد و نمو کرده است.

در حقیقت حماسه ی پرشکوه و ماندگار ۹ دی ماه ۱۳۸۸، علاوه بر آنکه چشم فتنه گران داخلی را خیره و آنان را منزوی کرد، آب سردی هم بر پیکر تبلیغات واهی و نقشه های براندازان دشمنان خارجی بود که اثبات کرد، ایرانیان ولایت مدار، همواره و همیشه بر پایه ی اندیشه های ناب امام راحل^(ره) و مقام معظم رهبری آماده جان فشانی برای حفظ نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران هستند.

حضور میلیونی مردم مسلمان ایران در تظاهرات ۹ دی ماه ۱۳۸۸، در واکنش به حرمت شکنی عاشورای حسینی توسط برخی عوامل و ایادی فتنه ۱۳۸۸، حماسه ای بی نظیر در طول سه دهه تاریخ انقلاب بود که بصیرت، هوشیاری، دشمن شناسی و غیرت دینی و انقلابی ملت آگاه ایران اسلامی را

به‌خوبی نشان داد و به‌درستی عنوان "روز بصیرت و میثاق امت با ولایت" گرفت. ابعاد گسترده و حجم عظیم حماسه مردمی به‌قدری مافوق محاسبات بشری بود که مقام معظم رهبری بر ناممکن بودن خلق حماسه‌ی ماندگار نهم دی باراده‌های انسانی صحنه گذاشتند و فرمودند که دست خدای متعال، روح ولایت و روح حسین بن علی (علیه‌السلام) در لحظه‌های آن حماسه ماندگار دیده می‌شد.

*ولادت امام حسن عسکری (ع)

(زندگی‌نامه امام حسن عسکری (ع) در قسمت شهادت آن حضرت بیان شده است که می‌توانید برای مراسم ولادت آن حضرت نیز از آن بهره ببرید.)

*داستان‌های تأمل انگیز

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم به‌صورت قصه‌گویی)

مرحوم شیخ مفید، کلینی، راوندی و بعضی دیگر از بزرگان در کتاب‌های خود آورده‌اند:

یکی از خادمان حضرت به نام نصیر خادم - حکایت کند:

بارها به‌طور مکرر می‌دیدم و می‌شنیدم که حضرت ابومحمد، امام حسن عسکری علیه‌السلام در حیات پدر بزرگوارش با افراد مختلف، به لغت و لهجه ترکی، رومی، خزری و... سخن می‌گوید. مشاهده این حالات، برای من بسیار تعجب آور و حیرت انگیز بود و با خود می‌گفتم: این شخص - یعنی؛ امام عسکری علیه‌السلام - در شهر مدینه به دنیا آمده و نیز خانواده و آشنایان او عرب بوده و هستند، جایی هم که نرفته است، پس چگونه به تمام لغت‌ها و زبان‌ها آشنا است و بر همه آن‌ها تسلط کامل دارد؟!

تا آن که پدرش امام‌هادی علیه‌السلام به شهادت رسید؛ و باز هم می‌دیدم که فرزندش، حضرت ابومحمد عسکری علیه‌السلام با طبقات مختلف و زبان‌ها و لهجه‌های گوناگون سخن می‌گوید، روز به‌روز بر تعجب من افزوده می‌گشت که از چه طریقی و به چه وسیله‌ای حضرت به همه زبان‌ها آشنا شده است؟!

تا آن که روزی در محضر مبارک آن حضرت نشسته بودم و بدون آن که حرفی بزنم، فقط در درون خود، این فکر را گذراندم که حضرت چگونه به همه لغت‌ها و زبان‌ها آگاه و آشنا شده است؟!

که ناگهان امام حسن عسکری علیه السلام به من روی کرده و مرا مورد خطاب قرار داد و فرمود: خداوند تبارک و تعالی حجت و خلیفه خود را که برای هدایت و سعادت بندگان تعیین نموده است دارای خصوصیات و امتیازهای ویژه‌ای می‌باشند، همچنین علم و آشنایی به تمام لهجه‌ها و لغت‌ها حتی به زبان حیوانات را دارند.

و نیز معرفت به نسب شناسی و آشنائی به تمام حوادث و جریانات گذشته و آینده را که خداوند متعال از باب لطف به حجت و خلیفه خود عطا کرده است، دارند به طوری که هر لحظه اراده کنند، همه چیز و تمام جریانات را می‌داند.

سپس امام حسن عسکری علیه السلام در ادامه فرمایشاتش افزود: چنانچه این امتیازها و ویژگی‌ها نبود، آن وقت فرقی بین آن‌ها و دیگر مخلوق وجود نداشت؛ و حال آن که امام و حجت خداوند باید در تمام جهات از دیگران برتر و والاتر باشد.

(اصول کافی: ج ۱، ص ۵۰۹، ح ۱۱، الخرائج و الجرایح: ج ۱، ص ۴۳۶، ح ۱۴، إرشاد شیخ مفید: ج ۳۴۳، بحارالانوار: ج ۵۰، ص ۲۶۸، ح ۸)

*برکات حجت خدا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

احمد بن اسحاق گوید: بر امام حسن عسکری علیه السلام وارد شدم و می‌خواستم از امام بعد از او سؤال کنم. امام علیه السلام قبل از سؤال من فرمود: ای احمد بن اسحاق! خداوند زمین را از زمان خلقت آدم تا روز قیامت از وجود حجت خالی نمی‌گذارد و به وسیله اوست که بلا را از اهل زمین دور می‌گرداند، باران می‌بارد و برکات زمین ظاهر می‌شود.

عرض کردم: یا بن رسول الله: امام بعد از شما کیست؟

امام علیه السلام باعجله برخاست و داخل اتاق دیگر شد و در حالی که بچه سه ساله‌ای که همانند ماه شب چهاردهم زیبا بود را بر دوش داشت بازگشت و فرمود: ای احمد اگر نزد خداوند و ما دارای ارزش و مقامی نبودی فرزندم را به تو نشان نمی‌دادم، او هم نام رسول الله صلی الله علیه و آله است که زمین را پر از قسط و عدل می‌کند همانا گونه که پر از ظلم و جور شده است.

ای احمد! مثل او در این امت مثل حضرت خضر علیه السلام و ذوالقرنین است. به خدا قسم غیبتی می‌کند که هر کس جز آنکه خداوند او را بر امامتش ثابت و استوار و استوار نگاه داشته است و توفیق دعا برای تعجیل در فرج او داده است از اعتقاد به او منحرف می‌گردد.

عرض کردم: مولای من! آیا نشانه‌های دارد که قلبم به آن مطمئن شود؟
در این هنگام کودک سه ساله با زبان فصیح عربی گفت: انا بقیه الله فی ارضه و المنتقم من اعدائه.
من بقیه الله در زمین و انتقام گیرنده از دشمنان خدا هستم.
احمد بن اسحاق گوید: من در حالی که بسیار خوشحال بودم از محضر امام علیه‌السلام خارج شدم
و روز بعد خدمت او رسیدم و عرض کردم: از لطفی که دیروز به من کردید بسیار مسرور شدم، اما
بفرمائید سنتی که از خضر و ذوالقرنین در او چیست؟ امام علیه‌السلام فرمود: طولانی شدن غیبت
اوست.

عرض کردم: یا بن رسول‌الله غیبت او طولانی می‌شود؟
فرمود: قسم به پروردگارم اکثر معتقدین به او از امامتش بر می‌گردند و کسی جز آنکه در عهد
ولایت ما پا برجاست و ایمان در قلب او نوشته شده است و باروح الهی تأیید شده است ثابت قدم
نمی‌ماند.

ای احمد! آنچه به تو می‌گفتم سری از اسرار الهی است، از دیگران مخفی بدار و از شکرگزاران
باش که با مادر علیین بهشت خواهی بود.

(محجة البیضاء، ج ۴، ص ۳۳۹)

*متن تبریک روز ولادت

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

*دست پیفشانید و عود بسوزانید که یازدهمین مسافر بهار، از راه می‌رسد؛ قدم‌هایش را شکوفه باران کنید!

ولادت امام حسن عسکری^(ع) مبارک باد.

*آمدی تا آفتاب رؤیت، قبله آفتاب گردان‌ها شود.

ولادت امام حسن عسکری^(ع) مبارک باد.

*آمدی تا شب‌های بی‌ستاره را در ماه غرق کنی و دست‌های تنها مانده را بگیری و تا خدا بالا بکشی.

ولادت امام حسن عسکری^(ع) مبارک باد.

*ولی حق حسن العسکری‌ای آن که قضا

مجری امر تو و بنده رأی تو بود،

نه همین جای تو در سامره تنها باشد
که به دل‌های محبان تو جای تو بود.

*احادیث گهربار

پیشنهاد مربی:

(برگزاری مسابقه حفظ احادیث برگزاری مسابقه خوشنویسی از احادیث)

قال الإمام العسکری (علیه السلام):

۱- پرهیز از جدال و شوخی

*جدال مکن که ارزش می‌رود و شوخی مکن که بر تو دلیر شوند. (تحف العقول ص ۴۸۶)
*قال الإمام أبو مُحَمَّد الحَسَن العَسْکَری (علیه السلام): حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمود: نیکوئی شکل و قیافه، یک نوع زیبایی و جمال در ظاهر انسان پدیدار است و نیکو بودن عقل و درایت، یک نوع زیبایی و جمال درونی انسان می‌باشد. (بحار الأنوار: ج ۱، ص ۹۵، ح ۲۷).
*قال الإمام أبو مُحَمَّد الحَسَن العَسْکَری (علیه السلام): حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمود: مواظب باش از این که بخواهی شایعه و سخن پراکنی نمائی و یا این که بخواهی دنبال مقام و ریاست باشی و تشنه آن گردی، چون هر دوی آن‌ها انسان را هلاک خواهد نمود. (بحار الأنوار: ج ۵۰، ص ۲۹۶، ضمن ح ۷۰).

*سرود میلاد امام عسگری علیه السلام^(۴)

خدا رو شکر که همیشه / محبّ حیدریم من

به رتبه خاک حریم / امام عسگری‌ام من

ولادت / نور چشم عالمین، وجه خدا بادا مبارک

ولادت / حجت حق، یوسف خیرالنساء بادا مبارک

ولادت / حسن دوم از آل مصطفی بادا مبارک

روح هم عهدی خوش آمدی آقا

یا ابالمهدی خوش آمدی آقا (۲بار)

یا ابالمهدی خوش آمدی آقا...

بهار شور و سرور و / زمان شادیه امشب

عیدی عاشقا دست / امام هادیه امشب
 خوش آمدی / ای آقای که دل ما بر غم عشقت اسیره
 قسم به ماه / روی ماه تو میون کلّ عالم بی نظیره
 امشب دلم / یه برات سامرا از دستای بابات میگیره
 میگیریم آخر با مهدی زهرا
 یک چنین جشنی تو شهر سامرا
 یا ابالمهدی خوش آمدی آقا...
 حریم تو برای ما / حریم کعبه‌ی مقصود
 آرزو مونه ایشالا / وهابیت بشه نابود
 یا حسن / عسگری جان‌ها فدای لطف و جود بی حد تو
 با یا علی / ما میشیم مشغول احرام و طواف مرقد تو
 وقت ظهور / می‌زنیم یک پرچم از نام علی رو گنبد تو
 اون روزا دیگه دشمننا ناکامن / غرب و استکبار ذلیل اسلامن
 یا ابالمهدی خوش آمدی آقا...

*وفات حضرت معصومه (س)

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی روز شهادت:

زندگی‌نامه حضرت معصومه (علیها السلام) از آغاز تا شهادت

پیشنهاد مربی:

(۱- تهیه و توزیع بروشور بین همکاران و دانش‌آموزان ۲- اجرا در مراسم توسط مربی)
 پدر حضرت فاطمه معصومه (علیها السلام) امام هفتم شیعیان حضرت موسی بن جعفر (علیه‌السلام) است که او را ابوالحسن اول نیز می‌گویند، و از القاب مشهور آن حضرت کاظم، باب‌الحوائج و صالح می‌باشد.
 آن بزرگوار روز یک شنبه هفتم ماه صفر سال ۱۲۸ هجری در روستای ابواء که بین مکه و مدینه واقع شده، دیده به جهان گشود.

آن بزرگوار در سال ۱۴۸ هجری قمری زمان خلافت منصور به امامت رسید و در زمان خلافت مهدی عباسی و هادی عباسی نیز امام بود، وقتی که هارون الرشید به خلافت رسید پس از پانزده سال، در زندان شهید مشهور بین تاریخ نویسان آن است که آن بزرگوار در روز ۲۵ رجب سال ۱۸۳ هجری از دنیا رفت.

روز ولایت حضرت فاطمه معصومه (علیها السلام)

مطابق پاره‌ای از مدارک، حضرت معصومه (علیها السلام) در روز اول ماه ذی‌قعدة سال ۱۷۳ هجری قمری، در مدینه چشم به جهان گشود.

محدث گران‌قدر مرحوم آیت‌الله شیخ علی نمازی (وفات یافته در دوم ذی‌حجه سال ۱۴۰۵ هجری قمری که مرقدش در یکی از حجره‌های صحن رضوی در کنار بارگاه ملکوتی امام رضا (علیه‌السلام) قرار دارد) در کتاب پربار مستدرک سفینه البحار (که ده جلد است) در جلد هشتم چنین می‌نویسد:

(فاطمه المعصومه المولودة فی غره ذی القعدة سنة ۱۷۳)

فاطمه معصومه (علیها السلام) در آغاز ماه ذی‌قعدة، دیده به جهان گشود.

و کتاب نزهة الأبرار فی نسب اولاد الائمه الاطهار (تألیف سید موسی برزنجی شافعی مدنی) چنین نقل می‌کند: حضرت فاطمه (معصوم) دختر امام کاظم (علیه‌السلام) در مدینه منوره، در آغاز ماه ذی‌قعدة سال ۱۸۴ هجری قمری دیده به جهان گشود، و در دهم ما ربيع الثانی سال ۲۰۱ در قم وفات یافت.

تاریخ وفات حضرت معصومه (علیها السلام)

مدارک متعددی وجود دارد که حضرت معصومه (علیها السلام) در سال ۲۰۱ هجری قمری در قم، وفات نموده است.

۱- طبق پاره‌ای از مدارک، دهم ربيع‌الثانی بوده است.

۲- مطابق بعضی از مدارک، دوازدهم ربيع‌الثانی بوده است.

۳- بر اساس مدرک دیگر، هشتم شعبان بوده است.

هیچ یک از این سه قول، آن گونه که باید، مورد اطمینان نیست.

ولی همان گونه که بعضی از بزرگان گفته‌اند: انصاف این است که برای جمع بین دو قول اول و دوم، برای بزرگداشت مقام آن بزرگ بانوی دو عالم جهان، سه روز (۱۰ و ۱۱ و ۱۲ ماه ربيع‌الثانی) را به عنوان سوگواری معصومیه، مراسم سوگواری برقرار کرد، چنان که در سال‌های اخیر مسئولین و دست‌اندرکاران آستانه مقدسه حضرت معصومه (علیها السلام) همین کار را شروع نموده، و این سنت

خوب به جریان افتاده است، و این سه روز به عنوان ایام معصومیه، جا افتاده است، به امید آنکه در این ایام در آستانه مقدسه قم، و در سایر مساجد و محافل، از آن بانوی با عظمت، تجلیل شایان گردد، و خاطره زندگی درخشان آن شفیعه روز جزا، تجدید شود.

از آنچه در بالا خاطر نشان شد نتیجه می گیریم که سن حضرت معصومه (علیها السلام) هنگام وفات، در حدود ۲۸ سال بوده است (از سال ۱۷۳ تا ۲۰۱ هجری قمری) پس اینکه در زبان عوام، آن حضرت به عنوان ۱۸ یا ۲۳ ساله، معروف شده، مدرک و سند محکمی ندارد. (عوالم العلوم، تألیف علامه بحرانی، ج ۲۱، ص ۳۲۸)

*سرود شهادت حضرت معصومه:

ما گدایان قم و شهر خراسان هستیم / عاشق و دربه در و بی سر و سامان هستیم
 خاک زیر قدم ذریه ی زهرایم / نسل در نسل همه نایب سلمان هستیم
 نوکر حلقه به گوشتیم همه می دانند / خاکبوسان در بیت کریمان هستیم
 سائل طایفه ی حضرت کاظم شده ایم / فاطمه کرده نظر، شیعه ایران هستیم
 عاقبت، عاقبت ما بشود ختم به خیر / حاجیان حرم خواهر سلطان هستیم
 کفتر مشهد و قم شد دل آواره ی ما / زینب ضامن آهوست همه کاره ی ما
 ما گدایان تو هستیم سعادت داریم / از کرامات تو بانوست که قیمت داریم
 کرم کاسه ی ما را نگذارد خالی / بده در راه خدا باز، که حاجت داریم
 ما گنه کار، گنه کار، گنه کار، اما / روز محشر ز تو ائید شفاعت داریم
 بین این طایفه ی آینه ها بعد حسین / جور دیگر به رضای تو ارادت داریم
 هر که دارد به جهان عادت و اخلاقی / ما به بوسیدن درگاه تو عادت داریم
 دل وابسته به تو خانه ائید شود / هر که شد خادم تو مرجع تقلید شود
 آمدی شد همه قم یاور تو، شکر خدا / خاکی و پاره نشد معجز تو، شکر خدا
 آمد اشک تو ز دوری برادر اما / کس نخندید به چشم تر تو، شکر خدا
 مردم قم همه خوبند نریزند ز بام / آتش و سنگ به روی سر تو، شکر خدا
 به سری نیست درین شهر ولایی فکر / غارت زیور و انگشتر تو، شکر خدا
 آمدی و کسی از مرد و زن شهر نداشت / قصد توهین به تو و دلبر تو، شکر خدا
 غصه ی زینب کبری و چهل روز عذاب / بین این شهر نیامد سر تو، شکر خدا

زینب و کوفه و اشرار امان از این غم / زینب و تشت و سر یار امان از این غم

*متن تسلیت شهادت

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

*بارگاهی که به شهر قم به پاست

هم برای نجف هم کربلاست

خاک او را غرق بوسه می‌کنم

چون که جای پای اربابم رضاست

وفات فاطمه معصومه^(س) تسلیت باد.

*یا رب چه قشنگ است و چه زیبا حرم قم

چون جنت اعلا، حرم محترم قم

بانوی جنان، اخت رضا، دختر موسی

دردانه زهرا و ملائک خدم قم

این مژده بس او را که بهشت است جزایش

هر کس که زیارت کندش در حرم قم

وفات فاطمه معصومه^(س) تسلیت باد.

آه، خواهر امام غریب خراسان، سلاله پاکی و معصومیت! دیوارهای خاک و افلاک، سیاه پوش داغ تواند.

وفات فاطمه معصومه^(س) تسلیت باد.

*دهه فجر

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی دهه فجر:

۱- زدن زنگ انقلاب

۲- برگزاری گفتمان بررسی جایگاه جمهوری اسلامی در عصر حاضر

۳- برگزاری جلسه پرسش و پاسخ نقش امام خمینی و نقش دانش‌آموزان در پیروزی انقلاب

۴- آذین‌بندی فضای مدرسه با پرچم جمهوری اسلامی و عکس امام و بنرهای تبریک دهه فجر

۵- پخش سرودها و آواهای انقلابی در مدرسه

- ۶- ایجاد رادیو مدرسه
- ۷- برگزاری مسابقه عکاسی دهه فجر
- ۸- برپایی نمایشگاه کاریکاتور بختیار
- ۹- برگزاری نقاشی متری انقلاب
- ۱۰- برگزاری زیباترین کاردستی من با موضوع انقلاب
- ۱۱- برگزاری مقاله نویسی
- ۱۲- برگزاری مسابقه نشریات دیواری با توجه به بخشنامه‌های ارسالی
- ۱۳- مدل نشریه و ابعاد قانونی
- ۱۴- برگزاری نمایشگاه نامه‌ای به شهدا
- ۱۵- برگزاری مسابقه نقاشی همگانی
- ۱۶- اجرای سرود همگانی با موضوع انقلاب
- ۱۷- پخش و همخوانی سرود جمهوری اسلامی هر روز در مراسم آغازین
- ۱۸- حضور در راهپیمایی ۲۲ بهمن
- ۱۹- پخش فیلم‌های انقلابی
- ۲۰- اجرای بهترین مراسم آغازین با کمک معلمان و دانش‌آموزان و اهدای جایزه به بهترین کلاس
- ۲۱- حضور در گلزار شهدا
- ۲۲- حضور و زیارت حرم مطهر امام راحل و تجدید بیعت با ایشان
- ۲۳- برگزاری مسابقه ساخت آدم برفی
- ۲۴- مسابقه وساطت بهترین موشک کاغذی
- ۲۵- اجرای مراسم در آمفی‌تئاتر مدرسه و آماده سازی دانش‌آموزان جهت اجرای سرود و تئاتر و
سایر.....

متن مجری ۲۲ بهمن

«به نام آنکه داده‌اش نعمت است و نداده‌اش حکمت و خواسته‌اش امتحان»
 بانام و یاد خداوند متعال و با عرض سلام و خسته نباشید خدمت دانش‌آموزان محترم. در خدمت
 شما هستیم با جشن..... سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران که به رهبری امام خمینی^(ره) انجام شد.
 یه سلام ویژه هم دارم خدمت معلمین محترم دبستان و همچنین مدیریت محترم..... و معاونین
 محترمشون..... امیدوارم که در تمامی مراحل زندگیتون موفق و مؤید باشید. برنامه‌ای که الان می‌خوایم

براتون اجرا کنیم حاصل زحمت چند هفته‌ای و حتی چند ماهه دانش‌آموزان و مربیان و کمک‌های مدیریت محترم و معاونینشان هست که امیدوارم به نحو احسن بتوانیم در مقابل شما به اجرا در بیاوریم. خب ابتدای برنامه است و باید برنامه‌مون رو با شنیدن چند آیه از آیه‌های قرآن آغاز کنیم به همین منظور از دانش‌آموز عزیز، آقای / خانم..... دعوت می‌کنم که برای قرائت چند از کلام الله مجید به روی سن تشریف بیاورن. برای عظمت قرآن و اسلام صلوات. (نحوه ورود حاملان قرآن در ابتدای کتاب بیان شده است)

با تشکر ویژه از دانش‌آموز عزیز، .....

خب، چون حجم برنامه‌ها زیاده و برای اینکه به همشون برسیم من زیاد صحبت نمی‌کنم و سعی می‌کنم که بین برنامه‌ها، دل نوشته‌هایی از شهدا یا نوشته‌هایی که درمورد انقلاب هستند رو براتون بخونم.

نظام ۲۵۰۰ ساله‌ی شاهنشاهی، سرانجام با انقلاب شورانگیز مردم، به رهبری امام خمینی^(ره) کنار زده شد. دوران حکومت پهلوی با خفقان و استبداد، همراه بود و انقلاب اسلامی، پرتو امیدی بود که به همت مردم بیدار دل، از درون عصر بیدادگری نمایان گشت، انقلابی که پایه و بنیاد آن از سال ۱۳۴۲ سامان یافته بود.

مردم دین باور و انقلابی ایران به پیشوایی بنیان گذار فرزانه‌ی انقلاب اسلامی و با تکیه بر آن مبانی الهی بود که سه اصل اساسی «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» را از همان آغاز به عنوان هدف اصلی قیام خود به جهانیان اعلام کردند.

چیزی که بر درخشش این انقلاب می‌افزاید، بهره‌گیری از تعالیم اسلامی و هویت فرهنگی است؛ زیرا باطن هر ایرانی همواره ریشه در دو سرچشمه‌ی زایا دارد یعنی دین و فرهنگ و همین دو است که او را پاینده و استوار می‌دارد.

یکی از بزرگ‌ترین ارزش‌ها و دست آوردهای انقلاب شکوهمند اسلامی ما، خود باوری در تمام زمینه‌هاست. انقلاب، کرامت انسانی را به جامعه بازگرداند، به گونه‌ای که همه توانستند گوهر والای وجود خویش را بازیابند و به ارزش خود یابی، اعتقاد، اعتماد به نفس و خود شناسی پی ببرند و به دور از هرگونه وابستگی، در فضای پر طراوت آزادی، تکریم انسانی را تجربه کنند.

خب، بهتر که ادامه‌ی برنامه‌مون رو با گوش سپردن به مقاله‌ای در مورد انقلاب اسلامی ایران ادامه بدیم به همین جهت دعوت می‌کنیم از دانش‌آموز..... تا برای خواندن مقاله‌ی خودشون به روی سن تشریف فرمایند.

با تشویق‌هاتون ایشون رو همراهی فرمایید.

با تشکر از دانش‌آموز عزیز.....

رزم‌آوران اسلام، هرگز نگشته خسته فرمان‌بر امام‌اند، در جبهه دسته دسته

قرآنیان سرافراز، دشمن ز پا نشسته رزمنده بر منافق، راه فرار بسته

پروردگارا تو خود گواهی بر من چه می‌گذرد. تو خود این معرفت را به من عنایت کردی که آسانی‌های بعد از سختی‌ها را در ظرف دوره‌ی فانی زندگی خود در دنیا نپندارم، بلکه برای رسیدن به موهبت بزرگ تو که همانا آرامش در سکونت قلبی است، این‌گونه تصور کنم که دنیای فانی حادثه و ماجرابی است سخت و طاقت فرسا و ما انسان‌های ناتوان بایستی مهبیای گذشتن و عبور کردن از این ورطه‌ی هولناک باشیم. اینکه گاهی اوقات به‌صورت مقطعی پس از سختی، آسانی ظاهر می‌گردد از یک طرف آزمایشی است که خداوند از ما می‌کند تا معلوم گردد مدعیان دین و آیین خدا چه کسانیاند. (... و لما يعلم الله الذین جاهدوا...) و از طرفی لطف و مرحمت خداست بر اینکه در حرکت در راهش نبریم. (از دل‌نوشته‌های امیر شهید صیاد شیرازی)

هم اکنون دعوت می‌کنیم از گروه سرود با عنوان لاله‌ها که برای اجرای سرود خود به روی سن تشریف بیارن. با تشویق‌هامون همراهی می‌کنیم اعضای این گروه سرود رو تا به روی سن تشریف بیاورند.

با یک تشویق پرشور از اعضای این گروه سرود تشکر می‌کنیم.

برخی‌زای بسیجی، در کوه و دشت و صحرا مردانه کن اطاعت، از خط و امر مولا

خط امام باشد، خط علی و زهرا سرباز راه قرآن، دل می‌زند به دریا

رهبر معظم انقلاب:

دنیای اسلام امروز به نقطه‌ی تعیین‌کننده‌ی تاریکی خود رسیده است و اگر در این مقطع زمانی نخبگان «سیاسی، علمی و فرهنگی جهان اسلام به وظیفه‌ی خود عمل و در انتخاب راه صحیح اتحاد و ایستادگی در مقابل قدرت‌های زورگو به امت اسلامی کمک کنند سعادت، پیشرفت و عزت مسلمانان رقم خواهد خورد، در غیر این صورت امت اسلامی از مسیر سعادت خود دست کم ده‌ها سال به دور خواهد ماند.»

به‌راستی در این مقطع زمانی نخبگان سیاسی، علمی و فرهنگی جهان اسلام چه وظیفه‌ای بر عهده دارند؟ و ما امروز نقطه‌ی سرنوشت ساز را در کجای سطر انشای سعادت و پیشرفت و عزت مسلمانان

جای دهیم؟ و به‌راستی که مگر می‌توان جز اتحاد و ایستادگی در مقابل قدرت‌های زور گو با امت اسلامی راه صحیح دیگری را انتخاب کرد. اگر تعیین کننده‌ی تاریخ امروز و فردا ماییم. پس یا حسین. خب هم اکنون دعوت می‌کنیم از مدیریت..... که برای سخنرانی به روی سن تشریف بیاورند. با یک تشویق ایرانی ایشان را همراهی می‌کنیم.

با تشکر ویژه از مدیریت محترم.....

ای دشمن ولایت، عهد وفا گسستی جای تو نیست ایران، گر اهل کوفه هستی
نفرین بر آرمانت، قلب علی شکستی سیلی زدی به زهرا، همچون مغیر پستی
خدایا می‌دانی چه می‌کشم، پنداری چون شمع ذوب می‌شوم، ما از مردن نمی‌هراسیم، اما می‌ترسیم
بعد از ما ایمان را سر ببرند و اگر بسوزیم، روشنایی می‌رود و جای خود را دوباره به شب می‌سپارد.
پس چه باید کرد؟ از یک سو باید بمانیم تا شهید آینده شویم و از دیگر سو باید شهید شویم تا آینده بماند. هم باید امروز شهید شویم تا فردا بماند و هم باید بمانیم تا فردا شهید شویم. عجب دردی! چه می‌شد امروز شهید می‌شدیم و فردا زنده می‌شدیم تا دوباره شهید شویم؟! (شهید کاظم لطیفی زاده)
کم‌کم داریم به پایان برنامه نزدیک میشیم و هم اکنون از گروه نمایش..... دعوت می‌کنیم که برای اجرای نمایش خود به روی سن تشریف بیارن. با تشویق خاتون اعضای این گروه رو همراهی کنید.

با تشکر از گروه نمایش.....

بنگر بسیجیان را، بر کف گرفته پرچم با یاد سربداران، مسرور و شاد و خرم
درس شرف گرفتیم، از نهضت محرم بستیم عهد خونین، با رهبر معظم
سعادت ملت‌های مسلمان و ممالک اسلامی در دست اقدام است. دیگر هیچ وقت عید نمی‌گیرند
بلکه قیام می‌کنند به وظایف دینی که بر عهده دارند. وظیفه‌ی علمای دین، وظیفه‌ی ملت‌های مسلمان
سنگین است. همه وظیفه دارند که از اسلام دفاع کنند. در برابر توطئه‌ها بایستند و با آن مقابله کنند.
آنها که در برابر خطرهایی که متوجه اسلام شده است، قیام نکنند، مقابله نکنند، آنها در عداد
مردگان‌اند. (امام خمینی^(ره) ۲۵ اسفند ۱۳۴۱، مسجد اعظم قم).

خب، به انتهای برنامه رسیدیم و البته به نقطه‌ی اوج برنامه که خیلی از دانش‌آموزان منتظر اون بودند. اهدای جوایزی ارزنده به دانش‌آموزان برتر مدرسه و هم چنین کسانی که ما را در اجرای این جشن یاری نموده‌اند.

از معلمین و مدیریت و معاونین محترم دعوت می‌کنم که برای اهدای جوایز به روی سن تشریف بیاورند.

در انتهای برنامه تشکر می‌کنم از جناب آقای. / سرکار خانم..... که با حضور خودشان مجلس ما را منور کردند و هم چنین معلمین محترم و تمامی دانش‌آموزانی که برنامه‌های خودشان رو برای شما به اجرا در آوردند و هم چنین..... که برای اجرای این برنامه زحمات فراوانی را کشیده‌اند و تمام کسانی که ما را در اجرای این جشن یاری کردند و از تمامی شما عزیزان تشکر می‌کنم که حوصله کردید و برنامه‌ی ما رو مشاهده نمودید، اگر کم و کاستی‌ای وجود داشته به بزرگی خودتون ببخشید. شمارا به خداوند متعال می‌سپارم. خدا نگهدار.

*داستان دهه فجر ویژه کودکان

پیشنهاد مربی:

(مناسب اجرا در ایام دهه فجر در مراسم صبحگاهی به حالت قصه‌گویی)

روز به یادماندنی

بچه‌های خوب! امروز یه روز به یاد موندنیه. می‌دونید چرا؟ آخه امروز بعد از سال‌های سال، بالاخره مردم ایران به آرزوشون رسیدن. امروز روزیه که امام خمینی رحمه الله، پس از مدت‌ها دوری از وطن به ایران برگشت تا دل همه مردم ایران رو پر از شادی کنه. امروز بچه‌های خوب! ۱۲ بهمنه، یه روز خوب و به یادماندنی که هیچ وقت فراموش نمی‌شه. خیلی از پدرها و مادرهای شما در این روز، با دسته‌های گل به استقبال امام خمینی رحمه الله عزیزمون رفتن تا از نزدیک رهبرشون رو ببینن و با صدای بلند به امامشون بگن: ای امام! ای رهبر خوبی که سال‌ها منتظرت بودیم! خوش آمدی.

استقبال باشکوه

اون روز همه منتظر بودن تا اون بیاید و با خودش یک سبد پر از لبلبند بیاره. فرودگاه تهران پر بود از جمعیت. اون قدر تعداد مردم زیاد بود که خیلی‌ها مجبور شدن تو خیابون‌های اطراف فرودگاه بایستن و منتظر اومدن اون مرد باشن. هیچ کس تا حالا اون قدر مردم رو یک جا ندیده بود. خوب، حتما می‌دونید از کی حرف می‌زنم، بله بچه‌های خوب! من از ۱۲ بهمن حرف می‌زنم. روزی که هزاران نفر از مردم خوب ایران، منتظر اومدن امام خمینی بودن. اون‌ها همشون بادسته‌های گل جمع

شده بودن تا به رهبرشون خوش آمد بگن. رهبری که سال‌ها از اون‌ها جدا بود و حالا دوباره داشت به ایران برمی‌گشت. این روز بیاد ماندنی رو بچه‌ها! هیچ وقت فراموش نکنید.

قدردانی امام

بچه‌ها! امروز، یعنی ۱۲ فروردین، پس از یه انتظار طولانی، بالاخره امام عزیزمون از راه رسید و هممون رو شاد کرد. امام پس از این که از هواپیما پیاده شد، رو به مردم ایستاد و با اونا حرف زد. امام خوبمون که حالا میون مردم خوب و با ایمان ایران بود از همه مردم تشکر کرد. امام خوبمون اون روز. از همه کسانی که برای پیروز شدن این انقلاب زحمت کشیده بودن، از روحانیون، دانش‌آموزها، دانشجویها و معلما و همه و همه قدردانی کرد. امام اون روز از همه مردم خواست که با هم متحد باشن تا دشمن از سرزمینمون بیرون بره. پس بچه‌ها! وظیفه ما اینه که این حرف امام رو آویزه گوشمون کنیم و همیشه این روز بزرگ، یعنی ۱۲ بهمن رو به خاطر بسپاریم.

امام در تبعید

بچه‌های عزیزم! حتما بارها و بارها از پدر و مادرتون شنیدید یا این که توی کتابا خوندید که امام عزیزمون مدت‌های زیادی توی تبعید و دور از ایران زندگی می‌کرد. ببینم! تا حالا از خودتون پرسیدید که امام این همه سال کجا بوده یا دنبال پاسخ این سؤال بودید؟ خوب، امروز که ۱۲ بهمن، یعنی روز ورود امام به میهن عزیزمون، ایرانه، بهترین وقته که در این مورد با هم حرف بزنیم. بچه‌ها! امام پس از تبعید از ایران، ۱۱ ماه در ترکیه بودن و بعد از اون مدت ۱۴ سال توی شهر نجف زندگی می‌کردن. یعنی شاه ظالم اجازه نمی‌داد که امام به کشور خودش و میون مردمی که دوستش دارن برگردن. پس از اون، امام خوبمون به شهر پاریس، پایتخت فرانسه رفت و مدتی رو هم اون جا زندگی کرد تا این که پس از سال‌ها مبارزه، روز ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ به ایران برگشت و همه رو شاد کرد.

امام در بهشت زهرا

می‌دونم که امروز خوشحالید و تا حالا کلی هم شیرینی خوردید. همه خوشحالن بچه‌ها! آخه امروز روزیه که امام عزیزمون به کشور برمی‌گرده. اون سال‌ها، یعنی سال‌های اول انقلاب، همه چشم به راه امام بودن و با اومندش لب‌های همه ایرانی‌ها، پر از گل خنده شد. می‌دونید بچه‌ها! پس از این که امام وارد فرودگاه مهرآباد شد و اون همه جمعیت رو دید، از همه خواست تا به بهشت زهرا برن تا توی بهشت زهرا، در کنار مزارشهیدانی که برای پیروزی انقلاب جونشون رو فدا کرده بودن، برای مردم حرف بزنه. اون وقت همه مردم که به استقبال امام اومده بودن، به بهشت زهرا رفتن و به حرفای

امام گوش دادن. امام اونروز با صدای بلند اعلام کرد: من از ملت دفاع می‌کنم. اون گفت که ما هرگز از دشمن نمی‌ترسیم. امام به همه گفت که باید یادشدهای انقلاب همیشه توی ذهنمون باشه. بچه‌ها شما هم همیشه به یاد شهدای انقلاب باشید.

ترس دشمن از امام

هیچ می‌دونید آدمای بد همیشه از آدم‌های خوب و با ایمان می‌ترسن و از اونا وحشت دارن. بچه‌های گلم! امام هم یکی از مردان خوب و با ایمانی بود که دشمنای خیلی خیلی ازش می‌ترسیدن و دوست نداشتن اون به ایران و به میون مردم برگرده. برای این که با او مدن امام، دیگه اونا نمی‌تونستن به کارهای بد گذشتشون ادامه بدن، ولی بالاخره به لطف خدا امام عزیز به میهن برگشت و همه آدمای بد مجبور شدن کشورمون رو ترک کنن و باید هم ترک می‌کردن؛ چون دیو چو بیرون رود فرشته درآید.

یک درس بزرگ

اون روز فرودگاه مهرآباد تهران پر از مردمی بود که از همه جا به استقبال امام اومده بودن. اونا به آسمون نگاه می‌کردن و منتظر بودن تا هواپیما حامل امام به زمین بنشینه. بالاخره هواپیما به زمین نشست و انتظار مردم به پایان رسید، ولی پیش از پیاده شدن امام از هواپیما، یه اتفاق افتاد که می‌تونه برای همه ما یه درس بزرگ باشه بچه‌ها. وقتی قرار بود امام و همراهانش از هواپیما پیاده بشن، به خاطر احترامی که امام به بزرگ ترها می‌گذاشتن، صبر کردن تا اول برادر بزرگشون، یعنی آیت الله پسندیده، که برای استقبال به داخل هواپیما رفته بودن، پیاده بشن و امام بعد از برادر بزرگترشون از هواپیما پیاده شدن.

جای خالی امام

دوستای گلم! هر سال در چنین روزی، یعنی روز ۱۲ بهمن همه مردم جشن می‌گیرن و شادی می‌کنن. چون همه از او مدن امام به میهن خوشحالن. وقتی امام زنده بود، روز ۱۲ بهمن همه مردم به جماران یعنی محل زندگی امام می‌رفتن و به امامشون تبریک می‌گفتن، ولی چند سال است که امام دیگه در بین ما نیست. فکر می‌کنید مردم حالا چطور باید به امام خوبشون تبریک بگن؟ بله بچه‌ها! حالا هر سال مردم خوب کشورمون روز ورود امام، به کنار مرقدش می‌رن و باز هم به امام خمینی، رهبرشون می‌گن که همیشه دوستش دارن و تمام مهربونی‌ها رو به خاطر می‌سپارن.

دیداری دوباره

امروز، بیش از این که پیام این جا، احمد رو دیدم. احمد و رضا دو تا از بچه‌های خوب هستن که به کتاب خونه میان و اون جا کتاب‌های زیادی می‌خونن. اونا درباره پیروزی انقلاب و امام خمینی رحمه الله خیلی چیزها یاد گرفتن، ولی امروز رضا همراه احمد نبود. احمد می‌گفت رضا امروز با پدرش به مرقد امام رفته. آخه می‌دونید. رضا خیلی امام خمینی رو دوست داره. چون که با خوندن کتاب‌ها فهمیده که امام چقدر برای مردم ایران زحمت کشیده. حالا امروز که ۱۲ بهمن، یعنی سالروز ورود امام به میهن اسلامی، به مرقد امام رفته تا روز ورودش رو تبریک بگه. رضا پسریه که قدر زحمات امامش رو می‌دونه. شما هم بچه‌ها! اگه می‌خواید امامتونو خوب بشناسید، می‌تونید درباره انقلاب و امام مطالعه کنید و چیزهای زیادی یاد بگیرید.

داستان‌های دوران تبعید

بچه‌های خوبم! امام خمینی مدتی از دوران تبعیدش رو در یکی از شهرهای کشور فرانسه به نام نوفل لوشاتو می‌گذروند. روزهای آخر پیروزی انقلاب، امام تصمیم گرفتن که به ایران برگردن. شب آخری که امام در اون شهر بودن، بعد از نماز مغرب و عشا، همه یارانش رو دور خودش جمع کرد و گفت: «ان شاءالله فردا قصد بازگشت به ایران رو داریم. من از دوستانم می‌خوام که کسی با من به ایران نیاد آخه ممکنه این سفر خطرناک باشه و اتفاقی برامون بیفته. بذارید من تنها به این سفر برم تا اگر اتفاقی افتاد شما آسیبی نبینید». امام همیشه به فکر همه مردم بودن. اون مرد بزرگ می‌دونست که ممکنه این مسافرت پر از خطر باشه، ولی اون قدر به مردم کشور عشق می‌ورزید که همه خطرهای رو به جون خرید و به ایران اومد. امیدوارم که همیشه حرف‌های امام و رفتار امام رو به یاد داشته باشیم.

قدردانی از امام

فردای اون شب، قرار بود تا امام از فرانسه به ایران بیاد. مردم شهر کوچکِ نوفل لوشاتو اونقدر به امام علاقه مند شده بودن که تعداد زیادی از اونا با دسته‌های گل به دیدن امام اومده بودن و از این که امام قصد داشت اون شهر رو ترک کنه، خیلی خیلی ناراحت بودن و حتی گریه می‌کردن. امام وقتی ناراحتی اونا رو دید بهشون گفت: «من تو این مدت که این جا بودم باعث دردسر شما شدم». وقتی مردم این حرف امام رو شنیدند باز هم به شدت گریه کردن.

همدردی با مردم ایران

بچه‌ها! امروز می‌خوام داستان یه فداکاری رو براتون بگم. سال‌های پیروزی انقلاب که مردم کشورمون هنوز در حال مبارزه با شاه بودن، یعنی سال ۱۳۵۷ توی فصل زمستون هوا خیلی خیلی سرد شده بود و مردم به خاطر کم بود نفت، نمی‌تونستن خودشون رو گرم کنن و مجبور بودن سرما رو تحمل کنن. توی این سال‌ها، امام خمینی تو کشور فرانسه در تبعید به سر می‌برد. وقتی امام شنید که مردم ایران چنین وضعی دارن، با این که توی اون شهر هوا خیلی خیلی سرد بود، دستور داد تا وسایل گرمازا رو از خونه خارج کنن.

امام خوب و فداکارمون می‌خواست او هم مثل مردم ایران سرما رو تحمل کنه تا به یاد اونا باشه. درود بر رهبر بزرگمون امام خمینی رحمه الله.

امام، عاشق مردم

بچه‌ها! تا حالا شده مدتی از خونوادتون دور بشید. اگر دور شده باشید، حتما دلتون خیلی تنگ شده و دوست داشتید هر چه زودتر به خونه برگردید. دوستای گلم! امام خمینی هم مدت‌ها از مردم ایران که مثل خونواده او بودن دور شده بود و خیلی دلش می‌خواست به ایران، پیش دوستانش برگرده. وقتی یکی از خبرنگارها از امام پرسید، فرودگاه‌ها بسته شده و اگه شما بخواید به ایران برگردید، ممکنه آدم‌های زیادی کشته بشن. آیا باز هم می‌خواید به ایران برگردید؟ امام خمینی، رهبر بزرگ ما جواب دادن: من باید پیش برادرهایم باشم تا اگر قرار است که خونم ریخته شود در بین دوستان خودم و همراه با جوان‌های ایران بریزد.

جشن انقلاب

می‌دونم شما بچه‌های خوبی که به مدرسه می‌رید، این روزها تلاش می‌کنید تا توی تزیین مدرسه به هم کلاسی‌هاتون کمک کنید. آخه این روزها روزهای پیروزی انقلابه و همه مردم ایران به خاطر این پیروزی بزرگ جشن می‌گیرن و از خدا برای این لطفش سپاسگزاری می‌کنن. تمام دانش‌آموزا، سعی می‌کنن تا مدرسه رو خیلی زیبا تزیین کنن. اونا می‌دونن که این جشن، جشن خیلی خیلی بزرگیه. شما چی بچه‌ها؟ بله همه شما می‌تونین برای پیروزی انقلابمون جشن بگیرین. شما بچه‌های کوچولوی گلم هم می‌تونین روزهای پیروزی انقلاب رو در کنار پدر و مادر یا دوستانون جشن بگیرید و شادی کنید. دهه فجر بر شما هم مبارک باشه.

خاطرات انقلاب

فاطمه دختریه که داستان‌های زیادی درباره روزهای انقلاب از پدرش شنیده. آخه پدرفاطمه خانوم یکی از کسانی بوده که توی مبارزه‌ها و تظاهرات علیه رژیم شاه شرکت می‌کرده. اون خیلی چیزها درباره امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی می‌دونه. حالا اون هر وقت به عکس امام نگاه می‌کنه، داستان‌هایی رو که پدرش از روزهای انقلاب براش گفته، به یاد میاره. اون می‌دونه که مردم ایران چقدر امام رو دوست داشتن و همیشه به حرف او گوش می‌دادن و بالاخره با فداکاری پیروز شدن. اون خیلی دوست داشت می‌تونست امام رو ببینه، ولی وقتی فاطمه به دنیا اومد، دیگه امام بزرگمون در بین ما نبود، ولی فاطمه یاد و خاطره امام رو همیشه زنده نگه می‌داره. اون امام و همه مردم مبارز کشور ایران رو دوست داره.

رهبری بی نظیر

بچه‌ها! شما بچه‌های گل ایران، می‌دونید که این روزها، یعنی روزهای دهه فجر، همه جا جشن و سروده و همه به هم تبریک می‌گن. راستی بچه‌ها! شما فکر می‌کنید که راز پیروزی انقلاب چی بود؟ شما فکر می‌کنید اگه مردم به حرف‌های رهبری مثل امام گوش نمی‌دادن. آیا بازم موفق می‌شدن؟ نه بچه‌ها. پیروزی انقلاب به خاطر رهبری امام و فداکاری مردم بود. امام هرگز ازشمن نمی‌ترسید و با شجاعت مردم رو برای مبارزه راهنمایی می‌کرد. همه مردم ایران امام رو دوست داشتن و به فرمان‌های او عمل می‌کردن. این بود که انقلاب ما پیروز شد و پس از سال‌ها تونستیم دشمن رو شکست بدیم و آزاد باشیم. پس به روح رهبر عزیزمون درود می‌فرستیم.

شعارهای مردمی

مرگ بر شاه، درود بر خمینی، استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی، حتما شما بچه‌های گلم این شعارها رو این روزها از تلویزیون می‌شنوید. آره بچه‌ها. همین طور خیلی شعارهای دیگه‌ای که مردم، روزهای انقلاب سر می‌دادن و با شاه مبارزه می‌کردن. روزهای انقلاب، کوچه پر بود از صدای مردمی که به تظاهرات اومده بودن، زن و مرد، پیر و جوان، کوچیک و بزرگ. همین طور دیوارها هم پر بود از شعارهایی که با رنگ روشن نوشته می‌شد. بالاخره همه مردم تلاش می‌کردن تا با فریادها و شعارهاشون، به شاه بگن که باید از ایران بیرون بره؛ چون مردم شاه رو نمی‌خواستن. پس بچه‌ها! حالا توی دهه فجر یاد و خاطره همه مردمی که برای آزادی ایران تلاش کردند رو گرامی می‌داریم.

جشن واقعی

دوستای گلم! می‌خوام یه سؤال از شما بپرسم. ببینم شما تا حالا مزه پیروزی رو چشیدید یا نه؟ مثلاً فرض کنید چند روز دیگه امتحان دارید. شما برای این که بتونید نمره خوبی توی این امتحان بگیرید. چه کار می‌کنید؟ خوب معلومه، حتما خیلی خیلی تلاش می‌کنید تا نتیجه زحمتهاتون رو بگیرید. دوران انقلاب، هم این جوری بود بچه‌ها؛ مردم اونقدر تلاش کردن و زحمت کشیدن تا تونستن مزد زحمتهاشون رو بگیرن و پیروز بشن. حتما می‌دونید که این پیروزی چقدر لذت داره نه. واسه همین جشن دهه فجر یه جشن واقعیه. جشن و شادی برای یه پیروزی بزرگ. می‌دونم که حتما شما هم توی این جشن‌ها شرکت می‌کنید. امیدوارم بهتون خوش بگذره و خدا رو هم به خاطر این پیروزی شکر کنید.

حکومت نظامی

خوب گوش کنید بچه‌ها: «هیچ کس حق نداره از این ساعت به بعد به خیابون‌ها بیاد. اگر کسی توی خیابونا دیده بشه دستگیر می‌شه.» نه بچه‌ها. با شما نبودم. این دستوری بود که سربازای شاه تو روزهای پیش از پیروزی انقلاب داده بودند. می‌دونید به این دستور چی می‌گفتن؟ شاید شنیده باشید. به این دستور، دستور حکومت نظامی می‌گفتن؛ یعنی این که بعد از یه ساعت معین، هیچ کس نمی‌تونست از خونه خارج بشه و اگر کسی از خونه بیرون می‌رفت، دستگیر می‌شد و مورد آزار و اذیت سربازای شاه قرار می‌گرفت. کمی فکر کنید بچه‌ها! می‌بینید روزهای انقلاب چه روزهای سختی بوده؟ و مردم چقدر سختی کشیدند تا ما امروز آزاد و سربلند باشیم.

راز بزرگ پیروزی

خوب نگاه کنید دوستای من! این تکه چوب به راحتی تو دستای من می‌شکنه، ولی این دسته چوب‌ها رو ببینید، من هر چقدر تلاش کنم نمی‌تونم اینارو بشکنم. این درسیه که شما از بزرگ تراتون شنیدید و یا توی کتاب‌ها خوندید. همیشه وقتی یه عده دست به دست هم بدن، موفق و پیروز می‌شن. این یه راز بزرگه. یکی از دلیل‌های پیروزی مردم خوب ما هم همین بود. اونا به این راز بزرگ عمل می‌کردن؛ یعنی همیشه با هم بودن، و همین باعث پیروزی اونا بردشمن شد. بچه‌ها دوران انقلاب درس خوبییه برای ما که همیشه یادمون باشه باید وحدتمون رو حفظ کنیم. راستی اگه با هم نباشیم و وحدت نداشته باشیم چه اتفاق‌های بدی ممکنه بیفته؟

بچه‌های انقلابی

بچه‌های گلم! شما آگه تو روزهای انقلاب بودید چیکار می‌کردید؟ تا حالا به این موضوع فکر کردید؟ می‌دونم که همه شما دلتون می‌خواست، اون روزها بودید و همراه با بزرگترهاتون توی تظاهرات و راهپیمایی‌ها شرکت می‌کردید، ولی حالا هم می‌تونید بچه‌های خوب و انقلابی باشید. همین که شما قدر پدر و مادراتون رو که اون روزها بودن و مبارزه کردن بدونید و همین طور به حرف رهبرتون گوش کنید، مثل اینه که دارید برای پیروزی انقلاب مبارزه می‌کنید. می‌دونید چرا؟ چون دشمن هنوز هم منتظره تا ما رو شکست بده، ولی شما بچه‌های خوب انقلابی می‌تونید دشمن رو ناامید کنید. با خوب درس خواندن، عمل به دستورات خداوند و تلاش برای پیشرفت، می‌تونید دشمن رو شکست بدید.

یاد شهیدان

بچه‌ها حالا چند سالی از اون دوران گذشته. دورانی که شما هنوز به دنیا نیومده بودید. بله دوستای خوبم! از دوران انقلاب حرف می‌زنم. روزهایی که هزاران نفر جونشون رو برای پیروزی انقلاب فدا کردن و به شهادت رسیدن و حالا در میان ما نیستن تا جشن بزرگ انقلاب رو هر سال تماشا کنن. فکر می‌کنید وظیفه ما چیه بچه‌ها؟ ما باید چیکار کنیم؟ بزرگ‌ترین کار برای قدردانی از این شهیدان بزرگ، اینه که به یاد اونا باشیم و کاری که اونا انجام دادن فکر کنیم. کار بزرگی که ما رو از ظلم و ستم دشمن نجات داد. اونا با شهادت خودشون آزادی رو به ما هدیه دادن. پس درود می‌فرستیم به روح همه شهدای انقلاب اسلامی و می‌گیم: در بهار آزادی جای شهدا خالی.

روز نیروی هوایی

مبارکه! بازم مبارکه! آره، دهه فجر رو می‌گم. روزهای خوب پیروزی. دوستای گلم! امروز ۱۹ بهمن و هفتمین روز از روزهای دهه فجره. می‌دونید ۱۹ بهمن سال ۱۳۵۷ چه اتفاقی افتاد؟ بله بچه‌ها. تعداد زیادی از افراد نیروی هوایی پیش امام رفتن و از مردم و از انقلاب حمایت کردن. اونا در مقابل امام رژه رفتند و با خوندن سرود انقلابی به امام اعلام کردن که با رژیم شاه مبارزه می‌کنن و دیگه از شاه و نوکرای او اطاعت نمی‌کنن. اونا اون روز اعلام کردن که از این به بعد، سربازای امام خمینی هستن و فقط به حرفای امام عمل می‌کنن. این روز بزرگ و پرافتخار رو به همه افراد نیروی هوایی تبریک می‌گیم.

روز شادی امام

بچه‌ها! امروز روز ۱۹ بهمنه. توی این روز اتفاقی افتاد که باعث شد دل امام شاد بشه. می‌دونید دوستای کوچولوی من. امروز افراد نیروی هوایی ارتش یعنی خلبان‌ها و سربازهایی که اون جا خدمت می‌کردن، پیش امام رفتن و با امام بیعت کردن. می‌دونید یعنی چی؟ یعنی این که اونا در اون روز اعلام کردن که ما هم با مردم هستیم. اونا هم می‌خواستن مثل همه مردم که برای پیروزی انقلاب مبارزه می‌کردن، از این روز به بعد با رژیم شاه مبارزه کنن. و این باعث شد که امام عزیزمون شاد و خوشحال بشه.

روز پیروزی

بچه‌ها! ای بچه‌ها! خوب گوش کنید! صدای چیه؟ درختا رو ببینید. پرنده‌ها رو که چقدر شادن و توی آسمون ایران آزاد پرواز می‌کنن. کمی فکر کنید. مگه امروز چه خبره؟ بچه‌ها امروز ۲۲ بهمنه. می‌دونم که همتون شاد و خوش حالید. آخه امروز روز پیروزی انقلاب اسلامی ماست. روزی که مردم خوب ایران پس از سال‌ها مبارزه تونستن شاه و رژیم پهلوی رو شکست بدن. پس نه تنها پرنده‌ها خوشحال و شادن و آواز می‌خونن که هر ایرانی امروز دلش پر از شور و شادیه. من این روز بزرگ رو به همه شما تبریک می‌گم.

معنی انقلاب

بچه‌های خوبم، هیچ می‌دونید انقلاب یعنی چه؟ من امروز معنی این واژه رو برای شما می‌گم. اگر کسی که تا حالا کارهای بدی انجام می‌داده و از این به بعد تصمیم بگیره دیگه کار بدی انجام نده و واقعا آدم خوبی بشه، اون آدم خودشو تغییر داده و یه انقلاب کرده. مردم ما هم بچه‌ها! وقتی دیدن رژیم شاه ظلم و فساد به راه انداخته و مردم مسلمون و با ایمان رو دوست نداره، به رهبری امام خمینی تصمیم گرفتن رژیم شاه رو شکست بدن تا اوضاع تغییر کنه. پس انقلاب کردن و پیروز شدن. امروز، یعنی ۲۲ بهمن هم روز پیروزی انقلاب اسلامی مردم ایرانیه. این پیروزی بزرگ مبارک باشه.

وقایع روز ۲۲ بهمن

چه غوغایی! کاش بودید و می‌دیدید بچه‌ها. اون روز رژیم شاه دستور داد که هیچ کس حق نداره از خونه خارج بشه؛ یعنی حکومت نظامی اعلام کرده بود، ولی رهبر بزرگ انقلاب، امام خمینی رحمه الله که حالا به کشور برگشته بود به مردم گفت که به حکومت نظامی اعتنا نکنن. و به خیابون‌ها بیان و با تظاهرات، باز هم به رژیم شاه اعتراض کنن. اونوقت بچه‌ها! فکر می‌کنید مردم چیکار کردن؟ آره،

آره درسته همه مردم به خیابونها ریختن و به فرمان امام گوش دادن و همه پادگانها و مکانهای نظامی رو از چنگ رژیم شاه در آوردن. حالا دیگه همه جا در اختیار مردم بود. تا این که در پایان اون روز، یعنی روز ۲۲ بهمن همه طعم خوش پیروزی رو چشیدن.

توکل به خدا

بچه‌ها! احمد پسر کنجکاویه و می‌خواد همه چیز رو بدونه. دیروز وقتی احمد داشت تلویزیون تماشا می‌کرد، شنید که مجری تلویزیون، پیروزی انقلاب اسلامی رو به همه مردم تبریک می‌گه. احمد رو به پدرش کرد و پرسید: پدر چی باعث شد که مردم ما توی انقلاب پیروز بشن. پدر احمد که خودش، تو زمان انقلاب برای پیروزی اسلام، مبارزه کرده بود، لبخندی زد و به عکس امام که روی دیوار قرار داشت نگاه کرد. اونوقت گفت: پسر! امام خمینی رهبر بزرگی بود که به ما یاد داد با توکل به خدا و ایمان می‌تونیم دشمنمون رو شکست بدیم. احمد اون روز دونست که توکل به خدا و تلاش مردم باعث پیروزی انقلاب ایران شده.

قدردانی از شهیدان

امروز روز ۲۲ بهمنه. دوستای خوبم! امروز یه چیزی شنیدم که می‌خوام برای شما هم تعریف کنم. امروز صبح وقتی سمیه خانوم که توی کلاس سوم درس می‌خونه وارد مدرسه شد، دید که خانوم معلم با همه هم کلاسی‌هاش، شاخه‌های گلی به دست گرفتن و منتظر اون هستن. بچه‌ها! شما فکر می‌کنید اونا می‌خواستن چه کار کنن؟ بچه‌ها! می‌دونید، پدر بزرگ سمیه توی روزهای انقلاب شهید شده و حالا که روز پیروزیه انقلابه، همه تصمیم گرفتن به گلزار شهدا برن و از پدر بزرگ سمیه که برای آزادی اونا جونش رو فدا کرده قدردانی کنن. آفرین آفرین به بچه‌های خوب و با ایمان ایران.

روحانیون مبارز

دوستای خوب و گلم! همیشه باید یادتون باشه که از کسانی که برای شما زحمت می‌کشن و تلاش می‌کنن قدردانی کنید. امروز هم روز ۲۲ بهمنه، روز پیروزی انقلاب اسلامی. روزی که بالاخره تلاش و کوشش و مبارزه‌های همه مردم ایران نتیجه داد و با یاری خدا انقلاب ما پس از سالها مبارزه به پیروزی رسید. بچه‌ها خوبه بدونید که روحانی‌های شجاع و با ایمان، نقش خیلی مهمی در پیروزی انقلاب داشتن. اونا بودن که با شجاعت برای مبارزه با دشمن پیش قدم می‌شدن و به مردم روحیه می‌دادن تا از رژیم شاه ترسن. پس امروز روزیه که ما باید از روحانی‌های خوب و شجاع تشکر و قدردانی کنیم. این پیروزی بر همه مبارک باشه.

دشمن شگفت زده

ببینم! تا حالا شده یه اتفاق عجیب رو ببینید و باورتون نشه؟ خوب چه حالتی بهتون دست می‌ده بچه‌ها؟ اون روز هم برای دشمن همچین حالتی داشت. روز ۲۲ بهمن رو میگم. روز پیروزی انقلاب. اون روز دشمن نمی‌تونست باور کنه که مردمی که هیچ سلاحی نداشتن، در مقابل سربازای مسلح رژیم شاه، پیروز بشن. بچه‌ها! آخه مردم ما فقط با دست خالی و شعارهاشون و توکل به خدا و اتحاد تونستن دشمن رو شکست بدن. دشمنی که همه سلاح‌ها رو در اختیار داشت. اون روز دشمن، شگفت زده، در حالی که نمی‌تونست این واقعیت رو باور کنه، عقب نشینی کرد و پا به فرار گذاشت.

روز تبریک

امروز روزیه که واقعا باید به هم تبریک بگیم. به مردم خوب ایران، زنا، مردا، پیرها، جوونا و همه کسایی که توی دوران انقلاب بودن و برای پیروزی انقلاب تلاش کردن. می‌دونید بچه‌ها! روز ۲۲ بهمن، وقتی انقلاب اسلامی به پیروزی رسید. دسته دسته مردم پیش امام خمینی رهبر بزرگ انقلاب رفتن و این پیروزی رو به او تبریک گفتن. همین طور از سراسر جهان برای امام خمینی پیام تبریک می‌فرستادن. آخه اون روز یه روز بزرگ و تاریخی بود.

*نیایش

بچه‌ها! بیاید امروز، یعنی روز ۲۲ بهمن، روز پیروزی انقلاب، دست‌هامون رو به آسمون بلند کنیم و همه با هم دعا کنیم:

خدایا! انقلاب اسلامی ما رو که برای به دست آوردن اون زحمتهای زیادی کشیده شد، حفظ کن.
 خدایا! حالا که امام خمینی رهبر انقلاب از بین ما رفته، روح بلندش رو از ما راضی نگه دار.
 خدایا! اگه دشمن قصد داره به کشور ما و انقلاب ما آسیب برسونه، خدایا اونو ناامید کن.
 خدایا! مابچه‌های ایران رو یاری بده تا بتونیم راه شهیدان انقلاب رو ادامه بدیم و از انقلاب اسلامی پاسداری کنیم. الهی آمین

*سرودهای مناسبتی دهه فجر

پیشنهاد مجری:

(۱- اجرا به صورت همخوانی ۲- اکثر مربیان عزیز با ریتم این سرود آشنا هستید.)

برخیز، که فجر انقلاب است امروز / بیگانه صفت، خانه خراب است امروز
هر توطئه و نقشه که دشمن بکشد / از لطف خدا، نقش بر آب است امروز
فجر است و سپیده حلقه بر در زده است / روز آمده، تاج لاله بر سر زده است
با آمدن امام در کشور ما / خورشید حقیقت از افق سرزده است
والفجر که سوگند خدای ازل است / روشنگر حقی است که با آل علی است
این سوره به گفته امام صادق / مشهور به سوره «حسین بن علی» است
شب رفت و سرود فجر، آهنگین است / از خون شهید، فجر ما رنگین است
این ملت قهرمان و آگاه و رشید / ثابت قدم است و قاطع و سنگین است
شب طی شد و روز روشن از راه رسید / خورشید امید شروق، از غرب دمید
عیسای زمان، راز زمین، روح خدا / در کالبد مرده، دمی تازه دمید
این نهضت حق، که خلق ما برپا کرد / نه شرقی و غربی است، نه سرخ است و نه زرد
در وسعت و عمق و شور و یکپارچگی / زیباتر از این نمی توان پیدا کرد
جان های جهانیان به لب آمده است / جان در پی حق، داوطلب آمده است
جمهوری اسلامی ما در این قرن / فجری است که در ظلمت شب آمده است
بر ملت تازه رسته از دام و کمند / آن بردگی گذشته، یارب میسند
این در که به روی ما گشودی از مهر / بار دگر از قهر، خدایا تو میند

*نمایشنامه شاه در رفت

پیشنهاد مربی:

(مناسب اجرا توسط دانش آموزان دوره دوم)

شخصیت های اصلی داستان:

راوی، شاه، گربه، مشاور آمریکایی

- شخصیت های فرعی:

فرح، وزیر

(صدای شعارهای مردم در تمام اجرا جز زمان اجرای راوی، خیلی آرام شنیده می‌شود، درحالی‌که می‌گویند مرگ بر شاه، مرگ برشاه، مرگ بر شاه، مرگ بر شاه)
 صحنه به آرامی روشن می‌شود.
 - توصیف صحنه:

یک صندلی پادشاهی و یک میز عسلی زیبا جلوی آن
 (شاه به آرامی وارد صحنه می‌شود در حالی که پریشان است و سردرد دارد)
 شاه: وایای سرم! مگه شماها کار ندارین که این قدر شعار میدین! کلافه‌ام کردییییین!
 (در این لحظه شاه روی صندلی می‌نشیند و سرش را می‌گیرد و سرش را پایین می‌آورد و به همان حالت باقی می‌ماند. در همین لحظه راوی که در کنار صحنه ایستاده است به آرامی وارد صحنه می‌شود و در همان حالت دیالوگ خود را می‌گوید)
 راوی: سال ۵۷، مردم ایران از دست پادشاه خود خسته شده‌اند. او مردی بی‌عرضه و ناتوان بود، و در تمام کارها به آمریکایی‌ها و انگلیسی‌ها تکیه می‌کرد.
 (راوی دوباره به کنار صحنه می‌رود و به صحنه نگاه می‌کند. در همین لحظه شخصیت گربه وارد می‌شود و به این طرف و آن طرف می‌رود و میو میو می‌کند. این عمل پادشاه را می‌ترساند و پادشاه از صندلی برخاسته و از ترس روی آن می‌ایستد)
 شاه: وایای، تو رو کی اینجا راه داده؟! مگه اینجا در و پیکر نداره؟!
 گربه: میو، نترس، میو، من که کاریت ندارم، میو
 (گربه مکار به نظر می‌رسد، شاه همان بالا روی صندلی می‌نشیند و با تعجب می‌گوید...)
 شاه: تو حرف می‌زنی؟
 گربه: میو، آره دیگه!
 شاه: من خل شدم یا دنیا عوض شده؟
 (گربه لبخند تمسخر آمیزی می‌زند و با لوس کردن خودش ادامه می‌دهد)
 گربه: میو، هردوش!
 (شاه حالا درست روی صندلی می‌نشیند و حس پادشاهی می‌گیرد و ادامه می‌دهد)
 شاه: حتماً تو هم از دست این مردم زده به سرت! گوش کن!
 (صدای شعارها برای چند لحظه‌ای بلندتر می‌شود)
 شاه: خسته‌ام نمی‌شنوم!

(گربه کمی دور شاه می چرخد و میو میو می کند و در گوش شاه می گوید)

گربه: احمدم بهت به گم در رو!

(شاه گربه را با پایش هل می دهد و ادامه می دهد)

شاه: برو گم شو! ایران کاخ پادشاهی منه، مال خودم، کجا برم؟! (گربه به سمتی پرت می شود و هر دو در همان حال باقی می مانند. راوی مجدداً وارد صحنه می شود به صحنه ساکن نگاهی می اندازد و رو به تماشاچیان می گوید)

راوی: بهمن ۵۷ است. مردم سرما را به جان خریده اند و به خیابان ها آمده اند. همه شعار می دهند و می خواهند شاه از ایران برود.

(راوی باز نگاهی به صحنه می اندازد و به آرامی به کنار صحنه می رود. فرح وارد صحنه می شود درحالی که دنبال گربه خود می گردد)

فرح: یوهو، میومیو، کجایی؟

(گربه به طرفی پرتاب شده و نالان میو میو می کند)

فرح: وای!!!!!!!! ای میومیو، کجا بودی؟ چت شده؟

شاه: این حیوون مال تویه؟

فرح: آره، همونیه که تازه خریدمش دیگه

شاه: می دونستی می تونه حرف بزنه؟

فرح: این؟!؟!؟! وای!

شاه: آره دیگه این.

(فرح می خندد)

فرح: خوب بگو حرف بزنه دیگه.

شاه رو به گربه می کند و می گوید: بگو حیوون، یه چیزی بگو.

گربه: میو.

شاه: با توأم. یه چیزی بگو دیگه

گربه: میو میو.

(فرح رو به شاه می کند و با طعنه می گوید): دیوونه!

(فرح گریه‌اش را ناز کرده و باهم از صحنه خارج می‌شوند. و شاه هم به دنبال آن‌ها می‌رود و در کنار صحنه در حالی که دیگر فرح و گریه‌اش از صحنه خارج شده‌اند از حرکت می‌ایستد. راوی دوباره وارد صحنه می‌شود)

راوی: شاه در پایان روزهای سلطنت خویش است. همه این را می‌دانند حتی خود او.
(راوی به کنار صحنه می‌رود. و از طرف دیگه صحنه مردی با کلاهی که پرچم آمریکا بر روی آن است وارد صحنه می‌شود و به دنبال شاه می‌گردد. وقتی او را می‌بیند صدایش می‌کند و می‌گوید)

مشاور آمریکایی: آهای با توأم چی کار میکنی؟

شاه به سمت او بر می‌گردد و می‌گوید: همه دیوانه شدن!

مشاور آمریکایی با تمسخر می‌گوید: می‌دونم. همه غیر از تو. نمی‌خوای یه کاری بکنی؟

شاه: چی کار کنم؟

مشاور آمریکایی: بزن، بکش، یه جوری ساکتشون کن.

شاه: مگه تا حالا همین کارا رو نمی‌کردم؟

مشاور آمریکایی: ابله. وای به حالت اگه شکست بخوری؟

شاه: امکان نداره. ساکت می‌شن بالاخره.

مشاور آمریکایی: واقعاً خیلی دیوونه‌ای! داره ایران زیر و رو میشه، تو میگی ساکت می‌شن؟

شاه: ولی من فکر میکنم اینا خسته می‌شن، ببین انگار دارن ساکت میشن. گوش کن

(در همین لحظه وزیر هراسان وارد می‌شود و بلند به شاه می‌گوید)

وزیر: دررو، دررو

مشاور آمریکایی: چی شده

وزیر: اوضاع بی‌ریخته، شکست خوردیم.

(در این لحظه مشاور آمریکایی به سرعت از صحنه خارج می‌شود. شاه به این طرف و آن طرف

می‌رود و می‌گوید)

شاه: حالا کجا بریم؟

وزیر: من نمی‌دونم فقط در رو (و از صحنه خارج می‌شود)

(شاه همچنان هراسان است که فرح وارد می‌شود)

فرح: دررو. بدبخت شدیم. دررو.

(و هر دو از صحنه با حالتی شبیه فرار خارج می‌شود. راوی وارد صحنه می‌شود)

راوی: و بدین صورت شاه دررفت (در همین لحظه شاه باز از طرفی وارد شده و در حالی که حالت فرار دارد- از پشت راوی - از طرف دیگر خارج می شود)

✽نمایشنامه دهه فجر

پیشنهاد مربی:

(مناسب اجرا توسط دانش آموزان دوره دوم)

راوی: می خواهیم نمایشی را اجرا کنیم که حکایت خیلی کوچکی از زمان انقلاب است.

راوی: کاخ مروارید، بهمن ماه ۱۳۵۷

نوکر: اعلای حضرت به سلامت باد، قربان یکی از فرماندهان نظامی اجازه ورود می خواهد.
شاه: بگو داخل شود.

فرماندهی نظامی: درود بر اعلای حضرت همایونی.

شاه: بگو ببینم مردک چه خبری داری؟

فرماندهی نظامی: قربان شورش های مردمی روز به روز بیشتر می شود و سربازان ما هر چه بیشتر شورش ها را با آتش گلوله سرکوب می کنند، مردم شجاعانه تر از قبل قیام می کنند. قربان ظلم و ستم، خون مردم را به جوش آورده و آن ها دیگر باکی از مرگ ندارند.

شاه: اینها را که گفتی، همش به خاطر بی لیاقتی تو و اون سربازان پول پرست تو هست. شما باید خیلی جدی عمل کنید، شما باید سردسته شورشیان را شناسایی و دستگیر کنید و اگر جمعی از مردم باز قیام کردند آن ها را سرکوب کنید، و نگذارید گروه های کوچک شورشیان، به گروه های بزرگ تبدیل شوند تا شما به راحتی بتوانید با آن ها مقابله کنید. حالا برو و به کارهایی که گفتم درست عمل کن.

فرماندهی نظامی: با اجازت اعلای حضرت.

شاه: نوکر، ، آهای نوکر، کدوم گوری هستی.

نوکر: اعلای حضرت همایونی به سلامت باد، در خدمتگزاری حاضرم.

شاه: اظهاری را صدا کن، کارش دارم.

نوکر: ای بروی چشم و دماغم عالی جناب.

نوکر: قربان اظهاری اجازه ورود می خواهد.

شاه: بگو داخل شود.

اظهاری: اعلای حضرت همایونی به سلامت باد، قربان با من کاری داشتید؟

شاه: دیشب که داشتم از جلسه بر می‌گشتم صداهایی به گوشم می‌رسید که بر علیه حکومت ما شعار می‌دادند، پس این نیروهای تو چه غلطی می‌کنند.

اظهاری: اعلاء حضرت آن صداهایی که شما می‌شنیدید صدای مردم نبوده، بلکه صدای نوار بوده که در بلندگو پخش می‌شده، شورش گران در شهر به وسیله‌ی نوار و بلندگو صدای تظاهرات را همه جا پخش می‌کنند و همین‌طور داخل جوب‌های شهر رنگ قرمز می‌ریزند تا به مردم بگویند، این خون انسان‌های بی‌گناهی است که خواستار آزادی هستند، و مردم را بر علیه حکومت شما تحریک کنند. من این حرف‌ها را در تلویزیون هم گفته‌ام.

شاه: پس که اینطور.

راوی: در خیابانی نزدیک کاخ مروارید مردم تظاهرات کرده‌اند.

مردم: اظهاری گوساله بازم می‌گی نواره، نوار که پا نداره. (۲)

سربازان: به خانه‌هایتان بر گردید، متفرق شوید، وگرنه شلیک می‌کنیم.

مردم: ما خواستار آزادی هستیم، بگو مرگ بر شاه (۲).

* در اینجا درگیری میان مردم و سربازان به وجود می‌آید.

راوی: شاه با شنیدن این شعارها خیلی عصبانی شد.

شاه: این صداها دیگر چیست؟، اظهاری اینها چه می‌گویند؟

اظهاری: من جوابی ندارم اعلاء حضرت.

شاه: تو مرخصی مثل اینکه باید برای مدتی به سفر بروم تا این سر و صداها بخوابد و بعد از آن برگردم.

راوی: بله دوستان بعد از رفتن شاه از ایران، طولی نکشید که انقلاب اسلامی به رهبری آن پیر

مجاهد، یعنی امام خمینی به پیروزی رسید و شاه دیگر نتوانست به کشور خود باز گردد. پس خون

مردمی که بر علیه ظلم قیام کردند، بی‌نتیجه نماند، و آخرین پیروزی، همیشه برای حق است.

*دکلمه‌های مناسبتی دهه فجر

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم توسط دانش‌آموزان)

دکلمه

وقتی بهمن پنجاه و هفت رسید، روزها به‌شتاب از پی آمدند و فرصتی برای تیرگی باقی نگذاشتند؛

چنان که شب‌ها فانوس فریادهای «الله اکبر» بر بام سرنوشت این ملت، درخششی دو چندان یافت.

هنوز بهمن به نیمه‌ی خود نرسیده بود که فرشته‌ی موعود انقلاب در آسان خدایی کشور بال گشود و عطر کلامش جان فرزندان ملت را حیات دوباره‌ای بخشید. امام آمد و انقلاب به لبخند پیروزی دل سپرد و دهه‌ی فجر، شکوه جاودانه‌اش به رخ طاغوتیان کشید. خداوند متعال با دست‌های روح الهی خود به یاری ما آمد. خورشید در جشنی بی‌غروب برپام روشن جهان ایستاده بود و تولد جمهوری گل محمدی را، نظاره می‌کرد.

هلهله‌ی پیروزی در گوش خانه‌ها و خیابان‌ها پیچید و عطر گلاب و صلوات، جان عاشقان را سرمست کرد و صمیمی‌ترین فصل زندگی ما در بهمن آغاز شد و در سایه سار خورشیدی‌ترین مرد قرن با بارگاه تفضل و رحمت الهی راه یافتیم و جشن روشن آزادی را به برکت این عطیه‌ی الهی، به تماشا ایستادیم.

خوش آمدی «روح الله»!

*دکلمه انقلاب

می‌آید؛ بر بام بلند آرزو و به جست‌وجوی شهیدانی که مسیرش را با خون خویش مطهر کردند.
خانه‌های قلبمان، شانه‌های مهربان او را می‌جویند تا در سایه خورشیدی‌اش، طعم خوش آزادی را بچشند.
اگرچه سیه مستان شب، با خنجر ظلم، سپیداران باغ را سر بریده‌اند، دست نوازش باغبانی چون روح خدا،
نگاهی سبز را به درختان آرزوهایمان باز می‌گرداند.
خوش آمدی به وطن؛ پر سوختگان منتظرت، چشم‌انتظار دست نوازش تواند که از بام بلند دیدار، بر خاطر
مجروحشان بکشی، ای روح خدا!

آمدی، تا روزهایمان رنگ سربلندی بگیرد و دست‌هایمان بوی لبخندهای آشتی.
آمدی، تا پشت آن همه شب‌های طولانی، طعم روز را فراموش نکنیم و به زیارت آفتاب برویم.
آمدی، تا پیروزی، فانوس شب‌های بی‌چراغی ما باشد و لبخند، عطر خوش آزادی‌مان.
تو که آمدی، زمستان در برف‌های ناتمامش آب شد و بهار، در سینه‌های ما شکوفه زد.
تو آمدی، تا طنین حقیقت، از برج‌های سر به فلک کشیده تاریخ، به گوش برسد.
تو آمدی، تا «جاء الحق و زهق الباطل»، دوباره ترجمه شود.
تو آمدی، تا هیبت کاغذی سر سپردگان طاغوت، در جهنمی از آتش، خاکستر شود.
تو آمدی و بهشت زهرا، در سرخی خون‌های به‌ناحق ریخته شده، دوباره تپید.
تو آمدی و با آمدنت، فرودگاه مهرآباد، آبادانی ایران را با بال‌های کبوترهای سپید نامهرسان، به همه جای

جهان، مخابره کرد.

تو آمدی و نفس‌های مسیحایی‌ات، کالبدهای مرده را حیاتی دوباره بخشید.

*متن تبریک دهه فجر

پیشنهاد مربی:

(تهیه بنر و نصب در فضای عمومی مدرسه ۲- ارسال پیامک تبریک به والدین)

از خون سرخ بهمن سرسبز شد بهاران / اندیشه باور شد، در امتداد باران
بر صخره‌های همت جوشیده خون غیرت / بانگ سرود و وحدت آید ز چشمه ساران
و الفجر بهمن آمد، فصل شکفتن آمد / بر پهن‌دشت باور، خالی است جای یاران...
دهه فجر مبارک باد.

*آهن آبدیده را زنگ عوض نمی‌کند / چهره انقلاب را جنگ عوض نمی‌کند
به دشمن علی‌بگو به کوری دو چشمتان / پیرو خط رهبری رنگ عوض نمی‌کند.
دهه فجر مبارک باد.

برخیز که فجر انقلاب است امروز / بیگانه صفت خانه خراب است امروز
هر توطئه و نقشه که دشمن بکشد / از لطف خدا نقش بر آب است امروز
۲۲ بهمن سالروز پیروزی انقلاب اسلام مبارک باد.

*هفته قرآن (۲۴ تا ۳۰ بهمن ماه)

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی هفته قرآن:

- ۱- برگزاری جشن قرآن در هنگام نماز جماعت.
- ۲- اجرای مسابقات ویژه و معماهای قرآنی.
- ۳- انجام مسابقات اطلاعات قرآنی.
- ۴- انجام مسابقه کتبی در یکی از ایام هفته قرآن، از تمامی شرکت‌کنندگانی که قبلاً ثبت نام نموده‌اند.
- ۵- اجرای مسابقه مقدماتی قرآن (به‌طور شفاهی) در بین شرکت‌کنندگان مذکور.
- ۶- انتخاب ۵ نفر از هر گروه که بالاترین امتیاز را کسب نموده‌اند، جهت حضور در مرحله نهایی.

- ۷- برگزاری مسابقه نهایی به منظور انتخاب برگزیدگان مرحله مدرسه و معرفی به مرحله شهرستانی.
- ۸- اهتمام در جهت شرکت دهی اکثریت دانش‌آموزان در برنامه‌های قرآنی و پرهیز از نخبه گرایی و یا قرائت تکراری توسط دانش‌آموزان خاص.
- ۹- توجه خاص به بیان احکام، اخلاق و سلوک و مفاهیم قرآنی توسط علماء و روحانیون یا مربیان در این هفته مبارک.
- ۱۰- توجه و اهمیت دادن و طرح تاب شریف نهج البلاغه و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان جهت بهره برداری از آن به طرق مختلف.
- ۱۱- توجه به مسئله‌ی اذان و ایجاد زمینه مناسب اذان برای دانش‌آموزان در این هفته.
- ۱۲- اعزام گروه‌های منسجم سرود و جمع خوانی قرآن و مدیحه سرایی عربی دانش‌آموزی به دیگر آموزشگاه‌ها به منظور شرکت در برنامه‌های صبح و عصر قرآن و جشن قرآن.
- ۱۳- طرح هفته قرآن با انتخاب جملاتی از بیانات حضرت امام خمینی (ره) و آیت الله خامنه‌ای در سربرگ نامه‌های اداری و تأکید بر تاریخ ۲۴ لغایت ۳۰ بهمن ماه (هفته قرآن)
- ۱۴- تشویق قرآن خواهان فعال مجامع قرآنی نظیر دارالقرآن، مدارس قرآن و... در طلوع این هفته.
- ۱۵- در صورت امکان تهیه‌ی لباس‌های یک دست و همراه، با حمایل، مقنعه برای گروه قاریان دختر و سرپند یا شال و... برای دانش‌آموزان پسر در مراسم ویژه‌ی قرآن.
- ۱۶- تلاوت قرآن صبحگاهی و همخوانی آیه الکرسی
- ۱۷- کرسی‌های تلاوت قرآن در کلاس
- ۱۸- آشنایی با مفاهیم و معنای قرآن
- ۱۹- اجرای قصه‌های قرآنی در کلاس
- ۲۰- اجرای قرآن با اشاره توسط دانش‌آموزان پایه اول
- ۲۱- معرفی فرهیختگان قرآنی دبستان

***ولادت حضرت زینب (س) و روز پرستار**

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی روز پرستار:

- ۱- آذین‌بندی مدرسه
- ۲- اجرای جشن روز ولادت حضرت زینب (س)

- ۳- پخش نواهای مذهبی موضوعی
- ۴- تجلیل از دانش‌آموزان بانام زینب والقباب آن حضرت
- ۵- تقدیر از والدین پرستار دانش‌آموزان
- ۶- تقدیر از بهداشتیاران مدرسه
- ۷- پاک‌سازی اتاق بهداشت به کمک دانش‌آموزان
- ۸- اجرای مسابقات
- ۹- برگزاری مسابقات کتاب‌خوانی

*بروشور روز پرستار ولادت حضرت زینب (س)

پیشنهاد مربی:

(تهیه روزنامه دیواری بین کلاسی با موضوعات مرتبط و نصب در تابلوی اعلانات)

پنجم جمادی‌الاول روز ولادت باسعادت بانوی قهرمان کربلا، پرچم دار نهضت پس از شهادت حسین علیه‌السلام، حضرت زینب کبری سلام‌الله علیها است. این روز را روز پرستار می‌نامند و علت نام‌گذاری این روز به نام «روز پرستار» این است که حضرت زینب پرستاری امام زمانش حضرت زین‌العابدین علیه‌السلام و دیگر بیماران و مصیبت زدگان اهل بیت را بر عهده داشت، و ضمن این که رسالت مهم نگهداری و تبلیغ از نهضت حسینی را به‌خوبی انجام داد، از پرستاری بیمار کربلا نیز با تحمل آن همه سختی‌ها و ناملایمات، آنی فروگذار نبود و تا آخرین رمق، دین خود را به مکتب و رهبرش ادا کرد. درود بی‌پایان خداوند بر این بزرگ بانوی اسلام باد. نکته‌ای که لازم است به آن اشاره کنیم این است که: حیف است زینب را پرستار بیمار بخوانند زیرا پرستاری از بیمار یکی از کوچک‌ترین مسئولیت‌های زینب (س) بود، و هر چند پرستاری وظیفه سنگین و ارزشمندی است و پرستار متعهد باید با صبر و حوصله، تحمل هر نوع ناملایمات برای انجام خدمتش بنماید و چنین کاری از عهده هر کس بر نمی‌آید ولی با این حال مقام زینب، آن قدر والا و عظیم است که او را پرستار نهضت و انقلاب حسینی باید بنامیم، زیرا این پرستاری به‌مراتب مهم‌تر و سرنوشت‌سازتر از پرستاری بیمار بود. زینب (س) نقش نگهداری از قیام خون بار حسینی را بر عهده داشت که قطعاً اگر او این بار را بر دوش نمی‌گرفت، خون حسین (ع) پایمال می‌شد و بسیار دشوار بود که نهضت ابی عبد الله علیه‌السلام به مردم اعلام و ابلاغ گردد و شاید بدون اسارت خاندان رسول‌الله و پیش تازی زینب کبرا (س) در رسوا نمودن هیئت حاکم، و تبلیغ او از انگیزه قیام برادرش، یزیدیان به هدف پلید خود نائل

می آمدند و نام رسول الله (ص) را نه تنها از مناره های مساجد بلکه از تاریخ، پاک و محو می کردند و این بود نیت شوم آنان. و زینب با مجاهدت و قیام شجاعانه خویش در برابر زورگویان و همچنین فریب خوردگان زمانش، آن چنان از قیام حسین دفاع کرد که تا قیام رستاخیز، همانند او نه در مردان و نه در زنان، وجود ندارد و این نام جاودان و مقدس برای همیشه با عظمت و شموخ باید برده شود. زینب در پس آن مصیبت بزرگی که آن چنان بار سنگین پرچم ولایت را بر دوش گرفت و در برابر کفر و زندقه ایستاد و سخنرانی کرد و خطابه خواند و مردم را بیدار کرد و حرکت را در مردگان آغاز نمود که از آن جا حرکت توابین و دیگر حرکت های اسلامی آغاز شد و تا امروز و فردا و فرداها، آثار این حرکت عظیم زینبی، هویدا است و به برکت زینب (س) و قیام مبارکش، هم چنان بیرق های خونین عاشورا به نشانه روز انتقام مظلوم از ظالم، در سراسر جهان افراشته می شود زیرا زینب بود که پیام خونین حسین را به تمام نسل ها و عصرها رساند.

* سرود ملی پرستار

پیشنهاد مربی:

(اجرا توسط بهداشتیاران)

آن پیام آور صبح صادق	در لباس سپید محبت
دانش و تجربه یاورانش	ارمغانش امید و سلامت
در تکاپوی خدمت به مردم	مظهر عشق و ایمان و ایثار
با پرستاری و مهر ورزی	التیامی است بر رنج انسان
او به اعجاز دانای و مهر	دست هایی شفا بخش دارد
در مسیر درخشان دانش	او حکیمانه ره می سپارد
آن فرشته که با رحمت و لطف	ایستاده به بالین بیمار
بادلی روشن از نور یزدان	وارث صبر زینب پرستار

* شعر کودکانه روز پرستار (مناسب دوره اول)

او پرستار است / شب ها بیدار است / با مهربانی / فکر بیمار است
 او مهربان است / شیرین زبان است / مثل فرشته / در آسمان است
 چراغی در دست / می گیرد هر شب / همیشه دارد / لبخندی بر لب

سر تا پا سفید / می پوشد لباس / رنگ لباسش / مثل گل یاس
 او به بیماران / دوا می دهد / با مهربانی / غذا می دهد
 او پرستار است / شبها بیدار است

✽ شعر کودکانه (مناسب دوره اول)

وقتی در بیمارستان / خسته، تنها، ناتوان / انسان بیماری هست
 در انتظار درمان / فرشته ای می آید / به او دوا می دهد همراه دکتر کم کم / او را شفا می دهد / پرستار است
 نام او / کارش در بیمارستان / دلسوز است و فداکار / فرشته ای مهربان
 امروز هم روز اوست / یعنی روز پرستار / خدا یا او را سالم، / برای ما نگه دار / روز ولادت آن، / بانوی
 پاک، زینب / شده روز پرستار / مبارک باشد این روز / بر هر پرستار امروز / خندان باشند و سالم /
 پرستاران همه روز

✽ تبریک روز پرستار

پیشنهاد مربی:

(تهیه و نصب با خط خوش بر روی مقوا در سالن مدرسه)

✽ واژه ی زیبای “پرستار” یعنی:

پ: پیمان خون بستن برای مهر و ایثار

ر: رفتن به سوی خدمت خلق

س: سربلند و ساده زیست و سخت کوش

ت: تکمیل کننده کار طبیبان

ا: الگوی او مظهر تقوا، زینب کبری (س)

ر: راضی و خوشنود از رحمت خدا.

روز پرستار مبارک باد.

✽ تمام هستی من خاک پایتان بانو / و جان عالم هستی فدایتان بانو

کویر جسم زمین پر شکوفه می گردد / که می وزد نفس دلگشایان بانو

هزار مرتبه گفتم و باز می گویم / تمام هستی من خاک پایتان بانو

میلاذ نور مبارک باد

✽ اگر زینب نمی آمد چه می شد / بهار کربلا کامل نمی شد
 اگر بلبل هوای گل نمی کرد / گل از بی حرمتی پژمرده می شد
 محبت در کجا ابراز می گشت / پرستاری پرستاری نمی شد
 ولادت باسعادت الگوی پرستاران و روز پرستار مبارک باد.

✽ کاردستی روز پرستار

پیشنهاد مربی:

(تهیه و تکثیر به تعداد دانش آموزان و تزیین با پولک و خورده کاغذ و یا رنگ آمیزی)

✽ ۹ ولادت مسیح (ع)

متن تبریک ولادت حضرت مسیح (ع)

✽ میلاد پیام آور توحید

صلح و مهربانی

سمبل صبر و شکیبایی

پیامبر اولوالعزم

حضرت عیسی مسیح علیه السلام بر تمامی موحدین جهان تهنیت باد.

✽ ولادت باسعادت حضرت عیسی مسیح علیه السلام بنده پاک خداوند و پیامبر برگزیده او، بر

مقیمان طور توحید و معرفت، مبارک باد.

❖ شعر ولادت حضرت عیسی مسیح (ع)

شب است و لحظه‌ی حرمانِ مریم / و طفلی خفته در دامنِ مریم
وجود نازنینش بکر و بی‌عیب / خدا می‌داند و وجدانِ مریم
مسیح خالق و پیغمبرِ صلح / گلی خوشبوی از بُستانِ مریم
همان طفلی که از روح خداوند / نهالش تنجه زد در جانِ مریم
نه دستی بهر تیمار وجودش / نه دارویی که بُد درمانِ مریم
دلش در معرضِ اوهام و وحشی / ولی چون کوه بُد پیمانِ مریم
ندای لا تَخَفْ لا تَحْزَنْهَآ / زسوی خالقِ سبحانِ مریم
شفّا بخش دل پردرد او شد / بشد لطفِ خدا از آنِ مریم
بُود او روح «جاوید» خداوند / نبشته این چنین فرمانِ مریم

❖ شهادت حضرت فاطمه (س)

برنامه‌ها و پیشنهادات روز شهادت:

- ۱- برگزاری شخصیت‌شناسی حضرت فاطمه (س)
- ۲- تشکیل هیات مذهبی مدرسه
- ۳- تهیه نذورات و تعزیه خوانی
- ۴- برگزاری مراسم روضه خوانی
- ۵- برگزاری نماز جماعت اول وقت تمام کلاسها و سخنرانی روحانی با موضوع مرتبط
- ۶- برگزاری نشست‌های پرسش و پاسخ
- ۷- پخش کلیپ از زندگی حضرت
- ۸- قصه‌گویی مربی به صورت کلاسی

❖ متن مجری: شهادت حضرت فاطمه (سلام‌الله‌علیها)

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله نور دل دوستان است و آیینی جان عارفان، بسم الله چراغ سینه‌ی موحدان است و آسایش دل مقربان

فاطمه جان!

امشب از حسرت رویت دگر آرامم نیست دلم آرام نگیرد که دلارامم نیست
گردش باغ نخواهم نروم طرف چمن روی گلزار نجویم که گل اندامم نیست
سلام ما بر نمونه‌ی بارز تقوا و فضیلت، نشانه‌ی کامل حقیقت، افتخار دنیای تشیع و انسانیت،
ستاره‌ی درخشان ملک و مملکت، شمع دل افروز طالبان سعادت و نمونه‌ی بارز صیانت، حضرت
صدیقه‌ی کبری، فاطمه‌ی زهرا^(س) و سلام بر شما عزاداران گریان آن بانوی همدم.
عرض خیرمقدم و تسلیت دارم محضر شما بانوان مکرمه، عاشقان زهرا‌ی مرضیه و رهروان شیفته‌ی
حوریه‌ی انسیه.

با امید به اینکه رهرو راه آن طاهره‌ی مطهره باشیم، مراسم پر سوز و گدازی را جهت بزرگداشت
خصایل و فضایل فاطمه‌ی زهرا^(س) مهیا نموده ایم تا در سوگش خالصانه زار بگیریم. پس در این
فضای آکنده از غم و اندوه که یادش حزن انگیز است و وصفش غم انگیز ما را صفای جان باشید و
تسلا بخش روح و روان.

فاطمه جان

ای گوهر یکدانه و در دردانه‌ای دختر پاک پیغمبر خدا و خدیجه‌ی کبری^(س) وای زوجه‌ی باوفای
علی مرتضی^(ع)، ای مادر گرامی امام حسن^(ع) و امام حسین^(ع) و ام‌الانمه، ای مادر پیشوایان و یازده امام^(ع)
تو مجسمه‌ی تقوا و فضیلتی که در خانه‌ی وحی و نبوت و رسالت تربیت یافته‌ای و از دانش و
بینش و تهذیب و هدایت آراسته‌ای و با ایمان کامل در خط صراط مستقیم حق و حقیقت در اشارات
نبوت دنباله رو ولایت بودی

به صبح و شام نگوییم به جز دریغ، دریغ یکی چنان که تو بودی جهان، به یاد نداشت

امروز رحیل رحلت و کاروان هجرت، گوهر گران سنگی را از صدف حیات به معراج ممات
رحمت رحمان رسانیده است و عاشقان و شیفتگان جوهر قدسیه را به سوگ نشانده است.
با قلبی محزون و اندوهی سترگ، نخل حسرت در دل ارادتمندان و در دشت جانمان به بار آمده
است.

با امید به اینکه به حله‌ی رحمت و مغفرت نور نیرین مزین گردیم از سرور گرامی..... دعوت
می‌نمایم به جایگاه تشریف فرما شوند؛ به برکت صلواتی بر محمد و آل محمد و....
(باتوجه به متن‌های مجری تا بدین جا سرود، دکلمه و نمایش را در فواصل برنامه بگنجانید.)

* سوگنامه

پیشنهاد مری:

(۱- نصب در سالن ۲- اجرا در مراسم آغازین)

* در سوگ حضرت فاطمه‌ی زهرا^(س)

امشب آسمان در سکوت است، ماه گویی پرده‌ی سیاه بر چهره کشیده است. ستارگان دیگر سوسو نمی‌زنند. شب پرکان غمزده در کلبه‌ی انزوا و تنهایی به انتظار پریدنی آزاد نشسته‌اند. نخلستان‌های مدینه بر دل داغ دیده‌ی علی می‌گرید و نسیم شبانگاه ناله‌هایشان را به فراسوی سینه‌ی سوخته‌ی آسمان می‌رساند.

بقیع امشب میزبان است، میزبان جگرگوشه‌ی محمد و چراغ فروزان‌زندگی علی. مدینه امشب در سکوتی سهمگین در عمق جان می‌گرید و داغی آتشین بر دل دارد. کوچه‌های شهر دیگر صدای گام‌های فاطمه را نمی‌شنوند. خانه‌ی علی که زندگی فاطمه را بر جان خویش حک کرده بود امروز صفحه‌ی تازه‌ای را نگشوده و خاطرات جاودان گذشته را محفوظ می‌دارد.

درهای چوبی خانه دیگر دستان پر مهر و صفای فاطمه را بر خویش احساس نمی‌کند. فضای خانه، خالی از صورت پر مهر مادری و همسری فاطمه است، فقط صدای سوزناک کودکانی که در فقدان پناهگاه خود می‌گیرند این سکوت سهمگین را می‌شکند و علی بی‌قرار از رفتن پشتیبان و شمع خانه اش.

فاطمه^(س) دلی داشت دریایی که هر کسی در ساحلش قرار می‌گرفت محو تماشای عزت و صفای او می‌شد و در میان امواج ملایم آن غرق می‌گشت. فاطمه مدافع علی و سپر بلای او در برابر امواج خشنناک منافقان بود که در پایان نیز کشتی را شکستند و بادبانهایش را بستند.

فاطمه نه فقط برای مهر فروزان همسری بلکه برای دفاع از قلعه‌ی امامت و ولایت ایستاد و آخر نیز خود را در برابر در و دیوار قرار داد تا دژ محکم امامت فرو نریزد اما منافقان بر کوه غرور و خودپسندی و ظلم خود ایستاده بودند و دندانهایشان را برای شکار عدالت تیز کرده بودند تا هر ندای ظلم ستیزی را در گلو خفه سازند.

آن گاه که امویان طبل زور را کوفتند و تیغ خشم بر مردم کشیدند علی^(ع) نستوه و استوار بر قامت خمیده‌ی اسلام روحی تازه دمید، مهر و عاطفه‌ی فاطمه غبار غم از دل علی می‌زدود و به او نیرو می‌بخشید و اینک فاطمه - بهار دل علی - به خزان تبدیل شده، علی در زنجیر اسارت و فاطمه در زیر

تازیانه‌های سکندران زمان در حالی که شکنجه می‌شد در لحظه‌های وصال پدرش واژه‌هایی زمزمه کرد، واژه‌هایی که علی و فرزندانش که تنها محرم دلش بودند آن‌ها را می‌شنیدند. فاطمه گرچه در ثانیه‌ها و لحظه‌های زندگیش زبانش با واژه‌ی تقاضا مانوس نبود ولی در آخرین برگ از دفتر زندگیش واژه‌هایی را به زبان آورد که از عمق جانش بر می‌آمد. او می‌خواست تا پیکرش نا آشنا و غریبانه در تاریکی و ظلمت شب به خاک سپرده شود. زیرا نمی‌خواست کسانی در برابر جنازه‌اش نماز گزارند که پهلویش را شکسته‌اند و همیشه بر روی صورت خداجویان سیلی زده‌اند.

امشب گویی آسمان و زمین چشم شده‌اند و با گل پرپر شده‌ی بهشتی وداع می‌کنند. علی چون تنی که روح از آن جدا گشته، پیکر فاطمه را بر دوش دارد، گام‌هایش سست و لرزان است، چشم‌هایش غرق در دریای اشک و جگرش سوزان از داغ فراق. گویی تقاضا می‌کرد که کسی جسم بی‌روح او را مدفون سازد.

هنگامی که پیکر فاطمه را بر دست داشت و می‌خواست شریک لحظه لحظه‌ی عمرش را به خاک سرد و خموش سپارد، کمرش خمید و توانش در انتهای بی‌کسی محو شد.

در آن زمان که دل علی از جور روزگار مجروح بود، محمد به یاریش آمد، همان که دختر خود راام ابیها نامید و علی خجیل از روی محمد که فاطمه را تنها می‌گذارد و او را پهلوی شکسته به دیدار پدر می‌فرستد. فاطمه روی در نقاب خاک کشید. خاکی سرد و خموش که می‌دانست استحقاق در برگرفتن گوهری چون فاطمه را ندارد.

کودکان بی‌تاب و بی‌قرار در حالی که آه و ناله‌ی آشنای خود را در سینه حبس کردند تا جغدهای بیدار کوچه‌های مدینه صدای آن‌ها را نشنوند؛ علی نشانه‌ی آرامگاه فاطمه را طبق وصیتش و برای بیان مظلومیتش در سینه حک کرد و آدمیان را تا قرن‌های پس از آن در حسرت زیارت قبرش قرار داد. برای فاطمه نه تنها مدینه گریست، بلکه تا وقتی زمان‌ها و ثانیه‌ها در گذرند عاشقانش در سوز و گدازند.

فاطمه در عنفوان جوانی رفت تا غم و اندوه دل و از همه بالاتر عهد شکنی و بی‌وفایی امت را با پدر بگوید.

گرچه فاطمه بی‌نشان است ولی عشق به او نشان همه‌ی دل‌هاست. وقتی در آن ظلمت تاریکی کودکان دلشان چون کوه آتشین بود و نتوانست فوران کند، بعدها فرزندان او در گذر زمان‌ها فریاد سوزناک آن‌ها از فقدان مادر، دل آسمان‌ها را شکافت.

اینک رهروان راستین بزرگ بانوی اسلام در سالگرد رحلت جانسوزش با او تجدید عهد می‌کنند که به تاسی از اسوه‌ی صبر و بردباری و ظلم ستیزی با بیدادگری و تعدی و تجاوز بجنگند و آزادگی و سرفزاری را پیشه ساخته پیروان راستین حضرتش باشند و از حریم ولایت که فاطمه اولین شهید راه آن است تا پای جان ایستادگی نمایند.

* اشعار شهادت حضرت زهرا سلام‌الله علیها

دنبال من می‌گشتی و اما ندیدی / با درد پهلوانگهان از جا بریدی
گرد و غبار کوچه دیدت را گرفته / اما صدای حق هقام را می‌شنیدی
چشمان سیلی خورده‌ات دیگر نمی‌دید / شکر خدا چشمان خیسم را ندیدی
دستان پاکت را به روی خاک کوچه / دنبال من یا گوشواره؟ می‌کشیدی
آن گوشواره یادگار مادرت بود / از آن برای حفظ جان من بریدی
دشمن لگد می‌زد ولی‌ای مادر من / تو با حجاب خود حماسه آفریدی
جز من که دیدم هیچکس، مادر نفهمید / اینکه چرا تو در جوانی مو سپیدی
* اشعار شهادت حضرت زهرا سلام‌الله علیها

گذشته آب در این روزگار از سر من / حلال کن که رسیده است روز آخر من
مرا ببخش که افتاده‌ام در این بستر / نمانده است توانی به جسم لاغر من
قد خمیده و موی سفید زهرایت / برای خانه نشینی توست همسر من
به جان دختر شیرین زبانمان زینب / نپرس از چه شده غرق خاک معجر من
ز شرم بستن دستت هنوز می‌لرزم / چه کرد با تو مدینه امیر خیبر من؟!
بس است گریه و شیون برای عمر کم / بقای عمر تو باشد غریب رهبر من

* روز احسان و نیکوکاری

مجموعه برنامه‌های پیشنهادی روز نیکوکاری:

- ۱- نواختن زنگ نیکوکاری
- ۲- برگزاری مراسم جشن نیکوکاری
- ۳- برگزاری مسابقه بهترین داستان و خاطره نیکوکاری
- ۳- برگزاری نشست انجمن اولیا و مربیان با موضوع جشن نیکوکاری
- ۴- برگزاری شورای دبیران با موضوع همکاری در جشن نیکوکاری

- ۵- شناسایی دانش‌آموزان نیازمند
- ۶- تهیه دعوت‌نامه جهت دعوت از والدین و همکاران توانمند جهت کمک به دانش‌آموزان نیازمند
- ۷- انجام تبلیغات محیطی جهت ترغیب دانش‌آموزان و مشارکت فعال‌تر ایشان
- ۸- برگزاری جشن (من می‌بخشم) اهدای لوازم مورد نیاز
- ۹- برگزاری گفتمان نقش و برکت کمک به دیگران
- ۱۰- توزیع صندوق‌های کمک به نیازمندان
- ۱۱- جمع‌آوری صدقات اولیا دانش‌آموزان و اهداء به جشن نیکوکاری
- ۱۲- برگزاری بازارچه خیریه دانش‌آموزی
- ۱۳- برگزاری مسابقه یک جمله بنویس برای دوست نیازمندت
- ۱۴- مصور سازی فعالیت‌های انجام شده و ارسال به ناحیه

* (متن مجری هفته احسان و نیکوکاری)

دوستای مهربون، سلام. سلام به همه اون بچه‌های عزیزم که این روزها، یعنی توی این یک هفته که «احسان و نیکوکاری» نام‌گذاری شده، به فکر دوست‌های فقیر و نیازمندشون هستند و به اون‌ها کمک می‌کنند.

می‌دونید احسان و نیکوکاری یعنی چی؟

احسان و نیکوکاری، یعنی انجام کارهای خوب؛ مثل کمک به دیگران، کمک به آدم‌هایی که فقیر هستند و نیاز به کمک دارند، تا اون‌ها هم بتونن زندگی خوب و شادی داشته باشند.

خدای بزرگ، بزرگ‌ترین بخشنده است و آدم‌های بخشنده رو هم خیلی دوست داره.

آدم‌ها هم برای این که بتونیم جز بخشنده‌ها باشیم، یک هفته از سال رو، به نام هفته احسان و نیکوکاری انتخاب کرده‌ایم که در آن، به نیازمندان و فقیران کمک کنیم. چه قدر خوب که همیشه به یاد آدم‌های فقیر باشیم تا خدای خوب، از ما راضی باشه.

دوستای عزیزم! سارا خانوم، امروز به کار خیلی خوب انجام داده؛ اون امروز لباسی رو که برای عیدش خریده بود، کادو کرد و اومد پیش باباش و گفت که بابا! می‌خوام این رو برای جشن نیکوکاری، به بچه‌های فقیر هدیه کنم. وقتی بابا ازش پرسید که پس خودت چی؟ لبخندی زد و گفت: من خودم از همون لباس پارسال که قبلاً برام خریدی، استفاده می‌کنم، ولی اون بچه‌هایی که فقیر

هستند، اصلاً لباس قشنگی ندارند که بخوان برای شب عید بپوشن و به همین خاطر الان ناراحت هستند و من هم می‌خوام با این کادو، اون‌ها رو خوشحال کنم.

بچه‌های نازنین! حالا می‌خوام یه قصه براتون بگم. یک روز یه آقاپسری که اسمش احسان بود، همراه با پدربزرگش داشت می‌رفت پارک. بعد دید که پدر بزرگ ایستاده و داره یه تابلویی رو می‌خونه. احسان پرسید: بابابزرگ! اون جا چی نوشته؟ پدر بزرگ هم با مهربانی گفت: عزیزم! نوشته «هفته احسان و نیکوکاری مبارک». احسان کوچولو خندید و گفت: «باباجون! احسان که اسم منه؟» بابابزرگ گفت: درسته، ولی کلمه «احسان»، یعنی نیکوکاری. توی کشور ما، از ۱۴ تا ۲۱ اسفند هر سال، به نام «هفته احسان و نیکوکاری» نام‌گذاری شده؛ یعنی توی این یک هفته، هر کدوم از ما، به اندازه‌ای که می‌تونیم، به آدم‌های فقیر و بی‌بضاعت کمک می‌کنیم تا اون‌ها هم بتونن شب عید خوبی داشته باشند.

خدا نیکوکاران را دوست دارد.

بچه‌های خوب! می‌دونید که خدای بزرگ، بارها توی قرآن کریم، از نیکوکارها نام برده و گفته که اون‌ها رو دوست داره. مثلاً توی سوره‌ای، قصه نیکوکاری حضرت علی علیه‌السلام و خانواده‌اش رو گفته، که اون آدم‌های بزرگ و خوب، سه روز تمام روزه گرفتند، ولی موقع افطار، غذای خودشون رو به یک انسان‌های نیازمند دادند و خودشون گرسنه موندند.

خداوند هم از این کار اون‌ها خیلی خوشش اومد و قصه اون‌ها رو توی قرآن کریم آورد تا ما مسلمان‌ها، همیشه اون رو بخونیم و مثل اون‌ها، به فکر دیگران باشیم و به اون‌ها کمک کنیم.

بچه‌ها! این روزها که هفته احسان و نیکوکاریه، فرصت مناسبه تا ما هم بتونیم به دوستای نیازمندمون کمک کنیم.

متن جشن نیکوکاری

پیشنهاد مربی:

(ارسال پیامک به خانواده‌های متمول)

*دانی که خدا چرا تو را داده دو دست؟ / من معتقدم که اندر آن سری هست

یک دست به کار خویشتن پردازی / با دست دگر ز بی‌کسان گیری دست

*دستان مهربان

چه چیز بالاتر از آن که خدا شما را دوست می‌دارد؟

شما را می‌گویم؛ شما که دستانتان لبریزِ مهربانی است.
 شما که تاب نگاه‌های منتظر خانواده‌های نیازمند را ندارید.
 شما که محبت خود را از ارزانی سفره‌های مردم محروم می‌کنید.
 شما که آفریننده روز نیکوکاری هستید.
 *چو بینی یتیمی سرافکنده پیش مده بوسه بر روی فرزند خویش
 یتیم از بگرید که نازش خرد و گر خشم گیرد که بارش برد
 الا تا نگرید که عرش عظیم بلرزد همه گر بگرید یتیم
 به رحمت بکن آتش از دیده پاک به شفقت بپوشان از چهره خاک
 اگر سایه خود برفت از سرش تو در سایه خویشتن، پرورش
 یکی خار پای یتیمی بکند به خواب اندرش دید صدر خجند

*متن نیکوکاری

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات و برگزاری مسابقه خوشنویسی)

*تو با خلق سهلی کن ای نیکبخت که فردا نگیرد خدا با تو سخت
 گر از پا در آید، نماند اسیر که افتادگان را بود دستگیر
 ترسد که نعمت به مسکین دهند وز آن بار غم بر دل این نهند
 دل زبردستان نباید شکست مبادا که روزی شوی زیر دست
 *ای پاک‌ها، ای عاطفه‌ها، ای مهربانی‌ها، امروز روز شماست. از خانه بیرون آیید و کوچه شهر را از عطر
 دل انگیز خود سرمست سازید. ای گندم زارهای محبت، برخیزید و خورشید را خوشه چین گرمی خود
 سازید؛ و توای عشق، امروز از دستان مهربان این مردم بر کویر نیاز بیار و دشت را پر از گل نیکوکاری
 کن.

*دنیا مزرعه آخرت است و انسان، هرچه در این دنیا بکارد، در آخرت برداشت خواهد کرد و هیچ عمل
 خیر و شری از نظر خدا دور نمی‌ماند و عاقبت، صاحب آن نتیجه آن را خواهد دید.

*هفته نیکوکاری (علت و چرایی)

(تهیه نشریه دیواری و نصب در تابلوی اعلانات و سالن‌ها)

از سال ۱۳۶۹ هر سال در اسفند ماه و در آستانه عید نوروز و بهار طبیعت، مردم مهربان و نیکوکار کشور ما هم‌زمان با هفته احسان و نیکوکاری در ۱۴ اسفند در همایشی عظیم که تبلور نوع دوستی، نیکوکاری و مهرورزی آنان است دست‌های پر محبت و عاطفه خویش را بر سر خانواده‌های نیازمند و کودکانشان می‌کشند.

هفته نیکوکاری از چهاردهم تا بیست و یکم اسفندماه به‌منظور جذب کمک‌ها و هدایای مردم به خانواده‌های محروم و نیازمند برگزار می‌شود که جمع‌آوری و توزیع آن توسط کمیته امداد صورت می‌گیرد. جشن نیکوکاری صرف نظر از هدایایی که طی آن جمع‌آوری می‌شود به لحاظ معنوی، اجتماعی و فرهنگی دارای کارکردهای ویژه‌ای است که از جمله آن‌ها می‌توان به گسترش و تقویت هرچه بیشتر فرهنگ احسان و انفاق، کمک به هم‌نوع و انسجام اجتماعی اشاره کرد. نوع دوستی و کمک به هم‌نوع از دیدگاه آیین الهی و جهانی اسلام امری ذاتی و فطری است. در واقع خداوند متعال تمایل به کمک کردن به هم‌نوعان را به‌صورت یک شناخت در قلب هر بشری الهام کرده است. بدین مفهوم که عمل نیکوکاری به‌صورت نور الهی در قلب و سرشت انسان وجود دارد.

نگرش دین

در فرهنگ شکوهمند اسلام، انفاق در راه خدا، از مصادیق احسان شمرده شده و روایات و آیات بسیاری در تأکید آن آمده است که در این مطلب به برخی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

اجر و مزد انفاق

قرآن مجید اجر و مزد انفاق در راه خدا را هفت‌صد برابر بیشتر می‌داند. و نیز می‌فرماید: اگر چیزی را در راه او انفاق کنید، خداوند عوض آن را می‌دهد و جای آن را پر می‌کند و او بهترین روزی دهندگان است.

انفاق کنندگان رستگارانند

قرآن مجید، انفاق در راه خدا و دوری از صفت ناپسندیده بخل و طمع را، از ویژگی‌های اخلاقی رستگاران شمرده شده است. در آیه ۱۶ سوره تغابن آمده است: تا می‌توانید تقوای الهی پیشه کنید و گوش دهید و اطاعت نمایید و انفاق کنید که برای شما بهتر است و کسانی که از بخل و حرص خویشتن مصون بمانند، رستگاران‌اند. خداوند اعمال ما را وسیله آزمایش‌مان ذکر می‌کند و ضمن توصیه به انفاق، ما را از پاداش عظیم آن باخبر می‌نماید و حفظ وجودمان را از بخل سبب رستگاری‌مان می‌داند.

توشه‌ای برای سختی‌ها

انفاق عملی است محبوب خداوند و دارای اجر فراوان. انفاق سبب می‌شود، در هنگام مرگ و در روز قیامت، ترس و اندوه از ما دور شود. هم چنین پاداش احسان، ویژه افراد معین نیست و همه مردمان در برابر انفاقی که می‌کنند به پاداش عمل خود می‌رسند. پس انفاق کنیم تا توشه‌ای نیکو برای لحظات سخت خود پیش فرستیم.

انفاق، تجارتی پرسود

آیه ۲۹ سوره فاطر، در بیانی بلند، احسان در راه خدا را تجارتی سرشار از سود شمرده شده است: کسانی که کتاب الهی را تلاوت می‌کنند و نماز به پا می‌دارند و از آنچه روزی‌شان داده‌ایم، پنهان و آشکار، انفاق می‌کنند، تجارتی پرسود و بی‌زیان را امید دارند. چنین معامله‌ای با خداوند، بی‌شک، سودی به عظمت رضوان الهی دربردارد بنابراین، آنچه در راه خیر انفاق می‌کنیم، هرچند کم باشد، خداوند از فضل خود بر آن می‌افزاید و چندین برابر به ما پاداش می‌دهد. پس تا می‌توانیم با کالای نیکوکاری با خدا تجارت کنیم که سودی سنگین به دنبال دارد.

اخلاص در انفاق

از مهم‌ترین شرایط انفاق، «اخلاص» است. یعنی آنچه می‌بخشیم، باید فقط برای خدا و نیت ما تنها رضایت او باشد. وقتی انفاق می‌کنیم، نباید از کسی توقع مدح داشته باشیم؛ چراکه اگر این توقع در کار بیاید، انفاق، دیگر در راه خدا نیست و نباید منتظر پاداش و گشایش و آمرزش بود. و چنانچه نیت ما برای خدا خالص باشد، خداوند چنان اجری به ما می‌دهد که در باورمان نگنجد و هر چه اخلاص بیشتر باشد، شایستگی برای پاداش هم بیشتر می‌شود.

* سخن بزرگان

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم آغازین و نصب در تابلوی اعلانات)

ارزش نیکوکاری

دنیا مزرعه آخرت است و انسان، هرچه در این دنیا بکارد، در آخرت برداشت خواهد کرد و هیچ عمل خیر و شری از نظر خدا دور نمی‌ماند و عاقبت، صاحب آن نتیجه آن را خواهد دید.

کمک به مستمندان

خداوند، روزی انسان‌ها را اندازه‌گیری و مقدر فرمود. گاهی کم و زمانی زیاد. و به تنگی و وسعت به گونه‌ای عادلانه تقسیم کرد تا هرکس را که بخواهد، با تنگی روزی یا وسعت آن، بیازماید و با شکر و صبر، غنی و فقیر را بیازماید.

معنی احسان و جوانب آن

احسان از ماده «حسن» و در لغت به معنای خوبی، نیکی، نیکوکاری و بخشش است و در عرف هم به هر نوع خوبی، احسان اطلاق می‌شود. بدین ترتیب مفهوم آن گستره وسیعی را در بر می‌گیرد. احسان می‌تواند در اشکال مختلفی از قبیل انعام، انفاق، صدقه، وقف و رسیدگی به فقرا، یتیمان و درماندگان ظاهر شود. در نظر شرع و عرف، آنچه در مقابل شر و بدی است نیکی و خیر به شمار می‌آید و انجام دهنده آن عمل نیک، نیکوکار خوانده می‌شود.

خدا، الگوی احسان

خداوند، خود معدن احسان و بخشش است و عالم تجلی گاه احسان اوست. هرچه را قابلیت وجود داشته باشد به فضل خودش، در نیکوترین شکل می‌آفریند. پروردگار بزرگ، انسان را بر دیگر موجودات برتری داد و در احسان به او سبقت گرفت؛ خداوندی که نعمتش را با کرم و بخشش خود آغاز می‌کند و اشتباهات بندگان را با بزرگواری می‌بخشاید و آنان را با یادآوری احسان خودش، به این امر مهم تشویق کرده است؛ آن جا که می‌فرماید: احسان کن همان گونه که خداوند بر تو احسان کرد.

*دکلمه جشن نیکوکاری

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم گرد همایی خیرین ۲- اجرا در مراسم صبحگاهی)

اینجا باغ عاطفه است. درختان احساس، شکوفه کرده‌اند. بر گلبرگ‌های ایمان، شبنم محبت چکیده است. پرنده‌های نیکوکاری، فضای باغ را از نغمه‌های توحیدی خود پر کرده‌اند و باغبان لبخندزنان فریاد می‌زند:

مژده! مژده! بهار نزدیک است.

رگ‌هایمان از خون انسانیت لبریز است. نبضمان هر لحظه با یاد دیگران می‌زند. هوای حیاط دل‌هایمان لبریز از مهربانی است. در هر تپش، قلبمان فداکاری را فریاد می‌زند. از باغچه‌هامان بوی

سیب عاطفه می‌آید. دریای چشمانمان تا ساحل غربت محرومان موج می‌زند. ما اهالی سرزمین نیکوکاری هستیم که سروده‌ایم:

بنی آدم اعضای یکدیگرند
که در آفرینش ز یک گوهرند
تو کز محنت دیگران بی‌غمی
نشاید که نامت نهند آدمی

*دکلمه جشن نیکوکاری

چه می‌شد اگر نبود دل بستگی ما آدم‌ها به هم؟
شاید «باهم بودن» را بر صفحه‌های فطرت‌مان نوشته‌اند که
«بی هم بودن» تلخ است و تحمل ناپذیر.
از من تا تو فاصله‌ای نیست، جز برداشتن یک قدم به عشق.
زمستان سرد و سوزان تنهایی را فقط به هم پیوستن
دست‌های من و توست که گرم خواهد کرد.
زمین سرد است، اما آتش مهر قلب‌های مؤمن در سراسر گیتی نه تنها کلبه‌های خویش،
که کلبه همسایگان را نیز برقرار و برافروخته نگاه خواهند داشت.
آری، سیاره خاکی ما بر مدار وحدت دل‌های عاشق می‌گردد؛
دل‌های زنده به عشق انسانیت.
زمین، ملک همه فرزندان آدم است و این ملک مشاع، تنها با
نوع دوستی خواهد پایید و باگذشت.
آنچه بهتر زیستن را در این سرزمین دور برایمان فراهم می‌آورد،
این است که همگی مان زیر یک سایبان بنشینیم؛ سایبان محبت و نیکی.
کلبه‌هایی سرد و خاموش، با دست‌هایی ترک ترک و پینه بسته.
این کوچه‌های باریک، روایت رنج‌های توست؛
وقتی که نمی‌دانی سفره خالی‌ات را چگونه بر کودکان بگشایی.
به ریگزاران داغ دلت می‌اندیشم؛ به تو که روح فسرده‌ات را به دندان گرفته‌ای
و شب‌های بی‌مهتاب را هیچ چراغی روشن نمی‌کند.
آمده‌ام که دستان خاکی‌ات را در دست‌های مهربانی‌ام بگیرم

تا روزهای سردت را خورشید امید، چراغان کند.
آمده‌ام تا آفتاب را بر سفره‌های عشق، قسمت کنیم.
آدمی بنده محبت است و هر چه نتواند سنگ خارای قلبش
را بگشاید، محبت خواهد توانست.
هر چه رنگ و لعاب دیگر، همچون برگ‌های پاییز می‌ریزند،
ولی رنگ و بوی محبت، هرگز کهنه نخواهد شد
و حافظه جهان، دست‌های نیکوکار را از یاد نخواهد برد.

*هشتم اسفند روز امور تربیتی

برنامه‌ها و فعالیتهای پیشنهادی:

- ۱- نصب پیام‌های تبریک در تابلوهای اعلانات
- ۲- آذین‌بندی اتاق و درب ورودی اتاق پرورشی
- ۳- تهیه هدیه و لوح تقدیر جهت اهدا به معاون و مربی پرورشی
- ۴- هماهنگی با اعضای شورا جهت برگزاری مراسم
- ۵- هماهنگی مدیر با معاون و مربی پرورشی جهت حضور در مراسم روز تربیتی که توسط اداره برگزار می‌شود
- ۶- برگزاری گردهمایی
- ۷- تجلیل از خانواده‌ی معظم مربیان شهید
- ۸- تجلیل از مربیان جانباز و آزاده

*متن مجری

پیشنهاد مربی:

(اجرا توسط شورای دانش‌آموزی)

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند جان و خرد

خدا کند که جوانان، زحق جدا نشوند

زلفظ مدرسه، تعلیم و تربیت گیرند

کزین برتر اندیشه بر نگذرد

به صحبت بد و بدخواه، آشنا نشوند

هوا پرست و طمعکار و خود ستا نشوند

خدا کند که جوانان، ره هنر پویند
 شکسته بال و پریشان و بی‌نوا، نشوند
 پی سیاست بد کارگان قدم ننه‌ند
 وطن فروش و خطا کار و بد ادا نشوند
 خدا کند که جوانان عقیده مند شوند
 سبک عنان و تهی مغز و خود نما نشوند
 سر عقیده‌ی خود پای بفشند چون کوه
 به سان کاه، ز هر باد جا به جا نشوند
 استادان، راهبران، فرهنگیان، معلمان و مربیان، درود و سلام صمیمانه‌ی ما را پذیرا باشید.

سلام بر اندیشه‌ی والايتان،
 سلام بر هدايت و رستگاریتان،
 سلام بر همت و حميت و غیرتتان،
 و درود بر دانش و تقوايتان در طريق رهبری و راهبری؛
 گام‌های استوار و با صفایان را ارج می‌نهم و عرض شادباش داریم شما صاحبان علم و
 طالبان عمل در محفل انس و دوستی و مودت و محبت.
 بسی مفتخریم که میزبان اندیشه‌های لطیف و پر لطفان باشیم و از رهنمودهای ارزنده و سازنده‌ی
 شما توشه‌ها برگیریم.

عرض خیر مقدم ویژه داریم، محضر.....
 فرارسیدن روز باشکوه و ارزشمند امور تربیتی را حضور همه‌ی شما بزرگواران و آموزندگان دانش
 و پرورندگان بینش تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم.
 مراسم کوچکی برای شما بزرگواران مهیا نمودیم که تقدیم حضورتان می‌نماییم.

با تو گر خواهی سخن گوید خدا قرآن بخوان
 تا شود روح تو با حق آشنا، قرآن بخوان
 ای بشر یاد خدا آرامش دل می‌دهد.
 دردمندان را بود قرآن دوا، قرآن بخوان.
 دامها گسترده شیطان در مسیر عمر،
 تا که ایمن باشی این دامها قرآن بخوان
 تلاوت قرآن

سرود جمهوری

ادامه:

بیا تا جهان را به بد نسپریم
 به کوشش همه دست نیکی بریم

نباشد همی نیک و بد پایدار

همان به که نیکی بود یادگار

امور تربیتی به منزله شجره طیبه ایست که با اندیشه‌های شهیدان رجایی و باهنر در مدارس کاشته شد تا دانش‌آموزان را به ارزش‌های اسلامی ترغیب کند.

مهم‌ترین هدف تشکیل نهاد امور تربیتی، دفاع از مرزهای اعتقادی، حفظ دستاوردهای نظام، تبیین ارزش‌های انقلاب و انتقال مفاهیم آن به نسل‌های حاضر و آینده است.

در خدمت جناب آقای / سرکار خانم..... مدیریت / معاونت محترم..... جهت عرض خیرمقدم و اهدای هدایا به معاونین و مربیان.

(در فواصل برنامه می‌توانید دکلمه و سرود را بگنجانید.)

*سرود هفته امور تربیتی

پیشنهاد مربی:

(برگزاری مراسم تقدیر و تشکر از معاونین و مربیان پرورشی و اجرا به صورت همخوانی)

امور تربیتی شاخه درخت وفاست / امور تربیتی و مهربانی است و صفاست

امور تربیتی مهد عشق و آزادیست / امور تربیتی دیدن است و بیداریست

امور تربیتی کاربی ریا کردن / رضای خلق خدا تکیه بر خدا کردن

زمین تشنه جان را که می‌کند آباد / مربیی که در این عرصه می‌کند امداد

مربیی که نگاهش به چشم شاگردان / امید می‌دهد او را که گشته است حیران

مربیی که به تسخیر قلب انسان است / تمام حرفه‌ی او اصل علم و ایمان است

نهال ارث رجایی و باهنر باقیست / که تا مربی ما در نهاد خود عالیت

امور تربیتی با مربی لایق / بسازد آدم دانای مومن و عاشق

بگو نوای رضائی که هرچه گفته شود / امور تربیتی خود به خود شکفته شود

*سرود مربی تربیتی

ای مربی تاج عزت بر سرت / چون که می‌نازد به کارت رهبرت

ای که هستی یکه تاز مدرسه / کوله باری از نیاز مدرسه

کوله بار نامه و بخشنامه‌ها / رستمی اندر جواب نامه‌ها

محرم اسرار شاگرد و کلاس / تکیه گاه دانش آموز از اساس
چون غمی بر قلب شاگردی رسد / ناگهان سوی مربی می دود
شادمانی می کند با نام تو / این بود از بهترین ایام تو
معنویت را تو الگو می دهی / در نمازش تو تکاپو می دهی
لظه صبحگاه آغازش تویی / مدرسه همراه و غمخوارش تویی
هشت اسفند افتخارت ای رفیق / مدرسه در انتظارت ای رفیق
ای مربی راز دار بی ریا / راز دل را جز مگو پیش خدا
هرچه می گویند که بیکاری عزیز / یک خدا داری، خدا داری عزیز
استقامت پیشه ساز و شاد باش / چون تو یک آزاده ای، آزاد باش
گر رمضان بگوید این بیان / حرف دل گوید حضور دوستان

* لوح تقدیر در روز تربیت و امور تربیتی

مربی ارزشمند / معاون پرورشی ارجمند.....

از اینکه در جهت انتقال ارزشهای دینی و فرهنگی انقلاب اسلامی به مدارس، تربیت و بازسازی دانش آموزان در فضایی انقلابی و اسلامی، زمینه سازی برای ورود نگرش های دینی و ارزشهای انقلابی، شناخت و پرورش استعداد های دانش آموزان در رشد دینی، عقلی، اجتماعی و عاطفی آنان و حفظ ارزشها و نیز حراست از مرزهای اعتقادی و حفظ دست آوردها و تبیین ارزشهای انقلاب در مدارس که یکی از مهم ترین اهداف تشکیل امور تربیتی است؛ به نحو شایسته ای اهتمام ورزیده اید، در کمال مسرت این لوح تقدیر، تقدیم محضر گرانقدر شما می گردد.

با امید به اینکه در پرتو عنایات حضرت حق و رهنمودهای جناب عالی / سرکار عالی، دانش آموزان مقید به احترام و عمل به ارزشهای و مزین به اخلاق پسندیده ی روحی و شخصیتی گردند.
در پناه اله محبوب و مطلوب باشید.

* تبریک هفته امور تربیتی

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات توسط شورای دانش آموزی)

زندگی مجال تربیت است و هستی کلاس است که همه لحظه ها و صحنه هایش، آموزگار تربیت انسان است. گذر ایام صدف روزها و شب هایی است که در پس یکدیگر آمدند و رفتند، تا انسان خود

را در هاله تربیت بارور و از خاک به افلاک ره سپارد. هفته تربیت، هفته انسان و ارزش‌های انسانی، گرامی باد.

سلام بر دست‌های پر محبتی که ابری تر از آسمان، عاطفه را به لب‌های ترک بسته وجود انسان‌ها می‌رساند. بر قلب‌هایی درود که مالامان از عشق به خالق و مخلوق، در پی افتاده‌ای در راه، می‌گردد تا مزرعه اندیشه‌اش را با نسیم تربیت سبز سازند. بر زبان‌هایی درود که مانند طیبی بردست، نشاط را به رگ‌های گرفته نیازمندان فرا می‌خواند. روز تربیت اسلامی بر این بزرگ مردان کم توقع خجسته و فرخنده باد!

*روز درختکاری

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی روز درختکاری:

*متن مجری

بچه‌های گلم! سلام. یه سلام سبز و بهاری به همه شما بچه‌های شاد و سرحال. راستی بچه‌ها، کی می‌تونه بگه چرا گفتم سبزه؟ مگه سلامم رنگ داره؟ درسته! یه آفرین محکم و جانانه، به اونایی که جواب منو درست دادن. به خاطر اینکه امروز، یه روز خرم و باطراوته. یکی از روزهای سبز خدا. (روز درخت کاری)

روزی که در اون، هر کدوم از ما، با کاشتن یک نهال، عشق و علاقه منو به طبیعت نشون میدیم و میگیم که ما هم دلمون می‌می دیم و میگیم که ما هم دلمون می‌خواد در سرسبزی و شادابی میهن اسلامی مون سهیم باشیم.

من هم به اتفاق تمام بچه‌هایی که امروز به یاری طبیعت رفتند، میگیم: خسته نباشید، خدا قوت. دوستان خوبم! بعضی دلها، بهار و تابستان، اونا هم سرسبز و با صفان اما پاییز و زمستان که از راه می‌رسه، پژمرده میشن و تمام این مدت انتظار بهار رو می‌کشن.

ولی بعضی دلها، مثل دلهای گرم و با صفای شما دوستان کوچولوی من، همیشه بهاریه و هیچ وقت خالی از سبزی و خرمی نمیشن. حتی توی برگ ریزان پاییز و سرمای سخت زمستان بازهم حال و هوای بهار و تابستان و دارن و مثل یه دشت پر از گل همیشه تر و تازه و با نشاطن. اون‌هایی که که هنوز بهار طبیعت از راه نرسیده، خودشون به سراغ طبیعت می‌رن و تو سرمای زمستان، با یه کار خیلی شیرین و دوست داشتنی، گرمای شگفتن و سبز شدن رو به خاک هدیه میکنن.

بله دوستان خوبم! با کاشت نهال. بچه‌ها پانزدهم اسفند، روز درخت کاری به همه شما مبارک.

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرمودند: کسی که یک درخت بکارد و به آن رسیدگی کند، هر نفعی که از آن درخت به دیگران برسد، پیش خدا ثواب صدقه دادن دارد.

دوستان عزیزم! هر کدوم از شما توی باغ باصفای سبز ایران اسلامی، یه نهال نورس و سبزید که سرسبزی و نشاط رو برای جامعه و انقلاب به ارمغان می‌آرید.

آینده این کشور، بسته به شادابی، طراوت و پرباری شماست. پس باید سعی کنید که با تلاش و کوشش زیاد، درست مثل یه درخت که میوه و سایه و سبزی‌اش رو به دیگران هدیه می‌ده، اولاً خودتون رو از خوبی‌ها و زیبایی‌ها سرشار کنید و بعد هم با خوبی‌ها و زیبایی‌هایی که به دست می‌آرید، جامعه رو سرسبز و بانشاط نگه دارید. این رو هم فراموش نکنید که درخت‌ها هر قدر میوه‌هاشون بیش تر می‌شه، شاخه‌هاشون افتاده‌تر و به مردم نزدیک‌تر می‌شه. شما هم باید از همین حالا تصمیم جدی بگیرید که اگه نهال دل و جانتون به بار نشست و ان شاءالله در آینده، صاحب علم و کمال شدید، به همون اندازه، برای رشد و پیشرفت جامعه به میهن اسلامی تون خدمت کنید.

بچه‌های ناز و گل‌های قشنگم! تواضع و فروتنی، بهترین درسیه که ما باید از درخت یاد بگیریم و به کار بندیم.

اونایی که امروز نهال کاشتین، خدا ازتون قبول کنه. چرا تعجب می‌کردید؟ مگه هر وقت کسی عبادتی انجام می‌ده، بهش نمی‌گیم خدا قبول کنه؟ خوب درخت کاری هم عبادته؛ یه عبادت بزرگ و شیرین. اصلاً هر کاری که برای رضای خدا انجام بشه، عبادته و خدای خوب و مهربونم حتماً قبول می‌کنه. مخصوصاً اگه این نهال با دست‌های گرم و کوچولوی شما بچه‌های عزیز و دوست داشتنی کاشته شده باشه، که دیگه خیلی ارزش داره. راستی دوستان گلم هیچ می‌دونین رهبر فقید و مهربون انقلاب، امام خمینی، چقدر به این کار اهمیت می‌دادند و چقدر کشاورزهارو دوست داشتند. بله بچه‌ها، امام درخت کاری و کشاورزی رو به دلیل این که یک عبادت مهمه، مورد سفارش اسلام می‌دونستند. پس تا دیر نشده، اونایی که هنوز موفق به انجام این عبادت نشدن، بهتره دست به کار بشن و ما هم از همین حالا بهشون می‌گیم: خدا قوت.

*متن روز درختکاری:

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

*مانند درخت مهربان می‌شوی و بی‌آزار...

اگر یکی از چشمانت به تنومندی و برگ و بارت باشد و به بهار

و چشم دیگری به هیزم شکن و خزانی که از آن فراری نیست...

روز درختکاری مبارک

*درخت، در تهاجم پاییز هرچه را که از دست بدهد، روح زندگی را برای خودش نگه می‌دارد...

درخت بکارید و با دیدنش در هر پاییز و بهار، مانند درخت بودن را تمرین کنید...

روز درختکاری مبارک

*مرد گفت: خدا قبول کند.

به دستانش نگاه کرد،

درختی کاشته بود...

روز درختکاری مبارک

*سرود روز درختکاری

(اجرا به صورت همخوانی)

به دست خود درختی می‌نشانم

به پایش جوی آبی می‌کشانم

کمی تخم چمن بر روی خاکش

برای یادگاری می‌فشانم

درختم کم‌کم آرد برگ و باری

بسازد بر سر خود شاخساری

چمن روید در آنجا سبز و خرم

شود زیر درختم سبزه زاری

به تابستان که گرما رو نماید

درختم چتر خود را می‌گشاید

خنک می‌سازد آنجا را ز سایه
دل هر رهگذر را می‌رباید
به پایش خسته‌ای بی‌حال و بی‌تاب
میان روز گرمی می‌رود خواب
شود بیدار و گوید: ای که اینجا
درختی کاشتی روح تو شاداب

*تهیه بروشور روز درختکاری

پیشنهاد مربی:

(تهیه و توزیع بروشور روش کاشت بین دانش‌آموزان)

راهنمای گام به گام کاشت درخت:

۱- کندن چاله

کندن چاله‌ای دو برابر عریض‌تر از ریشه درخت و کمی عمیق‌تر از ریشه درختان

۲- زیر و خشن کردن خاک

دیوارها و کف چاله کنده شده را زیر و خشن کنید تا با این کار باعث نفوذ راحت‌تر ریشه‌ها در زمین شوید.

۳- جدا کردن گلدان

وقتی که گلدان را از درخت جدا می‌کنیم ملایم و سفت باشیم. مواظب شاخ و برگ درخت باشیم، درخت را به سمتی که ریشه آن بالای سر چاله باشد بخواهیم. به گلدان به‌صورت آهسته و آرام ضربه بزنیم تا با این کار باعث شلی بین گلدان و ریشه‌ها شویم. گلدان را بیرون کشیده و به آرامی ریشه‌های درخت را به داخل چاله هدایت می‌کنیم.

۴- جداسازی ریشه‌ها

۵- روی تنه درخت را با خاک نپوشانید

۶- درخت را به سمت مشرق قرار دهید

۷- حتماً مطمئن باشید که درخت به‌صورت قائم ایستاده

۸- خاک را غنی‌تر کنید

۹- خاک را فشرده‌تر کنید

۱۰- آب دادن

۱۱- به میخ چوبی بستن

۱۲- کود گیاهی دادن

کود کم پوست یک کود بسیار مناسب جهت جایگزینی کود دامی و مخصوصاً کود شیمیایی است. یکی از مهم‌ترین فواید کود گیاهی و سبز بهبود خواص فیزیکی خاک می‌باشد. بالا رفتن هوموس باعث تشکیل خاک دانه‌ها می‌شود و لوله‌های موئین خاک بیشتر شده و تهویه و نفوذپذیری خاک را افزایش می‌دهند. کاهش تلفات ناشی از آب شویی نیز می‌گردد. لایه کود را بیشتر از ۵ سانتی‌متر ندهید.

*احادیث گوهر بار

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- برگزاری مسابقه خوشنویسی میان پایه‌ای)
رسول اکرم^(ص) در ضمن حدیثی می‌فرمایند: کسی که درختی بکارد، مادامی که یک نفر از بندگان خدا از آن درخت استفاده ببرد اجر و ثواب شامل او می‌شود. (مستدرک الو سائل ج ۱۳، ص ۴۶۰)
**پیامبر اکرم^(ص) می‌فرمایند: کسی که درختی بکارد یا چاهی حفر کند یا زمین مرده‌ای را زنده کند، پس از جانب خدا و رسول^(ص) پاداش نصیب او می‌شود. (من لا یحضر الفقیه، ج ۳، ص ۲۴۰)
*امام حسن^(ع) نیز فرمودند: نخل و درخت برای خانواده درختکار، برکت است و برای بازماندگان پس از آنان نیز اگر شکرگزار خداوند باشند نیز برکت است. (کنز العمال، ج ۱۲، ص ۳۳۹، حدیث ۳۵۳۰۶)

*رسول اکرم^(ص) فرمودند: هر کسی که درختی بکارد و درخت میوه دهد، خداوند به اندازه میوه‌های آن درخت به او ثواب می‌دهد. (مستدرک الو سائل، ج ۱۳، ص ۴۶۰)
رسول اکرم^(ص) فرمود: هر کسی چیزی بکارد، هیچ انسان و یا مخلوقی از آن نمی‌خورد، مگر اینکه برای کسی که آن را کاشته صدقه می‌باشد. (گله‌ای جاویدان، هزار کلمه قصار، ص ۳۴۱)

*روز ۱۳ فروردین روز طبیعت

برنامه‌ها و فعالیتهای پیشنهادی روز طبیعت:

سرود طبیعت:

(نصب در سالن و اجرا در مراسم صبحگاهی)

بازار گل و سبزه / بین چقدر شلوغه

وقتی میگن عید اومده / یک حرف بی‌دروغه

رفتن به دشت و صحرا / چه کیفی داره هر سال

پرواز پروانه‌ها / قشنگ با دو تا بال

با صحت و سلامت / خدا را شکر گذاریم

با هوای بهاری / چیزی ما کم نداریم

*سرود طبیعت

بشر را با طبیعت آشنا کرد

فرو بارید بر آن برف و باران

شود محفوظ از سیلاب و طوفان

ز دشتان گل، ز کوهستان گون را

به انواع درختان شد مهیا

که مأوا گشت آهوی خطن را

ز جنگل‌ها بماند شیر غران

که روزی آورد از بهر انسان

ز بهر آدمی آمد به جوشش

حفاظت را سپردش بر خلاق

برای حفظ جنگل‌ها بکوشیم

ز مأموران آن یاری است بر ما

حفاظت می‌نماید خاک ما را

ز تخریب گون‌ها و گیاهان

شود برخوردمان برخورد قاطع

نباید خویش را انسان بداند

به نام آن که هستی را بنا کرد

پدید آورد دشت و کوهساران

زمین را داد پوشش از گیاهان

ز خاک آورد بستان و چمن را

نمایان گشت جنگل‌های زیبا

به حول قوه مولای حکمت

ز کوهستان بخواند کبک خوشخوان

خورد رزق از طبیعت چارپایان

تمام این نظام آفرینش

چو هستی را صفا بخشید خالق

بیای هموطن با هم بجوشیم

مراتع را نگهداری است بر ما

گون آن بوته سر سخت و خارا

بیرهیزیم از قطع درختان

ز تخریب گون‌ها و مراتع

هر آنکس که مراتع را براند

مراتع پوشش روی زمین است

که در سیلاب و طوفان آهنین است

به جنگل‌ها فرود آری، تبر را

نخواهی شد ز کردارت میرا

حفاظت کن عزیزم تا توانی

از این سرمایه‌های جاودانی

کرمی با دل و اخلاص و ایمان

حمایت می‌کند از مرتعداران

*شهادت حضرت ام‌البنین (سلام‌الله علیها)

*زندگی‌نامه حضرت ام‌البنین

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ایراد سخنرانی در مراسم)

حضرت ام‌البنین (سلام‌الله علیها) متوفی سال ۷۰ هجری، دختر حزام، از زنان مؤمن، شجاع و فداکار بود. حضرت ام‌البنین در واقعه کربلا حضور نداشت، هنگامی که بشیر به مدینه بازگشت و ام‌البنین را ملاقات کرد، خواست تا خبر شهادت فرزندان را به وی دهد ام‌البنین گفت: رگ قلبم راپاره کردی بچه‌هایم و آنچه زیر آسمان است فدای ابا عبدالله علیه‌السلام، از حسین برایم بگو. ام‌البنین برای عزاداری هر روز همراه نوه‌اش عبیدالله (فرزند عباس علیه‌السلام) به بقیع می‌رفت و نوحه می‌خواند و می‌گریست و این اشعار را زمزمه می‌کرد:

منم که سایه نشین و جود مولایم / کنیز خانه غم؛ خاک پای زهرایم

منم که خانه به دوش غم علی / منم که همقدم محنت ولی هستم

منم که شاهد زخم شکسته ابرویم / انیس گریه به یاس شکسته پهلویم

منم که در همه جا در تب حسن بودم / منم که شاهد خون لب حسن بودم

منم که جلوه حق را به عین می‌دیدم / خدای را به جمال حسین می‌دیدم

منم که بوده دلم صبح و شام با زینب / منم میان همه؛ هم کلام با زینب

منم که سوگ گلستان و باغبان دارم / به سینه زخم غم کربلائیان دارم

منم که ظهر عطش را نمی‌برم از یاد / چهار لاله بی‌سر ز من به خاک افتاد

منم که مادر عشق و امید و احساسم / فدای یک سر موی حسین عباسم

*نوحه حضرت ام‌البنین سلام‌الله علیها

ما همه هستیم، غرقه در احساس

سینه زنهای، مادر عباس

آنکه دارد بوی قرآن، عطر گل‌های کلامش

مادری که تربیت کرد، چار خادم بر امامش

مولاتی ام‌البنین...

در مدینه با سوز عالمگیر

چونکه بشنید از مشک و چشم و تیر

با زبان حال و قالش، گفته با چشمان گریان

چهار فرزندم فدای، خاک پایت‌ای حسین جان

مولاتی ام‌البنین...

غرقه خون گردید، پیکر سقا

یک عمودی خورد، بر سر سقا

در کنار نهر علقم، چونکه پرپر شد گل یاس

فطمه آمد کنار، پیکر بی‌دست عباس

مولاتی ام‌البنین..

*ولادت حضرت فاطمه (س) و روز مادر

برنامه‌ها و فعالیتهای پیشنهادی:

۱- برگزاری سخنرانی توسط امام جماعت درباره جایگاه زن در اسلام

۲- برگزاری گفتمان در باره نقش زن در انقلاب اسلامی

۳- برگزاری پرسش و پاسخ از ویژگی‌های حضرت زهرا (س)

۴- برپایی نمایشگاه عفاف و حجاب

۵- تجلیل از دانش‌آموزان با حجاب برتر

۶- تجلیل از دانش‌آموزان با نام فاطمه و زهرا

۷- تجلیل از مادران برتر مدرسه

۸- دعوت از مادران مدرسه جهت حضور در جشن

- ۹- تجلیل از مادران عضو انجمن اولیا و مربیان
- ۱۰- برگزاری مسابقه خوشنویسی سوره کوثر
- ۱۱- برگزاری نقاشی دیواری با موضوع مادر
- ۱۲- حضور در سرای سالمندان و دیدار از مادران سالمند
- ۱۳- برگزاری نمایشگاه نامه‌ای به مادرت
- ۱۴- برپایی نمایشگاه زیباترین کارت تبریک به مادرت
- ۱۵- برگزاری مسابقه فرهنگی فدک
- ۱۶- برگزاری نماز جماعت با حضور مادران و دانش‌آموزان
- ۱۷- برگزاری نمایشگاه عکس مادران بصیر
- ۱۸- تجلیل از مادران برتر مدرسه

*زندگی‌نامه حضرت فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها)

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان و همکاران)

ولادت

فاطمه (علیها السلام) در سال پنجم پس از بعثت (۲) و در روز ۲۰ جمادی الثانی در مکه به دنیا آمد. چون به دنیا پانهاد، به قدرت الهی لب به سخن گشود و گفت: "شهادت می‌دهم که جز خدا، الهی نیست و پدرم رسول خدا و آقای پیامبران است و شوهرم سرور اوصیاء و فرزندانم (دو فرزندم) سرور نوادگان می‌باشند." اکثر مفسران شیعی و عده‌ای از مفسران بزرگ اهل تسنن نظیر فخر رازی، آیه آغازین سوره کوثر را به فاطمه (علیها السلام) تطبیق نموده‌اند و او را خیر کثیر و باعث بقا و گسترش نسل و ذریه پیامبر اکرم ذکر نموده‌اند. شایان ذکر است که آیه انتهایی این سوره نیز قرینه خوبی برای مدعاست که در آن خداوند به پیامبر خطاب می‌کند و می‌فرماید همانا دشمن تو ابتر و بدون نسل است.

نام، القاب، کنیه‌ها

نام مبارک آن حضرت، فاطمه (علیها السلام) است و از برای ایشان القاب و صفات متعددی همچون زهرا، صدیقه، طاهره، مبارکه، بتول، راضیه، مرضیه، نیز ذکر شده است.

فاطمه، در لغت به معنی بریده شده و جدا شده می‌باشد و علت این نامگذاری بر طبق احادیث نبوی، آنست که: پیروان فاطمه (علیها السلام) به سبب او از آتش دوزخ بریده، جدا شده و برکنارند. زهرا به معنای درخشنده است و از امام ششم، امام صادق (علیه‌السلام) روایت شده است که: "چون دخت پیامبر در محرابش می‌ایستاد (مشغول عبادت می‌شد)، نورش برای اهل آسمان می‌درخشید؛ همانطور که نور ستارگان برای اهل زمین می‌درخشید."

صدیقه به معنی کسی است که به جز راستی چیزی از او صادر نمی‌شود. طاهره به معنای پاک و پاکیزه، مبارکه به معنای با خیر و برکت، بتول به معنای بریده و دور از ناپاکی، راضیه به معنای راضی به قضا و قدر الهی و مرضیه یعنی مورد رضایت الهی. (۱)

کنیه‌های فاطمه (علیها السلام) نیز عبارتند از ام الحسین، ام الحسن، ام الائمه، ام ابیها و... ام ابیها به معنای مادر پدر می‌باشد و رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) دخترش را با این وصف می‌ستود؛ این امر حکایت از آن دارد که فاطمه (علیها السلام) بسان مادری برای رسول خدا بوده است. تاریخ نیز گواه خوبی بر این معناست؛ چه هنگامی که فاطمه در خانه پدر حضور داشت و پس از وفات خدیجه (سلام‌الله علیها) غمخوار پدر و مایه پشت گرمی و آرامش رسول خدا بود و در این راه از هیچ اقدامی مضایقه نمی‌نمود، چه در جنگها که فاطمه بر جراحات پدر مرهم می‌گذاشت و چه در تمامی مواقف دیگر حیات رسول خدا.

مادر و پدر

همانگونه که می‌دانیم، نام پدر فاطمه (علیها السلام) محمد بن عبدالله (صلی الله علیه و آله و سلم) است که او رسول گرامی اسلام، خاتم پیامبران الهی و برترین مخلوق خداوند می‌باشد. مادر حضرتش خدیجه دختر خویلد، از زنان بزرگ و شریف قریش بوده است. او نخستین بانویی است که به اسلام گرویده است و پس از پذیرش اسلام، تمامی ثروت و دارایی خود را در خدمت به اسلام و مسلمانان مصرف نمود. خدیجه در دوران جاهلیت و دوران پیش از ظهور اسلام نیز به پاکدامنی مشهور بود؛ تا جایی که از او به طاهره (پاکیزه) یاد می‌شد و او را بزرگ زنان قریش می‌نامیدند.

ازدواج و فرزندان آن حضرت

صدیقه کبری خواستگاران فراوانی داشت. نقل است که عده‌ای از نامداران صحابه از او خواستگاری کردند. رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) به آنها فرمود که اختیار فاطمه در دست خداست. بنا بر آنچه که انس بن مالک نقل نموده است، عده‌ای دیگر از میان نامداران مهاجرین، برای

خواستگاری فاطمه (علیها السلام) به نزد پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) رفتند و گفتند حاضریم برای این وصلت، مهر سنگینی را تقبل نماییم. رسول خدا همچنان مسأله را به نظر خداوند موکول می نمود تا سرانجام جبرئیل بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) نازل شد و گفت: "ای محمد! خدا بر تو سلام می رساند و می فرماید فاطمه را به عقد علی درآور، خداوند علی را برای فاطمه و فاطمه را برای علی پسندیده است." امام علی (علیه السلام) نیز از خواستگاران فاطمه (علیها السلام) بود و حضرت رسول بنابر آنچه که ذکر گردید، به امر الهی با این وصلت موافقت نمود. در روایات متعددی نقل گشته است که پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: اگر علی نبود، فاطمه همتایی نداشت. بدین ترتیب بود که مقدمات زفاف فراهم شد. حضرت فاطمه (علیها السلام) با مهری اندک (بر خلاف رسوم جاهلی که مهر بزرگان بسیار بود) به خانه امام علی (علیه السلام) قدم گذارد. ثمره این ازدواج مبارک، ۵ فرزند به نامهای حسن، حسین، زینب، ام کلثوم و محسن (که در جریان وقایع پس از پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) سقط شد)، بود. امام حسن و امام حسین (علیهما السلام) از امامان ۱۲ گانه می باشند که در دامان چنین مادری تربیت یافته اند و ۹ امام دیگر (به غیر از امام علی (علیه السلام) و امام حسن (علیه السلام)) از ذریه امام حسین (علیه السلام) می باشند و بدین ترتیب و از طریق فاطمه (علیها السلام) به رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) منتسب می گردند و از ذریه ایشان به شمار می روند و به خاطر منسوب بودن ائمه طاهرین (به غیر از امیر مؤمنان (علیه السلام)) به آن حضرت، فاطمه (علیها السلام) را "ام الائمه" (مادر امامان) گویند.

زینب (سلام الله علیها) که بزرگترین دختر فاطمه (علیها السلام) به شمار می آید، بانویی عابد و پاکدامن و عالم بود. او پس از واقعه عاشورا، و در امتداد حرکت امام حسین (علیه السلام)، آن چنان قیام حسینی را نیکو تبیین نمود، که پایه های حکومت فاسق اموی به لرزه افتاد و صدای اعتراض مردم نسبت به ظلم و جور یزید بارها و بارها بلند شد. تا جایی که حرکتهای گسترده ای بر ضد ظلم و ستم او سازمان گرفت. آنچه از جای جای تاریخ درباره عبادت زینب کبری (علیها السلام) بدست می آید، آنست که حتی در سخت ترین شرایط و طاقت فرساترین لحظات نیز راز و نیاز خویش با پروردگار خود را ترک ننمود و این عبادت و راز و نیاز او نیز ریشه در شناخت و معرفت او نسبت به ذات مقدس ربوبی داشت.

ام کلثوم نیز که در دامان چنین مادری پرورش یافته بود، بانویی جلیل القدر و خردمند و سخنور بود که او نیز پس از عاشورا به همراه زینب (سلام الله علیها) حضور داشت و نقشی عمده ای در آگاهی دادن به مردم ایفا نمود.

شهادت

روز سوم جمادی الثانی سال یازدهم هجری فرا رسید. فاطمه (علیها السلام) آب طلب نموده و بوسیله آن بدن مطهر خویش را شستشو داد و غسل نمود. سپس جامه‌ای نو پوشید و در بستر خوابید و پارچه‌ای سفید به روی خود کشید؛ چیزی نگذشت که دخت پیامبر، بر اثر حوادث ناشی از هجوم به خانه ایشان، دنیا را ترک نموده و به شهادت رسید؛ در حالیکه از عمر مبارکش بنا بر مشهور، ۱۸ سال بیشتر نمی‌گذشت و بنا بر مشهور تنها ۹۵ روز پس از رسول خدا در این دنیا زندگی نمود.

فاطمه (علیها السلام) در حالی از این دنیا سفر نمود که بنا بر گفته معتبرترین کتب در نزد اهل تسنن و همچنین برترین کتب شیعیان، از ابابکر و عمر خشمگین بود و در اواخر عمر هرگز با آنان سخن نگفت؛ و طبیعی است که دیگر حتی تأسف ابی‌بکر در هنگام مرگ از تعرض به خانه فاطمه (علیها السلام) سودی نخواهد بخشید.

تغسیل و تدفین

مردم مدینه پس از آگاهی از شهادت فاطمه (علیها السلام)، در اطراف خانه آن بزرگوار جمع گشتند و منتظر تشییع و تدفین فاطمه (علیها السلام) بودند؛ اما اعلام شد که تدفین فاطمه (علیها السلام) به تأخیر افتاده است. لذا مردم پراکنده شدند. هنگامی که شب فرا رسید و چشمان مردم به خواب رفت، امام علی (علیه‌السلام) بنا بر وصیت فاطمه (علیها السلام) و بدور از حضور افراد، به غسل بدن مطهر و رنج دیده همسر خویش پرداخت و سپس او را کفن نمود. هنگامی که از غسل دادن او فارغ شد، به امام حسن و امام حسین (علیهما السلام) (در حالی که در زمان شهادت مادر هر دو کودک بودند) امر فرمود: تا عده‌ای از صحابه راستین رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) را که البته مورد رضایت فاطمه (علیها السلام) بودند، خبر نمایند تا در مراسم تدفین آن بزرگوار شرکت کنند. (و اینان از ۷ نفر تجاوز نمی‌کرده‌اند). پس از حضور آنان، امیر مؤمنان بر فاطمه (علیها السلام) نماز گزارد و سپس در میان حزن و اندوه کودکان خردسالش که مخفیانه در فراق مادر جوان خویش گریه می‌نمودند، به تدفین فاطمه (علیها السلام) پرداخت. هنگامی که تدفین فاطمه (علیها السلام) به پایان رسید، رو به سمت مزار رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) نمود و گفت:

"سلام بر توای رسول خدا، از جانب من و از دختری که بر تو و در کنار تو آرمیده است و در زمانی اندک به تو ملحق شده‌ای رسول خدا، صبر و شکیبایی‌ام از فراق حبیبه‌ات کم شده، خودداریم در فراق او از بین رفت... ما از خداییم و بسوی او باز می‌گردیم... به زودی دختری، تو را

خبر دهد که چه سان امت فراهم گردیدند و بر او ستم ورزیدند. سرگذشت را از او بپرس و گزارش را از او بخواه که دیری نگذشته و یاد تو فراموش نگشته..."

امروزه پس از گذشت سالیان متمادی همچنان مزار سرور بانوان جهان مخفی است و کسی از محل آن آگاه نیست. مسلمانان و بخصوص شیعیان در انتظار ظهور امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) بزرگترین منجی الهی و یازدهمین فرزند از نسل فاطمه (علیها السلام) در میان ائمه می‌باشند تا او مزار مخفی شده مادر خویش را بر جهانیان آشکار سازد و به ظلم و بی‌عدالتی در سراسر گیتی، پایان دهد.

※سرود میلاد

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

تمام هستی به شورو مستی غزل فشاند به پای تو
فلک برقصد، ملک بخندد، فقط به شوق لقای تو
دل تو عرش خدای رحمان، نگاه پاک تو روح قرآن، وجود خلقت برای تو (۲)
عشق مولا یا فاطمه یا فاطمه گل طاها یا فاطمه یا فاطمه (۲)
فضای مکه حریم مکه ستاره باران ز مقدمت
صفا گرفته صفا و مروه منا درخشان زمقدمت
سرور قلب پیمبری تو، فروغ چشمان حیدری تو، جهان گلستان زمقدمت (۲)
عشق مولا یا فاطمه یا فاطمه گل طاها یا فاطمه یا فاطمه (۲)
خدیجه‌ای روه صبر و تقوا خدا عطا کرده گوهرت
گشوده زهرا دو چشم خود را به روی خندان شوهرت
زمان پذیرفته رنگ هستی، زمین شده غرق شورو مستی، به یمن میلاد دخترت (۲)
عشق مولا یا فاطمه یا فاطمه گل طاها یا فاطمه یا فاطمه (۲)

※سرود ولادت

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

ای بهشت قرب احمد (ص) فاطمه (س) / لیلیه قدر محمد (ص) فاطمه (س)

ای سه شب بی قوت و از قوت تو سیر / هم یتیم و هم فقیر و هم اسیر
 وحی بی ایشار تو کامل نشد / هل اتی بی نان تو نازل نشد
 مدح تو کی با سخن کامل شود / وحی باید بر قلم نازل شود
 ای که در تصویر انسان زیستی / کیستی تو کیستی تو کیستی
 از شب میلاد تا آخر نفس / مصطفی^(ص) یک دست را بوسید و بس
 آن هم ای دست خدا دست تو بود / ای بر آن لبها و دست تو درود
 عقل کل از کل هستی شد جدا / تا چهل شب کرد خلوت با خدا
 این چهل شب در سرش شور تو بود / بهر استقبال از نور تو بود
 ای که از سر تا به پا پیغمبری / بلکه هم پیغمبری هم حیدری
 تو رسول الله^(ص) شویت بوالحسن^(ع) / هر سه یک جانید با هم در سه تن
 بس تویی ای عرش حق را قائمه / هم محمد^(ص) هم علی^(ع) هم فاطمه^(س)
 باید اینجا لب فرو بست از بیان / روز محشر قدر تو گردد عیان
 صحنه محشر همه پابست توست / اختیار نار و جنت دست توست
 مهر تو روز قیامت هست ماست / ریشه های چادرت در دست ماست
 روز محشر کار ما با فاطمه^(س) است / نقش پیشانی ما یا فاطمه^(س) است
 از کرامت بر جبین ما همه / ثبت کن هذا محب الفاطمه^(س)

❖ سرود روز مادر

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

مادرم ای بهتر از فصل بهار / مادرم روشن تر از هر چشمه سار
 مادرم ای عطر ناب زندگی / مادرم ای شعله ای بخشنده گی
 مادرم ای حوری هفت آسمان / مادرم ای نام خوب و جاودان
 مادرم ای حس خوب عاشقی / مادرم خوشتر ز عطر رازقی
 مادرم ای مایه ای آرامشم / مادرم ای واژه ای آسایشم
 مادرم ای جاودان در قلب من / مادرم ای صاحب این جسم و تن
 مادرم می خواهم تا فصل دور / مادرم پاینده باشی پر غرور

مادرم روزت مبارک ناز من / مادرم تنها تویی آواز من

*دکلمه روز مادر

پیشنهاد مربی:

(اجرا توسط دانش آموزان)

مادر یعنی: ناز هستی در وجود / مادر یعنی: یک فرشته در سجود
 مادر یعنی: یک بغل آسودگی / مادر یعنی: پاکی از آلودگی
 مادر یعنی: هدیه‌ی مرد از خدا / مادر یعنی: همدم و یک هم صدا
 مادر یعنی: عشق و هستی؛ زندگی / مادر یعنی: یک جهان پابندگی
 مادر یعنی: لطیف؛ فصل بهار / مادر یعنی: زندگی در لاله زار
 مادر یعنی: عاشقی؛ دلدادگی / مادر یعنی: راستی و سادگی
 مادر یعنی: عاطفه؛ مهر و وفا / مادر یعنی: معدن نور و صفا
 مادر یعنی: راز؛ محرم؛ یک رفیق / مادر یعنی: یار یکدل؛ یک شفیق
 مادر یعنی: مادر مردان مرد / مادر یعنی: همدم دوران درد
 مادر یعنی: حس خوش؛ حس عجیب / مادر یعنی: بوستانی پر نصیب
 مادر یعنی: باغهای آرزو / مادر یعنی: نعمتی در پیش رو
 مادر یعنی: بنده‌ی خوب خدا / مادر یعنی: نیمی از مردان جدا
 مادر یعنی: همسری خوب و شفیق / مادر یعنی: بهترین یار و رفیق
 مادر یعنی: انفجار نورها / مادر یعنی: نغمه‌ی روح و روان
 مادر یعنی: ساز موسیقی جان / مادر یعنی: مرهم هر خستگی
 مادر یعنی: بهترین وابستگی.....

*متن تبریک ولادت

(۱- ارسال پیامک به والدین ۲- نصب در تابلوی اعلانات)

*ای آن که هست بال ملک فرش راه تو

هفت آسمان تجلی تو، جلوه گاه تو

تو کوثر رسول خدایی که از ازل

شد آیه‌های روشن قرآن گواه تو
ولادت حضرت فاطمه^(س) مبارک

✽مادر

نمیتوانم کلامی در موردش بنویسم و عاجزم

فقط از خداوند می‌خواهم که

خدایا بالاتر از بهشت هم داری..؟

برای زیر پای من ————— دارم می‌خواهم

روز مادر مبارک

*مادرای لطیف‌ترین گل بوستان هستی

تو شگفتی خلقتی

تو لبریز عظمتی

تو را دوست دارم و می‌ستایم!

دست بر دعا بر می‌دارم و از خدای یگانه برایت برکت، رحمت و عزت می‌طلبم.

✽نمایشنامه روز مادر

سکانس اول:

مامان زنبوری و بابا زنبوری تا زمانی که در نمایش نقشی ندارند در تمام مدت در گوشه‌ای از صحنه که مثلاً خانه‌ی زنبوری‌هاست مشغول به کار کردن می‌باشد. مامان زنبوری به کارهای خانه رسیدگی می‌کند (خیاطی) و بابا زنبوری کارهای بیرون از خانه (باغبانی) را انجام می‌دهد.

زنبورعسلی در حال بال زدن و شهد گل‌ها را خوردن است.

مورچه در گوشه‌ای از صحنه در حال جمع‌آوری دانه‌های ریز است.

زنبورعسلی به سمت مورچه کوچولو می‌رود:

زنبورعسلی: سلام مورچه کوچولو داری چی کار می‌کنی؟ باز هم مثل همیشه مشغوله کار کردنی

مورچه کوچولو: سلام به تو دوست خوبم دارم دونه جمع می‌کنم

تا با دونه‌های قشنگ درست کنم یه گردنبد

زنبورعسلی: گردنبد واسه‌ی کی؟ چرا مگه چی شده؟

مورچه کوچولو: آخه روز مادر نزدیکه؛ ما باید به مامانای مهربونمون یه هدیه بدیم. منم میخوام برای مامانم گردنبند درست کنم و هدیه بدم.

زنبورعسلی: ها، گردن بند، چه خوشگل، خوش به حالت، پس من برای مادرم چی درست کنم؟

مورچه کوچولو: نمی‌دونم خوب فکرکن یه چیزه خوب پیدا کن (۲)

زنبورعسلی: پس بهتره بگردم شاید که پیدااش کردم

مورچه کوچولو: آره! بگرد. حتماً پیدا می‌کنی.

سکانس دوم:

مادر دو تا لیوان چایی می‌ریزد و با بابا زنبوری دوتایی می‌نشینند و چایی می‌خورند.

مورچه در همان گوشه صحنه در حال ساختن گردن بند برای مادرش است.

خرس کوچولو در حالی که آواز می‌خواند، وارد صحنه می‌شود.

به به چه روز خوبی هدیه برا مامانی

مامان مهربونم قدر تو رو میدونم

مامان، تو بهترینی فرشته روی زمینی

مامان خوب و نازم من با تو سرفرازم

دائم به فکر مایی تو نعمت خدایی

مامانی ملوسم میخوام دستتو ببوسم

زنبورعسلی: سلام سلام خرسی جون هستی خوشحال و خندون

خوبی به لطف خدا؟ چیکار می‌کردی بلا؟

خرس کوچولو: سلام، خوبم، ممنون. من با پول‌های قلکم میخوام برای مامان خوبم یه کوزه عسل

بخرم و بعد اونو با گل‌های سرخ و زرد، تزئین کنم.

تزئین کنم فراوون فکرم خوبه زنبور جون؟؟

زنبورعسلی: به به چه فکر خوبی حالا چیکار کنم من؟؟

به مامانه قشنگم چی چی هدیه بدم من؟؟

خرس کوچولو: نمی‌دونم خوب فکرکن یه چیزه خوب پیدا کن

دیگه دیرم می‌شه من باید زودی برم من

زنبورعسلی: باشه برو.

خرس کوچولو خوشحال و شاد و خندان در حالیکه شعر می‌خواند از صحنه خارج می‌شود.

قلک دستش است و شعر به به چه روز خوبی را زیرلب زمزمه می کند.

سکانس سوم:

مامان زنبوری به سمت آشپزخانه می رود و شروع به آشپزی می کند. بابا زنبوری هم روی یک صندلی می نشیند و مشغول مطالعه می شود.

زنبور عسلی تنها در صحنه است و در حال فکر کردن می نشیند و دائم با خودش صحبت می کند و به کله اش می زند.

زنبور عسلی: خدا جوئه مهربون کمک به من برسون چه هدیه ای میتونم بدم من به مامان جون؟ ناگهان به هوا می پرد و می گوید: آهان، فهمیدم مامان خوبم نقاشی های منو خیلی دوست داره. زنبور عسلی پیش مادرش می آید تا مطمئن شود که مادر در آشپزخانه مشغول آشپزی است.

زنبور عسلی: مامان!

مامان زنبوری: بله!

زنبور عسلی: داری آشپزی می کنی؟

مامان زنبوری: بله!

زنبور عسلی: یعنی خیلی کار داری؟

مامان زنبوری: بله!

زنبور عسلی: یعنی حالا حالا تو آشپزخونه می مونی؟

مامان زنبوری: بله! بله! بله!

زنبور عسلی یک لیوان آب با آبرنگ می آورد و در حالی که شعر و آواز می خواند خانواده خودش (مامان، بابا و خودش) را نقاشی می کند.

در حالی که زنبور عسلی نقاشی می کشد مامان زنبوری هم در گوشه ای مشغول پخت و پز است و بابا زنبوری و مامان زنبوری با هم صحبت می کنند.

بابا زنبوری: خانوم ببین اینجا چی نوشته؟ خیلی جالبه!

مامان زنبوری: گوشم باشماست بفرمائید آقا.

بابا زنبوری: چقدر اینجا از احترام به والدین مخصوصاً مادر نوشته. راستی خانوم زنبور عسلی اگه چی کار کنه شما بیشتر خوشحال می شی؟

مامان زنبوری: «م، م» بذار فکر کن موقتی زنبور عسلی کمکم می کنه، تا صداش می کنم می آد پهلومو

می گه جونم مامان جون، کارهای خودش رو انجام می ده، با ادب و خوش اخلاقه، تو مهمونی ها بهونه

نمی‌گیره، اون موقع من خیلی خیلی خوشحال می‌شم.
 بابا زنبوری: چه جالب اینجا هم همین‌ها رو نوشته.
 زنبورعسلی: وای! چقدر نقاشیم قشنگ شد! بچه‌ها شما هم ببینین. یه کم دیگه‌اش رو رنگ کنم دیگه تموم می‌شه.
 زنبورعسلی: آخیشششش داره تموم میشه‌ها.
 در همین موقع دستش می‌خورد به لیوان آب و کل نقاشی‌اش خراب می‌شود.
 زنبورعسلی در حالی که اشک میریزد و می‌گوید:
 زنبورعسلی: وای! آب ریخت. بچه‌ها نقاشیم! خراب شد. خراب!
 خدا جونم، خدا جونم‌ای خدای مهربونم
 چی کار کنم چی کار کنم؟
 این همه زحمت کشیدم نقاشی خوشگل کشیدم
 هدیه مامانم خراب شده همه نقشه‌هام، نقش آب شده
 دلم گرفته‌ای خدا چی هدیه بدم به مامان
 خدا جونم، خدا جونم‌ای خدای مهربونم
 یه هدیه بهم بده یه فکر خوب بهم بده
 زنبورعسلی بغض می‌کند و میرود یک گوشه‌ای می‌نشیند.
 تا این که دوباره فکری به ذهنش می‌رسد:
 زنبورعسلی: بهتره من هم مثل خرس کوچولو سراغ قلکم بروم تا با پولش چیزی برای مامانم بخرم.
 (خرس کوچولو - قلک - قلک!)
 مامان زنبوری در حالی که از کندو خارج می‌شود به بابا زنبوری می‌گوید:
 لطفاً می‌شه مراقب زنبور عسلی باشی من دارم می‌رم سر حوض ظرف بشورم.
 بابا زنبوری: بله حتماً حتماً خانوم شما خیالت راحت باشه.
 زنبورعسلی می‌رود و قلکش را از زیر میزش پیدا می‌کند و سعی می‌کند آن را بشکند. با کوبیدنش به لبه میز و مشت کوبیدن. اما موفق نمی‌شود برای همین سراغ بابا زنبوری می‌رود. بابا که روی صندلی چرتش برده با صدای زنبور کوچولو از خواب می‌پرد و می‌گوید: ها؟ چیه؟ چی شده؟
 زنبورعسلی: بابایی! بابا زنبوری! بیاین تو اتاق من.
 بابا زنبوری: چه خبره؟ بازم گل دیدی؟ می‌خوای شهد بخوری؟

زنبور عسلی در حالی که باباشو به سمت اتاقش می برد می گوید:

زنبور عسلی: بابایی! می خوام قلکمو بشکنم اما نمی تونم.

بابازنبوری: اول بگو ببینم می خوای با پولات چی کار کنی؟

زنبور عسلی: بابا جون! مگه نمی دونین روز مادر نزدیکه؟ همه ی بچه ها دارن برای ماماناشون هدیه آماده می کنن؟ مورچه کوچولو یه گردنبند از دونه های میوه ها برای مامانش درست کرده؛ خرس کوچولو هم یه کوزه عسل رو با گلها تزئین کرده؛ منم می خوام با پولای قلکم یه چیزی برای مامان زنبوری بخرم.

بابازنبوری: آفرین پسر حواس جمع! صبر کن! بذار برم چکش رو بیارم تا قلکتو بشکنیم.

(بابا زنبوری می رود توی آشپزخانه و چکش را بر می دارد، غذا را هم می زند و به اتاق زنبور عسلی می رود. سفره را توی اتاق پهن می کند.)

زنبور عسلی: بابایی! سفره هم آوردین؟ فکر همه جا رو می کنید!!

زنبور عسلی: بابا جونم! بابا جون!

زود قلکم رو بشکون.

بابا قلک را می شکند ولی تنها یک سکه از داخل آن به بیرون قل می خورد.

زنبور عسلی: اینم که توش خالیه حالاچی کار کنم من؟

زنبور عسلی: من با یه دونه سکه چی کار کنم؟

بابا زنبوری: من که به شما پول تو جیبی می دادم! اون ها رو چی کار کردی!

زنبور عسلی: همش رو خوراکی خریدم و خوردم.

زنبوری به فکر فرو می ره.

بابا زنبوری: می خوای بهت پول بدم تا که چیزی بخری

اما عزیز دلم برای مامان زنبوری از عسل هم شیرین تر

اینه که خودت فکر کنی فکر بکری بکنی

چشماتو خوب تو باز کن اطرافت رو نگاه کن

(بابا زنبوری به خرده شکسته ها اشاره می کنه و زنبور عسلی اول به اطرافش نگاه می کنه و بعد حواسش جمع می شه.)

با خرده های قلکت می تونی چیزی بسازی؟

بابازنبوری: خب زنبور عسلی! تا شما فکراتو می کنی من برم کتابمو بخونم.

زنبور عسلی چند لحظه ای به فکر فرو می رود (در حال فکر کردن ویز و ویز می گوید) و یک دفعه یه

ویز بلند می‌گه و می‌پرد هوا: آهان حالا فهمیدم چی کار کنم.

وقتی زنبور عسلی ویزه بلند می‌گه عینک بابا زنبوری پرت می‌شه هوا.

بابازنبوری: چی شد؟ ترسیدم مگه بازم گلی دیدی؟ می‌خوای شهدی بنوشی؟

زنبورعسلی: بابایی فهمیدم چی درست کنم.

بابا جون! یه بویی داره میادا!

بابازنبوری: نه پسر! چه بویی؟ بو؟ بو؟ وای! انگار داره بو میاد. داره از اون تو میاد

و در حالی که به سمت آشپزخانه می‌رود می‌گوید: ای وای! غذا سوخت. باید برم برای ناهار کباب عسلی بگیرم.

بابا زنبوری: آفرین بابایی برو به کارت برس

زنبورعسلی خرده‌های سفالی قلک را جمع می‌کند و آن‌ها را با آبرنگ رنگ می‌کند. زنبورعسلی قاب عکس زیبایی درست می‌کند و یک عکس خانوادگی‌شان را داخل آن می‌گذارد و به شدت خوشحال است.

سکانس چهارم:

بابازنبوری در حال تزئین هست و بادکنک باد می‌کند.

طنز موقعیت: یکی از بادکنک‌ها می‌ترکد، بابا از چهار پایه در حال افتادن هست. که زنبورعسلی با خوشحالی وارد می‌شود. در حالی که این شعر را می‌خواند:

مامان جونم، مامانی برام تو مثل گنجی

خدا کنه که هیچ وقت از دست من نرنجی

باباجون چی کار کردی!!! چه خوشگل شده اینجا.

بابازنبوری: ما اینیم دیگه. دیگه وقتشه، همه چیز آماده‌س، باید دیگه بریم سراغ مامان جون.

زنبورعسلی: باباجون؟ منم دوستانو صدا کنم تا با هم شادی کنیم و جشن بگیریم.

بابا زنبوری: بله بگو گلم. منم این بادکنک رو بچسبونم می‌رم مامانتو صدا می‌کنم.

زنبور عسلی: آهای مورچه آهای خرس، آهای بچه‌های فرز

(یا آهای خرس، آهای خرس، آهای کفشدوزک فرز)

آی بچه‌های خوشرو همگی بیاین به کندو

بچه‌ها بیاین تا هم شادی کنیم و هم به مامان زنبوری هدیه بدیم.

خرس و مورچه باهمهمه و شادی و صدا وارد می‌شوند.

بابازنبوری از صحنه خارج می‌شود و مورچه کوچولو و خرس کوچولو هم با شادی توی صحنه می‌آیند.

(بعد بچه‌ها شروع می‌کنند به بادکنک بازی)

مامان زنبوری یه گوشه داره استراحت می‌کنه و با لپ تاپش کار می‌کنه بابا زنبوری میاد پیشش و می‌گه بابا زنبوری: از این همه کار زیاد خسته نباشی عزیزم، پاشو بریم یه جای خوب تا خستگی‌هات یه باره از تنت بیرون بره. بیا ببین زنبور عسلی واست چی کار کرده..

مامان زنبوری که خیلی خسته است می‌گه:

آخه بابا زنبوری جون من دیگه خیلی خسته ام

اگه شما اجازه بدین کمی استراحت کنم بعدش هر جا که گفتین با هم می‌ریم آقای خوبم (۲)

بابا زنبوری می‌گه: حالا اگه می‌شه این دفعه رو به خاطر من بیاین قول می‌دم زود برگردیم که شما هم خوب استراحت کنین.

مامان زنبوری: حالا که اینقدر اصرار می‌کنید حتما می‌آم ببینم اون جای خوب که می‌گید کجاست؟ بعد آروم با خودش می‌گه: یعنی چه خبر شده؟؟

بابازنبوری در حالی که چشم مامان زنبوری را گرفته وارد صحنه می‌شود و مامان زنبوری را به سمتی که تزئین شده و هدیه زنبور کوچولو هست، هدایت می‌کند.

مامان زنبوری دائم می‌گوید: چه خبره؟ می‌خواید چی کار کنید بذار چشم‌هامو باز کنم دیگه.

بابا زنبوری می‌گوید: بچه‌ها آماده اید؟

همه بچه‌ها با هم: بعله.

بابازنبوری بالاخره دست‌هایش را از چشم مامان زنبوری بر می‌دارد.

مامان زنبوری به شدت ذوق زده و شگفت زده و خوشحال است.

مامان زنبوری: وای خدای من اینجا چه خبره؟ این‌ها همه ش برای منه؟ دستتون درد نکنه چقدر

زحمت کشیدین، خدا جون چقدر خوشحالم.

مامان زنبوری شروع میکند به بوسیدن زنبور عسلی

مامانزنبوری: انگار داره یه بویی میاد!!

بابازنبوری: خانوم این بادکنکا رو دیدی؟

همه بچه‌ها با هم شعر را می‌خوانند:

مامان جونم، مامانی برام تو مثل گنجی

خدا/ کنه که هیچ وقت از دست من نرنجی

رو به جمعیت می کند و می گوید: (در حالی که بچه ها شعر را زمزمه می کنند، بابا رو می کند به

تماشاگران و می گوید:)

بهترین مادر عالم، حضرت زهرا می فرمایند:

"در خدمت مادر باش، که بهشت زیر پای مادران است."

زنبورعسلی هدیه اش را به مادرش می دهد. خرس دوربین را تنظیم می کند و مورچه برف شادی

می زند. اعضای خانواده (مامان و بابا و زنبورعسلی) کنار هم یک عکس دسته جمعی می گیرند.

زنبورعسلی در حالی که دور مادرش می چرخد با بچه ها این شعر را می خواند: (با آهنگ خونه ی مادر

بزرگه خوانده می شود.)

گذشت و مهربونی درس همیشه توست

یادم دادی که باید دل رو ز کینه ها شست

قول میدم که از امروز به حرف تو کنم گوش

بدی و زشتی ها رو به کل کنم فراموش

مامان تویی همیشه سرفصل آرزو هام

با من بمون همیشه تویی تموم دنیام.

*عید نوروز

برنامه ها فعالیت های پیشنهادی عید نوروز:

۱- برگزاری گفتمان تاریخچه نوروز

۲- برگزاری نمایشگاه عکس نوروز

۳- برگزاری مسابقه سفره آرای هفت سین

۴- برگزاری مسابقه نقاشی هفت سین

۵- برگزاری مسابقه مشاعره نوروز

۶- برگزاری نمایشگاه کتاب نوروز

۷- برگزاری مسابقه داستان نویسی کوتاه نوروز

۸- برگزاری مسابقه و نمایشگاه خاطره نویسی نوروز

- ۹- برگزاری نمایشگاه آداب و سنن نوروز
- ۱۰- تزیین سفره هفت سین بین کلاسی و اهدای جایزه به زیباترین سفره
- ۱۱- برگزاری شب شعر بهاری
- ۱۲- برگزاری نشریه دیواری نوروز
- ۱۳- برگزاری مسابقات بومی و محلی
- ۱۴- برگزاری مسابقات حافظ خوانی و شاهنامه خوانی
- ۱۵- برگزاری میهمانی تجربه‌ها (دعوت از پدر بزرگ و مادر بزرگ‌ها)
- ۱۶- برگزاری جشن عید نوروز

*دکلمه عید

(اجرا در مراسم)

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ

روشن کن

چشم و دلم

به دیدن گنبدِ خضرآ

يَا مُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ

تنظیم کن

روز و شبم

با دیدن شمس و قمر

در بین الحرمین حضرت—مولآ

يَا مُخَوِّلَ الْخَوَالِ وَالْأَخْوَالِ

تغییر ده

محالات—سال

پریشان‌ها ے حال

با یک شب—جمعه

تکیه بر پنجره فولاد

در جوارِ حضرت—سلطان

حَوِّلْ خَالَنَا إِلَیْ أَحْسَنِ الْحَالِ

رقم بزن

زیباترین حالمان

با شنیدن ساختن مرقده حضرت زهرا..

✽ شعر عید نوروز

عید نوروزه و حاجی فیروزه / حاجی فیروزه سالی یہ روزه
 ابراب خودم، سامبولی غلیکم / ابراب خودم، سرتو بالا کن
 ابراب خودم، بزیز قندی / ابراب خودم، چرا نمی خندی
 ابراب خودم، فصل بهاره / ابراب خودم، موقع کاره
 ابراب خودم، بلند شو خوش باش / ابراب خودم، دیگه نمی آد جاش
 ابراب خودم عمری که هی شد / بگو کی اومد و گذشت و طی شد
 حاجی فیروز اومده سرتو بالا کن / عید نوروز اومده سرتو بالا کن
 پر شده باغ و گلستان ز شکوفه / بلبل از راه اومده لونه شو نیگا کن
 کوچه باغای قشنگ ده شمرون / یاکه آبادی های آباد ابروون
 همه از شور و امید پر می شه وقتی / میخونه حاجی فیروز با لب خندون
 ابراب خودم، سامبولی غلیکم / ابراب خودم، سرتو بالا کن
 ابراب خودم، بزیز قندی / ابراب خودم، چرا نمی خندی
 ابراب خودم، فصل بهاره / ابراب خودم، موقع کاره
 ابراب خودم، تو کنج هشتی / ابراب خودم، پس چرا نشستی
 رنگ صورتت سیاه اما / قلب پاک تو، یہ رنگ با ما
 وقتی میخونی، با رنگ شادت / همه جمع میشن از اینجا و آنجا
 حاجی فیروز بخون صدات قشنگه / رختای تنت، رنگ و وارنگ
 صدای دایره ات، نوای شادیست / میخونه باهات هرکی زرنگه
 حاجی فیروز اومده سرتو بالا کن / عید نوروز اومده سرتو بالا کن
 پر شده باغ و گلستان ز شکوفه / بلبل از راه اومده لونه شو نیگا کن

✽ شعر عید (مناسب دوره اول)

می گفت خبر خبردار	اومده فصل بهار
هوا شده پاک پاک	سبزه در اومد از خاک
برفها دیگه آب شدن	چشمه ها پر آب شدن
بهار و عید نوروز	آمده اند از امروز
با سببای پر گل	با لاله و با سنبل
در این بهار زیبا	دنیا شده با صفا

✽ شعر عید

برخیز که می رود زمستان / بگشای در سرای بستان
نارنج و بنفشه بر طبق نه / منقل بگذار در شبستان
وین پرده بگویی تا به یک بار / زحمت ببرد ز پیش ایوان
برخیز که باد صبح نوروز / در باغچه می کند گل افشان
خاموشی بلبلان مشتاق / در موسم گل ندارد امکان
آواز دهل نهمان نماند / در زیر گلیم عشق پنهان
بوی گل بامداد نوروز / و آواز خوش هزارستان
بس جامه فروختست و دستار / بس خانه که سوختست و دکان
ما را سر دوست بر کنارست / آنک سر دشمنان و سندان
چشمی که به دوست بر کند دوست / بر هم ننهد ز تیرباران
سعدی چو به میوه می رسد دست / سهلست جفای بوستانیان

✽ نمایشنامه عید

پیشنهاد مربی:

(تهیه ماکت هفت سین با کاغذ و مقوا و چهره آرایی دانش آموزان به صورت سیب و ماهی و ... و پهن کردن سفره عید نوروز و اجرای نمایش)
هر سین به جایگاه می آید و بعد از خواندن شعرش روی زمین کناره سفره می نشیند.

❖ سبزه:

من سبزه‌ی قشنگم
با سرماها می‌جنگم
وقتی میام به دنیا
بستان می‌شه چه زیبا
نزدیک عید نوروز
با طبل حاجی فیروز
عید شما مبارک (۲)

❖ سکه:

من سکه‌ام چه زیبا
زینت جیب بابا
با افتخار نوروز
می‌شم فراری یک روز
نزدیک عید نوروز
با طبل حاجی فیروز
عید شما مبارک (۲)

❖ سنبل:

من سنبلم من سنبلم
همنشین با بلبلم
وقتی میام به بستان
باغبون میشه چه خندان
نزدیک عید نوروز
با طبل حاجی فیروز
عید شما مبارک (۲)

❖ سنجد:

من سنجد لباس گلی
سرخ سفید و تپلی

باناز و اطوار و ادا
می نشینم پیش شما
نزدیک عید نوروز
با طبل حاجی فیروز
عید شما مبارک

*سیر

من سیر مولد یدم
یک کمی تند و تیزم
نزدیک عید نوروز
با طبل حاجی فیروز
عید شما مبارک

*سیب

اسم شریف من سیب
خوشمزه بی رقیب
ای آقای زمستون
من او مدم به میدون
نزدیک عید نوروز
با طبل حاجی فیروز
عید شما مبارک

*سمنو

سلام سلام بچه ها
سمنو کوچیک شما
بدون قند و شکر
از عسل هم شیرین تر
نزدیک عید نوروز
با طبل حاجی فیروز
عید شما مبارک

*آینه

من آینه ام آینه

خودتو تو من نگاه کن

شانه بزن به موها

عید دیدنی رها کن

عید شما مبارک

*ماهی

تو تنگ کوچک خود

من ماهی رنگی ام

بالا و پایین میرم

با پولکهای قشنگ

عید شما مبارک (۲)

*شمع

شمع هستم و پر نورم

با شادی ها پر نورم

من میشینم کنار تون

*قصه های عمو نوروز

پیشنهاد مربی: (متن زیر را می توانید به صورت نمایشنامه تنظیم کنید.)

(قصه خوانی در مراسم)

ننه سرما داشت روزهای آخر ماندنش را می گذراند. دیگر نفس هایش سردی نداشت. برف هایی را که با خودش آورده بود، کم کم با گرمای خاله خورشید داشتند آب می شدند. او باید جایش را به عمو نوروز می داد. عمو نوروز هم توی راه بود داشت می رسید. او تازه رسیده بود به پشت کوهی که آن طرف، سینه دشت قد علم کرده بود و منتظر بود که ننه سرما خودش را جمع و جور کند تا او با شادمانی و خوشحالی جایش را بگیرد و برای همه شور و نشاط و شادی را به ارمغان بیاورد. این چند روز هم گذشت و ننه سرما رخت و لباسش را جمع و جور و از اهالی خداحافظی کرد و رفت. ننه سرما که رفت عمو نوروز پایش را گذاشت به آبادی. او با خودش گل و سبزه و بهار داشت و آن را به

اهالی و مردم سر راهش هدیه می داد و همین طور که می رفت پشت سرش گل و سبزه و چمن سبز می شد و رشد می کرد. عمو نوروز یکی یکی در خانه ها را می زد و به آنها بهار و گل و سبزه و چمن هدیه می کرد. و همین طور که می رفت به خانه ای رسید. با شادمانی در خانه را به صدا درآورد و منتظر ماند تا کسی با شادمانی و خوشحالی در را به رویش باز کند و او بهار و گل و سبزه را به او هدیه بدهد. عمو نوروز دوباره در زد، ولی جوابی نشنید و کسی در را به رویش باز نکرد. خانه ساکت و آرام بود عمو نوروز دوباره در زد و این بار محکمتر صدا زد: منم منم عمو نوروز برایتان بهار آورده ام... بهار پیرزنی آهسته در را باز کرد.

عمو نوروز با خوشحالی سلام کرد. بلند گفت: سلام خاله پیرزن کجایی چرا در را باز نمی کنی. نکنه خواب مانده ای. مگر بهار را نمی خواهی مگر گل و سبزه و چمن را نمی خواهی. مگر شادی و شادابی را نمی خواهی. من همه این روزها را برای تو هدیه آورده ام. خاله پیرزن همین طور که غمگین عمو نوروز را نگاه می کرد با ناراحتی گفت: کدام عید. کدام نوروز. من عید و نوروزم کجا بود. بهار و گل و سبزه و چمنم کجا بود. وقتی که من هیچی ندارم که عیدی بدهم به نوه هایم و باید شرمندشان شوم دیگر عیدم کجا بود. نوروز من کجا بود.

عمو نوروز از حرف ها و درد دل های خاله پیرزن ناراحت شد. ولی ناراحتی اش زود گذشت و با خنده بلندی گفت: خاله پیرزن اینکه ناراحتی ندارد من الان کاری می کنم که تو هم عید و نوروز داشته باشی و دست کرد توی بقچه بزرگش و یک کیسه پر از نخود و کشمش و گردو و پسته و فندق درآورد و چند سکه هم گذاشت کف دست پیرزن. خاله پیرزن که باورش نمی شد حسابی خوشحال شد و از ته دل خنده شادمانه ای کرد و از عمو نوروز خیلی تشکر کرد و با خوشحالی گفت: آفرین بر تو عمو نوروز... من هم بهار خواهم داشت... بهاری سبز و پر از گل و چمن... خیلی ممنون... خیلی ممنون... تو من را روسفید کردی.

عمو نوروز هم با خوشحالی بهار را به خاله پیرزن هدیه داد و راه افتاد تا به خانه های دیگر سر بزنند. او رفت و رفت تا به خانه دیگری رسید در زد و شادمان منتظر ماند تا در را به رویش باز کنند. ولی کسی نیامد عمو نوروز دوباره در زد ولی باز هم کسی نیامد و باز هم محکمتر زد و این بار زنی با ناراحتی و سر و روی آشفته در را به روی عمو نوروز باز کرد. عمو نوروز با خوشحالی بلند سلام کرد. اما زن جوابش را به سردی داد. عمو نوروز گفت: منم... منم عمو نوروز برایتان بهار آوردم. گل آورده ام... سبزه و چمن آورده ام...

اما زن از ناراحتی چیزی نگفت. عمو نوروز یک مرتبه خنده‌اش را خورد و خوشحالی‌اش تمام شد. با ناراحتی گفت: چی شده خواهر... چرا ناراحتی... چرا نمی‌خندی. مگه تو بهار نمی‌خواهی؛ مگر گل و سبزه و چمن نمی‌خواهی

زن با ناراحتی گفت: کدام بهار... کدام نوروز... کدام گل و سبزه و چمن... من پنج تا بچه کوچک و قد و نیم قد دارم. هیچ کدامشان هم رخت و لباس عید ندارند من هم که پول ندارم برایشان رخت و لباس نو بخرم. حالا هم مانده‌ام که چه کار کنم. از کجا برایشان لباس تهیه کنم. آنها ناراحت و غمگین هستند. عمو نوروز کمی ناراحت شد ولی باز با خوشحالی خنده‌ای کرد و گفت: خواهر من اینکه ناراحتی ندارد من الان به بچه‌های لباس‌های قشنگ و رنگارنگی می‌دهم لباس‌هایی به قشنگی بهار و دست کرد توی بچه‌هایش و چند لباس کوچک و بزرگ و رنگارنگ، درآورد و داد به زن. زن این طور که دید یک مرتبه گل از گلش شکفت باورش نمی‌شد فکر کرد خواب می‌بیند با خودش گفت: وای خدای من... چه لباس‌های قشنگی... خدایا شکر لباس بچه‌ها نو شد... عمو نوروز خیلی ممنون... خیلی ممنون. تو بهار را به خانه ما آوردی. ما از تو ممنونیم. عمو نوروز بهار را به زن و بچه‌هایش هدیه کرد و راه افتاد تا به خانه دیگری سر بزند و بهار را هم به آنها هدیه بدهد.

او همین طور رفت و رفت تا به خانه دیگری رسید. در زد و منتظر ماند تا کسی با شادی در را به رویش باز کند و او بهار را به او هدیه بدهد. ولی اینطور نشد، دوباره در زد این بار پیرمردی در را به رویش باز کرد. عمو نوروز خنده‌ای کرد و بلند گفت: سلام بابا بزرگ، سلام... من عمو نوروزم. برایتان بهار آورده‌ام. بهار و گل و سبزه و چمن را از من تحویل بگیرید.

ولی پیرمرد با ناراحتی گفت: کدام بهار... کدام گل و سبزه و چمن... ما که بهاری نداریم اول سالی باید محتاج دیگران باشیم.

عمو نوروز با ناراحتی گفت: چطور مگر؟

پیرمرد گفت: ما یک گاو داریم که از طریق این حیوان روزگارمان می‌گذرد الان این گاو مریض افتاده گوشه طویله. ما که با این حال بهار نداریم.

عمو نوروز پیرمرد را دلداری داد و گفت: طویله را به من نشان بده. پیرمرد عمو نوروز را به طویله برد. عمو نوروز دستی به سر و گوش گاو کشید و بعد از توی بچه‌هایش علفی سبز و تر و تازه درآورد و به او داد. گاو علف را که خورد یک مرتبه بلند شد و ما بلندی کشید و سرحال و قیراق شد و همین طور شادمانه ما می‌کشید. پیرمرد باورش نمی‌شد با شادمانی خنده‌ای کرد و عمو نوروز را در آغوش

گرفت و او را بوسید و با خوشحالی از او تشکر کرد و گفت: خیلی ممنون عمو نوروز تو بهار را به من هدیه کردی... با این گاو عزیزم... خیلی ممنون

عمو نوروز خوشحال بهار را به پیرمرد و خانواده‌اش و گاو شیرده‌شان - که حالا سلامتی‌اش را به دست آورده بود - هدیه کرد و راه افتاد تا به دیگر خانه‌ها هم سر بزند و بهار را به آنها برساند او رفت و رفت و رفت تا به خانه دیگری رسید و در زد و مثل هر بار انتظار داشت در را شادمانه به رویش باز کنند. عمو نوروز در زد و گفت: منم عمو نوروز برایتان عید و بهار را هدیه آورده‌ام. بهاری پر از گل و سبزه و چمن. و خوشحال خندید.

ولی این بار هم پسری با ناراحتی در را به رویش باز کرد.

عمو نوروز خندان سلام کرد و گفت: سلام پسرم من عمو نوروزم برایتان بهار را هدیه آورده‌ام... بهار را از من بگیرید. بهاری با گل و سبزه و چمن و یک دسته گل سرخ را گرفت طرف پسرک. اما پسرک گل‌ها را نگرفت و با ناراحتی گفت: «دل‌تان خوش است‌ها عمو نوروز! کدام بهار... کدام سبزه. ما خیلی وقت است که بهار نداریم. من مادر و خواهر و برادرهایم. عمو نوروز خنده‌اش را خورد و با ناراحتی گفت: چرا مگر چی شده.

پسر گفت: مدتی است که پدرمان به سفر رفته و هنوز برنگشته ما همه از حال و روزش خبر نداریم و نمی‌دانیم کجاست. اصلاً نمی‌دانیم زنده است یا مرده. اینطور می‌شود بهار داشت. ما دلمان برای پدرمان یک ذره شده. بی‌او بهاری نخواهیم داشت.

عمو نوروز از ناراحتی ساکت مانده بود و نمی‌دانست چه کار باید بکند. کمی فکر کرد و بعد با خوشحالی گفت: اینکه مشکلی نیست. من الان می‌روم و پدرتان را پیدا می‌کنم و می‌آورم اینجا. هر کجا که باشد پیدایش می‌کنم و سلامت می‌آورمش خانه. تو فقط نشانه‌هایش را به من بده.

پسرک نشانه‌های پدرش را به عمو نوروز داد. عمو نوروز باد بهاری را صدا زد. باد بهاری فوراً خودش را به عمو نوروز رساند. عمو نوروز سوار بر باد بهاری شد و پرواز کرد و رفت به آن دورها. رفت و رفت و رفت و گشت و گشت و گشت تا پدر آن پسرک را پیدا کرد و سوار بر باد بهار برگشتند. پسرک و مادر و خواهر و برادرهایش همگی خوشحال شدند و شادمان دور پدر را گرفتند و سر و صورتش را غرق بوسه کردند. آنها شادمان بهار و گل و سبزه را از عمو نوروز هدیه گرفتند و عمو نوروز خوشحال و خندان راه افتاد تا به خانه‌ای دیگر سر بزند و بهار و گل و سبزه و چمن و شادی را به خانه‌ای دیگر هدیه کند.

*قصه‌های نوروزی

پیشنهاد مری:

(قصه‌گویی در مراسم صبحگاهی قبل از عید)

یکی بود، یکی نبود. پیر مردی بود به نام عمو نوروز که هر سال روز اول بهار با کلاه نمدی، زلف و ریش حنا بسته، کمرچین قدک آبی، شال خلیل خانی، شلوار قصب و گیوه تخت نازک از کوه راه می‌افتاد و عصا به دست می‌آمد به سمت دروازه شهر.

بیرون از دروازه شهر پیرزنی زندگی می‌کرد که دلباخته عمو نوروز بود و روز اول هر بهار، صبح زود پا می‌شد، جایش را جمع می‌کرد و بعد از خانه تکانی و آب و جاروی حیاط، خودش را حسابی تر و تمیز می‌کرد. به سر و دست و پایش حنای مفصلی می‌گذاشت و یل ترمه و تنبان قرمز و شلیته پرچین می‌پوشید و مشک و عنبر به سر و صورت و گیسش می‌زد و فرشش را می‌آورد می‌انداخت رو ایوان، جلو حوضچه فواره دار رو به روی باغچه‌اش که پر بود از همه جور درخت میوه پر شکوفه و گل رنگارنگ بهاری و در یک سینی قشنگ و پاکیزه سیر، سرکه، سماق، سنجد، سیب، سبزی و سمنو می‌چید و در یک سینی دیگر هفت جور میوه خشک و نقل و نبات می‌ریخت.

چندان طول نمی‌کشید که پلک‌های پیرزن سنگین می‌شد و یواش یواش خواب به سراغش می‌آمد و کم کم خرناسش می‌رفت به هوا.

در این بین عمو نوروز از راه می‌رسید و دلش نمی‌آمد پیرزن را بیدار کند. یک شاخه گل همیشه بهار از باغچه می‌چید رو بالشتش می‌گذاشت و می‌نشست کنارش و یه چایی می‌خورد و میرفت.

آفتاب یواش یواش تو ایوان پهن می‌شد و پیرزن بیدار می‌شد. اول چیزی دستگیرش نمی‌شد. اما یک خرده که چشمش را باز می‌کرد می‌دیدای داد بی‌داد همه چیز دست خورده. نارنج از وسط نصف شده. آتش‌ها رفته‌اند زیر خاکستر و چایی هم‌خورده شده. آن وقت می‌فهمید که عمو نوروز آمده و رفته و نخواسته او را بیدار کند.

پیر زن خیلی غصه می‌خورد که چرا بعد از آن همه زحمتی که برای دیدن عمو نوروز کشیده، درست همان موقعی که باید بیدار می‌ماند خوابش برده و نتوانسته عمو نوروز را ببیند و هر روز پیش این و آن درد دل می‌کرد که چه کند و چه نکند تا بتواند عمو نوروز را ببیند؛ تا یک روزی کسی به او گفت چاره‌ای ندارد جز یک دفعه دیگر باد بهار بوزد و روز اول بهار برسد و عمو نوروز باز از سر کوه راه بیفتد به سمت شهر و او بتواند چشم به دیدارش روشن کند.

پیر زن هم قبول کرد. اما هیچ کس نمی‌داند که سال دیگر پیرزن توانست عمو نوروز را ببیند یا نه. چون بعضی‌ها می‌گویند اگر این‌ها همدیگر را ببینند دنیا به آخر می‌رسد و از آنجا که دنیا هنوز به آخر نرسیده پیرزن و عمو نوروز همدیگر را ندیده‌اند.

*تبریک عید نوروز

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک تبریک به همکاران والدین)

*متن اداری تبریک عید

حلول سال نو و بهار پرطراوت را که نشانه قدرت لایزال الهی و تجدید حیات طبیعت می‌باشد را به تمامی عزیزان تبریک و تهنیت عرض نموده و سالی سرشار از برکت و معنویت را از درگاه خداوند متعال و سبحان برای شما عزیزان مسئلت داریم.

*متن ادبی

سال نومی شود. زمین نفسی دوباره می‌کشد. برگ‌ها به رنگ در می‌آیند و گل‌ها لبخند می‌زند و پرنده‌های خسته بر می‌گردند و در این رویش سبز دوباره من، تو، ما، کجا ایستاده ایم. سهم ما چیست؟ نقش ما چیست؟ پیوند ما در دوباره شدن با کیست؟ زمین سلامت می‌کنیم و ابرها درودتان باد چون همیشه امیدوار و سال نوبارک.

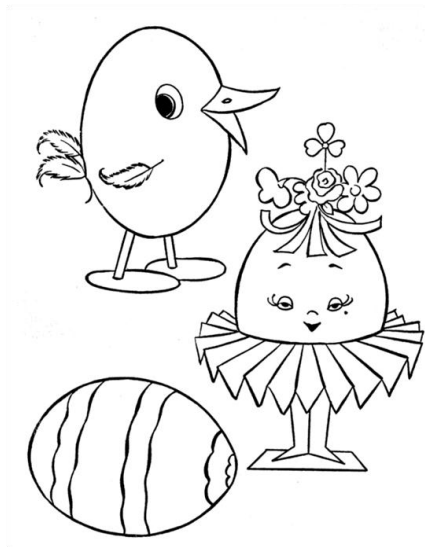
*متن ادبی و شعر

باز عالم و آدم و پوشیدگان خزان و زمستان خندان و شتابان به استقبال بهار می‌روند تا اندوه زمستان را به فراموشی سپارند و کابوس غم را در زیر خاک مدفون سازند و آنگه سر مست و با وجد و نشاط و با ترنم این سرود طرب انگیز نوروز و جشن شکوفه‌ها را بر گذار می‌نمایند.

*کاردستی عید نوروز

پیشنهاد مربی:

(تکثیر به تعداد دانش‌آموزان و اجرا روی برگه به صورت دکوپاژ، برش کاغذ و...)

* ۱۲ فروردین روز جمهوری اسلامی

فعالیت‌های پیشنهادی روز جمهوری اسلامی:

- ۱- با توجه به تعطیلی این روز در صورت امکان، پیام تبریک و گرامیداشت این روز از طریق پست برای دانش‌آموزان و معلمان آموزشگاه ارسال شود.
- ۲- تهیه و ارسال بروشوری تحت عنوان «روز پیروزی مستضعفین بر مستکبرین و روز تثبیت انقلاب اسلامی» جهت دانش‌آموزان و معلمان مدرسه از طریق پست و یا انجمن اولیا و مربیان.
- ۳- جهت پیام تبریک می‌توان از پیام حضرت امام خمینی «ره» که به مناسبت ۱۲ فروردین ۵۸ به شرح ذیل فرموده بودند استفاده نمود.
- مبارک باد بر شما چنین حکومتی که در آن اختلاف نژاد و سیاه و سفید و ترک و فارس و کرد و بلوچ مطرح نیست. همه برابرند و فقط در پناه تقوا و برتری به اخلاق فاضله و اعمال صالحه هست و تفاوت بین زن و مرد و بین اقلیت‌های مذهبی و دیگران در امر اجرای عدالت نیست.
- ۴- پرداختن به این موضوع در جزوات و تکالیف نروزی.
- ۵- تهیه و نصب پلاکارد، تراکت و پوسترهایی در مدارس به گونه‌ای که پس از بازگشت دانش‌آموزان از تعطیلات نروزی نسبت به عظمت این روز بزرگ آشنا شوند.

*متن تبریک روز جمهوری

(ارسال پیامک به والدین دانش‌آموزان)

*جمهوری اسلامی، تبلور اتحاد و ایمان، روز به ثمر نشستن نهال اراده و ایستادگی، روز آفتابی استقلال، مبارک باد.

*دوازده فروردین، سالروز استقرار نظام جمهوری اسلامی و تجلی اراده ملت ایران، مبارک باد
*شکفتن گل ایمان را بر شاخسار زمان، شادمانه جشن می‌گیریم و جاده‌های آفتابی استقلال را با گام‌هایی از جنس اراده و خودباوری می‌پویم.

*روز جهانی کتاب (۱۴ فروردین)

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی:

- ۱- تهیه‌ی پوستر و پیام روز جهانی و ارسال آن برای دانش‌آموزان و اولیاء و مربیان.
- ۲- آشنا ساختن بیشتر کودکان و نوجوانان با کتاب‌های مناسب و تشویق به مطالعه‌ی آن‌ها از طریق تهیه‌ی لیست کتب مناسب و ناشران آن‌ها.
- ۳- برگزاری جلسات نقد و بررسی کتب منتشره و اعلام نقاط ضعف و قوت آن‌ها در سطح دانش‌آموزان.
- ۴- تهیه و تجهیز کتابخانه با کتب مفید و پرمحتوا برای نسل نوجوان و جوان.
- ۵- برنامه‌ریزی دقیق، برای کودکان و نوجوانان و جوانان کشور برای تشویق آن‌ها به خواندن کتاب‌های ارزنده و خوب.
- ۶- معرفی و تشویق دانش‌آموزانی که کتاب‌های بیشتری از کتابخانه‌ی مدرسه دریافت و مطالعه نموده‌اند.
- ۷- معرفی و مصاحبه با دانش‌آموزانی که اهل قلم هستند.

*ولادت امام محمد باقر (ع)

فعالیت‌های پیشنهادی ولادت:

- ۱- آذین‌بندی مدرسه
- ۲- نصب تراکت و بنر تبریک ولادت
- ۳- توزیع شیرینی و شکلات

- ۴- تهیه سین برنامه‌ها جهت برپای جشن و برگزاری جشن
- ۵- پخش نواها و سرودهای مذهبی شاد
- ۶- برگزاری مسابقه حفظ یک سوره
- ۷- تهیه بروشور و توزیع آن بین دانش‌آموزان
- ۸- برگزاری مسابقه نامه‌ای به امامت بنویس
- ۹- برگزاری مسابقه خوشنویسی نام مبارک امام
- ۱۰- برگزاری مشاعره در ساعات تفریح
- ۱۱- مسابقه طناب کشی
- ۱۲- اهدا جایزه به دانش‌آموزان هم نام
- ۱۳- تزیین جایگاه و آماده سازی دانش‌آموزان جهت اجرا سرود و نمایشنامه
- ۱۴- قصه خوانی در ساعات تفریح
- ۱۵- برگزاری مسابقه نقاشی با موضوع ولادت امام محمد باقر^(ع)

※ خلاصه زندگی‌نامه امام پنجم امام محمد باقر^(ع)

پیشنهاد مربی:

- (۱- تهیه و توزیع بروشور ۲- تهیه روزنامه دیواری و نصب در سالن)
- نام: محمد بن علی.
- کنیه: ابوجعفر و ابوجعفر اول.
- القاب: باقر، شاکر، هادی، امین، شبیه - به خاطر شباهت ایشان به پیامبر اکرم^(ص)
- مشهورترین لقب آن حضرت، «باقر» است. پیامبر اکرم^(ص) به واسطه جابر بن عبدالله انصاری، آن حضرت را به این لقب، ملقب کرد و به ایشان سلام رساند.
- منصب: معصوم هفتم و امام پنجم شیعیان.
- تاریخ ولادت: اول رجب سال ۵۷ هجری.
- برخی از مورخان، ولادت ایشان را در سوم صفر سال ۵۷ هجری دانسته‌اند.
- محل تولد: مدینه مشرف، در سرزمین حجاز (عربستان سعودی کنونی)
- نسب پدری: امام زین‌العابدین، علی بن حسین بن علی بن ابی‌طالب^(ع)
- نام مادر: فاطمه، دختر امام حسن مجتبی^(ع).

این بانوی ارجمند، از زنان بزرگ عصر خویش بود که امام صادق^(ع) درباره شأن و منزلت او، فرمود: جدهام، فاطمه بنت حسن، صدیقه بود و در آل امام حسن^(ع) زنی به درجه و مرتبه او نرسید. چون نسب امام محمد باقر^(ع)، هم از پدر و هم از مادر، به امام امیرالمؤمنین^(ع) و فاطمه زهرا^(س) می‌رسد، به ایشان علوی بین علویان و فاطمی بین فاطمیون گفته می‌شود. مدت امامت: از زمان شهادت پدرش، امام زین‌العابدین^(ع) در سال ۹۵ تا سال ۱۱۴ هجری، به مدت ۲۰ سال.

تاریخ و سبب شهادت: هفتم ذی‌حجه سال ۱۱۴ هجری، در سن ۵۷ سالگی (و به قولی ربیع‌الاول یا ربیع‌الآخر سال ۱۱۴ هجری) به‌وسیله زهری که ابراهیم بن ولید عبدالملک، در ایام خلافت هشام بن عبدالملک، به آن حضرت خورانید.

محل دفن: قبرستان بقیع، در مدینه مشرفه، در جوار قبر پدرش، امام زین‌العابدین^(ع) و عمویش، امام حسن مجتبی^(ع) و فرزندش، امام صادق^(ع)
فرزندان: ۱. امام جعفر صادق^(ع). ۲. عبدالله. ۳. ابراهیم. ۴. عبیدالله. ۵. علی. ۶. زینب. ۷. ام سلمه.

رویدادهای مهم:

حضور امام محمد باقر^(ع) در واقعه کربلا، در سن چهار سالگی، به همراه پدرش، امام زین‌العابدین^(ع) در محرم سال ۶۱ هجری.

شهادت امام زین‌العابدین^(ع)، پدر ارجمند امام محمد باقر^(ع)، در سال ۹۵ هجری. مباحثات و احتیاجات امام محمد باقر^(ع) با بزرگان مذاهب و ادیان، درباره اثبات حقانیت اهل بیت^(ع)

ضرب سکه اسلامی، برای پول رایج خلافت اسلامی، و اسقاط سکه رومی توسط عبدالملک بن مروان، در سال ۷۶ هجری، با مشورت و یاری امام محمد باقر^(ع)

احضار امام محمد باقر^(ع) و فرزندش، امام جعفر صادق^(ع) به شام از سوی هشام بن عبدالملک. تأسیس پایه‌های اصلی حوزه علوم اهل بیت^(ع) در مدینه، و تربیت شاگردان مبارز توسط امام محمد باقر^(ع)

مسمومیت و شهادت امام محمد باقر^(ع)، در سال ۱۱۴ هجری، به دست ابراهیم بن ولید بن عبدالملک، والی مدینه، به دستور خلیفه وقت، هشام بن عبدالملک.

به خاک سپاری بدن مطهر امام محمد باقر^(ع) در قبرستان بقیع، در مدینه، در کنار قبر پدرش، امام زین العابدین^(ع) و عمویش، امام حسن مجتبی^(ع)، توسط امام جعفر صادق^(ع) و سایر بازماندگان (سیره الأئمة الإثني عشر، ج ۲، ص ۲۲۱)

※نمایش نامه میلاد امام باقر^(ع)

یکی از راه‌های انتقال مفاهیم و ارزش‌های اخلاقی به کودکان استفاده از قالب نمایش و محتوای روایی و سیره‌ی رفتاری ائمه معصومین^(ع) است. در اینجا به مناسبت میلاد امام باقر^(ع) با برداشت از سیره‌ی عملی ایشان نمایشنامه‌ای را ارائه می‌دهیم.

بخش اول نمایش: نمایش عروسکی

(شامل دو عروسک نخودچی و بی‌بی گل)

نخودچی: م م م! خیلی دلم گرفته! ای خدای مهربون! خسته شدم از بس بعضی بچه‌ها به هم خندیدن و مسخره‌ام کردن. آه! دلم گرفته. غصه دارم خیلی زیاد.

آه آسمون آبی! آخه چرا نمی‌خوابی؟

آه حوض پر ماهی! چقدر تو ماهی!

آه کله هلو! چرا به من میگن کله هلو؟

من که کله هلو نیستم. من نخودچی‌ام. ممممم!

بی‌بی گل: ای وای! مادر! صدای گریه می‌آید. صدای غصه می‌آید. غصه‌ی بچه‌ام نخودچی. یعنی

گریه می‌کنه بیخودی؟ نه بابا! برم ببینم چی شده. ننه! نخودی! ننه! نخودی جان! مادرررر!

نخودچی: بله بی‌بی گل جونم! چی کارم داری؟ بگو که حالی ندارم. به‌جایش یه عالم غصه دارم.

بی‌بی گل: نخودچی! مادر! اوا چرا غصه داری؟ غصه به دور از جونت باش! الهی که شادی به دلت

باش! برام بگو چی شده. نخودچی رو چی آزار داده؟

نخودچی: بی‌بی گل! قلبم! قلبم شکسته.

بی‌بی گل: ای وای مادر! چرا شکسته؟ کجا شکسته؟ مواظب باش تو دست و پات نره مادر!

نخودچی: بی‌بی گل! قلبم از دست چند تا از بچه‌ها شکسته. آخ همیشه منو مسخره می‌کنن. به

منمی گن کله هلو. اووووو..... بعد هم چندتایی باهم می‌زنن زیر خنده. و با دست به من اشاره می‌کنن

و می‌خندن به هم. خیلی ناراحت شدم. دیگه دوستشون ندارم. چون اذیت شدم.

بی بی گل: واه! واه! مادر! عجب بچه‌هایی پیدا می‌شن تو این دوره زمونه! چقدر کارشان زشت و بده مادر! غصه نخور! اوها بچه‌های ضعیفی هستم که شما رو مسخره می‌کنه. آخه آدم‌های ضعیف چون هیچ کاری از دستشون بر نمیداد، خوب هم فکر نمی‌کنن، خیلی راحت دیگران رو مسخره می‌کنن. مادر! حالا شما دوست داری ضعیف باشی یا قوی؟

نخودچی: خب معلومه! دوست دارم قوی قوی باشم. اصلا از این کار اونا خوشم نمیداد. دوست ندارم اون طوری باشم. همه‌ی بچه‌های کلاس با اون چند نفر بازی نمی‌کنن. آخه هیچ کس حتی خاله جون، از کار بد اون بچه‌ها خوشش نمیداد. بعضی وقتا هم باید تنهایی برن روی صندلی بشینن. بلکه فکر کنن.

بی بی گل: خب مادر! حالا که دوست داری قوی باشی، بیا راز قدرت بخشش رو بهت یاد بدم.

نخودچی: چی! چی! نخودچی! راز قدرت بخشش؟ وای! بی بی گل!

شما دیگه کی هستی؟! خیلی دانشمند هستی.

بگو به من بدونم رازش چیه بی بی جونم؟

بی بی گل: رازش اینه مادر که اونا رو ببخشی.

نخودچی: چی؟ ببخشم؟ اصلا نمی‌شه.

بی بی گل: مادر! اگه اونا رو ببخشی، خودت قوی می‌شی. درجه گذشت و بزرگواری شما هم زیاد میشه.

نخودچی: ممممم! بذار یه کم فکر کنم بی بی گل جونم! شاید بعد از کلاس تونستم اونا رو ببخشمشون.

بی بی گل: احسنت مادر! حالا اگه دوست داری برو کلاس قرآن. ببین از امام باقر^(ع) چی یاد می‌گیری.

بخش دوم: نمایش خلاق

(در این بخش مربی با کمک سه نفر از بچه‌ها که به جای شخصیت‌های امام باقر^(ع)، جوان مسیحی و دوست جوان مسیحی بازی می‌کنند، نمایش را اجرا می‌کند.)

مربی: کوچه خلوت بود. هیچ صدایی نمی‌آمد. جوان مسیحی صلیبش را از گردنش درآورد. آن را به دوستش داد و گفت:

جوان مسیحی: تو پشت اون درخت قایم شو. فقط مواظب من باش. این صلیب رو هم بگیر که اگه اون ببیندش کارم زار می‌شه.

دوست جوان مسیحی: بیا بریم. می ترسم کار دست خودت بدی.

مری: جوان خندید و اونیو هل داد. امام باقر^(ع) به اون جا رسید. جوان جلو رفت و گفت:

جوان مسیحی: آهای مرد! کجا می ری؟

مری: امام باقر^(ع) ایستاد و سلام کرد. جوان خندید و مسخره کرد.

دوستش گفت:

دوست جوان مسیحی: عجب دیوونه ای!

مری: جوان مسیحی با قیافه ی مسخره ای گفت:

جوان مسیحی: بَقْر! بَقْر! تو بقری! بقرا! بقرا! زمین می شکافی؟ هه هه هه!

امام باقر: نه جوان! اشتباه می کنی. من اون چیزی که می گی نیستم. من باقرم. یعنی شکافنده ی علم.

از بس که دانشمندم به نادونی می خندم.

جواب هر معما پیش منه می دونم.

هر علمی که بیاری جوابش رو می دونم.

برا همینم شده اسمم امام باقر^(ع)

یعنی شکافنده ی علم و دانش و هر سرّ

مری: جوان دوباره خندید. مسخره کرد و خندید. دوست جوون پشت درخت با خودش گفت:

دوست جوان مسیحی: الانه که امام باقر^(ع) عصبانی شه. ناراحت و افسرده شه. خدا کنه به خیر بگذره.

مری: صدای جوان مسیحی بلندتر شد و با مسخره کردن بیشتر گفت:

جوان مسیحی: هاهاها! شنیدم مادرتم آشپزه. هه هه هه!

مری: امام باقر^(ع) لبخندی زد و جواب داد: خب این شغل مادرم بود. عیب که نیست.

مری: جوان کم کم داشت عصبانی می شد. هر چی گفت امام باقر^(ع) عصبانی نمی شد تا با اون دعوا کنه. آخه هوس یه دعوای حسابی کرده بود. می خواست امام باقر^(ع) رو مسخره کنه چون بین مسلمونا و غیر مسلمونا خیلی محترم بود. اما هر چی بیشتر امام رو مسخره می کرد، خودش بیشتر مسخره می شد. برای همین یه فکر تازه ای به سرش افتاد و با خنده و مسخره گفت:

جوان مسیحی: حتما از این حرف بدش میاد. ببینم مرد! آیا تو پسر همون کنیز بدزبونی؟

مری: دوستش خیلی ترسید. خود جوان هم از ترس دو سه قدمی عقب رفت. بعد زل زد به امام باقر.

امام نگاه معنا داری به اون کرد اما عصبانی نشد و با همون آرامش جواب داد:

امام باقر^(ع): آگه حرف تو راسته، خدا اون رو ببخشه. اما آگه راست نمی‌گی، خدا گناهت رو ببخشه.

مربی: جوان دیگه نتونست حرفی بزند. از کاری که کرده بود. خجالت می‌کشید. امام باقر^(ع) راه افتاد که بره که جوان جلوش ایستاد و گفت:

جوان مسیحی: ای محمد باقر^(ع)! من اشتباه کردم. خیلی اشتباه کردم. نفهمیدم. شما خیلی با گذشت هستی. منو ببخش!

مربی: نگاه امام باقر^(ع) پر از خوشحالی شد. جوان مسیحی گریه کرد و گفت:

جوان مسیحی: شما خیلی خوب و مهربونی. من درباره‌ی شما اشتباه می‌کردم. حالا دوست دارم مسلمان بشم.

مربی: و این طوری بود که امام باقر^(ع) با قدرت گذشت و مهربونیش، اون جوان بی‌ادب مسخره کننده رو مسلمون کرد و متوجه رفتار بد و غلطش کرد.

ادامه نمایش عروسی

نخودچی: وای! چقدر بزرگوارن امام باقر^(ع)! بی‌بی گل! بی‌بی گل!

بی‌بی گل: بله مادر!

نخودچی: من تصمیم گرفته‌ام مثل امام باقر^(ع) بشم. انقدر قدرت بخششمو زیاد کنم که نگوا! خودم کسی رو مسخره نمی‌کنم و به دوستانم کمک می‌کنم کسی رو مسخره نکنن.

بی‌بی گل: آخه چه جوری مادر؟

نخودچی: بعدا می‌فهمی بی‌بی گل. نقشه‌اش تو کله منه. همین کله‌ای که بهش می‌گفتن کله هلو. حالا یه فکر هلوئی افتاده توش. برم اجراش کنم.

بی‌بی گل: برو مادر! قربون اون کله‌ی قشنگت برم که توش فکرای خوشمزه و بامزه مثل هلو زیاد داره مادر! من هم رم برای امام باقر^(ع) صلوات بفرستم.

*داستان‌های پند آموز

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلو اعلانات ۲- تکثیر و توزیع بین همکاران و اجرا در کلاس)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امام باقر^(ع) فرمود: یکی از شاهان بنی اسرائیل اعلام کرد، شهری می‌سازم که هیچ‌گونه عیبی نداشته باشد و هیچ کس نتواند در آن عیبی بیابد فرمان داد معمارها و بناها و کارگرها مشغول شدند و آن شهر با آخرین سیستم و باتمام امکانات ساخته شد پس از آنکه ساختن شهر به پایان رسید، مردم از آن شهر دیدن کردند و همه آن‌ها به اتفاق نظر گفتند شهری بی‌نظیر و بی‌عیب است.

در این میان مردی نزدشان آمد و گفت: اگر به من امان بدهی، و تامین جانی داشته باشم، عیب این شهر را به تو می‌گویم.

شاه گفت به تو امان دادم.

مرد گفت:

این شهر دو عیب دارد: ۱- صاحبش می‌میرد.

۲- این شهر سرانجام بعد از تو خراب می‌شود.

شاه فکری کرد و گفت: چه عیبی بالاتر از این دو عیب، سپس به آن مرد گفت به نظر تو چه کنم؟ آن مرد گفت: شهری بساز که باقی بماند و ویران نشود و تو نیز در آن همیشه جوان باشی، و پیری به سراغت نیاید و آن شهر بهشت است.

شاه جریان را به همسرش گفت، همسرش فکری کرد و گفت: در این میان همه افراد کشور، تنها همین مرد، راست گفته است. (بحار ج ۴ ص ۴۷۸)

متن تبریک ولادت

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک به والدین و هم کاران ۲- نصب در تابلوی اعلانات)

* ما غلام حضرت باقر شدیم

بر مرام غیر او کافر شدیم

ولایت پنجمین آخت تابناک آسمان ولایت مبارک باد.

* نژاد مادر گیتی ز بهر خدمت مردم به جود و بخشش و لطف و سخای حضرت باقر

به ذرات جهان یک سر بود اوهادی و رهبر که جان عالمی گردد فدای حضرت باقر

ولادت حضرت باقر^(ع) مبارک باد.

※سرود ولادت

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی در مراسم)

وارث

فرشته‌ها ز عرش حق آمده‌اند بر زمین
دسته گلی داده خدا به دست زین‌العابدین
لاله و یاس و یاسمن، گل شقایق و چمن
برای دیدن رخس، چشم همه کرده کمین
گاه همه به زاری و گاه همه به شادی‌اند
گریه به خنده زد گره، خنده به گریه شد عجین
این که به آسمان دل در شب تیره روشن است
ماه امام باقر است، ماه امام پنجمین
شد پدرش پور حسین، مادر او دخت حسن
حاصل زوج علوی، فخر وجود نازنین
بیند اگر به کودکی رنج و مصیبت فزون
وارث کربلاست این دشمن ظلم ظالمین
پای بنه به کوی او از سر عشق و معرفت
ذکر توسلش شده، مرهم زخم مؤمنین

※سرود

اختر

پنجمین اختر عصمت، وارث صبری و حلمی
باقر آل رسولی، تو شکافنده‌ی علمی
گلرخان پیش رخت می‌میرند
عالمان از مدد می‌گیرند
مددی - مولا امام باقر^(ع)
مددی - مولا امام باقر^(ع) (۳)

گلی از تبارِ عشقی، به دو هستی نورِ عینی
 تو حدیثی از بهاری، تو سلاله‌ی حسینی
 آمدی گل به جهان افشاندی
 کربلا را به همه فهماندی
 مددی - مولا امام باقر^(ع)
 مددی - مولا امام باقر^(ع) (۳)
 ای به دیده دیده‌ای تو، معنی قرآن ناطق
 مکتب زمینه‌ساز، مکتب جعفر صادق
 از ازل عبد و مطیعت شیعه
 عاشق خاک بقیعت شیعه
 مددی - مولا امام باقر
 مددی - مولا امام باقر^(ع) (۳)

*بزرگداشت عطار نیشابوری

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- سخنرانی در مراسم صبحگاهی)

فریدالدین ابو حامد محمد بن ابو بکر ابراهیم بن اسحاق عطار نیشابوری یکی از شعرا و عارفان نام‌آور ایران در اواخر قرن ششم و اوایل قرن هفتم هجری قمری است. بنابر آنچه که تاریخ نویسان گفته‌اند بعضی از آنها سال ولادت او را ۵۱۳ و بعضی سال ولادتش را ۵۳۷ هجری. ق، می‌دانند. عطار مردی پر کار و فعال بوده چه در آن زمان که به شغل عطاری و طبابت اشتغال داشته و چه در دوران پیری خود که به گوشه گیری از خلق زمانه پرداخته و به سرودن و نوشتن آثار منظوم و منثور خود مشغول بوده است. در مورد وفات او نیز گفته‌های مختلفی بیان شده و برخی از تاریخ نویسان سال وفات او را ۶۲۷ هجری. ق، دانسته‌اند و برخی دیگر سال وفات او را ۶۳۲ و ۶۱۶ دانسته‌اند ولی بنابر تحقیقاتی که انجام گرفته بیشتر محققان سال وفات او را ۶۲۷ هجری. ق دانسته‌اند و در مورد چگونگی مرگ او نیز گفته شده که او در هنگام یورش مغولان به شهر نیشابور توسط یک سرباز مغول به شهادت رسیده که شیخ بهاءالدین در کتاب معروف خود کشکول این واقعه را چنین تعریف می‌کند که وقتی لشکر تاتار به نیشابور رسید اهالی نیشابور را قتل عام کردند و ضربت شمشیری توسط یکی

از مغولان بر دوش شیخ خورد که شیخ با همان ضربت از دنیا رفت و نقل کرده‌اند که چون خون از زخمش جاری شد شیخ بزرگ دانست که مرگش نزدیک است. با خون خود بر دیوار این رباعی را نوشت:

در کوی تو رسم سرفرازی این است   مستان تو را کمینه بازی این است
با این همه رتبه هیچ نتوانم گفت   شاید که تو را بنده نوازی این است

مقبره شیخ عطار در نزدیکی شهر نیشابور قرار دارد و چون در عهد تیموریان مقبره او خراب شده بود به فرمان امیر علیشیر نوایی وزیر سلطان حسین بایقرا مرمت و تعمیر شد.

ویژگی‌های آثار

عطار شاعری است که شیفته عرفان و تصوف است. کلام عطار ساده گیر است. او با سوز و گداز سخن می‌گوید و اگر چه در فن شاعری به پای استادانی چون سنایی نمی‌رسد ولی سادگی گفتار او وقتی با دل سوختگی همراه می‌شود بسیار تأثیرگذار است.

عطار در مثنوی "منطق الطیر" با بیان رموز عرفان، سالک این راه را قدم به قدم تا مقصود می‌برد. عطار در سرودن غزل‌های عرفانی نیز بسیار توانا است و اندیشه ژرف او به بهترین شکل در این اشعار نمود یافته است.

عطار برای بیان مقصود خود از همه چیز از جمله تمثیلات و حکایت‌هایی که حیوانات قهرمان آن هستند بهره جسته است و امروزه می‌توان مثنوی "منطق الطیر" را یکی از مهمترین کتاب‌ها در ادب فارسی دانست.

بدون شک عطار سرمایه‌های عرفانی شعر فارسی را - که سنایی آغازگر آن است - به کمال رساند و به راستی می‌توان گفت که عطار راه را برای کسانی چون مولوی باز کرده است. عطار از معدود شاعرانی است که در طول زندگی خود هرگز زبان به مدح کسی نگشود و هیچ شعری از او که در آن امیر پادشاهی را ستوده باشد یافت نمی‌شود.

آثار

۱- دیوان اشعار ۲- منطق الطیر ۳- الهی نامه ۴- مصیبت نامه ۵- مختار نامه ۶- تذکره الاولیا

*نمونه‌ای از شعر عطار

ندارد درد ما درمان دریغا   بماندم بی‌سرو سامان دریغا
در این حیرت فلک‌ها نیز دیری است   که میگردند سرگردان دریغا

رهی بس دور میبینم در این ره
نه سر پیدا و نه پایان دریغا
چو نه جانان بخواهد ماند و نه جان
ز جان دردا و از جانان دریغا
پس از وصلی که همچون یاد بگذشت
در آمد این غم هجران دریغا

*روز ارتش

- ۱- نصب پیام تبریک در تابلوی اعلانات و ارسال پیامک تبریک روز ارتش به والدین ارتشی
- ۲- نصب تراکت از شرح وظایف ارتش در تابلوی اعلانات
- ۳- دعوت از والدین مشغول به خدمت در ارتش جهت معرفی خود وظایف شغلی شان
- ۴- اجرای دکلمه توسط دانش آموزان
- ۵- تقدیر از اولیا ارتشی
- ۶- اجرای سرود در برنامه

*دکلمه روز ارتش

مهرتان جاوید

عشق، با گل های میخکی که بر لوله تفنگ هایتان کاشتید، جوانه زد و بهار، به بار نشست و زندگی
با خون سرختان که خط مرزهای میهن شد، جریان گرفت.
استوار ماندید تا کوه ها، شکوه سربلندی و ماندگاری را از شما بیاموزند.
نشان دادید که هنوز می شود دست از جان به جای یاران، شست.
سربلند و پیروز ماندید تا آسمان، سر بر شانه هایتان به خواب خوش برود و ابرها از چشم های پر
غرورتان، زندگی را باران کنند تا زمین سیراب شود از زلال وجودتان.
باغ های معلق جهان در دست های پر از مهربانی تان، به بهار می رسند تا جهانی عشق، از شکوه شما
به شکوفه بنشیند.
رشته کوه های سر به فلک کشیده ای شدید در برابر دشمنان، تهمتن بودید و سینه سپر کردید هر
چه نامهربانی را که می خواست خانه هایمان را در شعله های آشوب بسوزاند.
پروانه هایی بودید که از هیچ آتشی پروایتان نبود.
آبشار شدید تا جهانی سرکشی را به زانو در آورید.
آسمان، زیر بال هایتان بود و دریاها در مشت هایتان و زمین، ردپایی بود از راز رهایی تان.

نامتان همیشه بلند! ای سربلندان بلند قامت!
 مهرتان جاوید و نامتان بلند و ماندگار!
 درود بر شما مردان خدا که میراث دار خون شهیدانید؛ پاینده باشید و سربلند!

❖ سرود ملت برای ارتش

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم صبحگاهی و در حضور والدین)
 ملت برای ارتش ارتش برای ملت / ملت پناه ارتش ارتش برای ملت
 تا بانگ آشنایی بر شد ز نای ملت / بگرفته ارتش ما در کف لوای ملت
 بر خاسته بانگ شادی از هم سرای ملت / دل بشنود ز هر سو اینک نوای ملت
 از هر کران شنیدیم ارتش برادر ماست / زان گام ملت ما با جان برابر ماست
 زیر لوای اسلام غم خوار و یاور ملت ماست / ارتش برای ملت
 ارتش نهاد ملیست / از جمع ما جدا نیست / فرزند ملت ماست
 با دشمن آشنا نیست / بد خواه ارتش ما / همراه خلق ما نیست
 با مدعی بگوئیم / بشنو صدای ملت / ملت پناه ارتش ارتش برای ملت
 ملت برای ارتش ارتش برای ملت

❖ متن تبریک روز ارتش

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک به والدین ارتشی ۲- نصب تبریک در تابلوی اعلانات)

❖ برادر ارتشی!

تو، خورشید روزهای خاکستری دفاع بودی و پرنده جانت، شکستن قفس‌های وابستگی را به ما
 آموخت. آمدی تا کوچه‌های وارستگی و اقتدار را عابر باشیم و عشق به وطن، راز همیشه بودنمان
 باشد.

روز ارتش مبارک باد.

❖ ارتشی! اهتمامت را در سنگرهای دفاع و امنیت پاس می‌داریم و استواری گام‌هایت را در صیانت
 ز هستی وطن، آرزو مندیم؛ روزت مبارک!

*روز ارتش، ارتشی که زخم دیر سال وطن را مرهمی دوباره نهاد و خاکِ مسمومِ سرزمین را از غبار مینِ ناامنی پاک کرد، مبارک باد.

* متن تقدیر نامه روز ارتش

پیشنهاد مربی:

(تهیه و تقدیم در مراسم بزرگداشت روز ارتش به همکاران و والدین ارتشی)
جناب آقای / سرکار خانم:
با سلام

ملت‌ها تاریخ خود را فراموش نمی‌کنند به‌ویژه که سرشار از حماسه و ایثار و غرور باشد. ارتش همیشه قهرمان جمهوری اسلامی ایران همواره آرامش و امنیت را برای ملت بزرگ ایران به ارمغان داشته است. فرا رسیدن ۲۹ فروردین روز بزرگ ارتش جمهوری اسلامی ایران را به شما و همه دلیر مردان ارتش تبریک و تهنیت عرض نموده عزت، سربلندی و اقتدار بیش از پیش شما را از درگاه ایزد منان خواستاریم.

* بزرگداشت سعدی

برنامه و فعالیت‌های پیشنهادی بزرگداشت سعدی:

- ۱- تهیه بروشور جهت توزیع بین دانش‌آموزان و همکاران
- ۲- برگزاری جلسات شعر خوانی
- ۳- نصب زندگی‌نامه شاعر گران‌قدر در معرض دید دانش‌آموزان
- ۴- اهدای جایزه به شاعران مدرسه
- ۵- نصب تراکت در تابلوی اعلانات
- ۶- بیان زندگی‌نامه مختصر در مراسم آغازین
- ۷- برگزاری مسابقات شعر نویسی
- ۸- برگزاری جلسه دوستداران سعدی و مشاعره

اول اردیبهشت، روز بزرگداشت شاعر بزرگ ایرانی سعدی

پیشنهاد مربی:

(۱- تهیه بروشور از زندگی‌نامه سعدی و توزیع بین دانش‌آموزان همکاران ۲- مناسب جهت اجرا در مراسم صبحگاهی)

روز اول اردیبهشت روزی که در تقویم به نام بزرگداشت شاعر بزرگ ایرانی شیخ اجل سعدی شیرازی نام‌گذاری شده است.

به نام مردی که شعر، عشق، سفر، تجربه و نگاه‌های انسانی و اجتماعی را به هم آمیخت تا تجربیاتش را از سفرهایی دور و دراز لابه‌لای سطور شعرها و نثرهایش بگنجاند و به ما برساند. این شاعر بزرگ در شیراز، مرکز استان فارس کنونی حدود سال ۵۶۳ دیده به جهان گشود و نام او را مصلح‌الدین گذاشتند. چنانچه در تذکرها آمده و در خلال آثارش نیز دیده می‌شود، در خانواده متمولی به دنیا آمده است، اما پدرش را خیلی زود از دست داده، اما با این حال نوشته شده که او از اوان کودکی به تحصیل علوم علاقه‌مند بوده و با اشتیاق به مکتب‌خانه می‌رفته است. در آن زمان در شیراز اتابکان روی کار بودند و پدر سعدی هم در درگاه اتابک فارس خدمت می‌کرده است.

ماجرای سفرهای دور و دراز

بعد از مرگ پدر، سعدی در شیراز تنها ماند. در سایه توجه اتابک، سعدی که از همان دوران بر اثر هوش و ذکاوت بالای خود نزد همه انگشت‌نما بود، رهسپار بغداد و وارد مدرسه نظامیه شد و از سال ۵۷۴ تا ۶۰۴ یعنی تا سال فوت اتابک سعد بن زنگی و بر تخت نشستن فرزندش ابوبکر در بغداد ماند. هنگامی که سعدی برای تحصیل به نظامیه رفت مدرسه از گذشته‌ای پرافتخار برخوردار بود. تا زمان سعدی کتاب‌های زیادی در این مدرسه تدوین شده بود و استادان بزرگ و تأثیرگذار الهیات، فقه و تفسیر قرآن در آن تدریس می‌کردند.

سعدی خیلی زود به سبب داشتن هوش زیاد و حافظه قوی و بیان خوب به‌عنوان مُعید یا استادیار انتخاب شده و درس‌ها را برای طلاب و دانشجویان تکرار می‌کرد و از طرف مدرسه مقرری دریافت می‌کرد.

سعدی از همان اوایل ادامه تحصیل در بغداد، بنا به معمول زمان، به دیدار بعضی از فاضلان می‌رفت و با آنان آشنایی پیدا می‌کرد. یکی از این فاضلان ابوالفرج بن جوزی دوم بود که بارها سعدی از محضر او کسب فیض کرده است. سعدی گاهی هم به خانقاه سهروردی به حضور شیخ شهاب‌الدین

سهروردی، صاحب کتاب عوارف المعارف و سرسلسله فرقه سهروردی می‌رسید و به او اظهار ارادت می‌کرد. سعدی ۱۲ سال آخر عمر، محضر شیخ شهاب‌الدین را در بغداد درک کرده و بعضی از عقاید عرفانی او را در بوستان و گلستان آورده است. شیخ شهاب‌الدین به سال ۶۳۲ هجری قمری در بغداد درگذشت. به نظر می‌رسد سعدی چندی پس از گذشت او مانند واعظان راستین و سالکان طریق، همراه کاروان حجاج از راه کوفه به مدینه و مکه رفت و پس از بجا آوردن مناسک حج به بغداد بازگشت.

سعدی به چه شهرهایی سفر کرد؟

سعدی در کلیات از سفر به آسیای مرکزی، هندوستان، شام، مصر، عربستان، حبشه و مغرب بدون کمترین سرنخی سخن گفته است.

استاد محمد محیط طباطبایی و هانری ماسه نوشته‌اند سعدی در جوانی به اصفهان رفته و از آنجا از راه ری و نیشابور، خراسان و مرو، عازم کاشغر و سپس هندوستان شده است. این در نگاه برخی دیگر از پژوهشگران از جمله حسن امداد نمی‌تواند درست باشد، آن‌ها معتقدند این نظریه درست نیست. امداد می‌گوید: سعدی پس از بازگشت از سفر طولانی به شیراز، در ضمن قطعه‌ای از خاطره هنگام سفر خود از شهر و دیار خویش چنین یاد می‌کند:

برون رفتم از تنگ تُرکان چو دیدم جهان

در هم افتاده چون موی زنگی

در مورد سفر به هندوستان تناقض‌های زیادی وجود دارد، اما گفته می‌شود او هنگام بازگشت از هند همراه یک کشتی بازرگانی وارد جزیره کیش می‌شود. این پایان سفر نیست چون شاعر به جای بازگشت به زادگاه خود شیراز به زیارت خانه خدا می‌رود. در مسیر حرکت خود به سوی شهر مکه در صنعا توقف می‌کند. در این شهر یکبار دیگر ازدواج می‌کند که حاصل آن یک فرزند بوده، اما این فرزند می‌میرد و سعدی را داغدار می‌کند.

به صنعا درم طفلی اندر گذشت

چه گویم کز آنم چه بر سر گذشت

در این باغ سروی نیامد بلند

که باد اجل بیخ عمرش نکند

او پس از این واقعه تلخ دوباره راهی سفر می‌شود و بعد از سفر به مکه، عازم مصر و تونس می‌شود. او در خلال جنگ‌های صلیبی اسارت را هم تجربه می‌کند و در یکی از غزل‌هایش می‌گوید:

ای باد بهار عنبرین بوی / در پای لطافت تو میرم

چون می‌گذری به خاک شیراز / گو من به فلان زمین اسیرم
چنین به نظر می‌رسد از همین سفر که به اسارت و کار گل همراه بوده، سعدی ملال خاطر پیدا می‌کند و در غزلی می‌گوید:

مرا زمانه ز یاران به منزلی انداخت

که راضی‌ام به نسیمی کز آن دیار آید

همچنین با ملال خاطر و یأس از بازگشت می‌سراید:

هر که را در خاک غربت پای در گِل ماند، ماند

گر دگر در خواب خوش‌بینی دیار خویش را

او پس از سفر به مصر راهی دمشق می‌شود. سعدی سال‌ها در کشورهای اسلامی پیرامون بغداد و دمشق سفر کرد و سپس راهی شیراز می‌شود، چراکه هوای وطن در سر دارد و دل‌تنگ حضور دوباره در ایران است:

در اقصای عالم بگشتم بسی / بسر بردم ایام با هر کسی

تمتع ز هر گوشه‌ای یافتم / ز هر خرمی خوشه‌ای یافتم

چو پاکان شیراز خاکی نهاد / ندیدم که رحمت بر آن خاک باد

تولای مردان این پاک بوم / برانگیختم خاطر از شام و روم

دریغ آمدم زان همه بوستان / تهیدست رفتن بر دوستان

سعدی در بازگشت، شیراز را برخلاف روزگاری که آن را ترک کرده بود، در کمال امنیت، آبادی و مردم را در آسایش دید. این همه را از عدالت، علاقه و کوشش اتابک ابوبکر بن سعد دانست. قطعه‌ای سرود و در آن اوضاع فارس را چنین وصف کرد:

چو باز آمدم کشور آسوده دیدم / ز گرگان به در رفته آن تیز چنگی

به نام ایزد آباد و پرناز و نعمت / پلنگان رها کرده خوی پلنگی

درون مردمی چون ملک نیک محض / برون لشکری چون هزیران جنگی

پیرسیدم این کشور آسوده کی شد؟ / کسی گفت سعدی چه شوریده رنگی

چنان بود در عهد اول که دیدی / جهان پر ز آشوب و تشویش و تنگی

چنین شد در ایام سلطان عادل / اتابک ابوبکر بن سعد زنگی

او در شیراز ماند و بوستان و گلستان را به نگارش درآورد.

گلستان، مهم‌ترین کتاب در نثر فارسی محسوب می‌شود. حکایات گلستان سعدی امتداد و ادامه مقامات حمیدی و حریری بوده که در آن‌ها فردی به اسم هشام بن عیسی مثلاً روایت داستانی را به عهده می‌گرفته و در آن‌ها زبان‌آوری می‌کرده است. سعدی این روش را سامانمند کرده و نمونه‌ای از نثرنویسی سهل و ممتنع را به دست داده است. البته این امر نیاز به تحقیق و بررسی بیشتر از سوی محققان دارد. سعدی پس از مدتی به دلیل رنجیدگی از حاسدان، شیراز را ترک کرد و به بغداد رفت. سعدی وقتی به بغداد رسید، خواجه شمس‌الدین جوینی با برادرش عطا ملک در تبریز بودند. پس از رفتن به زیارت مکه، راه تبریز را در پیش گرفت. پس از چندی به سوی روم رهسپار شد و به نوشته افلاکی در مناقب‌العارفین، در قونیه به حضور مولوی صاحب‌منزل رسید. سفر دوم سعدی معلوم نیست چه مدت طول کشیده است. این بار با اشتیاقی تمام‌تر به سوی شیراز بازگشت و تا پایان عمر در این شهر روزگار گذراند.

تاریخ درگذشت سعدی موضوعی بسیار مبهم و بحث‌انگیز است، زیرا شرح حال نویسان دو تاریخ وفات برای او ترسیم کردند؛ یکی هفدهم آذر ۶۷۰ و دیگری (بزرگانی مانند جامی) مهر سال ۶۷۱ را تاریخ درگذشت این مرد بزرگ می‌دانند.

✽ تبریک بزرگداشت سعدی

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک تبریک به والدین دانش‌آموزان)

ثنا و حمد بی‌پایان خدا را / که صنعش در وجود آورد ما را

الها قادرا پروردگارا / کریمنا منعمنا آمرزگارا

چه باشد پادشاه پادشاهان / اگر رحمت کنی مشتی گدا را

خداوندا تو ایمان و شهادت / عطا دادی به فضل خویش ما را

بزرگداشت سعدی گرامی باد.

✽ بیا تا برآریم دستی ز دل / که نتوان برآورد فردا ز گل

به فصل خزان در نیینی درخت / که بی‌برگ ماند ز سرمای سخت

بزرگداشت سعدی خجسته باد.

✽ نه چندان درشتی کن که از تو سیر شوند / نه چندان نرمی کن که بر تو دلیر شوند

یک اردیبهشت روز جهانی بزرگداشت سعدی گرامی باد.

«دشمن چو از هر حيله‌ای در ماند سلسله‌ی دوستی بجنباند

پس کارها بکند به دوستی که هیچ دشمن نکند به دشمنی

روز اول اردیبهشت ماه را با شادی سالروز سعدی شیراز آغاز می‌نماییم.

«ولادت امام جواد(ع)»

پیشنهاد مربی:

(۱- تهیه بروشور ۲- اجرا در مراسم آغازین)

«مختصری از زندگانی امام محمد تقی علیه‌السلام»

نام: محمد

لقب: جواد، التقی

کنیه: ابو جعفر

نام پدر: علی

نام مادر: خیزران

روز ولادت: رجب سال ۱۹۵ ه ق

مکان ولادت: مدینه - عربستان سعودی

مدت امامت: ۱۷ سال

روز شهادت: ذی‌قعدة سال ۲۲۰ ه ق

فرمانروایان زمان: معتصم

قاتل: معتصم

محل دفن: کاظمین - عراق

ولادت

نهمین امام شیعیان نام مبارکش محمد است و القاب و کنیه‌های فراوانی دارد؛ مشهورترین لقبش جواد و هادی است و معروف‌ترین کنیه‌اش ابوجعفر.

امام جواد علیه‌السلام در ۱۰ ماه رجب سال ۱۹۵ هجری قمری در مدینه چشم به دنیا گشود. پیشگویی ولادت آن امام از زبان پدر بزرگوارش چندین بار مطرح شده بود. ولادت امام جواد(ع)

همچون ولادت سایر ائمه معصومین علیهم السلام با ویژگی‌های مخصوصی همراه بوده است. مادر بزرگوار امام جواد علیه‌السلام خیزران نام دارد؛ زنی از خاندان ماریه قبطیه یکی از همسران رسول خدا صلی الله علیه وآله.

جایگاه امام نزد خدا

امام جواد علیه‌السلام به دلیل قابلیت و لیاقت و بهره‌مندی از موهبت الهی از جایگاهی رفیع در پیشگاه خداوند، پیامبر اکرم، پدر بزرگوارش و تمام کسانی که بهره‌ای از شناخت امام دارند برخوردار است. اگر چه دشمنان دین و حاکمان معاصر امامان معصوم علیهم السلام همواره در مقام توطئه و سرکوب و تحقیر آنان بوده‌اند، اما حقانیت و صداقت و نورانیت امامان شیعه پیوسته نقشه‌های دشمنان را خنثی و بی‌تأثیر می‌ساخته است و در برخی موارد، حتی دشمنان تحت تأثیر وجود پر برکت آنان قرار می‌گرفته‌اند.

دوران امامت تا شهادت

امام جواد علیه‌السلام همچون امامان دیگر با بهره‌مندی از علوم و معارف ناب توحیدی و دریافت حقایق از عوالم بالا در صحنه‌های مختلف، گوشه‌هایی از اقیانوس نامتناهی علم و حکمت خویش را در زندگی سراسر رحمت خویش به نمایش گذاشته است.

دفتر زندگی امام همانند سایر ائمه معصوم علیهم السلام آکنده است از برگ‌هایی زرین از مکارم اخلاق، مناقب و معجزات، استجابات دعاها، ارتباط متواضعانه، صمیمانه و همدردی با اصحاب و یاران است. زندگی پربرکت امام جواد با نقشه معتصم، حاکم ستمگر عباسی، و دخالت مستقیم فضل همسر آن حضرت پایان یافت. آن حضرت در تاریخ ۲۲۰ هجری قمری به شهادت رسید و در کنار قبر جدّ بزرگوارش حضرت امام موسی کاظم در کاظمین به خاک سپرده شد.

*متن مجری در مراسم ولادت

بسم الله الرحمن الرحيم

مظهر احسان

اول هر کار؟..... به نام پروردگار بخشنده مهربان

سلام! حالتان خوب است؟ حواستان جمع است؟

انشاءالله که در پناه پروردگار همیشه شاداب و موفق باشید.

برنامه با این خطاها آغاز می‌شود.

داستان

حدس زدید؟ حالا کامل می‌کنم تا شما اولین برنامه را بدانید.

داستان

بعد از ظهر گرمی بود. حکیمه خاتون مهمان برادرش امام رضا علیه‌السلام بود. نه ماه پُر از اضطراب و سختی گذشت. حکیمه خاتون با خیزران در باره زمان تولد بچه صحبت می‌نمودند که امام رضا^(ع) رو به خواهرش کرد و فرمود: امشب را نزد ما بمان لازم است هنگام ولادت فرزندم تو بر بالین خیزران باشی. لبخند رضایت بر لبان حکیمه خاتون نقش بست. خورشید کم‌کم در پشت کوه‌ها غروب می‌کرد و جای خود را به شب می‌داد. خیزران در میان اتاق نزدیک پنجره به ماه در آسمان نگاه می‌کرد و با خدا سخن می‌گفت: «خدایا تولد این بچه را بر من آسان کن.»

او مشغول صحبت با خدا بود که ناگهان درد شدیدی در شکم خود احساس نمود از شدت درد آهی کشید. حکیمه خاتون با شنیدن صدای آه از میان اتاق خود را به خیزران رساند. زمان تولد بچه بود. چند زن دیگر با صدای کمک‌کمک حکیمه خاتون خود را به داخل اتاق رساندند در اثر این سروصدا امام رضا علیه‌السلام چراغی روشن کرد و سپس با بستن در از اتاق خارج شدند. اما صدای خیزران از میان اطاق می‌گذشت و امید تولد کودکی را به کسانی که در پشت در بودند می‌داد. ناگهان چراغ میان اتاق سوسو کنان خاموش شد. تاریکی اطاق را فراگرفت. حکیمه خاتون صدا زد زود چراغ را روشن کنید. همه منتظر روشن شدن چراغ بودند که صدای نوزاد شادی را با خود به جمع زنان حاضر در اتاق و کسانی که در پشت در بودند هدیه کرد. کودک تازه به دنیا آمده در آغوش حکیمه خاتون قرار گرفت با روشن شدن چراغ چهره‌های خندان نمایان شد. در این میان امام‌رضا علیه‌السلام وارد اتاق شد. زنان به احترام امام علیه‌السلام کنار رفتند. وقتی امام علیه‌السلام به نزدیکی حکیمه خاتون رسید کودک را از او گرفت و او را در میان گهواره قرار داد^۱.

امیدوارم که از داستان لذت برده باشید. برنامه را با یک سؤال ادامه می‌دهم.

چه کسی می‌داند نام کودکی که امام رضا علیه‌السلام آن را در گهواره قرار داد چه بود؟

۱. شیخ عباس قمی، منتهی‌الآمال، ج ۲، قم، مطبوعات حسینی، ص ۵۷۲.

احسنت! امام محمد تقی علیه السلام.

این امام بزرگوار سخنان بسیاری دارد.

از سخنانی که امام به مردم گفت می دانید چه بود؟

برای دانستن سخن امام علیه السلام یکی از شما بیاید تا کارتی را که سخن امام علیه السلام روی آن نوشته شده به او بدهم. او باید با ده شماره کلام امام علیه السلام را بدون نقطه روی تابلو بنویسد.

از دوستی با شخص بد پرهیز کن^۱

بله! امام علیه السلام فرمود: «از دوستی با شخص بد پرهیز کن.»

اما چرا؟ چه کسی می تواند بگوید.

احسنت، جواب های خوبی دادید ولی ببینم امام علیه السلام چه جوابی داده. امام علیه السلام می فرماید: «دوست بد مانند یک شمشیر است. ظاهری قشنگ دارد. ولی همین شمشیر اگر به بدن زده شود زخمی ایجاد می کند که اثر بدی دارد و مدت ها می ماند. دوست بد هم مثل شمشیر می ماند ظاهری خوبی دارد ولی کارها و حرف های بدی به انسان یاد می دهد که مانند زخمی در ما باقی می ماند.» حالا که با سخنی از امام علیه السلام آشنا شدید در روز تولد امام محمد تقی علیه السلام برای شما یک مولودی می خوانم.

آمده ابن الرضا (۲)

گل باغ مرتضی

آمدی خوش آمدی (۲)

ای گل محمدی

آمده ابن الرضا (۲)

گل باغ مرتضی

بی نظیر فاطمه

هم اسیر فاطمه

آمده ابن الرضا (۲)

گل باغ مرتضی^۲

مژده ای اهل ولا

نور چشم فاطمه

سیدی یا سیدی

جان فدای مقدمت

مژده ای اهل ولا

نور چشم فاطمه

ای عزیز فاطمه

هم گرفتار توام

مژده ای اهل ولا

نور چشم فاطمه

۱. محمد باقر مجلسی، بحارالانوار، مؤسسه الوفا، بیروت، ۱۴۰۴، ج ۷۱، ص ۱۹۸.

۲. رضا یعقوبیان، زمزمه عشق، رستگار، مشهد، ۱۳۸۱، ص ۲۸۷.

*متن تبریک ولادت

*برخیز به شادی، گه برخاستن است
چون شادی امشب ز گنه تاختن است
امشب شب میلاد تقی هست و شب
عیدی ز جواد و اهل بیت خواستن است
تولد امام جواد^(ع) بر شما مبارک باد.
* خوش باش که قلب شیعه شاد است امشب
کار همه بر وفق مراد است امشب
درهای بهشت آرزو باز شده است
چون شام ولادت جواد است امشب
تولد امام جواد^(ع) بر شما مبارک باد

*مراسم اعتکاف

- ۱- نصب پیام تبریک ماه رجب و دعوت دانش‌آموزان به مراسم اعتکاف
- ۲- آشنا نمودن و تفهیم دانش‌آموزان از علت و چرایی اعتکاف
- ۳- تشکیل حلقه‌های دانش‌آموزی و پرسش و پاسخ
- ۴- تشکیل جلسه‌های توجیهی و رفع اشکالات و شبهات دانش‌آموزان
- ۵- آماده سازی دانش‌آموزان جهت اجرای دکلمه و سرود اعتکاف در مراسم آغازین جهت ترغیب دانش‌آموزان در شرکت در این مراسم پر فیض
- ۶- نصب نام مساجد نزدیک در تابلو اعلانات مدرسه که در آن مراسم پر فیض اعتکاف برگزار می‌گردد.
- ۷- تهیه و توزیع بروشور آیین اعتکاف در بین دانش‌آموزان
- ۸- ترغیب همکاران و دانش‌آموزان جهت حضور در مراسم به صورت کلاسی در مساجد
- ۹- هماهنگی با همکاران جهت جلوگیری از ارائه دروس جدید در ایام اعتکاف

*سرود اعتکاف

پیشنهاد مربی:

(اجرای سرود در مراسم آغازین توسط دانش‌آموزان و سخنرانی مربی از فواید اعتکاف جهت ترغیب همکاران و دانش‌آموزان جهت شرکت در مراسم)
(اجرا به صورت همخوانی)

بس که دارد رحمت بی‌حد، خدا در اعتکاف
میزند عفو خدا ما را صلا در اعتکاف
معتکف شو، در حریم دوست تا خود بشنوی
نغمه ایمان و عطر ربنا در اعتکاف
می‌توان عهد مودت بست با یزدان، اگر
سنت اسلام را آری به جا در اعتکاف
فرصتی زیبا تو را دادند تا پیدا کنی
راه گم‌گردیده‌ات را تا خدا در اعتکاف
با نماز و روزه و ذکر و دعای روز و شب
می‌کنی پرواز تا اوج سما در اعتکاف
خلوت را پُر ز قرآن و ز عترت می‌کنند
نغمه پردازان عرش کبریا در اعتکاف
دل به صاحب دل سپردن کار مردان خداست
گر که مرد عرصه عشقی بیا در اعتکاف
در جهادی سخت باید بر زمین زد نفس را
تا شوی از بند نفس خود رها در اعتکاف
می‌درخشی پیش چشم قدسیان وقتی خدا
نور خود را می‌کند بر تو عطا در اعتکاف
چون توسل می‌کنی، مثل کیوترهای عشق
گه مدینه می‌روی، گه کربلا در اعتکاف
کاش چشمان خدایین شما روشن شود
بافروغ آخرین نور هدا در اعتکاف

می‌شود عمری دعاگوی شما ای اهل نور!
گر «وفائی» را کنید از جان دعا در اعتکاف

*سرود اعتکاف

(مناسب دوره اول)

دوباره ماه رجب و شروع مهریونیه / مهمونی سه روزه و هدیه‌ی آسمونیه
جوونا باز صف کشیدن با اون دلای پاکشون / خدا تجلی می‌کنه میون اعتکافشون
صحن و سرای مسجدا پرشده از فرشته‌ها / فرشته‌های خاکی و دلاورای بی‌ریا
روزای روزه و دعا، شبای گریه و صفا / دلاشون و جلا می‌ده نماز شب یاد خدا
دوباره وقت پر زدن تو آسمون آبیّه / تولد دوباره‌ی یه نسل انقلابیه
تا وقتی این مجاهدا باشن تو لشکر علی / رو قله‌های عزته پرچم کشور علی
ملتی که با عاشقی حماسه برپا می‌کنه / صوت دعای وحدتش دشمن و رسوا می‌کنه
تموم دنیا بدونن نهضت ما حسینیّه / این اعتکاف و عاشقی از نفس خمینیّه

*مناجات با خدا

(مناسب جهت اجرا در مراسم اعتکاف دانش‌آموزی)

رو میگردانم من، دیگر از آن و این، که بر من عاصی، هستی یارِ دیرین، هر لحظه نامت را، خوانم
به تاب و تب، بیچاره بر دَرَت، رو آورده یا رب، در کوله بارِ خود، ای حیّ سبحانم، چیزی ندارم من،
غیر از گناهانم، دلخوشی بنده، عنایتت باشد، فقط اُمید من، به رحمتت باشد.
از فرطِ گناه، نبرده‌ام سودی، من بد بودم اما، تو خوبی نمودی، بر حال خرابم، زاری نکردم من،
جز معصیتِ دیگر، کاری نکردم من، شهره به گُنه در، بازار تو بودم، تو فخر من بودی، من عار تو بودم.
جانها فدای آن، نورِ عالمینت، در گذر از جرمم، به حقّ حسینت، یا رب مرا دیگر، عبد خدایی کن،
مرا چو خوبانت، کربلایی کن.

کاری کن بمیرم، با عشقِ ثارالله، ذکر لبم باشد، یا اباعبدالله، یا اباعبدالله...
نمودی بر نیزه، تلاوت قرآن، جانها به قربانت، یا ذبیح العطشان یا اباعبدالله یا اباعبدالله... ای سرت
بر نیزه، ای تنت به صحرا، بآبی آنت و، اُمّی یا ثارالله یا اباعبدالله یا اباعبدالله...

*دکلمه اعتکاف:

(اجرا در مراسم صبحگاهی)
 خدایا تو خواندی منم آمدم
 چقدر روزهای زیبایی بود!! روزهای اولین اعتکاف، مسجد جامع و...
 سه روزی که دعوتم کردی به مهمانی‌ای که میزبانش بودی و چه خوب میزبانی کردی
 چقدر احساسات متفاوت!
 اشک و لبخند.... ترس و آرامش.... معنویت و دنیا و آخرت!
 چه زیبا بود اشک‌های نیمه شب‌ها بچه‌ها.
 انگار دیگر نه دنیایی هست و نه تعلقاتی
 خودت هستی و خدایی که همین نزدیکی‌هاست
 تنوع جلسات و سخنرانی‌ها و محافل، جشن مولا و عزاداری عمه سادات
 سه روز فقط سجاده و مهر و محراب و قرآن دیدن
 یادش به خیر...
 سه روز روزه در ماه رجب و افطار و سحر و...
 تو دعوتم کردی و باورم نمی‌شد که هنوز هم به فکر منی!
 با تمام گناهانم امید داشتم... با همه بدیم... و با همه غفلتم... باز هم عاشقانه دوست داشتم
 و اما تو اندک عشقم را دیدی و شوقم را و دعوتم کردی در
 اعتکاف... اعتکاف.... اعتکاف.
 و چه زیبا در میان یک جمع تنها می‌شدیم و چه عاشقانه باهم صحبت می‌کردیم
 انگار که من تنها بنده‌ات هستم و تو هم فقط و فقط خدای منی
 و اعتکاف یعنی عاشق شدن و اعتکاف یعنی چشمه‌های اشک را جاری کردن
 و بغض‌های یک سال سیاه را شکستن.
 و تا آخر عمر اگر عمری باقی باشد هر سال مرا در این سه روز حسی باشد و حالی... دعوتم کن
 و آغاز اعتکاف با جشن امیر مؤمنان او که بهترین بنده‌هاست....
 و پایان اعتکاف زینب کبری بار دیگر غمش داغ کربلایمان را زنده می‌کند
 و روز وداع با اعتکاف همراه با معتکفین

من فقط همراه بودم با آخرین روضه‌های ام داوود و پرنده دلم را پرواز دادم
در آسمان مهربانیت و اشک‌هایم باران جاری از این آسمان بود.
تمام شد حضورم در بین جوانانی که آمده بودند تا خلوت در جماعت را تجربه کنند...
خدایا منم و انتظار یک خلوت عاشقانه دیگر با تو، در جماعت خوبان.

*ولادت امام علی (ع) و روز پدر

- ۱- آذین‌بندی موضوعی فضای مدرسه کلاس‌ها
- ۲- پخش نواهای شاد در فضای عمومی مدرسه
- ۳- برگزاری نمایشگاه عکس ولادت
- ۴- برگزاری نمایشگاه کتاب
- ۵- برگزاری مسابقه و نمایشگاه دل نوشته‌های برای امامت
- ۶- برگزاری نمایشگاه نقاشی با موضوع مرتبط
- ۷- برگزاری شب شعر
- ۸- برپایی جشن
- ۹- توزیع شیرینی و شکلات بین دانش‌آموزان
- ۱۰- اجرای مسابقات تفریحی
- ۱۱- تجلیل از اسامی دانش‌آموزان بانام علی و سایر القاب امام علی (ع)

*زندگی‌نامه امام علی (ع)

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان)

مشخصات امام علی (ع)

نام: علی (ع)

لقب: امیر المومنین (ع)

کنیه: ابوالحسن (ع)

مقام: امام اول

نام پدر: عمران (معروف به ابوطالب)

نام مادر: فاطمه بنت اسد

تاریخ ولادت: روز جمعه سیزده رجب ۳۰۰ سال بعد از سال عام الفیل ۱۰ سال قبل از بعثت پیامبر^(ص)

محل ولادت: مکه معظمه (در خانه خدا متولد شد)

مدت امامت: ۳۰ سال

مدت خلافت: ۵ سال

مدت عمر شریف: ۶۳ سال

تاریخ شهادت: ۲۱ رمضان

سال شهادت: ۴۰ هجری قمری

محل شهادت: مسجد کوفه

محل دفن: نجف اشرف

نام قاتل: ابن ملجم مرادی

تعداد فرزندان: ۱۲ پسر و ۱۶ دختر

پادشاه زمان ولادت: شهریار

خلیفه پس از شهادت: معاویه

دانشتنی‌های زندگی امام علی^(ع)

۱. امام علی^(ع) از چند سالگی در دامان پر مهر پیامبر^(ص) پرورش و تحت تعلیمات آن حضرت قرار

گرفت؟ ۶ سالگی

۲. آن بزرگوار چند ساله بود که به پیامبر^(ص) ایمان آورد؟ ۱۰ ساله

۳. در بین رشته‌های ورزشی امام علی^(ع) به کدام رشته علاقه داشت؟ ورزش کشتی

۴. به پیروان و طرفداران حضرت علی^(ع) چه می‌گویند؟ شیعه

۵. کدام سوره در شأن امیرالمؤمنین علی^(ع) نازل شده است؟ سوره عادیات

۶. شبی که حضرت علی^(ع) به خاطر حفظ جان پیامبر^(ص) در بستر ایشان خوابید، چه نام دارد؟ لیلة المیت

۷. کدام آیه در خصوص فداکاری ایشان در شب لیلة المیت نازل شده است؟ آیه ۲۰۷ سوره بقره

۸. دوران ملازمت امام علی^(ع) با پیامبر اکرم^(ص) چند سال بوده است؟ ۳۲ سال و ۷ ماه و ۱۵ روز

۹. پیامبر اکرم (ص) در چه تاریخی در کجا و در حضور چند نفر امام علی (ع) را به جانشینی خود و امامت مسلمین منصوب کردند؟ در روز ۱۸ ماه ذی حجه سال دهم هجرت هنگام بازگشت از حج در منطقه‌ای به نام غدیر خم و در حضور ۱۰۰ هزار نفر
۱۰. به کدام امام قرآن ناطق می‌گویند؟ حضرت علی (ع)
۱۱. کتاب شریفی که نامه‌ها، مواعظ، خطبه‌ها و کلمات قصار امیرالمؤمنین (ع) در آن جمع‌آوری شده است، چه نام دارد؟ نهج البلاغه
۱۲. نهج البلاغه امام علی (ع) توسط چه کسی جمع‌آوری و منتشر شده است؟ سید رضی (رحمت الله علیه) در قرن چهارم هجری
۱۳. کدام کتاب به أخ القرآن (برادر قرآن) معروف است؟ نهج البلاغه
۱۴. امام علی (ع) به چه کشورهایی مسافرت کردند؟ یمن، طائف، عراق و ایران
۱۵. اولین سجده شکر در اسلام توسط چه کسی انجام شد؟ امام علی (ع)
۱۶. اولین کار امام علی (ع) پس از رحلت پیامبر چه بود؟ جمع‌آوری و تنظیم قرآن
۱۷. اولین مفسر قرآن چه کسی بود؟ امام علی (ع)
۱۸. غلام معروف امام علی (ع) کیست؟ قنبر
۱۹. نام شمشیر حضرت علی (ع) چیست؟ ذوالفقار
۲۰. دعای معروفی که حضرت علی (ع) به یکی از یاران خود تعلیم داد چه نام دارد؟ دعای کمیل
۲۱. جمله طیبه‌ای که امام علی (ع) هنگام شهادت آن‌قدر آن را تکرار فرمودند تا روح از بدن مبارکشان به ملکوت اعلی پیوست، چه بود؟ لا اله الا الله

داستانی از نوجوانی امام علی (ع)

مشرکان مکه پس از مرگ عموی پیامبر (ص) حضرت ابوطالب، پیامبر را بسیار آزار می‌دادند اذیت می‌کردند و به کودکان پول و غذا می‌دادند تا به پیامبر (ص) سنگ بزنند و پیامبر (ص) را آزار بدهند. پیامبر (ص) موضوع را با حضرت علی (ع) که در آن زمان نوجوان بودند در میان گذاشتند. حضرت علی (ع) گفتند: ای رسول خدا هر گاه خواستید از منزل بیرون بروید بفرمایید تا من هم دنبال شما بیایم. وقتی کودکان به پیامبر (ص) حمله می‌کردند، حضرت علی (ع) باشهامت خود را سپر حضرت قرار می‌دادند و از آسیب رسیدن به پیامبر (ص) جلوگیری می‌کردند.

منبع: (بحار الانوار ج ۲۰ ص ۵۰)

*شعر ولادت امام علی(ع)

او یار محمد ^(ص)	او یار خدا بود
در چشم و دل او	آثار خدا بود
او بود که می برد	نان پیش یتیمان
مردی که به لب داشت	ذکر خوش قرآن
با هیچ ستمگر	او صلح نمی کرد
او دادگری بود	بسیار جوانمرد
او بود که خوابید	در جای محمد
دنیای علی(ع) بود	دنیای محمد ^(ص)

*سرود روز پدر

ای فدای روی همچون ماه تو / گشته ام من واله و شیدای تو
 تکیه گاه من تویی هانای پدر / ای پدر کی میشوم همتای تو؟
 گر تو می بینی که شعری گفته ام / دوست دارم پا گذارم جای تو
 گرچه می توان که جا پایت گذاشت / لیک رسوا می شود بدخواه تو
 آب دریا را اگر نتوان کشید / می توان نوشید از دریای تو
 ای پدر با من بگو درد دلت / تا که من مرهم نهم غمهای تو
 ای پدر پشت و پناه من تویی / پشت من گرم است از گرمای تو
 ای پدر خونی که در پود من است / قطره قطره میکنم اهدای تو
 روشنی بخش چراغ خانه ای / می ستایم روح استغنائی تو
 کودکان چون نهالی رسته اند / هست مادر مامن و مأوای تو
 ای پدر روزت مبارک ای پدر / من چه دارم تا بریزم پای تو؟

*احادیث گهربار

پیشنهاد مربی:

(احادیث ذکر شده را به همراه شعر آن در تابلو نصب کنید و برای یاددهی به دانش آموزان هر روز در مراسم صبحگاهی حدیث و شعر آن را تکرار نمایید تا ملکه ذهن دانش آموزان شود.)

* با یکدیگر دشمنی نکنید. (الحکم من کلام الامام امیرالمؤمنین علی ع، ۹۰)

یاور و یار هم باشید دوستی‌ها را کم نکنید

دل‌ها را نزدیک نکنید دشمنی باهم نکنید

* بیندیش، سپس سخن بگو. (عیون الحکم و المواعظ، ۶۰۸۴)

ای گل خوشبوی من همیشه پیش از سخن

خوب بیندیش و بعد حرف خودت را بزن

* به دیگران مهربانی کن تا به تو مهربانی کنند. (بحار ج ۷۴ ص ۱۰۰)

مهربانی کن به این مهربانی کن به آن

تا همه مثل خودت با تو باشند مهربان

* از خطای دیگران در گذر تا از خطای تو درگذرند. (غررالحکم ج ۲ ص ۱۷۲)

از خطای این و آن در گذرای مهربان

از خطایت بگذرند خیلی آسان دیگران

* رنگ آمیزی برای روز پدر:

* تبریک ولادت امام امیرالمؤمنین علی علیه السلام

علی پا به این دنیا گذاشت و قلب عاشقان را محصور کرد و همگان را با انسانی آشنا کرد که پدر تمامی آفریدگان پروردگارش لقب گرفت روز پدر مبارک.

* میلاد مرتضی اسدالله حیدر است

جشن ولادت علی علیه السلام آن میر صفدر است

زوجی برای فاطمه حق آفریده است

این زادروز همسر زهرای اطهر است

با کوردل بگو، که به جز شیر حق علی علیه السلام

جای ولادتش حرم خاص داور است؟.

ولادت باسعادت مولای عاشقان، امیر مؤمنان، علی علیه السلام، مبارک باد.

* سخنان گهربار:

پیشنهاد مربی:

* پیامبر اعظم (ص): ای مردم علی را دوست بدارید. (بحار ج ۳۹ ص ۲۶۵)

فرمود این سخن را

ای مردمان دنیا

نام خدای مهربون

بزرگی که مهربونه خدایی

تو آسمون دین ما

حرفای اونها واسه ما

ستاره‌ی رخشنده‌ای

در کعبه دنیا اومده

فاطمه بنت اسد

ابوطالب بابای او

سیزدهم ماه رجب

چراغونی تو کوچه هاست

پیامبر خوب ما:

دوست بدارید علی را

اول هر قصه ماست

که در همه جاست

اماما چون ستاره‌اند

همیشه راه و چاره اند

که اولین امام ماست

نامش علی مرتضی (ع) ست

نام قشنگ مادرش

سایه بون روی سرش

تولد آقامونه

آخه علی (ع) مولامونه

* هفته مشاغل

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی هفته مشاغل:

- ۱- سخنرانی مشاوران در زمینه‌های موفقیت، کارآفرینی، برنامه‌ریزی درسی و مطالعاتی و...
- ۲- تهیه بروشورهای شغلی، تراکت، پلاکارد و نصب پیام‌های مناسب شغلی بر روی تابلوهای مشاوره مدارس با کمک از دانش‌آموزان علاقه‌مند
- ۳- دعوت از چهره‌های موفق کارآفرینی و خوداشتغالی شهر
- ۴- دعوت از متخصصان موفق رشته‌های گوناگون تحصیلی و دانشگاهی مثل پزشکان، اساتید دانشگاه و... برای ایراد سخنرانی و برگزاری جلسه پرسش و پاسخ
- ۵- بازدیدهای علمی و شغلی از مراکز و کارخانجات تولیدی و صنعتی، بیمارستان‌ها، دانشگاه‌ها و...
- ۶- نمایش فیلم و اسلایدهای معرفی مشاغل گوناگون
- ۷- بازدید از هنرستان‌های کاردانش و فنی و حرفه‌ای
- ۸- بازدید از نمایشگاه‌های مشاغل برپاشده در سطح منطقه و استان
- ۹- انجام مسابقات مقاله نویسی، نقاشی، روزنامه دیواری، انجام مصاحبه‌های شغلی، وبلاگ نویسی با موضوع شغل
- ۱۰- معرفی رشته‌های دانشگاهی در هفته معرفی مشاغل
- ۱۱- دعوت از نفرات برتر کنکور سالیان گذشته جهت صحبت

* بروشور

پیشنهاد مربی:

(تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان دوره دوم)

آشنایی با مشاغل مختلف این امکان را به دانش‌آموزان می‌دهد تا متناسب با استعداد، توانایی، رغبت، هوش و علائق خود نسبت به انتخاب رشته تحصیلی مناسب که منجر به انتخاب شغل مورد علاقه آن‌ها می‌شود، اقدام نمایند.

هفته معرفی مشاغل، که هر ساله در هفته اول اردیبهشت ماه در مدارس برگزار می‌گردد، فرصت مغتنمی است تا دانش‌آموزان دوره‌های مختلف تحصیلی با مشاغل گوناگون و لزوم آن‌ها در جامعه آشنا شوند.

آشنایی با مشاغل مختلف این امکان را به دانش‌آموزان می‌دهد تا متناسب با استعداد، توانایی، رغبت، هوش و علائق خود نسبت به انتخاب رشته تحصیلی مناسب که منجر به انتخاب شغل مورد علاقه آن‌ها می‌شود، اقدام نمایند.

راهنمایی شغلی:

راهنمایی شغلی نوع دیگری از راهنمایی است که بدان وسیله به فرد کمک می‌شود تا بر اساس شناخت استعدادها، رغبت‌ها و محدودیت‌ها و نیز نیازهای شغلی جامعه و محیط زندگی خود، بتواند شغل مناسبی انتخاب کند و پس از گذراندن دوره‌های آموزشی به طور موفقیت آمیز و رضایت بخشی به آن اشتغال ورزد.

فرانک پارسونز که از بنیان‌گذاران نهضت راهنمایی شغلی در آمریکا است، در این مورد می‌گوید: راهنمایی شغلی کمک به فرد است تا شغل مناسبی را انتخاب کند، برای انجام دادن آن آماده شود و به طور موفقیت آمیزی به انجام آن بپردازد.

از دیدگاه وی راهنمای شغلی سه مرحله دارد:

- ۱- شناخت توانایی‌ها، رغبت‌ها و محدودیت‌های فرد.
- ۲- شناخت خصوصیات مشاغل و فرصت‌های شغلی جامعه.
- ۳- برقراری سازش منطقی بین خصوصیات فردی با خصوصیات شغلی.

شیوه‌های اجرایی راهنمایی شغلی:

- ۱- بازدید از مراکز و محیط‌های شغلی.
- ۲- معرفی مشاغل (به خصوص در هفته معرفی مشاغل)
- ۳- ارائه واحد شناسایی مشاغل در دروس مختلف مرتبط.
- ۴- مقاله نویسی شغلی.
- ۵- اجرای نمایشنامه شغلی.
- ۶- اشتغال در ایام فراغت.
- ۷- انجام مصاحبه‌های شغلی توسط دانش‌آموزان.

اهداف راهنمایی شغلی در دوره‌های مختلف تحصیلی:

مهم‌ترین هدف راهنمایی شغلی در دوره ابتدایی آن است که دانش‌آموزان متوجه شوند که وجود تمام مشاغل مشروع و نیز اشتغال در آن‌ها برای ادامه زندگی افراد و بقای جامعه لازم است.

تعریف کار و شغل: از نظر راهنمایی شغلی، کار فعالیتی است نسبتاً "دائمی که با تولید کالا و یا ارائه خدمتی همراه است و برای آن دستمزدی پرداخت می‌شود.

کار دارای چند خصوصیت است:

- ۱- نوعی فعالیت فکری یا جسمی است که به منظور رفع نیازهای انسان انجام می‌گیرد. این تلاش در نهایت باعث خستگی عضلانی و عصبی می‌شود و فرد پس از مدتی کارکردن به استراحت نیاز دارد.
- ۲- تلاش نسبتاً دائمی است و فعالیت‌های زودگذر و موقتی را شامل نمی‌گردد.
- ۳- از طریق کار، کالایی تولید می‌شود یا خدمتی ارائه می‌شود. لذا مشاغل کاذب در جامعه جزء شغل و کار به حساب نمی‌آیند.
- ۴- در برابر انجام دادن کار، دستمزدی پرداخت می‌گردد. اگر فردی برای تفریح و بدون دستمزد به تولید کالا و یا ارائه خدمتی اقدام کند، به عمل او سرگرمی گفته می‌شود.
- ۵- فرد باید از انجام کار لذت نیز ببرد.

علل کار کردن:

- ۱- کار کردن وسیله مناسبی برای به مصرف رساندن انرژی بدن در راه مطلوب و نیل به تعادل فیزیولوژیک محسوب می‌شود. از طریق کار کردن، انرژی به مصرف می‌رسد و بی‌نظمی‌های داخلی سیستم بدن کاهش می‌یابد و حیات سلول‌ها به درستی ادامه می‌یابد.
- ۲- کار کردن وسیله‌ای برای برقراری و تحکیم روابط اجتماعی با هم‌نوعان است. در محیط‌های کاری که از محبت و صمیمیت مملو باشد، نیازهای روانی ارضاء می‌گردد و کارکنان احساس یاس و بیگانگی نمی‌کنند.
- ۳- انسان از طریق کار کردن نقش معینی را به عهده می‌گیرد و خودش را جزیی از جامعه به حساب می‌آورد. ارزش هر فرد در جامعه به شغلی بستگی دارد که عهده دار آن است.
- ۴- کار کردن موجب شناخت توانایی‌ها و محدودیت‌های افراد می‌شود و شخص با مقایسه خود با دیگران می‌تواند به رفع کمبودهای خود اقدام نماید.
- ۵- کارکرده موجب استقلال می‌شود. انسان بیکار فرد وابسته‌ای است و نمی‌تواند آرزوها و خواسته‌هایش را عمل کند. استقلال و تأمین نیازها در سایه کار و تلاش حاصل می‌شود.

*شعر در مورد هفته مشاغل

یکی خواننده دگر درس وکالت
 که پروازش به سوی آسمان است
 یکی هم با طلا دارد سروکار
 دگر هم فوتبالیستی خوب باشد
 به دریا دیگری غواص باشد
 کشاورزی کند با آب باران
 یکی عاقد بخواند خطبه عقد
 یکی باشد مشاور توی بنگاه
 که او در کار خود خیلی دقیق است
 یکی دیگر بود فالگیر و رمال
 بیافد فرش های خوب و عالی
 یکی روحانی است و نکته پرداز
 یکی شغلش دگر آزاد باشد
 یکی هم باغبان بی قرار است
 یکی سقا به فکر آب باشد
 یکی دیگر بود شغلش پرستار
 یکی کارش بود در شرکت گاز
 یکی نامه رسان خاص و عام است
 یکی نجار با تخته کند کار
 یکی راننده بر ماشین سوار است
 سرو کارش بود تعمیر ماشین
 که با آرد و خمیرش می پزد نان
 که شغلش بادل و باجان خریده
 همیشه کارهایش بی شمار است
 منظم کردن موی فری است
 بن هر رشته ای آموزگار است

یکی هم قاضی است و باعدالت
 خلبان شغل دیگر در جهان است
 یکی هم کارگردانی فداکار
 یکی بازیگری محبوب باشد
 یکی نقاش دگر عکاس باشد
 یکی دارد دگر ملک فراوان
 یکی هر شعرو متنی می کند نقد
 یکی باشد مقنی می کند چاه
 یکی مسئول اطفاء حریق است
 یکی کارش بود در ثبت احوال
 یکی دارد به خانه دار قالی
 یکی بقال، یکی خراز و بزاز
 یکی کفاش یکی قناد باشد
 یکی دیگر همیشه دام داراست
 یکی آشپز یکی قصاب باشد
 یکی خیاط و با الگو کند کار
 یکی خواننده و می خواند آواز
 یکی رنگ زن یکی صیاد دام است
 یکی عطار دارد عطر بسیار
 یکی هم در مغازه جوشکار است
 یکی هم مکانیک باکار سنگین
 یکی نانوا بود کارش فراوان
 یکی هم رفتگر زحمت کشیده
 یکی هم کار گرو خدمت گذار است
 که شغل دیگر آرایشگری است
 یکی فرمانده و هم پاسدار است

چرا چون او الف، با را که آموخت	چو شمعی پای هر پروانه‌ای سوخت
تمام شغل‌ها شایان ذکر است	همه بادانش و با علم و فکر است
هزاران شغل دیگر هست موجود	کنون این شمه‌ای از شغل‌ها بود
چرا با این همه کار فراوان	که باشد توی شهر و توی استان
گروهی در پی کار خلافتند	ز هر کار گهر باری معافند
چنین افراد فرجامی ندارند	به زندان تا ابد پا می‌گذارند
خدای ما رئوف و مهربان است	همیشه او به فکر بندگان است
بنابراین توکل بر خدا کن	به راه دین و حق جان را فدا کن
همه شغلی بجای خویش زیباست	که ایزد بر تمامش حکم فرماست
خداوندی که ما را داده نعمت	از اول شغل‌ها را کرده قسمت
بنا بر این همه از یک خداییم	به آن حرفه که داده آشناییم
خلاصه ما همه تایی توانیم	خدا و خلق را راضی نماییم
سزاوار است تا خدمت نماییم	چرا که جمله در یک اجتماعیم
خدا وندی که نعمت‌ها عطا کرد	نباید بند هاش هرگز خطا کرد
چرا که اجر با دادار باشد	که هر جا ناظر هر کار باشد

*شهادت امام موسی کاظم (ع)

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی مراسم شهادت:

- ۱- برگزاری شخصیت‌شناسی امام کاظم
- ۲- تشکیل هیئت مذهبی مدرسه
- ۳- تهیه نذورات و تعزیه خوانی
- ۴- برگزاری مراسم روضه خوانی
- ۵- برگزاری نماز جماعت اول وقت تمام کلاس‌ها و سخنرانی روحانی با موضوع مرتبط
- ۶- برگزاری گفتمان شخصیت‌شناسی امام کاظم و نقش آنان در اسلام
- ۷- برگزاری نشست‌های پرسش و پاسخ
- ۸- پخش کلیپ از زندگی امام
- ۹- قصه‌گویی مربی به صورت کلاسی

*شعر شهادت

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

زندانی عشق

زندانیان عشق چو شب را سحر کنند *** از سوز شمع و اشک روانش خبر کنند
مانند غنچه سر به گریبان درآوردند *** شور و نوای بلبل شوریده سر کنند
چون سر به خشت یا که به زانوی غم نهند *** یک باره سر ز کنگره عرش بر کنند
با آن شکسته حالی و بی بال و بی پری *** تا آشیان قدس به خوبی سفر کنند
چون ره سپر شوند به سینای طور عشق *** از شوق، سینه را سپر هر خطر کنند
آنان کزین معامله هستند بی خبر *** برگو که تا به محبس هارون نظر کنند؛
تا بنگرند گنج حقیقت به کنج غم *** آن لعل خشک را به دُرِ اشک تر کنند
برپا کنند حلقه ماتم به یاد او *** تا عرش و فرش را همه زیر و زبر کنند

*دکلمه شهادت

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت تک خوانی)

کنون که گوشه‌ی زندان به بند زنجیرم / خدا گواست چو زهرا ز زندگی سیرم
شبیبه مادر مظلوم تا ورود اجل / دو دست بسته‌ی خود سوی آسمان گیرم
شکسته پا و کمان قد، رسیده جان به لبم / شکنجه‌های عدو کرده این چنین پیرم
ز تار کعب نی و پود تازیانه‌ی کین / به باغ یاس ولایت، بنفشه تصویرم
عدو بدون جهت ناسزا به من می‌گفت / اگر چه گفته خدا از تبار تطهیرم
ز جانب من خسته به دخترم گویند / اسیر سلسله‌ها نی، اسیر تقدیرم
رضا بیا که نگاهم به چارچوب در است / بیا که کنج قفس بی‌شکیب می‌میرم
به یاد کرب و بلا بی‌قرار می‌گیرم / به یاد حنجر شش ماهه و پَر تیرم
به یاد ساقی بی‌دست و مشک علقمه‌ام / به یاد رأس جدا از جفای شمشیرم

❖ دکلمه شهادت

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت تک خوانی)

ندارد کس در این عالم دل زاری که من دارم / ندارد سینه‌ای آه شرر باری که من دارم
ندیده هیچ مظلومی چنین ظلمی که من دیدم / ندارد چشم گردون چشم خون‌باری که من دارم
ندارد هیچ زندانی نگهبانی که من دارم / ندارد کس به عالم خصم خون‌خواری که من دارم
شب و روزم بود یکسان ز تاریکی این زندان / ندیده دیده گردون پرستاری که من دارم
ندارد محرم رازی به جز این کننده و زنجیر / ندیده دیده گردون شب تاری که من دارم
بگیرم روزه و ذکر خدا هر دم به لب دارم / نباشد روزه داری را چو افطاری که من دارم
از این ظلمی که هارون می‌کند بر من خدا داند / کسی باور ندارد چشم خون‌باری که من دارم

❖ متن تسلیت شهادت امام کاظم^(ع)

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک شهادت و اطلاع‌رسانی به والدین ۲- نصب در تابلوی اعلانات)

❖ امشب رضا ز سوز جگر گریه می‌کند

مانند سیل ز ابر بصر گریه می‌کند

تنها پسر نه، دختر چشم انتظار هم

از داغ جان‌گداز پدر گریه می‌کند

شهادت مظلومانه‌ی هفتمین مولای غریب شیعیان تسلیت باد.

❖ چشم گردون در عزای موسی جعفر گریست

دیده‌ی خورشید بر آن ماه خوش منظر گریست

او که خود مظلوم و در بند ستمگر بود اسیر

بر غریبی شهید کربلا یک سر گریست

شهادت جان‌گداز هفتمین کوکب تابناک آسمان امامت و ولایت بر شیعیان حضرتش تسلیت باد.

*زندگی نامه مختصر حضرت امام موسی کاظم (علیه السلام)

پیشنهاد مری:

(۱) - ایراد سخنرانی از زندگی نامه آن حضرت در برنامه آغازین ۲ - تهیه نشریه دیواری و نصب در

سالن)

ابوالحسن موسی بن جعفر^(ع)، امام هفتم از ائمه اثنی عشر علیهم السلام و نهمین معصوم از چهارده معصوم^(ع) است. آن حضرت در ابواء (منزلی میان مکه و مدینه) در روز یکشنبه هفتم صفر سال ۱۲۸ یا ۱۲۹ ه. ق. متولد شد. به جهت کثرت زهد و عبادتش معروف به العبد الصالح و به جهت حلم و فرو خوردن خشم و صبر بر مشقات و آلام زمانه مشهور به الکاظم گردید. کنیه آن حضرت ابو ابراهیم بوده ولی به ابو علی نیز معروف بوده‌اند. امام موسی کاظم^(ع) هنوز کودک بود که فقهای مشهور مثل ابو حنیفه از او مسأله می پرسیدند و کسب علم می کردند. بعد از رحلت پدر بزرگوارش امام صادق^(ع) (۱۴۸ ه. ق.) در بیست سالگی به امامت رسید و ۳۵ سال رهبری و ولایت شیعیان را بر عهده داشت.

*وفات حضرت زینب

برنامه ها فعالیت های پیشنهادی:

زندگی نامه حضرت زینب^(س)

زینب علیها السلام دختر علی و زهرا علیهما السلام در روز پنجم جمادی الاولی سال پنجم یا ششم هجرت در مدینه منوره دیده به جهان گشود، در پنج سالگی مادر خود را از دست داد و از همان دوران طفولیت با مصیبت آشنا گردید. در دوران عمر بابرکت خویش، مشکلات و رنج های زیادی را متحمل شد، از شهادت پدر و مادر گرفته تا شهادت برادران و فرزندان، و حوادث تلخی چون اسارت و... را تحمل کرد. این سختی ها از او فردی صبور و بردبار ساخته بود. او را ام کلثوم کبری، و صدیقه صغری می نامیدند. از القاب آن حضرت، محدثه، عالمه و فهیمه بود. او زنی عابده، زاهده، عارفه، خطیبه و عقیقه بود. نسب نبوی، تربیت علوی، و لطف خداوندی از او فردی با خصوصیات و صفات برجسته ساخته بود، طوری که او را «عقیله بنی هاشم» می گفتند. با پسرعموی خود «عبدالله بن جعفر» ازدواج کرد و ثمره این ازدواج فرزندی بود که دو تن از آنها (محمد و عون) در کربلا، در رکاب ابا عبدالله الحسین علیه السلام شربت شهادت نوشیدند. آن بانوی بزرگوار سرانجام در پانزدهم رجب سال ۶۲ هجرت، با کوله باری از اندوه و غم و محنت و رنج دار فانی را وداع گفت.

*متن تسلیت وفات حضرت زینب

پیشنهاد مربی:

(۱- ارسال پیامک شهادت و اطلاع رسانی به والدین ۲- نصب در تابلوی اعلانات)

*زن مگو مرد آفرین روزگار

زن مگو بنت الجلال اخت الوقار

زن مگو عرش خدا را قائمه

یک محمد یک علی یک فاطمه

وفات حضرت زینب^(س) تسلیت باد.

*زینب آخرین شب تاریک را سر می کند / یاد از یاس و شقایق، یا صنوبر می کند

این وداع آخر و جان دادن بانوی عشق / عاقبت وصل حسینش را میسر می کند

وفات حضرت زینب^(س) بانوی بزرگ اسلام را تسلیت عرض میکنیم.

*ای زینب^(س)

تو کوه صبر باشی و من نگاهم به بی صبرانی باشد که ادعای اسوه بودن دارند؟!

تو فرمانبردار امام خویش باشی و من غافل از امام حاضر و حیّ خود باشم؟ یاری ام کن!

وفات حضرت زینب^(س) تسلیت باد.

*شعر وفات حضرت زینب

زینبم یار آشنای توأم / جای مانده ز کربلای توأم

شعله سر می کشد ز ناله ی من / من عزادار نینوای توأم

تشنه لب لحظه های آخر عمر / یاد سقای باوفای توأم

بستم زیر تابش خورشید / روضه خوان یاد بوریای توأم

یاد گل های پرپر باغ و / بدن زیر دست و پای توأم

وای از آن دم که حنجر تو شکست / یاد آن آخرین صدای توأم

یاد رأس تو روی نیزه و آن / پیکر بر زمین رهای توأم

زخم خورده ز وقت وا شدن / پای دشمن به خیمه های توأم

دم آخر بیا به بالینم / که دوباره رخ تو را بینم

*سرودنگفته‌ها

تنگ غروب شد و دلم عقده‌ی خود وا می‌کنه / آروم آروم گریه برا زینب زهرا می‌کنه
 دل اومده تو شبِ غم بازم به عاشق بمونه / تو نیمه‌ی ماه رجب دعا و قرآن بخونه
 میون هراشک و دعاش هزار تا آه لرزونه / شام وفات زینبه شده دلم عزاخونه
 کاشکی می‌شد تو این غروب ز غصه بر لب می‌شدم / کنج ضریح با صفاش زائر زینب می‌شدم
 شنیده‌ام که این خانم تو عمر خود شرر دیده / تو مدینه مادرش و خسته به پشت در دیده
 به شهر کوفه پدر و کشته‌ی زخم سر دیده / میون طشت پر ز خون پاره‌های جگر دیده
 بزرگ‌ترین ماتم و اون به دشت کربلا دیده / میون قتلگه به روز به جسم سر جدا دیده
 نگفته‌ها زیاده از این زینب قد خمیده / فقط حسینش می‌دونه که خواهرش چی کشیده

*سرودطنین

یه عمر به دلم حسین باهات بود / تشنه‌ی درمون دو تا چشات بود
 وقت پریشونی من برادر / وجود من منتظر نگات بود
 آروم می‌شد زینب مضطرب تو / شفا براش طنین اون صدات بود
 همسفری که بین راه با چشمات / دنبال دیدن قد و بالات بود
 خواهری که اومد میون مقتل / بوسه گیر حنجر سر جدات بود
 تو کربلا، تو عاشورا، شهر شام / صبر من از نوای آشنات بود
 برادرم مرحم زخم هجرت / پیراهن خونی کربلات بود
 خوب می‌دونی حسین برادر من / زینب دلش همیشه مبتلات بود

*مبعث پیامبر

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی روز مبعث:

- ۱- آذین‌بندی مدرسه
- ۲- برپایی مراسم جشن مبعث
- ۳- برگزاری شب شعر مبعث
- ۴- برگزاری مسابقه خوشنویسی (اقرا باسم ربک)
- ۵- برگزاری نمایشگاه کتاب
- ۶- برپایی محفل انس باقران

- ۷- برگزاری مسابقه حدیث نبوی
- ۸- تهیه و توزیع شیرینی و شربت
- ۹- تجلیل از دانش‌آموزان بانام محمد و سایر القاب
- ۱۰- مسابقه طراحی و ساخت زیباترین کارت دعوت
- ۱۱- برگزاری ایستگاه‌های شادی در حیاط مدرسه
- ۱۲- پخش نواهای مذهبی شاد در فضای عمومی مدرسه

*متن مجری عید مبعث

بسم الله الرحمن الرحيم
 با سلام خدمت تک تک شما حاضران در جلسه! با تبریک به مناسبت فرا رسیدن این ایام خجسته
 به مناسبت عید مبعث حضرت پیامبر (صلی الله علیه وآله) برنامه‌های متنوعی را در نظر گرفته‌ایم
 که امیدواریم مورد پسند شما قرار بگیرد.
 از قاری محترم قرآن تقاضا می‌شود تا در آغاز، برنامه را با آیات کلام خدا مزین نماید.
 با تشکر از قاری محترم!
 حالا به یک دکلمه زیبا گوش فرا دهید:
 قلّه یک کوه و غاری واقع در آن؛ سپیده دم پاکیزگی هوا، در همه جا شناور است؛
 غار تاریک تاریک است؛ صدایی در فضای غار می‌پیچد؛ محمد (صلی الله علیه وآله) لب
 می‌گشاید؛
 - تو کیستی؟! جبرئیل
 صدایش چه شیرین است، محمد (صلی الله علیه وآله) قلبش فرو ریخت. آرامش از وجودش کوچ
 کرد.

با صدایی لرزان می‌گوید: نمی‌توانم بخوانم؛ بار دیگر گفت: نمی‌توانم...
 بار سوم، صدای محکم و قاطع شنید: بخوان! تو می‌توانی...
 محمد (صلی الله علیه وآله) ناگهان در وجودش احساس غریبی کرد. اکنون چه باید بخوانم؟!
 اقراء باسم ربك الذي خلق... به نام خداوند بخشنده مهربان
 بخوان به نام پروردگارت که بیافرید آدمی را از لخته‌های خونی بیافرید. بخوان و پروردگار تو
 ارجمندترین است. خدایی که به وسیله قلم آموزش داد. به آدمی آنچه را که نمی‌دانست بیاموخت.

مجری: با تشکر از دوستان شما که دکلمه مربوط به مبعث پیامبر (صلی الله علیه وآله) را خوب اجرا کردید.

حالا به سراغ یک مسابقه می‌رویم.

هشت کارت تهیه کرده‌ام. در هر یک از این کارت‌ها تصویری است. به هر یک از این دو شرکت کننده در مسابقه چهار کارت می‌دهم. به همراه این کارت‌ها یک برگه یادداشت و یک قلم هم داده می‌شود تا آن‌ها بعد از سی ثانیه نام آنچه را دیده‌اند در برگه یادداشت بنویسند و تحویل دهند.

آماده‌اید! احسنت. به یک صلوات سراغ اولین شرکت کننده در مسابقه آقای / خانم..... می‌رویم. آفرین! زمان شما از همین حالا آغاز شد.

یک و یک و یک و یک

دو و دو و دودو

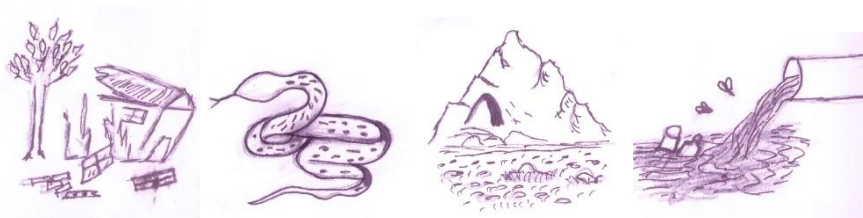
سه و سه و سه

چهار و چهار و چهار چهارشنبه

ده و ده و ده

بله! وقت شما تمام شد. حالا کارت‌ها را تحویل بده و آنچه را که دیده‌ای سریع بنویس.

لطف کن نام خود را هم در برگه بنویس تا امتیاز شما ثبت شود.

اما نوبتی هم باشد نوبت می‌رسد به نفر دوم مسابقه.

آقای / خانم

بله! به شما هم مثل نفر اول شرکت کننده در مسابقه چهار کارت به همراه یک برگه یادداشت و

یک قلم داده می‌شود تا در مدت سی ثانیه آنچه را در کارت‌ها مشاهده می‌کنی برای ما بنویسی. آماده‌ای؟

آفرین! زمان شما از همین حالا آغاز شد.

یک و یک و یک و یک

دو و دو و دودو

سه و سه و سه

چهار و چهار و چهار چهارشنبه

.....

ده و ده و ده

وقت شما هم به پایان رسید. کارت‌ها را تحویل بده و آن چه دیده‌ای در برگه بنویس.

آفرین! حالا برگه خود را تحویل بده

من دوباره کارت‌ها را یکی یکی به آن‌ها تحویل می‌دهم تا نام تصویرها را برای شما بگویند. حالا که بانام تصویرها در کارت‌ها آشنا شدید، ببینیم این تصویرها با بعثت پیامبر (صلی الله علیه وآله) چه ارتباطی دارد.

برای آشنا شدن به متنی که یکی از دانش‌آموزان قرائت می‌کند، توجه کنید:

«... شما ای ملت عرب، ... در بدترین خانه‌ها زندگی می‌کردید. میان غارها، سنگ‌های خشن، مارهای سمی خطرناک... به سر می‌بردید، آب‌های آلوده می‌نوشیدید، غذاهای ناگوار می‌خوردید، خون یکدیگر را به ناحق می‌ریختید، با آشنایان و فامیل خود رابطه‌ای نداشتید، بت‌ها میان شما پرستش می‌شد و گناهان شما را فرا گرفته بود....

با تشکر از دوست شما، این متن سخنان حضرت علی علیه‌السلام بود از نهج‌البلاغه در باره زندگی مردم قبل از بعثت.

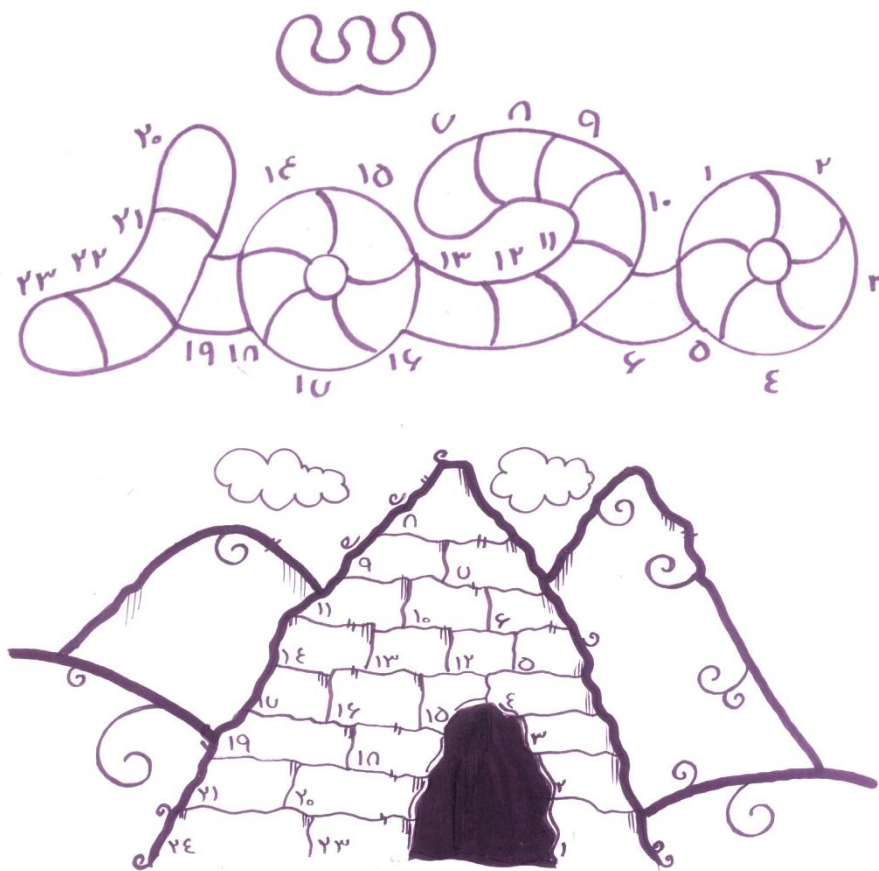
بازندگی مردم قبل از ظهور اسلام آشنا شدید.

برای این که گل خنده بر لب‌های شما باز شود به چند لطیفه گوش کنید.

(لطیفه مناسب باسن دانش‌آموزان)

در این جا برای آشنا شدن با دست آورده‌ای بشر از مبعث رسول خدا (صلی الله علیه وآله) به سراغ یک مسابقه می‌رویم.

در این مسابقه دو جدول داریم. ابتدا شکل این جدول‌ها را روی تابلو می‌کشم. خوب توجه کنید

از میان شما دانش‌آموزان راهنمایی دو گروه دو نفر برای مسابقه تشریف بیاورند^۱.
 با تشکر از شما عزیزان خودتان را معرفی کنید:
 ابتدا من سؤال مربوط به هر گروه را می‌پرسم تا حروف پاسخ صحیح را در خانه‌های جدول
 مربوط به خود قرار دهم.
 اما پرسش‌های گروه اول:
 نام شهری را بگویید که پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) از مکه به آنجا هجرت کرد^۲؟

---

۱. مربی بر اساس نام مثل این که نام چه کسی محمد یا احمد یا ابوالقاسم یا... است به طور اتفاقی برای مسابقه یا بر اساس
 نمره معدل و شناخت قبلی و اقتضای زمان و مکان انتخاب کند.
 ۲. نام اصلی و کامل این شهر بعد از یثرب، مدینه النبی، مدینه طیبیه یا مدینه منوره است.

مدینه (۱۳، ۱۲، ۷، ۱۵ و ۱۸)

چه کلمه‌ای به معنی طعام دادن، خوراک دادن است که در اسلام به آن سفارش شده است؟

اطعام (۳، ۲، ۱۰، ۶ و ۲۳)

چه کلمه‌ای به معنی قدرت یافتن، قدرت داشتن است؟

اقتدار (۹، ۸، ۴، ۲۲، ۲۱ و ۵)

چه کلمه‌ای به معنی خانواده، اولاد، نوه‌ها است که پیامبر (صلی الله علیه وآله) در حدیث ثقلین به

آن سفارش فرموده است؟ عترت (۱۹، ۱۴، ۱۶ و ۱۱)

هنوز تک‌تک نشده است؟ تک ت (۱۷، ۱ و ۲۰)

پرسش‌های گروه دوم:

به خواندن و قرائت قرآن چه می‌گویند؟ تلاوت (۴، ۷، ۳، ۱۳ و ۱۱)

نام سوره‌هایی از قرآن به معنی پیروزی؟ فتح (۱۰، ۱۴ و ۱۹)

به معنی پاکی و پاکیزگی است؟ طهارت (۱، ۲۲، ۹، ۲ و ۲۰)

به معنی دلیری، دلاوری و شجاعت است؟ رشادت (۲، ۲۱، ۶، ۲۳ و ۱۷)

در احادیث آمده است: انتظار آن عبادت است؟ فرج (۱۲، ۸ و ۱۸)

عهد بی‌پایان چیست؟ عه (۱۶ و ۵)

حالا هر دو گروه آماده باشید تا با کلمه رمز، پیام را به دست آورید و بنویسید. عدد رمز هر دو

گروه عددی نیست مگر تعداد حروف کلمه‌های نام رسول خدا (صلی الله علیه وآله) یعنی: محمد و

احمد، آفرین چه عددی؟!

عدد ۴. با سرعت حرف خانه اول را بنویسید و چهار خانه چهارخانه بشمارید، حرف‌ها را در کنار

هم قرار دهید و پیام را به دست آورید.

فرصت به پایان رسید.

گروه اول چه پیامی را به دست آورد؟

کلمه‌های: «طراوت، شرافت، جهالت، وحدت و رفعت»

گروه دوم. چه کلمه‌هایی را به دست آوردید؟

آفرین: «کرامت، اطاعت، هدایت، نعمت و قدرت»

حالا که با تمام پیام‌ها آشنا شدید می‌خواهیم بگوییم که این همه صفات خوب حاصل تلاش

رسول خدا (صلی الله علیه وآله) بعد از بعثت است که انسان‌ها از آن بهره‌مند شدند.

تمام این کارها را امام علی علیه السلام در نهج البلاغه بیان کرده است.

به این متن که از نهج البلاغه است توجه کنید:

خداوند متعال حضرت محمد (صلی الله علیه وآله) را مبعوث کرد تا مردم را از جهالت^۱ و گمراهی نجات بخشد و آن‌ها را به راه راست هدایت^۲ کند. مردم را تا جایگاه کرامت^۳ انسانی پیش برد و به رستگاری رسانید. انسان‌ها را با اعمال صالح در قرآن آشنا ساخت و از آن‌ها خواست تا از دستورات خدا اطاعت^۴ کنند.

وند پیامبر (صلی الله علیه وآله) را چونان باران بهاری برای مسلمانان مایه شرافت^۵ قرار داد و به آن‌ها آبرو بخشید و زندگی آن را با طراوت^۶ کرد و تر و تازه نمود.

انشاءالله در زندگی شما هم همیشه با طراوت و شاد باشید.

برای این که جشن خود را کامل کرده باشیم و از این عید بزرگ بهره کامل را ببریم. همه باهم

زمزمه می‌کنیم:

یا محمد یا محمد یا محمد (۲)

عید آزادی است و عدالت (۲) بعثت ختم و فخر رسالت

مرگ شرک و نفاق و جهالت عید مبعث به یاران مبارک

یا محمد یا محمد یا محمد (۲)

دوره بت پرستی سر آمد

آفتاب رسالت برآمد (۲)

بر همه اهل قرآن مبارک

از حرا نور قرآن برآمد

یا محمد یا محمد یا محمد (۲)

باز تجدید بعثت شد امروز

چهارده قرن طی شد از آن روز (۲)

بر همه اهل ایمان مبارک

شادی در دل فزون گشته زین روز

یا محمد یا محمد یا محمد (۲)

۱. محمد دشتی، نهج البلاغه، همان، ص ۳۸.

۲. همان.

۳. همان، ص ۸۴.

۴. همان، ص ۱۴۵.

۵. همان، ص ۴۱۷.

۶. همان، ص ۳۹۶.

عیدی ملت برتر ما (۲)   کن عطا صحت رهبر ما
 مبعث خاص پیغمبر ما   عید مبعث به یاران مبارک
 یا محمد یا محمد یا محمد (۲)
 بله! در پایان باید بگوییم:
 نه برگ گلی به شاخه‌ها می‌ماند   نه هیچ کسی به جز خدا می‌ماند
 خوش باش و بدی نکن که از ما تنها   یک خوبی و یک بدی به جای می‌ماند.
 خدا نگه دار شما صلوات...

*سرود

(مناسب دوره دوم دبستان به صورت همخوانی)

جبل النور

شبِ بعثت نبی شبِ ثنای احمد / روشنی بخش دلا نبوته محمده
 جبل النور ببین به دل داره جلا می‌ده / از دل غارِ حرا نوایی آشنا می‌ده
 صل الله علیه یا محمد یا محمد یا محمد (۳)
 چی شده غار حرا سرودِ مستی می‌خونه / نغمه‌ی محمد و تموم هستی می‌خونه
 کار هر چی عرشیه زمزمه و ثنا شده / به مسلمونا بگید حاجتشون روا شده
 صل الله علیه یا محمد یا محمد یا محمد (۳)
 دور هر چی کافره شرم و خجالت پیچیده / چونکه تو چشم نبی برقِ رسالت پیچیده
 دلِ کل عالمین افتاده تو تاب و تبش / بسم ربک الذی خلق شده نقش لبش
 صل الله علیه یا محمد یا محمد یا محمد (۳)

*دکلمه روز مبعث

سلام بر مبعث، عید بزرگ نجات از حیرت و سرگردانی، عید ختم ناامیدی، عید تمایز عدل و ظلم، عید
 بیداری و تعهد، عید هدایت! سلام بر مبعث، بهاری‌ترین فصل گیتی!
 سلام بر مبعث، فصل شکفتن گل سرسبد بوستان رسالت!
 سلام بر مبعث؛ نوید تزکیه انسان‌های شایسته از زشتی‌ها.
 سلام بر مبعث؛ روزی که گل‌های ایمان در گلستان جان انسان شکوفا شد!
 سلام بر مبعث، نوید وحدت حق طلبان جهان از خاستگاه وحی!

سلام بر مبعث، پیام خیزش انسان، از خاک تا افلاک!
 سلام بر مبعث، انفجار نور و ظهور همه ارزش‌ها در صحنه حیات بشر!
 سلام بر مبعث، جشن بزرگ ستم‌دیدگان و بی‌یاوران!
 سلام بر مبعث، جاری‌کننده چشمه ایمان و عدالت در کویر خشک زمین!
 سلام بر مبعث، پایه‌گذار حکومت صالحان در عرصه خاک!

*متن تبریک عید مبعث

(۱) - نصب تراکت تبریک در سالن‌ها و تابلوی اعلانات ۲- قرار دادن در بسته‌های شکلات توزیعی
 ۳- ارسال پیامک تبریک به والدین و همکاران)
 *از بعثت او جهان جوان شد، گیتی چو بهشت جاودان شد، این عید به اهل دین مبارک، بر
 جمله مسلمین مبارک.
 *آن شب، شب بیست و هفتم رجب بود. محمد غرق در اندیشه بود که ناگهان صدایی گیرا
 و گرم درغار پیچید بخوان! بخوان به نام پروردگارت که بیافرید، آدمی را از لخته خونی
 آفرید، بخوان که پروردگار تو ارجمندترین است، همان که با قلم آموخت و به آدمی آنچه را
 که نمی‌دانست بیاموخت.
 عید مبعث مبارک باد.
 *زمین محله اصحاب آسمان شده بود
 زمان مبشر جشن فرشتگان شده بود
 در آن دمی که تمام فضای غار حرا
 پر از طنین صدای بخوان بخوان شده بود
 بعثت پیامبر اکرم بر پیروان حقیقی‌اش تهنیت باد.

*احادیث گوه‌ر بار

(۱) - نصب در تابلو ۲- برگزاری مسابقه خوشنویسی احادیث)
 *پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: خداوند هیچ مخلوقی برتر از من نیافرید که در نزد او از من
 گرامی‌تر باشد. (عیون أخبار الرضا علیه السلام: ۱ / ۲۶۲ / ۲۲)
 *رسول الله صلی الله علیه و آله: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: پنج چیز به من داده شده که به
 هیچ یک از پیامبران پیش از من داده نشده است: به‌سوی سفید و سیاه و سرخ فرستاده شده‌ام. زمین

برای من طهور و سجده گاه قرار داده شده، به واسطه رعب و وحشت یاری داده شده‌ام. غنائم برای من حلال شده، در حالی که پیش از من برای هیچ کس - یا فرمود: هیچ پیامبری - حلال نبوده و جوامع الکلم (قرآن) به من عطا شده است. (أمالی الطوسی: ۴۸۴ / ۱۰۵۹)

*امام علی علیه‌السلام: خداوند انسانی بهتر از محمد صلی الله علیه و آله نیافریده است. (الکافی: ۱ / ۴۴۰ / ۲)

*امام علی علیه‌السلام: گواهی می‌دهم که محمد بنده و فرستاده خدا و مهتر بندگان اوست. هرگاه خداوند خلق را به دو گروه تقسیم کرد، او را در بهترین گروه آن قرار داد. (نهج البلاغه: الخطبة ۲۱۴)

*روز مبعث چه روزی است؟

پیشنهاد مربی:

(۱- تهیه نشریه دیواری از روز مبعث و نصب در سالن به جهت آگاهی دادن به دانش‌آموزان ۲-

ایراد سخنرانی در مراسم آغازین)

روز مبعث چه روزی است؟

مبعث

روز مَبْعَث بر پایه باورهای اسلامی، روزی است که محمد، پیامبر اسلام، به درجه پیامبری برگزیده شد. مسلمانان معتقدند او در غار حرا، توسط جبرئیل و از سوی خدا به پیامبری نائل آمد و مأمور شد که چند خداپرستی و بت‌پرستی را از زمین بردارد و خداپرستی را رواج دهد و پیام وحی را به مردم برساند. محمد در این زمان چهل سال داشت و در مکه زندگی می‌کرد.

باور شیعیان

بر اساس باور شیعیان، محمد مصطفی در روز ۲۷ رجب عام الفیل، سال ۱۳ پیش از هجرت پیامبر اسلام مبعوث شد. شیعیان این روز را جشن می‌گیرند و در روایات اسلامی اعمال مستحبی برای روز مبعث پیش‌بینی شده است. دعا، نماز و غسل مستحب از اعمال این روز است.

باور اهل سنت

در نزد اهل سنت تاریخ دقیق بعثت پیامبر مشخص نیز ولی بعضی معتقدند که این واقعه در شب ۲۱ ماه رمضان بوده است. به دلیل نامعلوم بودن تاریخ، مبعث نزد اهل سنت جشن گرفته نمی‌شود.

*مسابقه ویژه مبعث پیامبر اکرم

- ۱- پیام آیه‌ی ۶ سوره احزاب کدام است؟
 الف) اولویت و ولایت پیامبر^(ص) بر مؤمنین
 ب) شدت عمل پیامبر در مقابل کفار
 ج) رحمت و مهربانی، صبر و بردباری و صلابت پیامبر^(ص)
 د) صبر و استقامت پیامبر^(ص) در ابلاغ رسالت
- ۲- با توجه به آیه‌ی ۴۰ سوره‌ی احزاب کدام گزینه صحیح است؟
 الف) در این آیه، موضوع خاتمیت پیامبر اسلام^(ص) مطرح شده است.
 ب) در این آیه، حضرت محمد^(ص) به عنوان فرستاده‌ی خدا معرفی شده‌اند.
 ج) در این آیه، پیامبر اکرم^(ص) بانام اصلی‌شان معرفی شده‌اند.
 د) همه موارد
- ۳- در کدام یک از آیات زیر، خداوند به خاطر بعثت پیامبر اسلام بر مؤمنین منت می‌گذارد؟
 الف) آیه ۱۱۰ سوره کهف
 ب) آیه ۱۲۸ توبه
 ج) آیه ۱۶۴ آل عمران
 د) آیه ۱۰۷ انبیاء
- ۴- موضوع آیه‌ی ۲۱ سوره‌ی احزاب چیست؟
 الف) سادگی زندگی پیامبر^(ص)
 ب) برتری پیامبر بر سایر انسان‌ها
 ج) اسوه بودن پیامبر^(ص) برای مؤمنان
 د) عصمت پیامبر^(ص)
- ۵- در کدام یک از آیات زیر بر «خلق و خوی بسیار بزرگ پیامبر^(ص)» تأکید شده است؟
 الف) آیه ۱۲۵ نحل
 ب) آیه ۴ سوره قلم
 ج) آیات ۸ و ۹ نجم
 د) آیه ۳۰ فصلت
- ۶- کدام گزینه صحیح است؟
 الف) در آیات ۳ و ۴ سوره نجم، بر عصمت در گفتار پیامبر^(ص) تأکید شده است.
 ب) در آیه ۱ سوره‌ی اسراء، به مسئله‌ی معراج پیامبر اشاره شده است.
 ج) در آیه‌ی ۶ سوره صف، از پیامبر اکرم^(ص) بانام «احمد» یاد شده است.
 د) همه موارد
- ۷- با توجه به آیه‌ی ۱۲۷ سوره نحل کدام گزینه صحیح است؟

الف) امر به پیامبر به محزون نبودن از سرپیچی کافران از هدایت

ب) دلداری دادن به پیامبر در برابر مکر کافران

ج) امر به پیامبر به صبر و تأکید بر این که توفیق صبر از طرف خداست.

د) همه‌ی موارد

۸- پیام آیه‌ی ۶ سوره کهف کدام است؟

الف) شدت انبوه پیامبر از عدم هدایت انسان‌ها

ب) هدف بودن رسالت پیامبر^(ص) نه شخص پیامبر^(ص)

ج) سخت گیری پیامبر^(ص) بر کافران و مشرکان

د) همه‌ی موارد

۹- پیام آیه‌ی ۵۶ سوره احزاب کدام است؟

الف) معرفی پیامبر^(ص) به عنوان بشیر و نذیر

ب) صلوات بر پیامبر اکرم^(ص)

ج) ورود صادقانه و خروج صادقانه در همه‌ی شئون زندگی

د) همه‌ی موارد

۱۰- خشیت و خداترسی که از اصول تبلیغ پیامبران می‌باشد در کدام یک از آیات زیر ذکر شده

است؟

الف) آیه ۱۰ انبیاء ب) آیه ۱۹ سجده

ج) آیه ۹ حجر د) آیه ۳۹ احزاب

۱۱- آیات ۳ و ۴۸ سوره احزاب، پیامبر اسلام^(ص) را به چنگ زدن به کدام یک از دستگیره‌های

ایمان امر می‌فرماید؟

الف) رضا ب) توکل

ج) تقوا د) جهاد

۱۲- در آیات ۴۴ و ۴۵ سوره احزاب، خداوند به چند ویژگی پیامبر^(ص) در انجام رسالت اشاره

می‌فرماید؟

الف) ۳ ب) ۴

ج) ۵ د) ۶

- ۱۳- لعنت خدا در دنیا و آخرت و عذاب خفّت بار در کدام یک از آیات زیر برای آزاردهندگان خدا و پیامبر^(ص) مژده داده شده است؟
- الف) آیه ۴۹ و ۵۰ ابراهیم
ب) آیه ی ۲۲ انعام
ج) آیه ۵۷ احزاب
د) آیه ی ۱۱۷ هود
- ۱۴- فوز عظیم در آیه ۷۱ سوره احزاب، پاداش چه کسانی ذکر شده است؟
- الف) کسانی که از خدا و رسول او اطاعت کنند.
ب) کسانی که تقوا پیشه کنند و نیکو سخن بگویند.
ج) کسانی که ایمان و عمل صالح داشته باشند.
د) کسانی که در راه خدا جهاد کنند.
- ۱۵- پیام مشترک آیات ۱۵۸ اعراف و ۲۸ سبأ چیست؟
- الف) معجزه بودن قرآن
ب) رسالت جهانی پیامبر اسلام^(ص)
ج) اُمّی بودن پیامبر اکرم^(ص)
د) ناسپاسی اکثر مردم در برابر رسالت پیامبر^(ص)
- ۱۶- کدام یک از آیات زیر، همه‌ی شئون زندگی پیامبر را خدایی معرفی می‌نماید؟
- الف) آیه ی ۱۸ احقاف
ب) آیه ی ۴۱ زمر
ج) آیه ی ۱۰ نجم
د) آیه ی ۱۶۲ انعام
- ۱۷- پیام آیه ۳۱ سوره ی آل عمران کدام است؟
- الف) محور محبت بودن پیامبر اسلام^(ص)
ب) برخورداری پیامبر^(ص) از دانش و فضل عظیم
ج) بشارت خداوند به پیامبر^(ص) برای فتح مکه
د) مجرای فیض الهی بودن پیامبر^(ص)
- ۱۸- پیام مشترک آیات «۱۱۰ آل عمران، ۱۳ نساء، ۵۲ نور، ۷۱ احزاب، ۵۲ نور» کدام است؟
- الف) بیان نتایج اطاعت از خدا و رسول خدا^(ص)
ب) بیان عظمت مقام پیامبر^(ص) و رعایت ادب نسبت به آن حضرت
ج) امر به همراهی و دنباله روی مؤمنان از خدا و رسول خدا^(ص)
د) بیان پاداش و اجر رسالت پیامبر^(ص)

۱۹- در کدام یک از آیات زیر، خداوند به پیامبر امر می‌فرماید در پاسخ به انکار رسالت آن حضرت توسط کافران، خدا و حضرت علی^(ع) (و من عنده علم الكتاب) را میان خود و آنان گواه بگیر؟

الف) آیه ۴۰ نمل

ب) آیه ۱۰۹ مائده

ج) آیه ۱۵ لقمان

د) آیه ۴۳ رعد

۲۰- در آیه ..... کسانی که ولایت خداوند و پیامبر^(ص) و امیرالمؤمنین^(ع) (و الذین آمنوا) را

بپذیرند در زمره‌ی حزب الله که پیروز هستند قرار می‌گیرند.

الف) آیه ۳ مائده

ب) آیه ۵۶ مائده

ج) آیه ۶۱ آل عمران

د) آیه ۱۹ توبه

*ولادت امام حسین^(ع)

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی روز ولادت:

*مختصری از زندگی‌نامه امام حسین (علیه‌السلام)

(تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان)

نام: حسین

کنیه: ابو عبد الله

لقب: خامس آل عبا، سبط، شهید، وفی، زکی

پدر: حضرت علی بن ابی طالب^(ع)

مادر: حضرت فاطمه^(س)

تاریخ ولادت: شنبه سوم شعبان، سال چهارم هجری

مکان ولادت: مدینه

مدت عمر: ۵۷ سال

علت شهادت: پس از روی کار آمدن یزید، امام که او را نالایق می‌دانست تن به ذلت بیعت و سازش با

او را نداد و برای افشای او به فرمان خدا از مدینه به مکه و سپس به طرف کوفه و کربلا حرکت کردند

و همراه با یاران خود با لب تشنه توسط دشمنان اسلام شهید شدند.

قاتل: صالح بن وهب مزنی، سنان بن انس و شمر بن ذی الجوشن، (لعنت خدا بر آنها)

زمان شهادت: جمعه دهم محرم، سال ۶۱ هجری

مکان شهادت و دفن: کربلا

دوران کودکی را در زمان حیات پر برکت رسول خدا^(ص) سپری نمود. او شجاع‌ترین امت حضرت محمد^(ص) بود و شجاعت حضرت محمد^(ص) و حضرت علی^(ع) در ایشان جمع بود. خداوند در تربت ایشان شفا، و در داخل حرم امام حسین^(ع) استجابت دعا را قرار داده است. پیامبر^(ص) در حقش فرمود: خداوند دوست می‌دارد کسی را که حسین را دوست بدارد. پیامبر^(ص) در حق او و برادر گرامی‌اش امام حسن^(ع) فرمود: دو فرزند من حسن و حسین پیشوایان امت می‌باشند خواه زمام امور به دست بگیرند و یا نگیرند.

پس از شهادت امام حسن^(ع) در سال ۵۰ هجری، امام حسین^(ع) عهده دار امر امامت گردید. معاویه پس از بیست سال حکومت ظالمانه و قتل و کشتار شیعیان به‌ویژه، در سال ۶۰ هجری مرد و بر خلاف قرارداد صلح با امام حسن^(ع)، پسرش یزید را به‌جای خود قرار داد. یزید فردی فاسد و شراب‌خوار و مخالف با اسلام بود. او علناً مقدسات اسلامی را زیر پا می‌گذاشت و آشکارا شراب می‌خورد. امام حسین علیه‌السلام از همان آغاز کار با او به مخالفت برخاست.

یزید نامه‌ای به حاکم مدینه نوشت و به او دستور داد که از امام حسین^(ع) برای یزید بیعت بگیرد و اگر حاضر نشد او را به قتل برساند. امام^(ع) که حاضر به بیعت کردن بایزید نبود با خانواده خود از مدینه به مکه رفتند. در این هنگام مردم کوفه که از مرگ معاویه باخبر شده بودند نامه‌های زیادی برای امام حسین^(ع) نوشتند و از او خواستند تا به عراق و کوفه بیاید. امام حسین^(ع) نیز مسلم بن عقیل را به کوفه فرستاد. ابتدا هزاران نفر از مردم کوفه با مسلم بن عقیل همراه شدند. اما با ورود عبیدالله بن زیاد که از طرف یزید به حکومت کوفه گمارده شده بود و بسیار حيله‌گر و بی‌رحم بود، مردم کوفه فریب اقدامات او را خورده و پیمان شکنی کردند و مسلم را تنها گذاشتند.

در نتیجه عبیدالله، مسلم بن عقیل را دستگیر نموده و به شهادت رسانید. هنگامی که در ابتدا مردم کوفه با مسلم بیعت کردند، مسلم نامه‌ای به امام حسین^(ع) نوشت و به ایشان اطلاع داد که به کوفه بیاید. امام حسین^(ع) با خانواده و یاران خود به‌طرف کوفه حرکت کرد و در نزدیکی کوفه بود که خبر پیمان شکنی مردم کوفه و شهادت مسلم را آوردند. عبیدالله بن زیاد که با شهادت مسلم بر اوضاع کوفه تسلط پیدا کرده بود حر بن یزید ریاحی را برای زیر نظر گرفتن امام حسین^(ع) و همراهانش فرستاد. و سپس عمر بن سعد را با سی هزار نفر به کربلا اعزام نمود. او به عمر بن سعد وعده داده بود که اگر امام حسین^(ع) را به شهادت برساند او را حاکم ری خواهد کرد.

عمر بن سعد که به طمع حکومت ری به کربلا آمده بود از هیچ ستمی فروگذار نکرد. دستور داد امام حسین^(ع) و یارانش را محاصره کنند و آب را بر روی آنان ببندند. یاران امام حسین^(ع) که از شجاع‌ترین افراد بودند روز دهم محرم (عاشورا) در حالی که بیش از ۷۲ تن نبودند یکی پس از دیگری در دفاع از امام زمان خود یعنی امام حسین^(ع) با عزت و آزادگی به شهادت رسیدند. حر بن یزید ریاحی نیز که ستمگری سپاه عمر سعد و حقانیت امام حسین^(ع) را مشاهده کرد به سپاه امام پیوست و به شهادت رسید.

واقعه کربلا گرچه از نظر زمان کوتاه بود و تنها یک روز از صبح تا عصر به طول انجامید اما لحظه‌لحظه آن درس شهامت و ایثار و فداکاری، ایمان و اعتقاد و اخلاص بود. واقعه کربلا دانشگاهی است که از طفل شیرخوار تا پیرمرد محاسن سفیدش به بشریت درس آزادگی می‌آموزد. خون‌های مطهر امام حسین^(ع) و یارانش به اسلام حیات تازه بخشید و زمینه سرنگون شدن دودمان فاسد اموی را فراهم آورد.

امام حسین علیه‌السلام روز دهم محرم سال ۶۱ هجری، در سن ۵۷ سالگی در کربلا به شهادت رسید. مرقد ایشان و برادر فداکارش ابوالفضل و فرزندان و یارانش در شهر کربلا در عراق قرار دارد.

*سرود ولادت امام حسین^(ع) (سوم شعبان)

پیشنهاد مربی:

مژده‌ای دل که دگر سوم شعبان آمد پیک شادی ز بر حضرت جانان آمد
مژده‌ای دل که برای دل غم‌دیده ماه‌دهد خوش خبر از نزد سلیمان آمد
خیزای دل تو بیارای کنون بزم طرب که دگر موسم اندوه به پایان آمد
مطربا نغمه نو ساز کن و پای بکوب مژده آمد وصل شه خوبان که به ما
ساقیا باده بده خود بنما سرمستم زان می‌آیی کو به تن خسته ما جان آمد
ظلمت و تیرگی شام الم رفت کنون روز شادی شد و خورشید فروزان آمد
غنچه‌ی دهر در این روز بختید دگر که به بستان علی نوگل خندان آمد
عطر پاشید به بستان که همه عطرآگین سمن و یاسمن و سنبل و ریحان آمد
بلبل از لب به ترنم بگشاید نه عجب که به گلزار نبی بلبل خوش خوان آمد
گوهری از صدف بحر کرم گشت عیان که به توصیف رخس لولو مرجان آمد
نور حق جلوه به برج شرف زهرا کرد بین به این نور که این گونه درخشان آمد

وہ چہ روزی است مبارک ز قدوم شہ دین موسم مغفرت و رحمت یزدان آمد
 روز فرخنده میلاد حسین ابن علی^(ع) مژدہی خاموشی آتش نیران آمد
 باعث کون و مکان منشأ ایجاد حسین کہ وجودش بہ جہان مفر انسان آمد
 مظهر ذات خدا سبط رسول دو سرا نور چشمان علی آن شہ مردان آمد
 حیف و صد حیف کہ در واقعہ کرب و بلا بر تن خستہ او ظلم فراوان آمد
 بر سر عہد و وفا در رہ معشوق نگر خود فدا کرد کہ سالار شہید آن آمد
 ای غلامان اگر تبار گنہ سنگین شد غم مخور چون کہ حسین شافع عصیان آمد

*سرود ولادت

این سر شوریدہام دارت هوایت، یا حسین این دلم پر می زند ہر دم برایت، یا حسین
 مرغ جانم نغمہی نام تو را دارد بہ لبمی زند ہر قطرہ خون من فدایت، یا حسین
 در ازل من دفتر عشق تو امضا کردہ ام تا کہ باشم کمترین از عاشقانت، یا حسین
 در دو عالم فاش گویم من بہ آواز بلند بر در احسان تو، ہستم گدایت، یا حسین
 سفرہی احسان تو عام است در روز جزا ریزہ خوارم من بر آن خوان عطایت، یا حسین...

*متن تبریک ولادت

پیشنہاد مری:

(نصب در تابلوی اعلانات)

سومین روز ز شعبان چون برآمد خورشید / سومین شمس ولایت ز افق چہرہ گشود
 روز میلاد ہمایون حسین ابن علی است / باد بر خلق جہان مقدم پاکش مسعود...
 ولادت باسعادت امام حسین^(ع) بر شما مبارک.
 *حسین سلطان عشق، عباس ساقی عشق، زینب شاہد عشق و سجاد راوی عشق.
 کاروان عشق در راہ است و خود "عشق" نیمہ شعب خواہد آمد.
 اعیاد شعبانیہ مبارک.
 *مژدہای دل کہ دگر سوم شعبان آمد / پیک شادی ز بر حضرت جانان آمد
 مژدہای دل کہ برای دل غمدیدہ ما / ہدہد خوش خبر از نزد سلیمان آمد.
 ولادت امام حسین^(ع) بر شما مبارک

*ولادت حضرت عباس^(ع) وروز جانباز

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی روز جانباز و ولادت:

*متن تبریک ولادت

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- قرار دادن در بسته‌های توزیعی شکلات)

*در زمین، هیچ کس مانند جانبازان خوشبخت نیست.

بخشی از وجود آن‌ها در بهشت زندگی می‌کند.

ولادت حضرت عباس^(ع) و روز جانباز مبارک باد.

*امشب شب میلاد علمدار حسین است

میلاد علمدار وفادار حسین است

گر بود علی محرم اسرار محمد

عباس علی محرم اسرار حسین است

ولادت حضرت عباس^(ع) و روز جانباز مبارک باد.

*چهارم شعبان، روز شکفتن گل معطر ابوالفضل^(ع) بر شاخسار اهل بیت^(ع) مبارک باد.

*جانباز، آلبوم تماشایی خاطرات سرخی است که از دلاورمردی‌های عباس گونه‌های وطن، به جا

مانده است.

ولادت حضرت ابوالفضل^(ع) و روز جانباز مبارک باد.

*سرود ولادت

(اجرا به صورت همخوانی)

یا باب‌الحوائج

می‌آید از بهشت خبرها یکی یکی / امشب گشوده شد همه درها یکی یکی

وقتی علی دوباره قدم می‌زند به خاک / مبهوت می‌شوند نظرها یکی یکی

بالا بلندی آمده و پیش قامتش / خم می‌شوند کوه و کمرها یکی یکی

تنها خلیل نیست که یعقوب هم رسید / قربانش کنند پسرهای یکی یکی

یک قوم از جمالش و یک قوم از جلال / دل نه که می‌درند جگرهای یکی یکی

خورشیدی از قبیله‌ی هاشم دمیده تا / حیران گُند نگاه قمرها یکی یکی
 نامش حماسه را به غزل بند میزند / ام‌البین به فاطمه لبخند میزند
 ای جامع جمیع نشانی مرتضی / عباس نه تمام جوانی مرتضی
 گیسوی توس رسته‌ی جان امیر عشق / ابروی توس طاق کمائی مرتضی
 وقت رکوع میرسد از دستهای تو / بر دست ما عقیق یمانی مرتضی
 با تو گدا میان مدینه نیافتم / ای سفره دار سفره‌ی خوانی مرتضی
 وقت نبرد بازوی تو ارث برده است / حال و هوای ضربه‌ی آنی مرتضی
 زینب به روی خاک محال است پا نهد / جز با رکاب حضرت ثانی کربلا
 توحید، رستگاری از تو شنفتن است / آموزش نبرد فقط از تو گفتن است
 باید برای فرش تو شهپر بیاورند / باید برای عرض ادب سر بیاورند
 باید برای وصف تو از بین واژه‌ها / هنگام رزم واژه‌ی حیدر بیاورند
 خاک زمین تحمل جولان تو نداشت / باید هزار عرصه‌ی محشر بیاورند
 باید فقط به خاطر تفریح تیغ تو / هر قدر میشود صف لشگر بیاورند
 قدری رجز بخوان که همان اول نبرد / جنگاوران به پای تو خنجر بیاورند
 باید میان خیل سیاهی لشگرت / صدها سپاه مالک اشتر بیاورند
 شب را اشاره‌ی تو به زنجیر میکشد / حتی خدا برای تو تکبیر میکشد
 ما را دلیست پس که خراباتی شماست / از آب و خاک صحن سماواتی شماست
 پای شما نوشته حساب مرا خدا / بی ارزش است گرچه دلم قاتی شماست
 این اشک چشم را به امیری نمیدهم / این قطره قطره‌ها همه سوغاتی شماست
 مردم مرا به چشم غلامیت دیده اند / اینها هم از عنایت ساداتی شماست
 شاید شبی به کوچهی ما هم گذر کنی / با سر رسیده ایم که خیراتی شماست
 دست مرا به پای غمت بسته علقمه / دستم بگیر حضرت بی دست علقمه

*ولادت امام سجاده^(ع)

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی روز ولادت:

*متن مجری ولادت امام سجاده

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خالق هستی بخش

با عرض سلام و به امید موفقیت در تمام کارها برای شما دانش‌آموزان گرامی:

من دو کلمه می‌گویم:

شتر تخم مرغ

آیا کسی می‌تواند ضرب‌المثلی بگوید که در آن این دو کلمه باشد؟

احسنت! تخم مرغ دزد، شتر دزد می‌شود.

تابه حال فکر کردید: ماجرای این ضرب‌المثل چیست؟

گوش کنید تا برایتان بگویم.

در روزگار قدیم مادر و پسری بودند. پسر که کوچک بود. روزی از خانه همسایه‌شان یک تخم مرغ دزدید. آن را به مادرش داد. مادر بی‌آن که از زشتی کار چیزی به پسرش بگوید تخم‌مرغ را گرفت. پسرک به این وضع عادت کرد. چند روز بعد یک مرغ دزدید. بالاخره جوانی تنومند شد. دزدی مشهور و ترس. در شهر فرمانروایی بود که شترهای زیادی داشت و در بین شترهایش شتری بود که در تمام دنیا هم‌تا نداشت. روزی این پسر در میان شترهای فرمانروا چشمش به این شتر افتاد. از آن خوشش آمد. عزمش را جزم کرد که آن را بدزد ولی غافل از اینکه شترهای فرمانروا نگهبان دارد. شب وقتی برای دزدیدن شتر رفت، به دست نگهبان گرفتار شد. روز بعد فرمانروا دستور داد، این دزد را که مردم از دستش به تنگ آمده بودند به دار بزنند.

حکایت را شنیدید چه نتیجه‌ای می‌توان گرفت؟

جواب دانش‌آموزان.....

جواب‌های خوبی دادید. انسان از کارهای بد کوچک آرام‌آرام به کارهای زشت بزرگ دست

می‌زند. به خاطر همین امام سجاده^(ع) سخنی دارد و می‌فرماید:

از دروغ کوچک پرهیز کنید چه جدی یا شوخی

انسان اگر دروغ کوچک بگوید حالا چه جدی یا شوخی کم‌کم عادت می‌نماید و به سراغ دروغ‌های بزرگ‌تر می‌رود. به عبارتی می‌توان گفت: دروغ‌گوئی بزرگ می‌شود. برای شادی دل امام سجاد^(ع) از آلان دروغ را ترک کنیم و با اجرای یک سرود زیبا در روز تولدشان شادی‌مان را نشان می‌دهیم.

*(دعوت از گروه سرود و اجرای برنامه)

شادی اهل دین باشد / جشن حق‌الیقین باشد / عید میلاد حضرت / سید الساجدین باشد
آمد امام‌عالمین / مولا علی بن‌الحسین / یا سیدی خوش‌آمدی...
آمده جانان حسین / لاله و ریحان حسین / آیه‌های رحمت نازل / شده برقرآن حسین
امشب خداوند جهان / عیدی دهد بر عاشقان / یا سیدی خوش‌آمدی...
ای سلام بهشتیان / به خصالت، به جلالت / صلوات دوعالم بر / خوبی و حسن و جمالت
اللهم صل علی / سبط علی مرتضی / یا سیدی خوش‌آمدی...

*سرود ولادت

ولی... ولی... مدد مولا مولا مولا مولا...
جلوه گر شد نور مهر سعادت / سروری که به کرم دارد عادت
آمد آمد روح ذکر و عبادت / مبارک مبارک
من که نور از رخ آن شاه و ولی میگیرم / عیدی از دست حسین بن علی می‌گیرم
نگار نازنین خوش‌آمد / سید الساجدین خوش‌آمد
ولی... ولی... مدد مولا مولا مولا مولا...
شکر لاله شهره در عالمینم / گشته جاری اشک شوق از دو عینم
که گدای علی بن‌الحسینم / از ازل تا ابد
رفته از کف ز شغف قرار و صبر و تابم / غنچه زد یاس بهشت عصمت اربابم
امام العارفین خوش‌آمد / سید الساجدین خوش‌آمد
ولی... ولی... مدد مولا مولا مولا مولا...
نور خود را در دلم جا کن آقا / گره‌های عمر ما وا کن آقا
یک مدینه روزی ما کن آقا / یا مولا یا مولا
از مدینه همه گویند به اشک و با آه / هر که دارد هوس کربلا بسم...

همگی به سوی کربلا / برویم با ذکر یا زهرا
ولی... ولی... مدد مولا مولا مولا مولا...

متن تبریک ولادت

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

*نور دو عین اومده / گل حسین اومده

دل همه شاد / اومده حضرت سجاد

چهارم ولی اومده / سبط علی اومده

دل همه شاد / اومده حضرت سجاد

*آمده نور دل خون خدا، سید الساجدین

روشنی بخش دل و جان حسین، زین العابدین

آمده نور ارض و سما، چارمین میر و امام ما

بر دو عالم تهنیت باد، مقدم امام سجاد

ولادت امام زین العابدین مبارک

*یا فاطمه چشم تو روشن

بیت الولا گردیده گلشن

حق بر حسینت یک دسته گل داد

آمد به دنیا امام سجاد

میلاد امام زین العابدین^(ع) مبارک باد.

*نکات قابل تأمل

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

عفو و گذشت امام سجاد^(ع)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عبدالملک بن مروان بعد از ۲۱ سال حکومت استبدادی، در سال ۸۶ هجری از دنیا رفت و بعد از وی، پسرش ولید جانشین او شد. ولید برای آن که از نارضایتی‌های مردم بکاهد، در مقام جلب رضایت مردم مدینه بر آمد. از این رو هشام بن اسماعیل، پدر زن عبدالملک را که حاکم مدینه بود و مردم همواره آرزوی سقوطش را می‌کردند، از کار بر کنار نمود و به‌جای او، عمر بن عبدالعزیز، پسر عموی جوان خود را حاکم مدینه قرار داد. عمر برای باز شدن عقده دل مردم، دستور داد هشام بن اسماعیل را جلو خانه مروان حکم نگاه دارند و هر کس که از هشام بدی دیده یا شنیده بیاید و تلافی کند. مردم نیز دسته‌دسته می‌آمدند و دشنام و ناسزا و لعن و نفرین می‌کردند. هشام بیش از همه نگران امام علی بن الحسین^(ع) و علویان بود و با خود فکر می‌کرد انتقام علی بن الحسین^(ع) در مقابل آن همه ستم‌ها و سبّ و لعنت‌ها نسبت به پدران بزرگوارش، کمتر از کشتن نخواهد بود. ولی امام^(ع) به علویان فرمود: خوی ما بر این نیست که به افتاده لگد بزنیم و از دشمن بعد از آن که ضعیف شد، انتقام بگیریم. هنگامی که امام^(ع) به‌طرف هشام بن اسماعیل می‌آمد، رنگ در چهره هشام باقی نماند، ولی بر خلاف انتظار وی، امام^(ع) با صدای بلند فرمود: سلام علیک و با او مصافحه کرد و بر حال او ترحم نمود و به او فرمود: اگر کمکی از من ساخته است حاضرم. بعد از این واقعه، مردم مدینه نیز شماتت به او را متوقف کردند

(شهید مطهری، داستان راستان، ج ۱، ص ۲۵۷)

*ولادت حضرت علی اکبر^(ع)

برنامه‌ها فعالیت‌های پیشنهادی ولادت:

- ۱- آذین‌بندی موضوعی فضای مدرسه کلاس‌ها
- ۲- برگزاری نمایشگاه عکس زیارت
- ۳- برگزاری نمایشگاه کتاب
- ۴- برگزاری مسابقه و نمایشگاه دل نوشته‌های برای امامت
- ۵- برگزاری مسابقه بهترین خاطرات زیارت
- ۶- برگزاری نمایشگاه نقاشی با موضوع مرتبط
- ۷- برگزاری شب شعر
- ۸- برگزاری مسابقه مشاعره
- ۹- برگزاری مسابقات تفریحی و ورزشی

۱۰- برپایی جشن

۱۱- توزیع شیرینی و شکلات بین دانش آموزان

۱۲- اجرای مسابقات بدون نقطه

۱۳- تجلیل از اسامی دانش آموزان بانام علی اکبر و القاب حضرت

*سرود میلاد حضرت علی اکبر علیه السلام

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم جشن به صورت همخوانی)

دلربا و مهر و مهتابم خوش آمد / و قرار دل بی تابم خوش آمد

پسر اول اربابم خوش آمد / اشبه الناس بپمبر / آیهی سورهی کوثر

سیدی یا علی اکبر / نور چشم عالمین یا علی جان علی جان علی جان

به همه نور دو عین یا علی جان علی جان علی جان

گل لیلا و حسین یا علی جان علی جان علی جان

گل لیلا و حسین یا علی جان علی جان علی جان...

چهرهات تجلی هیبت مولاست / چشم تو مصحف نورام لیلاست

بوسه ی پدر به رخسار تو زیباست / هستی خون خدایی /

نور و قدر و هل اتایی / سرور اهل ولایی

مظهر صبر و وفا یا علی جان علی جان علی جان

غرق در ذات خدا یا علی جان علی جان علی جان

لاله ی کربلا یا علی جان علی جان علی جان

گل لیلا و حسین یا علی جان علی جان علی جان

سیره ی تو یکسره خیر و سعادت / راه تو مسیر ذکر است و عبادت

از ازل بوده ای عاشق شهادت / کعبه ای و زمزمی تو

دلبری مکرمی تو / آبروی عالمی تو

جان و جانان حسین یا علی جان علی جان علی جان

روح و ریحان حسین یا علی جان علی جان علی جان

بهتر از جان حسین یا علی جان علی جان علی جان

گل لیلا و حسین یا علی جان علی جان علی جان

*سرود مسجدی - میلاد آقا علی اکبر علیه السلام

(مناسب جهت اجرا توسط مربی قرآن یا پرورشی و به صورت کف زنی دانش آموزان)

اللهم صلّ علی علی بن الحسین...

فدای روی مهت ای دلربای همه / وَاِنْ یَکَادُ خَوَّانَتَ یوسف فاطمه

اللهم صلّ علی علی بن الحسین...

چونکه گل ام البنین با تو شد روبرو / صورت زیبای تو شد بوسه گاه عمو

اللهم صلّ علی علی بن الحسین...

جلوهی مولایی تو مصحف هدایت / لاله‌ی لیلا و حسین جان ما فدایت

اللهم صلّ علی علی بن الحسین...

ز شدت مهر توای ماه عالم آرا / قبله قلب عاشقان گشته پایین پا

اللهم صلّ علی علی بن الحسین...

ما را دعا کن تا شویم بندهی خدایی / همقدم با شهدا، کربلایی

اللهم صلّ علی علی بن الحسین

*سرود، شور - میلاد آقا علی اکبر علیه السلام

(اجرا به صورت تک خوانی توسط مربی پرورشی)

سیدی یا علی اکبر... لاله‌ی لیلا مولا لاله‌ی لیلا مولا لاله‌ی لیلا

ای که ذکر هر لبی یا علی اکبر / وقف دین و مکتبی یا علی اکبر

اشبه الناس نبی یا علی اکبر / یا علی جان یا علی جان یا علی جان...

سیدی یا علی اکبر... لاله‌ی لیلا مولا لاله‌ی لیلا مولا لاله‌ی لیلا

از ازل دلم اسیر دلربا شد / جان من پر از حقیقت ولا شد

کعبه‌ی آرزویم پایین پا شد / یا علی جان یا علی جان یا علی جان

سیدی یا علی اکبر... لاله‌ی لیلا مولا لاله‌ی لیلا مولا لاله‌ی لیلا

ای همه ارض و سما عاشق رویت / عطر گلها همه از شمیم و بویت

کن دعا تا که شوم زائر کویت / یا علی جان یا علی جان یا علی جان

سیدی یا علی اکبر... لاله‌ی لیلا مولا لاله‌ی لیلا مولا لاله‌ی لیلا

*مسابقه ولادت

پیشنهاد مربی:

(مربی مقداری از متن روایات یا... را بدون نقطه تکتیر و در خدمت متربیان قرار می‌دهد که در منزل به کمک بزرگ‌ترها نقطه گذاری نماید.)

نمونه:

لطفاً متن زیر را نقطه گذاری کنید.

۱- یک روز مردی پیش پیامبر صلی الله علیه و آله آمد و گفت: ای رسول خدا! به من چیزی یاد بدهید که وقتی آن را انجام می‌دهم روز قیامت به بهشت بروم. پیامبر به او گفتند: با مردم طوری رفتار کن که دوست داری با تو رفتار کنند.

۲- یکی از یاران امام صادق علیه‌السلام گفت: روزی به خانه امام ششم رفتم، دیدم فرزندش موسی علیه‌السلام پیش او ایستاده و به نصیحت‌های پدر گوش می‌دهد. من هم به آن سفارشات گوش دادم و بعضی از آن‌ها را از بر کردم. امام ششم می‌گفتند:

۱- فرزندم هر کس برای برادرش چاهی بکند (کار بدی درباره او انجام دهد)، اول خودش در آن می‌افتد.

۲- همیشه به دیدن انسان‌های خوب برو، نه آدم‌های بد. چون انسان بد مثل سنگ سفت و سختی است که چشمه از زیر آن نمی‌جوشد

۳- هر کس از تو چیزی خواست به او کمک کن.

۴- فرزندم! سخن چینی نکن، زیرا خبرچینی باعث می‌شود انسان‌ها باهم دشمن شوند.

*متن تبریک ولادت

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- برگزاری مسابقه خوشنویسی دانش‌آموزی از متون تبریک)

*حیدر ثانی پیامد یا نبی رخ می‌نماید / اکبر زیبای لیلا پرده از چهره گشاید

روی او روی محمد، بوی او بوی محمد / خلق او خلق عظیم و خوی او خوی محمد

ولادت حضرت علی اکبر^(ع) و روز جوان مبارک باد.

*ای که باروی چو ماهت، دلربای عالمینی / بانگاهی عاشقانه، قبله جان حسینی

یوسف آل عبائی، قبله دلهای مایی / ای علی دوم عشق، حیدر کربلائی
ولادت حضرت علی اکبر^(ع) و روز جوان مبارک باد.

* میلاد حضرت قائم (عجل الله فرجه)

مجموعه فعالیت‌های پیشنهادی ولادت:

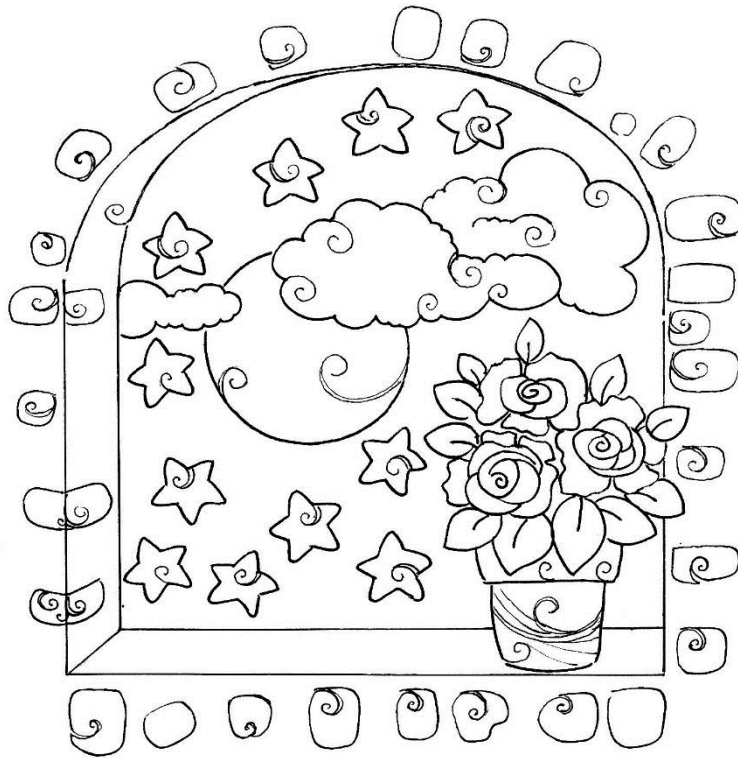
- ۱- برگزاری نمایشگاه کتاب مهدویت
- ۲- برگزاری گفتمان شخصیت شناسی امام زمان^(ع)
- ۳- آذین‌بندی مدرسه
- ۴- پخش سرودهای مذهبی در ساعات تفریح
- ۵- برگزاری شب شعر انتظار
- ۶- برگزاری مسابقه نقاشی انتظار
- ۷- برگزاری مسابقه دلوشته انتظار
- ۸- نصب تراکت ولادت و احادیث
- ۹- برگزاری مسابقه کتابخوانی موضوعی
- ۱۰- برگزاری نشست‌های پرسش و پاسخ با موضوع انتظار و مهدویت
- ۱۱- اجرای مراسم جشن و توزیع شربت و شیرینی
- ۱۲- برگزاری مراسم شعبانیه با مشارکت کلاسها و انتخاب برترین کلاس
- ۱۳- برپایی ایستگاه‌های شادی
- ۱۴- برگزاری مسابقات ورزشی در ساعات تفریح مانند مسابقه طناب کشی حلقه مچ اندازی و...
- ۱۵- برگزاری مسابقه بهترین دسر دانش‌آموزی و....

* متن مجری ولادت امام

پیشنهاد مربی:

(قبل از برگزاری مراسم از دانش‌آموزان درخواست کنید به همراه خود قلم و کاغذ بیاورند و در جایگاه محلی را برای تخته در نظر بگیرید)
سلام، سلامی مثل گل، به شما بچه‌ها که از گل بهتر و شاداب‌تر هستید. شاداب و آماده برای اجرای برنامه هستید؟

برنامه ما نقاشی است. کاغذ و دفترهایتان را آماده کنید و چیزهایی را که می‌گوییم بکشید. اول آسمان شب را نقاشی کنید. سپس در آن یک ماه بکشید. بعد از آن یازده ستاره کنار ماه همراه با یک ابر بگذارید. پایین صفحه هم یک گلدان بزرگ با چند گل زیبا بکشید و آن را با سبزه تزیین کنید.

همه نقاشی را کشیدید؟ حالا شما باید موضوع برنامه را از این نقاشی بفهمید. برای راهنمایی بیش‌تر روی یازده ستاره فکر کنید. البته ستاره‌هایی که ۱۲ تا هستند، اما یکی از آن‌ها دیده نمی‌شود و پشت آن ابر پنهان شده است.

بله، موضوع ما درباره امام زمان (عج) است که ستاره دوازدهم آسمان امامت می‌باشد. آیا دوست دارید یک شعر درباره امام زمان دوستانتان برای شما اجرا کنند.

اجرای سرود توسط دانش‌آموزان

خوب، بچه‌های عزیز! به این اعدادی که می‌نویسم دقت کنید و بگویید چه ارتباطی با امام زمان (عج الله تعالی فرجه) دارد؟ ۲۵۵

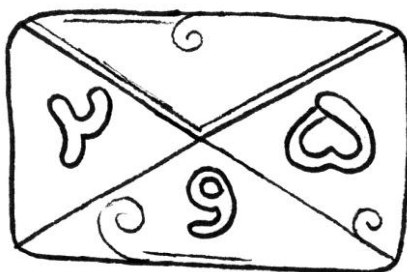
بلی، سال تولد حضرت (عج الله تعالی فرجه) است.

اما عدد دیگر ۵ است. چه کسی می‌تواند بگوید چه ارتباطی دارد؟

بلی، متشکرم. ایشان (عج الله تعالی فرجه) در پنج سالگی به امامت رسید.

آخرین، اعداد عبارت است از ۲ و ۵ که هم به ما مربوط است و هم به امام زمان (عج الله تعالی فرجه). چه کسی می‌داند ارتباطش چیست؟

من به شما کمک می‌کنم. آن را داخل این کادر می‌نویسم.

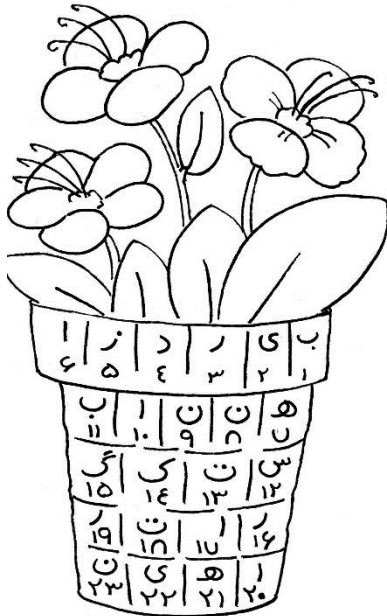
چه کسی می‌داند چه ارتباطی وجود دارد؟

بلی، نامه عمل هر کدام از ما در هر هفته روزهای دوشنبه و پنجشنبه، به نزد حضرت (عج الله تعالی فرجه) می‌رسد. در صورتی که کارهای خوبی انجام بدهیم، ایشان خوشحال می‌شود و اگر اشتباهی مرتکب شویم، همانند پدری مهربان ناراحت می‌شوند ولی از خداوند می‌خواهند که ما را ببخشد. حالا می‌خواهم دو کاری که موجب خوشحالی حضرت (عج الله تعالی فرجه) می‌شود را برایتان تعریف کنم.

کار اول را از قول امام محمدباقر (علیه السلام) به یکی از یارانش به نام جابر می‌گویم که به او یاد داد که در زمان غیبت امام عصر (عج الله تعالی فرجه) باید مردم این‌گونه باشند. برای پی بردن به کلام امام باقر (علیه السلام) من سؤال‌هایی از شما می‌پرسم و پاسخ شما را درون گلدان که به صورت جدول است، می‌نویسم. سپس با رمزی که می‌گویم، پیام را به دست می‌آوریم. آماده هستید. پس با ذکر یک صلوات به سراغ جدول می‌رویم.

۱ - کدام سوره به نام پیامبران است؟ ← انبیا (۶، ۸، ۱، ۲ و ۱۰)

- ۲ - کدام سوره به نام میوه خوردنی و لذیذ می باشد؟ (۱۳، ۲۲ و ۲۳)
- ۳ - گل سرخ دو حرفی چه نام دارد؟ رز (۳ و ۵)
- ۴ - در مدرسه چه می خوانند؟ درس (۴، ۱۶ و ۱۲)
- ۵ - نافرمانی از دستورهای خدا چه نام دارد؟ گناه (۷، ۹، ۱۵ و ۱۷)
- ۶ - ماه رمضان، ماه رحمت و ..... خدا است. پرکت (۱۱، ۱۹، ۱۴ و ۱۸)
- ۷ - می کشم از سینه درد ..... گاه گرم، گاه سرد آن چیست؟ آه (۲۰ و ۲۱)
- حالا نوبت رمز جدول است که بتوانید پیام آن را هم به دست آورید، پس خیلی سریع شروع کنید.
- حرف اول جدول را بنویسید و خانه ها را شش تا شش تا بشمارید تا به پیام جدول برسید.

احسنت، پیام جدول عبارت است از: «بهترین کار، نگهداری زبان است.»^۱

بگویید از چه چیزی باید زبان را نگه بداریم؟

۱. عن الباقر (عليه السلام): ياتي على الناس زمان يغيب عنهم امامهم... الى ان قال جابر فقلت له يابن رسول الله فما افضل ما يستعمله المؤمن في ذلك الزمان، قال (عليه السلام): حفظ اللسان و... (علامه مجلسي، بحار الانوار، تهران، مكتبة الاسلاميه، ۱۳۸۴ هـ ق، ج ۵۲، ص ۱۴۵).

احسنت، نگهداری از حرف زشت؛ از حرفی که دوست ما را اذیت می‌کند و حرفی که پدر و مادرمان را ناراحت می‌کند. همچنین نگه داشتن آن از دروغ‌گویی، این کارها را اگر انجام دهیم، بهترین کارها است و موجب خوشحالی حضرت (عج الله تعالی فرجه) می‌شود.

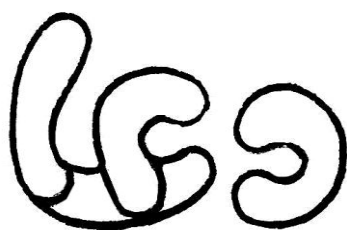
بچه‌ها! می‌خواهم این گل‌ها را همراه با یک شعر زیبا تقدیم به حضرت کنم. شما آماده هستید را همراهی کنید. پس در پایان هر مصرع بلند بگویید «یا مهدی»

تو	یک	گل	معطری	یا	مهدی،	یا	مهدی
از	همه	گل‌ها	بهتری	یا	مهدی،	یا	مهدی
تو	گل	خوب	نرگسی	یا	مهدی،	یا	مهدی
خوشبوتری،	از	اطلسی		یا	مهدی،	یا	مهدی
امام	باغ	و	شبنمی	یا	مهدی،	یا	مهدی
برای	من	تو	همدمی	یا	مهدی،	یا	مهدی
تویی	تو	یار	و یاورم	یا	مهدی،	یا	مهدی
دستی	بکش	روی	سرم	یا	مهدی،	یا	مهدی
یا	مهدی،	یا	مهدی	یا	مهدی،	یا	مهدی

با تشکر از همه شماها! نوبت به کار دوم رسید که حضرت آن را بسیار دوست دارند و به ما هم سفارش کرده‌اند که آن را زیاد انجام دهیم.^۱ شما باید از این خطوط که می‌نویسم آن را حدس بزنید.

زیاد برای ظهور بخوانید؟

چه چیزی بخوانیم؟ بلی دعا، بخوانید. چه دعایی بعد از نماز می‌خوانید؟ دعای اللهم کن لولیک...

۱. قال المهدی (عج): و اکثروا الدعاء بتعجیل الفرج فانّ ذلك فرجکم. (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۹۲، ح ۷)

اما غیر از این دعا، دعا‌های دیگری هم هست که با انجام مسابقه دو مرحله‌ای می‌خواهم آن را معرفی کنم. بنابراین نیاز به دو نفر داریم. (دعوت از دونفر ازدانش‌آموزان)

اسم چند دعا را در کارت‌ها نوشته‌ام و به هرکدام از شرکت‌کنندگان چهار کارت می‌دهم. شما باید نام دعای مربوط به امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه) را از بین آن‌ها پیدا کنید. هرکس زودتر پیدا کرد، امتیاز این مرحله را به دست می‌آورد.

توسل	کمیل	جوشن کبیر	ندبه
کارت‌های نفر اول			
عاشورا	کمیل	عهد	توسل
کارت‌های نفر دوم			

با تشکر از افراد شرکت‌کننده! (اهدای جایزه) نام این دو دعا عبارت است از: دعای ندبه و دعای عهد. در مرحله دوم مسابقه، یک ویژگی از ویژگی‌های این دو دعا را به صورت حروف در هم ریخته بر روی کارت نوشته‌ام که این دو دوست عزیز باید حدس بزنند که چه کلمه‌ای است؟

روز جمعه	ج ع م ه ر و ز
کارت نفر اول	
چهل بار	ه چ ل ب ا ر
کارت نفر دوم	

هرکس زودتر حروف پراکنده را مرتب کند، امتیاز این مرحله را به دست خواهد آورد.

احسنت به شما دو نفر! بلی همان‌طور که این دو نفر حدس زدند، ویژگی دعای ندبه این است که در روز جمعه خوانده می‌شود. ویژگی دعای عهد این است که هرکس ۴۰ بار آن را بخواند از یاران امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه) شمرده خواهد شد.

بچه‌های خوب! همان‌طور که ما با خواندن این دعاها و انجام کارهای خوب نشان می‌دهیم که به یاد امام زمان (علیه‌السلام) هستیم. باید بدانید که امام زمان (عجل الله تعالی فرجه) هم، همیشه به یاد ما هستند و به ما یاری می‌رسانند چه موقعی و در کجا؟

احسنت، همیشه و در همه حال، به ویژه وقتی که کسی از او کمک بخواهد. می‌خواهید داستان سعیده را برایتان تعریف کنم، پس خوب گوش کنید:

چند روزی بود که سعیده در مدرسه با دوستانش زیاد صحبت نمی‌کرد و یا در بازی و فعالیت‌های مدرسه شرکت نمی‌کرد و از دوستانش گوشه‌گیری می‌کرد. بعضی وقت‌ها سر کلاس هم توجهی به درس نداشت و به گوشه‌ای خیره می‌شد.

خانم حسن‌زاده متوجه رفتار او شده بود. زنگ تفریح از او سؤال کرد: «چرا این‌قدر ساکت شده‌ای و توجهی به درس نداری؟»

سعیده به خانم حسن‌زاده گفت: «مدتی است که مادرم بیمار شده و در بیمارستان بستری است و هنوز پزشک‌ها نتوانسته‌اند علت بیماری او را تشخیص دهند. دیشب هم از صحبت‌های مادر بزرگم با پدرم متوجه شدم که وضع مادرم بدتر شده است و پزشک‌ها نمی‌توانند کاری برای او انجام دهند.» خانم حسن‌زاده به سعیده گفت: «ناامید نباش. بهتر است برای مادرت دعا کنی و از خدا بخواهی که او را شفا دهد.»

زنگ چهارم خانم حسن‌زاده به دانش‌آموزان گفت: «بچه‌ها! امروز در نماز، دعای توسل داریم. از همه شما می‌خواهم که برای مادر سعیده دعا کنید.»

زنگ نماز که رسید، خانم حسن‌زاده با امام جماعت صحبت کرد و ماجرای مادر سعیده را تعریف کرد. امام جماعت بعد از نماز چند دقیقه‌ای صحبت کرد و داستان فردی به نام محمد بن یوسف را چنین تعریف کرد.

بدنش دچار زخم شدیدی شده بود. او به پزشک‌های مختلفی مراجعه کرد و پول زیادی خرج کرد، اما نتیجه‌ای نگرفت.

خدمت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه) نامه‌ای نوشت و از ایشان خواش کرد که برای او دعا کند.

حضرت (عجل الله تعالی فرجه) در جواب نامه او چنین نوشت: «خداوند تو را شفا دهد و در دنیا و آخرت با ما محشور کند.» هفته‌ای نگذشت که او بهبود یافت و آثار زخم به کلی ناپدید گردید.^۱ پس از صحبت‌های حاج آقا، بچه‌ها دعای توسل خواندند. سعیده هنگام خواندن دعا، در دلش احساس آرامش کرد و به بهبودی مادرش امیدوار شد. چند روز بعد، از پدرش شنید که دکترها

۱. محمد بن یعقوب الكلینی، الکافی، ج ۱، ص ۵۱۹.

توانستند بیماری مادرش را تشخیص دهند و حال او سریع خوب شد.
 خوب بچه‌ها! فکر می‌کنم شما هم از بهبودی مادر سعید هوشحال شدید. در پایان می‌خواهم
 قسمتی از ترجمه دعای عهد را برایتان بخوانم. شما هم بلند با من تکرار کنید.
 خدایا، من هر روز با او پیمان می‌بندم و از تو می‌خواهم مرا از یاران او قرار دهی ای مهربان‌ترین
 مهربانان!

ای گل‌های مهربون   مهدی نگهدارتون
 منتظرش بمونین   هرکجا و هر زمون

*متن مجری ولادت امام زمان

بچه‌های خوب سلام! حال شما خوب است؟ امیدوارم در همه حال موفق و پیروز باشید. با یک
 صلوات برای سلامتی امام زمان (عج) برنامه را شروع می‌کنیم: «اللهم صل علی محمد و آل محمد»
 به این شعر توجه کنید.

شب چی می‌شه؟ تموم می‌شه	روز چی می‌شه؟ پیدا می‌شه
حق چی می‌شه؟ بر پا می‌شه	ظلم چی می‌شه؟ رسوا می‌شه
وقتی که شب تموم می‌شه	وقتی که روز پیدا می‌شه
وقتی که حق بر پا می‌شه	کی رهبر دنیا می‌شه؟!
حضرت صاحب الزمان (عج)	رهبر خوب و مهربان
دشمن کل ظالمان	و حامی مبارزان
صاحب زمان چه وقت می‌آد؟	رهبر ما چه وقت می‌آد؟
وقتی خدا به او بگه	که بهر ما ظاهر بشه

خیلی ممنون. حالا من خط‌هایی در تابلو می‌کشم. شما با وصل کردن خط‌ها به هم کلمه مورد نظر
 را به دست آورید.

ام..... ا.....

آفرین، احسنت، دوستتان را که کلمه مورد نظر را به دست آورد، خوب تشویق کنید: طیب طیب
 الله زنده باشی ان شاء الله

بله، کلمه مورد نظر ما «امام» است. بچه‌های خوب! آیا می‌دانید این اعداد چه ربطی به امامان دارد.

۱۲ ۱۱ ۱

بله آفرین، ۱۲ نفر امام داریم. آفرین ۱۱ نفر از امامان شهید شدند و ۱ امام هم زنده است.

آن امام که زنده است، اسمش چه هست؟ امام زمان (عج)

بچه‌ها معنای غیبت در باره امام زمان (عج) را می‌دانید؟

آفرین بر همه شما که خوب توضیح دادید.

آیا خورشید اگر پشت ابر باشد، می‌گوییم خورشید نیست و یا اگر شب باشد، می‌گوییم خورشید

وجود ندارد؟ همه می‌دانیم که شب باشد یا روز، ابر باشد یا نباشد، خورشید وجود دارد.

حالا من یک حدیث در تابلو می‌نویسم. شما دو کلمه عالم و خورشید را به آن اضافه کنید و

حدیث را کامل کنید.

امام مثل..... است که برای تمام..... می‌درخشد.

امام مثل خورشید است که برای تمام عالم می‌درخشد.

همان طور که بودن خورشید در پشت ابر، برای هیچ کس قابل انکار نیست، وجود امام در عالم

آفرینش و برای تک تک انسان‌ها، قابل انکار نیست.

خُب با این توضیحات و تصاویر چه کسی از شما معنای غیبت امام زمان (عج) را فهمید؟

درود بر شما! طیب طیب الله زنده باشی ان شاء الله

پس معلوم شد که «غیبت» امام زمان (عج) به معنای نبود امام نیست، بلکه غیبت، تنها آشکار نبودن

امام است. مثل خورشید در تصویر بالا که در پشت ابر است.

امام زمان (عج) هم مثل خورشید است که پشت ابر مانده است، ولی گیاهان و موجودات عالم از آن

استفاده می‌برند.

بله بچه‌ها! خورشید چون حقیقتش نور افشانی است، حتی اگر در پس ابرها هم باشد، عالم را با

نورش و گرمایش بهره‌مند می‌کند، به طوری که روز ابری، هرگز مانند شب تاریک نیست، گرچه با

روز آفتابی فرق دارد. درست به همین دلیل است که وقتی از امام صادق □ سؤال شد: «چگونه مردم از

امام غایب و پنهان بهره می‌برند؟» فرمود: «همان گونه که از خورشید، زمانی که در پس ابرها قرار

می‌گیرد، بهره‌مند می‌شوند.»

حالا که فهمیدیم امام زمان (عج) وجود دارد و همیشه در کنار ما هست و ما در تمام شبانه روز از

آن امام بهره می‌بریم، یک وظیفه مهم در مقابل امام داریم. چه کسی می‌داند وظیفه ما چیست؟

(پاسخ دانش‌آموز) حسنت، دوستتان را تشویق کنید.

طیب طیب الله، با امام باشی ان شاء الله، زنده باشی ان شاء الله
 بچه‌های خوب! آیا می‌دانید معنای انتظار چیست؟ انتظار به معنای چشم به راه بودن می‌باشد.
 بچه‌های خوب و دوست داشتنی! چشم به راه بودن خالی که به درد نمی‌خورد. چشم به راه بودن
 زمانی معنا دارد که همراه با دوست داشتن باشد تا برای ما دارای فایده باشد.
 مثلاً کسی را که دوست دارید و منتظرش هستید و برای آمدن او لحظه‌شماری می‌کنید، ولی
 شخصی را که دوست ندارید، اگر هم بیاید شما زیاد خوشحال نمی‌شوید.
 انتظار دو گونه است: من فقط حرف اول را می‌نویسم. شما کلمه کامل را برای من بیان کنید.

خ ب

قبل از این که شما دو تا کلمه را تشخیص بدهید، یک مثال برای شما می‌زنم تا به راحتی کلمه‌ها
 را حدس بزنید.

مادر شما به مسافرت رفته است. شما و برادرتان در خانه هستید. تلفن زنگ می‌خورد. گوشی را
 برمی‌دارید. می‌فهمید که مادرتان است. بعضی از شما می‌گویید که خانه را خوب تمیز کنیم، ولی
 بعضی از شما می‌گویند که رها کنید. مادر می‌آید و خودش خانه را تمیز می‌کند. حالا شما بگویید کدام
 یک از بچه‌ها کار درست انجام می‌دهند؟

با توجه به این مثال انواع انتظار را در تابلو نوشتم. برای ما بگویید

خ خوب ب بد

حالا من در باره دو نوع انتظار مقداری توضیح می‌دهم و شما هم خوب گوش کنید
 خوب: انتظار خوب و سازنده وسیله حرکت دهنده برای تلاش و کوشش است و به انسان نیرو و
 روحیه می‌دهد. در انتظار خوب، انسان همیشه آماده باش است و تلاش می‌کند که به وضعیت بهتر
 برسد. انسان منتظر، هر لحظه احتمال می‌دهد که امام زمان (عج) ظهور می‌کند و او در مقابل کارها باید
 جوابگو باشد. بنابراین به وظایف خود خوب عمل می‌کند.

بد: در انتظار بد، مردم اعتقاد دارند که اگر امام زمان (عج) بیاید خودش همه چیز را درست می‌کند.
 بنابراین به وظایف خود، مثل امر به معروف و نهی از منکر عمل نمی‌کنند و آمدن امام مهدی (عج) را
 بزرگ‌ترین وسیله برای دفاع از کار خود و بزرگ‌ترین راه برای توجیه کارهای بد خود می‌دانند. آنان
 می‌گویند که نجات بشر فقط در آخرالزمان انجام می‌شود و نه الان؛ آن هم به دست خود امام زمان (عج)
 و نه هیچ کس دیگر.

کسانی که این گونه فکرها را به وجود می‌آورند، یا افراد ساده و جاهلی هستند که به دنبال ثروت و مقام هستند و در جامعه ناامیدی و دل‌مردگی را به وجود می‌آورند. یا افرادی متحجری می‌باشند که به اسلام ضربه‌های سنگینی وارد می‌کنند.

حالا که انواع انتظار را دانستیم ما باید جزء کدام قسم باشیم؟

آفرین، «انتظار خوب» تلاش کنیم و به وظایفمان عمل کنیم.

آیا می‌دانید انتظار چه فضیلت‌هایی دارد؟

پیام: حضرت محمد (ص) می‌فرماید: «انتظار فرج از عبادات است».

آفرین بر شما! امیدوارم شما هم از منتظران واقعی امام زمان (عج) باشید. ان شاء الله

ما هم منتظر واقعی امام زمان (عج) باشیم و کارهای خوبی را باید برای آمدن آن امام مهربان انجام دهیم.

چه کسی می‌داند باید برای آمدن امام زمان (عج) چه اعمالی را انجام دهیم تا از منتظران واقعی امام زمان (عج) باشیم؟

برای این که جواب این سؤال را بدهیم سراغ یک مسابقه می‌رویم.

سه نفر از شما می‌تواند در مسابقه شرکت کنند.

به هر کدام سه کارت می‌دهم که حروف به هم ریخته را در کارت‌ها نوشته‌ام. شما با این حروف

به هم ریخته کلمه‌های مورد نظر را به دست بیاورید و در جای خالی قرار دهید.

ش ا خ ت ن ق ح ق و ص ق ه د ی ا د د ا ع .

ا ا ت د ح ا ع ت ا ط و ا ج ا ت ب ا ا م ه د .

درود بر شما که کلمه‌ها را تشخیص دادید.

حُب حالا نوبت این است که کلمه‌ها را در جاهای خالی قرار دهید.

بله بچه‌ها! هر چیزی آداب و راه و روشی دارد. انتظار امام زمان (عج) هم آدابی دارد و منتظران

واقعی امام زمان (عج) هم باید دارای این صفات باشند.

متن مجری

سلام و تبریک خدمت همه حاضران
 به مناسبت فرا رسیدن ولادت امام زمان، برنامه متنوعی را در نظر گرفته‌ایم. امیدواریم مورد قبول
 خانواده‌های محترم و شما دانش‌آموزان قرار بگیرد.
 ابتدا دعوت می‌کنم از قاری محترم..... تا فضا را با آیاتی از کلام الله مجید معطر سازند.
 با تشکر از قاری محترم.
 آیه‌ای را که شنیدید، از طرف خداوند بشارتی است به تمام انسانها در جهان! حالا برای آشنایی
 بیشتر با این بشارت الهی، سراغ یک دکلمه می‌رویم که دو ست خوب شما..... آن را اجرا می‌کند.
 همه در جست وجوی کوی تو اند!
 بی‌آنکه تو را خوب شناخته باشند!
 همه در هوای بوی بهاری تواند! آ
 بی‌آنکه از غصه زمستان به تنگ آمده باشند!
 می‌گویند: تو گشایشی!...
 گشایشی شبیه یک گلستان!
 پراز جوانه‌های امید و صداقت!
 می‌گویند: تو فرجی!
 فرجی برای تبسم‌های بی‌دغدغه!
 می‌گویند: روزی از دور به سوی خانه کعبه صدایمان می‌زنی!
 صدایمان می‌زنی که:
 (من گنجینه خدایم!
 اوج آرزوهای دیرینه‌ام!)
 می‌گویند: تو عدلی عدالتی! ظهوری!
 و عدالت میوه درخت ظهور است که:
 با دستان آسمانی تو غرس می‌شود!
 عدالت یعنی بر آمدن و تاییدن ماه برای همه چشم‌ها!
 می‌گویند: تو قران می‌خوانی و لبخند می‌زنی!

از تولد حرف می‌زنی!

تولد دوباره روزها!

تولد دگر باره جان‌ها

می‌گویند تو که از راه می‌رسی بیدار می‌شویم

در کنار خاک پای تو راه می‌رویم و همه سرزمین‌های نرفته دانش اندیشه را کشف می‌کنیم

در انتظار توایم! در انتظار تو که .....

پیامبر^(ص) هم بشارت آمدنت را داده است.

با تشکر از دوستان که این دکلمه بسیار زیبا را اجرا نمود.

بسیار خوب در این قسمت سراغ یک مسابقه می‌رویم. (اجرای مسابقه با توجه به سن

دانش‌آموزان)

من جوایزی به رسم یاد بود به برندگان اعطا می‌کنم. برای سلامتی امام زمان^(عج) صلوات بفرستید.

هر چند که غایب است، آن گل از چمن

از فیض نور و، گیتی گلشن است

هر چند که پشت ابر، باشد او نهان ولی

از نور روی او، عالم روشن است.

نوبتی هم باشه نوبت ادای احترام به حضرت حجه بن الحسن عسگری (حج) است آماده اید؟

لطفاً از جایتان بلند شوید و روبه قبله با ایستید و با هم زمزمه کنید:

دعای فرج

و در آخر دستانتان را روبه آسمان بلند کنید و آمین بگویید.

خدایا! ما را از منتظرین واقعی حضرت مهدی قرار بده (آمین)

پروردگارا! ما را موفق کن که در هر صبح جمعه، دعای ندبه را به یاد او زمزمه کنیم. (آمین)

خدایا! از تو می‌خواهم که ما را موفق کنی تا با کارهای خوب در پرونده خودمان در ظهور آن

حضرت قدمی برداشته باشیم. (آمین)

پیشنهاد مربی:

(ایراد متن زیر در برنامه آغازین و درخواست نقاشی با موضوع مرتبط از دانش‌آموزان و برپایی

نمایشگاه نقاشی مهدوی)

راستی بچه‌ها شما تا به حال فکر کرده اید وقتی امام زمان بیاد دنیا چه شکلی میشود؟ پس زود نقاشی رابکشید و برای من بیاورید تا به نمایشگاه بزنیم و تصورات زیباتونو به نمایش بگذاریم.

※سرود ولادت

پیشنهاد مربی:

(تمرین اجرای سرود جهت اجرا در مراسم جشن و برنامه صبحگاهی)

شب جمعه شده مولا، بگو جانان کجا هستی؟
 منم غرق فراق و درد، بگو مولا کجا هستی؟
 همیشه یاد تو باشم، کجا را بنگرم مولا
 دعای ندبه می‌خوانم، گل زهرا کجا هستی؟
 شب تنهایی هجران، به گوشی قلب مأیوسم
 تو از امید می‌گویی، بگو آقا کجا هستی؟
 شب بی‌داد غیبت را، نباشد مطلقاً مولا
 چه مهجورم چه غمگینم، امیر ما کجا هستی؟
 یکی درد و یکی درمان، یکی وصل و یکی هجران
 پسندم میل مولا را، گل طاهرا کجا هستی؟
 من از بهر دل زارم، دوا می‌خواهم
 دعای وصل می‌خوانم، تو از آل عبا هستی
 ز تنهایی دلم خون شد، خدا را محرم رازی
 بده توفیق پروازم، تو عاشق بر خدا هستی

※تبریک ولادت

پیشنهاد مربی:

(۱- جهت نصب در تابلوی اعلانات و ارسال پیامک تبریک به والدین و دانش‌آموزان)

※گرفته ملک حق / ز مقدمش رونق
 به گوش جان آید / ندای جاء الحق

ولادت آخرین ذخیره‌ی الهی، بهار دلها، یوسف زهرا، تبریک و تهنیت باد.

﴿امشب بوی خدا نمودم حس / نرجس دارد به دامنش نرگس
سعید و مسعود است، حجت معبود است / گل چمن آرا، مهدی موعود است
عید شما مبارک.

﴿تو بین منتظران هم عزیز من، چه غریبی / عجیب تر، که چه آسان نبودنت شده عادت
چه بیخیال نشستیم، نه کوششی نه وفایی / فقط نشسته و گفتیم؛ خدا کند که بیایی
ولادت با سعادت منجی عالم حضرت بقیه الله الاعظم عج را خدمت همه مسلمین و به خصوص
شیعیان تبریک و تهنیت عرض میکنیم.

﴿احادیث گهربار

پیشنهاد مربی:

(چند حدیث از امام زمان^(عج) جهت نصب در تابلوی اعلانات)
دفع بلا از شیعه:
﴿من آخرین وصی پیامبر خدا هستم به وسیله من بلاها و فتنه‌ها از آشنایان و شیعیانم دفع خواهد
شد.

(دعوت راوندی، ص ۲۰۷)

پیشوایان هدایت:

(بر شما واجب است و به سود شما خواهد بود که معتقد باشید بر این که ما اهل بیت رسالت،
محور و اساس امور، پیشوایان هدایت و خلیفه خداوند متعال در زمین هستیم.)

بحار الانوار، ج ۸۹ ص ۹۶

دعا برای تعجیل فرج:

(برای شتاب در گشایش حقیقی و کامل، بسیار دعا کنید؛ زیرا؛ همانا؛ فرج شما در آن است.)

بحار الانوار، ج ۵۳ ص ۱۸۱

﴿جدول مهدوی

پیشنهاد مربی:

(اجرای مسابقه از زندگی امامتان چه می‌دانید؟ و اهدای جایزه به نفرات برگزیده)

۱- چه کسی از شاهدان نماز امام مهدی^(عج)، بر جنازه امام عسکری^(ع) می‌باشد؟

- الف: ابوالادیان   ب: حسین بن روح   ج: احمد بن هلال
- ۲- سامراً محل دفن چه کسانی است؟
- الف: امام هادی^(ع)، امام عسکری^(ع)، نرجس خاتون، حکیمه خاتون
- ب: امام عسکری^(ع)، نرجس خاتون، امام جواد^(ع)
- ج: امام باقر^(ع)، حکیمه خاتون
- ۳- گزینه صحیح برای نام‌های مادر امام زمان^(عج) کدام است؟
- الف: حلیمه، سوسن، حکیمه
- ب: سوسن، صیقل، ریحانه
- ج: ریحانه، ماریه، مهدیه
- ۴- امام عصر^(عج) در چه شهری به دنیا آمد؟
- الف: مدینه   ب: مکه   ج: سامراً
- ۵- دو نفر از خادمان منزل امام عسکری^(ع) که تولد امام مهدی^(عج) را گزارش داده‌اند:
- الف: نسیم و ماریه   ب: ابوسلمه و ساره   ج: هاجر و نسیمه
- ۶- نام امام مهدی^(عج) همانند نام کیست؟
- الف: امام صادق^(ع)   ب: امام کاظم^(ع)   ج: پیامبر اکرم^(ص)
- ۷- امام عسکری^(ع) مژده ولادت امام زمان^(عج) را به کدام یک از یارانش داد؟
- الف: عثمان بن سعید   ب: احمد بن اسحاق   ج: شیخ مفید
- ۸- امام عسکری^(ع) مژده ولادت امام زمان^(عج) را به کدام یک از یارانش داد؟
- الف: عثمان بن سعید   ب: احمد بن اسحاق   ج: شیخ مفید
- ۹- بهترین عمل در شب میلاد امام مهدی^(عج) چه می‌باشد؟
- الف: دعای ندبه   ب: رفتن به جمکران   ج: زیارت امام حسین^(ع)
- ۱۰- مخفیانه بودن ولادت صاحب الزمان^(عج) همانند کدام پیامبر است؟
- الف: عیسی^(ع)   ب: موسی^(ع)   ج: یوسف^(ع)
- ۱۱- کدام شب برای امامان، همانند شب قدر برای پیامبر^(ص) است؟
- الف: شب عید غدیر   ب: شب عرفه   ج: شب نیمه شعبان
- ۱۲- شباهت امام مهدی^(عج) با حضرت ابراهیم^(ع) در چیست؟
- الف: مخفیانه بودن ولادت

ب: طولانی بودن عمر

ج: بت شکنی

۱۳- شباهت امام مهدی (عج) با عیسی (ع) در چیست؟

الف: هر دو به آسمان رفته‌اند.

ب: مدت عمرشان به یک اندازه است.

ج: سخن گفتن هنگام ولادت.

۱۴- مشهورترین لقب امام زمان (عج) چیست؟

الف: حجت   ب: مهدی

ج: منصور

۱۵- مهدی به چه معناست؟

الف: کسی که برای حق قیام می‌کند.

ب: کسی که از سوی خدا یاری می‌شود.

ج: هدایت شده‌ای که مردم را به سوی حق می‌خواند.

۱۶- در قرآن به کدام لقب امام زمان (عج)، اشاره شده است؟

الف: بقیة الله   ب: عین الله

ج: سرّ الله

۱۷- هر کس بمیرد و امام زمان خودش را شناسد...

الف: به مرگ جاهلیت مرده است.

ب: در تنهایی می‌میرد.

ج: مرده‌اش از قبر بیرون می‌آید.

۱۸- لقب خاتم الاوصیاء برای امام مهدی (عج)، اولین بار به وسیله کدام امام بکار رفته است؟

الف: امام عسکری (ع)   ب: امام علی (ع)

ج: امام مهدی (عج)

۱۹- کدام یک از امامان (ع) همانند امام مهدی (ع) در کودکی به مقام امامت رسید؟

الف: امام عسکری (ع) - امام صادق (ع)

ب: امام باقر (ع) - امام هادی (ع)

ج: امام هادی (ع) - امام جواد (ع)

۲۰- نایبان خاص امام مهدی (عج) به چه نام دیگری معروف‌اند؟

الف: نواب اربعه   ب: ابدال

ج: وزیران امام مهدی (عج)

* بزرگداشت خیام

مجموعه فعالیت‌های پیشنهادی بزرگداشت خیام:

- ۱- تهیه بروشور جهت توزیع بین دانش‌آموزان همکاران
- ۲- برگزاری جلسات شعر خوانی
- ۳- نصب زندگی‌نامه شاعر گران‌قدر در معرض دید دانش‌آموزان
- ۴- اهدای جایزه به شاعران مدرسه
- ۵- نصب تراکت در تابلوی اعلانات
- ۶- بیان زندگی‌نامه مختصر در مراسم آغازین
- ۷- برگزاری مسابقات شعر نویسی
- ۸- برگزاری جلسه دوستداران خیام و مشاعره

* روز بزرگداشت حکیم عمر خیام

پیشنهاد مربی:

(۱- تهیه روزنامه دیواری و نصب در سالن ۲- بهره جستن از متن در مراسم صبحگاهی ۳- تهیه بروشور و توزیع بین دانش‌آموزان همکاران)

۲۸ اردیبهشت ماه، همه ساله به‌عنوان روز بزرگداشت حکیم عمر خیام گرامی داشته می‌شود. حکیم ابوالفتح عمر بن ابراهیم خیام نیشابوری از ریاضی‌دانان، اخترشناسان و شعرای بنام ایران در دوره سلجوقی است. اگرچه سطحی علمی خیام برتر از جایگاه ادبی اوست ولی آوازه وی بیشتر به‌واسطه نگارش رباعیاتش است که شهرت جهانی دارد. افزون بر آنکه رباعیات خیام را به اغلب زبان‌های زنده ترجمه نموده‌اند. فیتز جرالد رباعیات او را به زبان انگلیسی ترجمه کرده که بیشتر مایه شهرت وی در مغرب زمین گردیده است.

حکیم عمر خیام در دوره سلطنت ملکشاه سلجوقی (۴۲۶-۵۹۰ هجری قمری) و در زمان وزارت خواجه نظام‌الملک گاه‌شماری ایران را اصلاح کرد. وی در ریاضیات، علوم ادبی، دینی و تاریخی استاد بود.

عده‌ای از تذکره‌نویسان، خیام را شاگرد ابن سینا و عده‌ای دیگر او را شاگرد امام موفق نیشابوری عارف معروف نوشته‌اند. وی بیش از ۱۰۰ رباعی سروده است. مرگ خیام را میان سال‌های ۵۱۷-۵۲۰

هجری می‌دانند که در نیشابور اتفاق افتاد، وی را در باغی که آرامگاه امامزاده محروق به خاک سپرده‌اند.

زندگی

عمر خیام در قرن پنجم هجری در نیشابور زاده شد. فقه را در میان‌سالی در محضر امام موفق نیشابوری آموخت؛ حدیث، تفسیر، فلسفه، حکمت و اختر شناسی را فراگرفت. برخی نوشته‌اند که او فلسفه را مستقیماً از زبان یونانی فرا گرفته بود. در دربار ملک‌شاه می‌زیست و از پیرامونیان و همراهان شاه بود. با نظام الملک طوسی رابطه‌ای نیکو داشت، کتاب جبر و مقابله را پس از نگارش به خواجه تقدیم کرد. نیز در گاه‌شناسی، تقویم جلالی را تدوین کرد که به نام جلال الدین ملک‌شاه شهره است، اما پس از مرگ ملک‌شاه کاربستی نیافت. خیام در زندگی زن نگرفت و همسر بر نگزید.

آثار

- ۱- رساله‌ای در جبر و مقابله ۲- رساله‌ای در شرح اصول اقلیدس ۳- زیج ملک‌شاهی یا زیج جلالی
- ۴- رساله‌ای در طبیعیات ۵- رساله در وجود ۶- رساله فلسفی که در آن از حکمت الهی در آفرینش عالم و تکالیف مردم و عبادات بحث می‌کند. ۷- رساله‌ای در اختلاف فصول و اقالیم
- ۸- نوز نامه که درباره رسوم و اعیاد ایرانیان به‌ویژه تاریخ و آداب ایرانیان در روز عید نوروز است.
- ۹- دیوان رباعیات و.....

*تبریک بزرگداشت خیام

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلو اعلانات ۲- ارسال پیامک تبریک به والدین)

بر خیر و مخور غم جهان گذران
خوش باشو دمی به شادمانی گذران
در طبع جهان اگر وفایی بودی
نوبت به تو خود نیامدی از دگران
روز بزرگداشت حکیم خیام مبارک باد.
*نیکمی و بدی که در نهاد بشر است
شادی و غمی که در قضا و قدر است
با چرخ مکن حواله کاندلر ره عقل

چرخ از تو هزار بار بیچاره تراست
روز بزرگداشت حکیم خیام مبارک باد.

* جشن الفبا

(مربوط به دانش‌آموزان پایه اول در پایان سال تحصیلی)

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی:

- ۱- آذین‌بندی سالن
- ۲- تهیه جایزه به تعداد دانش‌آموزان
- ۳- تهیه لوح پایان دوره اول
- ۴- خرید وسایل پذیرایی
- ۵- آماده‌سازی و هماهنگی با دانش‌آموزان جهت اجرا سرود
- ۶- تهیه تزئینات با حروف الفبا (بسته‌های آماده شامل ریس، گل‌های حروف الفبا، لامپ‌های تزئینی الفبا و... در بازار موجود است)
- ۷- تهیه هدیه یاد بود به تعداد معلمان و معین‌های پایه اول
- ۸- سفارش کیک با موضوع الفبا
- ۹- هماهنگی با فیلم‌بردار و عکاس

پیشنهاد مربی:

(جشن الفبا معمولاً بعد از پایان امتحانات نوبت آخر برگزار می‌شود و در این زمان دانش‌آموزان پایه اول به خواندن و نوشتن تسلط یافته‌اند. لذا از متن زیر به تعداد دانش‌آموزان تکثیر کنید و در اختیار معلم کلاس قرار دهید تا با دانش‌آموزان در ساعات کلاسی تمرین کنند و در مراسم از آن بهره ببرید.)

* شعر الفبا

پیشنهاد مربی:

(اجرا توسط دانش‌آموزان به صورت گروهی)

آ مثل آتش و آب آدم برفی و آفتاب
ب مثل باغ و بابا بهار و بوی گل‌ها
پ مثل پاییز سرد پرواز یک برگ زرد

ت مثل توپ خورشید قرمز زرد و سپید
 ث مثل ثلث آخر با نمره‌های بهتر
 ج مثل جوجه جیک جیک جنگل سبز و تاریک
 چ مثل چوب و چنار چکاوک و چمن زار
 ح مثل حوله، حُباب حیاط و حوض پر آب
 خ مثل خوبی، خدا خندیدن بچه‌ها
 د مثل دشت و دریا درخت سبزو زیبا
 ذ مثل ذرت شاد بازی کاگل و باد
 ر مثل رنگین کمان هفت تا کمان توی آن
 ز مثل زنبورو زاغ زَتَبَقِ زیبای باغ
 ژ مثل ژاله برگل هدیه‌ی گل به بلبل
 س مثل سایه‌ی بید ستاره‌های سپید
 ش مثل شش تاشب تاب سه تاییدار سه تا خواب
 ص مثل صبح و صدف صد تا صدف توی صف
 ض مثل ضربه‌ای سخت که زد تبر بردرخت
 ط مثل طوق اردک طوطی سبزو کوچک
 ع مثل عید و عمو عروسک کوچولو
 غ مثل غاز و غنچه هردوتا توی باغچه
 ف مثل قواره‌ها در آفتاب زیبا
 ق مثل قمری و قو قاصدک قصه گو
 ک مثل کوه پربرف کاج و کلاغ پر حرف
 گ مثل گل یا گلاب گردش گل‌ها در آب
 ل مثل لک لک خواب زیر آحاف مهتاب
 م مثل موج و ماهی چه ماهی سیاهی
 ن مثل نورو نوروز گل داده نرگس امروز
 و مثل وقت ورزش صبح قشنگ و نرمش

ه مثل هوهوی باد هوای پاک و آزاد
ی مثل یاس زیبا در آخر الفبا

*سرود الفبا

(اجرا به صورت همخوانی)

امروز چه روزیست جشن الفباست
کلاس اول پرشور و غوغاست
میخوایم بگیم ما که با سوادیم
خدا می دونه که خیلی شادیم
ممنون بابا هم مامانیم ما
خانم معلم شمع راه ما
خانم معلم چه مهربونه
سوادهاها به لطف اونه
خالق دانا لطفی برما
نورهای دانش بتابد بر ما

*سرود معلم

(اجرا به صورت همخوانی)

معلم خوب ما *** یادم دادی الفبا
گفتی که باش دانا *** دانا و هم توانا
امروز شاد شادم *** زیرا که با سوادم
آموخته ام الفبا *** سی و دو حرف زیبا
امروز میتوانم *** کتابها را بخوانم
کودک دانا منم *** خوب و توانا منم
به لطف آموزگار *** هوشیار و بینا منم
روز جشن الفبا *** مبارک است برما

*سرود حروف

الف ب پ ت ث جیم چ یک گل کاشتم تو باغچه

ح خ دال ذال ر ز ژ به گل آب داد منیژه
سین شین صاد ضاد طا ظا عین گلم خوب شد دراین بین
غین ف قاف کاف گاف لام میم ما بچه ها چه خوبیم
نون واو هی شد حالا سی و دو حرف الفبا

*دکلمه جشن الفبا

(اجرا توسط معلمین یایه اول در مراسم)

صحبت های مهربانانه یک آموزگار الف - ب - پ

روزی که در باغ مدرسه جوانه زدی. الف قامتت آنقدر ضعیف و شکننده بود که شاخ و برگهای علم جرات نمی کردند روی شاخه های لانه بسازند آن روز نمی دانستم چشمان معصومت غریبانه کلمات را می نگرد. آیا روزی به چلچراغ دانش روشن خواهد شد یا نه. اما هر روز که می آمدی. من شکفتن جوانه های جدیدی را در تو به تماشا می نشستم و در دشت سرسبز نگاهت عشق را نظاره می کردم.. و امروز که نیلوفری زیبا در باغ مدرسه شده ای امیدوارم که آموخته باشی.

با آ مثل آسمان باشی

با ب بزرگووار باشی و بخشنده

با پ پرهیزگار باشی و پاینده

با ت تاریکی جهل و نادانی را از خود دور کنی

با ث ثابت قدم باشی در راه حق

با ج جهاد در راه حق را فراموش نکنی

با چ چشمانت را از هر بدی و زشتی پاک نگهداری

با ح حمد و ستایش پروردگار را فراموش نکنی

با خ خرد و عقل را سر لوحه کارت قرار بدهی

با د دوستی با دیگران را فراموش نکنی

با ذ ذلت را از خود دور کنی

با ر رفتن در راه خدا را تمرین کنی

با ز زندگی با افتخار را تجربه کنی

با ژ ژاله ای مهربان باشی با طبیعت

با س سرسبزی را
 با ش شادی را
 با ص صداقت را
 با ض رضا بودن به امر خدا
 با ط طراوت زندگی را
 با ظ مبارزه با ظلم و بدی را
 با ع عشق به خدا را
 با غ شکستن غرور را
 با ف فداکاری را
 با ق قانع بودن را
 با ک کمال یافتن را
 با گ گمراه نشدن را
 با ل لبریز از محبت را
 با م محبت و مهر را
 با ن نام نیک از خود به جا گذاشتن را
 با و وحدت را
 با ه همراه شدن با زیباییها
 بای یکتا بودن خدا را

*دعوتنامه جشن الفبا

ولی محترم دانش‌آموز

خدایا تو را سپاس می‌گوییم به خاطر آنجا در گذشته نمی‌دانستیم و اکنون با آموختن حروف الفبا
 از الف ادب را از ب بیداری را و از ص صداقت را از ن نظم را و از خ خدمت را و... میدانم ادبم را
 در رفتارم، بیداری را در روبرو شدن با دشمن، صداقت را در زندگی، نظم را در کارم و خدمت را به
 میهنم قرار خواهم داد و از تو یاری و مدد می‌جویم. جشن الفبا را بهترین خاطره زندگی خود می‌دانم
 و در آستانه آن از پدر و مادرم دعوت می‌کنم در این جشن پر شکوه در کنارم باشند.

تاریخ

ساعت

زمان

*متن دعوتنامه

معلم خوب ما یادم دادی الفبا
گفتی که باش دانا دانا و هم توانا
امروز شاد شادم زیرا که باسوادم
آموخته‌ام الفبا سی و دو حرف زیبا
امروز می‌توانم کتاب‌ها را بخوانم
کودک دانا منم خوب و توانا منم
به لطف آموزگار هشیار و بینا منم
روز جشن الفبا مبارک است برما

مادر گرامی / پدر ارجمند منتظر حضور سبزان هستیم.

مکان:

ساعت:

زمان:

به علت محدود بودن ظرفیت سالن لطفاً از آوردن سایر اعضا خانواده اجتناب فرمایید.

*روز معلم

*متن مجری روز معلم

۱. عطر دل انگیز نیمه اردیبهشت ماه، شمیم دل نواز روز و هفته‌ای مبارک را به همراه می‌آورد که یادآور قلم است و تعلیم و تعلم. یعنی همه آنچه که آفرینش بر آن بنا نهاد شده است و تمام آنها در یک کلام خلاصه مشود، «معلم». معلم اسطوره جهاد است و ایثار - دلسوزی است و از خود گذشتگی - تعلیم است و تعلم و... و اینک شمیم اردیبهشت آمیخته شده با عطر معلم و رایحه دل انگیز و دل نشین مادر که هر دو از یک ریشه‌اند و وجود هر دو بهار را به همراه می‌آورد یکی بهار علم و دیگری بهار زندگی. تقارن این دو بهار را با بهار طبیعت به فال نیک گرفته و بر آن شدیم تا در این بهار در بهار برای اولین بار به مناسبت هفته معلم و پاسداشت مقام شامخ معلمین عزیز و گرانمایه. امیدواریم بتوانیم لحظات دلپذیر و فرح بخشی را برای شما صاحبان علم و طالبان عمل فراهم نماییم. در کمال امتنان و افتخار دعوت می‌نمایم از..... به جایگاه تشریف فرما شوند، با تقدیر بایسته از جانب شما.

۲- معلما صمیمانه‌ترین سپاس‌های خود را به شما فرزنانگان عاشقی که شمع وجود گرانقدر خویش را در طبق اخلاص نهاده و نهال نوپای امروز را به امید فردایی شکوفاتر با عصاره‌ی جان آبیاری می‌نمایید، تقدیم می‌داریم و به راستی آیا کلامی هست که تاب ثنای ایثار شما آسمانیان رایبورد؟ کدامین روز، روز تونیست و کدامین لحظه است که از شمیم تو سکر آور یا عطر آگین نباشد. به راستی آیا قلمی را می‌شناسید که با کلک خیال، شکوه ایثار خاموش معلم را که در بستر رویش‌های مکرر آدمی و درگسترده‌ی تاریخ مکتوب بشریت همواره چون نگینی زرین درخشیده است به تصویر آورد؟ معلم عزیز: دلی که حول نگاه عشق می‌گردد نیازهایی ملکوتی و پاک می‌آفریند، گویا این فریاد شماس. تویی که دیو جهل و کین رمیده از صفای تو تویی که گر به پاس تو قلم به جنبش آورم یقین فرو بماند از نگارش ثنای تو به لوح دل چه می‌نهد؟

۳- ستایش و سپاس، کردگاری را سزااست که بر پیوستگی ذرات، بنیاد هستی نهاد و با پیوند جان‌ها بوستان زندگی را از علم و دانش و پژوهش بارور ساخت. معلمان، استادان و والدین گرامی سلام، سلامی چون ترنم عاشقان و مشتاقان علم و عمل نثار وجود گهربارتان. با برنامه‌ای پرافرین و بر دل‌ها شیرین مراسم گرامی داشت مقام معلم و معلمان صدیق و شریف در خدمتتان هستیم. بهترین شادباش‌ها و صمیمانه‌ترین خوش آمده‌ها را که از اعماق قلب و دل و جانمان بر می‌خیزد، پذیرا باشید. با قلبی سرشار از نور، اندیشه‌ای آکنده از مهر و ذهنی انباشته از برترین‌ها روز سترگ و شکوهمند مقام معلم را گرامی می‌داریم.

۴- معلم عزیز چشمان پرفروغ همیشه روشن باد که دیدگان بسته و تاریک مرا به سوی روشنایی خواندن و نوشتن هدایت کردی. - معلم عزیز: سجده‌ی ایثارت گل محبت را در وجودم پروراند و دامن گهر بار لبخندت لحظه‌های مهربانی را به من آموخت. مهربان‌ترین قلب‌ها از آن تو باد که با مهربانی دریچه‌های علم را به رویم باز نمودی. برایت از طلا تختی، مسیری رو به خوشبختی، برایت عمر نوحی را، وقاری همچو کوهی را، برایت صبر ایوبی، حیاتی مملو از خوبی، برایت شادبودن را، فقط آزاد بودن را، رفاقت را، صداقت را، اگر خواهی محبت را؛ دعا کردم. - معلما مقامت ز عرش برتر باد

پیشنهاد مربی:

(از نمونه متن‌های بالا استفاده نمایید و دکلمه، سرود و نمایش و... در بین آن بگنجانید).

*تبریک روز معلم

پیشنهاد مری:

(۱- مناسب جهت تقدیر نامه ۲- نصب در تابلوی اعلانات)

تو را سپاس ای آغاز بی پایان، ای وجود بی کران، ای والا مقام، ای فراتر از کلام، تو را سپاس ای که همچون باران کویر خشک اندیشه ها را روشنی بخشیدی.

تو را به اندازه تمام مهربانی های سپاس می گویم، ای نجات بخش آدمیان از ظلمت جهل و نادانی، ای لبخند امید زندگی، تو را سپاس می گویم.

این تویی که با دستان پر عطوفت گل های علم و ایمان را در گلستان وجود می پرورانی و شاهد شیرین دانش را به کام تشنگان می ریزی. پس تو را ای معلم به وسعت نامت سپاس می گویم.

گرامی می داریم نام و یاد شهید مطهری را و ارج مینهیم زحمات بی دریغ شما را در هفته معلم و از زحمات بی دریغ جناب عالی صمیمانه تقدیر و تشکر نماییم.

امید است در سایه حق تعالی سربلند و مسرور باشید.

*لوح تقدیر روز معلم

همکار گرامی جناب آقای / سرکار خانم:

با اهدا درود و سلام بروان پاک بزرگ معلم جهان بشریت حضرت محمد مصطفی (ص) و در آستانه سالگرد شهادت متفکر عالیقدر استاد شهید مرتضی مطهری و بزرگداشت هفته مقام معلم و با سپاس به شما معلم ارجمند که در مسیر تکاملی خویش راه انبیا را برگزیده اید و این افتخار زبینه ات باد که توفیق درک حضور در فضای ملکوتی و معطر از رایحه شهادت و ایثار امتی خدا جوی و از جان گذشته را یافته و بر تعلیم و تربیت این عزیزان همت گماشته ای اینک با سپاس بیکران بدرگاه بارتعالی از اینکه فرزندان رشید این میهن سرافراز با کفایت معلمانی همچون شما تربیت می شوند به مصداق جمله

من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق

از زحمات بیدریغ شما تقدیر و تشکر نموده و توفیقات روز افزون شما را در راه نشر معارف اسلامی از درگاه ایزد متعال مسئلت داریم.

***

پیشکسوت گرامی

جناب آقای / سرکار خانم:

آن هنگام که لبخند مهربانت زنگ غم را از دل‌های پر ملال و پاک فرزندان این مرز و بوم می‌زدود و زمانی که سر انگشت محبت روح بی‌آلایش نونهالان را تا ملکوت به پرواز در می‌آورد و مادامی که دم مسیحایی‌ات جان تازه‌ای به کلبه تشنگان علم و معرفت می‌دمید و اندیشه خیالشان را تا مرز یقین راهبری می‌کرد و اکنون که پس از سالها خدمت صادقانه ردای فاخر پیشکسوتی را بر قامت خویش می‌بینی و در همیشگی ایام بزرگی‌ها در قبال کرامت روح بلندت کوچک و قلم‌ها در تحریر قیام والایت حیران‌اند و اینک به نشانه‌ی تقدیر به پیروی از حدیث

« من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق »

یک عمر تلاش صادقانه‌ی شما را در عرصه تعلیم و تربیت ارج می‌نهیم و از زحمات گرانقدرتان تقدیر و تشکر می‌نماییم. توفیق روز افزون شما را از خداوند بزرگ مسئلت داریم، زندگیتان هر لحظه پربارتر و هر روزتان متعالی‌تر

*دکلمه روز معلم

پیشنهاد مربی:

(اجرا توسط دانش‌آموزان در مراسم تقدیر از معلم)

معمار دانایی ای معلم

الغبا به دستم دادی تا دیو نادانی را در جمرات سیاهی و تباهی سنگ زخم ویرای عبور از گذرگاه پیچ در پیچ تردید، تا رسیدن به سعادتگاه یقین، ریسمانی از جنس کلام آویختی تا به اعتماد تمام، آن را چنگ زخم.

احرام اندیشه بر تنم پوشاندی تا در تکرار صفا و مروه‌ی زندگی به روزمرگی نرسم و در حریم فکر و معنا، تاریک راه‌های مقصد ابدیت را به پاکی هر چه تمام تر، در نوردم و از چشمه سار کلام و کلمه سیرابم کردی تا از مسیر آسمانی نور و روشنی برنگردم.

چه آرام بر منبر سخن تکیه می‌زنی تا شهاب ثاقب قلم را به سمت اهریمن سکون و پستی و رخوت نشانه کنی. و جواهر کلامت را بر سطحی از تاریکی پاشاندی تا معرفت بگسترانی رنگ، رنگ، و بهار هدیه کنی، بی‌درنگ.

صبح عافیت را به چشم نمی‌دیدیم اگر دست‌گیری تو در شام سیاه بی‌دانشی همراهی‌مان نمی‌کرد. تو بهار مکرری که با حضور حیات بخش خویش زمستان نادانی را پایان می‌دهی. به سخن که می‌ایستی پنجره‌ای از امید به رویم می‌گشایی و آن دم که در میهمانی آینه‌ها شرکتم دادی، مکارم اخلاق را تعارفم کردی. تو در تکرار الفبای زندگی آنقدر اصرار ورزیدی که قامت شب فرو شکست و آب حیات در کویر اندیشه‌های مخاطبان به فوران ایستاد. دستم را گرفتی، پرهیزم داشتی از مشق سیاه ناتوانی و ناکامی و مشق ادب آموختیم و چه با حوصله و مدارا و متانت، از کوچه‌های سرد جهالت عبورم دادی. ای صبح روشن دانایی! هر روز صبح در کنار تخته سیاه که می‌ایستی و انگشت اشارت به سمت خورشید نشانه می‌رود و می‌گویی: «فرزندم! دو راه در پیش داری راهی سپید، راهی سیاه، و من آمده‌ام تا یاریت کنم که به سمت پرتگاه تاریکی نلغزی.»

از خود می‌پرسم چه کسی جز تو کوله بار عمرم را اینگونه از نورهدایت لبریز می‌کند؟ به اشاره‌های حکیمانه توست که مرز بین «خلق الانسان من طین» که سمبل نیمه شیطانی و سفلی صفتی و حسیض بودن انسان است را با «و نفخت فيه من روحي» که گواه خدایی بودن و عزیز بودن انسان است را شناختم.

بین حسیضی و عزیزی، بین طین و روح خدا که سرگردان بودم راه خدا را نشانم دادی. نام تو همواره در کنار سختگی و سترگی جلوه می‌کند و من در زلال طروات افشان سخت می‌نشینم تا راهزنان راه حقیقت را در حریم «حیات فاضله» باز شناسم. کلام مطهر را در کلاس تطهیر دل و جان تعلیمم دادی و من تا روزهای باقی حیات، چراغی در دست دارم که روشنی‌اش ریشه در همان تعلیم مطهر دارد. تعلیم دادن و ادب آموختن و دانایی گستردن، به سادگی بر زبان می‌آید اما باور سترگی و ستواری و سختگی کار معلم بر عمق دل و جان متعلم، ریشه دوانده است. نقاش نقشهای نکو!

قلم دردست می‌گیری و بر لوح دلم نقش‌ها می‌زنی از بهترین یادها و نام‌ها
نقشی از آب، نقشی از گل محمدی، از پدر، از مادر، از آبی آسمان و نقشی ماندگار از خدا

با قلمدانی خالی از دانایی به مکتب می‌آیم و با توشه‌های فراوانی از قلم و علم و ادب و سوال و جواب و دانستن، بدرقه‌ام می‌کنی

مهربان تر از تو دایه‌ای دیده‌ای این گونه با سخاوت و سخن شناس و دل آگاه؟
اینجاست که معنی این کلام مشهور را بهتر می‌فهمم که:

«اگر به جای اسلحه، با معلم به جنگ دنیا می‌رفتیم، همه دشمنان نابود می‌شدند.»

رساترین فریاد، فریاد توسست که بر بام جان‌ها آواز می‌دهی و کام پروانه‌ها سرشار می‌شود از حقیقت و جام درختان سیراب از طراوت، و جان متعلمان، لبریز از تازگی بازی گوی و میدان و عاطفه و کتاب.

زمزمه تو مقدس‌ترین ترانه است در گوش پیچک‌های عاشق تا گرم و سبز و سیراب، از منبر صنوبرهای استوار بالا روند تا جایی که با دستان خویش یک تکه آفتاب بردارند و برای همیشه نور در کوله بار نهند. و من تو را می‌بینم که با وسواس و دغدغه تمام این عبور سرشار را می‌پایی.
وقتی کشتی عمر انسانی از مسیر مدرسه عبور می‌کند دستان تو لبریز از فانوس می‌شوند و از امواج سهمگین ایام، عبورش می‌دهی و چون نسیمی که کشتی را به سمت ساحل سعادت و خجستگی هدایت می‌کند بر بلندای کلمه می‌ایستی و «دیدارآشنا» را مژده‌اش می‌دهی.

چه می‌گوییم؟

تکرار مکررات می‌کنم، جسور شده‌ام، نکند معلمی از این گونه بی‌محابا گفتنم برنجد!
در عظمت یاد تو چه یادکردی عزیزتر و آسمانی تر از این درِ گرانقدر که از منبع فیض کلام، پیامبر مهر و رحمت و ارشاد، خلاصه دل و جان عالم، مقصد آفرینش و مقصود گیتی گردون، اول انبیا در رتبت و آخر ایشان در رسالت، محمد مصطفی^(ص) فرو تراویده که: «إِنِّي بُعِثْتُ مُعَلِّمًا»
با خویش کلنجار می‌روم روبروی معلمی اگر بایستم چه بگویم؟

در برابر شمع روشنی می‌بینم که آرام و بی‌ادعا ذوب می‌شود و نور می‌دهد
جان گرامی‌اش قطره قطره فرو می‌چکد و در محراب پرتو افکنی‌اش صدها پروانه عاشق به نیاز و راز ایستاده‌اند و تو باز اشک می‌ریزی و به پای دانش اندوزان و معرفت جویان فرو می‌چکی.
انگار سرِ باز ایستادن نداری تا همه را در آسمان دانش و معرفت پرواز دهی و خود به تماشا می‌نشینی که چگونه فرزندان معنویات بال به آسمان می‌سایند، آنگاه لبریز می‌شوی از حمد محمود بی‌همتا که خدایا این آرزوی من است.

آخر سخن اینکه می‌دانم:

خدمت به تو خدمت به تمام فضائل است

خدمت به تو خدمت به حس پریدن است خدمت به خوب دیدن و خوب شنیدن است.

اما هزاران امید و نوید خوبان، گرد ملال بر رخسار دانش افروخت نشانده‌اند.

چه نام‌ها که از پرتو وجود تو نامی شده و چه نان‌ها که از سفره بی‌بخل تو تناول شده است.

تو را چه باک. که تو معلم امید و بشارتی.

ای ابر پرسخاوت دانش! باز هم فرو بار و دل به روزهایی ببند، که نهال‌هایی را که درزمین دانایی

به دست تدبیر و مراقبت و خون دل کاشتی ثمر دهند این برترین پاداش معلمی است.

*دکلمه روز معلم:

ای معلم تو را سپاس: ای آغاز بی‌پایان، ای وجود بی‌کران، تو را سپاس. ای والا مقام، ای فراتر از کلام، تو را سپاس ای که همچون باران بر کویر خشک اندیشه‌ام باریدی سپاست می‌گویم، تو را به اندازه تمام مهربانی‌هایت سپاس می‌گویم. ای نجات بخش آدمیان از ظلمت جهل و نادانی، ای لبخندت امید زندگی و غضبت مانع گمراهی تو را سپاس می‌گویم. این تویی که با دستان پر عطوفت گل‌های علم و ایمان را در گلستان وجود

می‌پرورانی و شهد شیرین دانش را به کام تشنگان می‌ریزی.

پس تو را ای معلم به وسعت نامت سپاس می‌گویم. همان نامی که چهار حرف بیشتر ندارد، اما

کشیدن هر حرف و صدایش زمانی به وسعت تاریخ نیاز دارد.

*نامه‌ای بدون نقطه تقدیم به معلمان سراسر کشور

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات)

اسم دادار عالم را در اول کلام می‌آورم

روح مطهر امام راحل، صدر کامل، اسوه و الگوی معاصر در سرای دائمی مسرور که او رعد آسا علم اسلام،

عالم علم و مردم‌آمی را در همه عالم آگاه کرد. ولی امر اسلام ابطال الله عَمَرَه که راه اسلامی امام راحل را مصمم می‌رود،

مسرورم که همگام و همراه همه آحاد مردم، سالگرد صعود سمائی «مطهری» و مراسم سالگرد معلم ساعی و گرامی کودکم

و دگر اُسوه‌های سراسر عالم اسلام را گرامی دارم. معلم گرامی، سرورم، ای رهرو رسول‌الله، ای رهرو امام اول علی^(ع)،

ای رهرو علم «لا اله الا الله» «محمد رسول الله»، آگاهی و آگاهی داری که در کلاس‌های درس و در ممالکی که معلم راه الله را رها کرده و علوم مادی را درس می‌دهد حاصل علم او آوارگی و سردرگمی مردم را ره آورد دارد. اما معلم اسلامی و آگاه ما که مهر الله و امام مهدی^(ع) را در دل دارد و در صراط الله احکام الهی و علوم اسلامی را درس می‌دهد، کلام او در دل محصل وارد می‌گردد و حاصل کار او اصلاح امور عموم مردم را در عالم معاصر و عالم موعود ره آورد دارد. ای هادی مردم، ای رهرو امام راحل، ای که اعلام احکام الهی و آگاهی مردم را عهده داری، آگاهی که در عالم معاصر و در عصری که علم، دعوی احاطه کل امور را دارد، هر کس گرد علوم اسلامی و حول محور الهی می‌گردد و آگاهی داری که دل آدمی هم در حول اسلام و اسلام محمدی^(ص) و در حول اسم الله آرام می‌گردد. همواره علم اسلام و علم لا اله الا الله و محمد رسول الله^(ص) در سراسر ممالک عالم ساطع و دل معلم مسرور مرا هم دعا روا دار.

برای نیل به زندگی سعادت‌مندانه‌ی دنیوی و رستگاری اخروی کوشا و پویا باشید.

*سرود معلم

میم عین لام میم / میم و عین و لام و میم (۴) / معلم (۲)
سهی سروم سرو آزادام‌ای معلم / قوی از تو بیخ و بنیادام‌ای معلم (۲)
باغبانم باغبانم / رهنما رهبر نکته دانم / از تو شد باغ گل آشنایم / از تو شادام‌ای معلم
ای سپیده سحر روح اختر / بحر گوهر بحر گوهر / از دمت زنده تر شد روانم / استادام‌ای معلم
تا به گیتی (۴) / گل به گلشن دمد جاودانه / در زمانه / سرکند عمر عاشقانه این ترانه از کرانه
مهرت دیده ور مهر خاور / حکمت آموز فرزانه پرور (۲) / مهرت دیده ور مهر خاور / حکمت آموز
فرزانه پرور

نکته‌دان ره همزبانی / روشن‌ان را مه آسمانی / آسمانی مه آسمانی / روشن‌ان را مه آسمانی
فطرت آهنگ / حیرت و رنگ / غیرت اندوز / عبرت آموز / کیمیاگر / آن هنرور (۲)
آن هنرور که مس را کند زر (۲) / آن که آموزد از وی نو آموز (۲)
عزت آموز عزت آموز (۲) / تا شود به / روزش از روز / هردو خرم / هردو پیروز (۲)

*نمایش آموزگار و دانش‌آموزان

دانش‌آموزان پشت میز نشسته‌اند. آموزگار به صحنه وارد می‌شود و در گوشه‌ای قبل از ورود به کلاس می‌ایستد.

آموزگار: من آموزگار این کلاس هستم. ولیکن از شانس من امسال دانش‌آموزان عجیب و غریبی توی این کلاس جمع شده‌اند. من باید ببینم امروز چکار خواهند کرد.
(آموزگار وارد کلاس می‌شود)

دانش‌آموزان: برپا (دانش‌آموزان می‌ایستند. آموزگار با دست اشاره می‌کند و دانش‌آموزان می‌نشینند.
آموزگار به کنار میز می‌رود)

آموزگار: بچه‌ها دفترهایتان را روی میز بگذارید تا تکلیف‌های دیروز را ببینم.

(یکی از دانش‌آموزان با حالت ترسیده بلند می‌شود)

دانش‌آموز: خانم اجازه ما یک سوال داشتیم.

آموزگار: بگو پسرم.

دانش‌آموز: خانم میشه کسی رو به خاطر کاری که نکرده تنبیه کرد؟

آموزگار: نه پسرم برای کاری که نکرده‌ای هیچکس تو را تنبیه نخواهد کرد.

دانش‌آموز: مطمئناً خانم معلم؟

آموزگار: صد در صد پسرم

دانش‌آموز: پس خیلی خوب شد چون من مشقها مو ننوشته‌ام.

آموزگار: وای از دست بچه‌های زرنک این دوره و زمانه.

(در این موقع یکی از دانش‌آموزان سراسیمه وارد کلاس می‌شود. ولیکن قبل از اینکه بنشیند خانم

آموزگار جلوی او را می‌گیرد)

آموزگار: چرا به این دیری آمدی؟

دانش‌آموز: خودتون دیروز گفتید که اگر دیر بیایم مانعی نداره.

آموزگار: من کی چنین چیزی گفتم؟

دانش‌آموز: دیروز خودتون گفتید که برای یاد گرفتن علم هیچ موقع دیر نیست. (به هم کلاسی‌ها)

نه بچه‌ها؟

دانش‌آموزان: ب.... ب.... له

آموزگار: برو بشین سر جاییت عجب روزگاری من هر حرفی می‌زنم اینها یک جور دیگر برداشت می‌کنند.

(آموزگار به طرف یکی از بچه‌ها می‌رود)

آموزگار: تو چرا دیروز نیامده بودی؟

دانش آموز: نمی‌دونیم خانم معلم.

آموزگار: چطور ممکن است که ندانی؟

دانش آموز: چون هنوز برگه معذرت‌خواهی رو که مادرمون نوشته نخوندیم.

آموزگار: اینهم از تو.

آموزگار: امروز من از موضوعهای درسی مختلف می‌پرسم تا ببینم در این مدت چقدر درس یاد گرفته‌اید. خوب اینهم نخستین پرسش: چه کسی می‌تواند سه حیوان را نام ببرد که در آفریقا زندگی می‌کنند. (کسی داوطلب نمی‌شود)

آموزگار: (به یکی از شاگردان) تو بگو.

(دانش آموز سرش را می‌خاراند)

دانش آموز: خانم معلم ما تا چند دقیقه پیش می‌دونستیم‌ها (مکث میکند) حالا دوباره یادمان آمد سه تا حیوان..... یک تمساح و دوتا اسب آبی. (آموزگار سرش را تکان می‌دهد)

آموزگار: کسی می‌داند که دویست سال قبل چه چیزهایی وجود نداشتند؟

دانش آموز اول: هواپیما

دانش آموز دوم: تلفن

دانش آموز سوم: (دست خود را بالا می‌کند) خانم ما بگیم؟ خانم ما بگیم؟

آموزگار: آری پسر جان

دانش آموز: من و برادر کوچیکم!!

آموزگار: حالا یک سوال ریاضی (رو به یکی از دانش آموزان می‌کند). تو می‌دانی چهارده تقسیم بر دو چند می‌شود؟

دانش آموز: (دانش آموز فکر می‌کند) دقیق، دقیق نمی‌دونیم. ولیکن نباید خیلی باشه.

آموزگار: این هم از درس ریاضی. (به یکی از دانش آموزان) ثابت کن که زمین گرد است و دور خودش می‌چرخد.

دانش آموز: (با حالت دلخوری) خانم معلم من کی همچین ادعایی کرده‌ام که حالا پیام ثابتش کنم؟

آموزگار: بسه دیگر تو نمی‌خواهد هیچی ثابت کنی. حالا یک سوال دیگر (رو به یکی از دانش‌آموزان) بگو چه زمانی در سال برای چیدن میوه مناسب‌تر است.

دانش‌آموز: خانم معلم این که دیگه آسونه آسونه معلومه چه موقع مناسبه اون موقعی که صاحب باغ خوابیده باشه.

آموزگار: وای از دست این بچه‌ها. حالا سوال آخری (رو به یکی از بچه‌ها) تو اسم پایتخت فرانسه را بلدی؟

دانش‌آموز: خانم معلم شما چقدر فراموش‌کارید. شما دیروز هم، همین سوال را از من کردید و من گفتم که نمی‌دونم.

صدای زنگ مدرسه شنیده می‌شود. دانش‌آموزان بلند می‌شوند.

دانش‌آموزان: چقدر روز سختی بود چقدر درس به ما یاد دادند خوب شد که زنگ خورد تا ما خستگی مون رو در کنیم (دانش‌آموزان با خوشحالی صحنه را ترک می‌کنند)

آموزگار: (رو به حضار) بچه‌ها من امیدوارم که شما مثل دانش‌آموزان من نباشید و بچه‌های درس‌خوانی باشید تا هم آموزگار و هم پدر و مادران راضی باشند

*ارتحال امام

حضرت امام خمینی^(ره) خورشید فروزان عالم اسلام و ستاره‌ی درخشان عالم عرفان، سرور مجاهدان راه حق در قرن اخیر، رهبر کبیر انقلاب اسلامی و بنیانگذار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، پس از سال‌ها مبارزه در راه حق و متجلی ساختن اسلام حقیقی در میان جوامع اسلامی و بشری و ستیز دایم با کفر و استکبار جهانی، در شامگاه ۱۳ خرداد ۱۳۶۸ به ملکوت اعلی پیوست و جهان اسلام در ماتم بزرگترین رهبر قرن، شجاع‌ترین و آگاه‌ترین مرجع و رهبر اسلامی، ماتم زده و عزادار شد و ملت قهرمان و شهید پرور ایران که همیشه آماده‌ی اجرای فرامین رهبر خویش و نثار جان خود در راه اسلام بودند، پدری مهربان و رهبری دلسوز را از دست دادند و در این ماتم عظمی، جامه‌ی سیه بر تن کردند و سیلاب اشک از دیدگان جاری ساختند و با حضور بی‌نظیر خویش در صحنه، به جهانیان نشان دادند که تا چه اندازه به رهبر و نظام مقدس جمهوری اسلامی وفادار می‌باشند و در خلاء ناشی از فقدان امام خویش نیز به نهضت مقدس خود ادامه خواهند داد..

برنامه و فعالیت‌های پیشنهادی:

۱- برگزاری جلسات گفتمان نقش امام خمینی در دنیای معاصر

- ۲- برگزاری جلسات گفتمان نقش امام خمینی در بیداری اسلامی
  - ۳- برگزاری جلسات پرسش و پاسخ دانش آموزی
  - ۴- تشویق دانش آموزان به قرائت صلوات و فاتحه قبل از شروع امتحانات
  - ۵- تشکیل نمایشگاه ویژه‌ی از حضور تا عروج (به مناسبت مبارزات حضرت امام خمینی «ره»)
  - ۶- بیان خاطرات منتشر شده از حضرت امام خمینی^(ره) در مراسم‌های گوناگون
  - ۷- حضور در مرقد پاک حضرت امام خمینی^(ره) در صورت موجود بودن امکانات
  - ۸- سیاه پوش نمودن سر در مدرسه، سالن‌ها و الصاق عکس حضرت امام خمینی^(ره) و حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی) در مکان‌های مناسب
  - ۹- برگزاری نمایشگاه عکس ارتحال
  - ۱۰- برگزاری نمایشگاه عکس ۱۵ خرداد
  - ۱۱- برگزاری مسابقه حفظ اشعار امام خمینی
  - ۱۲- دیدار با خانواده معظم شهدا و ایثار گران در منطقه و محله
- تذکر: تقارن این ایام با امتحانات دانش آموزان رعایت اصول خاصی را طلب می‌کند.

*اشعار رحلت امام خمینی رحمه الله علیه

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم ارتحال)

تقدیم غمت خونجگر لاله ما بود	بی مهر رخت سایه غم هاله ما بود
هجرات تو در دل شرر ناله ما بود	هر لحظه فراغت غم صد ساله ما بود
ای ماه که دادی همه را مهر خدایی	چون شد که دمیدی به شبستان جدایی
ای ماه جماران که ز هجرت چو هلالیم	یکبار بر افروز و ببین ما به چه حالیم
سر تا به قدم محنت و اندوه و ملالیم	باید که بسوزیم و بگرییم و بنالیم
هر صبح فراق تو به ما شام بلا بود	ایام غمت بر همه ایام بلا بود
ای همدم یاران خدا جوی جماران	ای کعبه دل بیت تو در کوی جماران
ای گرد عزایت به سر و روی جماران	با یاد تو چشم همگان سوی جماران
باز آ که خزان بی تو بهاران دل ماست	بیت الحزن از غصه جماران دل ماست

*سرود ارتحال

تقدیم غمت خونجگر لاله ما بود	بی مهر رخت سایه غم هاله ما بود
هجرات تو در دل شرر ناله ما بود	هر لحظه فراغت غم صد ساله ما بود
ای ماه که دادی همه را مهر خدایی	چون شد که دمیدی به شبستان جدایی
ای ماه جماران که ز هجرت چو هلالیم	یکبار بر افروز و بین ما به چه حالیم
سر تا به قدم محنت و اندوه و ملالیم	باید که بسوزیم و بگرییم و بنالیم
هر صبح فراق تو به ما شام بلا بود	ایام غمت بر همه ایام بلا بود
ای همدم یاران خدا جوی جماران	ای کعبه دل بیت تو در کوی جماران
ای گرد عزایت به سر و روی جماران	با یاد تو چشم همگان سوی جماران
باز آ که خزان بی تو بهاران دل ماست	بیت الحزن از غصه جماران دل ماست

*پیام رحلت امام خمینی (ره)

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک تسلیت به والدین)

*دل به عشقش داده ام دل داده ام
 بهر این دل، دل فکاری گریه کن
 می رسد خرداد و داد از یاد او
 کی توانم بردباری، گریه کن
 *افسوس که نو بهار آخر گردید
 آن باغ پر از شکوفه پرپر گردید
 اندوه، اندوه از فراق آن گل
 کز بوی خوشش جهان معطر گردید
 رحلت جانسوز امام خمینی تسلیت باد

* جشن تکلیف

برنامه ها و فعالیتهای پیشنهادی جشن تکلیف دختران:

- ۱- آذین بندی فضای جشن (در صورتی که فضای عمومی مناسبی در مدرسه در اختیار ندارید با سالن جشن و یا مسجد محلتان هماهنگ نمایید).

- ۲- آموزش نحوه صحیح قرائت نماز وضو توسط مربی قرآن
- ۳- هماهنگی با مسجد محله جهت آموزش صحیح و بدون اشکال و نحوه برگزاری نماز جماعت توسط امام جماعت
- ۴- توجه خاص به بیان احکام، اخلاق و سلوک و مفاهیم قرآنی توسط علماء و روحانیون یا مربیان از ابتدای سال
- ۵- خرید کیف و سجاده و چادر به تعداد دانش‌آموزان
- ۶- هماهنگی با گروه نمایشی و موسیقی جهت برگزاری مراسم
- ۷- آموزش سرود و نمایش مرتبط با موضوع توسط مربی قرآن و مربی پرورشی
- ۸- تهیه هدیه و لوح تکلیف به تعداد تمام دانش‌آموزان پایه سوم
- ۹- برگزاری اردوی یک روزه در مکان‌های زیارتی محل سکونت
- ۱۰- تهیه و تدارک ملزومات جشن جهت تزیینات
- ۱۱- تهیه وسایل پذیرایی
- ۱۲- ارسال کارت دعوت چند روز قبل از برگزاری جشن

*متن مجری جشن تکلیف

به نام خدای فرشته‌ها

سلام فرشته‌های ایران، سلام غنچه‌های نوشکفته‌ی باغ ایمان، روز زیبای فرشته، روز خاطره‌های به یاد ماندنی، روز پرواز به دنیای بزرگ بزرگ، روز جشن، روز جشن عبادت، روز جشن تکلیف بر یکایک شما عزیزان مبارک باد.

عرض سلام و ارادت و خیرمقدم دارم محضر ارزشمند شما حضرات و مدعوین محترم، مسئولان ارجمند و گرامی و اولیای بزرگوار دانش‌آموزان خوب مکلف.

حضور سبزان در جمع شکوفه‌های افاقیا گرامی باد.

عزیزان دلبند در خدمتتان هستیم با اجرای برنامه‌های جذاب و متنوعی که از طرف..... برای این روز شکوهمند و خاطره انگیز تهیه و تدارک دیده شده است. امیدوارم مورد پسند شما قرار گیرد و لذت و بهره ببرید.

یقین داریم که به اقتضای بزرگواری و کمال و لطف خود، کاستی‌ها را برماخواهید بخشید.

اجرای مراسم حاملان قرآن گوش جان می‌سپاریم به تلاوت آیاتی از کلام الله قرآن مجید

سرافراز باشی میهن من ای فدایت جان و تن من
 پریهاتر از در و گهر خاک پاک تو وطن من
 و اینک همه به پا می خیزیم و سرود ملی کشورمان را با ورود گارد پرچم زمزمه می کنیم.
 خداوند چون انسان را دوست دارد تکلیف و عبادت را برای آنان قرار داده است.
 تکلیف شروع گفت و گو با خداست و جامع ترین نماد این گفت و گو نماز است. نماز یعنی تشکر از
 خدا.

در این قسمت از برنامه دعوت می کنیم از مدیریت محترم دبستان..... تا جهت ایراد سخنان
 خود به جایگاه تشریف بیاورند. با ذکر صلوات ایشان را همراهی کنید.
 باز هم سجاده و شوق دعا لحظه های سبز بودن با خدا
 باز هم عطر گل یاس سپید یک نیستان ناله و شور و امید
 بال در بال نسیم مهربان می روم تا هفت شهر آسمان
 هم اینک شاهد اجرای مراسم شهادتین توسط دانش آموزان خواهیم بود.
 از ره آمد بهار سبز بلوغ عیدتان این زمان مبارک باد
 جانتان پاک و قلبتان پر نور جشن تکلیفتان، مبارک باد.

در این قسمت از برنامه به سرود جشن تکلیف که توسط گروه دانش آموزی کلاس..... اجرا
 می شود گوش فرا می دهیم (نمونه سرودها در ادامه آمده است).
 امروز شکوفه های زیبا، قدم در باغ همیشه بهار تکلیف می گذارند و درهای عبادت و بندگی به
 رویشان گشوده می شود. عطر سلام و صلوات فرشتگان در فضا پراکنده است. و چه زیباتر که در این
 لحظات معنوی، این خجسته جشن با یک سبد دعا و سرسبزترین گل های نیایش با عطر اجابت معطر
 شود و اینک نیایش عاشقانه ای این شکوفه های زیبا با خالق هستی را می شنویم. (نمونه نیایش و سوگند
 نامه در ادامه آمده است).

در این قسمت از برنامه استفاده خواهیم کرد از بیانات پیش نماز مدرسه جناب آقای.....
 با ذکر صلواتی ایشان را همراهی کنید.
 خدایا هدیه جشن تکلیفمان را زبانی پاک و دلی به وسعت دریا، عبادتی خاشعانه، عملی خالصانه و
 هم نشینی با اهل بیت پیامبر مهربانمان و دوستانشان در این دنیا و آن دنیا مقرر فرما.
 هم اکنون از مدیریت محترم خواهشمندیم تا جهت برش کیک و اهدای هدایا به جایگاه تشریف
 بیاورند.

ای خدای جهان، دیر شد آمدنش و دلم طوفانی است که چرا این شب تاریک نرفته است و سحر پیدا نیست، برسان زودتر این وقت طلوع، برسان زودتر این صبح سپید.
اینک باهم دعای سلامتی امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را زمزمه می‌کنیم.
دلت را با خدا آشنا کن ز عمق جان خدایت را صدا کن
تو غرق نعمت پروردگاری بیا و حق نعمت را ادا کن
نشان حق شناسی در نماز است جفا تا کی؟ بیا قدری وفا کن
رکوعی، سجده‌ای؛ اشکی؛ خضوعی به پیش آن یکی، قامت دوتا کن
به پیش او گشا، دست نیازی به درگاه بلند او دعا کن
هم اینک همه باهم نماز ظهر و عصر را به جماعت اقامه می‌کنیم.
در پایان برنامه هم تشکر می‌کنم از صبر و حوصله تمام عزیزان و از اینکه با شما خوبان همراه بودیم، بسیار خوشحالیم، لب‌تان پر خنده، قلب‌تان از مهر آکنده، دولت‌تان پاینده و هر روزتان فرخنده باد.
آمین یا رب العالمین.

*متن مجری و عوامل هنری جشن تکلیف

(در این اجرا به دو نوع عروسک نمایشی احتیاج است.)

کلاکت ۱:

لحظه ورود بچه‌ها:

آهنگ: خوش آمدید توسط مسئول کامپیوتر گذاشته می‌شود.

عروسک‌های نمایشی: هنگام ورود یکی به بچه‌ها گل می‌دهد و یکی سجاده کیفی را

کلاکت ۲: شروع برنامه: (با نشستن بچه‌ها و تشویق حضار)

آهنگ: .....

عروسک‌ها: پرده را می‌کشند و روی صحنه دنبال چیزی می‌گردند.

مجری: به صحنه می‌آید و انگار حواسش به بچه‌ها نیست دنبال عروسک می‌گردد و می‌گوید:

خدایا این شاپرک کجاست؟ ... دیر کرده و از این حرف‌ها... یک دفعه بچه‌ها را می‌بیند و جا

می‌خورد و می‌گویدای وای سلام بچه‌ها شما کی او مدید راستی شاپرک و ندیدید؟ بیایید باهم صدش

کنیم شاپرک

عروسک: بعد از صدا زدن مجری و بچه‌ها می‌آید.... بله چه خبره مگه چی شده؟

مجری: انگار یادت نیست قرارمون چی بود؟ شکوفه‌ها... جشن.... یادت نیست؟ (این‌ها را بلند اما مثلاً باحالتی می‌گوید که بچه‌ها نفهمند اما بچه‌ها می‌فهمند)

عروسک: وای یادم رفته بود... همین جاست؟ همین‌ها هستند؟ ای وای چقدر شکوفه

مجری: نمی‌خواهی به بچه‌ها سلام کنیم؟

عروسک: چرا آخه سلام کردن هفتاد تا صواب داره که همه‌اش برای سلام کننده است و یکیش

برای جواب دهنده

مجری: پس معطل چی هستی شروع کنیم؟

آهنگ: شعر شروع هر کار سلامه پخش می‌شود. (مستول کامپیوتر)

عروسک‌ها: روی صحنه با صدای آهنگ شروع به حرکت می‌کنند انگار دارند شعر می‌خوانند.

عروسک و مجری می‌گویند: بعد از تمام شدن آهنگ دست و هورا و همه دست می‌زنند.

مجری: قرائت متن ادبی به نام خدا

(اول هر کار به نام خداست آن که از او، عالم هستی به پاست می‌گشایم زبان به نام خدا که ز

نامش جهان شده برپا و سلام به مسئولان، والدین و بچه‌ها) و...

با تو گر خواهی سخن گوید خدا قرآن بخوان

تا شود روح تو با حق آشنا قرآن بخوان

عترت احمد زقرآنش نمی‌گردد جدا تا بیابی معنی این نکته را قرآن بخوان

در ابتدای برنامه‌ها زینت می‌دهیم جلسه‌مان را با تلاوت آیات نور... از حاملان قرآن دعوت

می‌کنیم به جایگاه تشریف بیاورند و این شعر را رسا و بلند می‌خوانند: (من یک باغ بزرگ می‌شناسم.

باغی که در آن، بهار پیدااست. سی شاپرک قشنگ در باغ. پر سبزه و سبزه زار پیدااست. هر گوشه و هر

کنار این باغ سرشار ز عطر یاسمن‌ها. از عطر گل محمدی تا عطر گل و سبزه و چمن‌هاست. این باغ

بزرگ، باغ شادی است. روئیده در آن، نهال لبخند. هر برگ گل و درخت آن هست. سر شار از آیه‌ی

خداوند. این باغ بزرگ هدیه‌ای دارد. از خوبی و عشق و مهر و ایمان. این باغ بزرگ، مهربان است. این

باغ بزرگ، هست قرآن.)

شاپرک بعد از اتمام قرآن: آفرین بچه‌ها همراهی‌شان کنید با ذکر صلوات قرآنی:

صلوات قرآنی

مجری: امروز شکوفه‌های زیبای زندگی ما قدم در باغ همیشه بهار تکلیف می‌گذارند و درهای

عبادت و بندگی به رویشان گشوده می‌شود. عطر سلام و صلوات فرشتگان در فضا پراکنده است. «نماز

کلید بهشت، وسیله‌ی سنجش، کوبنده‌ی شیطان، سیمای مکتب و... زیباترین تفسیر است» و چه زیباتر وقتی که گل‌های احساس با یک اجابت معطر می‌شوند در این لحظات معنوی و در این جشن خجسته با یک سبد دعا بهترین آرزوها را نثاران می‌کنیم؛ که... با امام عصر زیباترین، سبزترین و نورانی‌ترین نمازتان را اقامه کنید.

عروسک: الهی آمین... راستی خاله کسی که به سن تکلیف میرسه فقط باید نماز بخونه؟
مجری: نه خاله جون... وقتی پسر یا دختر به سن معینی رسیدند و بالغ شدند، به آنان «مُکَلَّف» می‌گن. کسی که به سن تکلیف می‌رسد، باید دستورهای دینی را انجام دهد و به واجبات عمل کند و از آنچه خداوند ممنوع ساخته (یعنی محرمات) پرهیز کند. نماز یکی از واجبات خیلی مهمه
عروسک: دیگه چی؟

مجری: می‌دونی ما اصول دین و فروع دین داریم که با عمل به اونها می‌تونیم به خدا نزدیکتر بشیم. می‌تونی بعدا از من یا بچه‌ها بپرسی. در این قسمت از مدیر..... دعوت می‌کنیم تشریف بیاورند
برای عرض خوشامدگویی
- آهنگ میان برنامه (مسئول کامپیوتر)

مجری: تشکر می‌کنیم از مدیریت محترم که با بیاناتشون همه را به فیض رساندند و خطاب به شاپرک: راستی یکی از شکوفه‌ها هم به نمایندگی از دوستاش می‌خواد که به میهمانان خوش آمد بگه دعوتش کنیم؟

شاپرک: به افتخارش دست و هورا...

دانش‌آموز با متن خوشامدگویی به جایگاه می‌آید و صحبت می‌کند. و موقع نشستن ضمن تشویق توسط خاله و شاپرک جایزه‌ای می‌گیرد.

مجری: «جشن تکلیف»، شیرین‌ترین لحظه نورانی است که شما به استقبال تکلیف‌های خدایی می‌روید. امیدواریم که مایه افتخار ایران اسلامی و عزت و آبروی پدر و مادر خود باشید.
مجری: خوب در این قسمت از شکوفه‌ها دعوت می‌کنیم برای اجرای سرود زیباشون تشریف بیاورن....

شاپرک بلند: مامان و باباها تشویق.... تا بچه‌ها می‌آیند.

(اجرای سرود)

مجری: آفرین به شاپرک و شما دخترای خوب دیار کریمان با این سرود زیبا. جشن تکلیف مبارکتون. در این قسمت بدون هیچ حرفی می‌ریم سراغ یکی از دلپذیرترین قسمت‌های برنامه

شاپرک به صورت کشیده: نمایش جشن تکلیف

مجری: همه چیز از نه سالگی شروع شد از همان روزی که جشن تکلیف برایش گرفتند، مادرم از محرم و نامحرم گفت و اینکه باید جلوی نامحررها روسری سرم کنم. حجاب داشته باشم. خیلی دلم می‌خواست محرم و نامحرم را رعایت کنم. در همان عالم بچگی تا کسی می‌گفت یاالله... فوری می‌دویدم و روسری سر می‌کردم. یک روز که دایی مامان آمده بود دیدن مامان، فوری دویدم تا روسری سر کنم. مامان خندید که دخترم دایی من، عموی من به شما محرم هستند. راستش گیج شده بودم و مادر مجبور بود که هر بار برای من توضیح دهد...

عروسک: وسط حرفای خاله حرف می‌زند مثلاً یاالله یا... و در آخر میگه خاله من که آخرش نفهمیدم کی محرمه و کی نامحرمه!!

مجری: اگه یه کم صبر داشته باشی در نمایش کوتاه محرم و نامحرم متوجه می‌شی.
مجری و عروسک:

صبح زود است و خواب می‌چسبد باید اما باز بر خیزم از اذان پر شده است کوچه ما

باید از خواب ناز، بر خیزم باز مادر بزرگ بیدار است بوی نان برشته می‌آید

مادرم غرق در نماز و دعاست بوی بال فرشته، می‌آید با صدای خروس همسایه

می‌شود خواب ناز، شیرین تر صبح زود است و خواب می‌چسبد هست اما نماز شیرین تر

نمایش بهترین سوغاتی رو ببینید منظور مارو از این شعر متوجه می‌شید. آره

ما برای هر عید یا هر مناسبت خوب که از طرف پروردگار، نعمتی به ما رسیده باشد، جشن می‌گیریم تا بدین وسیله سپاسگزاری و شکر و شادی خودمان را نشان دهیم. به تکلیف رسیدن، یک عید به حساب می‌آید، چون از نظر عقلی و جسمی به حلی رسیده‌ایم که خداوند به ما دستور می‌دهد و ما خوشحالیم که خواسته‌ها و دستورهای او را اطاعت کنیم و بنده شایسته او به حساب آییم و چه افتخاری از این بالاتر؟ ما با «جشن تکلیف»، نعمت‌های خدا را گرامی می‌داریم و این روز بزرگ را که در آن به سن تکلیف رسیده‌ایم، به عنوان یک روز پرشکوه و خاطره‌ای به یادماندنی به یاد می‌سپاریم.

عروسک: خوب خاله این همه مقدمه چیدی که چی؟

مجری: می‌خوایم بچه‌ها ضمن طواف دور کعبه و بستن میثاق با خدا سوگند بخورند و از بابت این نعمت سجده شکر به جا بیاورند.

مجری: خوب بچه‌ها را حالا همراه با من زمزمه کنید: ای خدای بزرگ! در این لحظه‌ی باشکوه و به یادماندنی با تو پیمان می‌بندم، که همیشه به فرمانت، عمل کنم، و از راه نورانی تو منحرف نشوم. ای

خدای مهربان! تورا سپاس می‌گویم، که دعوتم کردی وبا توپیمان می‌بندم که بنده‌ی خوبی برایت باشم. بارالها! به من سلامتی و پاکی داری، پس باتوپیمان می‌بندم که خودم رابه گناه نزدیک نکنم. الهی! به من پدرومادریا ایمان عطا کردی، باتوپیمان می‌بندم همیشه قدردان آنها باشم. مهربانم! دراین هنگامه‌ی مقدس باتوپیمان می‌بندم که جزبه راه تو نروم واکنون که به سن تکلیف رسیده ام، خوشحالم وباتوپیمان می‌بندم نمازهایم راخوانده و واجبات دینم را انجام دهم.

دعای امام رضا در سجده شکر: سپاس از آن توست اگر فرمانت برم، و هیچ برهانی برایم نیست اگر سرپیچیت کنم، در احسان و بخششت نه من و نه جز من را اختیاری نیست، و اگر گناه کردم بهانه ای ندارم، آن چه از نیکی به من می‌رسد از جانب توست، ای بزرگوار! زنان و مردان مؤمن را در شرق و غرب جهان ببخشای.

بلافاصله بعد از نشستن بچه‌ها عروسکها: شعر کی از همه قشنگ‌تره را می‌خوانند و بچه‌ها دست می‌زنند و جواب می‌دهند.

مجری: و بهترین قسمت برنامه اهدای جوایز از دست مسئولان گرامی.

عروسک: با حالتی اخبارگونه: به من خبر دادند که این جوایز به همت والدین مهربان و همکاری مدرسه تهیه شده است. امیدوارم که مبارکتان باشد.

مجری: دعوت از مسئولین جهت اهدای جوایز

عروسک: با یک دست و هورای بلند...

مجری:ای خداوند جهان؛ دیر شد آمدنش؛ و دلم طوفانیست، که چرا این شب تاریک نرفته است و سحر پیدا نیست. برسان زودتر این وقت طلوع، برسان زودتر این صبح سپید...

- خداوندا در ظهور حجت مهدی صاحب زمان تعجیل فرما و ما را یکی از سربازان آن امام قرار بده، ریشه ظلم را در جهان بخشکان و مستضعفان را بر مستکبران پیروز بفرما به خصوص که الان در کشورهای مسلمان خاورمیانه قیام‌های مقدسی شکل گرفته و نوید ظهور یار را می‌دهد.

- خدایا هدیه جشن تکلیفمان را زبانی پاک و دلی به وسعت دریا، عبادتی خاشعانه، عملی خالصانه و هم نشینی با اهل بیت پیامبر مهربانمان و دوستانشان در این دنیا و آن دنیا مقرر فرما.

- خدایا پدران و مادرانمان، اولین آموزگاران مکتب ایمان و معرفت، را در پناه خود حفظ و در کار و زندگی موفق فرما

- خدایا از جشن امروزمان و هم نشینی با فرشتگانت نگاهی، یادی، تصویری و خاطره‌ای برایمان قرار ده تا فراموش نکنیم روزی چقدر عاشق و شاد بوده ایم.

– خدایا چنان کن سرانجام کار تو خشنود باشی و ما رستگار.

عروسکها شعر خداحافظی را می خوانند:

حرفی دیگه ندارم! مواظب خودت باش! عزیز موندگارم! مواظب خودت باش! تا ته راه رویا، مواظب خودت باش! از اینجا تا معما، مواظب خودت باش! دنیا خیلی قشنگه، با همه بدی هاش! آینده مال توئه! مواظب خودت باش! مواظب خودت باش گل عزیز شب بو! بپا یه وقت گم نشی، تو شهر پر هیاهو! مواظب خودت باش اون ور مرز دیدار! برو عزیزترینم! برو! خدا نگهدار!

*دکلمه جشن تکلیف

*پیشنهاد مربی:

اجرای دکلمه توسط دانش آموزان (می توانید جهت تزیینات از لباس و بال فرشته سفید و شمعهای روشن استفاده نمایید).

با یاد خدای مهربان، ای نهال گلستان ایمان، سلام خدا بر تو آیا بوی بهار را در فضای پر عطر زندگی جدیدت حس می کنی؟ آیا می دانی که از امروز زندگی برای تو رنگ دیگری دارد؟ پس توای خوب تر از برگ گل در بهاران، ای نونهال تازه روئیده در باغ ایمان، بشنو فرمان خدارا که با تو سخن می گوید. ای نوجوان ایمانی، بر تو مبارک باد این دوران، تو از امروز پای در راهی می نهی که بزرگ ترین و خوب ترین انسان های روی زمین از آن گذشته اند. آیا حس می کنی بوی ابراهیم را؟ آیا می شنوی فریاد عیسی و موسی بزرگ را؟ آیا نمی بینی جای پای محمد مصطفی (ص) را؟ اینجا راه زیبایی است که همه در آن اند. از امروز آن گونه باش که رهبرت محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) بود. مسلمان باش. مسلمان راستین، تا خدایت یاری ات کند. از امروز در خانه دلتان جوانه ای می روید که غنچه ی محبت و ایمان از آن سر زند دل هایتان همیشه بهاری باد. سوگند نامه جشن تکلیف برای دبستان بسم الله الرحمن الرحیم ای خدای بزرگ! در این لحظه ی باشکوه و به یادماندنی با تو پیمان می بندم، که همیشه به فرمانت عمل کنم و از راه نورانی تو منحرف نشوم. ای خدای مهربان! تو را سپاس می گویم، که دعوتم کردی و با تو پیمان می بندم که بنده ی خوبی برایت باشم. بارالها! به من سلامتی و پاکی داری، پس با تو پیمان می بندم که خودم را به گناه نزدیک نکنم. الهی! به من پدر و مادر با ایمان عطا کردی، با تو پیمان می بندم همیشه قدردان آن ها باشم. مهربانم! در این هنگامه ی مقدس با تو پیمان می بندم که جز به راه تو نروم. ای خدای بزرگ! ای خدای بی همتا اکنون که به سن تکلیف رسیده ام، خوشحالم و با تو پیمان می بندم نمازهایم را خوانده و واجبات دینم را انجام دهم. آمین یارب العالمین – صلوات.

*شعر تکلیف

پیشنهاد مربی:

(به علت حجم زیاد برنامه‌ها و وظایف محوله به مربیان پرورشی جهت انجام جشن تکلیف دیگر زمانی برای اجرا و تمرین سرود نمی‌ماند به خصوص اگر ساعت تدریس نیز نداشته باشند لذا از سرودهای مورد نظرتان تکثیر کنید و یک نسخه در اختیار معلم قرآن قرار دهید تا ضمن آموزش آداب نماز و وضو سرودها را نیز با دانش‌آموزان تمرین کند و شما ناظر بر عملکردشان باشید.)

جشن تکلیف تو شد، ای گل من / روز شادی تو شد، سنبل من
در رحمت به سوی باز شده / سینه‌ات مخزن هر راز شده
تا رسیدم به سوی قرب خدا / دلت آماده‌ی پرواز شده
جشن تکلیف تو شد، ای گل من / روز شادی تو شد، سنبل من
دخترم جان دلم وقت نماز است تو را / به در خانه‌ی حق، وقت نیاز است تو را
سر به سجده بنه و کن به خدا راز و نیاز / کن توکل به خدا راه دراز است تو را
جشن تکلیف تو شد، ای گل من / روز شادی تو شد، سنبل من
کن تو پیراهن تقوا به برت / چادر عفت و عصمت به سرت
باش در خط علی و زهرا / تا کند حضرت زهرا نظرت
جشن تکلیف تو شد، ای گل من / روز شادی تو شد، سنبل من
یک نصیحت ز " شفیع " بشنو / هر چه کشتی بنمایی تو درو
با ادب باش به پیش همه کس / باش اندر صف خوبان تو جلو
جشن تکلیف تو شد، ای گل من / روز شادی تو شد، سنبل من

*سرود گل باغ بهشتم

من گل باغ بهشتم / من پرستویی رهایم / پاک پاکم چون فرشته / بنده خوب خدایم / چشمهایم مثل چشمه
قلب من مانند دریا / روح سبزم پرطراوت / مهربان و پاک و پویا / می‌دهد بوی بنفشه / گوشه‌ی چادر نمازم
هست دنیایم معطر / از گل و راز و نیازم / در سراغاز شکفتن / در بهار نوجوانی / عهد می‌بندم که باشم / خوب و پاک و آسمانی

*سرود سجاده

لحظه‌های سبز بودن با خدا	باز هم سجاده و شوق دعا
یک نیستان ناله و شور و امید	باز هم عطر گل یاس سپید
می‌روم تا هفت شهر آسمان	بال در بال نسیم مهربان
با حضور عشق باشوری دگر	می‌روم تا مبدأ نور سحر
قطره محو قدرت دریا شود	می‌روم آنجا که دل زیبا شود
غرق نور و شور و بال و پر شوم	می‌روم تا آسمانی تر شوم
خویش را در ناکجا پیدا کنم	می‌روم تا خویش را پیدا کنم
لحظه‌های آشنای راز کو	ای دل اینجا لحظه‌ی پرواز کو
عشق را در نور حق تکثیر کرد	باید اینجا عشق را تفسیر کرد
از سر اخلاص در وقت حضور	عشق یعنی یک نماز از جنس نور
ذره ذره محو نور آفتاب	هم نفس بالحظه‌های ناب ناب
عاشقی یک فرصت بی‌انتهاست	تا خدا یک لحظه‌ی سبز دعاست

*سرود همخوانی گروهی

پیشنهاد مربی:

(با تمامی دانش‌آموزان و تمامی کلاسها سرود زیر را کار کنید و دانش‌آموزان به صورت گروهی بدون آوردن به جایگاه سرود را اجرا نمایند.)

صبح است و غنچه‌ها / بیدار می‌شوند / از عطر آشنا / سرشار می‌شوند / صبحی که می‌رسد
صبح شکفتن است / آغاز جنب و جوش / پایان خفتن است / در تو هزار چشم / بیدار تر شده
باغ وجود تو / پر بار تر شده / حالا تو را اذان / بیدار می‌کند / از شور زندگی
سرشار می‌کند / دنیا به روشنی / تعریف می‌شود / احکام دین تو تکلیف می‌شود
خود را برای راه / آماده تر کنیم / در راه روشنی / عزم سفر کنیم / از جا بلند شو
سرگرم کار باش / آنگه به لطف حق / امیدوار باش

*سوگند نامه ی جشن تکلیف برای دبستان

پیشنهاد مربی:

بسم الله الرحمن الرحيم

ای خدای بزرگ!

در این لحظه ی باشکوه و به یادماندنی با تو پیمان می بندم، که همیشه به فرمانت عمل کنم، و در راه نورانی تو قدم بردارم.

ای خدای مهربان!

تورا سپاس می گویم، که دعوتم کردی و با تو پیمان می بندم که بنده ی خوبی برایت باشم. بارالها!

به من سلامتی و پاکی داری، پس با تو پیمان می بندم که خودم را به نیکی ها نزدیک کنم. الهی!

به من پدر و مادر با ایمان عطا کردی، با تو پیمان می بندم همیشه قدردان آنها باشم. مهربانم!

در این هنگامه ی مقدس با تو پیمان می بندم که تنها به راه تو بروم.

ای خدای بزرگ! ای خدای بی همتا

اکنون که به سن تکلیف رسیده ام، خوشحالم و با تو پیمان می بندم نمازهایم را خوانده و واجبات دینم را انجام دهم.

آمین یارب العالمین.

*نمایشنامه نونهال نورسته ام

پیشنهاد مربی:

(مربی پرورشی از روی متن می خواند و یکی از دانش آموزان به صورت نمادین اجرا می کند.)

مربی: صدای اذان مثل آواز قناری هاست، چیزی در دل کوچکتان می جوشد، هنگام نماز است. بزرگ شده ای باید به درگاه خدا بروی، گوش بده با تو سخن می گوید، وضو کن، تمام گردی صورتت را بشوی، حالا با دست چپ آب روی دست راستت بریز، از آرنج به پایین دست بکش، اللهم صل علی محمد و آل محمد

حالا دست چپت را همان طور بشوی، اللهم صل علی محمد و آل محمد.
 مسح سر بکش از بالا به پایین، پاهایت را نیز مسح کن اول پای راست و بعد پای چپ، درود بر تو
 خدا پاکیزگان را دوست دارد. سجاده‌ات رو به قبله پهن است، رو به قبله بایست، سلام ما را هم به
 خدایت برسان.

*تبریک جشن تکلیف

پیشنهاد مربی:

تهیه تراکت و نصب در تابلوی اعلانات (از متون زیر می‌توانید به تعدا دانش‌آموزان تکثیر کنید و در
 یک پذیرایی و یا داخل کیف محتوی سجاده قرار دهید)
 دختر عزیزم! هدیه‌های خدا را روی چشمتان و دلتان بگذارید، سجاده‌ی نماز به رنگ آبی فیروزه،
 رنگ آسمان، با گل‌های طلایی و حاشیه دوزی لاجوردی و تکه‌های سبز رنگ، تقدیم به دختری که هر
 روز نماز می‌گزارد.
 برای هر نماز وضو کن تا پاک و روحانی به سوی خدا بروی، هر صبح، دو رکعت، هر ظهر و
 عصر چهار رکعت، هر مغرب سه رکعت، و در هر عشا، چهار رکعت نماز بخوان.
 دختر نارنیم! خلعت زیبای تکلیف بر شما خجسته باد، ورود به سن تکلیف و پذیرفتن عبودیت و
 بندگی پروردگار متعال را بر شما فرزند مومن و متعهد تبریک و تهنیت می‌گوییم. امید است در سایه‌ی
 توجهات خاص خداوند کریم و اطاعت از فرامین حضرت حق موجبات سعادت دنیا و آخرت را
 فراهم نمایند. خداوند نمازگزاران را دوست دارد.

*مسابقات قرآنی

پیشنهاد مربی:

(مجموعه سولات جهت برگزاری مسابقه قرآنی مناسب جشن تکلیف)

*سرود فروع دین

پیشنهاد مربی:

(تاجی مزین شده به اصول دین برای دانش‌آموزان تهیه کنید تا در زمان اجرای سرود استفاده
 نمایند.)

توای بلبل زیبا	بگو فروع دین را
فروع دین ده گل است	چون سوسن و سنبل است
نماز و روزه و خمس	محبت آرد و انس
جهاد و حج و زکات	کند جهان را آباد
امر به معروف آن	به جامعه دهد جان
نهی منکر آن	هدایت گمراهان
تولی و تبری	باشد صفای دلها

*مسابقه و بازی

پیشنهاد مربی:

(برای شاد و به یاد ماندنی کردن جشن تکلیف و دوری از یکنواختی برنامه‌ها می‌توانید از بازی‌های زیر بهره ببرید و به دانش‌آموزان برنده هدیه اهدا کنید).

۱- بازی زوج و فرد

همه بچه‌ها را جمع کنید و اعلام کنید که با عدد زوج بنشینند و با عدد فرد بلند شوند. آن‌ها که اشتباه کنند به تدریج حذف می‌شوند و نفر آخری برنده است.

۳- سیب خوری بدون کمک دست

چند نفر انتخاب می‌شوند و به هر کدام سیبی داده می‌شود که باید در زمان معین بدون کمک دست آن را بخورند. آن‌ها که در زمان معین سیب را بخورند برنده محسوب می‌شوند.

۴- نوشتن از چپ به راست

از بچه‌ها بخواهید جمله‌هایی را از چپ به راست بنویسند.

۵- پیام‌رسانی

چند نفر انتخاب می‌شوند. پیامی را در گوش نفر اول بگویید و او خیلی سریع در گوش نفر بعد و همین‌طور تا به نفر آخر برسد. سپس از آخرین نفر بخواهید پیامی را که شنیده بیان کند و شما از نفر اول بخواهید که چه پیامی از شما دریافت کرده است که اگر پیام تغییر کرده باشد هم موجب خنده حضار می‌شود و هم توضیح می‌دهیم که در دریافت پیام و نقل پیام باید حفظ امانتداری شود و...

۶- جمله‌گویی با دهان بسته

از شرکت کنندگان بخواهید در حالی که با دندان خود چوب یا خودکاری را نگه داشته‌اند جمله را بیان کنند.

۷- تکلم بدون زبان

از دو نفر بخواهید در حضور بچه‌ها بدون کمک زبان با هم صحبت کنند.

*شعر نماز

پیشنهاد مربی:

(مناسب جهت پر کردن فواصل برنامه وچیدمان گروه سرود ونمایش)

شعارهای زیر رادانش آموزان با نماز جواب دهند.

پیام قرآن: نماز

راز رسالت: نماز

راز امامت: نماز

بارش رحمت: نماز

نیاز انسان: نماز

کلام قرآن: نماز

عبرت پاکان: نماز

معراج مومنین: نماز

*متن لوح تکلیف

پیشنهاد مربی:

(تهیه لوح تکلیف و اهدا به همراه هدیه به دانش آموزان)

بسمه تعالی

دانش آموز گرامی:

ای غنچه نو شکفته در گلستان زندگی، رسیدن به سن تکلیف بر شما مبارک، اینک که به فضل الهی با سپری شدن ایامی از عمر دوران کودکی و نوجوانی از تاریخ / ۱۳ پا به سن تکلیف نهاده اید با شروع این دوران مورد لطف و توجه خاص حضرت احدیت قرار گرفته و هر عملی از اعمال نیک و بد شما در پیشگاه پروردگار توسط فرشتگان مقربش ثبت و ضبط می‌گردد.

مبادا در انجام فرایض دینی از قبیل نماز و روزه و ... گرفتار غفلت گردی! که این از خواستهای شیطان رجیم است که با نیرنگ و فریب ارتباط انسانها را با خداوند تبارک و تعالی قطع نموده و به ورطه ذلت و خواری می کشاند.

نام مدیر.....

مدیر آموزشگاه.....

*مراسم صبحگاهی

مراسم صبحگاهی بانشاط و اجرای برنامه های متنوع در پرورش روحیه همکاری بین دانش آموزان تأثیر دارد و نقطه آغاز شکوفا شدن آنها در وادی بلند سخن خواهد بود. بالا بردن سطح علمی دانش آموزان، آشنایی بافرهنگ خود باوری و کسب اعتماد به نفس از دیگر نتایج یک برنامه صبحگاهی مؤثر است. لذا دانش آموزان هر کلاس می توانند در طول هفته به عنوان مجری صحنه برنامه های آغازین، فعالیتشان را زیر نظر مربی پرورشی انجام دهند. مشارکت دانش آموزان با توجه به استعدادشان در انجام برنامه ها علاوه بر تشویق آنها به کار گروهی، باعث اعتماد به نفس در انجام سخنرانی و اجرای صحنه خواهد شد. همچنین دانش آموزان برای انجام بهتر مراسم تشویق می شوند تا به دنبال مطالب زیبا و متن مجری از قبیل آیات قرآنی، احادیث، شعر، مقاله، طنز و غیره بپردازند. مراسم آغازین مدرسه باید پویا و سرشار از انرژی و مثبت اندیشی باشد. ولی باید مراسم را با مشارکت حداکثری از دانش آموزان برگزار کرد تا از اجرای برنامه های یکنواخت جلوگیری شود و باعث نشود تا دانش آموزان نسبت به شرکت در مراسم آغازین بی علاقه شوند و منتظر تمام شدن این مراسم باشند.

از اهداف اجرای مراسم صبحگاهی در مدرسه ایجاد فضایی شاد، معنوی و افزایش اطلاعات عمومی دانش آموزان در خصوص آداب معاشرت و انضباط اجتماعی در قالب کار گروهی می باشد.

*متن مجری مراسم صبحگاهی

پیشنهاد مربی:

پروردگار یگانه و یاور را سپاس و درودی بر سرورمان محمد و تبار او باد. سلام و سپاس محضر یکایک شما خویان شما دانش آموزان و به ویژه شما دبیران، آموزگاران، معلمان محترم.

آغاز می کنیم مراسم صبحگاه را با تلاوتی چند از آیات کلام الله مجید توسط قاری محترم قرآن، برادر ارزشمند / خواهر گرامی.....

با تقدیر و سپاس از صوت ملکوتی قاری محترم..... که به مراسم صبحگاه معنویت خاصی دادند.

*مراسم دعا

با تقدیر و سپاس از برادر / خواهر گرامی.....
 ای واحد بی مثال معبود غنی / وی رازق پادشاه و درویش و غنی
 یا قرض من از خزانه غیب رسان / یا از کرم خودت مرا ساز غنی
 باهم ذکر روز شنبه را به نیت صد مرتبه زمزمه می‌کنیم: یا رب العالمین، یا رب العالمین، یا رب العالمین، یا رب العالمین، یا رب العالمین، یا رب العالمین، یا رب العالمین، یا رب العالمین، یا رب العالمین، یا رب العالمین.
 مجری: جان جانان زنده از عشق تو شد، یا غیائی انت رب العالمین
 امروز ویژه برنامه..... را داریم که به مناسبت..... انجام می‌پذیرد. و بیان متن ویژه نامه‌ای که تنظیم کرده‌اید.
 (با توجه به متن نمونه بالا شما مربی عزیز می‌توانید مطالب متنوع‌تری را تنظیم کنید تا از یکنواختی برنامه جلوگیری کنید).

*ذکر ایام هفته

پیشنهاد مربی:

- ۱- (ذکر روز در مراسم آغازین اجرا شود).
- ذکر روز یکشنبه: یا ذالجلال و الاکرام.
- ذکر روز دوشنبه: یا قاضی الحاجات.
- ذکر روز سه شنبه: یا ارحم الراحمین.
- ذکر روز چهارشنبه: یا حی یا قیوم.
- ذکر روز پنجشنبه: لا اله الا الله الملك الحق المبين.
- ذکر روز جمعه: صلوات

پیشنهاد مربی:

انواع صلوات

در هر روز از یک نوع صلوات بهره ببرید.

۱- صلوات، صلوات، صلوات، صلوات، صلوات، صلوات، علی، محمد

۲- الله يا الله يا الله يا الله الله يا الله يا الله يا الله

۳- سلام سلام سلام سلام علی المصطفی و اهل بیت الکرام

۴- صلوات قرآنی

*دعای صبحگاهی

پیشنهاد مربی:

(دعاهای صبحگاهی علاوه بر نیایش به صورت هماهنگ اجرا می شود.)

پروردگارا! پس از آنکه ما را به حق هدایت فرمودی، دل های ما را به باطل متمایل مگردان.

خدایا! بدن ما را مصرف غذای حرام و روح ما را از آلوده شدن به انحرافات دور بدار.

پروردگارا! زبان ما را از سخن های ناپسند و دروغ حفظ فرما.

خداوند! ما را در فراگیری علم و دانش توفیق عنایت فرما.

بار الها! نسل نوجوان و جوان ما را در مقابل دسیسه های دشمنان اسلام حفظ بفرما.

پروردگارا! معلمان متعهد و دلسوز ما را عمر باعزت و توفیق بیشتر عطا فرما!

خدایا! استعداد های نهفته ی ما را شکوفاتر بگردان.

پروردگارا، به محمد (ص) و آل او درود فرست و مرا از شیعیان واقعی ائمه اطهار (ع) قرار ده.

ما را از گمراهی و اشتباه مصون دار و نور فهم و دانایی به ما عنایت فرما.

خدایا، در دنیا از هدایت اهل بیت (ع) و در آخرت از شفاعتشان بهره مندمان بگردان.

الهی، ما را از گزند هم نشین بد دور گردان و نعمت دوستان صالح و مو من را به ما عطا کن.

جان ما را به نور قرآن روشنایی بخش و نماز را لذت و تفریح روح و جان ما قرار بده.

خدایا، عشق به مطالعه و بهره گیری صحیح از فرصت ها را در ما ایجاد کن.

روح امام و شهیدان را با ارواح طیبه ی جدشان همراه نموده، ما را دنباله روی راهشان قرار بده.

معبودا، بر دل‌های ما نشاط و آرامش توأم باایمان عطا بفرما.
 پروردگارا، در ظهور آقا و مولایمان امام زمان (عج) تعجیل فرما و ما از منتظران واقعی ایشان قرار
 بده.

خدایا تمامی بیماران را لباس عافیت پوشانیده و امور زندگی ما را اصلاح بفرما.
 به حق فاطمه زهرا سلام‌الله علیها به مادران و خواهران ما عفت و پاک دامن عطا کن.
 خدمتگزاران به دین و کشورمان را یاری و به رهبر خوب و عزیزمان طول عمر و سلامتی عنایت
 فرما.

الهی، دست ما بگیر و طاعت خود را وسیله خلاص و رهایی ما از غرور و خودپسندی قرار ده.
 نعمت‌های حلال و رزق پاکیزه‌ات را بر ما ارزانی فرما و باران رحمت و آمرزش را بر ما کرامت
 فرما.

※ سرود ملی

پیشنهاد مربی:

(جهت جذابیت برنامه از سرود ملی با استفاده از دانش‌آموزان گارد پرچم بهره ببرید.)
 سرزد از افق مهر خاوران / فروغ دیده حق با و ران / بهمن فرایمان ماست / پیامت ای امام / استقلال آزادی /
 نقش جان ماست شهیدان پیچیده در گوش زمان فریادتان / پاینده مانی و جاودان / جمهوری اسلامی ایران.

※ اجرای هماهنگ سرود

(اجرای هماهنگ سرودهای زیر توسط دانش‌آموزان در برنامه آغازین (ابتدا خودتان در برنامه
 صبحگاهی سرود را اجرا کنید و بعد از اینکه ملکه ذهن دانش‌آموزان شد به صورت گروهی اجرا
 نمایید.)

اول به نام خدا / که بنده او هستم
 من به رسول و آتش / صلوات می‌فرستم
 (صلوات)

دوم دارم یه هدیه / که بهترین کلامه
 هدیه برای شما / درسته! اون سلامه

باید که ما دعا کنیم / خدامون رو صدا کنیم
 بگیریم خدای مهربون / توی صفای دلمون
 مریضا رو شفا بده / به خونشون صفا بده
 حاجتامون روا بکن / راهی کربلا بکن
 غصه را از ما بردار / امام زمان نگه دار

پیام قرآن (نماز) / راز رسالت نماز (دانش‌آموزان یک صدا نماز را بلند می‌گویند)
 راز امامت نماز / بارش رحمت نماز
 یاز انسان نماز / کلام قرآن نماز
 عترت پاکان نماز

نام خدا: بسم‌الله / مشکل‌گشا: بسم‌الله / اول کار: بسم‌الله / قبل غذا: بسم‌الله
 وقت دعا: بسم‌الله / وقت نماز: بسم‌الله / وقت قرآن: بسم‌الله /

*همه جواب بدهند: ایشاالله
 دلم میخواد کنارمن بشینه / ایشاالله
 گل بگه گل بشنوه گل ببینه / ایشاالله
 بخندی موبابا روخندون کنیم / ایشاالله
 ازخونمون غصه رو بیرون کنیم / ایشاالله

*آموزش و اجرای دستهای تشویقی

دست بارانی (پر کاربردترین در مدارس ابتدایی)

۱- انگشتی ۲- انگشتی ۳- انگشتی ۴- انگشتی ۵- انگشتی و بلعکس...

ایجاد طنین باران بادست زدنهای متوالی از یک انگشت تا ۵ انگشت شروع می‌شود و بلعکس ادامه پیدا می‌کند تا به یک انگشت برسد و کم کم در دست زدن یک انگشتی فاصله ایجاد شده و دست زدن پایان می‌پذیرد.

۱- دست وحدت اردویی ۱-۱۲-۱۲۳-۱۲۳۴-۱

۲- دست ولایت‌الله - محمد - علی

۱۲۳ - ۱۲۳ - ۱ - ۲ - ۳ - الله

۱۲۳ - ۱۲۳ - ۱ - ۲ - ۳ - محمد

۱۲۳ - ۱۲۳ - ۱ - ۲ - ۳ - علی علی علی

۳- طنین ولایت

۱۲۳ - ۱۲۳ - ۱ - ۲ - ۳ - سیدنا

۴- پیشاهنگ کوش

۱۲۳ - ۱۲۳ - ۱ - ۱۲۳ - ۱۲۳ - ۱

۵- دست تشویق بین المللی

۱۲۳۴ - ۱۲۳۴ - ۱۲ - ۱۲ - ۱۲۳۴ - ۱۲۳۴ - ۱

۶- دست اردویی وحدت

۱۲۳۴ - ۱۲۳ - ۱۲ - ۱

هریک از این دستها کاربرد خاص خود را دارند مثلاً دست پیشاهنگ شاد و یا تشویق بین المللی
بیشتر جنبه تشویق کردن را دارد و دست وحدت درمیدانهای صبحگاهی و شامگاهی بکار میرود.

*وفات حضرت خدیجه(س)

*زندگی نامه حضرت خدیجه(س)

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- تهیه و توزیع بروشور)

ولادت و خانواده

خدیجه(س) ۶۸ سال قبل از هجرت به دنیا آمد. خانواده‌ای که خدیجه را پرورش داد، از نظر شرافت خانوادگی و نسبت‌های خویشاوندی، در شمار بزرگ‌ترین قبیله‌های عرب جای داشت. این خاندان در همه حجاز نفوذ داشت. آثار بزرگی و نجابت و شرافت از کردار و گفتار خدیجه پدیدار بود. خدیجه از قبیله هاشم بود و پدر و اقوامش از ثروتمندان قریش بودند. پدرش خویلد بن اسد قریشی نام داشت. مادرش فاطمه دختر زائد بن اصم بود.

اخلاق خدیجه (س)

خدیجه در بین اقوام خود یگانه و ممتاز و میان اقران کم نظیر بود. او به فضیلت اخلاقی و پذیرایی‌های شایان بسیار معروف بود و ب دین جهت زنان مکه به وی حسد می‌ورزیدند. حضرت خدیجه در سجایا و کمالات اخلاقی زبان زد و نمونه بود و به حق ایشان کفو خوبی برای پیامبر (ص) بود. بی‌تردید می‌توان گفت که این سجایا و فضایل اخلاقی سبب شد تا خدیجه برای همسری پیامبر اکرم (ص) شایسته شمرده شود. طبق روایات، او برای پیامبر اکرم (ص) (یاوری صادق بود.

ازدواج حضرت خدیجه (س)

ازدواج حضرت خدیجه (س) با حضرت محمد (ص) ۲ ماه و ۷۵ روز پس از بازگشت از سفر تجارت شام تحقق یافت. حضرت خدیجه (س) به سبب علاقه به حضرت محمد (ص) و مقام معنوی او با رسول خدا ازدواج کرد و تمام دارایی و مقام و جایگاه فامیلی خود را فدای پیشرفت مقاصد همسرش ساخت.

خصایص خدیجه (س)

خدیجه از بزرگ‌ترین بانوان اسلام به شمار می‌رود. او اولین زنی بود که به اسلام گروید، چنان که علی بن ابی‌طالب (ع) اولین بود که اسلام آورد. اولین زنی که نماز خواند، خدیجه بود. او انسانی روشن بین و دور اندیش بود. باگذشت، علاقه‌مند به معنویات، وزین و باوقار، معتقد به حق و حقیقت و متمایل به اجبار آسمانی بود. همین شرافت برای او بس که همسر رسول خدا (ص) بود و گسترش اسلام به کمک مال و ثروت او تحقق یافت. خدیجه از کتب آسمانی آگاهی داشت و علاوه بر کثرت اموال و املاک، او را «ملکه بطحاء» می‌گفتند. از نظر عقل و زیرکی نیز برتری فوق‌العاده‌ای داشت و مهم‌تر اینکه حتی قبل از اسلام وی را «طاهره» و «مبارکه» و «سیده زنان» می‌خواندند. جالب این است او از کسانی بود که انتظار ظهور پیامبر اکرم (ص) می‌کشید و همیشه از ورقه‌بن نوفل و دیگر علما جوایز نشانه‌های نبوت می‌شد. سخنان فصیح و پر معنای وی در شان پیامبر اکرم (ص) از علم و ادب و کمال و محبت او به آن بزرگوار حکایت می‌کند.

نقش حضرت خدیجه (س) در پیشبرد اسلام

وقتی حضرت خدیجه (س) دریافت که سعادت‌مند شده، هرچه داشت در راه پیشرفت و موقعیت پیغمبر اسلام (ص) انفاق کرد. او تمام اموال خویش را به پیامبر (ص) بخشید و در راه نشر اسلام به مصرف رساند. تا جایی که هنگام ارتحال، پارچه‌ای برای کفن نداشت. ابن اسحاق جمله‌ای در شان خدیجه (س)

دارد که گویای همکاری و صداقت او در پیشبرد اسلام است. او می‌گوید: خدیدجه^(ص) یاور صادق و باوفایی برای پیامبر^(ص) بود.

وصیت‌نامه خدیدجه^(ص)

حضرت خدیدجه^(ص) سه سال قبل از هجرت بیمار شد. پیغمبر^(ص) به عیادت وی رفت و فرمود: ای خدیدجه، آیا می‌دانی که خداوند تو را درب هشت نیز همسرم ساخته است؟! آنگاه از خدیدجه دل جوئی و تفقد کرد، او را وعده بهشت داد و درجات عالی بهشت را به شکرانه خدمات او توصیف فرمود. چون بیماری حضرت خدیدجه^(ص) شدت یافت، عرض کرد: یا رسول‌الله! چند وصیت دارم: من در حق تو کوتاهی کردم، مرا عفو کن. پیامبر^(ص) فرمود: هرگز از تو تقصیری ندیدم و نهایت تلاش خود را به کار بردی. در خانه‌ام بسیار خسته شدی و اموالت را در راه خدا مصرف کردی.

عرض کرد: یا رسول‌الله! وصیت دوم من این است که مواظب این دختر باشید و به فاطمه زهرا^(ص) اشاره کرد. چون او بعد از من یتیم و غریب خواهد شد. پس مبادا کسی از زنان قریش به او آزار برساند. مبادا کسی به صورتش سیلی بزند. مبادا کسی بر او فریاد بکشد. مبادا کسی با او برخورد غیر ملایم و زننده‌ای داشته.

اما وصیت سوم را شرم می‌کنم برایت بگویم. آن را به فاطمه عرض می‌کنم تا او برایت بازگو کند. سپس فاطمه را فراخواند و به وی فرمود: «نور چشمم! به پدرت رسول‌الله بگو: مادرم می‌گوید: من از قبر در هراسم، از تو می‌خواهم مرا در لباسی که هنگام نزول وحی به تن داشتی، کفن کنی پس فاطمه زهرا^(ص) از اتاق بیرون آمد و مطلب را به پیامبر^(ص) عرض کرد. پیامبر اکرم^(ص) آن پیراهن را برای حضرت خدیدجه^(ص) فرستاد و او بسیار خوشحال شد. هنگام وفات حضرت خدیدجه^(ص)، پیامبر اکرم^(ص) غسل و کفن وی را به عهده گرفت. ناگهان جبرئیل درحالی که کفن از بهشت همراه داشت، نازل شد و عرض کرد: یا رسول‌الله، خداوند به تو سلام می‌رساند و می‌فرماید: ایشان اموالش را در راه ما صرف کرد و ما سزاوارتریم که کفنش را به عهده بگیریم.

وفات حضرت خدیدجه^(ص)

حضرت خدیدجه^(ص) در سن ۶۵ سالگی در ماه رمضان سال دهم بعثت در خارج از شعب ابوطالب جان به جان آفرین تسلیم کرد. پیغمبر خدا^(ص) شخصاً حضرت خدیدجه^(ص) را غسل داد، حنوط کرد و با همان پارچه‌ای که جبرئیل از طرف خداوند عزوجل برای حضرت خدیدجه^(ص) آورده بود، کفن کرد.

رسول خدا^(ص) شخصاً درون قبر رفت، سپس حضرت خدیجه^(س) را در خاک نهاد و آن گاه سنگ لحد را در جای خویش استوار ساخت. او بر حضرت خدیجه^(س) اشکریزی، دعا می کرد و برایش آمرزش می طلبید. آرامگاه حضرت خدیجه^(س) در گورستان مکه در «حجون» واقع است. رحلت خدیجه^(س) برای پیغمبر^(ص) مصیبتی بزرگ بود، زیرا حضرت خدیجه^(س) یاور پیغمبر خدا^(ص) بود و به احترام او بسیاری به حضرت محمد^(ص) احترام می گذاشتند و از آزار وی خودداری می کردند.

پیشنهاد مربی:

*سرود شهادت

شکر خدا که تحت لوای خدیجه ایم / بعد از هزار سال گدای خدیجه ایم
 مهرش نتیجه ی دهه اول من است / ما یک دهه تمام برای خدیجه ایم
 ده شب فقط به خاطر او گریه می کنیم / ما پیش واز روز عزای خدیجه ایم
 اصلاً به ما چه مردم دنیا پی چه اند؟ / ماها که در پی نوه های خدیجه ایم
 بی مهر او عبادت عالم قبول نیست / ما با خدیجه، عبد خدای خدیجه ایم
 مهر خدیجه را به سر شانه می برم / شکر خدا که مادر زهراست، مادرم
 در لحظه ی شکسته شدن پا شدن خوش است / در خشک سال، عاشق دریا شدن خوش است
 دلاده ها معامله با یار می کنند / بهر رسول این همه تنها شدن خوش است
 قبل از غدیر گفت: علی رهبر من است / قبل از غدیر شیعه مولا شدن خوش است
 دنبال مال نیست اسیر نگارها / بانوی ما به مادر زهرا شدن خوش است
 سختی بکش محله محله که عاقبت / مادر بزرگ طایفه ی ما شدن خوش است
 بد نیست سنگ کوچه به پیشانی ات خورد / گاهی شبیه زینب کبری شدن خوش است
 آن قدر سنگ خوردی و بال و پرت شکست / ای مادرم، سرم به فدایت، سرت شکست

*متن تسلیت حضرت خدیجه^(س)

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات مدرسه)

*سلام ما به تو به ادای خدیجه کبری

نخست همسر خوش طینت رسول خدا

هزار رحمت حق بر راوان پاک تو باد
 درود ما به تو باد، به جنت الماوی
 وفات حضرت خدیجه^(س) تسلیت باد.
 *کرد در ماه خدا روح تو پرواز از بدن
 گشت مهمان در جوار قرب حی ذوالمنن
 بود سال رحلت سال غم و رنج و محن
 جامه ختم رسالت شد بر اندامت کفن
 وفات حضرت خدیجه^(س) تسلیت باد.

*ولادت حضرت معصومه^(س)

*سرود ولادت حضرت معصومه
 عصمت کبریاست معصومه / قبله‌ی اولیاست معصومه
 بضعه‌ی پاک موسی جعفر / جسم و جان رضاست معصومه
 پای تا سر چو عمه‌اش زینب / دخت زهرا نماست معصومه
 مولاتی مولاتی یا معصومه
 پای تا سر چو عمه‌اش زینب / دخت زهرا نماست معصومه
 عصمت کبریاست معصومه / قبله‌ی اولیاست معصومه
 همه خلقند زیر سایه‌ی او / آفتاب خداست معصومه
 دُر تقوی و گوهر عصمت / یم حلم و حیاست معصومه
 مولاتی مولاتی یا معصومه
 عصمت کبریاست معصومه / قبله‌ی اولیاست معصومه
 زخم دل را ز مرحمت مرحم / درد جان را دواست معصومه
 بوی عطر بهشت در نفسش / همچو خیرالنساءست معصومه
 مولاتی مولاتی یا معصومه
 عصمت کبریاست معصومه / قبله‌ی اولیاست معصومه
 همه خلقند زیر سایه‌ی او / آفتاب خداست معصومه
 پای تا سر چو عمه‌اش زینب / دخت زهرا نماست معصومه

روضه‌اش جانفزاتر از کعبه / قبله‌ی جان ماست معصومه
بین صحن طلا و آینه‌اش / جای سعی و صفاست معصومه
پایتخت حکومتش در قم / به جهان مقتداست معصومه
مولاتی مولاتی یا معصومه

*متن تبریک روز دختر و ولادت حضرت معصومه

عزیزم امروز روز توست / امیدوارم از لحظه لحظه زندگیت لذت ببری
و به تمام خواسته‌های زندگیت برسی / عرض تبریک به بهترین دختر دنیا
روز دختر مبارک.

*داستان روز دختر

(قصه‌گویی در مراسم صبحگاهی)

حدود دویست و پنجاه سال پیش از میلاد در چین باستان شاهزاده‌ای تصمیم به ازدواج گرفت. با
مرد خردمندی مشورت کرد و تصمیم گرفت تمام دختران جوان منطقه را دعوت کند تا دختری سزاوار
را انتخاب کند. وقتی خدمتکار پیر قصر ماجرا را شنید بشدت غمگین شد، چون دختر او مخفیانه
عاشق شاهزاده بود، دخترش گفت او هم به آن مهمانی خواهد رفت.
مادر گفت: تو شانس نداری نه ثروتمندی و نه خیلی زیبا.
دختر جواب داد: می‌دانم هرگز مرا انتخاب نمی‌کند، اما فرصتی است که دست کم یک بار او را از
نزدیک ببینم. روز موعود فرا رسید و شاهزاده به دختران گفت: به هر یک از شما دانه‌ای می‌دهم، کسی
که بتواند در عرض شش ماه زیباترین گل را برای من بیاورد. ملکه آینده چین می‌شود.
دختر پیرزن هم دانه را گرفت و در گلدانی کاشت.
سه ماه گذشت و هیچ گلی سبز نشد، دختر با باغبانان بسیاری صحبت کرد و راه
گل‌کاری را به او آموختند، اما بی‌نتیجه بود، گلی نروید.
روز ملاقات فرا رسید، دختر با گلدان خالی‌اش منتظر ماند و دیگر دختران هر کدام گل بسیار
زیبایی به رنگ‌ها و شکل‌های مختلف در گلدان‌های خود داشتند. لحظه موعود فرا رسید.
شاهزاده هر کدام از گلدان‌ها را با دقت بررسی کرد و در پایان اعلام کرد دختر خدمتکار همسر
آینده او خواهد بود.

همه اعتراض کردند که شاهزاده کسی را انتخاب کرده که در گلدانش هیچ گلی سبز نشده است. شاهزاده توضیح داد: این دختر تنها کسی است که گلی را به ثمر رسانده که او را سزاوار همسری امپراتور می‌کند: گل صداقت همه دانه‌هایی که به شما دادم عقیم بودند، امکان نداشت گلی از آن‌ها سبز شود!

*نمایشنامه طنز روز دختر

دلیل منطقی (نمایش کوتاه طنز)

مادر: ای وای تو که هنوز خوابیدی... بلند شو ببینم...

دختر: (هشت ساله به نظر می‌رسد) خوابم می‌آید مامان... بذار بخوابم

مادر: چی چی رو بذارم بخوابی، پاشو مدرسه‌ات دیر شد

دختر: دیر شد که دیر شد... اصلاً برام مهم نیست... من دیگه نمی‌خوام مدرسه برم...

مادر: به‌به... مبارکه... این مدلی شو دیگه ندیده بودم... پاشو ببینم مگه دست خودته که بخوای بری یا نری... زود باش بلند شو باید بری مدرسه...

دختر: (با حالتی لوس شروع به زار زدن می‌کند) من نمی‌خوام مامان... چرا به من زور می‌گین؟ یعنی خواسته من اصلاً براتون مهم نیست؟ (شروع می‌کند به زار زدن بیشتر)

مادر: (تحت تاثیر این حالت کمی نرم می‌شود و حالا شروع به ناز کشیدن می‌کند) ببین عزیزم تو که دختر خوبی هستی. تو که دختر نازی هستی. تو که عزیز دل مامانی.. پاشو دیگه.. تو پاشو برو منم قول می‌دم واسه ظهر که برگشتی مرغ لا پلو که خیلی دوست داری برات درست کنم... خوب شد دیگه؟... حالا پاشو...

دختر: اصلاً... می‌دونم چیه مرغ لا پلو نمی‌خوام... مدرسه هم نمی‌رم...

مادر: آخه یعنی چی... نمی‌شه که همینجوری بیخود و بی‌جهت صبح پاشی بگی مدرسه نمی‌رم دختر:

اصلاً هم بیخود و بی‌جهت نیست... خیلی هم دلیل داره...

مادر: خب بگو ببینم دلیلش چیه؟

دختر: من اگه نمی‌خوام برم مدرسه دو تا دلیل داره...

دلیل اولش اینه که هیچکدوم از بچه‌ها منو دوست ندارن...

مادر: خب عزیزم... تو اصلاً به بچه‌ها کار نداشته... مهم معلم‌ه‌است...

دختر: آخه دلیل دومش اینه که معلم‌ها هم منو دوست ندارن... حالا دیدی... دیدی دلیل هام منطقی

بود...

مادر: نه اصلاً هم دلیلهات منطقی نبود...

دختر: نه خیر... خیلی هم منطقی بود...

مادر: ببین دخترم... من واسه این می گم دلیلهات منطقی نیست چون خودم دو تا دلیل کاملاً موجه

دارم تو همین الان باید از جات بلند شی و بری مدرسه...

دختر: خب چیه دلیل ت؟

مادر: قول می دی اگه منطقی بود گوش کنی؟

دختر: آره قول می دم...

مادر: قول قول...

دختر: قول قول...

مادر: (بعد از کمی مکث) دلیل اول اینه که تو الان پنجاه و دو سال ته...

دختر: (تقریباً لحنش تغییر می کند و به بزرگسال نزدیک می شود) خب دلیل دوم...

مادر: دلیل دوم هم اینه که شما مدیر اون مدرسه هستی...

دختر: (دیگر کاملاً از بچه گانه حرف زدن دست بر می دارد) خب مامان پا شدم... دیگه نمی خواد

ادامه بدی...

مادر: آفرین دختر خوب...

دختر: فقط یه چیزی... شما هم در ضمن قول ت یادت نره...

مادر: کدوم قول؟

دختر: مرغ لاپلوی ظهر... نیام ببینم فراموش کردی...

* (شرح زندگی نامه حضرت معصومه^(س) در قسمت شهادت آن حضرت ذکر شده است که

می توانید برای ولادت نیز از آن بهره ببرید و تکثیر نمایید.)

*ولادت امام رضا^(ع)

برنامه ها و فعالیت های پیشنهادی روز ولادت:

۱- آذین بندی موضوعی فضای مدرسه کلاس ها

۲- برگزاری نمایشگاه عکس رضوی

۳- برگزاری نمایشگاه کتاب رضوی

- ۴- برگزاری مسابقه و نمایشگاه دل نوشته‌های رضوی
- ۵- برگزاری مسابقه بهترین خاطرات زیارت
- ۶- برگزاری نمایشگاه نقاشی یا ضامن آهو
- ۷- برگزاری شب شعر رضوی
- ۸- برگزاری مسابقه مشاعره موضوعی
- ۹- برگزاری مسابقات تفریحی و ورزشی
- ۱۰- برگزاری اردوی زیارتی حرم مطهر در صورت امکان
- ۱۱- برگزاری مراسم زیارت خوانی امام رضا
- ۱۲- پخش صلوات خاصه امام رضا در مراسم
- ۱۳- برپایی جشن
- ۱۴- تهیه و توزیع ایستگاه‌های صلواتی شربت و شیرینی با کمک والدین

*نمایشنامه زیارت

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم جشن)

شخصیت‌ها: دختری به نام لیلی، مادر و پدر او، مادر بزرگ لیلی و راوی.

لیلی به همراه مادر و پدرش بعد از سال‌ها انتظار عازم مشهد هستند:

راوی:

بعد از چند سال انتظار لیلی و مامان و بابا دارن میرن زیارت، دست بوس امام رضا

مامان بزرگ میبوسه لیلی رو سخت و محکم

مادر بزرگ: لیلی منو دعا کن، اونجا بمون به یادم (مادر بزرگ، لیلی را ببوسد و بغل کند).

لیلی سوار ماشین شده آرام نشسته عروسکش پیشش، با اون همیشه خسته

(مامان به لیلی میگه دخترم چی کار میکنی؟ لیلی میگه: مامان جون دارم عروسک بازی میکنم.)

تا شهر خوب مشهد راهی دور و درازه اما لیلی تو ماشین خیلی خانم و نازه

میکنه لیلی بازی خیلی آرام و یواش مزاحمت نداره برا مامان و باباش

لیلی میگه: کی هستن امام رضا، مامان جون چرا مامان بزرگ گفت: اونجا به یادم بمون

مامان: تو مشهد، زمان امام رضا مأمون یه ظالمی بود میکرد حکومت اونجا آقامونو دعوت کرد از مدینه به مشهد

بابا:

مأمون میخواست به مردم بگه آقا یارشه تو کارای بد اون، آقامون همکارشه امام رضا میدونست مأمون یه نقشه داره اون آدم ستمگر از حقیقت بیزاره آقا امام رضا میخواست که ظلم نمونه به سوی شهر مشهد، آقا شدن روونه آقامونو شهید کرد، اون ظالم ستمگر خدایا لعنتش کن، اونو تو روز محشر راوی:

تو شهر خوب مشهد، گنبد و گلدسته‌ها از دور نمایان میشه، میده دلارو صفا مامان:

مامان میگه عزیزم از هر شهر و روستایی مردم میان زیارت، به دیدن آقای که یار بی‌کسونه، غریب و مهربونه واسه غم و غصه‌ها، آقا یه هم زبونه سلام میدن همگی، به آقا امام رضا گفترا پر میزنن، دور حرم تو هوا بابا میگه:

بابا: لیلی جون هر کی مریضه اینجا میاد و میسپاره خودشو به دست آقا آقا امام رضا واسطه هست تا خدا حل کنه مشکلا رو، بده دلارو شفا هر کی صلاحش باشه، خوب میشه خیلی آسون امام هشتم ما، هستش پاک و مهربون لیلی بیا بخونیم، برا مریضا دعا تا آقای خوبمون بدن اونا رو شفا راوی: (باید غمگین خونده بشه)

لیلی دلش میگیره بچه‌ها رو میبینه خیلی مریض و زارن، پیش اونا میشین

لیلی:

میگه امام رضا جان، ای آقای مهربان مامان میگه شمایی، دوست و یار بی‌کسان راوی: صدای نقاره پخش شود و دست‌هایش را پشت گوشش بگذارد. صدای نقاره‌ها، توی فضا پیچیده می‌گن غروب اومده، وقت اذان رسیده مامان:

بریم وضو بگیریم، برا نماز، لیلی جون چون نماز جماعت، ثواب داره فراوون راوی: رو به سوی عکس ضریح بکند:

میرن به سوی ضریح، که قبر آقا اونجاست یه دنیا عشق و پاکی، کنار قبر آقا است

دستای کوچکش را، لیلی میگره بالا پدر و مادرش را میسپاره دست آقا
 برا مامان بزرگش، لیلی دعا میکنه خدای مهربونو، اونجا صدا میکنه
 لیلی دلش باز شده، سبک شده یه عالم چون میدونه که داره، یه دوست خوب و همدم
 لیلی:

خدایا شکر خدا، ای خدای مهربون که من اوادم زیارت، مشهد امام رضا چون

*دکلمه ولادت امام رضا(ع)

(اجرا در مراسم آغازین و جشن ولادت)

به نام آنکه از نام و نشان و گمان برتر است

الهی! نه شناخت تو را توان، نه ثنای تو را زبان

نه دریای جلال و کبریای تو را کران

پس تو را مدح و ثنای چون توان؟

تو را که داند، که تو را تو دانی تو، تو را نداند کس، تو را تو دانی بس.

میلاذ هشتمین حجت سرمد، نگین درخشان وطن، السلطان بالحسن،

شمس الشمس، خسرو اقلیم توس، شاه انیس النقوس حضرت علی

بن موسی الرضا بر تمامی پیروانش به ویژه شما ایرانیان مبارک باد.

السلام ای حضرت سلطان عشق / یا علی موسی الرضای جان عشق

السلام ای بهر عاشق سرنوشت / السلام ای تربت باغ بهشت

ای راهب کلیسا کمتر بزن (دیگر مزن) به ناقوس

خاموش کن صدا را تقاره میزند طوس

آیا مسیح ایران کم داده مرده راجان؟

بردار جان خود را با ما بیا به پابوس

آنجا که خادمینش از روی زایرینش

گرد سفر بگیرند با بال ناز طاووس

※سرود ولادت امام رضا(ع)

(اجرا به صورت همخوانی در مراسم جشن)

غرق نور است و طلا / گنبد زرد رضا
بوی گل بوی گلاب / می رسد از همه جا
مثل یک خورشید است / می درخشد ازدور
شده از این خورشید / شهر مشهد پر نور

چشم‌ها خیره به او / قلب‌ها غرق دعا است
بر لب پیر و جوان / همه یا رضا رضاست
ای خدا کاش که من / یک کبوتر بودم
روی این گنبد زرد / شاد می‌آسودم
می زدم بال و پری / دور تا دور حرم
از دلم پر می‌زد / ماتم و غصه و غم

※سرود ولادت

کاش من یک بچه آهو می‌شدم / می‌دویدم روز و شب در دشتها
توی کوه و دشت و صحرا روز و شب / می‌دویدم تا که می‌دیدم تو را
کاش روزی می‌نشستی پیش من / می‌کشیدی دست خود را بر سرم
شاد می‌کردی مرا با خنده‌ات / دوست بودی با من و با خواهرم
چونکه روزی مادرم می‌گفت تو / دوست با یک بچه آهو بوده‌ای
خوش به حال بچه آهویی که تو / توی صحرا ضامن او بوده‌ای
پس بیا من بچه آهو می‌شوم / بچه آهویی که تنها مانده است
بچه آهویی که تنها و غریب / در میان دشت و صحرا مانده است
روز و شب در انتظارم پس بیا / دوست شو با من مرا هم ناز کن
بند غم را از دو پای کوچکم / با دو دست مهربانت باز کن

※سرود

گنبدت از هر کجای شهر سوسو می‌کند / دست هر آشفته‌ای را پیش تو رو می‌کند

در لباس خادمان مهربانت، آفتاب / صبح‌ها، صحن حرم را آب و جارو می‌کند
 ماه هر شب کنج بست "شیخ حر عاملی" / یاد معصومیت آن بچه آهو می‌کند
 یاد معصومیت آن بچه آهویاد تو / کوچه‌های شهر را لبریز "یا هو" می‌کند
 باد، هم مثل نگهبان درت بدو ورود / غصه را از شانه‌های خسته، پارو می‌کند
 عطر نابی می‌وزد از کوچه باغ مرقدت / هر که می‌آید حرم این عطر را بو می‌کند

*تبریک ولادت

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلو اعلانات ۲- ارسال پیامک به والدین)

* ولادت باسعادت سلطان، امیر و ولی نعمت تمام ایرانیان، حضرت رضا (علیه‌السلام) مبارک.

* شمع جمع شاپرک‌هایی رضا

ای کلید ساده مشکل‌گشا

آن گل زیبا گل خوشبو تویی

ای رضا جان، ضامن آهو تویی

با نگاهت چون کبوتر کن، مرا

تا بگیرم اوج، خوشحال و رهامیلاد علی بن موسی الرضا، مأوای دل‌شکستگان و تکیه‌گاه درماندگان، بر

دلدادگان بارگاه و حریمش مبارک باد!

*احادیث امام رضا

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- ارسال پیامک به والدین ۳- قرار دادن در بسته‌های شکلات)

* امام رضا علیه‌السلام می‌فرماید:

بر شما باد به نماز شب، هیچ بنده‌ای نیست که آخر شب بیدار شود و هشت رکعت نماز شب و دو رکعت نماز شفع و یک رکعت نماز وتر بخواند و در قنوت آن هفتاد بار استغفار کند، مگر اینکه خداوند او را از عذاب قبر و آتش پناه داده و عمر او را طولانی کرده و به زندگی او گشایش می‌دهد.
 بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۶۱

«امام رضا^(ع):

نماز جماعت قرار داده شده است، تا اخلاص و یگانگی و اسلام و عبادت برای خداوند آشکار، باز و ظاهر باشد. (وسائل الشیعه، ج ۵، ص. ۳۷۲ بحار الانوار، ج ۸۸ ص ۱۲)
 * از امام رضا^(ع) درباره بهترین بندگان سوال شد. فرمود: آنان که هر گاه نیکی کنند خوشحال شوند، و هرگاه بدی کنند آمرزش خواهند، و هرگاه عطا شوند شکر گزارند و هرگاه بلا بینند صبر کنند، و هرگاه خشم کنند در گذرند. (تحف العقول، ص ۴۴۵)

«داستان امام رضا^(ع) و گنجشک

پیشنهاد مربی:

(۱- خواندن داستان در مراسم صبحگاهی ۲- خواندن داستان توسط معلمان در کلاس)

امام رضا علیه السلام و گنجشک‌ها

سلیمان سبد میوه را جلو امام گذاشت. گنجشک از روی شاخه پرید. در هوا بال بال زد. رفت و برگشت. آمد به دیوار چسبید. چند بار جیک جیک کرد. پرید، چرخ می زد. لحظه‌ای بعد برگشت. معلوم بود نگران است. امام نگاهی به گنجشک کرد. سلیمان می‌خواست چیزی بگوید. امام دستش را بالا آورد. سلیمان ساکت شد. نگرانی گنجشک بیش‌تر شده بود. تند تند می‌خواند. زود می‌رفت و باز بر می‌گشت. امام گفت: می‌دانی چه می‌گوید؟ سلیمان لبخندی زد و گفت: حتماً از آمدن ما ترسیده. عجله کن سلیمان!

امام بلند شد. راه افتاد.

- زود باش. یک مار سمی به جوجه‌های این گنجشک حمله کرده است.

سلیمان تعجب کرد. فوری کفش‌هایش را پوشید. به طرف چوب بلند و کلفتی رفت. پایش به سنگی گیر کرد و افتاد. برخاست. چوب را برداشت. کلبه را دور زد. به طرف ایوان رفت. مار سیاهی را دید که از دیوار بالا می‌رفت. زبانش را تکان می‌داد.

جریک جریک! جریک!

جوجه‌ها می‌خواندند. دو گنجشک بالای سر مار می‌چرخیدند. نزدیک می‌شدند و تلاش می‌کردند به مار نوک بزنند، یا او را به دنبال خود بکشانند.

سلیمان فوری نزدیک شد. چوب را بالا برد و محکم به سر مار زد. مار افتاد. دور خود حلقه زد. می‌خواست فرار کند که او با چند ضربه محکم مار را کشت.

سلیمان مار را با نوک چوب، کناری انداخت. برگشتند. امام نشست. دو گنجشک آمدند. چند بار جیک جیک کردند و رفتند. گفت: آمده‌اند تا تشکر کنند. بعد از امام پرسید: شما چطور فهمیدید که گنجشک چه می‌گوید. امام تبسمی کرد؛ سلیمان می‌دانست. او فرزند پیامبر (ص) بود، اما می‌خواست از زبان خود حضرت بشنود. نسیم ملایمی وزید. شاخ و برگ‌ها را نوازش کرد. آسمان آبی بود. امام رضا (ع) به آرامی گفت: مگر نمی‌دانی که من نماینده خدا روی زمین هستم. سلیمان میوه‌ای برداشت. لبخندی زد و گفت: می‌خواستم از زبان خودتان بشنوم، سرورم.
(بحارالانوار، ج ۴۹، ص ۸۸، ح ۸، باب ششم)

*شهادت امام محمد تقی (ع)

زندگی‌نامه امام جواد (ع)

پیشنهاد مربی:

(اجرا در مراسم آغازین)

تولد و دوران امامت ایشان:

امام محمد بن علی (ع) معروف به جواد الائمه، در دهم رجب دیده به جهان گشود. نام پدرش امام علی بن موسی الرضا (ع) امام هشتم شیعیان و مادرش خیزران می‌باشد. امام محمد تقی (ع) پس از شهادت پدرش امام رضا (ع) در سال ۲۰۳ قمری، مقام منیع امامت را در هشت سالگی بر عهده گرفت و آن را به راستی و درستی هدایت کرد و به مقصد عالی رسانید. مامون عباسی (هفتمین خلیفه سلسله عباسیان) پس از شهادت امام رضا (ع) (از امام جواد (ع) دل جویی کرد و دخترش ام الفضل را به عقد وی درآورد.

نام و القاب

نهمین ستاره برج امامت و یازدهمین کوکب درخشنده عصمت و طهارت که نخستین و آخرین فرزند پیشوای هشتم، حضرت علی بن موسی الرضا علیه‌السلام بود، (محمد) (نام یافت تا تجدید کننده خاطرات و مجاهدات نیای بزرگوارش، پیامبر عالی قدر اسلام باشد. بعدها بر اثر زهد و تقوایی که از او مشاهده شد به لقب (تقی) (موسوم گردید و در دلی بخشنده‌گی و سخاوتی که در راه خدا داشت به لقب (جواد) (نیز معروف شد. از دیگر القاب آن امام می‌توان از زکی، مرتضی، مختار، و متقی نام برد.

چگونگی شهادت:

معتصم، خلیفه عباسی و جعفر، پسر مأمون، سمی را در انگور تزریق کردند و برای ام‌فضل فرستادند. ام‌فضل نیز آن را در میان کاسه‌ای گذاشت و جلو امام جواد علیه‌السلام نهاد و از آن انگور بسیار توصیف کرد. سرانجام آن حضرت از انگور خورد و طولی نکشید که به شهادت رسیدند.

مرقد مطهر امام جواد علیه‌السلام

امام جواد علیه‌السلام در کنار جدش امام کاظم^(ع) در مقابر قریش شهر بغداد - که امروز به آن کاظمین می‌گویند - دفن گردیده‌اند.

*دکلمه شهادت**داغ‌های شقایقی**

خدایا، این چه تقدیری بود که بر صحیفه هستی شیدایی‌ترین عاشقانِ جبروت رقم خورد و اشک را جاری تلاوتِ نام‌های بلندشان کرد و غم را قرین داستانِ پر شکیبِ حیاتشان. آتش، سینه پر مهرشان را فُسرَد و میخ، مهمان قلب آسمانی شان شد. شمشیر، سرهای آشنا بر خاکشان را شکافت و تیرِ عداوت، غنچه‌های زندگی شان را پُژمرد. زهر، جگرهایشان را درید و قلب‌هایشان را چون پاره‌های خورشید قسمت کرد و عطش، معمای دیگری بر عروج جاودانی شان و عُربت اندوه ماندگار زندگانی شان گشت. اینک در شهادت امیر تقوا، جواد اهل بیت، گل چینی از مصیبت‌ها اشک را مهمان دل‌های بی‌قرار می‌کند. جگری که از رخنه زهر آتش گرفته و غربتی که در هم خانگی با قاتل تجلی یافته و عطش جان‌گداز که در جان سوزی زهر و نبودنِ جرعه‌ای آب هویدا شده است. شهادتی این چنین صفحه دیگری است از تاریخ همه داغ‌های شقایقی و برگی است از دفتر همه مظلومیت‌های بی‌انتهای اهل بیت.

*دکلمه شهادت**خلاصه خوبی‌ها**

ای رعنا ترین شاخسار امامت، ای آغازی بر اعجازی دیگر از خاندان ولایت، ای امام مهربانی، وقتی اندوهای بزرگ تو را ترسیم می‌کنم، تصویری از غم بر قلبم سایه می‌افکند و بغض، گلوگیر صدایم می‌شود. متحیرم که کدام اندوه تو را بسرایم و کدام غصه تو را قصد کنم؟ از قلب‌های حقیری بگویم که شکوه تو را باور نداشتند؛ از نیرنگ دنیا پرستانی که حضور بلند تو را تاب نمی‌آوردند؛ از ذهن‌های پوچی که به بی‌کرانی دانش تو راه نبردند یا از جهالت مردمانی که روح بزرگ تو را می‌آزاردند و از

همسری که خائنانه زهر جفا در کامت فرو ریخت. امشب دردی به وسعت همه داغ‌های تو و جودم را فراگرفته است و من در حصار این همه اندوه، مویه‌هایم را به پایوسی مظلومیت و اشک‌هایم را بر ضریح غربتت نثار می‌کنم، ای خلاصه خوبی‌ها....

* تسلیت شهادت حضرت امام محمد تقی^(ع)

در میان حجره یا رب کیست غوغا می‌کند شکوه زیر لب ز بی‌رحمی دنیا می‌کند همسرش از فرط شادی و شغف کف می‌زند زین عمل خود را به عالم خوار و رسوا می‌کند. شهادت امام جواد^(ع) تسلیت باد.

* احادیث آموزنده از امام جواد^(ع)

* امام جواد - علیه‌السلام - فرمود: سه خصلت جلب محبت می‌کند: انصاف در معاشرت با مردم، همدردی در مشکلات آن‌ها، همراه و همدم شدن با معنویات. (کشف الغمّه، ج ۲، ص ۳۴۹)

* امام جواد - علیه‌السلام - فرمود: حقیقت ادب و تربیت عبارت است از: دارا بودن خصلت‌های خوب، خالی بودن از صفات زشت و ناپسند. انسان به وسیله ادب - در دنیا و آخرت - به کمالات اخلاقی می‌رسد؛ و نیز با رعایت ادب نیل به بهشت می‌یابد. (ارشاد القلوب دیلمی، ص ۱۶۰)

* امام جواد - علیه‌السلام - فرمود: انجام دهنده ظلم، کمک دهنده ظلم و کسی که راضی به ظلم باشد، هر سه شریک خواهند بود. (کشف الغمّه، ج ۲، ص ۳۴۸)

* امام جواد - علیه‌السلام - فرمود: تواضع و فروتنی زینت بخش حسب و شرف، فصاحت زینت بخش کلام، عدالت زینت بخش ایمان و اعتقادات، وقار و ادب زینت بخش اعمال و عبادات؛ و دقت در ضبط و حفظ آن، زینت بخش نقل روایت و سخن می‌باشد. (کشف الغمّه، ج ۲، ص ۳۴۷)

* قصه‌هایی از امام

پیشنهاد مربی:

(۱- نصب در تابلوی اعلانات ۲- قصه‌گویی در مراسم)

نقره از برگ زیتون

ابو جعفر طبری از ابراهیم بن سعید نقل می‌کند که: حضرت امام جواد^(ع) را دیدم که بر برگ درخت زیتون دست می‌زد و آن برگ‌ها به برگ نقره تبدیل می‌شد. من آنها را از حضرت گرفتم، و با

آنها در بازار معامله نمودم. آن برگها نقره خالص بود و هرگز تغییری نکردند. (دلائل الامامة، ص ۳۹۸ - موسوعة الامام الجواد^(ع)، ج ۱، ص ۲۲۸ - اثبات الهداة، ج ۳، ص ۳۴۵)

طلا شدن خاک

اسماعیل بن عباس هاشمی می گوید: در روز عیدی به خدمت حضرت جواد^(ع) رفتم، از تنگدستی به آن حضرت شکایت کردم. حضرت سجاده خود را بلند کرد، از خاک قطعه‌ای از طلا گرفت. یعنی خاک به برکت دست حضرت به پاره‌ای طلای گداخته مبدل شد. آن را به من عطا کرد. من آنرا به بازار بردم شانزده مثقال بود.

(اثبات الهداة، ج ۳، ص ۳۳۸ - بحارالانوار، ج ۵۰، ص ۴۹ - مدینه المعاجز، ج ۷، ص ۳۷۳ - موسوعة الامام الجواد^(ع)، ج ۱، ص ۲۵۳)

زنده کردن گاو مرده

در سفر امام جواد^(ع) از مدینه به بغداد، وقتی حضرت به سر زمین زباله - منطقه واقع در نزدیکی کوفه رسیدند - زن ضعیفی را مشاهده کردند که بر بالای جسد گاوی مرده در کنار راه نشسته و گریه می‌کند؛ حضرت علت گریستن زن را از او پرسید.

زن در جواب گفت: یا بن الرسول الله، من زنی ضعیفم، قدرت هیچ کاری را ندارم و این گاو همه سرمایه زندگی‌ام بود که اکنون مرده است.

حضرت فرمود: اگر خدای متعال آن را زنده کرد چه خواهی کرد؟

عرض کردای پسر رسول خدا همواره سپاسگذار او خواهم بود.

آنگاه حضرت دو رکعت نماز بر جای آورد و درباره دعا کرد؛ سپس با پای مبارک خود به پهلوی گاو زد و حیوان زنده شد. در این هنگام زن فریاد زد که این آقا عیسی بن مریم است.

حضرت فرمود: نه، بلکه او بنده‌ای از بندگان مورد عنایت خداست، این از اوصیای پیامبران است.

(الثائب فی المناقب، ص ۵۰۳ - مسند الامام الجواد^(ع)، ص ۱۲۵)

شهادت عصا بر امامت

یحیی بن اکثم از علمای دربار عباسی می گوید:

روزی برای زیارت قبر رسول خدا^(ص) رفته بودم که امام جواد^(ع) را دیدم، با او در خصوص مسائل

گوناگونی مناظره کردم، همه را پاسخ داد. به او گفتم: خواستم از شما چیزی بپرسم اما شرم دارم از پرسش.

امام فرمودند: بدون آنکه سئوالت را بپرسی من پاسخ آنرا می‌دهم. تو می‌خواهی بپرسی امام کیست؟
گفتم: آری به خدا سوگند همین است؟!

فرمود: منم

گفتم: بر این مدعا نشانه و حجتی دارید؟

در این لحظه عصایی که در دست امام بود به سخن آمد و گفت:

مولای من حجت خدا و امام این زمان است.

(الکافی، ج ۱، ص ۳۵۳ - الامام الجواد^(ع) من المهد الی اللحد، ص ۷۲۹)

*شهادت امام محمد باقر^(ع)

*زندگی‌نامه مختصر امام محمد باقر^(ع)

(۱- تهیه روزنامه دیواری و نصب در سالن)

امام محمد باقر^(ع) پنجمین امام شیعه در روز اول رجب مصادف با روز جمعه در سال ۵۷ هجری دیده به جهان گشود، پدر گرامی ایشان امام سجاد^(ع) و مادر بزرگوارش فاطمه دختر امام حسن بود. به این جهت ایشان را علوین و هاشمین (علوی و هاشمی از دو سو) خوانده‌اند. نام مبارک ایشان محمد و کنیه‌اش «ابوجعفر» است و دارای ۴ لقب مشهور می‌باشند. مشهورترین لقب ایشان «باقر» است که پیشتر رسول خدا در حدیث جابر بر ایشان نهاده‌اند. ۳ ساله بود که واقعه عاشورا اتفاق افتاد و ۳۸ سال در کنار امامت پدر عزیزش امام سجاد^(ع) بود و با شهادت ایشان در سال ۹۵ هجری دوران امامت ایشان آغاز شد. این دوران به گواهی امام صادق^(ع) نوزده سال و دو ماه ادامه یافت و با حکمرانی پنج تن از خلفای اموی هم زمان بود. از حضرت باقر^(ع) برخورد سیاسی عمومی با خلفای هم عصرشان گزارش نشده اما هر گاه فرصت را مناسب می‌دید حکومت غاصبانه آنان را نفی می‌کرد. هشام ابتدا مدتی امام را زندانی کرد اما به دلیل تمایل زندانیان بر امام و ترس حکومت از شکل‌گیری قیام ناگزیر به آزاد کردن حضرت و برگرداندن ایشان به مدینه شد. در آن وضعیت سیاسی مهم‌ترین سلاح امام در آن زمان قلم و دوات و تعلیم و تربیت شاگردان الهی و پرورش فقیهان و دانشمندان بود که بتوانند مبین و مبلّغ آرای اهل بیت علیهم السلام در جامعه اسلامی باشند. همچنین آن حضرت به مناظره با مخالفان و سران ادیان و مذاهب گوناگون پرداخت که به اثبات سلام و امامت ایشان و رویارویی با حکومت منتج شد و پایه گذار «نهضت علمی جعفری امام صادق^(ع) گشت. سرانجام آن امام مظلوم در

اثر دسیسه "هشام بن عبدالملک مسموم شد و به روز هفتم ذی الحجه از سال ۱۱۴ هجری در سن ۵۷ سالگی چشم از جهان فروبست و در بقیع به خاک سپرده شد. امام باقر^(ع) علاوه بر علم عظیم الهی و حلم بی نظیر دارای سجایای اخلاقی بزرگی بودند.

❖ متن تسلیت شهادت امام محمد باقر^(ع)

❖ یا باقر از فرط غمت افسرده گشتیم
از غصه جانسوز تو پژمرده گشتیم
هر شیعۀ در دل حجله داغ تو بسته
سنگینی داغ دل ما را شکسته
شهادت امام محمد باقر^(ع) تسلیت باد.
❖ ای زمین و آسمان سوگوار غربت
آفتاب صبحدم، سنگ مزار غربت
بر جبین فصل‌ها هر یک نشان داغ توست
ای گریبان خزان، چاک از بهار غربت
شهادت امام محمد باقر^(ع) تسلیت باد.

❖ سرود شهادت امام محمد باقر^(ع)

پیشنهاد مربی:

(اجرا به صورت همخوانی)

❖ تنها ترین غریب دیار مدینه بود / او مرد علم و زهد و وقار و سکینه بود
صد باب علم از کلماتش گشوده شد / در بین عالمان به خدا بی قرینه بود
این خا نواده نسل نجات و هدایتند / او ناخدای پنجمی این سفینه بود
نان آور همیشه هر کو دک یتیم / بر شانه‌های خسته او جای پینه بود
آتش گرفته باغ دلش از شراره‌ای / سهم امام خسته ما زهر کینه بود
همواره آسمان دلش رنگ لاله داشت / هفتاد و چند داغ شقایق به سینه بود
دشت نگاه او پُر گل‌های اشک بود / یاد آور حکایت سقا و مشک بود

*سرود شهادت امام محمد باقر(ع)

کبوتر غریب

باقر علوم عالم، عالم آل پیمبر / غربت و مظلومیت رو، برده ارث از بابا حیدر
 دلش از غصه گرفته، غم و دردش بی شماره / غیر اشک چشم خیسش، دیگه همدمی نداره
 از شرار زهر دشمن، آب شده پیکر خسته ش / غیر آه دل نداره، مرحمی دل شکسته ش
 یه کبوتر غریبه، بی سر و سامونه حالش / می خواد پر بگیره اما، سنگ غم خورده به بالش

*عید قربان

برنامه ها و فعالیتهای پیشنهادی ولادت:

- ۱- آذین بندی مدرسه و کلاسها
- ۲- برگزاری مسابقه ساخت ماکت کعبه
- ۴- برگزاری نمایشگاه عکس حج
- ۵- زیباسازی مدرسه و هماهنگی دان آموزان برای اجرای مراسم
- ۶- برپایی نقاشی متری با موضوع مرتبط
- ۷- برگزاری مسابقه نامه ای به حجاج ایرانی
- ۸- برگزاری شب شعر قربان
- ۹- تجلیل از دانش آموزان با نامهای ابراهیم و اسماعیل
- ۱۰- تجلیل از حجاج دانش آموز و برگزاری خاطره گویی حجاج از زیارتشان
- ۱۱- برگزاری جلسه پرسش و پاسخ با محوریت نقش حج در وحدت اسلامی و دین و آزادگی و موضوعات مرتبط
- ۱۲- برگزاری ساخت کاردستی گوسفند خندان
- ۱۳- دعوت از والدین خیر جهت خرید و ذبح گوسفند و توزیع آن بین دانش آموزان نیازمند
- ۱۴- برگزاری جشن حبابها

*متن مجری عید قربان

(قبل از برپایی جشن از دانش آموزان در خواست کنید با خودشان مداد و قلم به همراه بیاورند و در جایگاه محلی را برای نصب تخته در نظر بگیرید)

به نام خدایی که بر بندگان

با عرض سلام خدمت شما دوستان!

بحث امروز را با یک نوع بازی با کلمات آغاز می‌کنیم، من سوال می‌کنم، شما پاسخ می‌دهید.

- دین حق؟ اسلام

- فصل اول سال؟ بهار

- پروردگار؟ ربّ

- پیشوای جامعه؟ امام

- پرنده‌ی قاصد حضرت سلیمان؟ هدهد

- اولین عدد اول؟ یک

- نام امام زمان (عج)؟ مهدی

اولین حرف کلمات به دست آمده را به هم متصل کنید و هر کدام زودتر به کلمه‌ی مورد نظر

دست یافتید، پاسخ را بگویید.

بله! صحیح است از اتصال حروف کلمه‌ی «ابراهیم» درست می‌شود که ما آن را روی تخته

می‌نویسیم.

آیه‌ای از قرآن کریم است که من چند بار می‌خوانم، شما تکرار کنید.

سَلَامٌ عَلٰی اِبْرَاهِیْمَ.^۱

ترجمه:

سلام و تحیت خدا بر ابراهیم.

حضرت ابراهیم (ع)^۲ یکی از پیامبران بزرگ الهی است که تا کنون داستان‌های مختلفی از جمله

شکستن بت‌ها را پیرامون آن حضرت شنیده اید. امروز می‌خواهم داستان دیگری از حضرت ابراهیم (ع)^۲

برایتان تعریف کنم.

حضرت ابراهیم (ع)^۲ سال‌ها پیش در کدام سرزمین زندگی می‌کرد؟ بابل^۲

در آن جا پادشاه ظالمی حکومت می‌کرد، نام آن پادشاه چه بود؟ نمرود

۱. صافات / ۱۰۹

۲. مربی کلماتی را که داخل کادر قرار دارند با کارت نشان می‌دهد.

حضرت ابراهیم^(ع) با تلاش بسیار کوشید که آن‌ها را از کارهای زشتشان باز دارد، یکی از کارهای زشت آن‌ها چه بود؟ بت پرستی اما سخنان ابراهیم^(ع) در آن‌ها اثری نداشت و نمرود اکثر مردم را وادار کرد که از دور ابراهیم پراکنده شوند. حضرت ابراهیم^(ع) نیز ناچار شد برای گسترش دین الهی هجرت را برگزیند.

او رهسپار کدام سرزمین شد؟ فلسطین

آن جا وارد «حران» شد؛ اما متأسفانه دید مردم آن شهر هم کارهای زشت انجام می‌دهند.

آن‌ها چه کار می‌کردند؟ بت پرستی

بله! ابراهیم مشاهده کرد عده‌ای مشغول پرستش ستاره‌ای هستند او روش جالبی به کار برد، به

آن‌ها نزدیک شد و گفت: «هذا ربّی!»

این پروردگار من!

آن گاه به صورت ظاهری با آن‌ها هم کلام شد، تا این که ستاره غروب کرد و از دیده‌ها پنهان شد،

ابراهیم گفت: من غروب کنندگان را دوست ندارم!

عده‌ای دیگر را دید که مشغول پرستش ماه بودند، به آن‌ها نزدیک شد و گفت:

«هذا ربّی»

این پروردگار من!

اما ماه نیز ناپدید شد، ابراهیم گفت: اگر پروردگار مرا راهنمایی نکند، مسلماً از جمعیت گمراهان

خواهم بود.

صبح شد و خورشید عالم تاب طلوع کرد. ابراهیم دید عده‌ای مشغول پرستش خورشید هستند،

ابراهیم به آن‌ها گفت:

«هذا ربّی»

این پروردگار من!

اما خورشید هم غروب کرد و ابراهیم گفت: من از شریک‌هایی که برای خدا می‌سازید، بیزارم!

بت پرستان ابراهیم را به کفر و خشم خدایان بت‌ها تهدید نمودند و او را از مخالفت بت‌ها بیم

دادند، اما ابراهیم گفت: من هرگز از بت‌های شما نمی‌ترسم، زیرا آن‌ها قدرت ندارند که به کسی زیان

برسانند!

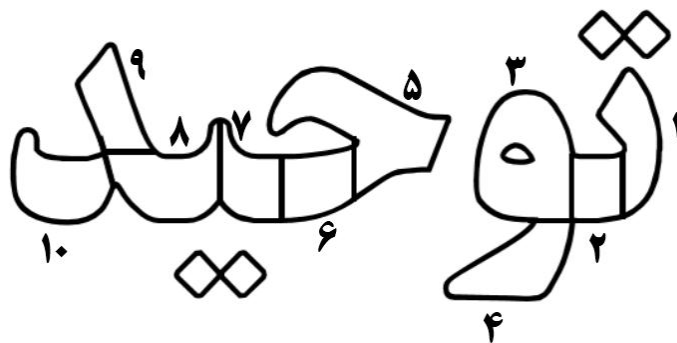
چند سوال پیرامون این داستان از شما می‌پرسم، به آن‌ها پاسخ دهید.

۱. ابراهیم در کدام سرزمین زندگی می‌کرد؟

بابل

۲. ابراهیم از بابل رهسپار کدام سرزمین شد؟ فلسطین
۳. دومین گروه بت پرستان چه می پرستیدند؟ ماه
۴. حضرت در برابر تهدید بت پرستان چه گفت؟ آن‌ها قدرتی ندارند تا آزار برسانند. تا این جا با یکی از داستان‌های حضرت ابراهیم^(ع) آشنا شدید. حالا یک شعر برایتان می‌خوانم، هر جا متوقف کردم، شما ادامه دهید و شعر را تکمیل کنید.

اصول دین بود... (پنج)	داستنش بود گنج
توحید باشد... (یکم)	نبوت است... (دوم)
معاد... (سومین) است	این سه اصول دین است
... (دو) اصل دیگر آن	به نزد ما شیعیان
... (عدل و امامت) بود	راه سعادت بود.
اصل اول از اصول دین چیست؟	توحید
ما جدول آن را در این جا می‌کشیم و با کمک هم آن را حل می‌کنیم.	
پاسخ سوالات را در داخل خانه‌های خالی قرار دهید.	

۱. وسیله‌ای برای درو کردن گندم؟ داس (۲، ۳، ۹)
۲. شعر را کامل کنید.
- عاقبت... گل کوزه گران خواهیم شد.
۳. خم را گویند؟
۴. نیت بدون سر؟
- خاک (۱، ۷، ۵)
- تا (۸، ۱۰)
- یت (۴، ۶)

چه کسی می‌تواند پیام جدول را حدس بزند؟ رمز جدول شماره‌ی ۳ است، یعنی حرف اول جدول را کنار بگذارید و ۳ تا ۳ بشمارید به هر حرفی که رسیدید، آن را کنار حرف اول قرار دهید و این کار را آن قدر تکرار کنید تا به پیام جدول برسید. هر کس زودتر به دست آورد، پاسخ آن را بگوید.

«خدا یکتا است»

تا این جا پیام جدول را فهمیدیم، پیام جدول چه بود؟

«خدا یکتا است» چه کسی می‌تواند آیه‌ای از قرآن پیرامون یکتایی خداوند بخواند؟

راهنمایی می‌کنم در نماز هم بیشتر وقت‌ها این آیه را می‌خوانیم، نام سوره چیست؟ توحید.

آیه مورد نظر را چه کسی می‌تواند بخواند، بله! شما بخوانید.

قل هو الله احد، یعنی بگو خدا یکی است.

با هم تکرار می‌کنیم این آیه را خوب پاسخ گفتید، چه کسی می‌تواند دلایلی برای یگانگی خداوند بیاورد یعنی اگر خدای یکتا نبود، چه اتفاقی می‌افتاد؟ بله، من جواب‌های صحیح را روی تخته می‌نویسم.

نظمی در جهان وجود نداشت.

اصلاً امکان نداشت ما به وجود بیایم

همه چیز نابود می‌شد.

این دلایل که شما گفتید خیلی خوب بود و به کمک هم یکی از این دلایل را توضیح می‌دهیم. حالا به این شکل‌ها توجه کنید.

این تصاویر را توضیح دهید.

بله! درست است، اگر دو خدا داشتیم نظم جهان بر هم می‌خورد و ممکن بود یک خدا بگوید روز باشد، دیگری بگوید خیر، من می‌خواهم شب باشد!

یا یک خدا بگوید سیارات و کرات به این صورت بچرخند و دیگری بخواهد طور دیگری بچرخند یا...

و در صورت وجود چند خدا تمام هستی نابود می‌شد و از بین می‌رفت.

(در مابین اجرای متن می‌توانید جهت رفع خستگی دانش‌آموزان چند سرود و بازی و دکلمه را در نظر بگیرید.)

*تبریک عید قربان

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات و ارسال پیامک به والدین و قرار دادن در بسته‌های شکلات)

*عیدقربان، جشن رهیدگی از اسارت نفس
و شکوفایی ایمان و یقین بر همه ابراهیمیان مبارک باد.
*سربلندی ابراهیم، آرامش اسماعیل، امیدواری‌هاجر، عطر عرفه
و برکت عید قربان را برای شما آرزومندم.
زندگیتان به زیبایی گلستان ابراهیم و پاکی چشمه‌ی زمزم
عید سعید قربان همایون باد.

*داستان عید قربان برای کودکان

پیشنهاد مربی:

(ارائه داستان در مراسم و یا قصه خوانی در کلاسها)

بچه‌های عزیز حضرت ابراهیم علیه‌السلام یکی از پیامبران بود. این پیامبر خدا پسری داشت به اسم اسماعیل که او هم از پیامبران بود. در یکی از شب‌ها حضرت ابراهیم علیه‌السلام در خواب دید که یه فرشته‌ای نزدش آمد و فرمود خداوند متعال می‌فرماید: اسماعیل فرزند خود را برای من قربانی کن. حضرت ابراهیم علیه‌السلام وحشت زده از خواب بیدار شد. و با خود فکر کرد که این خواب یه دستوری از خداست یا وسوسه شیطان. دو شب دیگر هم این خواب را دید و کاملاً متوجه شد که مامور به انجام این کار شده است.

صبح روز بعد به‌هاجر (هاجر همسر حضرت ابراهیم علیه‌السلام و مادر اسماعیل بود) گفت: برخیز و به اسماعیل لباس‌های زیبا بپوشان! زیرا می‌خواهم او را به مهمانی دوست بسیار بزرگی ببرم. هاجر، اسماعیل را شستشو داد و معطر ساخت. حضرت ابراهیم و اسماعیل علیهم‌السلام از هاجر خداحافظی کردند. حضرت ابراهیم فرزند خود را برداشت و برای اینکه قربانی کردن اسماعیل از چشم مادرش دور باشد بسوی منحرکت کرد (بچه‌ها منا محلی است که در حدود ۱۰ کیلومتری مکه واقع شده است و حجاج در آنجا قربانی می‌کنند (در هنگام حرکت بسوی منا، در سه جا شیطان در

برابر حضرت ابراهیم ظاهر شد و به وسوسه او پرداخت (این محل هم اکنون جمرات سه گانه است و حجاج به هر ستون از ستون شیطان که می‌رسند سنگ پرت می‌کنند)

اما حضرت ابراهیم^(ع) با اراده‌ای استواری که داشت شیطان را از نزدیک خود راند و بسوی منا ادامه مسیر داد. دست‌های جوان خویش را بست و او را مانند قربانی به زمین خواباند و کارد خود را بر گلولی او گذاشت و محکم کشید اما کارد گلولی اسماعیل را نبرید. دو بار، سه بار اینکار تکرار شد اما ابراهیم^(ع) در کمال تعجب دید که کارد گلولی اسماعیل را نمی‌برد.

بچه‌های عزیز اینجا بود که خداوند متعال در قرآن کریم فرموده اند: ای ابراهیم! آن رویا را تحقق بخشیدی (و به ماموریت خود عمل کردی)

سپس خداوند متعال قوچی را فرستاد و حضرت ابراهیم^(ع) هم بسیار خوشحال شد و پسرش را بوسید و به جای او، گوسفندی که از بهشت برای او فرستاده شده بود را قربانی کرد.

از آن روز به بعد که روز قربان نام گرفت رسم و سنت شد که حجاج پس از انجام اعمال حج، حیوانی را قربانی کنند و گوشت آنرا در بین فقرا تقسیم نمایند و رضایت خداوند متعال را جلب کنند.

*سرود عید قربان

(اجرا توسط دانش‌آموزان به صورت همخوانی)

عید قربان آمده‌ای دوستان شادی کنید / یادی از پیغمبر توحید و آزادی کنید
او که در راه خدا از مال و فرزندش گذشت / با تبر بتهای جهل و خودپرستی را شکست
بنده‌ی پاک خدا و پیرو الله شد / نامش ابراهیم بود اما خلیل الله شد

*سرود

ای تو جان نوبهاران، خوش رسیدی، خوش رسیدی!

ای تو شور آیشاران، خوش رسیدی، خوش رسیدی!

ای شراب آسمانی، ای طلوع مهربانی

با تو شد خورشید خندان، خوش رسیدی، خوش رسیدی!

ای که نامت گشته ذکر هر دم جان و روانم

ای شفای درد پنهان، خوش رسیدی، خوش رسیدی!

آمدی چون ماه تازه، تیغ بر کف، خنده بر لب

آمدی ای عید قربان! خوش رسیدی، خوش رسیدی!

آمدی چون سیل جوشان، بی خبر، ناگه، خروشان
تا کنی این خانه ویران، خوش رسیدی، خوش رسیدی!
خانه‌ی عقل زبون را، عقل سرد تیره گون را
کرده‌ای با خاک یکسان، خوش رسیدی، خوش رسیدی!
شعر می‌جوشد ز من، پیوسته هر شب، هر سحرگاه
از تو شد این چشمه جوشان، خوش رسیدی، خوش رسیدی!

*دکلمه عید قربان

پیشنهاد مربی:

(اجرا توسط دانش آموز در مراسم عید)
و چنین خطاب آسمانی بر منی طنین افکند:
ای ابراهیم! رها ساز اسماعیل را تا صله‌ی عطا در دامن وفای تو نهم....
منی مسلخ عشق است؛ سرزمین طاعت و بندگی و «قربان»، تجسم سر تسلیم به فرمان دوست
نهادن؛ بی‌هیچ چون و چرا.
مگر نه این‌که هر که گفت عاشق است و معشوق، جان شیرین از او طلب کند، بی‌درنگ دریغ
نخواهد کرد؟ خلیل هم سر به فرمان حبیب، از جان شیرین ترش را، همه‌ی تعلقات و دلخوشی‌هایش
به این پهنه‌ی خاکی را در طبق اخلاص، قربانی پیشگاه محبوب یکتایش می‌کند.
هنوز هم شنیده می‌شود صدای ملایک، که مبهوت، چشم به زمین دوخته‌اند. یارب! چه می‌شود
ابراهیم را؟ این خنجر تیز، حنجره‌ی اسماعیل، نور دیدگانش را خواهد درید! اسماعیل، یگانه فرزند
دلبنده‌اش!
و این بار ابراهیم عاشقی است که زنجیرهای تعلق را از پای روح بلندش، بازکرد و بذر تردید را از
خاک دل برچید. صبورانه، از دل، رشته‌ی مهر پدری را گسست و دشنه‌ای تیز در دست، مهیای قربانی
شد؛ بازگرداندن امانتی که روزگاری چندان دور، به وی عطا گردیده بود. «قربان» عید ابراهیم است و
ابراهیمی شدن، دل از بند تعلقات بریدن و به دوست ملحق شدن. «قربان»، عید عاشقان است و عید
قلب‌هایی که خلوت‌گاه محبوب یکتاست.

*دکلمه عید قربان

خوشا سر به سودای معبود سپردن و فرمان بردن از حضرت دوست!
 خوشا شیطان درون خویش را به بند کشیدن و از هر چه غیر دوست، چشم پوشیدن!
 خوشا لحظه قربانی کردن بت‌های ظاهر و باطن به پای عشق و هم‌سفر شدن با راهیان کوی دلدار!
 خوشا گرگ‌های خشم و غضب را از دیار دل خویش راندن!
 خوشا نوبت به زمین زدن ناقه‌های تکبر که اسباب زحمت آدمی‌اند و سد شده‌اند در مسیر رستگاری‌اش!
 خوشا روایت «بسم الله» بر گلولی خویش خواندن و کلمه توحید را بر تخت پادشاهی قلب نشان دادن!
 خوشا جهاد اکبر با مدعیان دروغین خدایی و خوشا جان عزیز خویش را به قربان‌گاه عشق بردن و گذشتن
 از همه چیز به خاطر او!
 عید شرافت و بندگی
 عید قربان، عید شرافت بنی آدم است و کرامت انسانی‌اش؛ جشن رها شدن از قید پدرانی است که جان
 فرزند خویش را نذر قربان‌گاه‌ها می‌کردند.
 عید قربان، عید سربلند بیرون آمدن از امتحان عبودیت است.
 عید قربان، نقطه عطف آزادی است در تاریخ اسارت‌ها و بردگی‌هایی که بر انسان تحمیل شده بود.
 عید قربان، سرآغاز حکومت توحید است و تولد ایمان و مرگ تردید.

*عید غدیر

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی:

- ۱- آذین‌بندی فضای مدرسه
- ۲- نصب تراکت و بنر تبریک ولادت
- ۳- تهیه هدیه برای سادات
- ۴- توزیع شیرینی و شکلات
- ۵- تهیه سین برنامه‌ها جهت برپای جشن و برگزاری جشن
- ۶- پخش نواها و سرودهای علوی در زمان ورود و خروج دانش‌آموزان و ساعات تفریح
- ۷- برگزاری مسابقه حفظ موضوعی خطبه‌های نهج البلاغه
- ۸- تهیه بروشور غدیر و توزیع آن بین دانش‌آموزان
- ۹- برگزاری مسابقه فوتبال پسران و پدران

- ۱۰- برگزاری مسابقه والیبال دختران و مادران
- ۱۱- برگزاری روز بدون کیف و مشق
- ۱۲- برگزاری مسابقه نامه‌ای به امامت بنویس
- ۱۳- برگزاری مسابقه خوشنویسی نام مبارک امام علی
- ۱۴- برگزاری مشاعره در ساعات تفریح
- ۱۵- مسابقه طناب کشی

*متن مجری عید سعید غدیر

خوش آمد:

چون عید غدیر، اشرف اعیاد است ذکر صلوات، بهترین اوراد است. شادند اگر جمله محبان، چه عجب زیرا که دل آل محمد، شاد است. به نام خالق معبود که هدایتگر آفریدگان است. و به یاد امام موعود که امروز پرچم هدایت به دست اوست. بار دیگر، غدیر، عید بزرگ خدا، در پهنشدن تیره شب چهره برافروخت، و مشعلی برای هدایت انسانهای جستجوگر و جانهای مشتاق برافراخت. تشنگان زلال هدایت که در این کویر بی حاصل، در طلب را بر آمده‌اند، اینک چشم به بیابان "جحفه" دوخته‌اند تا دست نبوت را در دست امامت ببینند، و از این صحنه نورافشان، حیات معنوی گیرند. و اینک ما، امروز افتخار داریم که رعیت امام منتظر، مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه هستیم. اگر در روز غدیر سال دهم هجری نبودیم، دست بیعت به فرزند برومندش حضرت بقیه الله ارواحنا فداه داده ایم، و از خدای متعال می‌خواهیم تا روزی که زنده ایم، پیمان نشکنیم. برای تبریک این عید سعید به محضر مقدس حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه گرد هم آمده ایم، تا بار دیگر برای فهم معنای ولایت و امامت، از حضرتش کمک بگیریم. باشد تا در جمع کوچک اما بی‌ریای- خود، پذیرای وارث غدیر باشیم. پس بیاییم از آغاز تا انجام به هوش باشیم که عنایت آن عزیز، جانهای ما را بنوازد، و خانه‌ی ایمان را بر خرابه‌ی دل‌هامان بسازد. در این مجلس، برنامه‌هایی به ترتیب زیر، تقدیم حضور شما گرامیان می‌کنیم.

میان برنامه:

حیدر که ستودش احمد و داور او در روز غدیر، شد پدید اختر او
آن تاج که در ازل خدایش بخشید امروز گذاشت مصطفی بر سر او
غدیر، مشعل افراخته نور در دنیای، تاریک است.
غدیر، شناسنامه هر مسلمان است.
غدیر رشته نجات مردم در مشکلات است.
غدیر، پاسدار ارزشهای دین خدا است.
غدیر، نگاهبان حقایق ولای و ولایت است.
غدیر، مبنای ایمان ما به حضرت مهدی علیه السلام و انتظار آن یار سفر کرده است. این روز گرامی بر امام
غایب موعود و دوستداران و چشم به راهانش مبارک باد.

میان برنامه:

این خدایی روز بر سیر هدا تبریک باد بر تمام انبیا و اولیا تبریک باد
یا امام العصر، این شادی ترا تبریک باد چهارده قرن امامت بر شما تبریک باد
این تک درختهایی که در کنار برکه غدیر در بیابان جحفه، در برابر هرم آفتاب سوزان آن وادی، سایبان
کوچکی ساخته بودید، آیا آن روز پر شکوه را به یاد دارید؟
این تک درختها، آن روز نورانی را، که دست پیامبر نور در دست امام نور قرار گرفت، و پیوند ناگسستگی
نبوت و امامت پیش چشمان تمام نسلها در تمام عصرها نمودار شد، به یاد دارید؟
ای تک درختهای جحفه! به یاد دارید که در آن روز بزرگ، پیامبر هدایت، چگونه همه امت را به بیعت با
امیرالمؤمنین علیه السلام فرا خواند؟
اینگ، آمده ایم تا با امامان تجدید بیعت کنیم.

میان برنامه:

شخصیت ممتاز جهان است علی حاکم به زمین و آسمان است علی
در روز غدیر خم، پیامبر فرمود مولای چو من به انس و جان است علی
غدیر، بزم شیفتگان، کعبه پیمان مؤمنان، ریسمان نجات از راه ماندگان است.
یادواره همیشه فروزان ولایت مرتضوی، و روز نو میدی دشمنان آیین احمدی به پیشگاه مقدس حضرت
بقیه الله ارواحنا فداه مبارک باد.

در این روز زیبای ولایت، با یگانه وارث امیرالمؤمنین، حضرت بقیه الله علیهما السلام پیمان می‌بندیم و می‌خوانیم:

الحمد لله الذی جعلنا من المتمسکین بولایه امیرالمؤمنین و الائمه علیهم السلام
و این روز را با هم خوانی با حضرتش عید گرفته به شما تبریک می‌گوییم.

میان برنامه:

هر آن کوراه دین پوید، علی گوید، علی گوید مسلمانانی که حق جوید، علی گوید، علی گوید
زبانی که خدا گوید، علی گوید، علی گوید گیاهی کز زمین روید، علی گوید، علی گوید
امام رضا علیه السلام در حدیثی طولانی، اوصافی برای روز غدیر فرموده، مانند: روز رفع گرفتاریها، روز
سبک شدن گناهان، روز هدیه و بخشش، روز نشر علم، روز بشارت، روز مستجاب شدن دعاها، روز دور
ساختن غصه‌ها، روز عید اهل بیت پیامبر علیهم السلام، روز قبول اعمال، روز سبقت گرفتن در کارهای
خیر، روز عبادت، روز ترک گناهان.

خدایا! چگونه تو را شکر گوئیم و سپاس گزاریم که توفیق در ک چنین روز بزرگی را به ما عنایت
فرمودی، و در این روز، ما را بر خوان احسان امیرالمؤمنین و فرزندان معصومش علیهم السلام نشاندی و
توفیق محبت و انتظار وارث ولایت علوی حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه به ما ارزانی داشتی؟
خدایا! به شکرانه این نعمت والا، از پیشگاه مقدست می‌خواهیم ظهور آن امام غایب موعود را هر چه
زودتر مقدر فرمایی و ما تشنگان را از زلال مهدوی سیراب نمایی.

مناجات:

اوصاف علی به هر زبان باید گفت این ذکر به پیدا و نهان باید گفت
در جشن ولیعهدی مسعود علی تبریک به صاحب الزمان باید گفت
جشن غدیری دیگر به پایان رسید، جشنی که به یاد وارث غربت غدیر، پرده نشین قرنها دراز غیبت،
فرزند تنهای امام مظلوم، حضرت بقیه الله عجل الله تعالی فرجه و برای تبریک گفتن به محضر مقدس آن
حضرت برپا شده بود.

کوشیدیم که تا حد توان، گوشه‌هایی از کمالات و مظلومیت اول مظلوم عالم را به گوش جان شیفتگان
حقایق والای ولایت برسانیم. اما ناگفته پیداست که این همه، تنها گام اول در معرفت امامت است، و
گامهای بعدی را باید با تلاش و خلوص بیشتر برداریم.

تمامی تلاش ما، در این مجلس و در طول سال، این است که دل دوستان امام زمانمان را شاد کنیم، تا

نارسایی‌ها و کاستی‌هایمان را بر ما ببخشید و از قصورمان درگذرید.

با زمزمه دعای فرج، شما را به خدای بزرگ می‌سپاریم.

اللهم کن لولیک...

(اجرای سرود و نمایشنامه و دکلمه و... را در فواصل برنامه بگنجانید و پس از پایان

اجرا از میان برنامه‌ها استفاده نمایید.)

*متن ادبی عید غدیر

پیشنهاد مربی:

(نصب در تابلوی اعلانات ۲- برگزاری مسابقه خوشنویسی از متون زیر و نصب در سالن)

*به نام آنکه شعله‌ی عشق علی را در فانوس سینه‌ی پرمهر همه شیعیان جهان

روشن نمود.

*سلام بر علی،

سلام بر عدالت علی،

سلام بر شجاعت و شهامت و رشادت علی،

سلام بر توای پدر مهربان که گنجینه‌ی مهر و گنجور وفایی و

سلام بر شما عزیزانی که بر علی و آل علی صمیمانه عشق می‌ورزید.

*آری، امروز درخت امید به بر آمد و اشخاص فضل به در آمد،

آفتاب معرفت بر آمد و ماهروی عدالت در آمد.

عید ولایت مبارک باد.

*متن کارت دعوت

پیشنهاد مربی:

(تهیه و صفحه آرایی و تزئین دعوتنامه و ارسال به والدین و دانش‌آموزان جهت حضور در جشن)

ای غدیر!

تو دیگر یک برکه‌ی خاموش نیستی،

تو مادر اقیانوس‌هایی.

تک درخت کناره‌ی آبگیر!

سایه‌ات را بگستران!

ما آمده‌ایم بیعت کنیم.

که امروز هم دیر نیست...

اکنون به شکرانه‌ی پیوند غدیر با قلب‌هایمان،

در جشن ولایت علی علیه‌السلام به شادی می‌نشینیم.

مکان:

زمان:

* کارت دعوت ولادت

بعد از توحید و در راستای نبوت، هویت دینی ما در ولایت است و غدیر مشعل همیشه فروزان این باورهای جاوید است. غدیر آهنگ بیداری تشیع است. غدیر آهنگ هوشیاری و تحرک است. و غدیر، زنگ تداوم امامت با ظهور پیروز مهدی آل محمد صلی الله علیه و آله است.

در هفته رویدادهای شگفت تاریخ همچنان غدیر و مباحله به نشانه برادری و به یاد تلاشهای غدیری، خرسندیم در شادمانی این ایام در نشستی معرفی در کنار شما باشیم.

مکان:

زمان:

* سرود عید غدیر

پیشنهاد مربی:

(همخوانی مناسب دوره اول)

غدیر

غدیر چشمه جوشان

غدیر، یه برکه خوب

غدیر، یه روز زیبا

غدیر، عید ولایت

پیغمبر خدا گفت

«علی امام شماست

امام متقینه

غدیر، آب خروشان

غدیر، یه روز محبوب

یه عید خوب خدا

شده روز هدایت

نبی مصطفی گفت:

برایتان رهنماست»

امیرالمؤمنینه

غدیر فراموش نشه

با هم می‌گیم همیشه

جشنای خوب می‌گیریم

حرف شیطون گوش نشه

ما بچه‌های شیعه

غدیرو دوست می‌داریم

*بازیهای معمایی

(مجموعه معماهای آسان برای تقویت هوش کودکان در سنین دوره ابتدایی)

۱- مردی خانه‌ای مکعب شکل دارد که تمام پنجره‌هایش رو به جنوب باز می‌شود. در زمستان یک خرس گرسنه با خانه‌اش حمله می‌کند، خرس چه رنگی بوده است؟

۲- هفده تا سیب روی میز است، اگر علی دوتا سیب بردارد، او چند تا سیب دارد؟

۳- مردی ادعا می‌کند که می‌تواند نتیجه تمام مسابقات فوتبال را در لحظه شروع بگوید، چه طور چنین چیزی ممکن است؟

۴ - چرا مردم چین بیشتر از مردم ژاپن برنج می‌خورند؟!

۵ - سینا برای روشن کردن آتش، لوازم زیر را دارد:

۱۰ - عدد شمع، چهارده تکه چوب، دو بسته کبریت، یک چراغ الکلی

سینا اول از همه کدام یک از لوازم بالا را روشن می‌کند؟

۶ - به نظر شما آیا این عادی است که خانمی تمام انگشتانش، در یک دستش نباشد؟

۷- کشاورزی ۱۰۱ تا گوسفند داشت. همه به جز ۹ تای آنها مردند. او حالا چند تا گوسفند دارد؟

۸ - سارا به یک نفر ۵ هزار تومان قرض داد. سارا خواهر کسی است که قرض کرده است. اما

کسی که قرض گرفته خواهر سارا نیست. چه طور این ممکن است؟

پاسخ

۱- خرس سفید و خرس قطبی بوده چون تنها در قطب شمال است که تمام جهت‌ها رو به جنوب خواهد بود.

۲- دوتا، چون فقط دو تا سیب برداشته!

۳- نتیجه همه مسابقات در لحظه شروع، صفر - صفر است!

۴- چون تعداد مردم چین خیلی بیشتر از تعداد مردم ژاپن است، پس مقدار برنجی که مصرف می‌کنند بیشتر خواهد بود!

۵- سینا اول از همه یکی از کبریت‌ها را روشن می‌کند!

۶- البته که عادی است، چون ۱۰ تا انگشت در دو دست است نه یک دست!

۷- ۹ تا!

۸- او برادر سارا است!

*نمایشنامه غدیر خم آفتاب غدیر

پیشنهاد مربی:

(مناسب دوره دوم)

(صحنه یک تپه است که چند نفر مرد و زن بالباس محلی روی آن ایستاده‌اند، پشت به صحنه و دستهایشان را بالای چشمشان سایبان کرده‌اند، انگار منتظر کسی هستند که قرار است از دور دستها بیاید)

زن اول: یعنی ما میتوانیم آقا را ببینیم.

زن دوم: من مطمئنم که حتماً آقا را خواهم دید.

مرد اول: الان سه روز است که منتظر امام هستیم.

مرد دوم: امروز دیگر خواهد آمد.

مرد سوم: گوش کنید، گوش کنید، صدای زنگ کاروان میاید.

(در این لحظه صدای زنگ کاروان پخش می‌شود)

زن دوم: آنجا را نگاه کنید، علی ابن موسی الرضا دارد میاید.

(تصویری از یک کاروان روی پرده پخش میشود "میتوانیم از تکه‌هایی از یک فیلم استفاده

کنیم "مردها

وزنها به طرف پایین تپه میایند و پشت به صحنه می‌ایستند و همچنان صدای همهمه و زنگ کاروان

شنیده می‌شود و بعد از چند لحظه):

مرد دوم: امام دارند میایند.

مرد سوم: یا علی ابن موسی الرضا از میان ما می‌روی و ما را به حدیثی از احادیث جدت رسول خدا که

از آن بهره مند شویم آگاه نمی‌سازی؟

(همهمه خاموش می‌شود و صدای امام پخش می‌شود و این حدیث را می‌گوید):

پدران من از رسول خدا و رسول خدا از طرف خداوند فرمودند:

"وَلَا يَتَّعَلَىٰ بَنِي أَبِي طَالِبٍ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي أَمِنَ مِنْ عَذَابِي"

"ولایت علی ابن ابیطالب بُرج و باروی محکم من است هرکس در آن داخل شود از عذاب من ایمن خواهد بود"

(دوباره همراه همهمه، صدای زنگ کاروان شنیده می‌شود و بعد از چند لحظه، سکوت صحنه را فرامی‌گیرد. حالا بازیگران در حال فکر کردن رو به صحنه بر می‌گردند و نور صحنه روی کسی قرار می‌گیرد که صحبت می‌کند)

زن اول: یعنی ولایت علی، امیرالمؤمنین ما را از آتش جهنم نجات می‌بخشد؟

زن دوم: خدا راشکر می‌گوییم که من بوسیله شیعه بودن رستگار می‌شوم.

مرد سوم: شگفتا! این ماجرا همخوانی عجیبی با واقعه غدیر دارد.

مرد اول: انگار خداوند به آقایمان علی ابن موسی اجازه داده است تا آنچه در غدیر گفته شد، امروز برایمان بازگو کند.

مرد دوم: به یاد دارید که پدرانمان از غدیر چه می‌گفتند؟

زن اول: روز پنج شنبه قافله ی عظیم غدیر به حرکت درآمد، وسیل جمعیت که بیش از صد و بیست هزار نفر بودند. به همراه حضرت، سفر پنج روزه تا غدیر را آغاز کردند.

زن دوم: طبق فرمان پیامبر (ص) کسی از حاجیان در مکه باقی نماند و همه به قصد حضور در بزرگترین همایش تاریخی اسلام عازم میعاد گاه غدیر شدند.

مرد اول: نزدیک ظهر روز دوشنبه هجدهم ذی حجه، همین که به منطقه ی غدیر خم رسیدند پیامبر دستور دادند همه مردم متوقف شوند، و آنان که پیش رفته‌اند با زگردند، و آنان که پشت سر هستند ندا کنند. تا آهسته آهسته همه جمعیت در محل از پیش تعیین شده جمع گردند.

مرد دوم: اینک صحرا شاهد تجمع عظیم بشری بود. شدت گرما در اثر حرارت آفتاب و داغی زمین به حدی ناراحت کننده بود که مردم و حتی خود حضرت گوشه ای از لباس خود را به سر انداخته و گوشه ای از آنرا زیر پای خود قرار داده بودند، وعده ای از شدت گرما عبای خود را به پایشان پیچیده بودند!

مرد سوم: سپس پیامبر فرمودند تا سنگ‌ها را روی هم بچینند و از رواندازه ی شتران و سایر مرکبها هم کمک بگیرند و منبری به بلندی قامت حضرت بسازند و روی آن پارچه ای ببندازند. منبر را طوری بر پا کنند که نسبت به جمعیت در وسط قرار بگیرد و پیامبر (ص) هنگام سخنرانی مُشرف بر مردم باشند تا صدای حضرت به مردم برسد و همه او را ببینند.

زن اول: با توجه به کثرت جمعیت، ریه را که صدای بلند داشت انتخاب کردند تا کلام حضرت را

برای

افرادی که دورتر قرار داشتند تکرار کند تا مطالب را بهتر بشنوند.

زن دوم: مُقارن ظهر، انتظار مردم به پایان رسید و منادی حضرت ندای نمازجماعت داد. مردم از خیمه‌ها بیرون آمدند و مقابل منبر جمع شدند و صف‌های نماز را منظم کردند. پیامبر^(ص) نیز از خیمه بیرون آمدند و در جایگاه نماز قرار گرفتند و نماز جماعت را اقامه فرمودند.

مرد اول: بعد از آن مردم ناظر بودند که پیامبر^(ص) از منبر غدیر بالا رفتند، و بر فراز آن ایستادند سپس امیرالمؤمنین^(ع) را فرا خواندند، تا بر فراز منبر در قسمت راست بایستد قبل از شروع خطبه، امیرالمؤمنین^(ع) بر فراز منبر یک پله پایین تر در طرف راست حضرت ایستادند و دست پیامبر^(ص) بر شانه‌ی آن حضرت بود.

مرد دوم: سپس آن حضرت نگاهی به راست و چپ جمعیت نمود و منتظر شدند تا مردم کاملاً جمع شوند. زنان نیز در قسمتی از مجلس نشستند که پیامبر^(ص) را به خوبی می‌دیدند. مرد سوم: پیامبر فرمودند باید فرمان مهمی درباره‌ی علی ابن ابیطالب ابلاغ کنم، و اگر این پیام را نرسانم رسالت الهی را نرسانده‌ام و ترس از عذاب او دارم.

زن اول: سپس امر مؤکد پروردگار درباره اعلام ولایت را با صراحت تمام مطرح کردند و فرمودند: جبریل سه مرتبه بر من نازل شد و از طرف خداوند سلام پروردگارم که او سلام است مرا مأمور کرد - که در این محل اجتماعی بپا کنم و بر هر سفید و سیاهی اعلام کنم که.....
سپس همه بازیگران با هم می‌گویند: علی ابن ابی طالب برادر من و وصی من و جانشین من بر اتمم و امام بعد از من است، نسبت او به من همانند نسبت هارون به موسی است غیر از آنکه پیامبری بعد از من نیست، و او صاحب اختیار شما بعد از خدا و رسولش است.

* هوای پاک

* مجموعه برنامه‌ها و فعالیتهای پیشنهادی هفته هوای پاک:

(اجرای برنامه‌های هوای پاک از جمله وظایف مربیان بهداشت است و مربیان پرورشی نقش یاری رسان دارند.)

۱- نواختن زنگ هوای پاک

۲- برگزاری صبحگاه ویژه در این هفته و سخنرانی در رابطه با این هفته

۳- افزایش زمان نرمش صبحگاهی به مناسبت این هفته

۴- خوردن صبحانه‌ی دسته جمعی

- ۵- نصب دست‌نوشته‌های مربوط به هفته‌ی هوای پاک در پانل بهداشتی توسط شورای دانش‌آموزی
- ۶- تهیه گاهنامه با موضوع مرتبط
- ۷- تمیز کردن کلاسها و حیاط مدرسه توسط دانش‌آموزان و تقدیر از بهداشتیاران مدرسه
- ۸- آموزش همگانی در خصوص عوامل آلاینده‌ی هوا و راه‌های مقابله با آن در مراسم
- ۹- قرائت پیمان نامه هوای پاک توسط بهداشتیاران
- ۱۰- اجرای مسابقات ورزشی (طنابکشی، بازی بابا دکنک)
- ۱۱- برگزاری مراسم (اجرای سرود، نمایش؛ دکلمه و...)
- ۱۲- برگزاری مسابقه ساخت کار دستی با مواد بازیافتی
- ۱۳- برگزاری مسابقه نشریه دیواری موضوعی
- ۱۴- ایجاد گلخانه کلاسی
- ۱۵- بازدید از ایستگاه‌های کنترل آلودگی هوای شهر
- ۱۶- یک روز بدون ماشین (تهیه اطلاع‌نامه و درخواست از والدین تا در این هفته از خودروی شخصی خود استفاده نکنند).
- ۱۷- برگزاری مسابقه دو میدانی
- ۱۸- راهپیمایی نمادین و برگزاری اردوی یک روزه در فضای سبز
- ۱۹- کاشت نهال در محوطه عمومی مدرسه

※ متن مجری هوای پاک

(متن‌های کوتاه ادبی را می‌توان با کمی تغییر به بهترین متن مجری برای برنامه‌ها تبدیل نمود. در جاهای خالی می‌توانید تغییرات دلخواهتان را ایجاد نمایید.)

۱- به نام خالق زیبایی‌ها. به نام خالق زمین و آسمان.

به نام خدایی که زمین را از میان تمام سیارات تنها زمین را قابل زندگی کردن و گهواره‌ی آرامش انسان قرار داد و هوا را آفرید تا با تنفس آن زنده بماند. به نام خدایی که نعمت سلامتی را به ما عطا کرد تا لذت زندگی را درک کنیم. پس به پاس شکرگزاری از این خالق مهربان و دوستدار آفریده‌های خود به تلاوت آیاتی چند از کلامش گوش جان می‌سپاریم و جشن خود را به نور کلامش مزین می‌کنیم.

۲- خدایا. خدای خوب و مهربان کودکان. کاری کن تا دیگر صدای بوق نابهنگام ماشینها سکوت و آرامش فرشته‌ها را نشکند. کاری کن تا دیگر هر چه می‌شنویم نغمه‌ی دل انگیز پرندگان باغ رنگارنگ زندگی باشد. کاری کن تا دیگر هیچ گاه در صفحات دفتر نقاشی‌مان نقشی از دود سیاه ماشینها کشیده نشود و دفتر نقاشی‌مان از ترانه بلبلان بر روی شاخه‌های سبزی که خودمان کاشته ایم پر باشد.

در این قسمت از برنامه.....

۳- خبر خبر خبرهاست شور و صفا و غوغاست

روز هوای پاک است دلها پر از نشاط است

ما غنچه‌های شادیم حافظ این هوایم

ما بچه‌ها می‌خواهیم هوای پاک بسازیم

دوستان خوب با این تکه شعر زیبا توجه شما عزیزان را جلب می‌کنیم به.....

۴- امسال سال..... نامیده شده است. با کمی تفکر می‌توان رابطه‌ای بسیار نزدیک بین هوای پاک و..... برقرار کرد. بطور مثال اگر بخواهیم هوای پاک داشته باشیم بهتر است که از ماشین شخصی کمتر استفاده کنیم. در نتیجه در مصرف بنزین صرفه جوئی کرده ایم. وقتی زیاد از ماشین شخصی استفاده شود در اثر عدم تحرک بدنی اگر بیماری ساده‌ای مثل کمر درد یا دیسک کمر هم به وجود بیاید ناچار درمان آن هم هزینه دارد. و در نهایت هزینه‌ای هم برای پالایش هوا و خاک آلوده لازم می‌شود.

در این قسمت به.....

۵- کار شناسان معتقد هستند ریشه و علت اصلی تمام مشکلات امروز انسانها به سهل انگاری‌های دیروز آنها بر می‌گردد. به طور مثال اگر امروز بهداشت را رعایت کنیم دیگر فردا بیمار نمی‌شویم و لازم نیست پس فردا دنبال درمان بیماری باشیم. اگر ما امروز نتوانیم از آلودگی هوا پیشگیری کنیم حتماً فردا هم نمی‌توانیم راه حلی برای پاک کردن آن بیابیم. همیشه می‌گویند پیشگیری بهتر از درمان است. پس باهم از پدر و مادرهایمان بخواهیم اگر ما و آینده‌ی ما را دوست دارند هوا را بیشتر از این آلوده نکنند. و ما نیز برای اینکه هوای آینده‌مان آلوده نشود با آنان همکاری کنیم.

با عرض خسته نباشید به حضور شما دوستان عزیز با هم به..... توجه میکنیم که توسط دوستانمون اجرا میشه.

۶- وقتی که چشمهای پرستو با عطر جاری باران و ترانه‌ی رنگین کمان در هم می‌آمیزد و آسمان از میلاد بلوط و انار و گندم برای باد بادکها قصه می‌گوید، توئی و من. با یک دنیا لبخند که زیر سقف آسمان و روی فرش زمین روز ترا جشن می‌گیریم و هم صدا با آبشار زندگی فریاد می‌زنیم: ای هوای پاک و مهربان. ای هدیه‌ی زیبای خدا. روزت مبارک

با هم به..... توجه می‌کنیم.

۷- دستی به آسمان پر ستاره می‌کشی تا بزرگترین ستاره را مهمان انگشتانت کنی. قد می‌کشی تا آن سوی سقف زمین. و خدا که همیشه تو را دوست دارد دستت را به تمام ستارگان می‌رساند تا همه ستاره‌ها مال تو باشد و تو با گرفتن هر ستاره لبخند می‌زنی. گلخانه‌ی کوچک زمین پر از حضور دویدن‌ها و پر از شور خندیدن‌ها و لبریز از نفس کشیدن کودکانی است که روز به روز قد می‌کشند و پلک‌های شان را از حس روشنایی و گرمی فردا لبریز می‌کنند.

قسمت بعدی برنامه.....

۸- من دوست دارم بوی گندم سر تا سر دنیا بپیچد
بر کوه و دشت و باغ و جنگل زیباتر از گلها بپیچد
من دوست دارم بچه‌ها. شب خواب خوش باران ببینند
در باغ سبز باغ‌ها شان یک آسمان گندم بچینند
انگار نورم می‌چکم پاک بر خاک‌ها از چشم مهتاب
انگار بادم می‌وزم نرم بر دامن ابریشم آب
انگار امروز. روز قشنگی است زیرا که از صبح. جشن و سرور است
امروز با هم در جشن پاکی بودیم و هستیم مانند خورشید
دوستان خوب از اینکه با شما خوبان همراه بودیم خوشحال هستیم و از شما به خاطر همکاری
خوبتون تشکر می‌کنیم. موفق و موید باشید.

*سرود هوای پاک

بنگر ز بدو خلقت، ز طلوع آفرینش	ز پیامبری آدم، ز نبوت آخرینش
لب لعل برگشایم که هوای پاک جویم	نرسم به آرزویم، اگر از رهش نجویم
رهش از دل طبیعت، نشان نهال و هسته	تبرش درخت‌ای دل، همه فوج و دسته دسته
ندهی دود بنزین به هوای پاک شهرم	که بلای جان من شد همه آه و سوز و دردم

همه دوده‌ها که خیزد نرسد به ماه و سالی	که شود که مار افعی به نشان و خط و خالی
نزنی تیشه ریشه که خطا ز دست خویش	که چگونه کار قیچی که برای کار ریش
بنهیم عزم بر جزم، برویم راه پاکان	که هوای پاک جستن بُودش چه سهل و آسان
آسفا از آن بلادی که نهنگ وار خیزند	به جهان همیشه‌ای دل، به جلدل به فکر خویشند
هدف از همه تلاشم که سعادت در این است	که هوای پاک راهیست که سلامتی در این است
به تجلی نگاهت به سلامتی سعادت	به هوای پاک عادت، همه سعی ما نهایت

* عفاف و حجاب

برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی:

ورد زبان ما هست در هر زمان بسم الله   ما را بود نگهدار از هر بلا بسم الله

به نام خداوند بخشنده و مهربان

بچه‌ها سلام! حالتان چطور است؟ امیدوارم که شاد و سرحال باشید تا با هم درس را آغاز کنیم.

اما اول از همه می‌خواهم با کمک یکدیگر به این سؤال‌ها پاسخ صحیح دهید.

آن چیست که می‌گویند با گفتنش دهان شیرین نمی‌شود؟	حلوا
آن چیست که اولش جور و آخرش آب است؟	جوراب
آن چیست که هم قیمتی و هم مورد علاقه زنان است ^۱ ؟	طلا
آن چیست که دوست و رفیق بی‌زبان همه است؟	کتاب

حالا حرف اول جواب اول و دوم را کنار هم می‌گذارم. سپس حرف آخر جواب سوم و چهارم را کنار هم قرار می‌دهم.

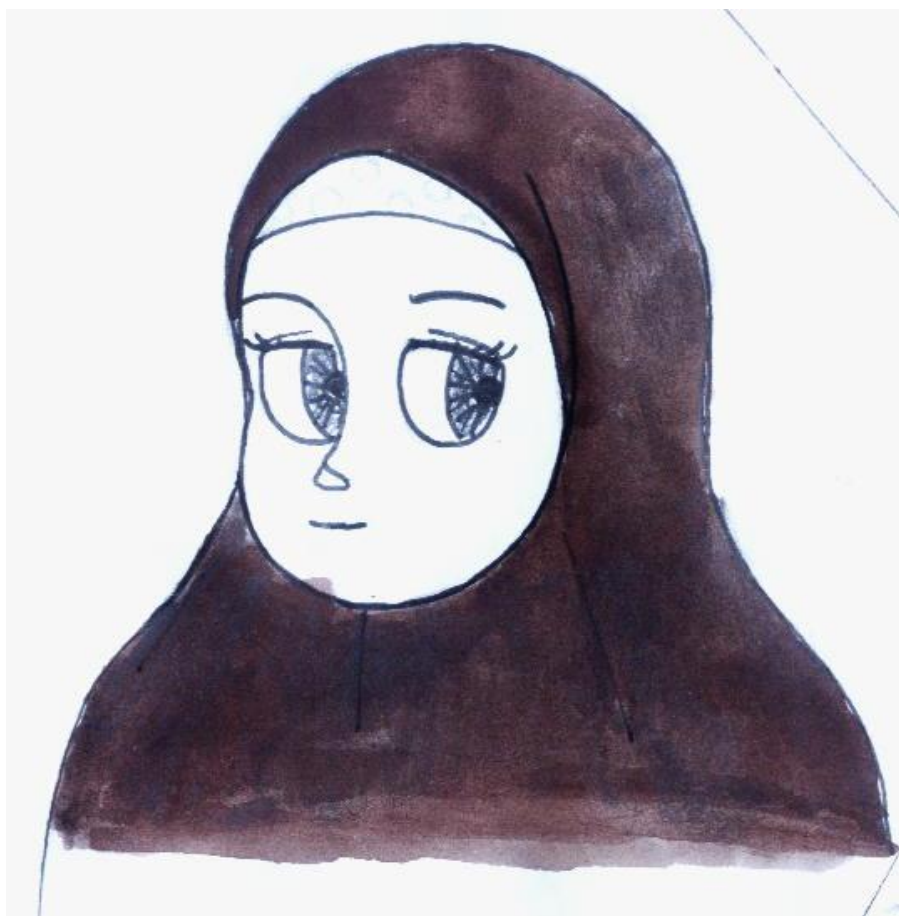
دو کلمه حج و آب به دست می‌آید. اولی از فروع دین ما و دومی از پاک کننده‌ها می‌باشد.

حالا اگر هر دو کلمه را کنار هم بگذاریم، چه کلمه‌ای به دست می‌آید؟ بله! آفرین به شما حج +

آب = حجاب می‌شود.

به این عکس توجه کنید.

۱. مربی می‌تواند احکام شرعی در مورد جوراب و طلا را به آنان بگوید.

آیا حجاب این خانم کامل بود است؟

حالا که به این سؤال پاسخ گفتید، می‌خواهم قصه‌ای به نام «صدف» برایتان بگویم. دایم با خودم کلنجار می‌رفتم و در فکر بودم. می‌خواستم به فهمیه بگویم که چرا چادر را انتخاب کرده است؟ می‌خواستم مسأله‌ای را که این همه فکرم را مشغول کرده بود با او در میان بگذارم، ولی خجالت می‌کشیدم و نمی‌توانستم سر صحبت را باز کنم. فهمیه که حدس می‌زد می‌خواهم چیزی از او بپرسم، ساکت بود. بعد از مدتی سکوت گفت: «بین مریم، مدتی است که فکر می‌کنم می‌خواهی چیزی به من بگویی. تو بهترین دوست من هستی. از تو می‌خواهم حرفت را رُک و راست به من بگویی.» در حالی که به زمین خیره شده بودم، گفتم: «فقط سؤالی از تو دارم. فهمیه تو خودت چادر را انتخاب کردی؟»

فهمیه با مهربانی خندید. به من نگاه کرد و گفت: «این را می‌خواستی بپرسی؟ برای همین است که این قدر تو فکری؟ خُب زودتر می‌گفتی دخترا!»

بعد با صدای آرامی ادامه داد: «خانواده ما چادری هستند، ولی من از روی میل قلبی و با شناختی که خودم به آن رسیدم، چادر را انتخاب کردم. من به چادر به عنوان یک پوشش کامل اعتقاد دارم.» ساکت بودم و به حرف‌های او گوش می‌کردم. فهمیه خودش ادامه سؤال را حدس زد و ادامه داد: «لابد می‌خواهی بدانی که به چه شناخت و نتیجه‌ای رسیده‌ام و چرا به چادر به عنوان یک پوشش کامل توجه دارم.»

بهتر است خاطره‌ای را که همیشه به یاد دارم، برایت بگویم. این برای تو دلیل روشنی خواهد بود. سال پیش که تو هنوز به مدرسه ما نیامده بودی، از طرف مدرسه با بچه‌ها به اردو رفتیم. ما را به اردوگاهی در شمال بردند. جای خالی، خیلی سرسبز و با صفا بود. از همه مهم‌تر این که نزدیک دریا بود. یک روز با همه بچه‌ها کنار دریا نشسته بودیم. موج‌ها با شتاب به طرف ما می‌آمدند ولی به لحظات همچنان می‌گذشت که یکدفعه با سؤال خانم‌مان (خانم حسن‌زاده) به خودمان آمدم: راستی بچه‌های عزیز! چه کسی دوست دارد الان مانند گوهری در اعماق این دریا باشد؟ ما که از سؤالش جا خورده بودیم، نمی‌دانستیم چه بگوییم؛ اما با این حال هر کسی جوابی می‌داد. تا این که یکی از بچه‌ها گفت: خانم می‌شود بفرمایید منظور اصلی شما از این سؤال چیست و چه چیزی را به گوهر تشبیه کردید؟ خانم صدیقی که از کنج‌کاوی او خوشش آمده بود، با خنده گفت: معلوم است دیگر، وجود پاکتان که گوهر قیمتی شما است!

به فکر فرو رفتیم تا منظور خانم حسن‌زاده را بهتر بفهمیم و درک کنیم. خانم حسن‌زاده نگاهش را از دریا به طرفمان چرخانید و گفت: بگویید ببینم شماها الآن روی چه چیزی نشسته‌اید؟

ما گفتیم: خانم معلوم است دیگر، روی شن‌های کنار دریا^۱..

---

۱. مربی وقتی به این‌جای قصه رسید، ادامه آن را هم به صورت عملی و هم گفتاری بدین صورت ادامه می‌دهد که از قبل مقداری شن و ماسه و یا سنگ ریزه و اشیای قیمتی به صورت عکس و نقاشی و یا بدلی و اصلی تهیه کرده و از بچه‌ها در ادامه قصه استفاده می‌کند و از آنان در جواب‌ها بهره گرفته و کلاس را فعال می‌کند.

خانم حسن‌زاده خم شد، یک مشت شن برداشت و گفت: به نظر شما گوهرهایی که الان در عمق دریا هستند و درون صدفند با ارزش‌ترند یا این شن‌ها؟

همه گفتند که معلوم است خانم، گوهر کجا و شن کجا؟ خانم در حالی که شن‌ها را کف دستش جمع می‌کرد، گفت: بگویید ببینم اگر کف دستم گردنبندی از این شن‌ها باشد و تعدادش مثلاً صد مهره باشد و در کف دست دیگرم یک صدف گوهردار باشد، شما کدام را می‌خواهید؟

همه برای این که صحبت‌های خانم قطع نشود، ساکت بودیم. خانم حسن‌زاده گفت: بله، هر انسان عاقلی یک صدف گوهردار را به تمامی شن‌ها ترجیح می‌دهد.

بچه‌های عزیز! چادر یک بانوی با حیا و با عفت مثل همین صدف است که گوهر وجود و شخصیت او را حفظ می‌کند و از آسیب و لطمه‌های اطراف محافظت می‌کند.

همان گونه که در کلام امامان معصوم است: «بانوان مانند گلی خوشبو، معطر، زیبا، لطیف و با طراوت هستند.»

عزیزان من! اگر دیده باشید گل سرخ زیبایی که چیده شده باشد و هر کس آن را دستش بگیرد و بو کند، چقدر پلاسیده می‌شود؛ ولی اگر چیده نشود و دست به دست نگردد و از آن مراقبت شود تا کسی به آن آسیب نرساند، عمر طبیعی خودش را می‌کند و معطر و زیبا می‌ماند.

بچه‌ها! بانوان مثل یک گلی زیبا هستند. اما خیلی فراتر از این و بسیار با ارزش‌تر از آنچه که بعضی‌ها فکر می‌کنند.

حالا می‌خواهم شعری در باره «حجاب» برایتان بخوانم، آماده‌اید:

حجاب برای بانوان	ارزش و افتخاره
برای مروارید خوب	صدف یه اعتباره
وقتی که گل زیبا باشه	تو گلخونش می‌زارند
اما تا چشم کار می‌کنه	بیابون پُر خاره
جواهرای زیبا	تو دستمال حریرند
سنگ‌های بی‌ارزشند	که زیر پاها می‌زارند
ای دختر ایزونی	اینو باید بدونی
دشمن در کمینند	حجاب‌تو بگیرند.

بچه‌ها! کامل‌ترین حجاب، برای ما ایرانی‌های مسلمان، چادر است، که گوهر شخصیت وجودمان را از گزند بلایا حفظ می‌کند.

شما یک انگشتر و یا النگو و یا گردنبند و یا هر چیز قیمتی را با دقت فراوان نگهداری می‌کنید تا گم و یا دزدیده نشود. آیا ارزش‌ها و خوبی‌های شما از یک شیء قیمتی کم‌تر است؟ آیا زیبایی و طراوت و شادابی شما به آن اشیای قیمتی نمی‌رسد؟

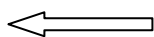
فهمیه نفس عمیقی کشید و گفت: «مریم جان! آن موقع احساس می‌کردم که دریا با آن همه گوهری که دارد، باز هم به گوهر وجود ما غبطه و حسرت می‌خورد.» من که حسابی غرق در معنی حرف‌های فهمیه شده بودم، گفتم: «خُب بعد چی؟» دیگر چیزی نگفت؟

دیگر هنگام اذان مغرب بود. ما باید به اردوگاه برمی‌گشتیم، ولی خوب یادم می‌آید آن روز هنگام اذان که شد گویی تمام امواج، زمزمه اذان ردا شدند و ما را به نماز اول وقت دعوت می‌کردند. فهمیه ساکت بود و من هم از جوابی که پیدا کرده بودم، خیلی خوشحال بودم. احساس کردم زیباترین صدف اقیانوس‌ها را پیدا کرده‌ام. با خوشحالی به فهمیه نگاه کردم. فهمیه که معنی نگاهم را فهمیده بود، گفت: «مریم جان! مادرم هفته گذشته یک چادر برایم دوخت. من دلم می‌خواهد آن را به تو هدیه کنم. دلم می‌خواهد آن را قبول کنی.» از خوشحالی سر از پا نمی‌شناختم. با همان حالت گفتم: «فهمیه جان! از داشتن دوستی مثل تو خوشحالم و احساس غرور می‌کنم.^۱»

حالا که قصه را گوش کردید، حاضرید به سراغ قرآن کریم برویم تا علت واجب بودن حجاب را بدانیم. خداوند می‌فرماید: «برای این که (زنان) شناخته شوند و مورد.....^۲».

شما برای پی بردن و رسیدن به ادامه کلام الهی به سؤال‌های من پاسخ داده تا حروف جواب را میان خانه‌های جدول بنویسم.

حالا شما حروف را به ترتیب کنار یکدیگر قرار دهید تا ادامه کلام الهی را به دست آورید.

مریم (۱، ۱۰، ۸ و ۵)	تنها سوره‌ای که نام زنی نمونه است، چه نام دارد؟
حرام (۴، ۱۴، ۳ و ۵)	کدام واژه ضد حلال است؟
نماز (۱۷، ۱، ۱۵ و ۲)	چه چیز در شب و روروز پنج نوبت خوانده می‌شود؟
قرآن (۱۳، ۱۶، ۱۱ و ۱۲)	کتاب آسمانی ما چه نام دارد؟
گرگ (۹، ۲۰ و ۱۸)	نام کدام درنده از هر طرف یک خوانده می‌شود

^۱فاطمه صالح، صدف، انتشارات مرکز فرهنگی شهید مدرس، اصفهان، ۱۳۷۷، با کمی تغییر و تلخیص.

^۲احزاب / ۵۹. برای این که شناخته شوند و مورد مزاحمت دیگران قرار نگیرند.

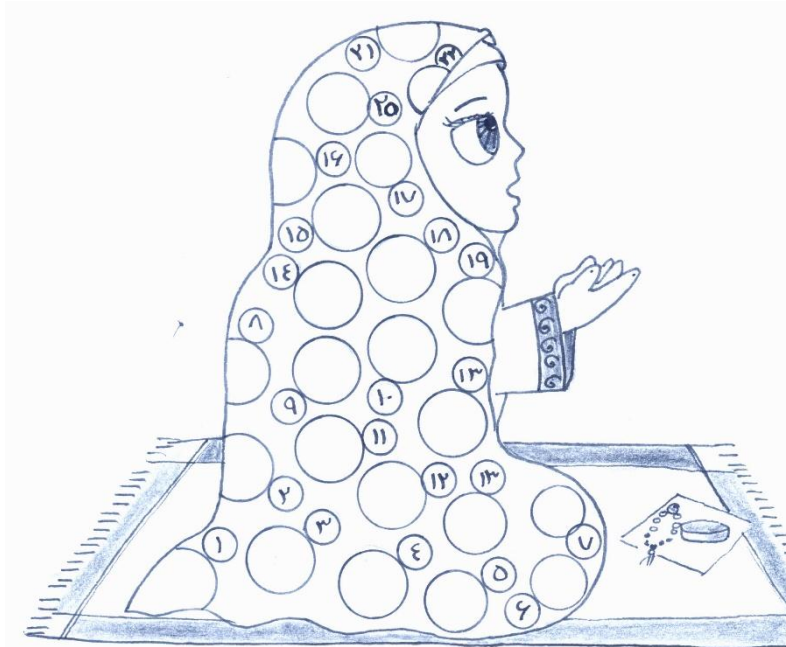

جمع چه واژه‌ای ادیان است؟

دین (۷، ۱۹ و ۲۱)

تند بی‌نون چه می‌شود؟

تد (۶ و ۲۲)

پس حالا همه با هم این شعر را بخوانیم.

یه دختر نمونه   چه خوب و مهربونه

حجابشو همیشه   حفظ می‌کنه می‌دونه

راستی بچه‌ها! این کلمه را با هم بخوانید.

حَرَم

آیا تا به حال حرم امام رضا^(ع) یا حضرت معصومه^(س) و... رفته‌اید؟

خادمان حرم به بانوانی که بدون چادر می‌خواهند وارد شوند چه می‌گویند؟

بله، آنان می‌خواهند با چادر و پوشش مناسب وارد حرم شوند.

اگر کلمه نام را به اول کلمه حرم اضافه کنیم چه کلمه‌ای به دست می‌آید؟

در مقابل کلمه نامحرم چه کلمه‌ای است؟ بله، محرم
 راستی چه کسانی به ما محرمند؟ بله! بابا، داداش، عمو، دایی، پدر بزرگ، و...
 چه کسانی به ما نامحرمند؟ بله! پسر خاله، پسر عمو، پسر عمه، پسر دایی، شوهر خواهر، شوهر
 خاله، شوهر عمه، بابای مدرسه، آقای دکتر، دوست بابا، دوست داداش، پسر همسایه و...
 حالا در پایان کلاس شعر محرم و نامحرم را می‌خوانم.
 سلام سلام ای بچه‌ها / ای غنچه‌ها، فرشته‌ها،
 گوشاتونو خوب تیز کنید / به من بگید بلند بگین
 کی محرمه، کی نامحرمه / عموی من، برادر بابای من
 محرمه، یا نامحرمه؟ / پسر خاله که اومده به مهمونی
 محرمه یا نامحرمه / شوهر خواهر پشت دره
 می‌خواهم درو باز بکنم. / چادر بپوشم، یا نپوشم؟
 پسر عمو که اومده / خونه ما به مهمونی
 محرمه یا نامحرمه؟ / پدر بزرگ قصه میگه
 قصه‌های خوب و قشنگ / محرمه، یا نامحرمه؟
 می‌خوام برم به بقالی / تا بخرم یک سیر پنیر
 چادر بپوشم یا نپوشم؟ / راستی کیه در می‌زنه؟
 پسر دایی پشت در / چادر بپوشم، یا نپوشم؟^۱

---

^۱ محمد حسین اکبری، احکام شعری کودکان، گلستان ادب، چ ۱، س ۸۶، ص ۲۶. مربی برای فعال کردن دانش‌آموزان جایی که گفته می‌شود محرمه یا نامحرمه و یا چادر بپوشیم یا نپوشم را از آنان بخواهد که جواب دهند.

پیوست

فرم‌های مورد نیاز مربیان پرورشی

پیشنهاد مربی:

(تهیه و تکثیر فرم زیر و تکمیل آن توسط والدین در زمان ثبت نام)

شناسنامه پرورشی دانش‌آموز از نگاه والدین_ مدرسه

نام و نام خانوادگی دانش‌آموز: کلاس: سال تحصیلی ۹۵-۹۶

فرزند شما جزو کدام یک از موارد زیر می‌باشد؟ لطفاً به‌طور دقیق مشخص نمایید:		
الف) خانواده ایثارگر نسبت با ایثارگر درصد جانبازی و منطقه		
ب) فرزند فرهنگی (پدر، مادر)		
استعدادیابی فعالیت‌ها و علاقه‌مندی‌های دانش‌آموز		
بخش قرآنی	رشته قرآنی مورد علاقه دانش‌آموز: قرائت، حفظ، اذان	
بخش هنری	سرود_ نمایش_ نقاشی، سایر هنرها: خوشنویسی....	
مذهبی	مداحی_ مکبر	
مسئولیت پذیری	انتظامات	
تغذیه	غذای مورد علاقه	
ورزشی	رشته ورزشی مورد علاقه دانش‌آموز: فوتبال_ شنا_ والیبال	

نوع همکاری والدین با مدرسه: خدماتی آموزشی پرورشی

۱- خلاصه‌ای از ویژگی‌های رفتاری فرزندان بنویسید.

.....

.....

۲- چند فرزند دارید؟..... فرزند چندم خانواده است؟.....

۳- دانش‌آموز با چه کسی زندگی می‌کند؟

۴- چنانچه فرزندان دارای سابقه بیماری می‌باشد حتماً قید فرمایید؟

۵- آیا برای طرح صرف صبحانه در مدرسه (هفته یک روز) برای فرزند دلبدتان موافق هستید؟ (آوردن صبحانه با دانش آموز)
در ایام زمستان برای تهیه غذای گرم که توسط مدرسه تهیه می شود موافق هستید؟ بلی.....
خیر.....

۶- برای تشویق فرزندان در زمینه های پرورشی و درسی چه طرح و ایده ای دارید؟

۷- برای کلاس های فوق برنامه در روزهای پنج شنبه موافق هستید لطفاً نوع رشته را مشخص کنید؟ (درسی_ هنری_قرانی)
با توجه به خدمات کمک آموزشی و خدماتی از موارد زیر موافق هستید اعلام نظر بفرمایید
لذا این آموزشگاه این خدمات را برای دانش آموزانی که نسبت به پرداخت هزینه در موقع ثبت نام اقدام نمایند متعهد می باشد.

ردیف	موضوع	موافقم	مخالقم
۱	تهیه لوازم کمک آموزشی شامل دفتر املاهای هماهنگ و تکالیف هفتگی		
۲	آزمون های هماهنگ		
۳	لباس ورزشی هماهنگ		

جدول مواد و محتوای فعالیت‌های پرورشی دانش‌آموزان

نام و نام خانوادگی کلاس شماره آمار

ردیف	عنوان فعالیت	تاریخ	سقف امتیاز	امتیاز	شاخصه‌ها	ملاحظات
۱	همکاری دانش‌آموز				به ازای هر مورد ۲ امتیاز (همکاری با یکی از کمیته‌های شورای دانش‌آموزی می‌باشد)	
۲	ارائه نمونه کار علمی یا هنری				به ازای هر مورد ۲ امتیاز (شامل نشریه دیواری، فعالیت‌های تحقیقی، نقاشی و... می‌باشد)	
۳	کسب رتبه در مسابقات				رتبه در ناحیه ۴ امتیاز - رتبه در مدرسه ۲ امتیاز شامل مسابقات فرهنگی، ورزشی، علمی و...	
۴	بهداشت فردی				۲ امتیاز - اصلاح موی سر، کوتاه کردن ناخن و تمیز بودن لباس	
۵	رضایت‌مندی معلم و رضایت‌مندی اولیا				۴ امتیاز - به ازای هر کدام ۲ امتیاز	
۶	حفظ قرآن				به ازای هر ۱۰ آیه ۱ امتیاز	
۷	ارائه طرح‌های ابتکاری				به ازای هر طرح قابل اجرا در مدرسه ۲ امتیاز و به ازای هر طرح قابل اجرا در ناحیه ۴ امتیاز	
۸	مسئولیت‌پذیری				انتظامات، نظم و حضور به‌موقع در برنامه‌ها	
۹	پیشرفت درسی				(به ازای هر پیشرفت ۳ امتیاز)	
۱۰	شرکت فعال در صبحگاه، نماز جماعت				برای هر کدام ۵ امتیاز شامل حضور و اجرای حداقل یک برنامه در صبحگاه و حداقل یک برنامه تکبیرگویی نماز جماعت می‌باشد	
۱۱	سایر برنامه‌های مدرسه					
	جمع کل					

ردیف	تاریخ	موارد انضباطی	تاریخ	حضور و غیاب آموزش خانواده	تاریخ	کلاس قرآن والدین	تاریخ
۱							
۲							
۳							

توضیح:

گزارشی از فعالیتهای دانش آموز

فرم مشارکت فرهنگی و علمی همکاران در برنامه‌های مدرسه سال تحصیلی ۹۵-۹۶

همکار گرامی

به اسلام و خدا قوت و آرزوی توفیقات روز افزون برای جنابعالی

از آنجایی که شناسایی توانمندی‌ها و استعدادهای دانش‌آموزان یکی از اهداف رفتاری دوره تحصیلی می‌باشد و این در امر در طول سال تحصیلی و در حین برنامه‌های آموزشی و پرورشی بروز می‌کند. لذا این کار بدون همکاری اولیای دانش‌آموز و اولیای مدرسه امکان‌پذیر نمی‌باشد در این راستا به‌منظور تعامل و استفاده بیشتر از تجربیات و همفکری شما همکار گرامی در اجرای برنامه‌های مدرسه در طول سال تحصیلی خواهشمند است ضمن همکاری ما را از نظرات سازنده خود رهنمون فرموده و در برنامه‌ها و فعالیت‌هایی که در جدول ذیل خدمتتان ارائه شده مساعدت لازم را مبذول فرمائید.

با تشکر

ردیف	عنوان فعالیت یا برنامه	مصادیق برنامه	زمان همکاری	توضیحات در صورت نیاز
۱	فرهنگی			
۲	هنری			
۳	قرآنی			
۴	ارائه طرح			
۵	فوق برنامه			
۶	سخنرانی و ارائه مطلب در مناسبت‌ها			
۷	مداحی			
۸	خوشنویسی			
۹	ارائه مقالات تربیتی			
۱۰	همکاری در برگزاری نمایشگاه			
۱۱	همکاری در آموزش خانواده			
۱۲	همکاری در برگزاری مناسبت‌ها			

			همکاری در داوری مسابقات خوشنویسی، نقاشی و...	۱۳
			مجری گری	۱۴
			فعالیت‌های مرتبط با کتابخانه کلاسی	۱۵
			ساخت وبلاگ برای مدرسه	۱۶
			ارائه مشاوره دانش‌آموزی در ساعات خاص	۱۷
			شناسایی و معرفی افراد خیر به مدرسه	۱۸
			معرفی و هماهنگی در اعزام دانش‌آموزان به اماکن فرهنگی به مدرسه	۹
			سایر برنامه‌هایی که در این فرم قید نشده (لطفاً به‌طور دقیق مرقوم فرمایید)	۲۰

پیشنهادهای و نظرات:

روز شمار ثبت احکام نماز و نکات اخلاقی، تربیتی و...

نام مدرسه دوره تحصیلی مدیر مدرسه سال تحصیلی

ردیف	روز و تاریخ	ثبت عناوین احکام و نکات آموزشی نماز

رضایت نامه

بسمه تعالی

ولی محترم دانش آموز..... کلاس.....

با سلام و احترام:

این مدرسه در نظر دارد برنامه اردو / بازدید دانش آموزی را که به تصویب شورای مدرسه رسیده است.

از مورخ..... لغایت مورخه..... در محل..... برگزار نماید.

چنانچه با شرکت فرزندان در این برنامه موافقت دارید رضایت نامه زیر را تکمیل و تا تاریخ.....

به مدرسه تحویل فرمایید.

ضمناً برنامه های پیش بینی شده به شرح پیوست اعلام می گردد.

خواهشمند است چنانچه فرزند شما به بیماری خاصی مبتلاست یا باید داروی خاصی را مصرف کند و یا نکته ای در مورد ایشان مدنظر است که سرپرست و مربیان اردو باید در جریان باشند در قسمت موارد قابل ذکر، مرقوم فرمایید.

توضیح: مدرسه تنها در قبال آنچه شما قید می فرمایید مسئولیت دارد.

نام و نام خانوادگی مدیر مدرسه

مهر و امضاء مدرسه

بسمه تعالی

مدیریت محترم مدرسه:

با سلام و احترام این جانب..... ولی دانش آموز..... کلاس.....
دوره..... رضایت کامل خود را مبنی بر حضور فرزندم در برنامه اردو / بازدید دانش آموزی
مذکور اعلام می داریم.

موارد قابل ذکر:

.....

تلفن تماس:

نام و نام خانوادگی و امضای ولی (پدر) یا قیم قانونی دانش آموز؛ امضاء و اثر
انگشت.....

مطالب پیشنهادی برای ماهنامه فرهنگی و هنری و مذهبی معاونت پرورشی مدرسه

ردیف	موضوع	تاریخ تایپ	تحویل جهت	مسئول تهیه موضوع
۱	حدیث ماهنامه			
۲	اقدامات انجام شده مناسبت‌ها و ایام الله			
۳	مصاحبه با یک دانش‌آموز موفق			
۴	متولدین این ماه			
۵	آیا می‌دانید که			
۶	معرفی دانش‌آموزان برتر فرهنگی و منتخب قرآنی			
۷	گزارشی از مسابقات برگزار شده			
۸	معرفی یک کتاب			
۹	هر شماره ماهنامه (معرفی یکی از مراکز مشاوره یا مراکز فرهنگی هنری)			
۱۰	معرفی یک طرح ابتکاری			
۱۱	اقدامات شورای دانش‌آموزی در این ماه			
۱۲	معرفی یک شخصیت جهان اسلام و یا چهره علمی			
۱۳	اردوها و گردش‌های علمی			
۱۴	مصوبات انجمن اولیا و مربیان در این ماه			
۱۵	گزارشی از برنامه‌های قرآنی مدرسه			
۱۶	گزارشی از نماز جماعت مدرسه			
۱۷	پاسخ به سؤال احکام			
۱۸	خواص میوه‌ها.... (هر شماره ۳ میوه قرآنی)			
۱۹	سخن پایانی ماهنامه			

کنفرانس‌های علمی و مذهبی دانش‌آموزی در مناسبت‌ها یا صبحگاه

ردیف	نام و نام خانوادگی	کلاس	موضوع	تاریخ کنفرانس	تسلط	بیان روان	جذابیت	جمع کل

توضیح: مدت زمان هر کنفرانس دانش‌آموزی با توجه به محدودیت زمانی حداقل ۲ تا ۴ دقیقه می‌باشد. انتخاب موضوع اختیاری و با اولویت مناسبت‌ها می‌باشد.

اسامی انتظامات، مجریان صبحگاه و نماز مدرسه در هفته: ماه

ایام هفته	صبحگاه	نماز	انتظامات
شنبه	قرآن	نماز اول	درب سالن
	دعا	نماز دوم	درب سالن
	ورزش	برنده مسابقه	درب سالن
یکشنبه	قرآن	نماز اول	درب سالن
	دعا	نماز دوم	درب سالن
	ورزش	برنده مسابقه	درب سالن
دوشنبه	زیارت عاشورای امام حسین ^(ع)		
سه شنبه	قرآن	نماز اول	درب سالن
	دعا	نماز دوم	درب سالن
	ورزش	برنده مسابقه	درب سالن
چهارشنبه	قرآن	نماز اول	درب سالن
	دعا	نماز دوم	درب سالن
	ورزش	برنده مسابقه	درب سالن

روز شمار ثبت احکام نماز و نکات اخلاقی، تربیتی و.....

نام مدرسه دوره تحصیلی مدیر مدرسه سال تحصیلی

ردیف	روز و تاریخ	ثبت عناوین احکام و نکات آموزشی نماز

جدول مواد و محتوای فعالیت‌های پرورشی دانش‌آموزان

نام و نام خانوادگی کلاس شماره آمار

ردیف	عنوان فعالیت	تاریخ	سقف امتیاز	امتیاز	شاخصه‌ها	ملاحظات
۱	همکاری دانش‌آموز				به ازای هر مورد ۲ امتیاز (همکاری با یکی از کمیته‌های شورای دانش‌آموزی می‌باشد)	
۲	ارائه نمونه کار علمی یا هنری				به ازای هر مورد ۲ امتیاز (شامل نشریه دیواری، فعالیت‌های تحقیقی، نقاشی و... می‌باشد)	
۳	کسب رتبه در مسابقات				رتبه در ناحیه ۴ امتیاز - رتبه در مدرسه ۲ امتیاز شامل مسابقات فرهنگی، ورزشی، علمی و...	
۴	بهداشت فردی				۲ امتیاز - اصلاح موی سر، کوتاه کردن ناخن و تمیز بودن لباس	
۵	رضایت‌مندی معلم و رضایت‌مندی اولیا				۴ امتیاز - به ازای هر کدام ۲ امتیاز	
۶	حفظ قرآن				به ازای هر ۱۰ آیه ۱ امتیاز	
۷	ارائه طرح‌های ابتکاری				به ازای هر طرح قابل اجرا در مدرسه ۲ امتیاز و به ازای هر طرح قابل اجرا در ناحیه ۴ امتیاز	
۸	مسئولیت‌پذیری				انتظامات، نظم و حضور به موقع در برنامه‌ها	
۹	پیشرفت درسی				(به ازای هر پیشرفت ۳ امتیاز)	
۱۰	شرکت فعال در صبحگاه، نماز جماعت				برای هر کدام ۵ امتیاز شامل حضور و اجرای حداقل یک برنامه در صبحگاه و حداقل یک برنامه تکبیرگویی نماز جماعت می‌باشد	
۱۱	سایر برنامه‌های مدرسه					
	جمع کل					

ثبت موارد انضباطی و همکاری والدین در جلسات مدرسه

ردیف	تاریخ	موارد انضباطی	تاریخ	حضور و غیاب آموزش خانواده	تاریخ	کلاس قرآن والدین	تاریخ
۱							
۲							
۳							
توضیح:							

گزارشی از فعالیت‌های دانش‌آموز:

نمونه تقویم زمان بندی جلسات شورای دانش‌آموزی

سال تحصیلی..... دبستان.....

شماره جلسه	تاریخ جلسه	روز	ماه	ساعت	موضوع جلسه
۱	۱۳۹۵ / ۸ / ۴	دوشنبه	آبان	۳۰.۱۲	انتخاب و اعلام زمان‌بندی شرح وظایف هر یک از اعضا
۲	۱۳۹۵ / ۹ / ۱	یکشنبه	آذر	۳۰.۱۲	در مورد مسابقات علمی - ورزشی / نظر خواهی در مورد امتحانات آبان ماه
۳	۱۳۹۵ / ۱۰ / ۱	سه شنبه	دی	۳۰.۱۲	جمع بندی سه ماهه اول / تمهیدات لازم جهت برگزاری آزمون علمی
۴	۱۳۹۵ / ۱۱ / ۳	شنبه	بهمن	۳۰.۱۲	برگزاری مراسم دهه فجر و اهدای جوایز به نفرات برتر هر کلاس
۵	۱۳۹۵ / ۱۲ / ۲	یک شنبه	اسفند	۳۰.۱۲	آمادگی جهت تکالیف نوروزی و امتحانات ماهانه اسفند
۶	۱۳۹۶ / ۱ / ۱۴	شنبه	فروردین	۳۰.۱۲	نظر خواهی دانش‌آموزان در مورد کادر اداری و دبیران
۷	۱۳۹۶ / ۲ / ۴	شنبه	اردیبهشت	۳۰.۱۲	آمادگی جهت امتحانات نوبت دوم و جمع بندی کلی امور و پایان کار

فرم تقاضای عضویت

کتابخانه:	شهرستان:	استان:
شماره عضویت:	تاریخ عضویت:	پایه تحصیلی:
نام:	نام خانوادگی:	ش. شناسنامه:
تاریخ تولد:	نام پدر:	نام دبیر:

شرایط عضویت:

مشغول به تحصیل در دبستان.....

مراحل عضویت:

تکمیل فرم تقاضای عضویت

مراجعه حضوری فرد و امضا فرم قوانین و مقررات کتابخانه

ارائه ی یک قطعه عکس ۳×۴

ارائه ی مدرک شناسایی معتبر دارای کد ملی

پرداخت بهای عضویت

پرداخت هزینه صدور کارت

د تعهدنامه عضویت

نکته: امضای این فرم توسط عضو الزامی است.

برای استفاده از خدمات کتابخانه، همراه داشتن کارت عضویت الزامی است.

فقط صاحب کارت می تواند از کارت عضویت خود استفاده کند و هرگونه جابه جایی یا استفاده از

کارت دیگران ممنوع است.

رعایت کامل پوشش و شئونات اسلامی در محیط کتابخانه الزامی است.

قدم زدن در سالن مطالعه مجاز نیست.

رزرو صندلی های سالن های مطالعه به هیچ وجه مجاز نیست.

استفاده از مواد خوراکی، آشامیدنی و تنقلات صرفاً در محل های تعیین شده توسط مسئول کتابخانه

مجاز می باشد.

رعایت نظم، نظافت، و سکوت در محیط کتابخانه ضروری است.

در صورت دیرکرد منابع به ازای هر روز و هر منبع، جریمه دیرکرد مطابق با قوانین دریافت می‌شود.

عدم رعایت مقررات کتابخانه، آسیب رساندن به کتاب‌ها و تجهیزات، خط کشی و علامت گذاری در منابع، عدم بازگشت منابع موجب تعلیق عضویت حداقل به مدت یک هفته و در صورت تکرار تخلف موجب ابطال عضویت می‌شود.

مدت اعتبار کارت عضویت، یک سال از تاریخ صدور است.

فقط صاحب کارت عضویت می‌تواند از خدمات امانت استفاده کند، استفاده‌ی دیگران از کارت عضویت فرد مجاز نیست.

صدور کارت عضویت المثنی و یا تعویض کارت، منوط به دریافت هزینه صدور کارت مجدد است.

اطلاعات اعضا در هنگام تمدید عضویت، بازبینی و در صورت لزوم اصلاح شود.

این جانب..... ضمن تأیید اطلاعات خود، مقررات کتابخانه..... را مطالعه و خود را ملزم به رعایت مفاد آن می‌دانم و در صورت هرگونه تخلف، با آگاهی قبلی نسبت به هر گونه اقدام از سوی کتابخانه از جمله تعلیق یا ابطال کارت عضویت خود حق اعتراض نخواهم داشت.

امضا / تاریخ

فرم نظرسنجی اردوی زیارتی-فرهنگی

ردیف	اردوی فرهنگی آموزشی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	خیلی ضعیف
۱	اطلاع رسانی اردو					
۲	زمان اختصاص یافته جهت برگزاری اردو					
۳	کیفیت محل برگزاری اردو					
۴	میزان تسلط استاد روی موضوع					
۵	نحوه عملکرد کادر اجرایی					
۶	کیفیت پذیرایی اردو					

پیشنهادهای و انتقادات:

باسمه تعالی

فرم صورت جلسه انتخابات شورای دانش آموزی

استان: شهرستان: آموزشگاه:

انتخابات شورای دانش آموزی در روز تاریخ رأس ساعت با حضور کلیه اعضای اجرایی شروع شد و در ساعت خاتمه یافت.

اسامی منتخبین

ردیف	نام و نام خانوادگی منتخبین و اعضاء	تعداد آرا	عضو اصلی یا علی البدل
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			

			۶
			۷
			۸
			۹
اسامی هیئت اجرایی			
ردیف	نام و نام خانوادگی	مسئولیت	امضاء
۱		رئیس صندوق	
۲		نایب رئیس	
۳		منشی	
۴		منشی	
۵		ناظر	
آمار رأی دهندگان			
آمار دانش آموزان	تعداد آراء مأخوذه	تعداد آراء صحیح	تعداد آراء باطله
مهر و امضا مدیر مدرسه نام و نام خانوادگی:			

